

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

Prezydent Miasta Zabrze

Zabrze, lipiec 2022 r.

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta za 2021 rok przygotował Wydział Strategii i Rozwoju Miasta w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz miejskich jednostek organizacyjnych.

Prezydent Miasta: Małgorzata Mańka-Szulik

Zastępca Prezydenta Miasta: Katarzyna Dzióba

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Naczelnik Wydziału: Marcin Lesiak

Redakcja: Grzegorz Mikuśkiewicz

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta składa podziękowania wszystkim pracownikom komórek Urzędu Miejskiego w Zabrzu, którzy udostępniając dane przyczynili się do powstania Sprawozdania za rok 2021.

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Zabrze za 2021 rok uwzględnia dane, o ile w treści sprawozdania nie określono inaczej, zgodnie ze stanem faktycznym na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Przy każdorazowym publikowaniu danych częściowych z niniejszego dokumentu lub całości dokumentu konieczne jest podanie źródła.

SPIS TREŚCI

P1. AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE	6
WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA (CEL STRATEGICZNY C1).....	8
ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ (CEL STRATEGICZNY C2)	29
PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C3)	41
KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C4)	61
AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C5)	78
WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ (CEL STRATEGICZNY C6)	110
P2. ROZWÓJ I INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI	125
WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C7).....	126
STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (CEL STRATEGICZNY C8).....	147
BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ (CEL STRATEGICZNY C9)	166
KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA (CEL STRATEGICZNY C10).....	174
P3. PRZYJAZNOŚĆ PRZESTRZENI MIASTA	189
ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO (CEL STRATEGICZNY C11).....	191
OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C12)	205
WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C13)	243
ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO (CEL STRATEGICZNY C14).....	272
PODNIOSZENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH (CEL STRATEGICZNY C15).....	283
P4. ZNACZĄCA POZYCJA METROPOLITALNA	293
INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ (CEL STRATEGICZNY C16).....	294
WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C17)	314
ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE KULTURY (CEL STRATEGICZNY C18).....	321
ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU (CEL STRATEGICZNY C19)	350
BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI (CEL STRATEGICZNY C20).....	364
CH. CELE HORYZONTALNE	387
TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY (CEL HORYZONTALNY CH 1)	388
KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY (CEL HORYZONTALNY CH 2)	400
REWITALIZACJA MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 3).....	414
SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 4)	424

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 wyznacza kierunki zrównoważonego rozwoju miasta Zabrze. Dokument definiuje najważniejsze potrzeby gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe naszego miasta. Strategia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno Zabrzejczyków jak i inwestorów czy też turystów. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który powstał w oparciu o uwarunkowania społeczno-kulturowe, gospodarczo-technologiczne oraz uwarunkowania infrastrukturalno-środowiskowe. Strategia przedstawia Zabrze jako miasto, którego rozwój oparty jest na dążeniu do:

- popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych,
- ugruntowywania konkurencyjnych warunków dla funkcjonowania biznesu,
- tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Dalszy rozwój miasta wymaga wskazania kilku obszarów jego funkcjonowania, w których nastąpi szczególna intensyfikacja działań strategicznych. Ścisłe ukierunkowanie aktywności władz samorządowych jest koniecznością skutecznego zarządzania rozwojem miejskim. W Strategii Zabrze 2030 przyjęto, iż priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju miasta, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru mierzalnych celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków, działań i przedsięwzięć. W Strategii wskazane zostały cztery priorytety rozwoju:

1. P1. Aktywne społeczeństwo miejskie
Wyzwanie strategiczne: Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym
2. P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki
Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta
3. P3. Przyjazność przestrzeni miasta
Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście
4. Znacząca pozycja metropolitalna
Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Tabela. Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030

Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030				
PRIORYTETY ROZWOJU	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki	P3. Przyjazność przestrzeni miasta	P4. Znacząca pozycja metropolitalna
WYZWANIA STRATEGICZNE	Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym	Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta	Udomowienie przestrzeni w mieście	Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
CELE STRATEGICZNE	C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
CELE HORYZONTALNE	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju <i>smart city</i> CH 3. Rewitalizacja miasta CH 4. Skuteczne promowanie miast			

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030

P1. AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE

Priorytet: „Aktywne społeczeństwo miejskie”, wyraża wolę wspierania działań ukierunkowanych na zachęcanie do pożądanych zachowań mieszkańców Zabrze. Konsekwentne popularyzowanie postaw świadomego uczestnictwa w życiu miasta, w tym angażowania się w inicjatywy społeczne, tworzenia wspólnot sąsiedzkich czy zainteresowania jednostek poprawą warunków życia większej grupy społecznej, jest przedmiotem starań wielu instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Poprzez wybór tego priorytetu miasto deklaruje chęć podejmowania przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim podnoszenie poziomu oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej, zatrzymywania pochodzących z Zabrze uczniów, studentów i absolwentów oraz pozyskania nowych mieszkańców zainteresowanych ofertą gospodarczą i mieszkaniową miasta, jak również poprawę sytuacji najuboższych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne „Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym”. W ramach priorytetu „Aktywne społeczeństwo miejskie” wyznaczono następujące cele strategiczne:

- C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa
- C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej
- C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców
- C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców
- C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców
- C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo miejskie.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo miejskie w 2021 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych, realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta, w zakresie priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo miejskie w 2021 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze
3	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom (PUP)

4	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON
5	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2021 rok
6	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze
7	Program Zabrzeński Senior 65+
8	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym"
9	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021
10	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
11	Lokalny program pomocy społecznej - programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023
12	Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2021-2023
13	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2021
14	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2021-2025
15	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
16	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2020-2023
17	Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze na lata 2019-2021
18	Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. -krótko i długookresowa
19	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030
20	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej
21	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA (CEL STRATEGICZNY C1)

System bezpieczeństwa publicznego w mieście tworzą organy, instytucje, straże i służby, zarówno samorządowe (Straż Miejska oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego Zabrze), jak i państwowe (Komenda Miejska Policji i Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej), współdziałające i współpracujące ze sobą. Na terenie miasta działają także 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Funkcjonują one w dzielnicach miasta: Mikulczycach, Kończycach, Makoszowy i Grzybowicach.

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom jest działaniem priorytetowym. Prowadzone działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego reguluje Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2020 – 2023. Program ten wpisuje się w realizację głównych założeń rządowego programu zwalczania „Razem bezpieczniej” z uwzględnieniem specyfiki i bieżących problemów miasta Zabrze. Głównym celem programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa, a jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest ograniczenie negatywnych zjawisk oraz tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Podejmowane w ramach programu działania mają również na celu skoordynowanie działania wszystkich służb, straży i inspekcji działających w ramach miejskiej administracji zespolonej.

W roku 2021 w ramach Programu realizowane były działania w następujących obszarach:

- Obszar przestępczości – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa.
- Obszar prewencyjno-wychowawczy - ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń przez nieletnich oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym: narkomanii i alkoholizmowi.
- Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym – poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Obszar zagrożeń kryzysowych – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenia kryzysowego oraz doskonalenie systemu reagowania i koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych.
- Obszar kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałości o kulturalną stronę miasta.
- Obszar bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta.

W roku 2021 wydatki na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową wyniosły ogółem ponad 17,1 mln zł, w tym kwota 16,2 mln zł została przeznaczona na wydatki bieżące, a kwotę 933,7 tys. zł rozdysponowano na wydatki majątkowe.

W zakresie wydatków majątkowych w 2021 roku prowadzono następujące działania inwestycyjne:

- Rozbudowa monitoringu miejskiego o dzielnicę Helenka – kwota wydatkowana to 120 tys. zł.
- Zakup pojazdu służbowego dla Straży Miejskiej za kwotę 150 tys. zł.
- Zakup trzech sztuk pojazdów służbowych nieoznakowanych dla Komendy Miejskiej Policji - rozdysponowano środki w wysokości 94,5 tys. zł.

- Zakup pojazdu służbowego z napędem hybrydowym dla Komendy Miejskiej Policji - kwota wykonania wyniosła blisko 55 tys. zł.
- Budowa budynku OSP w Kończycach - wykonanie wyniosło 22,1 tys. zł.
- Przedsięwzięcia w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego – realizacja na poziomie 492 tys. zł w tym:
 - Renowacja auta ratowniczo-gaśniczego OSP Kończyce.
 - Montaż kamer monitoringu miejskiego w Biskupicach.

Zadania prowadzone w ramach wydatków bieżących poniesionych w roku 2021.:

- funkcjonowanie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrze - przekazano środki z Budżetu Państwa w wysokości ponad 10,5 mln zł,
- funkcjonowanie Straży Miejskiej w Zabrze - wydatkowano środki w wysokości 4,8 mln zł,
- zadania z zakresu zarządzania kryzysowego oraz usuwania skutków katastrof i klęsk żywiołowych – wydatkowano kwotę 176,6 tys. zł, w tym środki przeznaczono m.in. na:
 - zabezpieczenie terenów miejskich przed ingerencją dzikich zwierząt leśnych, w tym zakup pożywienia dla dzikich zwierząt migrujących na tereny zurbanizowane w poszukiwaniu pokarmu,
 - usługi związane z wywozem dzikich, rannych zwierząt stanowiących zagrożenie oraz usługi weterynaryjne,
 - usługi związane z utylizacją niebezpiecznych substancji,
- obsługa strefy bezpieczeństwa w mieście poprzez rozbudowę oraz eksploatację systemu monitoringu wizyjnego – wydatki na kwotę blisko 22 tys. zł,
- nadzór i koordynację zadań z zakresu obrony cywilnej i powszechnej samoobrony ludności - przeznaczone środki to 34,5 tys. zł, w tym m.in.:
 - konserwacja sprzętu obrony cywilnej, utrzymanie i konserwację wraz z remontami syren alarmowych,
 - utrzymanie i konserwację radiowego systemu sterowania syrenami alarmowymi,
 - kontrola utrzymania istniejących budowli ochronnych oraz ich remont i konserwacja,
 - organizację konkursów z zakresu bezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie dla Komendy Miejskiej Policji w Zabrze na kwotę 210 tys. zł, którą rozdysponowano w szczególności na:
 - dodatkowe służby prewencyjne realizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Zabrze,
 - w ramach współpracy z Katowicką Szkołą Policji pokryto wydatki na organizację nocnych i popołudniowych patroli sprawowanych przez słuchaczy tejże szkoły na terenie miasta,
- dofinansowanie kosztów działalności Ochotniczych Straży Pożarnych, na działania przeznaczono kwotę 257,7 tys. zł.

W roku 2021 kontynuowana była realizacja szeregu zadań mających na celu zadbanie o bezpieczeństwo i porządek publiczny w następujących obszarach:

- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania.
- Poprawę bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenia kryzysowego.
- Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście wśród mieszkańców miasta.

- Podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałość o kulturalną stronę miasta.
- Przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich.

Trwająca nadal epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 miała również w roku 2021 wpływ na pewne ograniczenia w działalności niektórych jednostek, co nie przełożyło się na poziom realizacji ich zadań w obszarze bezpieczeństwa. Uzyskane pozytywne efekty potwierdzają właściwy wybór podejmowanych kierunków działań powodujących znaczną poprawę stanu porządku publicznego. Działania ukierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodowały ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa wszystkich osób przebywających na terenie miasta.

Współpraca z Komendą Miejską Policji

Na przestrzeni ostatnich lat następuje dynamiczny proces modernizacji zabrzańskiej policji. Inwestycje w remonty nieruchomości, zakupy wyposażenia i nowego sprzętu, czy też zwiększenie mobilności operacyjnej, przyczyniają się do konsekwentnej poprawy wyników osiąganych przez funkcjonariuszy. Zabrzański samorząd, współdziałając z Komendą Miejską Policji, aktywnie uczestniczy w procesie standaryzacji. Miasto Zabrze ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji, współfinansując zakup radiowozów czy współorganizując dodatkowe patrole. Efektywna współpraca z policją pozwala jeszcze skuteczniej wykonywać zadania z zakresu przeciwdziałania i zwalczania przestępczości, co umożliwia zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom oraz osobom odwiedzającym Zabrze.

Fotografia. Budynek Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu przy ul. 1 Maja

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Zakres współdziałania obejmuje między innymi realizację programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli oraz wsparcie remontu budynków komendy i komisariatów. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy w roku 2021 dofinansowano kwotą 210 tys. zł, która została przeznaczona na dodatkowe służby prewencyjne realizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji na terenie miasta oraz organizację nocnych i popołudniowych patroli sprawowanych przez słuchaczy Katowickiej Szkoły Policji. Zakupy inwestycyjne oraz remonty w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, co potwierdzają sprawozdania złożone przez Komendanta Miejskiej Policji.

Tabela. Zgłoszone interwencje w latach 2019 - 2021 wg. danych KMP

Zgłoszone interwencje domowe w latach 2019 - 2021 wg. danych KMP					
2019					
Interwencje	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V
	1565	1302	939	691	677
2020					
Interwencje	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V
	1514	1299	898	740	694
2021					
Interwencje	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V
	1390	1057	649	427	631

Źródło: Komenda Miejska Policji w Zabrzu

W celu ograniczenia przestępczości i przeciwdziałania demoralizacji, policjanci odbywali na bieżąco spotkania z dziećmi, młodzieżą, rodzicami oraz z pedagogami. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 108 spotkań profilaktycznych w przedszkolach, szkołach podstawowych i szkołach średnich, poświęcone tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz agresji rówieśniczej. Spotkania odbywały się poprzez wizyty funkcjonariuszy w placówkach oraz zdalnie (online) zgodnie z obowiązującymi wówczas obostrzeniami.

Prowadzono również działania prewencyjne celem zapewnienia bezpieczeństwa osobom starszym. Na stronie internetowej KMP w Zabrzu zamieszczono stosowne komunikaty dotyczących bezpieczeństwa seniorów. Na bieżąco prowadzona była współpraca ze stowarzyszeniami i klubami zrzeszającymi osoby starsze na terenie Zabrze. Zabrzeńscy policjanci w czasie panującej pandemii, oprócz stacjonarnych spotkań informacyjno-edukacyjnych, przeprowadzali je również dla seniorów drogą online. Zespół ds. Profilaktyki Społecznej KMP w Zabrzu nagrał film profilaktyczny skierowany do osób starszych, przestrzegający przed przestępstwami na tzw. „legendę”. Film ten został wyemitowany na stronie internetowej, a także przesłany do „Klubu Seniora”, celem publikacji w mediach społecznościowych. W ramach służby obchodowej dzielnicowi informują i przypominają osobom starszym o zagrożeniach związanych z oszustwami. Szeroko rozumiana tematyka bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej jest poruszana podczas spotkania dzielnicowych m.in. z radnymi i mieszkańcami podczas zebrań rad dzielnic, z członkami i zarządem rodzinnych ogródków działkowych.

Fotografia. Wojewódzkie obchody Święta Policji w Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W minionym roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1 757 zdarzeń drogowych w tym:

- 78 – wypadków drogowych, w następstwie których 1 osoba poniosła śmierć, a 93 zostały ranne,
- 1 679 – kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Ulicami, na których odnotowano największe zagrożenie w ruchu drogowym były:

- ul. Wolności - 11 wypadków, 11 osób rannych, 175 kolizji drogowych,
- ul. Szkubacza - 5 wypadków, 6 osób rannych, 35 kolizji drogowych,
- ul. DK 88 - 4 wypadków, 5 osób rannych, 67 kolizji drogowych,
- ul. Roosevelta - 2 wypadki, 3 osoby ranne, 35 kolizji drogowych,
- ul. Krakowska – 3 wypadków, 3 osób rannych, 1 osoba zabita, 25 kolizji drogowych.

Prowadzenie akcji mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym :

- Działania „Bezpieczna droga do szkoły” - przeprowadzono spotkania w I klasach szkół podstawowych.
- Działania „Trzeźwość „ - kontrole stanu trzeźwości prowadzone były podczas codziennych służb patroli ruchu drogowego.
- Działania „ Prędkość” - w 2021 roku na terenie Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu przeprowadzono 48 działań pod kątem kontroli prędkości kierujących.
- Działania „ Bezpieczny Pieszy”, „Bezpieczne Przejścia” - w 2021 roku na terenie Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu przeprowadzono 43 działania.

Tabela. Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w latach 2019-2021

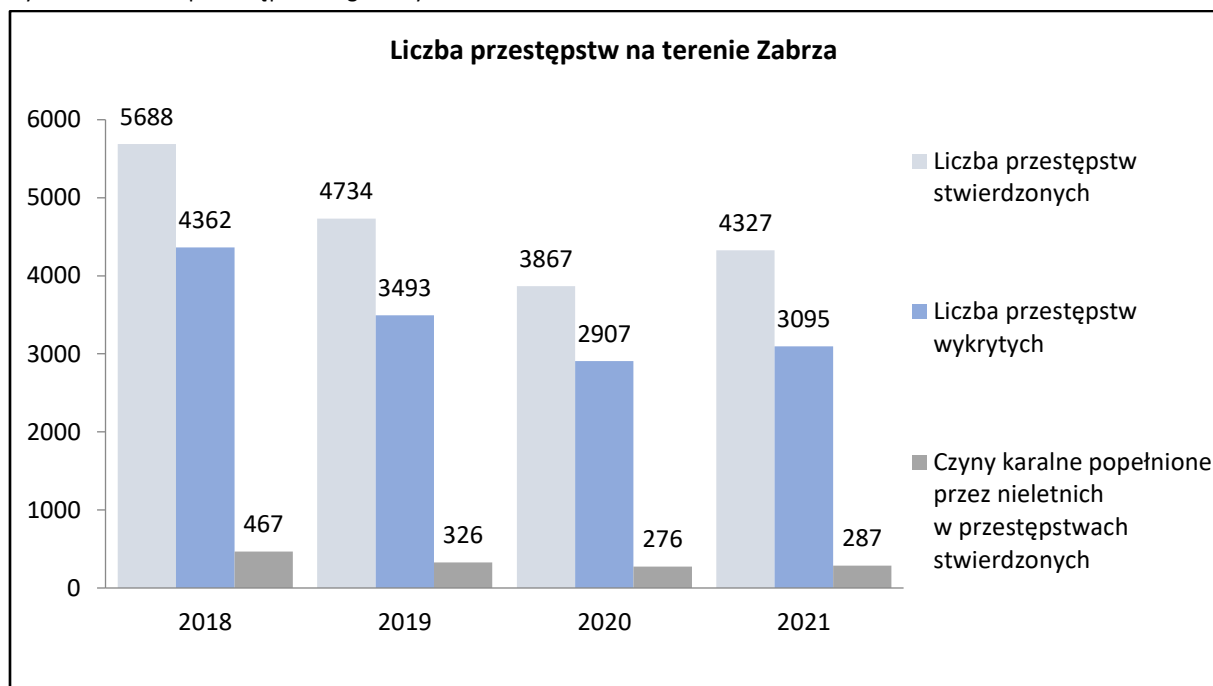
Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w latach 2019-2021					
	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych	Przestępstwa wykryte	Wykrywalność sprawców przestępstw w %
2019 r.					
Przestępstwa ogółem	4 179	4 734	326	3 493	73,4
Referat d/s nieletnich	0	319	325	325	100
Gospodarcze	347	1 059	1	947	88,7
Wydz. kryminalny	540	697	0	565	80,5
KP I	920	699	0	432	61,6
KP II	1 254	958	0	516	53,9
KP III	525	397	0	258	65
KP IV	279	303	0	230	75,9
KP V	314	302	0	220	72,8
2020 r.					
Przestępstwa ogółem	3 624	3 867	276	2 907	74,6
Referat d/s nieletnich	0	275	274	275	100
Gospodarcze	309	816	0	723	87,2
Wydz. kryminalny	383	375	0	309	82,2
KP I	964	730	2	453	62
KP II	983	836	0	534	63,3
KP III	437	346	0	239	68,5
KP IV	270	249	0	191	76,1
KP V	278	240	0	183	75,6
2021 r.					
Przestępstwa ogółem	3 920	4 327	287	3 095	70,8
Referat d/s nieletnich	0	282	282	282	100
Gospodarcze	395	862	0	698	79,3
Wydz. kryminalny	455	461	0	374	81,1
KP I	926	798	5	500	62,2
KP II	1 061	918	0	582	61,8
KP III	465	392	0	246	62
KP IV	308	336	0	235	69,9
KP V	310	278	0	187	66,8

Źródło: Komenda Miejska Policji w Zabrzu

W 2021 roku wykrywalność sprawców przestępstw na terenie miasta była na poziomie 70,8 %. Łącznie liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję wyniosła 4 327, natomiast przestępstw wykrytych było 3 095, w tym 287 stanowiły czyny karalne popełnione przez nieletnich. Wykrywalność nieletnich sprawców przestępstw kształtowała się niezmiennie na poziomie 100 %.

Rysunek. Liczba przestępstw wg. danych KMP w Zabrzu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KMP w Zabrzu

Wśród wykrytych przestępstw kryminalnych w 2021 roku najwięcej było:

- sprawców kradzieży z włamaniem - 326 przestępstw wykrytych,
- sprawców kradzieży cudzej rzeczy - 197 przestępstw wykrytych,
- sprawców uszczerbku na zdrowiu - 74 przestępstwa wykryte,
- sprawców uszkodzenia rzeczy - 60 przestępstw wykrytych.

Z danych Policji wynika, że na terenie miasta znacząco spadła liczba przestępstw rozbójniczych, z 63 stwierdzonych w 2020 r., do 33 w roku 2021. Odnotowano również mniej bójek i pobić w stosunku do roku poprzedniego. W porównaniu z rokiem 2020, zmniejszyła się także w Zabrzu liczba przestępstw, w kategorii uszkodzenie rzeczy z 251 do 216 w 2021 r. Na niezmiennym bardzo niskim poziomie pozostała kategoria przestępstw – kradzież samochodu. Na terenie miasta w 2021 roku zostało skradzionych tylko 29 aut.

Tabela. Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w latach 2020 - 2021 wg. danych KMP w Zabrzu

Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w latach 2020 - 2021 wg. danych KMP						
Kradzież cudzej rzeczy	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	484	547	488	553	186	197
Referat d/s nieletnich	0	0	25	12	25	12
KP I	155	131	126	145	32	45
KP II	179	224	180	198	61	66
KP III	45	53	53	57	25	23
KP IV	43	58	42	54	20	17
KP V	33	52	33	53	15	23
Kradzież samochodu	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	28	29	29	29	9	7
Wydział Kryminalny	27	26	26	28	5	6
KP I	0	1	0	1	2	1
KP II	1	1	1	0	1	0
KP III	0	1	1	0	0	0
KP IV	0	0	0	0	0	0
KP V	0	0	0	0	0	0
Kradzież z włamaniem	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	293	353	348	597	156	326
Referat d/s nieletnich	0	0	0	10	0	10
KP I	90	93	94	124	34	43
KP II	94	126	116	170	53	89
KP III	45	56	43	71	7	27
KP IV	28	41	57	146	40	107
KP V	35	37	37	74	18	48
Przestępstwa rozbójnicze	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	46	24	63	33	51	25
Referat d/s nieletnich	0	0	22	4	22	4
KP I	9	4	6	9	5	8

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

KP II	1	2	2	1	2	1
KP III	3	1	1	0	1	0
KP IV	1	0	0	2	0	2
KP V	1	1	0	0	0	0
Wydział Kryminalny	31	16	32	17	21	10
Uszczerbek na zdrowiu	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	84	75	59	78	50	74
Wydział Kryminalny	4	5	3	2	2	2
KP I	28	26	16	14	12	14
KP II	21	17	15	16	13	13
KP III	9	14	7	4	7	3
KP IV	12	4	5	3	3	3
KP V	10	9	7	4	7	4
Bójki i pobicia	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	23	20	28	12	25	9
Referat d/s nieletnich	0	0	4	0	4	0
Wydział Kryminalny	3	4	1	3	1	3
KP I	5	5	4	3	3	1
KP II	6	9	6	3	4	2
KP III	2	0	4	2	4	2
KP IV	5	2	7	1	7	1
KP V	2	0	2	0	2	0
Uszkodzenie rzeczy	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	243	241	251	216	98	60
Referat d/s nieletnich	0	0	3	0	3	0
Wydział Kryminalny	0	0	1	1	1	1
KP I	93	94	97	85	32	21
KP II	74	77	70	72	16	18
KP III	40	34	30	27	12	7
KP IV	15	14	10	10	6	4
KP V	20	22	40	21	28	9

Źródło: Komenda Miejska Policji w Zabrzu

Współpraca ze Strażą Pożarną

Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców stale prowadzona jest współpraca ze Strażą Pożarną. Zakres współdziałania, to m.in. zakup sprzętu i niezbędnego wyposażenia oraz remonty infrastruktury. Środki z Budżetu Państwa, przeznaczone na funkcjonowanie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu, wyniosły w 2021 r. 10,5 mln zł.

Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy m.in.:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń;
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze;
- kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych;
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności;
- współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw .

Fotografia. Siedziba Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Działalność kontrolno-rozpoznawcza Państwowej Straży Pożarnej w 2021 r. była prowadzona w oparciu o roczny plan kontroli opracowywany na podstawie: kierunków i celów działania Państwowej Straży Pożarnej, wyników kontroli, z ubiegłych lat, wniosków z analizy zagrożeń, zaleceń określonych przez Komendę Wojewódzką w Katowicach oraz Komendę Główną. Niezależnie od planu kontroli czynności kontrolno-rozpoznawcze były prowadzone na skutek zawiadomień o zakończeniu

budowy i zgłoszeniu do użytkowania nowych, przebudowywanych i rozbudowywanych obiektów lub w związku z wpływającymi do tutejszej Komendy skargami dotyczącymi nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a także na wniosek o wydanie wymaganych opinii, decyzji i postanowień. W związku z tym dokonano szeregu czynności kontrolnych i innych działań, mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego w obiektach.

Działalność kontrolno-rozpoznawcza skoncentrowana była przede wszystkim w następujących grupach obiektów:

- obiekty użyteczności publicznej - 62 kontrole,
- budynki mieszkalne, wielorodzinne - 18 kontrole,
- obiekty zamieszkania zbiorowego - 3 kontrole,
- budynki produkcyjne i magazynowe - 37 kontrole,
- lasy - 2 kontrole.

Łącznie przeprowadzone zostały 122 kontrole.

Fotografia. Zabrzeńscy strażacy - obchody Dnia Strażaka, Zabrze 2021 r.

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Prewencja społeczna- działalność edukacyjna i popularyzatorska Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Działalność tej służby to nie tylko wyjazdy ratownicze do pożarów, ale również inne interwencje związane z wypadkami drogowymi, usuwaniem połamanych drzew, innych zdarzeń, to także prewencyjne kontrole oraz kampanie edukacyjno-informacyjne. Komenda Miejska PSP z Zabrzu propagowała akcje edukacyjno-społeczne: „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”, „STOP pożarom traw”, „Kręci mnie bezpieczeństwo”, Bezpieczne wakacje/ferie”, w tym celu zorganizowano 18 spotkań prewencyjnych. Działania te miały na celu poprawę świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta na temat zagrożeń związanych z tlenkiem węgla, pożarami wewnętrznymi. Promowano bezpieczne zachowania i uświadamiano jak zachować się w razie

zagrożeń. Prowadzono również prelekcje na temat pierwszej pomocy przedmedycznej oraz bezpieczeństwa m.in. podczas wypoczynku nad wodą i w trakcie innych wakacyjnych, feryjnych rozrywek. Akcje realizowane były m.in. podczas spotkań dzieci i młodzieży ze strażakami w szkołach.

Tabela. Najważniejsze wydatki majątkowe Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu w 2021

Najważniejsze wydatki majątkowe Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu w 2021 r.:	
Rodzaj zakupionego sprzętu	Kwota
Samochód lekki kwatermistrzowski	140 000, 00 zł
Specjalistyczna szafka ubraniowa podwójna strażacka - 44 szt.	155 324,40 zł
Pneumatyczny namiot ratowniczy 37m ² , czteromodułowy - 2 szt.	76 000,00 zł
Skokochron Lubawa 8	62 816,10 zł
Normatywne zaopatrzenie strażaków w umundurowanie i sprzęt ochrony osobistej	47 103,43 zł
Sprzęt informatyki i łączności	30 387,23 zł
Kombinezony ochronne DuPont TYCHEM 6000F - 54 szt.	7 970,40 zł
Zestaw PSP-R1 z kompletnym wyposażeniem - 2 kpl.	5 958,74 zł
Butla tlenowa stalowa 10 l wraz z rozdzielaczem do tlenoterapii masowej	3 298,88 zł

Źródło: Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu

Fotografia. Nowy samochód lekki kwatermistrzowski

Źródło: Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu

Tabela. Ilość zdarzeń w latach 2017 – 2021 z wyszczególnieniem najczęściej występujących według danych z Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Ilość zdarzeń w latach 2017-2021 z wyszczególnieniem najczęściej występujących												
ROK	Pożary sadz	Pożary mieszkań	Pożary traw	Pożary śmietników/kontenerów	Pożary śmieci (bez śmietników)	Wypadki drogowe	Otwarcie mieszkania	Plamy ropopochodne (nie na skutek kolizji)	Tlenek węgla	Anomalie pogodowe	Owady błonkoskrzydłe	Razem
2021	117	11	96	143	121	225	149	103	51	264	148	1 428
2020	78	10	165	148	90	220	163	89	70	248	132	1 413
2019	55	7	269	229	90	239	152	74	102	369	173	1 759
2018	36	10	236	225	96	272	162	97	92	171	133	1 530
2017	58	7	210	214	83	207	132	93	110	404	47	1 565
Razem	344	45	976	959	480	1 163	758	456	425	1 456	633	7 695

Źródło: Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu

Tabela. Interwencje w latach 2017 - 2021 Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Wykaz interwencji Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu w latach 2017-2021					
	2017	2018	2019	2020	2021
Požary	808	860	893	706	624
Miejscowe zagrożenia	1 279	1 306	1 381	1 243	1 325
Alarmy fałszywe	249	284	256	221	230
Razem	2 336	2 450	2 530	2 170	2 179

Źródło: Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu

Współpraca PSP z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych

Na terenie miasta Zabrze działają 4 jednostki OSP, z czego 3 należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG). Ich stan osobowy oraz baza sprzętowa przedstawiają się następująco:

1. OSP KSRG Mikulczyce
W OSP Mikulczyce zrzeszonych jest 50 druhów, 25 spośród nich może brać czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych. Jednostka dysponuje 2 samochodami.
2. OSP KSRG Grzybowice
W OSP Grzybowice zrzeszonych jest 38 druhów, 23 spośród nich może brać czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych. Jednostka dysponuje 1 samochodem.
3. OSP KSRG Kończyce
W OSP Kończyce zrzeszonych jest 57 druhów, 29 spośród nich może brać czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych. Jednostka dysponuje 2 samochodami.
4. OSP Makoszowy
W OSP Makoszowy zrzeszonych jest 84 druhów, 24 spośród nich może brać czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych. Jednostka dysponuje 3 samochodami.

W 2021 roku jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Zabrze interweniowały łącznie w 343 zdarzeniach, co stanowiło istotne wsparcie dla Państwowej Straży Pożarnej.

Na wydatki poniesione w roku 2021 na bieżące funkcjonowanie czterech działających jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych przekazano kwotę 257,7 tys. zł. Rozpoczęto również inwestycję pn. „Budowa budynku OSP w Kończycach” - w 2021 r. wydatkowano 22,1 tys. zł.

Fotografia. Miejskie Zawody Sportowo-Pożarnicze jednostek OSP, Zabrze 2021

Źródło: <https://www.gov.pl/web/kmpsp-zabrze>

Tabela. Rok 2021 zabrzańskich strażaków w liczbach

Rok 2021 zabrzańskich strażaków w liczbach	
Państwowa Straż Pożarna	
Liczba strażaków służących w zabrzańskiej Komendzie	98
Liczba pracowników cywilnych w zabrzańskiej Komendzie	4
Liczba pojazdów będących w posiadaniu KM PSP	11
Łączna liczba interwencji w 2021	2 179
Liczba interwencji na autostradzie A4	26
Liczba interwencji na Drogowej Trasie Średnicowej	18
Liczba wspólnych interwencji z Policją	827
Liczba wspólnych interwencji z Państwowym Ratownictwem Medycznym	309
Liczba interwencji z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym	3
Liczba przejechanych kilometrów	60 325
Ochotnicza Straż Pożarna	
Liczba ćwiczeń zorganizowanych dla OSP	1
Liczba jednostek OSP na terenie miasta Zabrze	4
Liczba członków OSP biorących udział w interwencjach (ogółem 229 członków)	101
Liczba interwencji OSP (Mikulczyce 135, Makoszowy 90, Grzybowice 54, Kończyce 64)	343

Źródło: Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu

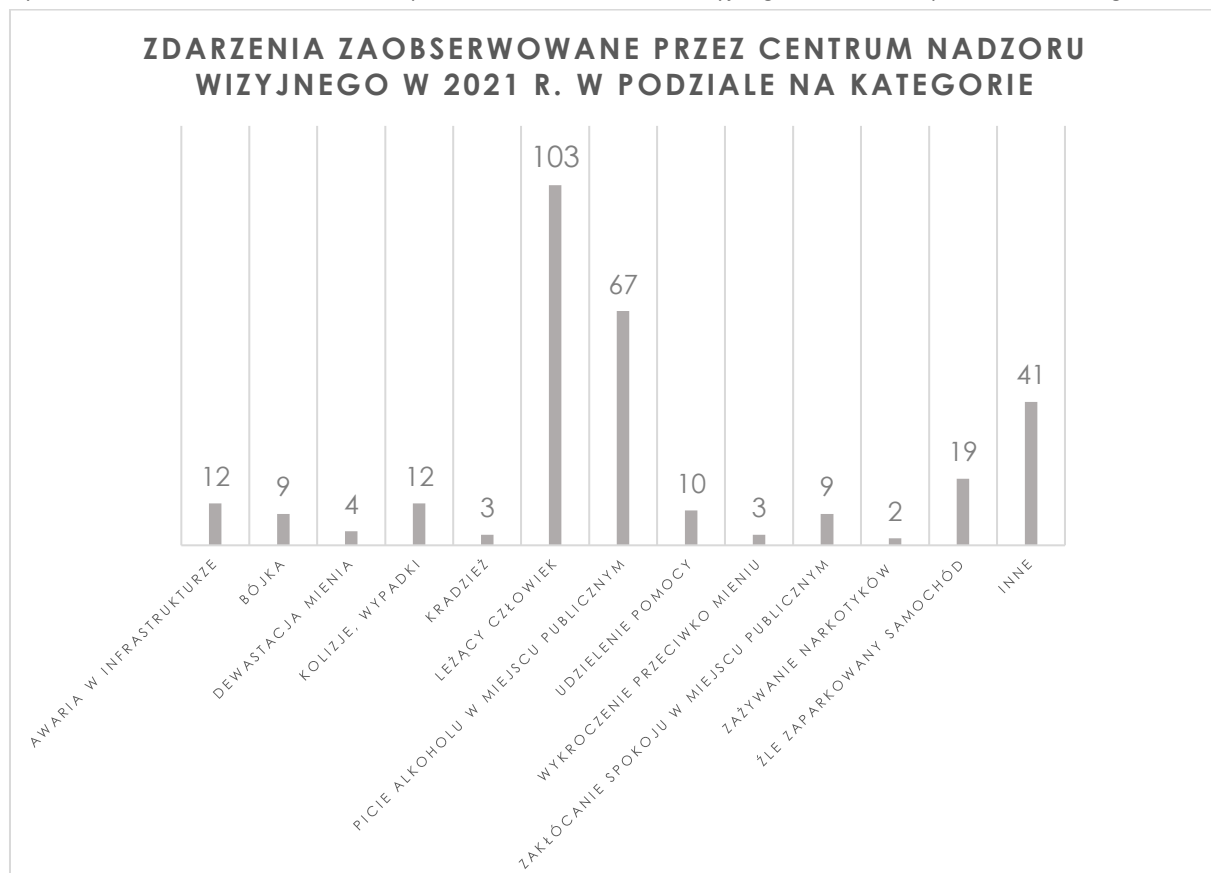

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze (MWMZ), został zdefiniowany jako system mający na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego za pomocą obserwacji przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta Zabrze oraz ich rejestracji za pomocą kamer i innych urządzeń technicznych, które prowadzą do wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Zgodnie z założeniami, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, placów, miejsc użyteczności publicznej i innych. Nadzorem monitoringu wizyjnego objęte miejsca publiczne, wskazane przez służby mundurowe i jednostki miejskie, jako szczególnie niebezpieczne, mienie publiczne narażone na dewastację i niszczenie oraz ulice i skrzyżowania strategiczne dla ruchu drogowego.

Na koniec grudnia 2021 r. system obsługiwał 47 punktów kamerowych, co stanowiło o 12 kamer więcej niż w roku 2020. System monitoringu wizyjnego tworzą 4 kamery z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 43 kamery korzystających z sieci światłowodowej. Cztery z punktów kamerowych to połączenie kamery obrotowej wraz z kamerą stałopozycyjną, natomiast jedna z nich posiada funkcję rozpoznawania tablic rejestracyjnych pojazdów. W pierwszym półroczu 2021 roku realizowano umowy dla projektów VI edycji budżetu partycypacyjnego Miasta Zabrze, dotyczących monitoringu miejskiego. W drugiej części roku rozbudowany został system monitoringu o trzy punkty kamerowe w dzielnicy Helenka.

Rysunek. Zdarzenia zaobserwowane przez Centrum Nadzoru Wizyjnego w 2021 r. w podziale na kategorie

Źródło: ZKOL

W ciągu 2021 r. operatorzy Centrum Nadzoru Wizyjnego zaobserwowali łącznie 294 zdarzenia, o 55 zdarzeń mniej niż w poprzednim roku. W ramach obsługiwanego Monitoringu ujawnione zostały zdarzenia dzięki którym służby mogły bezpośrednio podjąć działania:

- Komenda Straży Miejskiej w Zabrzu (174 zgłoszeń).
- Komenda Miejska Policji w Zabrzu (91 zgłoszeń).
- Pogotowie Ratunkowe (6 zgłoszenia).
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu (5 zgłoszenie).
- Inne służby (18 zgłoszeń).

Działalność Straży Miejskiej

Działania Straży Miejskiej w Zabrzu prowadzone w zakresie zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w roku 2021:

- Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych.
- Służba patrolowa i operacyjna miejsc grupowania się młodzieży w szczególności w rejonie lokali rozrywkowych oraz osiedli mieszkaniowych.
- Kontrola miejsc zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
- Współpraca z radami dzielnic w celu bieżącego przepływu informacji o zagrożeniach.
- Realizacja programu „Zero tolerancji dla alkoholu”, którego celem jest zwracanie szczególnej uwagi na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych.

Fotografia. Straż Miejska w Zabrzu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

- Kontrola miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych.
- Realizacja programu „Zima”, polegającym na kontrolowaniu stanu nawierzchni dróg i chodników oraz dachów budynków pod względem usuwania zalegającego śniegu i sopli lodu oraz błota pośniegowego.

- Realizacja programu „Czystość”, którego priorytetowymi celami są działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście, poprzez patrolowanie miejsc narażone na powstanie dzikich wysypisk odpadów.
- Kontrola stanu porządku i czystości w posesjach mieszkaniowych, sklepach, szkołach i placówkach oświatowych, placówkach zdrowia i innych nieruchomościach w ramach akcji „Odszczurzenie”.
- Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierowcy i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Propagowanie bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym.
- Kontrolowanie i interweniowanie w sytuacjach zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia na terenach Rodzinnych Ogródków Działkowych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze w ramach programu „Bezpieczny działkowiec”.
- Kontrolowanie stanu technicznego nieruchomości oraz stanu ich zabezpieczenia przed dostępem osób postronnych i reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa, dotyczących zabezpieczenia budynków i obiektów, mogących stanowić zagrożenie dla osób przebywających na terenie lub w pobliżu zagrożonych obiektów budowlanych w ramach akcji „Ruina”.

W 2021 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco Straż Miejska (SM) wymieniała z Komendą Miejską Policji informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta. Przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy zaistniała taka konieczność. Dyżurny Straży Miejskiej utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali miasto, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń, jak i przestępstw.

Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Patrolowane było otoczenie placówek oświatowych, ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw – ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Wzmocniono kontrole terenu miasta, strażnicy zwracali uwagę na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, takich jak sklepy spożywcze i ich otoczenie, parki, skwery, place zabaw, ogródki piwne i puby. Kontrolowali również obszary wodne, nie dopuszczali do kąpieli w miejscach niedozwolonych, szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych. Strażnicy swoimi działaniami nie dopuszczali do zakłócania spokoju i porządku publicznego, a także przeciwdziałali kradzieżom i włamaniom oraz niszczeniu mienia w miejscach, gdzie kąpiel jest dozwolona.

Straż Miejska w roku 2021, w związku z panującą pandemią, nie uczestniczyła w działaniach grupy „Lepiej razem niż osobno”. Placówki oświatowe pracowały w dużej mierze w systemie nauki zdalnej, a zgłoszenia i interwencje były prowadzone przez wydział ds. przestępczości nieletnich przy KMP w Zabrzu. Strażnicy reagowali jednak na zgłoszenia i zdarzenia z udziałem nieletnich. Prowadzono 34 takie interwencje. Przeprowadzono również prelekcje dla klas szkoły podstawowej w tematach: "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych", "w drodze do szkoły i w drodze do domu", "obcy", "niebezpieczne zwierzęta" (psy), "przemoc w szkole". Ponadto prelekcje odbyły się również w grupach dzieci przedszkolnych, przeprowadzono prelekcje w 36 klasach (około

750 dzieci i młodzieży) zabrzańskich szkół. W większości przypadków były to spotkania z uczniami klas IV do VIII, na których były poruszane m.in. tematy:

- Jak postępować w określonych sytuacjach -przykłady i dyskusja.
- Jak zachowywać się w stosunku do kolegów/koleżanek, nauczycieli oraz innych dorosłych - omówienie i dyskusja.
- Konsekwencje niewłaściwych zachowań w szkole i poza nią na przyszłe życie prywatne i zawodowe.
- Jakie sankcje grożą uczniom za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów i pod jakie przepisy podlegają.

Straż Miejska w Zabrzu, w ramach corocznej akcji „Bezpieczne Ferie”, podejmowała wzmożone działania zwracając szczególną uwagę na dzieci i młodzież, która w okresie od 04.01.2021 r. do 17.01.2021 r. pozostała w Zabrzu i tu spędziła swój czas wolny od zajęć szkolnych. Zgodnie z planem akcji strażnicy wykonywali powierzone im zadania i prowadzili działania kontrolne w miejscach, gdzie młodzież lubi spędzać swój wolny czas, a należały do nich między innymi szkoły. Strażnicy pojawiali się w tych placówkach oświatowych oraz ich otoczeniu, w których od rana do godzin popołudniowych organizowane były zajęcia sportowe i rekreacyjne, a także półkolonie i zbiorowe dożywianie.

Fotografia. Strażnicy Miejscy

Źródło: <https://www.facebook.com/smzabrze>

Straż Miejska w Zabrzu jak co roku podejmowała liczne działania w ramach akcji "Bezpieczne Wakacje". Funkcjonariusze codziennie podejmowali działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, spędzającej wakacyjny czas na terenie naszego miasta. Działania były ukierunkowane na:

- patrolowanie otoczenia placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw - ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Regularnych kontrolach placówek oświatowych, w których odbywały się zajęcia rekreacyjno-sportowe, półkolonie oraz dożywianie;

- patrolowanie terenu miasta, ze szczególnym zwróceniem uwagi na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (przy sklepach spożywczych i ich otoczeniu, w parkach, skwerach, nas placach zabaw), w ramach akcji „0 tolerancji dla alkoholu”;
- kontrole obszarów wodnych i niedopuszczaniu do kąpeli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych);
- kontrole prowadzone w zakresie zakłócania spokoju i porządku publicznego, kradzieży i włamań oraz niszczenia mienia w miejscach, gdzie kąpiel jest dozwolona (otoczenia kąpielisk w tym drogi dojazdowe oraz parkingi przyległe do kąpielisk);
- zabezpieczeniu (stałym i doraźnym) imprez sportowych i kulturalno-oświatowych (festyny, koncerty, zawody sportowe);
- reagowaniu na osoby (dzieci i młodzież) przebywające i bawiące się w pasie drogowym oraz osoby małoletnie pozostawione bez opieki;
- zwracaniu uwagi na osoby nieletnie, przebywające bez opieki osób dorosłych na terenie miasta w godzinach nocnych (po 22.00);
- kontrole otoczenia miejsc, w których gromadzi się młodzież (pasaż, kina, dworzec PKP i PKM, puby, dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne);
- reagowaniu na przypadki niezachowania zwykłych i nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierząt przez ich właścicieli (opiekunów);
- uczestnictwu w zabezpieczeniach meczy lokalnych klubów piłkarskich.

W wyniku powyższych akcji przeprowadzono 82 kontrole w otoczeniu placówek oświatowych i podjęto 34 interwencje, gdzie sprawcami wykroczeń były osoby nieletnie.

Straż Miejska w Zabrzu, wspólnie z funkcjonariuszami zabrzańskiej Policji po raz kolejny podejmowała działania, mające na celu poprawę bezpieczeństwa w otoczeniu placówek oświatowych. W akcji wzięli udział wszyscy funkcjonariusze, którzy już od wczesnych godzin rannych patrolowali otoczenie 11 szkół podstawowych. Przy każdej placówce codziennie służbę pełnił wyznaczony strażnik lub patrol dwuosobowy, który w czasie kontroli zwracał szczególną uwagę na:

- ruch drogowy w otoczeniu szkoły i przejść dla pieszych;
- parkowanie pojazdów w otoczeniu szkół;
- korzystanie przez dzieci z przejść dla pieszych;
- prawidłowość ustawień znaków drogowych i działania sygnalizacji świetlnej;
- ład i porządek publiczny na terenie szkoły i jej otoczeniu;
- przestrzeganie przepisów o zakazie palenia tytoniu na terenie szkoły;
- stan techniczny urządzeń zabawowych na terenie szkoły (dot. szkół wyposażonych w place zabaw).

Ponadto w placówkach oświatowych zostały przeprowadzone prelekcje w formie zajęć z pierwszoklasistami. W czasie prelekcji strażnicy omawiali z dziećmi przede wszystkim "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych" w drodze do szkoły i w drodze do domu oraz właściwego zachowania w szkole i poza nią. Łącznie w prelekcjach uczestniczyło 750 dzieci.

Strażnicy Miejscy, podczas codziennej służby, zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych i związane z tymi zachowaniami przypadki zakłócania porządku publicznego.

Kontrolowano i reagowano w sposób możliwie stanowczy na łamanie obowiązujących przepisów prawa, dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie ładu i porządku publicznego przez osoby spożywające alkohol. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego, a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu.

W ramach akcji „Czystość” strażnicy patrolowali miejsca szczególnie narażone na powstawanie dzikich wysypisk odpadów. W niektórych z tych miejsc zamontowane zostały fotopułapki w celu ujawnienia sprawców. W wyniku tej akcji zarejestrowano 2 269 spraw. Zastosowano wobec 1 242 osób środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, nałożono również 335 mandatów karnych na łączną kwotę 26 250 zł.

Na terenie Zabrze znajduje się około 30 Rodzinnych Ogrodów Działkowych. SM w celu poprawy bezpieczeństwa obywateli miasta, w tym również działkowców, od wielu lat prowadzi działania kontrolne poprzez całoroczną akcję „Bezpieczny Ogród”. Głównym zadaniem jest patrolowanie terenu ogrodów i ich bliskiego otoczenia, w celu ograniczenia liczby włamań, kradzieży i dewastacji mienia. Przeprowadzono samodzielne doraźne kontrole otoczenia ogrodu, obserwacja jej bram wejściowych i ogrodzeń ze wszystkich stron.

W 2021 roku zabrzański samorząd przekazał Straży Miejskiej 150 tys. na zakup nowych samochodów. Zakupione pojazdy służą patrolom przeprowadzanym przez strażników na terenie całego miasta, zwiększając poziom bezpieczeństwa publicznego

Fotografia. Nowe wozy dla Straży Miejskiej

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ (CEL STRATEGICZNY C2)

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Rozwijanie aktywności obywatelskiej ma miejsce poprzez współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi. Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach partnerstwa i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych. W 2021 roku współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi odbywała się w następujących obszarach:

- Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
- Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych (z uwzględnieniem obostrzeń pandemicznych).
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
- Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
- Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i przemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
- Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
- Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
- Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
- Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

Formy współpracy pozafinansowej z organizacjami pozarządowymi to przede wszystkim :

- prowadzenie serwisu informacyjno-promocyjnego dla podmiotów działających w obszarze aktywności lokalnej,
- inicjowanie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
- przekazywanie organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozstrzygnięciach,
- udostępnianie informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
- udostępnianie podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie lub organizację wydarzeń np. sportowych i kulturalnych,

- informowanie podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu miasta,
- organizowanie szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych,
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego,
- zapewnianie dostępu do bezpłatnego Internetu,
- udzielanie rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych,
- podejmowanie inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności,
- zapraszanie organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze,

Współpraca finansowa, polegająca na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:

- Powierzenia wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na pokrycie kosztów ich realizacji. W 2021 roku w tej formie przekazano 1,2 mln zł.
- Wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji. Kwota dotacji udzielona w 2021 roku wynosiła 9,3 mln zł.

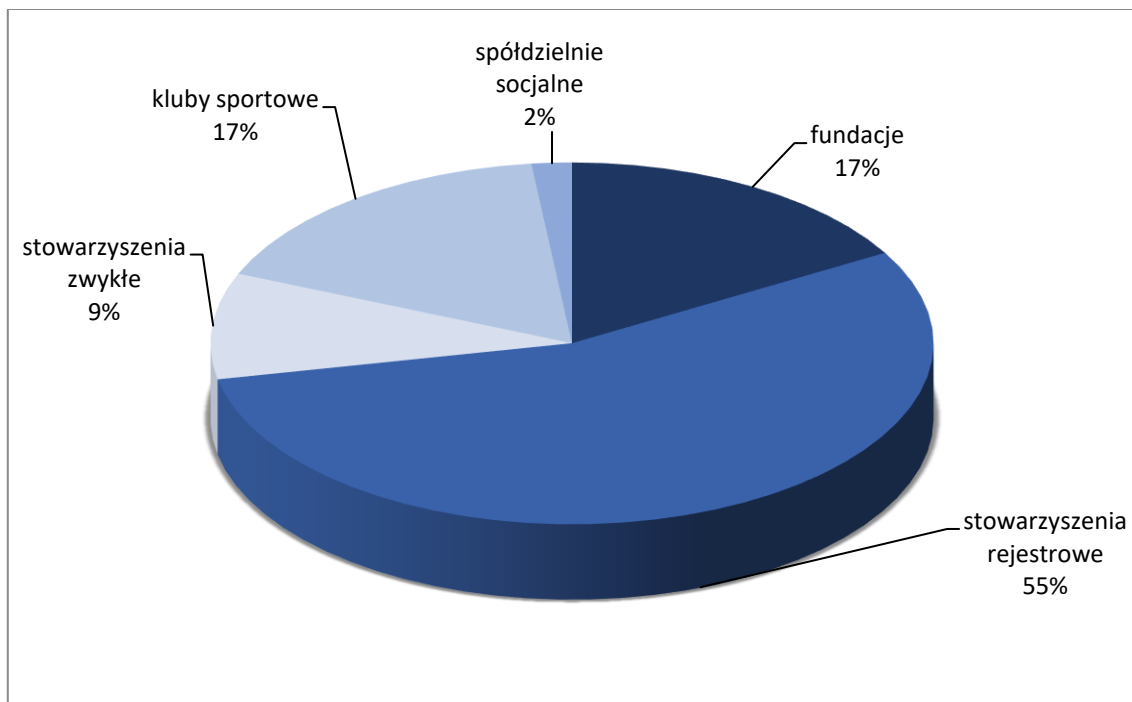
Tabela. Liczba organizacji pozarządowych

Liczba organizacji pozarządowych zewidencjonowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich	2017	2018	2019	2020	2021
Fundacje	39	44	50	55	65
Stowarzyszenia rejestrowe	192	197	201	204	215
Stowarzyszenia zwykłe	36	19	21	28	37
Kluby sportowe	71	71	68	77	66
Spółdzielnie socjalne	6	6	6	7	7
Razem:	344	337	346	371	390

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Trzeci sektor jest istotnym partnerem, z którym współpraca od lat jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. W 2021 roku siedzibę w Zabrzu posiadało 390 podmiotów, o 19 więcej niż w 2020 r., w tym: 65 fundacji, 252 stowarzyszeń, 66 klubów sportowych, 7 spółdzielni socjalnych.

Rysunek. Formy prawne zabrzańskich organizacji pozarządowych w 2021 r.

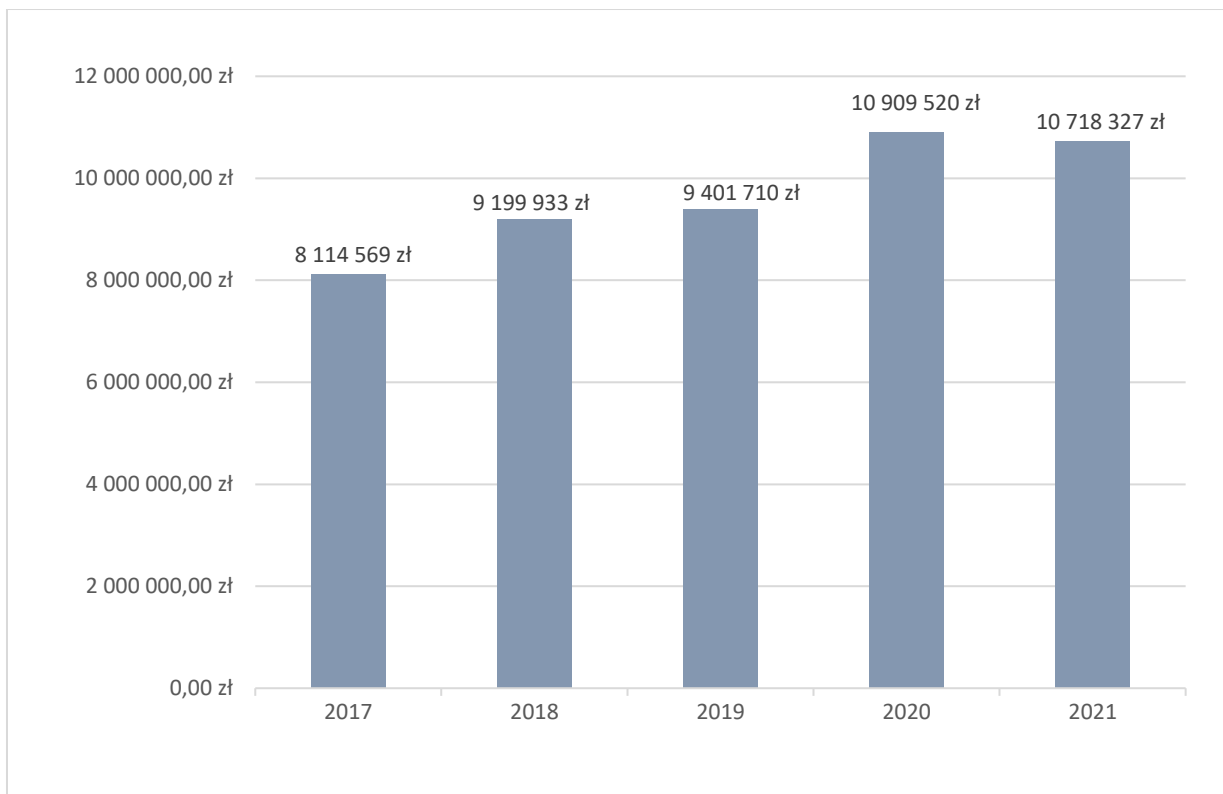
Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Priorytetowe obszary działań Miasta Zabrze w zakresie współpracy z NGO:

- Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
- Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
- Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
- Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i przemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
- Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
- Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
- Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
- Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

Rysunek. Dotacje z budżetu miasta na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Spśród 390 organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Zabrze, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. W roku 2021 łącznie 139 organizacji realizowało zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta w wysokości ponad 10,7 mln zł, dzięki czemu zrealizowano 173 projekty.

Tabela. Zestawienie wyników otwartych konkursów ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych w latach 2019-2021

Zestawienie wyników otwartych konkursów ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych						
Dziedzina	Ogłoszono		Zgłoszono		Realizacja	
	Konkursy	Zadania	Oferty	Kwota	Oferty	Kwota
2019 r.						
Ochrona zdrowia	4	11	84	10 743 354 zł	76	6 364 070 zł
Sport	1	4	62	4 336 926 zł	55	1 907 360 zł
Kultura	1	8	16	175 430 zł	11	62 900 zł
Turystyka	1	2	11	92 321 zł	9	43 100 zł
Ochrona zwierząt	2	2	2	968 000 zł	2	968 000 zł
Przedsiębiorczość	1	1	1	56 280 zł	1	56 280 zł
Razem	10	28	176	16 372 311 zł	154	9 401 710 zł

2020 r.						
Ochrona zdrowia	6	14	91	12 107 135 zł	67	7 920 470 zł
Sport	1	4	61	3 898 427 zł	57	1 905 850 zł
Kultura	1	8	25	314 751 zł	8	56 700 zł
Turystyka	1	2	12	104 497 zł	9	38 500 zł
Ochrona zwierząt	2	2	2	988 000 zł	2	988 000 zł
Razem	11	30	191	17 412 810 zł	143	10 909 520 zł
2021 r.						
Ochrona zdrowia	4	10	82	8 677 248 zł	73	7 517 693 zł
Sport	1	4	63	3 767 125 zł	60	1 948 000 zł
Kultura	1	8	11	146 610 zł	8	58 500 zł
Turystyka	1	2	4	82 400 zł	4	27 200 zł
Ochrona zwierząt	2	2	2	988 000 zł	2	988 000 zł
Razem	9	26	162	13 661 383 zł	147	10 539 393 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego ogłosiły łącznie 9 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, tj. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, Wydział Infrastruktury Komunalnej oraz Wydział Kultury Dziedzictwa.

W odpowiedzi na ogłoszone konkursy w 2021 roku organizacje pozarządowe zgłosiły 162 projekty w ramach otwartych konkursów ofert. łącznie zostało przyznane dofinansowanie w kwocie 10,5 mln zł. Wsparcie otrzymało 147 ofert (138 na podstawie wspierania, 9 na podstawie powierzania realizacji zadań publicznych), zgłoszonych przez 116 organizacji pozarządowych.

Tabela. Realizacja dotacji w trybie pozakonkursowym w latach 2019 - 2021

Realizacja dotacji w trybie pozakonkursowym (małe granty) w latach 2019-2021					
Zakres	Zgłoszone		Realizowane		
	Oferty	Oferenci	Oferty	Oferenci	Kwota
2019 r.					
Ochrona zdrowia	13	11	10	9	56 570 zł
Sport	16	11	15	11	66 480 zł
Kultura	18	12	8	7	40 600 zł
Przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
Razem	48	35	34	28	173 650 zł
2020 r.					
Ochrona zdrowia	9	7	7	6	67 824 zł
Sport	4	4	4	4	36 000 zł
Kultura	10	7	5	5	3 150 zł
Przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
Razem	24	19	17	16	116 974 zł

2021 r.					
Ochrona zdrowia	13	11	11	9	80 784 zł
Sport	9	9	9	9	63 050 zł
Kultura	6	4	4	3	20 600 zł
Przedsiębiorczość	2	2	2	2	14 500 zł
Razem	30	26	26	23	178 934 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

W 2021 roku wpłynęło 30 ofert na realizację zadań publicznych w trybie pozakonkursowym, zgodnie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. małych grantów. Finansowanie otrzymało 26 projektów zgłoszonych przez 23 organizacje pozarządowe. Na realizację zadań w trybie pozakonkursowym wydatkowano kwotę blisko 179 tys. zł.

Tabela. Zestawienie dotacji na zadania publiczne Miasta Zabrze w latach 2019-2021

Zestawienie dotacji na zadania publiczne Miasta Zabrze z uwzględnieniem tzw. małych grantów i umów wieloletnich w latach 2019-2021			
Dziedzina	Projekty		Kwota dotacji
	Rok	Liczba projektów	
Kultura, Dziedzictwo Kulturowe	2019	19	103 500 zł
	2020	13	59 850 zł
	2021	12	79 100 zł
Sport	2019	70	1 973 840 zł
	2020	61	1 941 850 zł
	2021	69	2 011 050 zł
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2019	87	6 668 819 zł
	2020	74	7 988 294 zł
	2021	84	7 598 477 zł
Krajoznawstwo i turystyka	2019	9	43 100 zł
	2020	9	38 500 zł
	2021	6	41 700 zł
Ochrona zwierząt	2019	2	968 000 zł
	2020	2	988 000 zł
	2021	2	988 00 zł
Przedsiębiorczość	2019	2	66 280 zł
	2020	1	10 000 zł
	2021	-	-
Ogółem	2019	188	10 467 039 zł
	2020	160	11 026 494 zł
	2021	173	10 718 327 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej Wydziału Kontaktów Społecznych UM Zabrze, mający swoją siedzibę w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4, został powołany w celu wspierania podmiotów NGO. Poza wsparciem merytorycznym zespołu, organizacje mogą liczyć na:

- udostępnienie pomieszczeń do spotkań,
- użyczenie organizacjom pozarządowym adresu do korespondencji,
- udostępnienie sprzętu komputerowego, audiowizualnego, dostępu do Internetu,
- bezpłatne szkolenia,
- możliwość korzystania z profesjonalnych porad prawnych i księgowych,
- możliwość wymiany doświadczeń z innymi podmiotami trzeciego sektora,
- możliwości prezentowania swojej działalności podczas przedsięwzięć z udziałem COP.

W 2021 r. Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4 w Zabrzu udostępniło swoje pomieszczenia 44 podmiotom do cyklicznych spotkań. Ze względu na sytuację spowodowaną pandemią COVID-19 organizacje pozarządowe z przyczyn sanitarnych nie mogły w pełni korzystać z pomieszczeń COP-u. W związku z tym, żeby zapewnić ciągłość działania zespół prowadził indywidualne konsultacje telefoniczno-mailowe w zakresie funkcjonowania w okresie pandemii oraz informacyjne, dotyczące pozyskiwania środków finansowych dla NGO (Tarcza 2.0, 3.0, 4.0, Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Powiatowy Urząd Pracy).

Fotografia. Uroczyste wręczenie statuetki „Tytana” w sali historycznej zabrzańskiego Ratusza

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Centrum Organizacji Pozarządowych zorganizowało plebiscyt Tytani Społeczni Zabrze. W 2021 r. plebiscyt miał na celu uhonorowanie organizacji pozarządowej, która pomimo pandemii COVID-19 podejmowała istotne i zróżnicowane wyzwania społeczne oraz działania na rzecz zabrzańskiej społeczności lokalnej. Kandydatów w kategorii Organizacja Roku mogły zgłaszać wyłącznie organizacje pozarządowe zarejestrowane i działające na terenie Zabrze. Głosami zabrzańskich organizacji pozarządowych tytuł Tytana Społecznego Zabrze 2020 otrzymała Fundacja Pomost. Ważnym elementem działalności Fundacji Pomost jest tworzenie ekosystemu pomocowego. Z inicjatywy Fundacji powstał zespół interdyscyplinarny, składający się z przedstawicieli

Fundacji Pomost, Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu oraz kuratorów, którego celem jest objęcie Podopiecznych kompleksowym wsparciem.

Jednym z elementów wsparcia dla działań podmiotów trzeciego sektora jest przyznawanie Honorowego Patronatu Prezydenta Miasta Zabrze przedsięwzięciom oraz inicjatywom wartościowym społecznie, istotnym dla rozwoju i promocji miasta, takim jak: projekty społeczne, edukacyjne, sportowe, kulturalne, obywatelskie, ekologiczne, ekonomiczne i inne. W 2021 r. honorowym patronatem objęto 18 wydarzeń zainicjowanych przez organizacje pozarządowe. Udzielenie honorowego patronatu było wyróżnieniem, podkreślającym rangę przedsięwzięcia i przyczyniającym się do promocji miasta oraz integracji jego mieszkańców.

Realizacja działań promujących lokalny patriotyzm

100. rocznica III Powstania Śląskiego

Z okazji 100. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego, 2 maja w Zabrzu odbyło się szereg wydarzeń upamiętniających ten wyjątkowy zryw narodowy. Obchody rozpoczęły się w kościele pw. św. Andrzeja, gdzie odprawiona została uroczysta msza święta. Niewątpliwą atrakcją zabrzańskich obchodów był przejazd ulicami miasta samochodów militarnych, m.in. repliki pojazdu powstańczego „Korfanty”. Zaprezentowane zostało również w formule online widowisko muzyczne pt. „Powstanie w nas” przygotowywane wspólnie przez Filharmonię Zabrzańską oraz Teatr Nowy. Pod koniec dnia na fasadzie Domu Muzyki i Tańca wyświetlony został mapping historyczny opowiadający o kluczowych dla historii Górnego Śląska i Polski wydarzeniach sprzed 100 lat. Multimedialne wydarzenie kulturalno-edukacyjne organizowane zostało wspólnie z Biurem Programu „Niepodległa”, w ramach ogólnopolskiej kampanii „Śląsk wspólna sprawa”.

Fotografia. Moment odsłonięcia tablicy upamiętniającej Roberta Oszka przy ul. Roosevelta

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Nieopodal budynku mieszkalnego przy ul. Franklina Roosevelta 47, odsłonięto postument upamiętniający dokonania kapitana Roberta Oszka – pochodzącego z Zabrza wybitnego żołnierza i powstańca śląskiego. Tablicę na cześć jego pamięci posadowiono w miejscu dawnej kamienicy,

w której przyszedł na świat. Przygotowano także wystawę poświęconą zabrzańskiemu powstańcowi – Robertowi Oszkowi. Ekspozycja dostępna była w pasażu głównym CH Platan od 29 kwietnia do 15 maja.

Fotografia. Nowa tablica upamiętniająca śp. Emila Hadrosska

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Instytut Pamięci Narodowej w 100-lecie III Powstania Śląskiego uczcił pamięć śp. Emila Hadrosska w postaci ufundowania pamiątkowej tablicy. 24 maja przy kaplicy Cmentarza Ewangelickiego przy ul. Cmentarnej uroczystie odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą zabrzańskiemu powstańcowi śląskiemu. Miasto uczciło w ten sposób pamięć Emila Hadrosska - zapomnianego bohatera walki o powrót Górnego Śląska do macierzy.

15 sierpnia w Zabrzu-Kończycach odbyły się miejskie obchody upamiętniające wybuch III Powstania Śląskiego. Tego dnia obchodziliśmy też rocznicę Cudu nad Wisłą oraz Święto Wojska Polskiego. Uroczystości zostały zainaugurowane mszą świętą w kościele pw. Bożego Ciała. Następnie pod Pomnikiem Poległych w Powstaniach Śląskich, przedstawiciele zabrzańskiego samorządu, wraz z licznymi delegacjami, złożyli wieńce i uczcili pamięć powstańców śląskich. O oprawę artystyczną wydarzenia zadbała Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego. Wieczorem, na terenie Dzielnicowego Ośrodka Kultury przy ul. Dorotki 3 w Kończycach, odbył się koncert pieśni powstańczych pn. „Ślązoki, Ślązoki, wszyscyśmy Poloki”. Głównymi organizatorami uroczystości, które odbyły w Kończycach były następujące instytucje: Miasto Zabrze, Komitet Obchodów Rocznicy Powstań Śląskich przy parafii Bożego Ciała „Pamięć i Tożsamość”, Miejski Ośrodek Kultury, Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Kończycach oraz Rada Dzielnicy Kończyce.

Obchody górniczego święta - Barbórka

4 grudnia 2021 r. w Zabrzu, podobnie jak w wielu miejscowościach na Śląsku, odbywały się uroczyste obchody Barbórki - górniczego święta. Barbórka dla Zabrza, miasta historycznie związanego z górnictwem, to wyjątkowe święto. W kościołach odprawiane były msze święte w intencji górników, przy figurkach i kapliczkach św. Barbary składane były kwiaty. Świętowano m.in. na terenie byłej Kopalni Pstrowski. W obchodach udział wzięli również przedstawiciele zabrzańskiego samorządu.

Fotografia. Uroczyste obchody górniczego święta w Biskupicach, Barbórka 2021

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Obchody Narodowego Święta Niepodległości

Zabrze jest miastem, które dba tradycje i pielęgnuje wartości patriotyczne. Od wielu lat miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości były organizowane bardzo uroczyste. 11 listopada, na placu Warszawskim odbył się koncert Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego, a następnie zaprezentowana została etiuda artystyczna z cyklu „Szkicownik Polski”. Uczestnicy uroczystości przemaszerowali z placu Warszawskiego do kościoła pw. św. Anny, gdzie odprawiona została uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny, z udziałem Zabrzeńskiego Chóru Młodzieżowego „Resonans con tutti”. Po nabożeństwie pod krzyżem na placu kościelnym złożono wieńce i kwiaty w hołdzie wszystkim tym, którzy przyczynili się do wywalczenia i utrzymania niepodległej Polski.

Fotografia. Obchody Święta Niepodległości w Zabrzu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Piłkarski Turniej Niepodległości

W dniach 10 - 11 listopada w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu odbył się 24-godzinny Turniej Piłki Nożnej z okazji 102. Rocznicy Odzyskania Niepodległości. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła prezydent Zabrze. Organizatorami turnieju byli: MOSiR Zabrze oraz Polska Fundacja Sportu i Kultury. W zawodach przewidziano także Turniej TEQBALL z udziałem wicemistrza świata i reprezentantów Polski, Kategorię U-12, U-18, U-14, U-8, U-11 oraz Oldboy i Senior.

Fotografia. Piłkarski Turniej Niepodległości w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu

Źródło: <http://www.mosir.zabrze.pl>

Dni Papieskie 2-8 kwietnia 2021

Tradycyjnie w pierwszej połowie kwietnia zabrzanie świętowali kolejną edycję Dni Papieskich. Tym razem – z racji panujących ograniczeń pandemicznych – uroczystości odbywały się głównie wirtualnie. Tegoroczne obchody Dni Papieskich rozpoczęły się 2 kwietnia, kiedy to w oknach Czytelni Ogólnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu zaprezentowano po raz pierwszy wystawę „A przecież nie cały umieram”, która składa się z wycinków prasy opublikowanej w Polsce po śmierci Papieża Polaka. Dzień później na stronie internetowej www.biblioteka.zabrze.pl pojawił się zbiór wierszy Karola Wojtyły. Kolejnym etapem Dni Papieskich był występ podopiecznych Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 w Zabrzu, którzy na łamach profilu facebookowego MBP zaprezentowali kolejny cykl wierszy autorstwa Jana Pawła II. Na tym samym profilu zaprezentowany został również recital gitarowy Patryka Filipowicza, zatytułowany „Pieśni śpiewane gitarą”. Następnie zorganizowano wieczór poetycki on-line z udziałem uczestników „Warsztatowni literackiej”, zatytułowany „Coś zostaje z dziedzictwa i coś z zapowiedzi”. Na koniec uroczystości w Miejskim Ośrodku Kultury odbył się wernisaż wystawy „W drodze do świętości”, traktującej o życiu św. Jana Pawła II.

W Zabrzu powstał mural z Wojciechem Korfantym

Mural, który powstał przy ulicy Wallek-Walewskiego w centrum miasta, został wykonany przy użyciu specjalnej farby, która pochłania zanieczyszczenia z powietrza. To pierwszy tego typu projekt na Śląsku.

Powstał jako wspólne przedsięwzięcie Miasta Zabrze oraz grupy Tauron. Przedstawia wizerunek jednego z ojców polskiej niepodległości, Wojciecha Korfanteo. Przedsięwzięcie łączy dwa ważne dla nas obszary – lokalny patriotyzm i działanie na rzecz środowiska. Wojciech Korfanty to jedna z najważniejszych postaci w historii Polski. To on uznawany jest za propagatora polskości na Śląsku i to właśnie jemu przypisuje się przyłączenie regionu do Rzeczypospolitej. Postać Wojciecha Korfanteo nierozdzielnie złączona jest z historią Powstań Śląskich.

Fotografia. Mural z wizerunkiem W. Korfanteo przy ulicy Wallek-Walewskiego

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

**PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW
(CEL STRATEGICZNY C3)**

Podnoszenie jakości kształcenia mieszkańców w Zabrzu jest realizowane poprzez kompleksową ofertę edukacyjną, optymalizację kierunków kształcenia oraz ciągłe podnoszenie standardów funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych. Dla miasta priorytetowe jest tworzenie wysokiej jakości oferty edukacyjnej, budowanie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej oraz doskonalenie systemu edukacji na potrzeby rynku. Ważne znaczenie ma również dostosowanie budynków szkół i placówek do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Kompleksowość oferty edukacyjnej

Miasto Zabrze zapewnia kompleksowość oferty edukacyjnej realizując zapisy „Strategii Edukacji Miasta Zabrze”. Dokument dedykowany zabrzańskiej edukacji jest realizowany w sposób rzetelny i kompletny, uwzględniając bieżące potrzeby mieszkańców i rynku pracy.

W roku 2021 na wydatki związane z oświatą, wychowaniem i edukacją przeznaczono środki w wysokości blisko 362,3 mln zł, o 4,6 mln zł więcej w stosunku do roku ubiegłego. Blisko 343,3 mln zł przeznaczono na realizację wydatków bieżących, natomiast przeszło 19 mln zł stanowiły wydatki majątkowe. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost wydatków bieżących o kwotę 29,2 mln zł oraz wzrost wydatków majątkowych o kwotę ponad 4,4 mln zł. Łącznie wydatki na edukację stanowiły blisko 1/3 całego budżetu miasta.

Tabela. Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych

Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych				
Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Wykonanie ogółem wydatków oświatowych	300 972 837 zł	324 200 216 zł	328 646 973 zł	362 287 514 zł
Wykonanie bieżących wydatków oświatowych	276 469 951 zł	294 192 165 zł	314 066 792 zł	343 259 159 zł
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne	26 454 534 zł	29 702 310 zł	14 580 181 zł	19 028 355 zł
Subwencja	163 688 519 zł	180 542 368 zł	192 069 434 zł	197 684 570 zł
Dotacje na zadania bieżące	15 940 315 zł	11 334 036 zł	27 043 567 zł	30 605 158 zł
Udział w łącznych wydatkach Miasta Zabrze	33,04 %	31,4 %	29,81 %	32,86 %

Źródło: Wydział Budżetu i Analiz Finansowych

Wydatki bieżące w zakresie zadań oświatowych obejmują m.in.:

- dotacje dla 3 szkół publicznych oraz 30 szkół i placówek niepublicznych – wydatkowano blisko 30 mln zł,
- dowożenie uczniów niepełnosprawnych do szkół oraz zwrot dla rodziców/opiekunów kosztów dowozu dzieci prywatnym samochodem (w 2021 roku z powyższego uprawnienia skorzystało 420 uczniów/opiekunów) – wykonanie na kwotę prawie 1,4 mln zł,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i doradztwo metodyczne nauczycieli – zatwierdzone zostały 64 wnioski o dotacje na doszktałcenie indywidualne nauczycieli, przeprowadzono 453 szkolenia i kursy doskonalące i kwalifikacyjne, w których udział wzięło 5 903 nauczycieli – na zadanie przeznaczono ok. 740 tys. zł
- dofinansowanie do różnych akcji oświatowych, z których skorzystało 90 placówek oświatowych, m.in. przygotowanie konkursów szkolnych, olimpiad, festiwali, nagrody dla uczestników – na realizację zadania przeznaczono kwotę 176,6 tys. zł,
- organizację dzieciom różnych form wypoczynku (kolonie, obozy) oraz „zielone szkoły” – z tej formy wyjazdów skorzystało 463 uczniów – zadanie zrealizowano na kwotę ponad 69 tys. zł,
- wypłatę zasiłków i stypendiów o charakterze socjalnym dla 1 115 uczniów w wysokości ogółem ponad 1,2 mln zł,
- wypłatę stypendiów dla 4 447 szczególnie uzdolnionych uczniów w wysokości 64 tys. zł,
- szkolenia, utrzymanie i obsługa programów informatycznych wspomagających zarządzanie oświatą – wydatkowano 354,8 tys. zł,
- prowadzenie świetlic szkolnych, na ten cel przeznaczono kwotę ponad 8,3 mln zł,
- realizację nauczania indywidualnego oraz wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, którym zostało objętych 49 dzieci, poniesiono wydatki w wysokości prawie 629 tys. zł,
- prowadzenie bibliotek dla uczniów,
- pokrywanie wydatków na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, jako zwrot kosztów pobytu dzieci zabrzańskich w przedszkolach niepublicznych prowadzonych przez inne gminy, zatrudnienie pedagoga uczącego lekcji religii wyznania innego niż katolickie,
- pokrywanie wydatków związanych z nauczaniem i wychowaniem dzieci i młodzieży poprzez utrzymanie etatów nauczycieli, utrzymanie budynków szkół i placówek oświatowych (w tym remonty) oraz zapewnienie obsługi administracyjnej,
- realizację projektów współfinansowanych ze środków unijnych na kwotę blisko 3,6 mln zł,
- realizację zadań z konkursu inicjatyw rad dzielnic - wydatkowano ponad 64 tys. zł.

W ramach inicjatyw rad dzielnic związanych z oświatą, w 2021 r. przyznano środki na realizację następujących wniosków :

- Szkoła Podstawowa nr 16 zrealizowała trzy wnioski: doposażenie salki komputerowej, zawody pływackie „Wszyscy na basen” oraz zorganizowała Dzień Dziecka na Sportowo. Zakupiono pięć komputerów doposażając w ten sposób salkę komputerową wykorzystywaną do organizacji zajęć pozalekcyjnych. W ramach „Dnia Dziecka na sportowo” zorganizowano zawody sportowe i artystyczne oraz przygotowano nagrody dla uczestników. Nagrody zakupiono również dla uczestników zawodów pływackich.

- Przedszkole nr 8 zrealizowało wniosek „Rozwijamy kompetencje cyfrowe przedszkolaków”, poprzez zakup tablicy interaktywnej, robota Photona oraz maty edukacyjne.
- Szkoła Podstawowa nr 26 zrealizowała część wniosku „Dbamy o zdrowie swoje i innych” poprzez zakup wnioskowanego sprzętu nagłośnieniowego.
- Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 9 prowadził zadanie „Ścieżka edukacyjna dla najmłodszych” obejmujący stworzenie pomocy edukacyjnej pełniące funkcję dydaktyczną oraz integracyjną.
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika Nr 42 zrealizowała dwa wnioski: przeprowadzając warsztaty robotyki dla zabrzańskich dzieci oraz tworząc miejsce do prowadzenia warsztatów graficznych.
- Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 8 prowadził cykl zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży pn. „Moja przyszłość czeka za drzwiami”, obejmujący pokazy popularnonaukowe, warsztaty interaktywne z robotyki oraz warsztaty związane z modyfikacją genetyczną organizmów, podsumowaniem zajęć był pokaz filmu w technologii IMAX oraz konkurs plastyczny dla uczniów.
- Szkoła Podstawowa Nr 28 dokonała zakupu wnioskowanych gier chodnikowych.

Tabela. Porównanie grup wydatków bieżących w zakresie realizacji zadań oświatowych

Porównanie grup wydatków bieżących w zakresie realizacji zadań oświatowych				
Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Wykonanie ogółem wydatków oświatowych w zł	300 972 837	324 200 216	328 646 973	362 287 514
Wykonanie bieżących wydatków oświatowych w zł	274 518 303	294 733 268	314 066 792	343 259 159
wynagrodzenia i składki od nich naliczane w zł	205 542 776	222 878 149	244 178 739	262 317 997
wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań w zł	36 766 123	40 710 207	38 575 724	44 546 141
Dotacje na zadania bieżące w zł	23 358 919	24 593 962	27 043 567	30 605 158
Wydatki na programy finansowane z udziałem środków zagranicznych (UE) w zł	5 910 126	3 790 332	822 584	3 578 365
Świadczenia na rzecz osób fizycznych w zł	2 940 356,44	2 760 615	3 446 176	2 211 496
Dofinansowanie z budżetu miasta w zł	123 295 651	132 018 071	128 508 720	128 018 298
Udział Miasta Zabrze w wydatkach bieżących w %	40,7	40,76	39,04	37,3

Źródło: Wydział Oświaty

W 2021 roku miasto przeznaczyło ponad 29,2 mln zł na dotacje dla placówek oświatowych niepublicznych, w tym blisko 9,3 mln zł na szkoły podstawowe, ponad 4,5 mln zł na przedszkola i ok. 3,8 mln zł na szkoły dla dorosłych. Licea ogólnokształcące otrzymały wsparcie w wysokości przeszło 3,1 mln zł, a pozostałe szkoły, w tym szkoła przysposabiająca do pracy i branżowa szkoła I stopnia specjalna oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy, łącznie dostały dotacje w wysokości ponad 8,5 mln zł.

Tabela. Dotowanie placówek niepublicznych

Dotowanie placówek niepublicznych				
Lp.	Typy szkół	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Szkoly dla dzieci i mlodziezy				
1.	Przedszkola i punkty przedszkolne	3 913 002 zł	3 936 538 zł	4 546 954 zł
2.	Szkoly podstawowe oraz oddzialy przedszkolne i oddzialy gimnazjalne zorganizowane w szkołach podstawowych	7 488 672 zł	8 641 496 zł	9 265 278 zł
3.	Gimnazja	122 686 zł		
4.	Licea ogólnokształcące i oddzialy gimnazjalne zorganizowane w liceach ogólnokształcących	2 236 900 zł	2 917 402 zł	3 124 578 zł
Szkoly dla doroslych				
5.	Szkoly podstawowe dla doroslych i oddzialy gimnazjalne zorganizowane w szkołach podstawowych	44 141 zł	39 452 zł	8 472 zł
6.	Gimnazja dla doroslych	0 zł		
7.	Szkoly policealne	3 248 022 zł	2 643 826 zł	3 433 504 zł
8.	Licea ogólnokształcące dla doroslych	499 553 zł	519 069 zł	329 283 zł
Pozostale szkoly				
9.	Szkoła przysposabiająca do pracy i branżowa szkoła I stopnia specjalna	2 005 208 zł	2 738 097 zł	2 914 628 zł
10.	Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy	4 613 443 zł	4 971 277 zł	5 609 502 zł
Razem:		24 171 631 zł	26 407 161 zł	29 232 204 zł

Źródło: Wydział Oświaty

W 2021 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze, obejmowała 37 przedszkoli, 41 szkół podstawowych, 28 szkół ponadpodstawowych i policealnych oraz 7 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2020/2021 liczba uczniów wynosiła 21 490, a w roku szkolnym 2021/2022 wynosi 21 483. W 2021 r. przygotowanych zostało w Zabrzu 4 899 ogólnodostępnych miejsc w przedszkolach, natomiast liczba dzieci przyjętych do przedszkoli wyniosła 4787. Oznacza to, że wszystkie dzieci zostały przyjęte.

Tabela. Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2021 r.

Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2021 r.				
Nazwa	rok szkolny 2020/2021		rok szkolny 2021/2022	
	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
Przedszkola	37	4 792	37	4 787
w tym:				
przedszkola samodzielne	32	4 429	32	4 409
przedszkola w zespołach	5	363	5	378
Szkoły podstawowe	41	11 062	41	10 922
w tym:				
szkoły samodzielne	29	8 739	29	8 533
szkoły w zespołach	12	2 323	12	2 370
Szkoły ponadpodstawowe	36	5 486	33	5 609
w tym:				
licea	15	2 472	13	2 484
technika	8	2 265	8	2 370
szkoły branżowe I stopnia	8	746	8	722
szkoły branżowe II stopnia	1	0	1	33
szkoły policealne	3	3	2	0
szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	1	0	1	0
Placówki oświatowe	7	2 412	7	2 325
Razem:	121	21 490	118	21 483

Źródło: Wydział Oświaty

W 2021 r. w zabrzańskich ogólnodostępnych placówkach oświatowych funkcjonowały:

- 4 przedszkola z oddziałami integracyjnymi (P24, P29, P34, P48),
- 2 przedszkola z oddziałami specjalnymi (P 34, P48) oraz oddziały przedszkolne przy szkole podstawowej specjalnej (SPS 41),
- 3 ogólnodostępne szkoły podstawowe (SP 8, SP 14, SP 42), w których zorganizowane są oddziały integracyjne,
- 1 ogólnodostępna szkoła ponadpodstawowa z oddziałami integracyjnymi (IV LO).

Ponadto dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi prowadzone jest kształcenie w czterech szkołach podstawowych specjalnych (SPS nr 38, SPS nr 39, SPS nr 40, SPS nr 41) oraz w Zespole Szkół Specjalnych nr 42, w którym funkcjonuje: szkoła podstawowa, liceum ogólnokształcące, szkoła branżowa I stopnia oraz szkoła policealna i szkoła przysposabiająca do pracy. W ramach szkolnictwa specjalnego utworzonych zostało 85 oddziałów w 5 szkołach. Do szkół specjalnych w Zabrzu, w roku szkolnym 2021/2022, uczęszczało łącznie 450 uczniów, a zajęcia były prowadzone przez 232 nauczycieli.

Tabela. Struktura szkół podstawowych i ponadpodstawowych w 2021/2022

Struktura szkół podstawowych i ponadpodstawowych w 2021/2022		
Wyszczególnienie	Szkoły podstawowe	Szkoły ponadpodstawowe
Liczba szkół	36	25
Liczba oddziałów	544	228
Liczba uczniów	11 404	5 828
Liczba etatów nauczycieli	1 328,1	641,35
Liczba etatów pracowników administracji i obsługi	401,8	146,15

Źródło: Wydział Oświaty

Tabela. Struktura placówek oświatowych w 2021/2022

Struktura placówek oświatowych w 2021/2022			
Wyszczególnienie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Miejska Bursa Szkolna	MDK i OPP
Liczba szkół			4
Liczba oddziałów (kół)		4	164
Liczba uczniów		140	2 300
Liczba etatów nauczycieli	28	10,88	38,46
Liczba etatów pracowników administracji i obsługi	8,25	13,57	18,75

Źródło: Wydział Oświaty

W roku szkolnym 2020/2021 zabrzańskie szkoły podstawowe ukończyło 1 309 osób. Wśród absolwentów podstawówek największym zainteresowaniem cieszyły się licea ogólnokształcące, które przyjęły 627 pierwszoklasistów. Z kolei technikum wybrało 591 osób, a szkoły branżowe 206 uczniów. Liczba otworzonych oddziałów w klasach pierwszych wyniosła odpowiednio 26 w liceach ogólnokształcących, 22 w technikach oraz 8 w szkołach branżowych.

Tabela. Organizacja szkolnictwa ponadpodstawowego w Zabrzu

Organizacja szkolnictwa ponadpodstawowego w Zabrzu				
Nazwa	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Liczba absolwentów szkół podstawowych	1 271	2 548	1 245	1 309
Licea Ogólnokształcące Liczba oddziałów/liczba uczniów I klas	29/590	48/1 242	24/566	26/627
Technika Liczba oddziałów/liczba uczniów I klas	17/423	37/1 069	19/541	22/591
Branżowe Szkoły I Stopnia Liczba oddziałów/liczba uczniów I klas	9/193	16/379	10/256	8/206

Źródło: Wydział Oświaty

Największym zainteresowaniem, wśród absolwentów podstawówek w 2021 r., cieszyło się Liceum Ogólnokształcące nr III - 170 nowych uczniów, następnie Technikum Nr 6 - 113, Liceum Ogólnokształcące nr I - 112 oraz Technikum Nr 4 - 111.

W roku szkolnym 2020/2021 liczba etatów pedagogicznych wynosiła 2 751, natomiast liczba etatów pracowników niebędących nauczycielami wynosiła 1 010. W roku szkolnym 2021/2022 liczba etatów pedagogicznych wynosiła 2 765, natomiast liczba etatów pracowników niebędących nauczycielami wynosiła 1 020.

Tabela. Struktura zatrudnienia w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych

Struktura zatrudnienia w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych					
Liczba etatów	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
nauczyciele	2 981	2 605	2 738	2 751	2 765
pracownicy administracji i obsługi	1 087	1 039	1 027	1 010	1 020

Źródło: Wydział Oświaty

W 2021 roku z doskonalenia zawodowego skorzystało 5 903 nauczycieli, korzystając z dofinansowania w wysokości blisko 740 tys. zł.

Realizacja projektów edukacyjnych w celu podnoszenia jakości oferty edukacyjnej

W 2021 roku zrealizowane zostały następujące programy:

1. Program „Erasmus +” oraz POWER o budżecie na 2021 rok wynoszącym 3,8 mln zł, w programach biorą udział 22 szkoły.
2. Program na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020 - 8 szkół zrealizowało zadania w roku 2021, w tym: pokrycie kosztów wyjazdów na wycieczki dzieci i młodzieży romskiej; pokrycie kosztów wyjść do kina, muzeum, teatru, filharmonii i na basen kąpielowy dzieci i młodzieży romskiej; sfinansowanie wyjazdów śródrocznych - Zielona szkoła za kwotę ponad 30 tys. zł.
3. Program „Za życiem”- w 2021 r. pozyskano dodatkowe dofinansowanie na kwotę 15 600 zł, z którego sfinansowano konsultacje specjalistyczne dla rodziców 80 dzieci objętych wsparciem oraz zrealizowano ogółem 4 048 godzin zajęć terapeutycznych, w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i jego rodziny.
4. Programy ekologiczne, wartość projektów: 180 tys. zł, zrealizowano 128 projektów szkolnych w zakresie ekologii na łączną kwotę blisko 127 tys. zł, na inne działania z zakresu edukacji ekologicznej przeznaczono kwotę ponad 30 tys. zł.

5. Laboratoria przyszłości

W roku 2021 wszystkie publiczne szkoły podstawowe oraz szkoły podstawowe specjalne złożyły wnioski w ramach programu „Laboratoria przyszłości”. Suma otrzymanego dofinansowania wyniosła przeszło 3,5 mln zł. W 2021 r. zakupów w ramach programu dokonało 13 szkół:

- Szkoła Podstawowa nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 - 36 000,00 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 6 - 111 900 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 16 - 70 184 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 24 - 42 480 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 25 - 71 100 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 29 - 60 000 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 33 - 36 000 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 32 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8 - 36 000 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 37 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 - 43 187 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 46 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9 - 60 000 zł,
- Szkoła Podstawowa Specjalna dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących nr 47 - 22 600 zł,
- Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Zespole Szkół Sportowych - 30 780 zł,
- Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego - 17 999 zł.

6. Program „Zielona pracownia” dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Katowicach

W marcu 2021 r. oddano do użytku „Zieloną Pracownię” w Szkole Podstawowej nr 37, która otrzymała dotację w ramach VI edycji konkursu z 2020 r. Pracownia w SP 37 nosi nazwę „Laboratorium Młodego Odkrywcę”. To ekopracownia dydaktyczno-wychowawcza przeznaczona

do prowadzenia tu lekcji z przyrody, biologii, geografii oraz zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania przyrodnicze uczniów. Tematem przewodnim jest tu ekologia. Łączny koszt realizacji projektu wyniósł ok. 38 tys. zł.

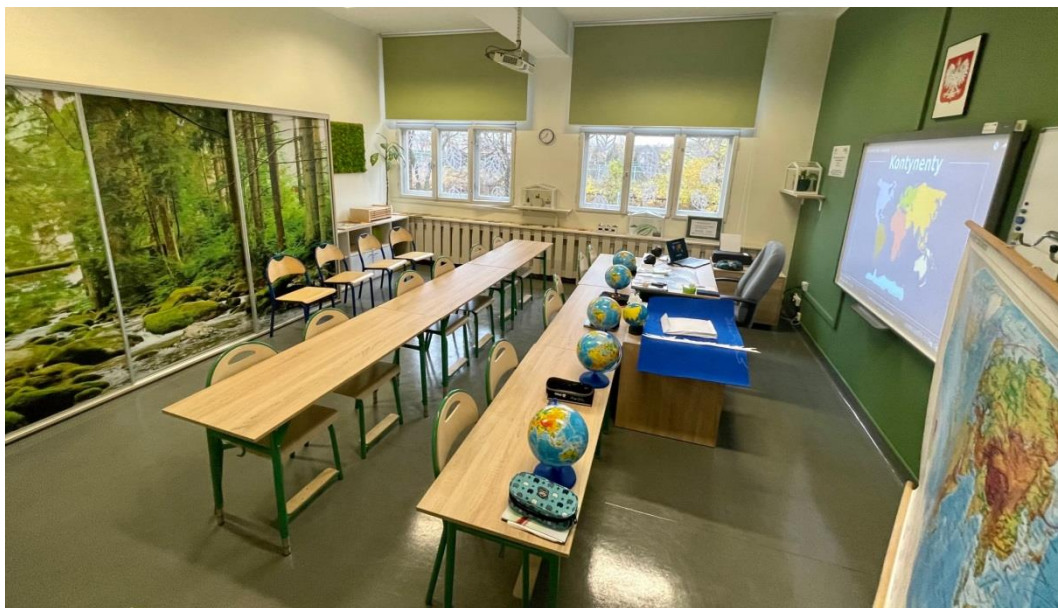
Fotografia. Zielona Pracownia w Szkole Podstawowej nr 37 - „Laboratorium Młodego Odkrywcy”

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Rozstrzygnięty został również konkurs „Zielona Pracownia 2021”, w którym dofinansowanie otrzymała Szkoła Podstawowa Specjalna nr 39 im. Marii Montessori w Zabrzu. Pracownia w SPS 39 została oddana do użytkowania w listopadzie 2021 r. Nowa ekopracownia nosi nazwę „Zielony Raj”. Prowadzone są w niej lekcje z przyrody, biologii, geografii oraz zajęcia pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania przyrodnicze uczniów. Łączny koszt realizacji projektu to blisko 35 tys. zł.

Fotografia. Zielona Pracownia w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 39 - „Zielony Raj”

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W Zabrzu, na koniec 2021 roku, z nowoczesnych pracowni korzystali uczniowie 16 szkół, które w poprzednich edycjach sukcesywnie wygrywały konkurs, zdobywając dofinansowanie. Powstałe „Zielone pracownie” umożliwiają podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną uczniów w atrakcyjnych warunkach nauczania, poprzez zastosowanie kreatywnych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni szkolnej oraz wyposażenie pracowni w nowoczesny sprzęt oraz pomoce.

Realizacja projektów rządowych:

1. Aktywna Tablica - realizacja rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020 -2024, dla 38 szkół dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze – wartość projektu to ponad 924 tys. zł, w tym kwota dotacji otrzymanej w 2021 r. to blisko 362 tys. zł.
2. Poznaj Polskę - realizacja przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki w roku 2021, polegającego na przygotowaniu i przeprowadzeniu, zgłoszonych przez dyrektorów szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze, wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra. Otrzymane dofinansowanie w wysokości przeszło 131 tys. zł pozwoliło na zorganizowanie 20 wycieczek przez szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.
3. Posiłek w szkole i w domu - w 2021 r. Zabrze zrealizowało zadania w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków na ogólną kwotę przeszło 195 tys. zł,
W realizacji zadania brały udział dwie placówki:
 - Szkoła Podstawowa Nr 34 w Zabrzu w Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 6, która zrealizowała zadanie na kwotę ponad 95 tys. zł,
 - Szkoła Podstawowa Nr 43, która zrealizowała zadanie na kwotę 100 tys. zł.
4. Realizacja Rządowego wsparcia 500 zł dla nauczycieli na naukę zdalną, przekazano na ten cel łącznie ponad 938 tys. zł, w tym publicznym szkołom i placówkom oświatowym blisko 870 tys. zł oraz szkołom niepublicznym 69 tys. zł.
5. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – wsparcie Ministerstwa Edukacji i Nauki dla bibliotek szkolnych i przedszkolnych na rozwój księgozbioru i wyposażenie. Wsparcie otrzymało 13 placówek (w tym 3 przedszkola), na łączną kwotę 57 tys. zł. Zakupiono blisko 2 tys. książek.
6. Animator Moje Boisko Orlik 2021 r. – dofinansowanie zatrudnienia Lokalnych Animatorów Sportu, osób organizujących zajęcia sportowe i dbających o właściwe wykorzystywanie obiektów. Wartość projektu wyniosła 45,6 tys. zł, z czego dofinansowanie z budżetu państwa wyniosło 22,8 tys. zł. Na trzech boiskach Orlik (przy SP23, SP30 oraz ZSMS), w okresie od marca do końca listopada, pięcioro animatorów przeprowadziło łącznie 2 683 godziny zajęć.

Projekty i programy oświatowe w trakcie realizacji:

1. Projekt : „Przedszkole Naszą Szansą”

Placówki realizujące: Przedszkole nr 29 w Zabrzu, Przedszkole nr 34 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu, Przedszkole nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu.

Wartość projektu: 428 950 zł, okres realizacji : 2021-2022 r.,

W ramach projektu zakupiono pomoce dydaktyczne dla 3 przedszkoli, wykonano adaptacje pomieszczeń na potrzeby realizacji zajęć w projekcie oraz przeszkolono nauczycieli z zakresu: Hortiterapia, Integracja Sensoryczna, Attention Autism, Komunikacja alternatywna PECS, Trening Umiejętności Społecznych TUS, metoda Tuputan, Integracja Bilateralna.

Do projektu zrekrutowano ogółem 91 dzieci w tym:

- Przedszkole nr 29 - w projekcie udział wzięło 6 dzieci.
- Przedszkole nr 34 - w projekcie udział wzięło 34 dzieci.
- Przedszkole nr 48 - w projekcie udział wzięło 51 dzieci.

Od października do grudnia 2021 r. zrealizowano w sumie 992 godziny zajęć dodatkowych w ramach projektu dla dzieci z niepełnosprawnościami.

2. Projekt: „Wiele potrzeb jeden cel”

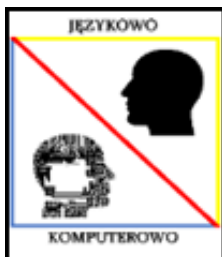
Szkoły realizujące: 18 szkół podstawowych, w tym 4 szkoły podstawowe specjalne

Wartość projektu: 3 475 450 zł, okres realizacji : 2021-2022 r.

Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu nauczania kształcenia ogólnego, poprzez kompleksowe zwiększenie w Zabrzu efektywności kształtowania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy. W projekcie realizowane są zajęcia z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz języka angielskiego, dla 750 uczniów z 14 szkół podstawowych oraz 4 szkół podstawowych specjalnych. Wszystkie szkoły biorące udział w projekcie wyposażone zostały w meble, wyposażenie TIK (technologie informacyjne i komunikacyjne) oraz zaplanowany został zakup pomocy dydaktycznych. Uczestnicy projektu wzięli udział w wyjazdach edukacyjnych do Parku Nauki i Rozrywki Krasiejów. W ramach projektu zrekrutowano i przeszkolono również 123 nauczycieli szkół podstawowych oraz szkół podstawowych specjalnych.

3. Projekt : „Językowo- komputerowo. Szkolenia dla osób pracujących”

Wartość projektu: 613 576 zł, okres realizacji : 2020-2022 r.

Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji osób dorosłych pracujących w zakresie znajomości języków obcych (j.angielski, j.niemiecki, j.francuski) oraz kompetencji lub kwalifikacji komputerowych (kursy ECDL lub równoważne oraz specjalistyczne kursy/szkolenia IT). W projekcie możliwe będzie również odbycie walidacji i certyfikacji ww. umiejętności nabytych poza projektem. W 2021 r. dokonano wyboru wykonawców poszczególnych szkoleń. Zrekrutowanych zostało 142 uczestników i rozpoczęto szkolenia językowe, ECDL oraz szkolenia specjalistyczne komputerowe. Na rok 2022 przewidziana jest kontynuacja poszczególnych działań oraz zakończenie projektu.

Optymalizacja kierunków kształcenia - rozwój szkolnictwa zawodowego

W Zabrzu od wielu lat podnoszony jest standard nauczania oraz wizerunek szkolnictwa zawodowego. W ostatnich latach zrealizowano kilka dużych projektów dofinansowane ze środków zewnętrznych, dzięki czemu możliwe było wyposażenie pracowni zawodowych. Otrzymano również wsparcie w postaci szkoleń, kursów specjalistycznych i certyfikowanych, płatnych staży oraz umożliwiono podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycielom i instruktorom.

Wzmocniona została współpraca szkolnictwa zawodowego z otoczeniem społeczno- gospodarczym. W ramach współpracy szkół kształcących w zawodach, zawarto porozumienia z lokalnymi pracodawcami. Nauczyciele i uczniowie w ostatnich latach regularnie korzystają z szansy wyjazdu, w ramach projektów mobilnościowych, na staże i praktyki do krajów europejskich. Współpraca samorządu, szkół i przedsiębiorców daje gwarancje osiągnięcia celu, jakim jest takie wyszkolenie absolwentów zabrzańskich szkół, by stali się aktywnymi i atrakcyjnymi na rynku pracy.

Prace remontowe w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego

W 2021 r. kontynuowano prace remontowe w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przy ul. 3 Maja. Wartość robót wynosi blisko 1,3 mln zł, a termin zakończenia inwestycji zaplanowano na kwiecień 2022 r. Zakres robót obejmuje m.in.: ocieplenie ścian zewnętrznych z tynkowaniem, wykonanie warstwy izolacji termicznej i przeciwwodnej na istniejącym pokryciu dachowym, wymianę okien i drzwi zewnętrznych, parapetów okiennych, wymianę instalacji c.o., montaż grzejników, zaworów termostatycznych i odpowietrzających. Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej na ścianach przyziemia i piwnic, modernizacja instalacji elektroenergetycznej: wymiana instalacji elektrycznej z montażem opraw oświetleniowych z źródłami LED, wymiana oświetlenia zewnętrznego na oprawy niskoenergetyczne oraz wykonanie instalacji oświetlenia podstawowego, awaryjnego i monitoringu.

Fotografia. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przy ul. 3 Maja 95

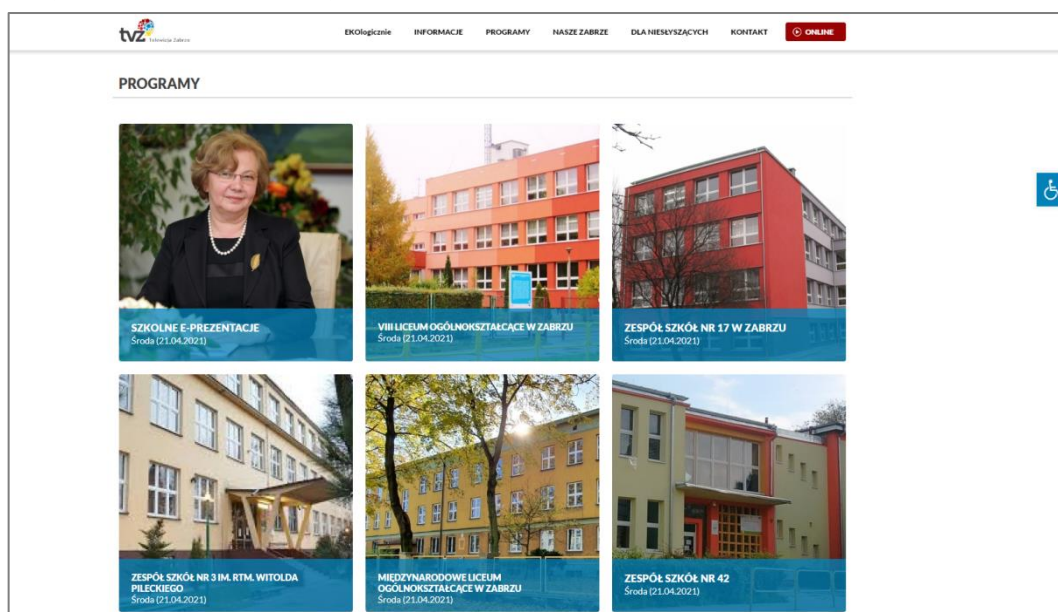

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

XXIII Zabrzeńskie Targi Edukacji - wirtualnie

W 2021 r. Zabrzeńskie Targi Edukacji, ze względu na panujące warunki epidemiologiczne i wprowadzone w związku z tym obostrzenia, zostały ponownie przeniesione do przestrzeni wirtualnej. Miasto Zabrze, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu oraz Telewizja Zabrze – Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu, organizatorzy XXIII Zabrzeńskich Targów Edukacji „e-Szkolne Prezentacje 2020”, podjęli próbę przedstawienia uczniom kończącym naukę w ósmych klasach szkół podstawowych, zainteresowanych problemem wyboru dalszej ścieżki kariery oraz ich rodzicom, oferty zabrzeńskich szkół ponadpodstawowych.

Fotografia. XXIII Zabrzeńskie Targi Edukacji - wirtualnie

Źródło: <https://tvzabrze.pl/szkolne-prezentacje>

Redakcja Telewizji Zabrze – Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu podjęła się zredagowania i umieszczenia, w maju i czerwcu br., na swoim kanale głównym (kanał 140 telewizji Vectra) oraz w swojej przestrzeni wirtualnej, w tym w szczególności na kanale YouTube i portalu Facebook, nadesłanych przez zabrzańskie szkoły ponadpodstawowe filmików reklamowych. Łącznie zostało przygotowanych 21 szkolnych prezentacji zawierających materiały, dotyczące oferty edukacyjne zabrzańskich szkół średnich, przygotowanej z myślą o ósmoklasistach i ich rodzicach.

Projekty realizowane w celu doskonalenia systemu edukacji, na potrzeby rynku pracy:

1. Projekt: „Zawód jutra - wsparcie edukacji zawodowej w Zabrzu”.

Szkoły realizujące: Zespół Szkół nr 10, Zespół Szkół nr 3, Zespół Szkół nr 18, Zespół Szkół nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego.

Wartość projektu: 1 743 771 zł. Okres realizacji : 2020 – 2022 r.

Stan realizacji na grudzień 2021: zrekrutowano grupę docelową 150 uczniów oraz 13 nauczycieli; powołano zespół i grupę sterującą; zrealizowano doradztwo edukacyjno- zawodowe oraz kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych dla 150 uczestników. Rozpoczęto doskazywanie nauczycieli zawodu w projekcie, które jest kontynuowane. Rozpoczęto realizację zadania dotyczącego szkoleń specjalistycznych zawodowych dla uczniów - będzie ono kontynuowane w 2022 r. Zrealizowano staże dla 25 uczestników projektu. Pozostałych 20 odbędzie staż w roku 2022 r. Zrealizowano zadanie, dotyczące dostaw sprzętu do pracowni nauki zawodu, dla 5 szkół zawodowych.

2. Projekt „Zaprojektuj swoje życie zawodowe - remont i wyposażenie pracowni zawodowej w Zespole Szkół nr 3.

Szkoła realizująca: Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 3.

Wartość projektu: 940 966 zł, Okres realizacji: 2021- 2022 r.

Projekt dotyczy 2 pracowni zawodu: dla technika automatyka i dla technika przemysłu mody. W 2021 r. rozpoczęto realizację dostaw sprzętu oraz prace remontowe w pracowniach zawodów technik automatyk i technik przemysłu mody. Zakończenie realizacji planowane jest na 2022 r.

3. Program „Śląskie zawodowcy”

Szkoły realizujące: Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych.

Wartość projektu: 18 186 586 zł, Okres realizacji: 2019 – 2022 r.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Oś Priorytetowa: XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w ramach działania: 11.2. Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie

zawodowe uczniów dla poddziałania: 11.2.1. Wsparcie szkolnictwa zawodowego. Celem projektu jest poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy w województwie śląskim, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych poprzez udział uczniów w stażach, praktykach, kursach, doradztwie; zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim; wypracowanie modelowego rozwiązania - współpracy edukacji z biznesem. Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej, a także kursów, szkoleń oraz odpłatnych 150 - godzinnych staży i praktyk dla uczniów.

W 2021 szkoły ponadpodstawowe kształciły w technikach w 23 zawodach, a w branżowych szkołach I stopnia w 20 zawodach, łącznie szkoły oferowały zajęcia z 43 zawodów.

Tabela. Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze		
Lp.	Nazwa zawodu	Placówka oświatowa
1	Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
2	Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
3	Technik chłodnictwa i klimatyzacji	Centrum Edukacji
4	Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
5	Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
6	Technik automatyk	Zespół Szkół Nr 3
7	Technik przemysłu mody	Zespół Szkół Nr 3
8	Technik ekonomista	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
9	Technik logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
10	Technik usług fryzjerskich	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
11	Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
12	Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych
13	Technik budownictwa	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
14	Technik mechanik	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
15	Technik geodeta	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
16	Technik reklamy	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
17	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
18	Technik architektury krajobrazu	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
19	Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
20	Technik programista	Zespół Szkół Nr 10
21	Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17

22	Technik organizacji turystyki	Zespół Szkół Nr 17
23	Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
24	Pracownik obsługi hotelowej	Zespół Szkół Nr 17
25	Kelner	Zespół Szkół Nr 17
26	Sprzedawca	Zespół Szkół Nr 17
27	Elektryk	Zespół Szkół Nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
28	Dekarz	Zespół Szkół Nr 3
29	Krawiec	Zespół Szkół Nr 3
30	Cukiernik	Zespół Szkół Spożywczych
31	Kucharz	Zespół Szkół Spożywczych, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
32	Piekarz	Zespół Szkół Spożywczych
33	Monter zabudowy i robót wykończeniowych	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
34	Murarz-tylnik	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
35	Operator obrabiarek skrawających	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
36	Monter sieci i instalacji sanitarnych	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
37	Fryzjer	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych, Zespół Szkół Ekonomiczno Usługowych
38	Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
39	Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
40	Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
41	Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
42	Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
43	Magazynier-logistik	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych

Źródło: Wydział Oświaty

Stypendia dla uzdolnionej młodzieży

Na podstawie uchwały Nr XI/125/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.10.2019 r., w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze, przyznawane są stypendia za wybitne osiągnięcia. W roku 2021 przyznano 14 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Łącznie na stypendia przeznaczono kwotę 64 tys. zł, o 12 tys. zł więcej niż w roku ubiegłym. Wysokość stypendium na dany rok szkolny dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosiło 3 tys. zł, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych wynosiło 4 tys. zł. Nagrodzeni uczniowie wykazali się największymi osiągnięciami. Były to konkursy przedmiotowe, organizowane przez Śląskie Kuratorium Oświaty, jak również ogólnopolskie konkursy, pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych

W latach 2009 – 2021 zmodernizowano 47 szkół i placówek oświatowych, na łączną kwotę ponad 115 mln zł. W trakcie modernizacji jest 10 placówek. Na podniesienie standardu funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek oświatowych w Zabrzu rozdysponowano w 2021 r. kwotę ponad 19 mln zł, przeprowadzając następujące zadania inwestycyjne:

1. Modernizacja placówek oświatowych – na ten cel w omawianym okresie przeznaczono środki w wysokości blisko 1,9 mln zł, w tym prowadzono m.in. następujące prace:
 - wymiana pompy obiegowej instalacji C.O. w Szkole Podstawowej nr 36,
 - wymiana patelni elektrycznej w Miejskiej Bursie Szkolnej,
 - naprawa izolacji pionowej fundamentów budynku z odtworzeniem drenażu w Przedszkolu nr 48,
 - wykonano izolację wraz z remontem kotłowni Przedszkola nr 35,
 - wykonano prace remontowe dachu budynku Szkoły Podstawowej nr 33,
 - wymiana podłóg w 2 salach w Szkole Podstawowej nr 28,
 - wymiana ogrodzenia placu zabaw w Przedszkolu nr 33,
 - dokonano naprawy w trybie awaryjnym dachu przy sali gimnastycznej, naprawa kominów, rynien, obróbek blacharskich w Młodzieżowym Domu Kultury nr 3,
 - wykonano wymianę i montaż bojlera gazowego oraz przeróbka instalacji w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 41.
2. Wykonanie kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze, w ramach „Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych” – na ten cel w omawianym okresie Miasto rozdysponowało środki w wysokości ponad 10,5 mln zł.
3. W ramach projektu zakończono termomodernizację budynków Przedszkola nr 11 przy ul. Fredry oraz Przedszkola nr 23 przy ul. Ślęcka. Kontynuowano prace budowlane związane z termomodernizacją budynków: Przedszkola nr 29 przy ul. Paderewskiego, Szkoły Podstawowej nr 28 przy ul. Kosmowskiej, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przy ul. 3 Maja, Przedszkola nr 39 przy ul. Pobożnego, ZSP 8 przy ul. Badestinusza oraz Zespołu Szkół Mechaniczno - Samochodowych przy ul. Franciszkańskiej. Wyłoniono wykonawcę robót termomodernizacji budynku Przedszkola nr 22 przy ul. Gwareckiej oraz Przedszkola nr 7 przy ul. Wolności. Opracowane zostały dokumentacje projektowe termomodernizacji kolejnych placówek.
4. Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego stadionu KS KOKSOWNIK wraz z zapleczem - wykonanie w 2021 r. wyniosło ponad 215 tys. zł.
5. Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 36 przy ul. Heweliusza - poniesiono wydatki w wysokości ponad 2,4 mln zł.
6. Modernizacja istniejącego boiska asfaltowego na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Zabrzu przy ul. Gwareckiej 13 - wykonanie na poziomie blisko 161 tys. zł.
7. Dodatkowo, w omawianej grupie wydatków „oświatowych”, w 2021 roku realizowano zadania majątkowe Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego - wykonanie wyniosło ponad 2,5 mln zł.

Na koniec roku 2021 nadal trwały prace termomodernizacyjne w następujących budynkach oświatowych :

- Przedszkole Nr 7,
- Przedszkole Nr 29,
- Przedszkole Nr 39,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 8,

- Szkoła Podstawowa Nr 28,
- Zespół Szkół Mechaniczno – Samochodowych,
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego.

Fotografia. Przedszkole nr 11 ul. Fredry 21

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Fotografia. Przedszkole nr 23 przy ul. Ślęczka 9

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Fotografia. Przedszkole nr 36 przy ul. Heweliusza 36

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Fotografia. Zespołu Szkół Mechaniczno - Samochodowych przy ul. Franciszkańskiej

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Międzynarodowe Szkoły w Zabrzu w nowej siedzibie

W październiku 2021 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby Międzynarodowych Szkół w Zabrzu przy ul. Niemcewicza 1. Placówka, która działa w naszym mieście już od ćwierć wieku, prowadzi zarówno przedszkole, jak i szkołę podstawową oraz liceum ogólnokształcące. Budynek przy ul. Niemcewicza przeszedł gruntowny remont i modernizację. Nowa siedziba zapewni komfort nauki i pracy zarówno nauczycielom jak i uczęszczającym tu uczniom.

Fotografia. Nowa siedziba Międzynarodowych Szkół w Zabrzu przy ul. Niemcewicza 1

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW
(CEL STRATEGICZNY C4)

Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym

Zapewnienie mieszkańcom Zabrze różnorodnej oferty kulturalnej w 2021 r., pomimo wzmożonej pracy, zostało w znaczący sposób utrudnione przez panującą epidemię. Zorganizowane w mieście imprez kulturalnych odbywały się w ścisłym reżimie sanitarnym, bądź w formie online. Informacje na temat imprez kulturalnych oraz pozostałej działalności kulturalnej w naszym mieście przekazywane są mieszkańcom, m.in. przez zabrzańską telewizję TVZ (<http://tvzabrze.pl/>), której programy nadawane są całodobowo. Utworzona w 2020 r. nowa strona internetowa Urzędu Miejskiego (<https://miastozabrze.pl/kalendarium/>), stanowi również ważne źródło informacji dla mieszkańców. Informacje, dotyczące zabrzańskiej oferty kulturalnej, można również znaleźć na stronach www oraz w mediach społecznościowych:

- <https://www.dmit.com.pl/>
- <https://pl-pl.facebook.com/Dom-Muzyki-i-Tańca-w-Zabrze-173384699371543/>
- <https://mok.art.pl/>
- <https://www.facebook.com/mokzabrze/>
- <https://teatrزابrze.pl/>
- www.tvzabrze.pl
- <https://cik.zabrze.pl>
- <https://www.facebook.com/teatrزابrze>
- <http://pokladykultury.eu/>
- <https://www.facebook.com/pokladykulturyeu/>

Co miesiąc wydawany był także Zabrzański Informator Kulturalny „Sufler”, dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, miejskich jednostkach organizacyjnych, zakładach pracy oraz na półkach informacyjnych w korytarzach UM, a także miesięcznik „Nasze Zabrze”. Na tablicach ogłoszeń rozwieszane są plakaty i afisze informacyjne o imprezach kulturalnych organizowanych w mieście. Do celów informacyjnych wykorzystywane są również słupy ogłoszeniowe oraz umieszczone, w każdej z dzielnic, tablice Rad Dzielnic.

W tworzeniu różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców, istotną rolę w 2021 r. odegrała działalność ośmiu zabrzańskich instytucji kultury, których organizatorem jest Miasto Zabrze, tj.:

- Dom Muzyki i Tańca, z siedzibą w Zabrze przy ul. Gen. de Gaulle’a 17.
- Teatr Nowy w Zabrze, z siedzibą przy Placu Teatralnym 1.
- Filharmonia Zabrzeńska, z siedzibą w Zabrze, przy ul. Park Hutniczy 7.
- Miejski Ośrodek Kultury, z siedzibą w Zabrze, przy ul. 3 Maja 91a.
Posiada on 6 filii tj.:
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Biskupicach, ul. Kossaka 23.
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Pawłowie, ul. Sikorskiego 114.
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Kończykach, ul. Dorotki 3.
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Grzybowicach, ul. Badestinus 60.
 - Kino „Roma” w Zabrze, ul. Padlewskiego 4.
 - Ośrodek Działań Artystycznych, Park Hutniczy 11.

- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, z siedzibą przy ul. Georgiusa Agricoli, którego organizatorem jest Miasto Zabrze i Województwo Śląskie. Zasoby tego muzeum stanowią: Kopalnia Guido – podziemia i zabudowania powierzchniowe wraz z Hostelem, budynek wieży ciśnieniowej przy ul. Zamoyskiego 2, budynek muzeum przy ul. 3 Maja 19, kompleks Sztolni Królowa Luiza, na który składają się podziemne wyrobiska dawnej kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, wraz zabudowaniami powierzchniowymi (m.in. nadszybiem szybu „Carnall” z wieżą wyciągową, budynkami kompresorowni, rozdzielni, warsztatu elektrycznego, łaźni łańcuskowej, dawnej cechowni, budynkami obsługi ruchu turystycznego przy ul. Mochnackiego i Miarki), a także infrastruktura Parku 12C i Parku Techniki Wojskowej.
- Muzeum Miejskie w Zabrzu, posiadające siedzibę przy ul. Powstańców Śląskich 3 oraz galerię Café Silesia przy ul. 3 Maja 6.
- Miejska Biblioteka Publiczna, z siedzibą w Zabrzu przy ul. Londzina 3, posiadająca wypożyczalnię centralną przy ul. Londzina 3, czytelnię ogólną i prasy przy ul. Wyzwolenia 4 oraz filie w różnych częściach miasta Zabrze.
- Centrum Informacji Kulturalnej, z siedzibą w gmachu Domu Muzyki i Tańca przy ulicy Gen. De Gaulle’a 17, to nowa instytucja na kulturalnej mapie Zabrza. Powołana została do życia na mocy uchwały Rady Miasta z 21 października 2019.

Tabela. Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2019-2021

Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2019-2021				
Lp.	Instytucja kultury	2019 r.	2020 r.	2021 r.
1	DOM MUZYKI I TAŃCA	2 774 360 zł	2 592 360 zł	1 685 740 zł
2	FILHARMONIA ZABRZAŃSKA	3 855 400 zł	3 914 425 zł	3 950 986 zł
3	MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	4 449 660 zł	4 465 660 zł	4 592 240 zł
4	MIEJSKI OŚRODEK KULTURY	2 642 400 zł	2 138 353 zł	2 489 130 zł
5	MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO	6 967 865 zł	8 000 320 zł	7 288 290 zł
6	MUZEUM MIEJSKIE	1 413 150 zł	1 433 570 zł	1 613 450 zł
7	TEATR NOWY	4 098 350 zł	4 088 200 zł	4 477 466 zł
8	CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ		1 106 600 zł	1 267 330 zł
RAZEM:		25 506 926 zł	26 201 185 zł	27 364 632 zł

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

entrum Informacji Kulturalnej, to nowa instytucja na mapie kulturalnej Zabrze, która kontynuuje działalność w obszarze mediów, realizowaną wcześniej przez Dom Muzyki i Tańca oraz Zabrzeński Informator Samorządowy. CIK jest producentem i nadawcą programu miejskiego pod nazwą „Telewizja Zabrze” oraz wydawcą miesięcznika „Nasze Zabrze Samorządowe”, a także Zabrzeńskiego Informatora Kulturalnego pod nazwą „Sufler”. Program Telewizji Zabrze ukazuje się codziennie na kanale 140 w sieci Vectra i dociera do mieszkańców prawie całego regionu. Telewizja Zabrze posiada także kanał na YouTube i profile społecznościowe na Facebooku oraz Instagramie. Dziennikarze i operatorzy Telewizji Zabrze codziennie relacjonują życie miasta i są zawsze tam, gdzie dzieje się coś ciekawego. „Nasze Zabrze Samorządowe” co miesiąc informuje o najważniejszych wydarzeniach z życia miasta, a także porusza tematy ważne dla jego mieszkańców, stanowiąc kompendium wiedzy na temat Zabrze. Natomiast „Sufler” to źródło wiedzy na temat ofert wszystkich zabrzeńskich placówek kulturalnych.

Organizacja imprez kulturalnych o charakterze lokalnym

Wydział Kultury i Dziedzictwa, współpracując z Radami Dzielnic, w 2021 r. był odpowiedzialny za organizację 14 imprez o charakterze lokalnym, których łączny koszt wyniósł ponad 43 tys. zł. Wydarzenia kulturalne odbywały się na terenie 9 dzielnic. Ze względu na trwającą epidemię oraz obostrzenia z nią związane, w 2021 r. Rady Dzielnic nie zorganizowały wszystkie zaplanowane wydarzenia kulturalne.

Tabela Współdziałanie z Radami Dzielnic i Osiedli przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych w roku 2021

Współdziałanie z Radami Dzielnic i Osiedli przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych w roku 2021			
Lp.	Dzielnica	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki (zł)
1.	Helenka	Dzień Dziecka Spotkanie dożynkowe z Rodzinnym Ogrodem Działkowym ZACISZE	1 899
2.	Mikulczyce	Obchody 70- lecia przyłączenia Mikulczyc do Zabrze oraz 110 lecie I posiedzenia Rady Gminy w Ratuszu	986
3.	Os. Mikołaja Kopernika	Obchody pierwszej rocznicy powstania „Klubu Aktywnego Seniora – Kopernik”, „Świadomy Kopernik”	2 500
4.	Maciejów	„Koncert Wrześniowy - zapamiętany w Dźwiękach” Szkolne rozgrywki gier komputerowych	3 049
5.	Os. Młodego Górnika	Dzień Dziecka	2 768
6.	Zaborze-Północ	Festyn Rodzinny	5 000
7.	Zaborze-Południe	Dzień Dziecka „Dzielnicowe Kartoflisko”	6 000
8.	Pawłów	Festyn Rodzinny	12 996
9.	Kończyce	Dzień Dziecka, Festyn Dzielnicowy z okazji rocznicy Powstań Śląskich	7 900

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

W ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli”, w 2021 roku do realizacji zlecono 4 wydarzenia kulturalne o charakterze lokalnym. Pomimo trwającej epidemii wirusa SARS-CoV-2 i wprowadzanych obostrzenia, wszystkie inicjatywy zostały zrealizowane. Łączny koszt realizacji konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” w 2021 roku wyniósł blisko 32 tys. zł.

Tabela. Wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli w 2021 r.

Wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli”		
Dzielnica	Nazwa imprezy	Przyznana kwota (zł)
Kończyce	Organizacja uroczystości jubileuszu 110-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej	7 999 zadanie zrealizowane przez MOK
Pawłów	Jesteśmy stąd „Pawłów to My” aktywizacja i integracja środowiska lokalnego	7 999 zrealizowano przez DOK Pawłów
Mikulczyce	Koncert Filharmonii Zabrzeńskiej	7 999 koncert odbył się w kościele pw. św. Wawrzyńca
Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzeńskiej	7 990 koncert odbył się w kościele pw. św. Macieja

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Lokalne wydarzenia kulturalne były realizowane również przez organizacje pozarządowe, w ramach dotacji celowych z budżetu na realizację miejskich zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa. W 2021 r., do otwartego konkursu ofert na zadania publiczne w dziedzinie kultury, złożono 11 ofert. Komisja Konkursowa, po weryfikacji wniosków, przyznała dofinansowanie dla 8 projektów, na łączną kwotę 58 500 zł. Zorganizowane zostały wszystkie zadania w zakresie lokalnych wydarzeń kulturalnych organizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach dotacji celowych z budżetu na realizację miejskich zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa.

Tabela. Lokalne wydarzenia kulturalne, zorganizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze, w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2021 r.

Lokalne wydarzenia kulturalne, zorganizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze, w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2021 r.			
Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wydatki (zł)
1.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	Warsztatownia Literacka Zabrze - miasto słów niezbędnych	11 600 zł
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	IX Miejski Konkurs Recytatorski dla dzieci z placówek o charakterze przedszkolnym, zwieńczony spektaklem teatralno-improvizowanym z udziałem laureatów „Wierszolaki na scenę”	4 200 zł

3.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	KomMiTywa - kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr) Imprezy towarzyszące XX edycji Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona”	12 000 zł
4.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy - Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 7)	5 500 zł
5.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Teatroteka amatorskiego ruchu teatralnego	9 000 zł
6.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Świętojańskie warsztaty teatralne	6 500 zł
7.	Stowarzyszenie „Nasza Szkoła - Nasz Dom”	IV Zabrzański Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami z cyklu „Wyrażam siebie kolorami” pt. „Pory roku”	5 200 zł
8.	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”	Zabrze - moje miasto	4 500 zł

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Ponadto, w 2021 r., złożono 5 ofert – tzw. „małych grantów”. Po weryfikacji wniosków, dofinansowanie przyznano na realizację 4 projektów, w łącznej wysokości 20 600 zł.

Tabela. „Małe granty” w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2021 r.

„Małe granty” w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2021 r.			
Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Kwota
1.	Rzymskokatolicka Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zabrze	Obchody dnia św. Marcina	6 100 zł
2.	Fundacja Wspierania Szkoły "Nasza Trójka"	W Zabrze dobrze mi się czyta cz. 1. Organizacja spotkania autorskiego	3 000 zł
3.	Stowarzyszenie Nasze Miasto Tańczy	Tango w Zabrze	8 000 zł
4.	Stowarzyszenie Nasze Miasto Tańczy	Spektakl muzyczno - taneczny „Boskie Buenos czyli Majowe Tango”	3 500 zł

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrze

Głównym celem działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest realizacja następujących zadań: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta; tworzenie warunków dla lokalnych inicjatyw w zakresie kultury, edukacji kulturalnej i regionalnej; organizowanie różnych form działalności kulturalnej, oświatowej, rozrywkowej i rekreacyjno-sportowej; inspirowanie działań kulturalno-oświatowych i wychowawczych; współpraca i wymiana doświadczeń z placówkami upowszechniania kultury, działającymi w mieście i poza jego granicami; nadzorowanie i koordynowanie działalności swoich filii we współpracy z Radami Dzielnic, a także instytucjami i organizacjami działającymi we wszystkich dzielnicach miasta.

Fotografia. Sala widowiskowa w Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu przy ul. 3 Maja

Źródło: <https://mok.art.pl/pl>

W Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu, przy ul. 3 Maja, znajdują się dwie sale: widowiskowa i konferencyjna. Sala widowiskowa dysponuje 360 miejscami siedzącymi w ustawieniu teatralnym oraz sceną o wymiarach 9 x 8 metrów. Wyposażona jest w reżyserkę dźwięku i światła wraz z obsługą oraz garderoby dla artystów. W sali konferencyjnej znajduje się 60 miejsc siedzących. Ponadto MOK posiada zaplecze kuchenne oraz szatnię. Dodatkowo obiekt jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, tj. dysponuje odpowiednim podjazdem oraz toaletami.

Tabela. Wykaz liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby osób w nich uczestniczących, w ramach oferty przygotowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2021 r.

Wykaz liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby osób w nich uczestniczących, w ramach oferty przygotowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2021 r.		
Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Liczba imprez	665
2.	Liczba uczestników imprez	38 892
3.	Liczba zajęć stałych	1 320
4.	Liczba uczestników zajęć stałych	12 728
5.	Liczba seansów	333
6.	Liczba widzów	1 545
7.	Liczba uczestników on-line	717 824

Źródło: Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu

W 2021 r., z oferty kulturalnej Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu, w tym sześciu filii, skorzystało blisko 39 tys. osób. Zostały zorganizowane 665 różnego rodzaju imprez, wydarzeń i projektów oraz 1 320 stałych zajęć, w których uczestniczyło w sumie prawie 13 tys. osób. Zajęcia o charakterze artystycznym, edukacyjnym, sportowym, rekreacyjnym skierowane były zarówno do dzieci, dorosłych jak i seniorów. Ze względu na trwającą pandemię koronawirusa, działalność instytucji realizowana była również w sieci. Z oferty kulturalnej prezentowanej w sieci (profil Facebook, www.mok.art.pl, kanał YouTube) skorzystało ponad 717 tys. uczestników online.

Tabela. Imprezy MOK Zabrze w 2021 r.

Wydarzenia artystyczne organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2021 roku
Imprezy własne MOK
Klub Fotograficzny - wydarzenie kulturalne połączone z prelekcją, dotyczącą organizacji zajęć Klubu Fotograficznego oraz zwiedzanie wystawy „ART na stART”. Zainaugurowanie działalności klubu, jako miejsca ciekawych spotkań pasjonatów fotografii, stwarzające okazję do dyskusji. Spotkanie prowadził Robert Hościło, zawodowy fotograf, na co dzień wykonujący sesje studyjne oraz organizujący warsztaty fotograficzne. Interesuje się fotografią podróżniczą, podwodną, studyjną i portretem. Współpracował z National Geographic i jest założycielem największej Grupy fotograficznej na Śląsku - TRON Śląski Klub Fotograficzny. Celem powstania klubu było skupienie miłośników fotografii, którzy pragną rozwijać swoją pasję oraz dzielić się między sobą posiadanym doświadczeniem, podczas zajęć teoretycznych i praktycznych.
Galeria MOK „W drodze do świętości – Wystawa o św. Janie Pawle II” - ekspozycja składająca się z 27 plansz, na których znajdziemy historyczne fotografie uwieczniające wiele momentów i wydarzeń z życia Papieża Polaka. Wystawa została wypożyczona z Muzeum Miejskiego w Wadowicach. Powstała we współpracy z Francuską Agencją Prasową, która użyczyła fotografie do przygotowania plansz.
OKO Klub fotograficzny MOK Zabrze - cykl wydarzeń kulturalnych, skupiających miłośników fotografii, którzy pragną rozwijać swoje umiejętności oraz dzielić się między sobą posiadanym doświadczeniem. Wydarzenia obejmowały zarówno teorię, jak i praktykę, a każde z nich stwarza przestrzeń do dyskusji oraz poznania punktu widzenia odbiorcy. Tematycznie każde wydarzenie odnosi się do specyficznego rodzaju fotografii: portretu, zdjęć reportażowych, krajobrazu, fotografii macro i studyjnej.
Galeria MOK: Magdalena Darmoń – „Tu” wystawa fotografii. Wystawa złożona była z trzech części: „W”, „POMIĘDZY”, „POD”, a wszystkie składające się na nią kadry powstały w Zabrzu i okolicach.
„Wariacje na wakacje” w MOK – Planeta Lema Artystycznie – warsztaty teatralno – twórcze. Uczestnicy wymyślali własne historie, stworzyli rekwizyty oraz zaprezentowali krótkie etiudy teatralne.
Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Zabrze za 100 lat” – wystawa pokonkursowa. Konkurs był skierowany do młodszych i starszych wielbicieli twórczości Stanisława Lema i jego powieści, a przy tym nawiązuje do zbliżających się uroczystości z okazji nadania praw miejskich Miastu Zabrze, których setna rocznica przypada w 2022 roku. W konkursie udział wzięło 198 uczestników niepełnoletnich i pełnoletnich z 7 miast. Łącznie zgłoszono 190 prac indywidualnych i jedną pracę zbiorową. Nagrodzono i wyróżniono 41 osób i instytucji.
„Wariacje na wakacje” w MOK – Planeta Lema Artystycznie – Maszyna Trurla.

<p>Warsztaty muzyczne wspierające ideę „zero waste”. Uczestnicy stworzyli instrumenty z rzeczy codziennego użytku, a następnie naśladowali dźwięki maszyn i tworzyli własne kompozycje. Warsztaty zostały poprzedzone wprowadzeniem dotyczącym podstawowych pojęć z zakresu wartości rytmicznych nut.</p>
<p>OKO Klub fotograficzny MOK Zabrze - cykl wydarzeń kulturalnych, skupiających miłośników fotografii, którzy pragną rozwijać swoje umiejętności oraz dzielić się między sobą posiadanym doświadczeniem. Wydarzenia obejmowały zarówno teorię, jak i praktykę. Tematycznie każde wydarzenie odnosiło się do specyficznego rodzaju fotografii: portretu, zdjęć reportażowych, krajobrazu, fotografii macro i studyjnej.</p>
<p>Wernisaż wystawy XIII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego Kreatywne Zabrze. Temat „Radość”. W trzynastej odsłonie konkursu fotograficznego udział wzięło 170 uczestników z 74 miejscowości, którzy zgłosili do konkursu 420 prac. Wystawa przedstawiała prace laureatów i uczestników konkursu.</p>
<p>Skarbnikowe Gody - Święto Miasta Zabrze Wielki Piknik Rodzinny - to wydarzenie kulturalne kierowane do mieszkańców Zabrze, regionu Śląska oraz turystów, zorganizowane w Parku Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela. Program imprezy obejmował mieszankę muzyki, tradycji, nauki i rozrywki. Na dużej scenie wystąpili artyści i lokalne zespoły muzyczne. Na wszystkich chętnych czekały: Farma Rozmaitości dla rodzin, Forum Razem – warsztaty rękodzielnicze, Warsztatownia pomysłów DOK, Zakątek zwierzątek, strażackie pokazy ratownicze, stoiska animacyjne, edukacyjne i pamiątkowe. Publiczność bawił program rozrywkowy, w którym wystąpili m. in.: Zabrzeńska Orkiestra Górnicza, Rybnicka Akademia Mażorettek, Teatr na walizkach, Majka Jeżowska z zespołem, zespół The Chance oraz Aframental.</p>
<p>Wernisaż wystawy „Moja świąteczna ozdoba 2021” Wianki i stroiki - wydarzenie podsumowujące konkurs rękodzielniczy, w trakcie którego nadesłano 264 prace, przygotowane przez 261 uczestników z 48 miast. Przyznano 53 nagrody.</p>
<p>Imprezy współorganizowane</p>
<p>„ART na Start”- wystawa wyróżnionych prac dyplomowych absolwentów Liceum Sztuk Plastycznych w Zabrzu. Zaprezentowane były prace 7 uczniów z trzech specjalizacji: Aranżacji wnętrz, Fotografii artystycznej, Projektowania graficznego oraz z Rysunku i malarstwa, które powstawały w ramach aneksów dyplomowych. Na wystawie można było zobaczyć szeroki i różnorodny zakres prac.</p>
<p>Chór Mieszany Klaster - wydarzenie kulturalne skupiające miłośników pieśni chóranych.</p>
<p>„Kopciuszek – zamienił się sen w rzeczywistość” - spektakl muzyczny wyprodukowany przez Stowarzyszenie na rzecz wspierania osób uzdolnionych artystycznie „MusicALL”, na podstawie baśni braci Grimm. Po pięciu latach od premiery spektakl uległ sporym zmianom i w roku 2021 można go było zobaczyć już w nowej odsłonie – 12 piosenek, nowa warstwa tekstowa, a sceny prezentowały się inaczej niż podczas premiery.</p>
<p>Śląskie Spotkania Artystyczne - Łączy Nas Fotografia. Wydarzenie kulturalne, skierowane do pasjonatów i profesjonalistów, obejmujące: szkolenia, wykłady, sesje zdjęciowe, prezentacje produktów, spotkania z pasjonatami. Spotkania odbyły się w filii DOK Pawłów oraz pobliskim parku.</p>
<p>VIII Wojewódzki Amatorski Festiwal Teatralny OHO Podczas tegorocznej 8. edycji festiwalu zostały zaprezentowane 2 etiudy filmowe oraz 5 spektakli na żywo, w ramach organizowanego przez Ognisko Pracy Pozaszkolnej nr 4 „Centrum Edukacji Twórczej” w Zabrzu.</p>
<p>„Wariacje na wakacje w MOK – Planeta Lema Artystycznie” - warsztaty wokalne zorganizowane w formie 5 spotkań, podczas których uczestnicy mieli możliwość wypróbowania siebie, zachowania się w sytuacji</p>

występu, czy nagrania studyjnego oraz rozbudzania pomysłowości i odwagi pokazywania się na scenie. Wstępem do rozpoczęcia zajęć była rozśpiewka wokalna oraz instruktarz nauczyciela, dotyczący sposobu wydobywania się dźwięku i ćwiczenia wokalne.
IV Edycja Teatralnych Warsztatów Twórczych PLATEA 2021. W ciągu tygodnia uczestnicy zdobywali nowe umiejętności aktorskie i manualne, rozwijali wyobraźnię i umiejętność pracy w grupie. Zajęcia prowadzone były przez doświadczonych pedagogów, aktorów - tancerzy oraz absolwentów szkoły teatralnej.
Pokaz etiudy teatralnej na podstawie utworu J.M. Barrie „Piotruś Pan”.
Grand Prix Okręgu Zabrze w skacie sportowym
Dzień Seniora PZERiI koło nr 5.
IX Ogólnopolski Festiwal Fotografii Otworkowej – OFFO 2021. Impreza cykliczna (biennale), która nie ma odpowiednika w polskim środowisku fotograficznym, a znana jest także poza granicami kraju. OFFO jest Festiwalem gromadzącym twórców, którzy posługują się fotografią otworkową (pinhole photography). Celem OFFO jest ukazanie możliwości, jakie daje ta technika i przybliżenie jej możliwie najszerszej publiczności.
Uroczysty Dzień Seniora – PZERiI koło nr 4.
„Zawód od kuchni” to wydarzenie, podczas którego uczniowie mieli możliwość porozmawiania z przedstawicielami różnych zawodów i zadawania nurtujących pytań i uzyskania na nie odpowiedzi. IV edycja wydarzenia zgromadziła 28 przedstawicieli różnych profesji i zawodów (m.in. psycholog, kierowca autobusu, opiekunka dziecięca, strażak, policjant, mechanik samochodowy, logistyk, żołnierz jednostki specjalnej, fryzjer) i 300 uczniów zabrzańskich szkół.
Spotkanie opłatkowe w PZERiI koło nr 4 oraz PZERiI koło nr 5.
Imprezy komercyjne
„Grzegorz Dolniak – Sztuka relaksu. Stand-up” - Agencja Stand-up Comedy.
Pokazy taneczne na zakończenie semestru - Azyl Studio.
Występ kabaretowy Pana Li w ramach seminarium z zakresu ochrony przeciwpożarowej - J-KR Sp. z o.o.
„Katarzyna Piasecka – Karma wraca. Stand-up” - King of Entertainment Rafał Pacześ.
Konferencja inaugurująca rok szkolny 2021/2022 - Urząd Miejski Wydział Oświaty.
„Książka na piątkę – znakomity początek. Rozdanie piąte” - Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu.
„Olka Szczęśniak – Wszyscy jesteśmy hipokrytami. Stand-up” - Aleksandra Szczęśniak.
Warsztaty fotograficzne - Europrovider Sp. z o.o. Robert Hościło.
„Bajki świata” - Agencja artystyczna LUX ART. J. Wojtaszewska.
IV Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami – wyrażam siebie kolorami - Stowarzyszenie Nasza Szkoła – Nasz Dom przy Szkole Podstawowej Specjalnej nr 40 w Zabrzu.

„Kacper Ruciński – Mohito Virgin. Stand-up” - King of Entertainment Rafał Pacześ.
Zabawa Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło nr 4.
Zabawa Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło nr5.
Tańce dla dzieci z zespołem Spoko Loko! - Scena Kamienica.

Źródło: MOK Zabrze

Skarbnikowe Gody 2021

W październiku 2021 roku świętowaliśmy 99. rocznicę nadania Zabrzu praw miejskich. Dwudniowe świętowanie zainaugurowane zostało w Parku Poległych Bohaterów. Miasto Zabrze we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury zorganizowało dla mieszkańców rodzinny piknik czyli tradycyjne Skarbnikowe Gody. Przygotowany został bogaty program w którym każdy mógł znaleźć coś ciekawego dla siebie m.in.: teatralne animacje z konkursami, akrobacje plenerowe, występ Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego, występ taneczny Mażorettek oraz liczne konkursy i animacje dla dzieci.

Fotografia. Skarbnikowe Gody 2021 w Parku Poległych Bohaterów

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Tabela. Harmonogram zajęć stałych w MOK Guido w 2021 r.

Harmonogram zajęć stałych w MOK Guido w 2021 r.		
Lp.	Godziny	Nazwa, rodzaj zajęć stałych
PONIEDZIAŁEK		
1.	10:00 - 12:00	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 5
2.	18:00 – 19:00	Klub Fotograficzny
3.	17.00 - 18.00	Zajęcia sportowe - wzmacniające (Fitness)
4.	18.30 - 19.30	Zajęcia sportowe - relaksacyjne (Pilates)
WTOREK		
5.	15:30 - 20:00	Koło miłośników SKATA
6.	15:30 - 17:30	Próby Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego
7.	18:00 – 19:00	Zajęcia sportowe - wzmacniające (Fitness)
8.	19:30 – 20:30	Zajęcia sportowe - relaksacyjne (Pilates)
9.	17:30 – 19:15	Mistrzowska Akademia Taneczna
10.	17:00 – 18:00	Zajęcia sportowe wzmacniające (Fitness)
11.	18:30 – 19:30	Zajęcia sportowe relaksacyjne (Pilates)
ŚRODA		
12.	16:00 – 17:00	Zajęcia ruchowe dla dzieci
13.	16:30 - 17:30	Zajęcia ruchowe dla dzieci
14.	17.00 - 18.00	Zajęcia sportowe - wzmacniające (Fitness)
15.	18.30 - 19.30	Zajęcia sportowe - relaksacyjne (Pilates)
CZWARTEK		
16.	15:00 - 18:00	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 4

Źródło: MOK Zabrze

Wystawy zorganizowane przez MOK w 2021 r.

- Wystawa "ART na stART" - wystawa wyróżnionych prac dyplomowych absolwentów Liceum Sztuk Plastycznych w Zabrzu - od 23 lutego.
- Wystawa "W drodze do świętości" - wystawa papieska (wypożyczona z Wadowickiego Centrum Kultury) - od 14 kwietnia.
- Wystawa "Śląski trud powstańczy" - wystawa o powstaniach śląskich prezentowana w DOK Biskupice (19 - 28 maja) oraz Kinie ROMA (31 maja - 7 czerwca).
- Wernisaż wystawy "TU" - wystawa fotografii Magdaleny Darmoń - 9 czerwca.

- Wernisaż wystawy Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego "Zabrze za 100 lat" - wystawa pokonkursowa - 13 lipca.
- Wernisaż wystawy XIII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego Kreatywne Zabrze "Radość" - wystawa pokonkursowa - 13 września.
- Wystawa w ramach IX Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej - OFFO 2021 - wystawa fotografii Dawida Rycąbła i Jakuba Kaszuby - od 22 października.
- Wernisaż wystawy "Moja świąteczna ozdoba" - konkurs świąteczny - 15 grudnia.

Zabrzeńskie kino Roma

Kino Roma w Zabrzu, znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy ul. Zygmunta Padlewskiego 4. Jest to najstarsze kino na Górnym Śląsku. Od ponad 100 lat Roma jest miejscem spotkań miłośników kina. Widownia może pomieścić obecnie 275 osób.

W październiku 2020 roku, w ramach realizacji projektu „Filmowymi śladami Zabrze, z najstarszym na Śląsku Kinem Roma została utworzona nowa strona internetowa kina: www.kinoroma.zabrze.pl. Otrzymane dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Kultury, w ramach programu „Kultura w sieci”, wyniosło 28 tys. zł. Projekt obejmował modernizację strony Kina Roma oraz utworzenie filmowej mapy Zabrze, spacer-film po kinie. Filmowa Mapa Zabrze pozwala wirtualnie zobaczyć filmowe kadry lub dziesiątki kin, które istniały w Zabrzu na przestrzeni wieku. Na mapie zaznaczono mnóstwo punktów: ciekawostek - opisy filmów i miejsc w Zabrzu, w których były one kręcone; sylwetki zabrzeńców związanych z branżą filmową; a także wiele innych historycznych informacji związanych z zabrzeńską kinematografią.

W 2021 roku Kino Roma, po kilkudziesięciu latach, znalazło się w gronie 199 kin w Polsce, należących do Sieci Kin Studyjnych i Stowarzyszenia Kin Studyjnych.

Wydarzenia cykliczne w Kinie Roma:

- Premiera - pokazy premierowe filmów,
- Kino z Bankową - w ramach projektu: Podnoszenie kompetencji - proces na całe życie,
- Kino Przedwojenne - cykl przedwojennych polskich filmów fabularnych,
- Kino Kobiety – seansy dla kobiet,
- Kino Grozy,
- Kino Familijne - propozycja adresowana dla całej rodziny,
- Kino dla Seniora - dedykowany dla seniorów, w każdy ostatni poniedziałek miesiąca,
- Grand OFF Festiwal - najlepsze niezależne krótkie filmy świata,
- Dyskurs Klub Filmowo-Literacki - zrzeszenie miłośników sztuki filmowej i literackiej,
- Dni Papieskie - Polskie święto obchodzone co roku 16 października.

Działalność kulturalno-oświatowa Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Fusieckiego w Zabrzu

W 2021 roku Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała łącznie 989 wydarzeń (zajęć), w których uczestniczyło 9920 osób, w tym:

- 38 wystaw plastycznych i fotograficznych w 9 filiach MBP w Zabrzu (nry: 2, 10, 14, 16, 19, 20, czytelnia ogólna, on-line),
- 1 spotkanie z autorami wystaw i twórcami nieprofesjonalnymi,

- 40 spotkań autorskich i promocje książek (1818 uczestników),
- 111 wydarzeń o charakterze literackim (DKK, głośne czytanie, warsztaty, itp. – 2858 uczestników),
- 92 wydarzenia o charakterze edukacyjnym (warsztaty, szkolenia, itp. – 1661 uczestników),
- 5 konkursów dla dzieci,
- akcja „Lato w bibliotece”,
- pozostałe formy działalności, w tym m.in. 71 lekcji bibliotecznych (942 u.), 22 wycieczki do biblioteki (323 u.), 526 wystawek tematycznych i okolicznościowych.

Fotografia. Budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. ks. Józefa Londzina 3

Źródło: <https://www.biblioteka.zabrze.pl>

Projekty realizowane przez MBP w 2021r., ze wsparciem środków uzyskanych w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- „Książka na piątkę znakomity początek – Finał”.
Kontynuacja projektu realizowanego od 2017 roku, który wzbudził ogromne zainteresowanie trafiając w potrzeby czytelnicze młodych zabrzeńczyków. Adresatami tej edycji były dzieci i młodzież, którym poprzez wspólne dyskusje i kreatywną zabawę przybliżona została wartościowa literatura. W ramach projektu odbyły się m.in.:
 - Seminarium „Książka na piątkę znakomity początek”.
 - Happeningi "Pociąg do książek" oraz "Z książką wśród przyrody" - „Dzień Pszczół”.
 - Warsztaty dla dzieci - co warto czytać ?
 - Spotkanie autorskie: 6 pisarzy – 11 spotkań.
 - Warsztaty tworzenia lapboków.
 - Warsztaty dla młodzieży "Czytając - czytam świat".
 - Warsztaty dla rodziców, wychowawców, nauczycieli oraz dziadków.Łącznie zorganizowano 44 wydarzenia, w których udział wzięło 2 676 osób.

- „Bella Italia” - to projekt, którego celem było wprowadzenie czytelników w klimat włoskiej kultury, zwłaszcza literatury. W realizacji zadania wykorzystano różnorodne formy promocji czytelnictwa, na całość projektu złożyły się:

- Warsztaty dla dzieci i dorosłych.
- Projekcje filmowe w ramach klubu filmowo-literackiego „dyskurs”.
- Recital wokalny najbardziej rozpoznawanych utworów z włoskiej sceny.
- Spotkania autorskie.
- Spotkania dyskusyjnych klubów książki.
- Wykłady.
- Seminarium „Pamięć Włoch”.

W wyniku realizacji projektu odbyło się 16 wydarzeń, w których udział wzięło 645 osób.

- „Kryminalne zagadki Śląska – reaktywacja” - kontynuacja projektu realizowanego wcześniej od 2018 roku. Kolejny raz zostali zaproszeni do Zabrza uznani autorzy kryminałów. Na projekt złożyły się:

- Warsztaty literacko-fotograficzne "Miasto w kryminale".
- Spotkania autorskie.
- „Po drugiej stronie kryminalnej fikcji” - spotkanie z rzecznikiem Prokuratury Rejonowej w Gliwicach.
- „Podróż do Valleby” - warsztaty dla dzieci.
- Warsztaty „Widziałeś serial - książka jest lepsza”.
- Seminarium „Lokalność w kryminale”.
- „Za starzy by umrzeć młodo” - „Zbiry Standupu - Ćwiek i Linke”.

W wyniku realizacji projektu odbyły się 22 wydarzenia, w których udział wzięły 572 osoby.

- „dyLematy i poLemiki” - W 2021 roku przypadła setna rocznica urodzin Stanisława Lema, jednego z najpoczytniejszych polskich pisarzy science-fiction, którego twórczość zaliczana jest do kanonu światowej literatury. Sejm RP zdecydował, że należy uczcić ten fakt i ustanowił ten rok – Rokiem Lema. Stąd kolejny projekt realizowany w zabrzańskiej bibliotece. W ramach projektu zorganizowano:

- spotkania autorskie,
- „Ale kosmos! Mistrz Lem na ekranie” - maraton filmowy,
- koncert muzyki elektronicznej utrzymanej w stylistyce kosmicznej w wykonaniu Erith,
- „LegoLem” - warsztaty z klockami Lego,
- „Warsztaty nowe media” i „Warsztaty taty”,
- spotkanie autorskie na życzenie,
- warsztaty tworzenia komiksu „Pilot Pirx – wersja obrazkowa”,
- inscenizacja fragmentów „Bajek robotów”,
- warsztaty tworzenia „kosmicznych” lapbooków.

W wyniku realizacji projektu odbyły się 24 wydarzenia, w których udział wzięło 655 osób.

Remont budynku Teatru Nowego

W 2021 roku zakończono realizację projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania

terenu”. W ramach inwestycji wzniesiona została nowa część budynku od strony placu Hutniczego, w której utworzono garderoby. Teatr Nowy, to kolejna siedziba instytucji kultury, która przeszła gruntowny remont. Inwestycja wpłynęła na poprawę warunków dla lokalnej działalności kulturalnej.

Fotografia. Teatr Nowy w Zabrzu, plac Teatralny 1

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Głównym celem zakończonego przedsięwzięcia, było zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej Teatru Nowego w Zabrzu, poprzez udostępnienie dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń, zwiększenie liczby miejsc na widowni o 37 sztuk, a także prace służące powstaniu Małej Sceny, z kameralną widownią na 80 osób, przeznaczonej do małych form teatralnych. Projekt swoim zakresem obejmuje rozbudowę istniejącego budynku Teatru Nowego, poprzez dobudowanie trzykondygnacyjnej bryły, jak również remont i przebudowę istniejącego budynku. W nowopowstałej trzykondygnacyjnej części budynku wykonano m.in.:

- klatkę schodową, łączącą parter z piętrem. Klatka schodowa z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz stanowi nie tylko komunikację pionową dla nowej części budynku, ale także wyjście ewakuacyjne z balkonu widowni,
- warsztat podręczny na kondygnacji podziemnej, niezbędny w procesie przygotowywania dekoracji scenicznych,
- garderoby dla aktorów - oddzielne garderoby dla aktorek na parterze i garderoby dla aktorów na piętrze wraz z odpowiednimi węzłami sanitarnymi,
- fryzjernię zlokalizowaną przy klatce schodowej, w bliskim sąsiedztwie poczekalni aktorów,
- pomieszczenia socjalne na parterze, przeznaczone dla fryzjerek i stylistek pracujących przy obsłudze przedstawień.

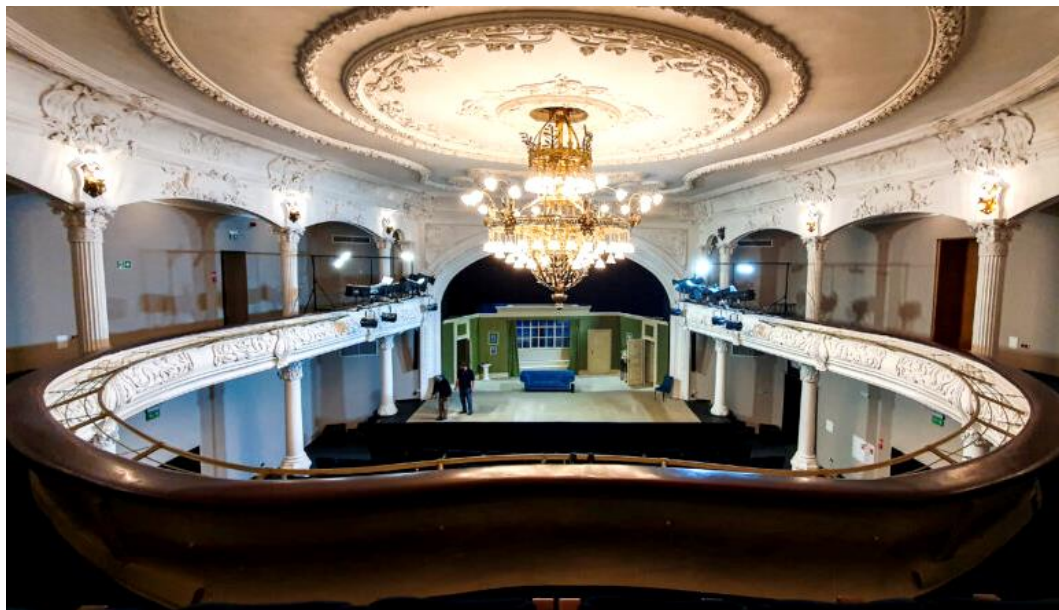
Fotografia. Teatr Nowy po remoncie

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

Nowa część budynku posiada funkcjonalne połączenie z przeznaczoną do przebudowy kieszenią sceniczną. Realizowana była nadbudowa attyki na kieszeni scenicznej tak, aby wysokości realizowanej i istniejącej bryły były takie same i stanowiły estetyczną całość. Zrealizowano także remont elewacji kieszeni scenicznej wraz z przebudową otworów okiennych i drzwiowych. Dobudowa oraz istniejąca bryła kieszeni scenicznej zostały utrzymane w jednolitym charakterze, nawiązującym kolorystyką do reszty budynku.

Fotografia. Wyremontowany balkon Teatru Nowego w Zabrzu

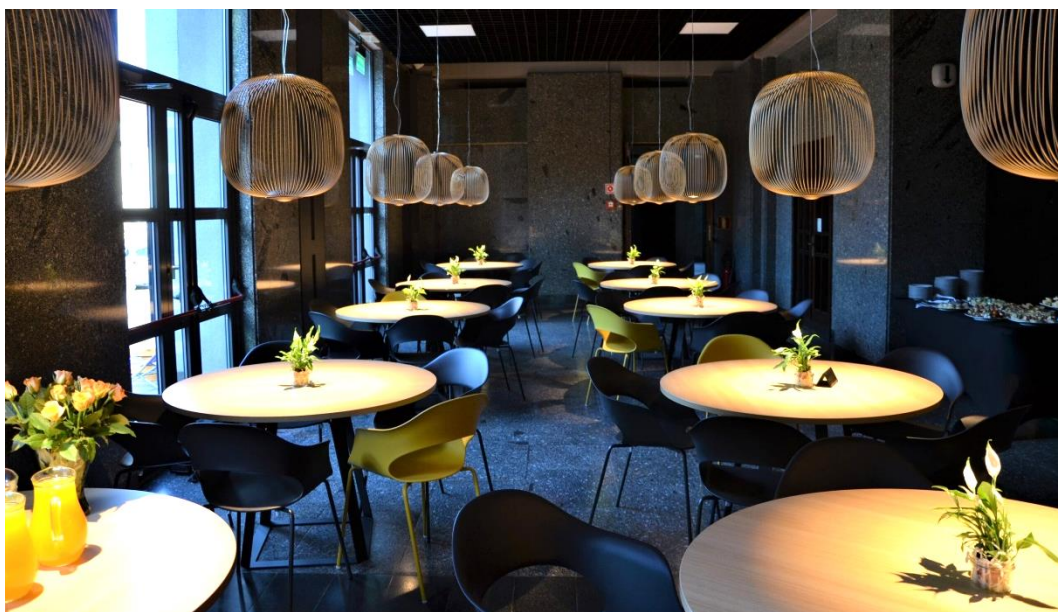

Źródło: https://miastozabrze.pl

Zakres prac zrealizowanych w ramach projektu podzielony został na następujące kategorie: roboty budowlane i konserwatorskie, roboty instalacyjne oraz zagospodarowanie terenu. W sumie, na realizację zadania w 2021 roku, rozdysponowano środki w wysokości ponad 183 tys. zł. Całkowita wartość projektu wyniosła ponad 7 mln zł. Na realizację projektu miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości blisko 5,3 mln zł.

W 2021 roku w Domu Muzyki i Tańca otwarto Kawiarnię Artystyczną. Nowa kawiarnia, to efekt szerszej modernizacji DMIT, która miała miejsce na przestrzeni 2021 roku, a objęła też m.in. kompleksowy remont sanitariatów. W ramach zadania WI/WI/04/20 przeprowadzono działania mające na celu poprawę jakości oferty kulturalnej oraz zwiększenia dostępu do kultury poprzez poprawę stanu infrastruktury Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu – wydatkowane środki to 200 tys. zł.

Fotografia. Kawiarnia Artystyczna w Domu Muzyki i Tańca

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C5)

Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców to bardzo ważne zadanie, ukierunkowane na tworzenie bogatej oferty sportowo-rekreacyjnej o zasięgu lokalnym oraz podnoszenie atrakcyjności lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym

W 2021 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu zorganizował lub był odpowiedzialny za współorganizację wielu imprez, zawodów, turniejów i innych wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym, ponosząc wydatki na organizację bądź współorganizację 12 wydarzeń m.in.:

- Plebiscyt na najpopularniejszego sportowca i trenera Miasta Zabrze,
- Zabrzańska liga -Tennis 10 wraz z imprezą podsumowującą,
- Wyścig kolarski Tour de Pologne,
- Zabrze Dance Festival,
- Turniej Koszykówki Ulicznej,
- Turniej siatkówki plażowej „Leśna Plaża”,
- Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej,
- Piknik Jesienny,
- Turniej Piłki Ręcznej im. Ks. Jana Machy,
- X Maraton Karpiovy o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze.

Wydatkowana kwota, na powyższe zadania, wyniosła w 2021 r. ponad 140 tys. zł.

Hubertus 2021

W październiku 2021 r., na terenie Ośrodka Jeździeckiego MOSiR Maciejówka na Kąpielisku Leśnym, odbyła się kolejna edycja jeździeckiego święta Hubertus.

Fotografia. Hubertus 2021 - gonitwa za lisem, teren Kąpieliska Leśnego w Maciejowie

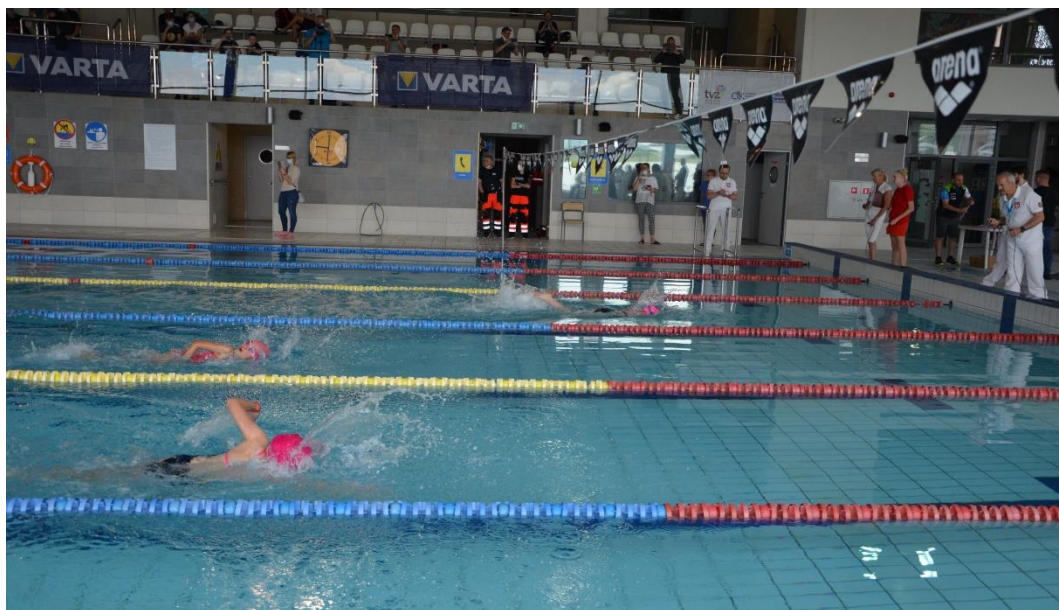
Źródło <https://miastozabrze.pl>

Wydarzenie przygotowywane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu oraz Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze zostało objęte patronatem honorowym prezydent Zabrza. Hubertus to święto myśliwych, leśników i jeźdźców, którego najważniejszym elementem jest gonitwa za lisem. Podczas imprezy odbyły się dwie gonitwy w kategoriach – juniorów i seniorów oraz zawody w skokach przez przeszkody. Tradycyjne podsumowanie sezonu jeździeckiego połączone było z Piknikiem Rodzinnym. W trakcie wydarzenia odbywały się różne konkursy i zabawy, m.in. konkurs rzutu podkową, konkurs strzała na bramkę piłką do rugby, konkurs rzutu balotem słomy czy pokaz musztry parady. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem miłośników koni z całego Śląska.

Zawody Pływackie o Puchar Zabrza 2021

W Zabrzeńskim Kompleksie Rekreacji-Aquarius Kopernik zostały zorganizowane w czerwcu zawody pływackie o Puchar Zabrza. W imprezie wzięło udział 110 uczestników. Zawodnicy pokonywali stylem dowolnym, klasycznym, grzbietowym dystans 25-50 metrów. Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwali sędziowie z Polskiego Związku Pływackiego. Zawody należą do cyklu „Cztery Pory Roku”, w ramach programu Aktywne Zabrze 2021. Każdy z zawodników otrzymał pamiątkowy medal, a zwycięzców nagrodzono pucharami i nagrodami rzeczowymi.

Fotografia. Zawody Pływackie o Puchar Zabrza 2021

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Turniej Koszykówki Ulicznej

W lipcu, na boisku przy Hali Sportowej przy ul. Szafarczyka 16, po raz pierwszy odbył się Turniej Koszykówki Ulicznej. Turniej został zorganizowany przez Miasto Zabrze i MOSiR Zabrze. Zawody rozgrywane były w kategorii OPEN. W turnieju udział wzięło 15 drużyn. Każda drużyna liczyła 3 lub 4 zawodników.

Fotografia. Turniej Koszykówki Ulicznej

Źródło: <http://www.mosir.zabrze.pl>

W sierpniu 2021 roku odbył się, na Kąpielisku Leśnym w Maciejowie, VI Turniej Siatkówki Plażowej Leśna Plaża. W zawodach rywalizowały pary męskie i miksty. Organizatorem turnieju był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu.

Fotografia. Turniej Siatkówki Plażowej Leśna Plaża

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Fotografia. Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej , hala MOSiR

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

We wrześniu 2021 r. został zorganizowany „Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej”. Zawody odbyły się w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. W turnieju udział wzięło 18 amatorskich drużyn.

Lokalne imprezy sportowo-rekreacyjne, organizowane przez Rady Dzielnic w 2021 r.:

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnic Zaborze Południe.
Zorganizowano następujące imprezy: Zawody strzeleckie, Turniej Skata oraz Turniej Strzelecki, Mecz piłkarski Zaborze Północ - Zaborze Południe.
Poniesione wydatki: 3 000 zł.
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnic Zaborze Północ.
Zorganizowano następujące imprezy: Dzień dziecka na sportowo.
Poniesione wydatki: 5 000 zł.
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnic Osiedle Mikołaja Kopernika.
Zorganizowano imprezy z cyklu „Kopernik na rowerze” – „Kopernik na sportowo”.
Poniesione wydatki w 2021 r.: 4 500 zł.
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnic Grzybowice.
Zorganizowano imprezę: „Warsztaty sportowo-szkoleniowe z okazji Dnia Dziecka”.
Poniesione wydatki : 2 000 zł.

W 2021 roku zrealizowano 3 wydarzenia o charakterze sportowym, w ramach Inicjatyw Rad Dzielnic:

- Bieg Przełajowy pn.: „Bieg rodzinny i par zakochanych” - zgłoszona przez RD Zaborze Południe.
- Mecz Piłki nożnej Zaborze Południe vs Zaborze Północ - zgłoszona przez RD Zaborze Południe.
- Cykl 4 Rajdów rowerowych pn.: „Kopernik Zwiedza Zabrze” - zgłoszona przez RD Osiedle Mikołaja Kopernika.

Łącznie poniesiono wydatki w wysokości 11 tys. zł.

Aktywne Zabrze

Projekt Aktywne Zabrze, to cykl bezpłatnych zajęć sportowych z trenerem lub instruktorem w zakresie wielu dyscyplin sportowych. W zajęciach mogą uczestniczyć mieszkańcy Zabrze, zarówno dorośli jak i dzieci. Uczestnikiem zajęć, szkoleń, treningów czy zawodów może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście. Partnerem strategicznym projektu jest Miasto Zabrze. Program Aktywne Zabrze obejmuje zajęcia w ramach takich dyscyplin sportowych jak: aquaerobic, badminton, bieganie, fitness, kolarstwo MTB, kolarstwo szosowe, narciarstwo biegowe, narciarstwo zjazdowe, nordic walking, piłka nożna, siłownia, speedminton, spinning, snowboard, szachy, tenis, wspinaczka halowa, yoga. Szczegółowe informacje dotyczące projektu, w tym regulamin oraz harmonogram zajęć znajdują się na stronie www.aktzywnezabrze.pl.

Fotografia. Aktywne Zabrze

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

Stowarzyszenie Aktywne Zabrze we współpracy z Miastem Zabrze jest organizatorem stacjonarnych i plenerowych zajęć rekreacyjno-sportowych w ponad dwudziestu aktywnościach. „Cztery pory roku” to przedsięwzięcie organizowane przez Aktywne Zabrze w partnerstwie z Miastem Zabrze po raz drugi. W 2021 r. rywalizacja toczyła się w czterech dyscyplinach sportowych (narciarstwo, kolarstwo MTB, bieganie oraz pływanie), rozgrywanych kolejno zimą, wiosną, latem i jesienią. Pierwsze zawody odbyły się w konkurencji narciarstwo zjazdowe, w których sklasyfikowano na mecie ponad 70 zawodników. Kolejnymi zawodami było pływanie, gdzie na krytej pływalni Aquarius w czerwcu na starcie stanęło 99 pływaków walcząc o puchar Zabrze, w stylu dowolnym. Tuż po wakacjach, 68 zawodników stanęło na starcie zawodów kolarskich. Na zrehabilitowanych terenach przemysłowych rozegrano wyścig w formule XCO. W zawodach startowali też kolarze z licencją PZKol. W pierwszych dniach jesieni w parku im. Rotmistrza Pileckiego odbyły się zawody biegowe. Na starcie stanęło 150 zawodników. Odbył się też bieg rodzinny. We wszystkich zawodach wystartowało łącznie prawie 400 zawodników.

Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

W 2021 roku przeprowadzony został jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji. Na realizację tego konkursu przeznaczono ponad 1,9 mln zł. Z dotacji skorzystały 53 stowarzyszenia i kluby sportowe, z którymi zawarto 68 umów na realizację zadań, w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, prowadzenia zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży, organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz prowadzenia zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych. Zajęcia prowadzone były w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, badminton, hokej na trawie, aikido, kick-boxing, judo, karate, cheerleading). W 2021 roku przyznanych zostało również 9 dotacji, na łączną kwotę ponad 60 tys. zł, poza otwartym konkursem ofert w trybie małego grantu.

Tabela Podział środków na realizację zadań publicznych zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

Podział środków w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2021 roku			
Lp.	rodzaj podziałania		Przyznana kwota dotacji
1	Organizowanie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży	podzadanie nr 1	1 352 000 zł
2	Organizowanie zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży	podzadanie nr 2	142 500 zł
3	Organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych oraz organizowanie udziału w imprezach sportowych i rekreacyjnych	podzadanie nr 3	412 500 zł
4	Organizowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych, organizowanie imprez oraz udziału w imprezach sportowych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych	podzadanie nr 4	43 000 zł
Razem:			1 950 000 zł

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

W 2021 roku w Zabrzu funkcjonowały 82 kluby i stowarzyszenia sportowe, z czego 53 otrzymało dotację z miasta. Poniżej w tabeli lista klubów i stowarzyszeń, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze, w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży 2021 roku.

Tabela. Realizacja zadań publicznych w zakresie organizowania szkolenia sportowego dzieci i młodzieży

Środki budżetowe na realizację zadań publicznych, w zakresie organizowania szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w 2021 r.			
L.p.	Nazwa oferenta	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Klub Sportowy Iskra Zabrze	Szkolenie sportowe – gimnastyka sportowa kobiet i mężczyzn	120 000 zł
2	Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze-Kończyce	Szkolenie sportowe - piłka nożna	39 000 zł
3	Klub Sportowy Piast Pawłów	Szkolenie sportowe - piłka nożna	30 000 zł
4	Klub Tenisowy Zabrze	Szkolenie sportowe - tenis	53 000 zł
5	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedynka Zabrze	Szkolenie sportowe- pływanie sportowe	20 000 zł
6	Uczniowski Klub Sportowy 31 Rokitnica Zabrze	Szkolenie sportowe - piłka ręczna	35 000 zł
7	Klub Sportowy Fux Zabrze	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w Kick-boxingu	18 000 zł
8	Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze	Szkolenie dzieci i młodzieży w lekkiej atletyce	40 000 zł
9	Klub Sportowy Multisport	Organizacja turniejów PZT - Tenis 10 oraz WKT Skrzaty	5 000 zł
10	Towarzystwo Sportowe ASY Sparta Zabrze	Szkolenie sportowe - piłka nożna i piłka ręczna	22 000 zł
11	Kobiący Klub Sportowy Zabrze	Szkolenie sportowe - piłka nożna	33 000 zł
12	Stowarzyszenie Volleyball MOSiR Zabrze	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie siatkówki	50 000 zł
13	Szkolny Klub Sportowy Gwarek Zabrze	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej	115 000 zł
14	Zabrzańskie Stowarzyszenie Cheerleaders Energy	Szkolenie sportowe - cheerleading	25 000 zł
15	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Pogoń 1945 Zabrze	Szkolenie sportowe - piłka ręczna	115 000 zł
16	Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze Zabrze	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej	110 000 zł
17	Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze	Szkolenie sportowe – piłka nożna	48 000 zł
18	Uczniowski Klub Sportowy Trampkarz 22	Szkolenie sportowe z Trampkarzem	35 000 zł
19	Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej	60 000 zł
20	Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego Promotor	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce nożnej	32 000 zł

21	Zabrzański Klub Karate Kyokushinkai	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży - karate	17 000 zł
22	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze	Szkolenie sportowe – piłka ręczna	50 000 zł
23	Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze	Szkolenie sportowe – siatkówka dziewcząt	30 000 zł
24	Uczniowski Klub Sportowy Szach Mat Zabrze	Szachy w Zabrzu	20 000 zł
25	Fundacja Górnika Zabrze	Akademia Górnika Zabrze	180 000 zł
26	Klub Sportowy Zabrze Grzybowice	Szkolenie dzieci i młodzieży w piłce nożnej	35 000 zł
27	Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży	15 000 zł
Razem			1 352 000 zł

Źródło: Wydział Promocji Turystyki i Sportu

W 2021 roku Miasto Zabrze przyznało łącznie ponad 1,3 mln zł dotacji na organizację szkolenia sportowego dzieci i młodzieży. W sumie 27 klubów i stowarzyszeń otrzymało wsparcie na realizację zadań publicznych w tej dziedzinie. Spośród organizowanych zajęć szkoleniowych, najwięcej bo aż 12, poświęconych było najpopularniejszej w Zabrzu dyscyplinie sportu - piłce nożnej. Na szkolenie młodych piłkarzy miasto przekazało w sumie ponad 600 tys. zł dotacji.

Tabela. Realizacja zadań publicznych w zakresie zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży

Środki budżetowe na realizację zadań publicznych, w zakresie organizowania zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży w 2021 r.			
L.p.	Nazwa oferenta	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Stowarzyszenie Irimi	Aikido i Samoobrona dla dzieci i młodzieży	8 000 zł
2	Uczniowski Klub Sportowy Europejska federacja Yoshinkai Aikido	Aikido dla każdego	23 000 zł
3	Stowarzyszenie Zabrzański Klub Bokserski Boks Zabrze	Prowadzenie zajęć bokserskich	14 500 zł
4	Klub Sportowy Multisport	Szkolenie z zakresu tenisa i badmintonu oraz półkolonie tenisowe	10 000 zł
5	Śląskie Wodne Ochołotnicze Pogotowie Ratunkowe (Oddział Miejski Zabrze)	Organizowanie zajęć nauki i doskonalenia pływania dla dzieci i młodzieży	23 000 zł
6	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Futbolu Zabrze	Zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży	6 000 zł

7	Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze	Jeździeckie szkolenie sportowe	10 000 zł
8	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Splot-Sport w Zabrzu	Zajęcia sportowe – piłka nożna, piłka siatkowa, koszykówka, tenis stołowy	12 000 zł
9	Miejski Klub Pływacki Zabrze	Trenujemy pływanie - szkolenie dzieci i młodzieży	25 000 zł
10	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” Zabrze	Szkolenie sportowe - tenis	11 000 zł
Razem			142 500 zł

Źródło: Wydział Promocji Turystyki i Sportu

W 2021 roku przekazano także środki w wysokości ponad 140 tys. zł na realizację zadań publicznych, w zakresie prowadzenia zajęć dla dzieci i młodzieży o charakterze sportowo - rekreacyjnym. Organizacją zajęć w ramach otrzymanej dotacji podjęto się 10 klubów i stowarzyszeń.

Przygotowaniem imprez sportowych i rekreacyjnych oraz organizowaniem udziału w imprezach sportowych i rekreacyjnych, w ramach zadań publicznych, zajęto się 14 klubów i stowarzyszeń. Otrzymały one łącznie ponad 400 tys. zł dotacji.

Zapewniono także środki na organizację zajęć sportowych i rekreacyjnych, organizowanie imprez oraz udziału w imprezach sportowych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych. W sumie przyznano 43 tys. zł dotacji. Zadania podjęto się 8 organizacji. Najwyższe dotacje przyznano dwóm klubom: Międzyszkolnemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu Dziesiątka, na realizację zadania: „Aktywne Zabrze 2021” oraz Tanecznemu Klubowi Sportowemu GCT na organizację Międzynarodowego Festiwalu Tańca Towarzyskiego rangi WDSF Zabrze 2021. Oba kluby otrzymały po ok. 140 tys. zł dotacji.

Tabela. Wykaz klubów sportowych ujętych w ewidencji Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu

Wykaz klubów sportowych w Zabrzu w 2021 r.			
Lp.	Nazwa	Dane teleadresowe	Sekcja
1.	Fundacja Górnika Zabrze	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, 271 05 30	piłka nożna
2.	Stowarzyszenie GKS Walka Zabrze	ul. Jaskółcza 40 41-800 Zabrze	piłka nożna
3.	Górniki Zabrze Piłka Ręczna S.A.	ul. Wolności 406, 41-800 Zabrze tel. (32) 274 50 15	piłka ręczna
4.	Górniki Zabrze S.S.A.	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna

5.	Grodzki Szkolny Związek Sportowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. (32) 271 43 54, 516 171 608, 604 204 703	stowarzyszenie prowadzi współzawodnictwo szkół zabrańskich
6.	Klub Sportowy Fux Zabrze	ul. M. Archaniota 2/1, 41-800 Zabrze tel. 501 036 163	kick-boxing
7.	Klub Sportowy Iskra Zabrze	ul. Wolności 392, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 24 53	gimnastyka sportowa
8.	Klub Żeglarski Stal	ul. Żółkiewskiego 17/5, 41-800 Zabrze	żeglarstwo
9.	Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze	ul. Mickiewicza 66a, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 34 34	piłka nożna
10.	Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze	ul. Bytomska 2B, 41-800 Zabrze tel. 660 309 730	piłka nożna
11.	Klub Tenisowy Zabrze	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13	tenis ziemny
12.	Klub Sportowy Olimp Zabrze	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 501 585 311	kulturystyka, fitness
13.	Klub Sportowy Piast Pawłów	ul. Jana Łaskiego 26, 41-809 Zabrze tel. 536 204 267	piłka nożna
14.	Klub Sportowy Sambo Zabrze	ul. Zamenhofska 11/6, 41-813 Zabrze tel. 508 304 687	sambo sportowe
15.	Klub Sportowy Społem Zabrze	ul. Traktorzystów 1, 41-814 Zabrze tel. 503 460 266	piłka nożna
16.	Kobięcy Klub Sportowy Zabrze	ul. A. Mickiewicza 66a, 41-807 Zabrze tel. 531-261-177	piłka nożna
17.	Miejski Klub Pływacki Zabrze	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 696 645 521	pływanie, ratownictwo sportowe
18.	Międzyszkolny Klub Sportowy Zabrze	ul. Piłsudskiego 58, 41-800 Zabrze tel. (32) 276 50 80, 607 362 559	koszykówka
19.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dziesiątka	ul. F. Chopina 26, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 11 77	piłka siatkowa, koszykówka, wspinaczka halowa, tenis stołowy, aerobik badminton
20.	Młodzieżowa Szkoła Piłki Nożnej GÓRNIK Zabrze	ul. Jaskółcza 40, 41-800 Zabrze tel. 607 576 678	piłka nożna

21.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze	ul. Wyciska 5A, 41-806 Zabrze tel. (32) 376 42 10	piłka nożna
22.	Stowarzyszenie Brave Volley	ul. Hermisza 6B/15, tel. 797 990 035	siatkówka
23.	Zabrzeński Klub Karate Bushido	ul. Nad Kanałem 26/8, 41-800 Zabrze	karate
24.	Zabrzeński Klub Sportowy Nieśłyszących "Górnośląski"	ul. Brodzińskiego 4, 41-800 Zabrze	piłka nożna
25.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze - Kończyce	ul. Karłowicza 10, 41-800 Zabrze tel. 607 397 560	piłka nożna
26.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska – Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Gumisie	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo- rekreacyjne
27.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska – Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Komety	ul. M. Konopnickiej 3, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 02 15	zajęcia sportowo- rekreacyjne
28.	Stowarzyszeniem IRIMI	ul. Klonowa 15/6, 41-800 Zabrze	aikido, samoobrona
29.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła - nasz dom” Rodziców, Opiekunów, Przyjaciół Dzieci i Młodzieży przy Zespole Szkół Specjalnych Nr 40 w Zabrzu	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo- rekreacyjne
30.	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Splot - Sport	ul. Kruczkowskiego 31, 41-813 Zabrze tel. (32) 272 25 25, 693 697 069,	piłka siatkowa, piłka nożna, tenis stołowy, siłownia, piłkarzyki stołowe (trambambula)
31.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Pogoń 1945 Zabrze	ul. Wolności 406/101, 41-800 Zabrze tel. 606 730 604	piłka ręczna
32.	Stowarzyszenie Sport-Med	ul. Zwrotnicza 11G, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 71 21, 601 466 764	tenis ziemny
33.	Stowarzyszenie Volleyball MOSiR Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 606 155 341	siatkówka
34.	Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego Promotor	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 512 234 676	piłka nożna, koszykówka
35.	Szkolny Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. 1 Maja 12, 41-800 Zabrze tel. (32) 278 46 54	piłka nożna
36.	Śląski Okręgowy Związek Kulturystryki, Fitness i Trójboju Siłowego	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 603 193 850	kulturystryki, fitness i trójbój siłowy
37.	Śląski Związek Piłki Nożnej Podokręg Zabrze	ul. Wolności 426/2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 10 34	piłka nożna

38.	Śląski Związek Szachowy w Katowicach	ul. Kossaka 23, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 01 23, 509 677 202	szachy
39.	Śląski Związek Tenisowy w Zabrzu	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13	tenis
40.	Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków	ul. Broniewskiego 12/37, 41-800 Zabrze tel. 601 461 220, 601 328 400	zajęcia pływackie, nauka nurkowania
41.	Śląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Miejski w Zabrzu	ul. Opolska 30a/10, 41-800 Zabrze tel. 503 011 352	Delfiny oraz sekcja Młodych Ratowników WOPR
42.	Towarzystwo Pływackie Weteran Zabrze	ul. Św. Jana 4a/4, 41-803 Zabrze tel. (32) 274 50 91	pływanie
43.	Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz 22”	ul. Zamkowa 2, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 43 02, 515 153 995	piłka nożna, judo, hokej na trawie, sambo
44.	Uczniowski Klub Sportowy „31 Rokitnica” Zabrze	ul. Jordana 7, 41-808 Zabrze tel. (32) 272 21 09	piłka ręczna
45.	Uczniowski Klub Sportowy Anagram	ul. Gen. Wł. Andersa 64, 41-800 Zabrze tel. (32) 272 22 22	scrabble
46.	Uczniowski Klub Sportowy Europejska Federacja Yoshinkan Aikido	ul. Leśna 63, 41-807 Zabrze tel. 792 212 920	aikido, shinkendo
47.	Uczniowski Klub Sportowy G12 Zabrze	ul. Niemcewicza 1, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 19 34	tenis stołowy, badminton, kolarstwo MTB, szachy
48.	Uczniowski Klub Sportowy Szach Mat Zabrze	ul. Badestinusza 30, 41-814 Zabrze tel. 791 851 719	szachy
49.	Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze	ul. Gdańska 10, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 61 80, 693 102 634	lekka atletyka
50.	Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. 601 886 924	tenis stołowy, akrobatyka sportowa, piłka nożna, piłka siatkowa, hokej na trawie, badminton
51.	Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze	ul. Olchowa 2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 55 01, 661 955 705	siatkówka, koszykówka
52.	Uczniowski Klub Sportowy Taekwondo w Zabrzu	ul. Św. Urbana 3/1, 41-800 Zabrze mail:pumaandzej@op.pl	taekwondo

53.	Uczniowski Klub Sportowy Trójka	ul. Sienkiewicza 33, 41-800 Zabrze tel. 784 374 663	tenis ziemny
54.	Uczniowski Klub Sportowy Trzynastka w Zabrzu	ul. Wajdy 7, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 32, 785 695 675	siatkówka, futsal, judo
55.	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedynka Zabrze	ul. Sportowa 5, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-37-69	pływanie, koszykówka, narcciarstwo zjazdowe
56.	Zabrzański Klub Karate Kyokushin	ul. Ligenzy 31, 41-800 Zabrze tel. 501 868 273, (32) 230 49 71	karate kyokushin
57.	Zabrzański Klub Karate Kyokushinkai	ul. Klimasa 2/6, 41-800 Zabrze tel. 793 751 277	karate
58.	Zabrzańskie Stowarzyszenie Cheerleaders Energy	ul. 3-go Maja 92/1, 41-800 Zabrze tel. 518 389 370	Senior, Nuclear, Junior, Nitro, Mini Mini
59.	Klub Jeździecki "Nowy Dwór"	ul. Webera 19, 41-800 Zabrze	jeździectwo
60.	Uczniowski Klub Sportowy "Piętnastka"	ul. Czołgistów 1, 41-800 Zabrze	zajęcia sportowo - rekreacyjne
61.	Stowarzyszenie Sportów Walki "MMA Warriors Zabrze"	ul. Struzika 4a/7, 41-800 Zabrze	sporty walki, MMA
62.	Zabrzańskie Towarzystwo Triathlonowe	ul. Mickiewicza 56, 41-800 Zabrze,	triathlon
63.	Klub Sportowy ADVPOLAND.PL	Plac Wolności 4/2, 41-800 Zabrze	sport motocyklowy
64.	Towarzystwo Sportowe Temida Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze,	strzelectwo
65.	Stowarzyszenie turystyczno - sportowe "Klub Kolarski WD-40 Biker"	ul. Nad Kanałem 34 B, 41-800 Zabrze,	kolarstwo
66.	Związek Strzelectwa Praktycznego w Zabrzu	ul. Janika 7, 41-800 Zabrze,	strzelectwo
67.	Turystyczny Klub Żeglarski "Kornelius" Zabrze	ul. Struzika 6, 41-800 Zabrze,	żeglarstwo
68.	UKS Akademia Futbolu Zabrze	ul. Matejki 17c/10, 41-800 Zabrze	piłka nożna
69.	Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń" dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich bliskich przy Zespole Szkół Specjalnych nr 38	ul. Damrota 33, 41-800 Zabrze,	zajęcia sportowo- rekreacyjne
70.	Stowarzyszenie Teobike Racing Team	ul. Wiarusów 14, 41-800 Zabrze,	kolarstwo MTB
71.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze	ul. Brodzińskiego 11/10, 41-800 Zabrze, tel. 609-122-970,	piłka ręczna
72.	Klub sportowy Multisport	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze	piłka nożna, tenis, badminton

73.	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Champions Zabrze	ul. Struga 5, 41-800 Zabrze tel. 731-823-623	piłka nożna
74.	Klub Sportowy Śląskie Harpagany	ul. Skarbnika 1/7 41-806 Zabrze	sporty siłowe
75.	Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze	Zabrze ul. Szafarczyka 47, 41-808 Zabrze	jeździectwo
76.	Stowarzyszenie Cheerleaders „Fighters Elite”	ul. Rataja 3/2 41-800 Zabrze	cheerleading
77.	Młodzieżowy Futsal Klub Zabrze	ul. Wolności 542b/9, 41-800 Zabrze	futsal

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Działalność sportowo-rekreacyjna Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Sp. z o.o.

Bardzo ważną rolę w kreowaniu i wzmacnianiu miejskich wydarzeń sportowo-rekreacyjnych odgrywa MOSiR Zabrze, spółka miejska dysponująca 10 obiektami sportowymi, z których mogą korzystać mieszkańcy Zabrze i okolic. Pomimo wprowadzonych obostrzeń i ograniczeń, związanych z trwającą w dalszym ciągu pandemią, wszystkie obiekty sportowo-rekreacyjne zostały przygotowane.

W 2021 r. ponad 192 tys. osób uczestniczyło w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR-u, z czego aż 62 tys. osób korzystało z Hali Widowisko-Sportowej przy ul. Matejki. W sezonie zimowym dużym zainteresowaniem mieszkańców cieszyło się miejskie lodowisko. W ciągu trzech miesięcy, od grudnia do lutego, z tej atrakcji skorzystało blisko 4 tys. miłośników jazdy na łyżwach.

W 2021 roku MOSiR Zabrze zorganizował lub współorganizował 15 imprez sportowo - rekreacyjnych z wykorzystaniem 10 obiektów własnych tj.:

- Hala Widowisko-Sportowa- Matejki.
- Hala-Szafarczyka.
- Boisko- Szafarczyka.
- Boisko-Młodego Górnika.
- Stadion-Mickiewicza.
- Stadion-Żniwiarzy.
- Stadion-Bytomska.
- Stadion-Dorotki.
- Kąpielisko Leśne.
- Lodowisko.

Fotografia. Miejskie lodowisko przy ul. Powstańców Śląskich

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o. w Zabrzu został nowym partnerem programu „Zabrzeński Senior 65+”. Od 2021 roku starsi mieszkańcy miasta, którzy uczestniczą w programie, mogli korzystać na specjalnych warunkach z oferty sportowo-rekreacyjnej w obiektach zarządzanych przez MOSiR. Przygotowana oferta obejmowała zniżki na squasha i tenis stołowy. Seniorzy mogli również, w sezonie letnim, nabyć bilety wstępu w obniżonej cenie na Kąpielisko Leśne w Maciejowie, a w sezonie zimowym, na Lodowisko przy Ratuszu.

Fotografia. Kąpielisko Leśne w Maciejowie

Źródło: <http://www.mosir.zabrze.pl>

Kąpielisko Leśne, to całoroczny obiekt sportowo-rekreacyjny położony w przepięknym, zielonym zakątku dzielnicy Maciejów. Na terenie o powierzchni 22 ha, znajdują się dwa baseny o zróżnicowanej

głębokości oraz inne dodatkowe atrakcje sportowe, jak zjeżdżalnie, boiska do piłki nożnej oraz siatkówki, plac zabaw, kawiarnia oraz Ośrodek Jeździecki.

Kąpielisko Leśne oferuje odwiedzającym:

- duży basen wraz ze zjeżdżalnią wodną o poj. 33,000 m³,
- mały basen o poj. 3,000 m³,
- sala konferencyjna na 105 osób,
- tereny spacerowe, plażowe, ścieżki rowerowe obok obiektu,
- boiska rekreacyjne do: siatkówki plażowej, piłki nożnej czasowe,
- pole do mini-golfa,
- plac zabaw,
- bezpłatny dostęp do bezprzewodowego internetu,
- zaplecze gastronomiczne,

Malowniczy pejzaż oraz specjalnie przygotowane alejki spacerowe umilają czas, jak również stwarzają możliwości wypoczynku i rekreacji dla całych rodzin. Ośrodek, przez cały rok, stanowi doskonałe zaplecze do organizacji imprez, eventów miejskich. Dzięki szerokiej gamie atrakcji oferowanych przez Kąpielisko Leśne w Maciejowie, w 2021 roku, aż 80 tys. osób uczestniczyło w różnych formach wypoczynku i rekreacji na jego terenie.

Park Miliona Światel

Zabrze od wielu lat sprzyja aktywności i propaguje aktywne formy spędzania czasu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i gości, oprócz tradycyjnych iluminacji świątecznych, na terenie Kąpieliska Leśnego powstał interaktywny park światel, którego tematem przewodnim była podróż po krainie Królowej Śniegu. Park Miliona Światel to czasowa wystawa plenerową, o charakterze świetlno-muzycznym.

Fotografia. Wystawa „Królowa Śniegu – Park Miliona Światel”

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Na odwiedzających Kąpielisko Leśne czekało wiele atrakcji, m.in.: Pałac Królowej Śniegu, świetlista komnata, górką do zjeżdżania na sankach, multimedialna Kryształowa Komnata, kolorowy Polarny Pociąg, tron Królowej Śniegu i foto punkty. Przygotowaną przez MOSiR atrakcję zobaczyło w 2021 r. ponad 55 tys. odwiedzających kąpielisko.

Tabela. Najważniejsze imprezy sportowo – rekreacyjne zorganizowane na obiektach MOSiR Sp. z o. o. w 2021 r.

Najważniejsze imprezy sportowo – rekreacyjne zorganizowane na obiektach MOSiR Sp. z o. o. w 2021 r.					
Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Obiekt	Liczba uczestników
1.	03.05.2021 r.	Turniej z okazji Święta Konstytucji 3-go Maja	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
2.	17.07.2021 r.	Turniej Koszykówki Ulicznej	MOSiR Zabrze, Miasto Zabrze, Sasport Sport & Rozrywka	Hala sportowa ul. Szafarczyka 16	100
3.	23-25.07.2021 r.	Turniej Ernesta Pola o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze	Fundacja Górnika Zabrze, Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala sportowa ul. Szafarczyka 16	100
4.	25-26.01.2020 r.	VI Turniej Siatkówki Plażowej „Leśna Plaża”	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze, Brave Volleyball, Manager-Pol, B.P.H.U. Prohaus Sp. z o.o.	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	200
5.	04.09.2021 r.	Holy Festiwal Święto Kolorów	MOSiR Zabrze, WhiteClock	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	1000
6.	10-11.09.2021 r.	X Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
7.	9.10.2021 r.	Hubertus 202	MOSiR Zabrze Klub Jeździecki Maciejówka	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	1000
8.	23.10.2021 r.	Zawody sportowe Liga Kickboksingu	Fundacja Walcz o Marzenia, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	400
9.	10-11.11.2021 r.	Turniej z okazji Dnia Niepodległości	MOSiR Zabrze, Górniki Zabrze, Polska Fundacja Sportu	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	600
10.	06.09.2020 r.	Turniej Olimpiad Specjalnych	Sekcja Terenowa „GUMISIE”, MOSiR Zabrze,	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
11.	27- 28.11.2021r.	Turniej Piłki Nożnej – STALOK 2021	KS MOSiR Stal Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	500
12.	27- 28.11.2021r.	Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej	KS MOSiR Stal Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	500

Źródło: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021**

Tabela. Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. w 2021 r.

Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. w 2021 r.														
Lp.	Obiekt	I styczeń	II luty	III marzec	IV kwiecień	V maj	VI czerwiec	VII lipiec	VIII sierpień	IX wrzesień	X październik	XI listopad	XII grudzień	Suma
1.	Hala Widowisko-Sportowa-Matejki	5413	6 670	6 035	899	2 247	3 007	2 318	2 677	5 664	6 201	11 487	9 426	62 044
2.	Hala-Szafarczyka	1443	1 176	778	311	509	395	333	421	772	960	1 162	1 273	9 533
3.	Boisko- Szafarczyka													-
4.	Stadion-Mickiewicza	845	949	1 765	1 765	3 577	2 224	954	2 354	3 176	3 088	1 280	555	22 532
5.	Stadion-Żniwiarzy			360	366	596	1 197	193	541	1 850	1 338	245		6 686
6.	Stadion-Bytomska				353	764	900		374	837	720			3 948
7.	Stadion-Dorotki			286	571	800	930	320	428	748	540			4 623
8.	Kąpielisko Leśne	786	1 883	840	902	806	2 058			1 600	1 000			9 875
9.	Kąpielisko Leśne - sezon letni						143	8 322	4 760					13 225
10.	Park Miliona Świateł											35 777	20 617	56 394
11.	Boisko – Młodego Górnika													-
12.	Lodowisko	700	135										2 827	3 662
	Łączna liczba osób	8 487	11 378	10 199	5 167	9 299	10 854	12 440	11 555	14 647	13 847	49 951	34 698	192 522

Źródło: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.

Zabrzański Kompleks Rekreacji

W Zabrzu są dwa baseny kryte, zarządzane przez miejską jednostkę: Zabrzański Kompleks Rekreacji. Oferuje ona swoim klientom następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

- AQUARIUS KOPERNIK, al. Korfantego 18.
W ofercie znajduje się m.in.: basen sportowy, basen rekreacyjny, jacuzzi, brodzik oraz Strefa SPA.
- AQUARIUS, plac Krakowski 10.
W ofercie znajduje się m.in.: grota solna, sauna sucha i mokra, bicze szkockie oraz sala gimnastyczna.

Fotografia. Basen kryty AQUARIUS KOPERNIK, al. Korfantego 18

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Fotografia. Basen kryty AQUARIUS, plac Krakowski 10

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Zabrzeński Rower Miejski

Zabrzeński Rower Miejski, to sieć wypożyczalni rowerów, która umożliwia mieszkańcom wypożyczenie roweru w czternastu miejscach naszego miasta. Rowery miejskie pojawiły się w Zabrzu w 2018 r. i od początku cieszyły się sporym zainteresowaniem mieszkańców. Każdego roku system wzbogaca się o nowe stacje i kolejne rowery.

Stacje Zabrzeńskiego Roweru Miejskiego w 2021 r. znajdowały się w następujących lokalizacjach :

- Sztolnia Port - ul. Wolności 408 - wjazd na parking.
- Plac Dworcowy - estakada – wyjście na ul. 3 Maja.
- Guido - wjazd do kopalni Guido, ul. 3 Maja/ul. Rymera.
- Sztolnia Królowa Luiza - ul. Karola Miarki 8.
- Politechnika Śląska - ul. De Gaulle 72/Roosevelta.
- Rokitnica - ul. Ofiar Katynia - pętla autobusowa.
- Grzybowice - parking ul. ks. Badestinusa 1C/ Złota.
- Aquarius - basen - Al. W. Korfanteo (parking).
- Park Powstańców Śląskich- brama - ul. Czołgistów (szkoła)/Matejko.
- Os. Helenki - ELZAB, ul. Jordana/ Niepokólczyckiego 30-34.
- Zaborze Południe - ul. Korczoka/ Janika 14D.
- Pawłów - Dom Kultury ul. Sikorskiego 114.
- Maciejów - Kąpielisko Leśne.
- Biskupice – skwer przy zbiegu ulic Bytomskiej i Chrobrego.

W 2021 r. do dyspozycji wypożyczających przygotowano rowery umiejscowione w 14 lokalizacjach, w tym jeden nowy punkt w Biskupicach, w okolicy skweru przy zbiegu ulic Bytomskiej i Chrobrego. Od 2019 r. zabrzeńskie stacje rowerowe są zintegrowane ze stacjami w innych miastach Metropolii Górn Śląsk-Zagłębiowskiej.

Fotografia. Stacja Zabrzeńskiego Roweru Miejskiego przy Sztolni Królowa Luiza

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

Zabrzański Rower Miejski to inicjatywa, która wpisuje się w realizację zadań wynikających z dokumentu Polityka Rowerowa Miasta Zabrze - programu rozwoju szlaków i infrastruktury rowerowej oraz popularyzowanie aktywnej mobilności miejskiej (komunikacja zbiorowa, ruch pieszy i rowerowy).

Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

W naszym mieście konsekwentnie rozwijana jest baza sportowo-rekreacyjna. W Zabrzu podejmowane są działania, mające na celu modernizowanie i remontowanie istniejących obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz budowę nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tworzenie miejsc aktywnej rekreacji dla mieszkańców w dzielnicach jest również bardzo ważnym czynnikiem, mającym wpływ na atrakcyjność oferty w dziedzinie szeroko pojętego sportu.

Na obszarze miasta Zabrze znajdują się następujące obiekty sportu i rekreacji:

- Stadion Arena Zabrze.
- Basen kryty Aquarius Kopernik (Zabrzański Kompleks Rekreacji).
- Basen kryty Aquarius, plac Krakowski (Zabrzański Kompleks Rekreacji).
- Hala Widowiskowo-Sportowa MOSIR.
- Hala Widowiskowo-Sportowa „Pogoń”.
- Hala gimnastyczna przy ul. Płaskowickiej.
- Kąpielisko Leśne.
- Ośrodek Jeździecki Zabrze, ul. Srebrna.
- Młodzieżowy Klub Sportowy „Zaborze”.
- Szkolny Klub Sportowy „Gwarek”.
- Obiekt sportowy Walka - Makoszowy.
- Boisko sportowe przy ulicy Żniwiarzy.
- Hala sportowa przy ulicy Jana Szafarczyka.
- Boisko sportowe przy ulicy Młodego Górnika.
- Obiekt sportowy przy ulicy Bytomskiej.
- Boisko sportowe przy ulicy Adama Mickiewicza.
- Obiekt sportowy przy ulicy Dorotki.
- Korty tenisowe przy ulicy Piłsudskiego.
- Obiekt sportowy przy ulicy Spółdzielczej.
- Strzelnica sportowa przy ulicy Jodłowej.
- Miejski Ogród Botaniczny.

Na obszarze miejskim w 2021 r. znajdowało się: 61 placów zabaw, 18 siłowni zewnętrznych, 5 placów do jazdy na rolkach, 24 boiska wielofunkcyjne oraz 1 tor rowerowy typu pumptruck dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy oraz jeden ogólnodostępny kort tenisowy.

Ogólnodostępne siłownie pod chmurką w Zabrzu:

- Zabrze/Helenka, ul. Baczyńskiego.
- Zabrze/Rokitnica, ul. Krakowska.
- Zabrze/Grzybowice, ul. Warmińska.
- Zabrze/os. Młodego Górnika, os. Młodego Górnika.
- Zabrze/Biskupice, ul. Okrzei.

- Zabrze/Biskupice, ul. Tarnogórska.
- Zabrze/Centrum Północ, Park Poległych Bohaterów.
- Zabrze/Mikulczyce, ul. G. Zapolskiej.
- Zabrze/os. Kotarbińskiego, os. Kotarbińskiego.
- Zabrze/os. Mikołaja Kopernika, ul. Gagarina.
- Zabrze/Maciejów, Park Rodzinny w Maciejowie.
- Zabrze/Maciejów, ul. Maszyńskiego.
- Zabrze/Pawłów, ul. Sikorskiego.
- Zabrze/Makoszowy, ul. Styki.
- Zabrze/Zaborze Południe, ul. Św. Kamila.
- Zabrze/Guido, ul. Jaskółcza.
- Zabrze/Zandka, ul. Bończyka.
- Zabrze/Centrum Południe, ul. Czarnieckiego 24.

Fotografia. Nowo powstała siłownia pod chmurką przy Szkole Podstawowej nr 18, ul. Olchowa

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Wykaz zadań prowadzonych w 2021 r. przez Wydział Inwestycji, związanych z budową lub modernizacją obiektów sportowo – rekreacyjnych

Boiska oraz inne obiekty sportowo – rekreacyjne, inwestycje realizowane w 2021 r.					
Lp.	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy zadania	Numer zadania	Koszt inwestycji	Wykonanie za 2021
1	Budowa boiska do gry w piłkę nożną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zabrzu, ul. Sportowa 5 - Etap I	Zakres prac: - System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 1 400m ² - System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 900 m ² - Roboty ziemne oraz drenaż	WI/WI/34/20	256 454 zł	243 654 zł
2	Budowa boiska do gry w piłkę nożną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zabrzu, ul. Sportowa 5 - Etap II	Zakres prac: - System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 1 400m ² - System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 900 m ² - Roboty ziemne oraz drenaż	WI/WI/24/21	271 238 zł	271 238 zł
3	Wymiana nawierzchni z trawy syntetycznej boiska do piłki nożnej na ośrodku sportowo rekreacyjnym „Walka” w Zabrzu	Zakres prac: - usunięcie istniejącej nawierzchni z trawy syntetycznej wraz z jej utylizacją, - poprawę górnej warstwy podbudowy w celu jej wyrównania, - ułożenie nowej nawierzchni z trawy syntetycznej z liniami do piłki nożnej wraz z wypełnieniem - nawierzchni piaskiem kwarcowym i granulatem gumowym EPDM, - montaż nowych bramek piłkarskich.	WI/JGN/30/21	2 250 000 zł	1 888 898 zł
4	Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik wraz z zapleczem	Zakres prac: - wykonanie pełnowymiarowego boiska o nawierzchni wierzchniej ze sztucznej trawy wraz z infrastrukturą towarzyszącą (boisko treningowe o wymiarach 105 x 68 m), - montaż piłkochwyty wokół obiektu, - wykonanie hali pneumatycznej (o wymiarach 115 x 74 m), - wykonanie zaplecza socjalnego oraz technicznego z infrastrukturą towarzyszącą.	WI/WI/57/20	9 747 925 zł	832 815 zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

5	Modernizacja istniejącego boiska asfaltowego na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Zabrze przy ul. Gwareckiej 13	Modernizacja istniejącego boiska asfaltowego polegającego na położeniu nawierzchni poliuretanowej z malowaniem linii na boisku o wymiarach 24x12 wraz z wymianą słupków do koszykówki oraz piłki siatkowej wraz z montażem piłkochwytów .	WI/WI/53/20	168 221 zł	160 841 zł
6	Skatepark przy SP nr 18 przy ul. Olchowej 2	Zakres prac : <ul style="list-style-type: none">- rozebranie starego boiska betonowego ;- przygotowanie nawierzchni pod urządzenia skateparku;- dostawa i montaż urządzeń skateparku;- wykonanie ścieżki dojścia/dojazdu do placu.	WI/WI/54/20	594 282 zł	576 201 zł
7	Boisko do siatkówki plażowej w Mikulczycach – III etap modernizacji parku	Zakres robót obejmował : <ul style="list-style-type: none">- roboty przygotowawcze i ziemne,- budowę boiska do siatkówki plażowej wraz z utwardzeniem fragmentów przylegającego terenu (nawierzchnia żwirowa) ,- utwardzenie terenu w rejonie istniejącego wejścia na boisko piłkarskie (nawierzchnia żwirowa i z kostki brukowej betonowej – schody terenowe),- odtworzenie nawierzchni zielonej trawiastej w rejonie zakładanej inwestycji,- montaż wyposażenia boiska,- montaż piłkochwytów- zakup i montaż małej architektury, w tym: 2 ławki, 2 kosze oraz tablica informacyjna wraz z regulaminem.	WI/WI/06/21	141 252 zł	141 252 zł
8	Plac zabaw, siłownia pod chmurką – flow park, boisko do piłki plażowej / poprawa infrastruktury rekreacyjno – sportowej	Zakres robót obejmował między innymi: <ul style="list-style-type: none">- rozbiórkę nawierzchni i elementów wskazanych w projekcie,- prace ziemne, kształtowanie i wyrównanie terenu pod skatepark,- montaż płyty betonowej skatepark,- montaż gotowych elementów skatepark,- montaż elementów małej architektury oraz uporządkowanie terenu,- montaż zestawu urządzeń do treningu kalisteniki.	WI/WI/22/21	414 227 zł	414 227 zł

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów

Budowa i modernizacja obiektów sportowo rekreacyjnych

W Zabrzu od lat intensywnie rozwijana jest infrastruktura sportowa z zakresu wielu dyscyplin. Powstające w mieście obiekty sportowo - rekreacyjne służą zarówno profesjonalistom, jak i amatorom. W ubiegłych latach za kwotę 25 mln zł wybudowane zostały dwie nowoczesne sale gimnastyczne. Dzięki nowopowstałym obiektom zostały stworzone warunki umożliwiające dzieciom i młodzieży codzienny trening. Zarówno w sali gimnastycznej przy ul. Płaskowickiej jak i przy ul. Badestinusa młodzi ludzie mogą rozwijać swej sportowe pasje.

Modernizacji została poddana również hala MOSiR przy ul. Matejki. Kosztem blisko 1,9 mln zł zamontowana została sztuczna trawa, wykonana w nowoczesnej technologii. Nowa nawierzchnia ma wymiary pełnowymiarowego boiska do gry w piłkę nożną, a na tej powierzchni zostały wydzielone trzy mniejsze boiska. Nowa nawierzchnia pozwalana prowadzić zajęć i rozgrywać turnieje w profesjonalnych warunkach.

W 2021 r. wymieniona została nawierzchnia boiska do piłki nożnej w Ośrodku Sportowo-Rekreacyjnym „Walka” przy ul. Jaskółczej. Wartość inwestycji wyniosła ponad 2,3 mln zł, z czego 1,1 mln zł stanowiło dofinansowanie pozyskane z Ministerstwa Sportu, w ramach środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego programu „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – edycja 2020”. Modernizacja obiektu położonego w dzielnicy Guido była długo oczekiwana przez zawodników i uczniów. Pozwoli ona kształcić przyszłe pokolenia zabrzańskich sportowców. Zakres prac obejmował:

- usunięcie istniejącej nawierzchni z trawy syntetycznej wraz z jej utylizacją,
- poprawę górnej warstwy podbudowy w celu jej wyrównania,
- ułożenie nowej nawierzchni z trawy syntetycznej z liniami do piłki nożnej wraz z wypełnieniem nawierzchni piaskiem kwarcowym i granulatem gumowym EPDM,
- montaż nowych bramek piłkarskich.

Fotografia. Boisko piłkarskie w Ośrodku Sportowo-Rekreacyjnym „Walka” przy ul. Jaskółczej

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Nowe boisko treningowe przy Arenie Zabrze

W październiku 2021 r., przy Arenie Zabrze, do użytku oddano pełnowymiarowe boisko treningowe o podgrzewanej murawie. W głównej mierze będzie służyło piłkarzom Górnika Zabrze.

Zakres robót objął m.in.:

- budowę boiska o podgrzewanej murawie trawiastej wraz z oświetleniem,
- wykonanie instalacji ogrzewania boiska oraz dostosowanie do istniejącej infrastruktury,
- przygotowanie infrastruktury pomiędzy węzłem a boiskiem do ogrzewania murawy,
- instalację drenażu terenu oraz instalację podlewania wraz ze zbiornikiem retencyjnym.

Inwestycja kosztowała 4,5 mln zł. Połowę tej kwoty stanowi dofinansowanie, które miasto pozyskało z Ministerstwa Sportu.

Fotografia. Młodzież Akademii Górnika na boisku treningowym przy Arenie Zabrze

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik, wraz z zapleczem

W 2021 roku podpisano umowę na przebudowę byłego stadionu piłkarskiego klubu sportowego Koksownik przy ul. Rataja, wraz z budową zadaszenia i zaplecza. Wartość inwestycji to ponad 9 mln zł, z czego 3 mln zł stanowi dofinansowanie pozyskane przez Miasto Zabrze z Ministerstwa Sportu. Utworzenie infrastruktury sportowej dedykowanej uczniom III Liceum Ogólnokształcące oraz uczestnikom Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze będzie możliwe, dzięki pozyskaniu przez miasto, pod koniec 2019 r., terenów należących wcześniej do Jastrzębskiej Spółki Węglowej KOKS S.A.

Projektowana przebudowa byłego boiska Koksownik Zabrze, ma na celu stworzenie całorocznego boiska treningowego nawierzchni ze sztucznej trawy, przykrytego halą pneumatyczną, o następującej charakterystyce :

- wykonanie pełnowymiarowego boiska o nawierzchni wierzchniej ze sztucznej trawy wraz z infrastrukturą towarzyszącą (boisko treningowe o wymiarach 105 x 68 m),
- montaż piłkochwyłów wokół obiektu,
- wykonanie hali pneumatycznej (o wymiarach 115 x 74 m),

- wykonanie zaplecza socjalnego oraz technicznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą (obiekt mieszczący szatnie, umywalnie, pokoje trenerów, pokój narad i toalety),
- wykonanie ogrodzenia obiektu,
- wykonanie instalacji, w tym: wodnej, sanitarnej, ciepłej, elektrycznej,
- wykonanie dróg, chodników, miejsc postojowych, tarasów i schodów terenowych,
- zagospodarowanie zieleni.

W ramach realizacji przedsięwzięcia w 2021 r. wydatkowano ponad 800 tys. zł

Budowa obiektów sportowo – rekreacyjnych w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego

W Zabrzu od kilku lat z powodzeniem realizowane są kolejne edycje budżetu obywatelskiego. W ramach zgłaszanych przez mieszkańców projektów powstaje wiele atrakcyjnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Na Osiedlu Młodego Górnika w 2021 r. oddano do użytku zmodernizowane boisko piłkarskie. Zrealizowana przez miasto inwestycja, to efekt głosowania przeprowadzonego w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego. Obiekt sportowy mieści się na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Zabrzu, przy ul. Gwareckiej 15. Inicjatywę zmodernizowania boiska zgłosili mieszkańcy dzielnicy. Koszt inwestycji wyniósł blisko 155 tys. zł. Zakres robót na terenie boiska obejmował: położenie nawierzchni syntetycznej, poliuretanowej o wymiarach 24 m x 12 m, odwodnienie boiska, budowę ogrodzenia, montaż chodników z kostki betonowej oraz montaż tablicy z regulaminem, wraz z informacją, że obiekt został zrealizowany ze środków własnych miasta.

Fotografia. Boisko piłkarskie na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 przy ul. Gwareckiej 15

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Zakończono również budowę boiska do piłki nożnej wraz z bieżnią przy Szkole Podstawowej nr 14, na ul. Gdańskiej. Zakres robót obejmował: odwodnienie terenu, przygotowanie podbudowy pod bosko mini do piłki nożnej o wymiarach 23m x 38 m, montaż bieżni 3 torowej z prostą 60 m i skocznią w dal, zamontowanie wokół obiektu 12 ławek, 4 koszy, jak również oświetlenie oraz montaż monitoringu oraz ułożenie chodników.

Fotografia. Boisko do piłki nożnej wraz z bieżnią przy Szkole Podstawowej nr 14 w Zabrzu, ul. Gdańska

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Kolejnym przedsięwzięciem, które zostało zrealizowane w 2021 r., w ramach budżetu obywatelskiego, jest kort tenisowy na Osiedlu im. Mikołaja Kopernika. Wartość projektu przewidującego modernizację istniejącego wcześniej mini boiska do gry w piłkę nożną i budowę kortu tenisowego oraz wybrukowanie alejek między boiskami wyniosła ponad 250

Fotografia. Kort tenisowy na Osiedlu Kopernika

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Skatepark przy Szkole Podstawowej nr 18, ul. Olchowa

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Na terenie zmodernizowanej Szkoły Podstawowej nr 18 im. Powstańców Śląskich, przy ul. Olchowej na Zaborzu, w 2021 r. do użytku oddano dwie inwestycje, dedykowane młodzieży – skatepark oraz siłownia pod chmurką z flowparkiem. Skatepark przy ul. Olchowej powstał na placu szkolnym, na nowo wykonanej płycie betonowej o pow. 444 m², na której zamontowano urządzenia służące do wyczynowych akrobacji i ewolucji na rowerach, rolkach i deskorolkach. Wartość umowy na roboty budowlane wyniosła ponad pół miliona złotych. Nowy skatepark poszerza ofertę szkoły, ukierunkowaną na aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu i współgra z istniejącymi już obiektami sportowymi na terenie placówki, tworząc atrakcyjny kompleks rekreacyjny. Drugi z oddanych obiektów, przy ul. Olchowej, również powiększył funkcjonujący przy SP nr 18 kompleks rekreacyjny. To siłownia pod chmurką z flowparkiem (zestawem urządzeń do treningu kalisteniki) – projekt zrealizowany za 150 tys. zł.

Tabela. Inwestycje, obejmujące obiekty sportowo – rekreacyjne, realizowane w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego w 2021 r.

Inwestycje obejmujące obiekty sportowo – rekreacyjne, realizowane w ramach ZBO w 2021 r.									
Lp.	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy zadania	Numer edycji ZBO	Numer projektu	Symbol zadania budżetowego	Lokalizacja		Koszt inwestycji	Wykonanie za 2021
						Adres	Numer działek ewidencyjnych		
Zabrzeński Budżet Obywatelski 2018 - 2020									
1	Ogólnodostępna mała sala gimnastyczna dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej nr 28 Im. Miłośników Rokitnicy w Zabrzu	Projekt polegał na modernizacji sali gimnastycznej. Zakres robót obejmował m.in.: naprawę ścian i elewacji, demontaż ścianek, wymianę posadzki, stolarkę okienną i drzwiową, tynkowanie i malowanie, wykonanie nowych instalacji i zakup wyposażenia.	IV Edycja ZBO - 2018	P0030	WI/WI/37/18	Zabrze - Rokitnica, ul. Kosmowskiej 43	3867/65	240 424 zł	224 434 zł
2	Siłownia Pod Chmurką	Zakres robót obejmował m.in.: roboty ziemne, wykonanie nawierzchni, dostawę i montaż urządzeń siłowni oraz montaż ławek, koszy.	V Edycja ZBO - 2019	P0037	WI/IK/04/19	ul. Buchenwaldczyków	252/9, 261/9, 262/9	34 651 zł	30 251 zł
3	Budowa boiska do gry w piłkę nożną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zabrzu, ul. Sportowa 5 . I etap	1. System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 1400m². 2. System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 900 m². 3. Roboty ziemne oraz drenaż.	VI Edycja ZBO - 2020	P0080	WI/WI/34/20	Zabrze - Guido, ul. Sportowa 5	1226/80	256 454 zł	256 454 zł
4	Kompleks rekreacyjno – sportowy przy ul. Gwareckiej w Zabrzu	Wykonano ogrodzony plac zabaw z nawierzchnią częściowo piaskową i częściowo z trawy z siewu zawierający zestaw zabawowy, huśtawkę stalową z siedziskami mieszanymi, huśtawką wagową czteroosobową, piaskownicę sześciokątną, urządzenie fitness – Twister + Wahadło, trzy ławki i kosz.	VI Edycja ZBO - 2020	P0028	WI/WI/23/20	Zabrze – Osiedle Młodego Górnika, ul. Gwarecka	101/17	128 353 zł	122 533 zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

5	Modernizacja boiska do gry w piłkę nożną i budowa kortu tenisowego oraz wybrukowanie alejki. Monitoring	Modernizacja istniejącego mini boiska do gry w piłkę nożną; Przystosowanie boiska na kort tenisowy; Montaż piłkochwyków; Brukowanie ścieżki 80m; Monitoring wizyjny placu zabaw i siłowni; Montaż ławki z fundamentem 2 szt.	VI Edycja ZBO - 2020	P0052	WI/WI/29/20	Zabrze- Osiedle Mikołaja Kopernika, Ul. Gagarina	2074/52, 2296/52	281 186 zł	262 736 zł
Zabrzeński Budżet Obywatelski 2021									
6	Budowa boiska do gry w piłkę nożną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zabrzu, ul. Sportowa 5 . II etap	1. System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 1400m ² . 2. System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 900 m ² . 3. Roboty ziemne oraz drenaż.	VII Edycja ZBO - 2021	P0056	WI/WI/24/21	Zabrze – Guido, ul. Sportowa 5	1226/80	271 238 zł	271 238 zł
7	Aktywni i interaktywni — rozbudowa i modernizacja bazy sportowej oraz rozwój nowoczesnych technologii w dzielnicy Helenka	Realizacja zadania została podzielona na trzy części: budowa boiska do siatkówki plażowej na terenie SP 30 przy ul. Wawrzyńskiej, wykonanie biegni oraz odmalowanie linii boiska na terenie SP 33 przy ul. Zamenhofs zakup i dostawę urządzeń interaktywnych dla Przedszkola Nr 6 i Przedszkola Nr 38.	VII Edycja ZBO - 2021	P0024	WI/WI/17/21	Zabrze – Helenka ul. Zamenhofs, ul. Wawrzyńskiej, ul. Jordana 59	-	310 000 zł	172 297 zł
8	Boisko do siatkówki plażowej w Mikulczycach – 3 etap Modernizacji parku.	Zakres robót obejmował: roboty przygotowawcze i ziemne, budowę boiska do siatkówki plażowej wraz z utwardzeniem fragmentów przylegającego terenu (nawierzchnia żwirowa), utwardzenie terenu w rejonie istniejącego wejścia na boisko piłkarskie , odtworzenie nawierzchni zielonej trawiastej w rejonie zakładanej inwestycji, montaż wyposażenia boiska, montaż piłkochwyków, zakup i montaż meblej architektury (2 ławki, 2 kosze).	VII Edycja ZBO - 2021	P0001	WI/WI/06/21	Zabrze- Mikulczyce Ul. Zapolskiej	3970/38, 4709/38	141 252 zł	141 252 zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

9	Plac zabaw, siłownia pod chmurką – flow park, boisko do piłki plażowej / poprawa infrastruktury rekreacyjno – sportowej	Zakres robót obejmował m.in.: rozbiorę nawierzchni i elementów wskazanych w projekcie; prace ziemne, kształtowanie i wyrównanie terenu pod skatepark; montaż płyty betonowej skateparku; montaż gotowych elementów skateparku; montaż elementów małej architektury oraz uporządkowanie terenu. Montaż zestawu urządzeń do treningu kalisteniki. Wykonanie zadania podzielono na trzy części. Pierwsza część to flowpark przy SP nr 18. Część druga to boisko przy ul. Wyciska. Część trzecia to plac zabaw przy ul. Korczoka.	VII Edycja ZBO - 2021	P0039	WI/WI/22/21	Zaborze Północ, SP nr 18, ul. Olchowa Stadion MKS Zaborze, ul. Wyciska Stowarzyszenie Fenix, ul. Kalinowa.	1912/65, 2165/59, 4024/325, 1875/65	414 227 zł	414 227 zł
10	Modernizacja boiska Pawłów	Zakres zadania obejmuje modernizację asfaltowego boiska wielofunkcyjnego o wymiarach 30 m × 12 m, uwzględniając malowanie linii i pól boiska z zachowaniem zasad wielofunkcyjności, przebudowę istniejących i budowę nowych chodników wokół boiska, renowację ławek oraz dostawę i montaż 78 mb piłkochwyty, 2 szt. bramek sportowych z koszem do koszykówki (bramokosz), słupków i siatki do gry w siatkówkę, 5 szt. koszy.	VII Edycja ZBO - 2021	P0022	WI/WI/16/21	Zabrze – Pawłów, Ul. Sikorskiego	3584/84	155 000 zł	8 113 zł
Razem:								2 232 785 zł	1 903 535 zł

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ
(CEL STRATEGICZNY C6)

Działania podejmowane w dziedzinie pomocy społecznej mają na celu, przede wszystkim, umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, gdy nie są w stanie ich pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej realizowane jest w Zabrzu poprzez:

- minimalizację problemów społecznych,
- minimalizację wykluczenia społecznego seniorów,
- minimalizację zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta,
- placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym.

Realizacja zadań dot. pomocy społecznej leży w kompetencjach Miasta oraz następujących miejskich jednostek organizacyjnych:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Zabrzeńskie Centrum Świadczeń Rodzinnych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Domy Pomocy Społecznych nr 1, 2, 3,
- Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych,
- Centrum Rozwoju Rodziny.

Fotografia. Centrum Rozwoju Rodziny, ul. Park Hutniczy 8

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W Zabrzu swoją działalność prowadzą także dwa, niepubliczne domy pomocy społecznej: Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zakon Kamilianów przy ul. Cisowej 6 oraz Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, przy ul. Knurowskiej.

Minimalizacja problemów społecznych

Na zadania, w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, w 2021 roku wydatkowano ogółem środki na poziomie ponad 78,9 mln zł, w tym realizacja wydatków bieżących zamknęła się kwotą blisko 77,6 mln zł, zaś na wydatki majątkowe przeznaczono kwotę ponad 1,3 mln zł.

Zadania bieżące, realizowane w zakresie pomocy społecznej przez Miasto Zabrze w 2021 r., to m.in.:

- zapewnienie opieki osobom w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorym – środki przeznaczone w omawianym okresie na te działania, to kwota ponad 15 mln zł. Przedmiotowe działania prowadzone były przez trzy Domy Pomocy Społecznej, będące jednostkami organizacyjnymi Miasta oraz dwa niepubliczne Domy Pomocy Społecznej, które na realizację zadania otrzymuje od Miasta dotację. W 2021 r. zapewniono opiekę dla 398 osób w ww. placówkach. Miasto przeznaczyło kwotę blisko 1,6 mln zł dla zapewnienia opieki i pomocy osobom przewlekle chorym w zakresie: usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, rehabilitacji, profilaktyki i edukacji zdrowotnej, poprzez dofinansowanie dla stowarzyszeń realizujących te zadania. W ramach wyżej wymienionych działań zawarto aż 34 umów na udzielanie pomocy przez stowarzyszenia,
- zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności – na to zadanie wydatkowano kwotę niewiele ponad 1,5 mln zł, w tym zawarto 6 umów na zapewnienie miejsc w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, Przylulisku w Domu Pokora i Chrześcijańskim Stowarzyszeniu Dobroczynnym – w trakcie 2021 roku 825 osób skorzystało z ww. miejsc. Zapewnione zostały też miejsca (za kwotę 822 tys. zł) w domach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie:
 - trzy mieszkania chronione dla osób bezdomnych – łącznie dla 6 osób,
 - Dom Noclegowy – jednorazowo dla 28 osób,
 - Ogrzewalnia – jednorazowo dla 25 osób,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom korzystającym z 5 świetlic środowiskowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, gdzie udostępniono 120 miejsc dla zabrzańskich dzieci – na ten cel wydatkowano blisko 744 tys. zł,
- wydawanie decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego i energetycznego – zadanie prowadzone przez jednostkę Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, która w roku 2021 wydała:
 - 5 441 decyzji przyznających dofinansowanie dodatku mieszkaniowego na kwotę 8,6 mln zł,
 - 2 664 decyzje przyznających dofinansowanie dodatku energetycznego na kwotę 228 tys. zł,
- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców Zabrze prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – wydatki na działania w 2021 roku wyniosły blisko 30,2 mln zł, z czego m.in.:
 - wypłacono zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w kwocie ponad 4,4 mln zł,
 - wypłacono zasiłki stałe – w kwocie prawie 3,8 mln zł – dotacja z Budżetu Państwa. W ramach realizacji tego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wypłacił 8 362 świadczenia,
 - zapewniono posiłki dla potrzebujących w ramach Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – wykonanie ogółem w kwocie 3,7 mln zł, z czego kwota

ponad 1,5 mln zł to wkład własny Miasta. W ramach tego zadania wydano 154 720 świadczeń na dożywianie, którymi objęto osoby dorosłe w placówkach dla osób bezdomnych, rodziny o niskim dochodzie – w formie posiłku lub zasiłku celowego oraz dzieci i młodzież w placówkach szkolnych, przedszkolnych i świetlicach,

- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy – zapewniono miejsca dla 25 przewlekłe, psychicznie chorych osób – poniesione wydatki to kwota prawie 544 tys. zł,
- bieżące funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie - wydatkowano kwotę 12 mln zł.

Zadania majątkowe, realizowane w zakresie pomocy społecznej przez Miasto Zabrze w roku 2021, to m.in.:

- Zakup programu komputerowego quorum moduły magazyn, kadry, płace, środki trwałe, na ten cel wydano środki na poziomie 58 tys. zł.
- Zakupy inwestycyjne dla potrzeb MOPR – wykonanie w wysokości 88 tys. zł.
- Zakup pierwszego wyposażenia do budynku usługowego Centrum Usług Społecznych przy ul. Stalmacha – wydatkowane środki to kwota 625 tys. zł.

Fotografia. Pomieszczenia w budynku Centrum Usług Społecznych przy ul. Stalmacha

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W 2021 roku prowadzono także projekty współfinansowane ze środków unijnych:

- Drogowskaz - na projekt wydatkowano kwotę blisko 133 tys. zł.
- Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych. Kwota wykonania to blisko 59 tys. zł.
- Program aktywności lokalnej dzielnicy Zandka (zadanie bieżące) – wykonanie w wysokości ponad 568 tys. zł.
- Program aktywności lokalnej dzielnicy Zandka (zadanie majątkowe) – wykonanie w wysokości blisko 44 tys. zł.

- Centrum Wsparcia Rodziny – Rozwój usług społecznych na terenie Zabrze – wydano środki w wysokości 717,2 tys. zł.
- Centrum Wsparcia Rodziny - Rozwój usług społecznych na terenie Zabrze (zadanie majątkowe), wydano środki w wysokości ponad 82 tys. zł.
- Centrum Wsparcia Rodziny – Centrum aktywności – Klub seniora – wydano środki w wysokości blisko 160 tys. zł.
- Centrum Integracji Społecznej – poniesione wydatki to kwota 38 tys. zł.
- Transport door to door – rozdysponowano środki w wysokości prawie 96 tys. zł.
- Magnes – wykonanie w wysokości 763 tys. zł.
- Magnes – zsięciowane Zabrze – wykonanie w wysokości 22 tys. zł.
- Zakup pierwszego wyposażenia do projektu Transport door to door w Zabrzu (zadanie majątkowe), wykonanie w wysokości 320 tys. zł.

Uczestniczenie w projektach organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej

W 2021 r. współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi, w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, przebiegała bezproblemowo. Ogłoszone zostały 4 otwarte konkursy ofert, a organizacje pozarządowe zgłosiły 82 projekty. Następnie przygotowano 73 umowy realizacji zadań publicznych, w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, przez organizacje pozarządowe. Umowy podpisano z 54 organizacjami. Łączna kwota dofinansowania w 2021 roku wyniosła 7,5 mln zł, w tym 6,3 mln zł w formie wspierania oraz 1,2 mln zł w formie powierzenia.

W 2021 r. zostały zrealizowane zadania publiczne z zakresu:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- ochrony i promocji zdrowia,
- wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- promocji i organizacji wolontariatu,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- działalności na rzecz rodziny,
- organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień, w tym od alkoholu, promocji zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży z terenu Zabrze.

Tabela. Realizacja projektów, w ramach otwartych konkursów, w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej

Realizacja projektów, w ramach otwartych konkursów w latach 2017 – 2021, w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej							
Rok	Ogłoszono		Zgłoszono		Realizowane		
	Konkursy	Zadania	Oferty	Oferenci	Oferty	Oferenci	Kwota
2017	4	10	92	55	77	47	5 962 783 zł
2018	3	12	91	61	81	58	6 304 913 zł
2019	4	11	84	57	76	52	6 612 249 zł
2020	6	14	91	63	67	58	7 920 470 zł
2021	4	10	82	57	73	54	7 517 693 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizuje szereg zadań z zakresu pomocy społecznej. Ośrodek uczestniczy w realizacji umów zawieranych z organizacjami po przeprowadzeniu konkursów przez Miasto Zabrze, dotyczących: zapewnienia schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej, pomocy żywnościowej.

W 2021 r., we współpracy z MOPR, organizacje pozarządowe zrealizowały 7 projekty. Środki finansowe pochodziły z budżetu miasta oraz zostały przekazane przez Wojewodę Śląskiego. Łączna kwota dotacji wyniosła ponad 1,9 mln zł.

Fotografia. Budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu przy ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje zadania pomocy społecznej, wypłatę zasiłków, okresowych, celowych i stałych oraz pomoc w naturze. Realizuje programy unijne „Centrum Wsparcia Rodziny – Rozwój Usług Społecznych na terenie Zabrze”, „Program Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Zandka”, „Transport door-to-door w Zabrzu” oraz programy dotowane z budżetu państwa: program „Asystent rodziny koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, dwa programy romskie a także „Wspieraj Seniora” w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Przy jednostce działa Miejski Zespół Interdyscyplinarny, do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2021 r. kontynuowano działanie otwartego w roku ubiegłym Klubu Seniora w Zabrzu przy ul. Żółkiewskiego (dla 30 seniorów), na którego remont i działalność Miasto Zabrze pozyskało środki finansowe w ramach Programu Wieloletniego Senior+.

Tabela. Wykaz organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu

Wykaz organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2021 r.			
Lp.	nazwa oferenta	tytuł zadania	kwota dotacji
1.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Modlitwa i Czyn”	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z obszaru miasta Zabrze w 2021 r. „Razem możemy wszystko”	46 400 zł
2.	Polskie Towarzystwo Laryngotomowanych Górnośląski Oddział Rejonowy w Zabrzu	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w formie zajęć świetlicowych, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z obszaru miasta Zabrze w 2021 r. „Chcę mówić tak jak Ty - Kontynuacja”	7 280 zł
3.	„Kuchnia Rodzina” Caritas Diecezji Gliwickiej	Realizacja posiłków dla podopiecznych MOPR w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	1 721 703 zł
4.	Forum Organizacji Pozarządowych Działających na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Chorych i ich Rodzin „Razem”	Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.	28 407 zł
5.	Fundacja Novum Spatium Chorzów	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z obszaru miasta Zabrze w 2021 r.	48 403 zł
6.	Forum Organizacji Pozarządowych Działających na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Chorych i ich Rodzin „Razem”	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z obszaru miasta Zabrze w 2021 r. „Wspomagamy samodzielność”	34 000 zł
7.	Spółdzielnia Socjalna „Forum” Zabrze	Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.	28 407 zł
Razem			1 914 602 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Realizacja programu osłonowego, w zakresie dożywiania na terenie miasta Zabrze

Program „Posiłek w Szkole i w domu” jest wsparciem finansowym gminy, z wykorzystaniem środków własnych, w udzieleniu pomocy w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku. Istotnym elementem Programu, jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku, przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje większą kontrolę nad niedożywieniem dzieci. Ze środków finansowych w ramach Programu wypłacane są zasiłki celowe na zakup posiłków oraz dofinansowane są zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność, niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku. W ramach postępowania przetargowego zawarto umowę z Kuchnią Rodzina Caritas Diecezji Gliwickiej na przygotowywanie i wydawanie gorących posiłków osobom dorosłym. Objęto dożywianiem dzieci i młodzież w przedszkolach i szkołach.

W roku 2021, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu objął pomocą blisko 5 000 osób, w tym 760 dzieci skorzystało z gorących posiłków w przedszkolach, a 931 dzieci w wieku szkolnym zostało objęte dożywianiem w placówkach oświatowych. 2 240 osób dorosłych również skorzystało z gorących posiłków. Na te działania przeznaczono środki w wysokości ponad 2,5 mln zł.

Z zasiłków celowych na zakup posiłku skorzystały 1 044 rodziny, którym wypłacono świadczenia na kwotę ok 1,2 mln zł. Łączny koszt realizacji programu w roku 2021 wyniósł ponad 3,7 mln zł, z czego środki własne gminy wyniosły ponad 1,5 mln zł.

W 2021 roku miasto Zabrze prowadziło następujące zadania bieżące, związane z ubóstwem, bezrobociem, problemami rodzinnymi oraz problemami dzieci:

- Działania Powiatowego Urzędu Pracy – w 2021 roku na bieżące funkcjonowanie tej Jednostki przeznaczono ponad 5,9 mln zł. W powyższej kwocie środki ponad 0,5 mln zł stanowiły dofinansowanie z Funduszu Pracy na pokrycie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników. Powiatowy Urząd Pracy prowadził również działania w ramach Programu Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom w myśl ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wsparcie ze strony Programu pozwoliło m.in. na usprawnienie zadań tej Jednostki z zakresu: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej. Na to działanie przeznaczono kwotę 9,5 tys. zł. Ponadto Urząd Pracy realizował zadania związane z Tarczą Antykryzysową, której celem jest ochrona rynku pracy i zapewnienie wsparcia w postaci pożyczki lub dofinansowania firmom i organizacjom dotkniętym skutkami COVID-19.
- Zadania w zakresie orzekania o niepełnosprawności, realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, na które zostały wydatkowane środki w wysokości 934 tys. zł. W 2021 roku wydano łącznie 2 428 decyzji orzekających o stopniu niepełnosprawności dla osób dorosłych oraz 344 decyzje o stopniu niepełnosprawności dla dzieci.
- Prowadzenie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych związane z obsługą osób niepełnosprawnych, wykonanie w 2021 roku to kwota 78 tys. zł.
- Dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej – realizacja indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych - rozdysponowano na ten cel w 2021 roku kwotę 294 tys. zł.

Fotografia. Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu, Pl. Krakowski 9

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

- Sprowadzanie repatriantów do kraju – zadanie w 2021 roku zapewniło zaadaptowanie jednej rodziny repatriantów przyjętych do kraju, dla których zostały pokryte koszty związane z bieżącym utrzymaniem oraz wyremontowano mieszkania gotowe na przyjęcie trzech kolejnych rodzin w roku 2022. Wydatkowano ogółem w wysokości 470 tys. zł. Podjęto również zobowiązania do udzielenia zaproszonej rodzinie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia oraz pomocy materialnej na zagospodarowanie, utrzymanie i pokrycie kosztów zamieszkania do chwili uzyskania własnych dochodów.
- Program „Zaczynij i Ty – Kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych” – na realizację uchwalonego Programu w Mieście przeznaczono w 2021 roku środki w wysokości 172 tys. zł. Celem projektu jest zmniejszenie bezrobocia poprzez wzrost aktywności zawodowej uczestników oraz zmianę ich statusu na rynku pracy.
- Program „Śląskie pomaga” – realizowany przez Domy Pomocy Społecznej. Celem projektu była ochrona zdrowia i życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób najbardziej zagrożonych skutkami epidemii COVID-19. Do grupy tej zaliczają się osoby: zamieszkujące i pracujące w placówkach realizacji usług zdrowotnych, opiekuńczych i pielęgnacyjnych, osoby starsze, u których zazwyczaj występują choroby przewlekłe bądź wieku starczego, z ograniczoną odpornością, osoby niepełnoprawne, które cierpią na szereg chorób współistniejących, pracownicy instytucji zapewniających całodobową opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym, którzy są narażeni na ryzyko choroby. Poniesione wydatki to kwota 412 tys. zł.
- Program „NFZ COVID 19” – realizowany przez Domy Pomocy Społecznej. Zadanie polegało na wypłacie dodatków do wynagrodzeń pracowników medycznych oraz zakupu środków ochrony osobistej dla personelu – wydatki na poziomie prawie 76 tys. zł.

Realizacja programu Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom

W ciągu 2021 roku zorganizowano kilka spotkań z pracodawcami i partnerami rynku pracy w temacie usług i instrumentów rynku pracy oraz zakresu oferowanej przez urząd pracy pomocy. Zorganizowano również trzy posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy. Ze względu na sytuację

zagrożenia epidemiologicznego jedno z nich miało charakter zdalny. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń, szkół i przedsiębiorstw, organizacji pożytku publicznego, jak również radni dary miejskiej. Na spotkaniach rozmawiano między innymi o aktualnej sytuacji na zabrzańskim rynku pracy, kierunkach kształcenia, nowych instrumentach rynku pracy.

Doradcy zawodowi prowadzili działania mające na celu wzmocnienie potencjału zawodowego zarówno klientów urzędu pracy, jak i brali czynny udział w działaniach pomocnych przy ukierunkowaniu młodzieży. W ramach zadania organizowane były m.in. wydarzenia dla młodzieży oraz warsztaty dla szkolnych doradców zawodowych. W ramach realizacji programu zostały również zakupione pomoce dydaktyczne, za kwotę blisko 7 tys. zł.

Realizacja Programu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Program realizowany był ze środków Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Grupę docelową stanowiły osoby niepełnosprawne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu. W 2021 r., w ramach udzielonego wsparcia w programie, wypłacono dwóm osobom jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w łącznej kwocie 70 tys. zł oraz refundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę blisko 90 tys. zł. Dodatkowo 2 osoby podniosły swoje kwalifikacje zawodowe, poprzez odbycie stażu. Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni wpływają na zwiększenie wskaźnika zatrudnienia oraz ograniczenia skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych.

Realizacja Programu na rzecz osób niepełnosprawnych

Celem Programu „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym”, realizowanego ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, jest usprawnienie codziennego życia osób z niepełnosprawnościami, dzięki działaniom zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Program ma na celu poprawę jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia, poprzez następujące działania:

- likwidacja barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury,
- aktywizacja zawodowa,
- dostosowanie infrastruktury i likwidację barier transportowych.

Na potrzeby realizacji projektu „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym”, wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin, przeprowadzono ankietę jakości i potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych. Działania te jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać praktyczne rozwiązania, włączające osoby niepełnosprawne i ich rodziny, tak aby mogły one znaleźć tu miejsce do rozwoju i świadomego uczestnictwa.

W porównaniu do stanu z lat ubiegłych nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych. W mieście prowadzone są działania, polegające na likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów

lecniczych, infrastruktury. Wzrosła dostępność budynków, przystosowane zostały m.in.: siedziba Powiatowego Urzędu Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Zabytkowa Kopalnia Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego Budynek administracyjno-biurowy, Dom Harcerza, budynek administracyjny Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja miejska emituje programy dla osób niesłyszących, tłumaczenia w języku migowym. W roku 2021 pozyskano dodatkowe środki finansowe z Programu Wyrównywania Różnic między Regionami III, które przeznaczono na realizację usług aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne. Natomiast w ramach projektu partnerskiego Kierunek Praca, ze środków Unii Europejskiej, przeszkolonych zostało 35 osób niepełnosprawnych z czego 16 osób odbyło staż. Z kolei Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zrealizowało szereg projektów zachęcających do podejmowania przez osoby z niepełnosprawnością, działalności gospodarczej. Działania aktywizujące osób niepełnosprawnych podjął mobilny punkt przedsiębiorczości, zostało przeszkolonych ok. 25 pracodawców w kierunku utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, refundacji wynagrodzeń itp.

Realizacja projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami:

– Projekt „Drogowskaz”.

Przedsięwzięcie realizowane przez MOPR w Zabrzu od kilku lat. Ma na celu wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych 500 osób objętych kontraktem socjalnym oraz 100 osób objętych działaniami w ramach Programów Aktywności Lokalnej oraz ich otoczenia. Uczestnicy Projektu mieli możliwość uzyskania doraźnej pomocy w kwestiach poradnictwa zdrowotnego, czy socjalnego, będącego odpowiedzią na pojawiające się codzienne problemy. Celem projektu był wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników, w tym osób z niepełnosprawnościami. Wśród uczestników nastąpił wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych. Ponadto u osób biorących udział w Programie nastąpiło:

- zmniejszenie barier psychologicznych, społecznych i zdrowotnych przyczyniających się do izolacji społecznej,
- zwiększenie motywacji do zmiany sytuacji życiowej oraz wzrost samooceny,
- podniesienie umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- nabycie informacji na temat ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami.

Udział w projekcie przyczynił się do rozwoju społecznego, kulturalnego, zdrowotnego, edukacyjnego. W 2021 r. na projekt Drogowskaz – wydatkowano kwotę ponad 133 tys. zł.

- Magnes, to projekt mający na celu wzrost zdolności do zatrudnienia 140 osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym co najmniej 112 osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących na terenie Zabrza. Efektem realizowanego projektu będzie stworzenie kompleksowego Programu na rzecz OzN oraz otoczenia prowadzącego do wyeliminowania lub złagodzenia barier psychologicznych, społecznych i zdrowotnych, utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie. Całkowita wartość projektu „Magnes” to blisko 2,5 mln zł, w tym dofinansowanie to ponad 2 mln zł. Miasto Zabrze jest beneficjentem pozyskanych środków, natomiast realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Przedsięwzięcie będzie realizowane od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. W 2021 na realizację projektu przeznaczono ponad 760 tys. zł.

- Projekt „Z Inkluzją na Ty – testowanie środowiskowego systemu wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną”. Projekt realizowany jest wspólnie z Zabrzeńskim Towarzystwem Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrzu. Najważniejszą częścią modelu jest Centrum Wsparcia Środowiskowego, którego zadaniem jest koordynacja i indywidualizacja wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnością intelektualną. Udzielane, w ramach modelu, wsparcie jest skoncentrowane na potrzebach i możliwościach osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ma prowadzić do jej jak największej samodzielności w życiu codziennym. Wsparciem zostało objętych ok. 260 rodzin.
- Realizacja programu „Aktywny Samorząd”, dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem programu było wyeliminowanie i zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, dostępie do edukacji, między innymi poprzez otrzymanie pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, szkole wyższej (opłata za naukę – czesne, dodatek na pokrycie kosztów kształcenia), oprzyrządowanie samochodu osobowego dla potrzeb osoby z niepełnosprawnością, kursu prawa jazdy, dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (linijki, laptopy, sprzęt komputerowy, oprogramowanie dźwiękowe i powiększające oraz sprzęt brajlowski, szkolenie w ramach zakupionego sprzętu elektronicznego), naprawa wózków elektrycznych, dofinansowanie do zakupu protezy III stopnia, dofinansowanie do pokrycia kosztów pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu – dotyczy pracujących rodziców z niepełnosprawnością. W ramach programu pozyskano fundusze w kwocie 482 tys. zł.

Fotografia. Samochody zakupione w ramach projektu „Transport door too door”

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

- Projekt „Transport door to door w Zabrzu” realizowany jest od września 2021 roku. Z myślą o osobach potrzebujących transportu do lekarza, urzędu, sklepu czy innych miejsc, które chcą odwiedzić, Miasto Zabrze uruchomiło specjalny program „Door to door”. Za pośrednictwem MOPR Zabrze zakupione zostały dwa wyspecjalizowane pojazdy i przeszkoleni zostali asystenci,

którzy będą pomagać uczestnikom o ograniczonej sprawności. Udział w programie jest bezpłatny. Działania skierowane są do co najmniej 400 mieszkańców Zabrze z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, którzy mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się, np. ze względu na ograniczoną sprawność, w tym: poruszające się na wózkach inwalidzkich, o kulach, niewidome, słabowidzące i inne). Zapewnienie bezpiecznego transportu, a tam gdzie istnieje taka potrzeba również wsparcia asystenckiego, uczestnikom i uczestniczkom projektu umożliwia im skorzystanie z działań o charakterze społecznym, zawodowym i zdrowotnym dostosowanym do indywidualnych potrzeb. Miasto Zabrze podpisało umowę na kwotę blisko 855 tys. zł, w tym dofinansowanie z UE wyniosło 720 tys. zł.

- Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - dzięki pomocy asystenta osoby niepełnosprawne mogą podejmować aktywność społeczną. Asystent pomaga przy wykonywaniu codziennych czynności, tj. załatwienie spraw urzędowych, w dotarciu na rehabilitację lub zajęcia terapeutyczne, pomoc w uczestniczeniu w wydarzeniach kulturalnych czy sportowych.

Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów

Realizacja Programu Zabrzeński Senior 65+

Od 2014 roku realizowany jest program Zabrzeński Senior 65+. Program został przyjęty do realizacji Uchwałą nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze, z dnia 14 kwietnia 2014. Adresatami programu są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek. Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych dla osób, które ukończyły 65 rok życia. Działania ukierunkowane są także na kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie.

Stale rozwijany jest katalog ulg dla seniorów. Na bieżąco prowadzona jest promocja programu oraz współpraca z przedsiębiorstwami i instytucjami, w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dzięki realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora znacznie zwiększyła się możliwość korzystania z ulg na terenie całego kraju. W ramach działań na rzecz seniorów odbywają się cykliczne imprezy integracyjne. Ponadto rok rocznie seniorzy uczestniczą w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu. Do końca 2021 roku podpisane zostały 34 porozumienia z partnerami programu „Zabrzeński Senior 65+”

Realizacja programu rządowego Senior+

W dniu 4 września 2017 r. Miasto Zabrze podpisało porozumienie o partnerstwie w ramach Programu Miasto Przyjazne Seniorom i Ogólnopolskiej Karty Seniora. Celem Programu Senior+ jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w placówkach „Senior+” oraz poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”. Karta dostępna jest dla Zabrzeńskich Seniorów, którzy ukończyli 60 lat i uprawnia do korzystania z ulg i rabatów, oferowanych przez partnerów przedsięwzięcia na terenie całego kraju. Seniorzy otrzymują Kartę bezpłatnie, po uprzednim wypełnieniu formularza zgłoszeniowego. W 2021 roku do programu przystąpiło 296 nowych uczestników. Na koniec roku 2021, łączna liczba wydanych kart wynosiła 1 697. Na realizację Programu w 2021 r. w Zabrzu przeznaczono kwotę blisko 62 tys. zł., w ramach dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa.

Linia telefoniczna “Tele-Senior”

W 2021 r. kontynuowany był projekt Linia telefoniczna “Tele-Senior”. Inicjatywa zabrzeńskich seniorów ma na celu udzielenie wsparcia wszystkim, którzy czują się samotni i potrzebują pomocy szczególnie w dobie pandemii. Projekt realizowany był we współpracy z Zabrzeńską Spółdzielnią Socjalną “Asta” oraz Stowarzyszeniem Współpracy Regionalnej.

Do seniorów, którzy na potrzeby akcji wyposażeni zostali w telefony z nowymi numerami tel. można było zadzwonić z każdym problemem, licząc zarówno na wysłuchanie i zrozumienie, jak i poradę czy wskazówkę, gdzie zgłosić się z danym problemem.

Każdy, kto chce skorzystać z usługi “Tele-Senior”, zachowa pełną anonimowość – nie trzeba się przedstawiać, podawać jakichkolwiek danych itp. Dyżurujące seniorki były wyposażone w najpotrzebniejsze numery telefonów, m.in. do poradni, przychodni oraz różnych ośrodków i stowarzyszeń.

Uniwersytet Trzeciego Wieku

W Zabrzu wznowił działalność Uniwersytet Trzeciego Wieku, który jest popularną formą dokształcania osób dorosłych, w tym seniorów. Jednym z głównych celów tej inicjatywy jest aktywizacja społeczna osób starszych, przeciwdziałanie samotności i stworzenie warunków do rozwijania pozytywnych kontaktów interpersonalnych. UTW umożliwia seniorom pogłębianie wiedzy, rozwijanie nowych zainteresowań, wysłuchanie wykładów wybitnych autorytetów naukowych, a także poznanie innych, ciekawych świata i nie przejmujących się metryką ludzi. Uniwersytet Trzeciego Wieku ma charakter otwarty. Podstawą przyjęcia w poczet słuchaczy jest ukończenie aktywności zawodowej lub ukończenie 60 roku życia. Zainteresowani mogli uczęszczać na zajęcia, realizowane w formie wykładów audytoryjnych. Wykłady prowadzone były przez profesorów i doktorów zatrudnionych w Śląskim Uniwersytecie Medycznym i miały na celu poszerzanie wiedzy z zakresu medycyny,

propagowanie zdrowego stylu życia oraz postaw prozdrowotnych. Zajęcia odbywały się w sali wykładowej w budynku Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, przy placu Traugutta 2 w Zabrzu.

Fotografia. Inauguracja Uniwersytetu Trzeciego Wieku w 2021 r.

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Obchody Dnia Seniora

1 października 2021 roku, w ramach obchodów Światowego Dnia Seniora, zorganizowana została impreza dla starszych mieszkańców. W Strefie Carnall, Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu przy ul. Wolności, na uczestników czekała szeroka oferta zdrowotno-edukacyjna.

Fotografia. Zabrzeński Dnia Seniora, Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, ul. Wolności 408

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Wystawa malarek-seniorek w Muzeum Miejskim

„Sztuka nie zna wieku” to tytuł wystawy, której wernisaż odbył się pod koniec 2021 roku, w siedzibie Muzeum Miejskiego w Zabrzu przy ul. Powstańców Śląskich 3. Na ekspozycji zaprezentowane zostały prace malarek – seniorek uczestniczących w zadaniu publicznym „Zabrze – moje miasto”, realizowanym przez Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”.

Fotografia. Wernisaż wystawy „Sztuka nie zna wieku” w Muzeum Miejskim w Zabrzu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Opracowanie i wdrożenie Programów zdrowotnych i promocji zdrowia

Programy polityki zdrowotnej oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego, realizowane w Zabrzu w roku 2021:

- „Realizacja działań mających na celu wczesne wykrycie zmian nowotworowych w piersi u kobiet mieszkających w Zabrzu” – zakwalifikowano 750 kobiet w przedziale wiekowym 20-49 lat.
- „Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027” - w celu poprawy dobrostanu psychicznego seniorów, w corocznym konkursie ofert, Miasto Zabrze przekazało organizacjom pozarządowym środki na działalność senioralną. Z tych środków Fundacje i Stowarzyszenia organizowały dla seniorów zajęcia, dzięki którym osoby starsze mogły poczuć się mniej samotne i bardziej potrzebne. Podpisane zostało także porozumienie z Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu, na przygotowanie i transmisję programu, dot. pozytywnego wpływu czytania książek na zdrowie psychiczne i rozwój, w szczególności dzieci.
- „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze”. W programie uczestniczyło 300 osób. Zgodnie z programem u osób 0-25 lat została wdrożona wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń rozwojowych, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja, a także zapewnione ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie miasta Zabrze.

W 2021r. programami zdrowotnymi i profilaktycznymi objęto łącznie 1 050 osób, w tym 300 dzieci.

P2. ROZWÓJ I INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI

Drugim priorytetem określonym w Strategii jest „Rozwój i innowacyjność gospodarki”. Jest to określenie definiujące zamierzone cechy ekonomicznej orientacji rozwoju Zabrze, będącej przedmiotem starań władz miejskich, nie deprecjonując jednak zaangażowania przedsiębiorców. Miasto takim wyborem decyduje się na rolę lidera w tworzeniu korzystnych impulsów dla przekształceń ekonomicznych, w tym przygotowanie zbioru miejsc posiadających szczególne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej czy ingerowanie w zawodowy profil oferty dydaktycznej miejskich szkół. Zabrze wybierając taki priorytet wpisuje się także w ogółouropejski trend dążenia do utrzymania atrakcyjności inwestycyjnej i dobrej pozycji krajów UE w globalnej rywalizacji o współczesnego klienta. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne, sformułowane jako „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej miasta”. W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki” wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż

C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 2. Rozwój i innowacyjność gospodarki.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2021 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych, realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta, w zakresie priorytetu P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2021 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia rozwoju ZBM-TBS Sp. z o.o. na lata 2021-2030
2	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
3	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w latach 2021-2024 (ZPWIK)
4	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)
5	Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2020-2022
6	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze Główny Inżynier Miasta (aktualizowany co 3 lata)
7	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C7)

Zabrze podejmuje szereg działań mających na celu wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Do najważniejszych możemy zaliczyć:

- Wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych
- Usługi okołobiznesowe
- Wzrost kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Miasto Zabrze bierze udział w tworzeniu infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznej. Wzmacnia współpracę naukowo-biznesową oraz wspiera przedsiębiorczość i innowacje. Dąży do zwiększenia napływu kapitału poprzez rozwój specjalnych terenów inwestycyjnych, które stymulują aktywność gospodarczą i zmniejszenie poziomu bezrobocia. Tworzy koncepcję rozwoju startupów jako pewnego wyróżnika, wokół którego można budować przyszłość i „specjalizację” miasta.

Atrakcyjność terenów inwestycyjnych - Rozwój Strefy Ekonomicznej

Miasto Zabrze kosztem 65 mln zł uzbroiło teren o powierzchni 157 hektarów w celu utworzenia specjalnej strefy ekonomicznej, która została podzielona na 45 nieruchomości o wielkości od 0,5 do 21 hektarów. Inwestorów przyciąga m.in. znakomicie przygotowana infrastruktura, dogodna lokalizacja w pobliżu autostrad i lotniska w Pyrzowicach oraz dostęp do dobrze wykwalifikowanych kadr. Działalność specjalnej strefy ekonomicznej zwiększa atrakcyjność biznesową miasta i przyczynia się do jego zrównoważonego rozwoju. Dzięki strefie inwestycyjnej przybywa miejsc pracy, a wpływy z podatków stanowią coraz większą pozycję w budżecie miasta.

Fotografia. Specjalna Strefa Ekonomiczna w Zabrzu

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Dotychczas nieruchomości w zabrzańskej części Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zakupiły 33 podmioty. Do sprzedaży pozostała ostatnia działka o łącznej powierzchni 2,1 ha.

Dziewiętnaście firm uruchomiło już działalność gospodarczą. Zainwestowano dotąd około miliarda zł, tworząc ok. 2 tys. nowych miejsc pracy. Jednak w najbliższych latach w strefie zatrudnionych będzie ok. 4,5 tys. osób. Dzięki strefie inwestycyjnej przybywa miejsc pracy, a wpływy z podatków stanowią znaczącą pozycję w budżecie miasta.

Dwukilometrowa droga połączy zabrzańską strefę ekonomiczną z węzłem autostrady A1

27.01.2021 w Sali Historycznej zabrzańskiego Ratusza, podpisano z firmą SWECO Polska Sp. z o.o. umowę na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę dla zadania pn.: „Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrze (ul. Witosa)”. Zgodnie z umową wykonawca w okresie osiemnastu miesięcy opracuje dokumentację projektową wraz z pozwoleniem na budowę dla tego zadania.

Fotografia: Podpisanie umowy na budowę drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrze

Źródło: miastozabrze.pl

Opracowanie projektu dla zadania pn.: „Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrze (ul. Witosa)” dotyczy drogi klasy Z o długości ok. 2 km. Inwestycja na odcinku od ul. Witosa do ul. Goduli uwzględnia budowę mostu nad ciekiem Rokitnickim oraz budowę i przebudowę niezbędnej infrastruktury technicznej.

Głównym celem budowy nowego odcinka drogi jest utworzenie połączenia między węzłem „Zabrze Północ” oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (KSSE) w Zabrze. Droga stworzy też warunki do udostępnienia kolejnych terenów inwestycyjnych, m.in. pod planowane w tej części miasta budownictwo mieszkaniowe.

Projekt znacząco wpłynie na jakość poruszania się środkami transportu wewnątrz miasta oraz wpłynie na poprawę warunków i bezpieczeństwa ruchu w bezpośrednim otoczeniu inwestycji. Wartość umowy na wykonanie dokumentacji wynosi 640 tys. zł.

W roku 2021 w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu, Miasto sprzedało 7 działek inwestycyjnych o łącznej powierzchni 165 540 m² czterem inwestorom za kwotę 21 967 000 zł netto.

Fotografia: Specjalna Strefa Ekonomiczna (KSSE) w Zabrzu

Źródło: miastozabrze.pl

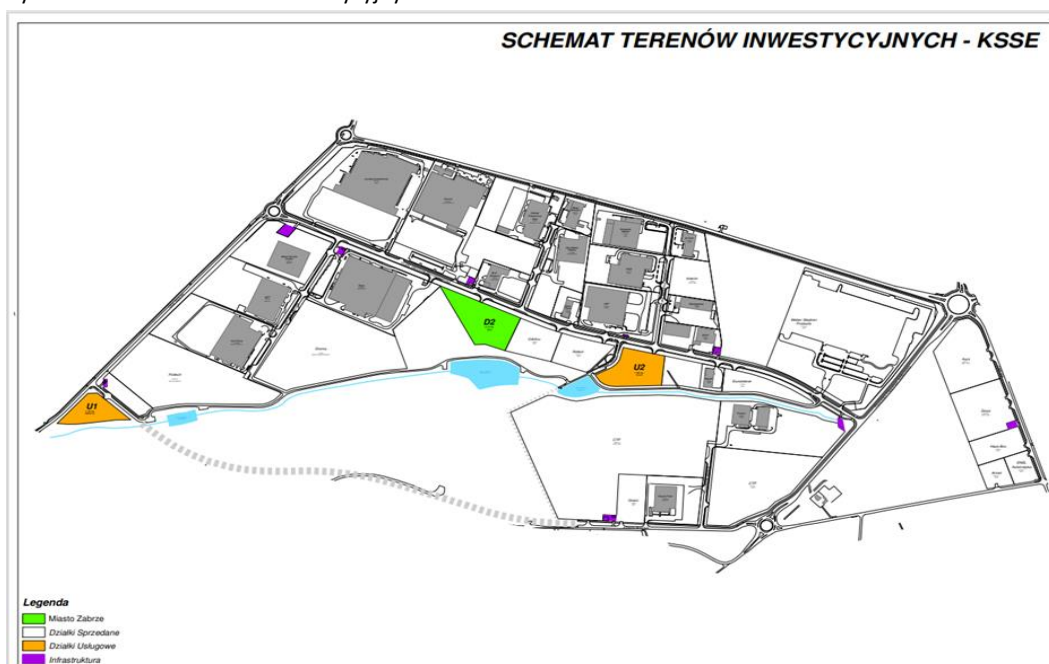
Poszczególne inwestycje w Zabrzeńskiej KSSE w 2021 roku:

- 18 stycznia rozstrzygnięto przetarg na działkę usytuowaną w zabrzeńskiej części Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Na działkę o powierzchni 1,3 ha, położoną w Zabrzu przy ul. Donnersmacka, najwyższą ofertę złożyła firma Rafsol Sp. z o.o., która zaoferowała za nią kwotę 1 mln 414 tys. zł. netto. Pierwsze prace przy budowie nowego zakładu rozpoczęto jeszcze w pierwszej połowie 2021 roku. Firma planuje zainwestować w naszym mieście około 6,4 mln zł.
- 19 kwietnia, w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, odbył się przetarg na kolejną nieruchomość w zabrzeńskiej strefie. Ofertę złożyła firma Droma, która ostatecznie nabyła działkę o powierzchni 7,1577 ha za kwotę 8 mln 800 tys. zł netto. Cena wywoławcza działki wynosiła 7 mln 500 tys. zł netto. Firma Droma to producent bram, rolet oraz rozwiązań w zakresie ochrony przeciwsłonecznej. Jest to już trzecia działka tej firmy zakupiona w zabrzeńskiej strefie ekonomicznej. Na pierwszej z zakupionych działek działa już zakład produkcyjny, natomiast na drugiej działce trwają prace przygotowawcze do budowy kolejnych dwóch hal produkcyjnych.
- 24 maja, w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, odbył się przetarg na kolejną nieruchomość w zabrzeńskiej strefie. Ofertę złożyła firma Eurosleeve SA., która ostatecznie nabyła działkę o powierzchni 1,1930 ha za kwotę 1 mln 313 tys. zł netto. Spółka Eurosleeve S.A. specjalizuje się w produkcji asortymentu niezbędnego do pakowania i ekspozycji ziół, kwiatów

doniczkowych, warzyw, owoców, słodczy oraz chlebów. Przy ul. Donnersmarcka w Zabrzu firma planuje zainwestować 15 mln zł oraz zatrudnić do 70 osób.

- 19 lipca, odbył się przetarg na kolejną nieruchomość w zabrzańskiej strefie. Ofertę w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej złożyła firma Poltech Sp. z o.o., która ostatecznie nabyła działkę o powierzchni 6,89 ha przy ul. Alberta Borsiga i Ofiar Katynia za kwotę 10 mln 440 tys. zł netto. Poltech Sp. z o.o. to certyfikowany producent koszy zbrojeniowych do ścian oporowych oraz zbrojeń dla budownictwa mieszkaniowego, a w zabrzańskiej strefie ekonomicznej firma planuje zainwestować 30 mln zł i zatrudnić 100 osób.

Rysunek. Schemat terenów inwestycyjnych – KSSE Zabrze w 2021 r.

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Wiele firm już rozpoczęło swoją działalność w zabrzańskiej KSSE, a obecnie odnosi sukcesy tak w kraju jak na arenie międzynarodowej. Przykładem jest między innymi firma rodzinna „Zarys” z Zabrze produkująca środki ochrony indywidualnej oraz sprzęt medyczny. Firma obecnie nie tylko produkuje i dystrybuje na kraj, ale i na eksport; zaopatruje szpitale i jednostki medyczne które potrzebują sprzętu medycznego do walki z epidemią. W związku z szybkim rozwojem firmy 1 lutego premier Mateusz Morawiecki złożył wizytę w zabrzańskiej firmie „Zarys” Wizycie premiera towarzyszył wicewojewoda śląski Robert Magdziarz.

Fotografia. Premier odwiedził zabrzańską firmę Zarys

Źródło: miastozabrze.pl

To właśnie na zlecenie firmy „Zarys” przyleciały do naszego kraju dwa transporty z wyposażeniem „antycovidowym” z Wuhan. Firma zatrudnia około 200 osób, ma centralę i linię produkcyjną w Zabrzu. Również w obszarze zabrzańskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej 8 października 2021 roku zostało otwarte centrum produkcyjno-dystrybucyjne amerykańskiej firmy „Weber”, która zajmuje się produkcją wysokiej klasy grilli ogrodowych.

Fotografia: Firma Weber

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W uroczystości otwarcia wzięło udział ponad 100 osób, w tym m.in. Michael Jacobs, członek zarządu spółki Weber, prezes zarządu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej dr Janusz Michałek, prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik oraz przedstawiciele firm uczestniczących w procesie budowy i uruchamiania nowego zakładu Webera, a także przedstawiciele przedsiębiorstw funkcjonujących już w zabrzańskiej podstrefie KSSE. To pierwszy zakład tego przedsiębiorstwa poza Stanami Zjednoczonymi. Licząca 500 tys. m². inwestycja, mieści się przy ul. Guido Heneckela Donnersmarcka 19. Na tym obszarze powstały powierzchnie biurowe oraz tereny zielone, a także „Weber Grill Academy Center” – miejsce do praktycznej nauki sztuki i umiejętności grillowania.

Grunt pod inwestycję Amerykanie kupili w lutym 2020 roku za 23 mln zł. Budowa fabryki ruszyła oficjalnie 9 września 2020 roku. Po trzynastu miesiącach zakład został ukończony i oddany do użytku. Wg szacunków inwestycja pochłonięła 200 mln zł. Zatrudnienie znalazło tu jak dotąd 140 osób, a docelowo załoga zwiększy się do 500 pracowników.

Wykaz firm Zabrzańskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i etapy ich rozwoju

Tabela. Wykaz firm na terenie KSSE w Zabrzu

Firmy, które zakupiły nieruchomości na terenie KSSE w Zabrzu oraz etapy ich rozwoju stan na 31.12.2021 r.			
Lp.	Firma	Data zakupu nieruchomości	Etap rozwoju firmy
1.	Metal Service Center	22.03.2012	Funkcjonuje
2.	Zakład Piekarniczy KŁOS	12.07.2013	Funkcjonuje
3.	Bud-Expert	09.06.2015	Funkcjonuje
4.	CH Estates (Schoeller Allibert)	10.06.2015	Funkcjonuje
5.	Metal Solution	21.07.2015	Funkcjonuje
6.	PGB	18.05.2016	Funkcjonuje
7.	Jakon (Mandersloot)	26.08.2016	Funkcjonuje
8.	YSP	12.12.2016	Funkcjonuje
9.	ENEL Automatyka	30.12.2016	
10.	Erae	29.06.2017	Funkcjonuje
11.	Zakład Piekarniczy KŁOS	26.07.2017	Funkcjonuje
12.	Droma	18.09.2017	Funkcjonuje
13.	Bud-Expert	21.12.2017	Funkcjonuje
14.	Orion Tools	27.12.2017	Funkcjonuje
15.	Orbitvu	12.01.2018	Zakład w trakcie projektowania
16.	M-Tech	18.01.2018	Funkcjonuje

17.	Export Pack	18.01.2018	Funkcjonuje
18.	Ulus Metal Polska	23.02.2018	Funkcjonuje
19.	Bagsik	22.06.2018	Zakład w trakcie budowy
20.	Iron Force	31.12.2018	Funkcjonuje
21.	Pionart	18.01.2019	Funkcjonuje
22.	Ulus Metal Polska	10.01.2019	Funkcjonuje
23.	Auro	14.03.2019	Deweloper
24.	Graco	04.04.2019	Zakład w trakcie projektowania
25.	KET Korea Eletric Terminal	24.04.2019	Funkcjonuje
26.	BP projekt	09.10.2019	Zakład w trakcie budowy
27.	CTP BETA POLAND	10.01.2020	Zakład w trakcie projektowania
28.	Weber-Stephen	12.02.2020	Funkcjonuje
29.	Droma	16.06.2020	Funkcjonuje
30.	Lovabe Instrument	09.07.2020	Funkcjonuje
31.	Box Haus	17.08.2020	Zakład w trakcie projektowania
32.	ZARYS	24.08.2020	Zakład w trakcie projektowania
33.	ZARYS	24.08.2020	Zakład w trakcie projektowania
34.	ARMET - GRUPA SBS	04.09.2020	Zakład w trakcie projektowania
35.	Rafsol	18.01.2021	Zakład w trakcie budowy
36.	Droma	19.04.2021	Zakład w trakcie projektowania
37.	Eurosleeve	24.05.2021	Zakład w trakcie projektowania
38.	Poltech	19.07.2021	Zakład w trakcie projektowania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Biura ds. Inwestorów

Do końca 2021 roku w zabrzańskej Specjalnej Strefie Ekonomicznej działki zakupiło 34 inwestorów. Całkowita powierzchnia sprzedanych działek w SSE w Zabrze wyniosła 1 331 630 m² co stanowiło 98,45 % wszystkich dostępnych działek. Według stanu na 31 grudnia 2021 r. w zabrzańskej Strefie Ekonomicznej pozostała do sprzedaży jedna działka o łącznej powierzchni 20,96 ha.

Powierzchnia działek sprzedanych w 2021 r. to 16,6 ha co stanowiło 12,43% łącznej powierzchni strefy. Całkowita wartość sprzedaży działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrze osiągnęła wartość 193,47 mln zł brutto. Do końca 2021 r. deklarowane nakłady firm w zabrzańskej SSE to ponad 1 222 mln zł, a 23 zakłady rozpoczęły już swoją działalność. Inwestorzy zadeklarowali zatrudnienie ok. 2 000 pracowników. Docelowo po zakończeniu wszystkich inwestycji szacuje się, iż na terenie SSE w Zabrze powstanie ok. 3 000 miejsc pracy.

Fotografia: „Mała strefa ekonomiczna” w Zabrzu przy ul. Handlowej.

Źródło: miastozabrze.pl

„Mała Strefa Ekonomiczna”

Poza terenami położonymi na wschód od ul. Ofiar Katynia, rozwija się także obszar położony w zachodniej części dzielnicy Mikulczyce w rejonie ulic Handlowej i Pyskowskiej tzw. „Mała Strefa Ekonomiczna”, która również się rozrasta.

5 maja, firma Technika Chłodzenia Sp. z o.o. kupiła w tzw. „Małej strefie ekonomicznej” w Zabrzu działkę za kwotę prawie dwóch milionów złotych. Spółka specjalizuje się w dystrybucji systemów klimatyzacji i chłodnictwa oraz komponentów i akcesoriów montażowych. Działka o powierzchni 1,6872 ha usytuowana jest przy ul. Handlowej. Cena wywoławcza terenu wynosiła 1 600 000,00 zł, a firma kupiła ją ostatecznie za 1 936 000,00 zł netto. kolejna sprzedaż działki oznacza, iż w małej strefie ekonomicznej pozostały do sprzedania ostatnie dwie działki o łącznej powierzchni 3,78 ha.

Inwestycja drogowa w Małej Strefie Ekonomicznej

W celu uatrakcyjnienia dla przedsiębiorców tzw. „Małej strefy Ekonomicznej” w Zabrzu w październiku 2021 roku na tym obszarze zakończono kolejną inwestycję drogową. Przedmiot inwestycji objął roboty budowlane polegające na rozbudowie ul. Handlowej w Zabrzu. Budowę drogi publicznej na południe od ul. Handlowej o długości ok. 960 m wraz ze ścieżką rowerową o długości ok. 1050 m, chodnikiem o długości ok. 1050 m, zjazdami do posesji oraz budowę skrzyżowania typu rondo między ulicami Pyskowską i Magazynową. Oprócz uzbrojenia pasa drogowego ulicy i terenów inwestycyjnych w kanalizację deszczową o długości ok. 600 m i kanalizację sanitarną o długości ok. 500 m, oświetlenia ulicznego o długości ok. 1113 m, wodociągu o długości ok. 730 m i kanału technologicznego o długości ok. 1070 m dokonana została przebudowa kolidujących z przedmiotową inwestycją odcinków sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, gazowej i teletechnicznej.

Fotografia: Wyremontowana ul. Handlowa w Zabrzu

Źródło: miastozabrze.pl

Wartość wykonanych prac to ponad 5,2 mln zł. Na realizację zadania miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 2,2 mln zł w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Ta inwestycja umożliwi sprzedaż kolejnych gruntów zainteresowanym inwestorom. Warto dodać, że Miasto Zabrze w porozumieniu z Zarządem Transportu Metropolitalnego przygotowuje się do uruchomienia na terenie małej strefy ekonomicznej w Zabrzu transportu publicznego, z którego skorzystać będą mogli m.in. pracownicy funkcjonujących tutaj zakładów.

Tabela. Wykaz inwestorów, którzy nabyli nieruchomości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu w latach 2012-2021

Wykaz inwestorów, którzy nabyli nieruchomości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu w latach 2016 - 2021						
Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m ²)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2012						
Metal Service Center	2 727 642,00 zł	31 892	1	22.03.2012	15 000 000 zł	10
2013						
Zakład Piekarniczy KŁOS	2 364 000,00 zł	25 240	2	12.07.2013	22 754 400 zł	50
2015						
Bud-Expert	630 000,00 zł	6 785	1	09.06.2015	6 640 000 zł	10
CH Estates (Schoeller Allibert)	2 480 000,00 zł	26 758	1	10.06.2015	87 740 009 zł	15
Metal Solution	920 000,00 zł	9 991	1	21.07.2015	8 300 000 zł	5
	4 030 000,00 zł	43 534	3		102 680 009	30

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m ²)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2016						
PGB	2 400 000,00 zł	26 128	1	18.05.2016	10 037 500 zł	5
Jakon (Mandersloot)	2 300 000,00 zł	25 134	1	26.08.2016	12 519 780 zł	300
YSP	3 100 000,00 zł	32 291	1	12.12.2016	37 002 304 zł	45
ENEL Automatyka	424 200,00 zł	6 736	1	30.12.2016		
SUMA	8 224 200,00 zł	90 289	4		59 559 584 zł	80
2017						
Erae	5 235 000,00 zł	55 605	2	29.06.2017	56 635 000 zł	40
Zakład Piekarniczy KŁOS	1 000 000,00 zł	9 993	1	26.07.2017	5 542 000 zł	7
Droma	6 250 000,00 zł	67 898	2	18.09.2017	62 500 000 zł	85
Bud-Expert	730 000,00 zł	7 009	1	21.12.2017	4 100 000 zł	5
Orion Tools	800 000,00 zł	7666	1	27.12.2017	8 747 000 zł	21
SUMA	14 015 000,00 zł	14 8171	7		137 524 000 zł	158

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m ²)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2018						
Orbitvu	1 360 000,00 zł	13 348	1	12.01.2018	12 000 000	12
M-Tech	995 000,00 zł	9 679	1	18.01.2018	6 195 000 zł	5
Export Pack	2 330 000,00 zł	23 305	2	18.01.2018	17 500 000 zł	25
Ulus Metal	2 020 000,00 zł	20 058	2	23.02.2018	43 638 000 zł	80
Bagsik	1 450 000,00 zł	14 180	1	22.06.2018	5 080 000 zł	7
Iron Force	4 500 000,00 zł	47 970	2	31.12.2018	80 000 000 zł	100
SUMA	12 655 000,00 zł	128 540	9		164 413 000 zł	229
2019						
Pionart	4 900 000,00 zł	46 616	1	18.01.2019	22 233 600 zł	45
Ulus Metal Polska	750 000,00 zł	7 124	1	10.01.2019	14 198 423 zł	20
Auro	2 655 000,00 zł	27 941	2	14.03.2019	10 200 000 zł	0
Graco	1 400 000,00 zł	12 002	1	04.04.2019	8 900 00 zł 0	10
KET	4 000 000,00 zł	37 913	1	24.04.2019	71 546 000 zł	250
BP projekt	16 160 000,00 zł	159 037	2	09.10.2019	100 000 000 zł	540
SUMA	29 865 000,00 zł	290 633	8		227 078 023 zł	865

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m ²)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2020						
CTP BETA POLAND Sp. z o.o.	5 267 150,00 zł	51 260	1	10.01.2020	29 000 000	173
Weber-Stephen	22 145 000,00 zł	210 259	1	12.02.2020	225 960 000	225
Droma	2 020 000,00 zł	18 289	1	16.06.2020		
Lovabe Instrument	27 500 000,00 zł	86 288	1	09.07.2020		
Box Haus	1 375 000,00 zł	11909	1	17.08.2020	12 000 000	28
ZARYS	1 212 000,00 zł	11346	1	24.08.2020		
ZARYS	1 262 500,00 zł	11948	1	24.08.2020		
ARMET - GRUPA SBS	686 801,00 zł	6492	1	04.09.2020	5 000 000	12
SUMA	61 468 451,00 zł	407 791	8		271 960 000 zł	438
2021						
Rafsol	1 414 000,00 zł	13 078	1	18.01.2021	6 400 000	12
Droma	8 800 000,00 zł	71 577	3	19.04.2021	90 000 000	40
Eurosleeve	1 313 000,00 zł	11 930	1	24.05.2021	15 000 000	70
Poltech	10 440 000,00 zł	68 955	2	19.07.2021	30 000 000	100
SUMA	21 967 000,00 zł	165 540	7		141 400 000 zł	222
Suma ogółem w latach 2016-2021	157 316 293,00 zł	1 331 630	49		1 221 769 016 zł	2 094

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Usługi okołobiznesowe

Celem nadrzędnym wszelkich realizowanych zadań przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie dobrego klimatu dla powstawania nowych firm. Wydział prowadzi szereg działań skierowanych do przedsiębiorców, między innymi:

- podnoszenia konkurencyjności zabrzeńskiej gospodarki przez rozwój sektora MŚP,
- wspierania aktywności gospodarczej lokalnego biznesu,
- propagowania idei zakładania własnej działalności gospodarczej,
- wspierania rozwoju innowacyjnych firm.

Warto nadmienić, że miasto Zabrze jest jednym z niewielu miast w Polsce, które oferują tak szerokie wsparcie dla firm. Dotyczy to zarówno podstawowych zadań wynikających z przepisów prawa jak i działań dodatkowych, jak - realizacja obsługi w ramach „jednego okienka”, współpraca z instytucjami otoczenia biznesu, instytucjami administracji, zrzeszeniami przedsiębiorców, firmami. Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP.

Fotografia. Sala spotkań ZCRP

Źródło: ZCRP

Zadania realizowane przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości to między innymi:

- przyjmowanie i przesyłanie wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- prowadzenie spraw w zakresie archiwizacji dokumentacji w zakresie ewidencji działalności gospodarczej;
- wydawanie dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;

- wspieranie przedsiębiorców oraz osób planujących założenie działalności gospodarczej;
- udzielanie informacji o instrumentach wsparcia finansowego na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej;
- współpraca z organizacjami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu rozwoju przedsiębiorczości w mieście;
- tworzenie programów z zakresu pomocy przedsiębiorcom i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości;
- prowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych dotyczących:
 - programów i innych działań skierowanych do przedsiębiorców,
 - promowania inicjatyw zmierzających do popularyzacji samozatrudnienia,
 - uczniów i studentów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek;
- koordynacja działań związanych z organizacją konkursu "Zabrzański Biznesplan";
- organizowanie wydarzeń promujących rozwój przedsiębiorczości w mieście;
- koordynowanie działań związanych z organizacją szkoleń w ramach rozwoju przedsiębiorczości w mieście; koordynowanie prac związanych z organizacją szkoleń w ramach rozwoju przedsiębiorczości w mieście.

Biuro ds. Inwestorów

Przykładem usprawnienia działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów w mieście Zabrze jest powołanie Pełnomocnika ds. Inwestorów oraz utworzone w Urzędzie Miejskim w Zabrzu Biura ds. Inwestorów. Inwestorzy w jednym miejscu mają dostęp do informacji na temat możliwości inwestycyjnych w Zabrzu, mogą również liczyć na kompleksową obsługę swojej inwestycji, a także na współpracę i pomoc po zakończeniu procesu inwestycyjnego.

Zakres wsparcia oferowany przez Biuro ds. Inwestorów

1. Udzielanie kompleksowej informacji na temat:
 - potencjału gospodarczego miasta
 - oferty inwestycyjnej miasta, dostępności terenów i wszechstronnej pomocy w znalezieniu odpowiednich lokalizacji zgodnej z oczekiwaniami inwestora oraz partnerów i pracodawców
 - zachęt inwestycyjnych i preferencji podatkowych
 - możliwości inwestycyjnych miasta w tym ofert terenów inwestycyjnych, powierzchni biurowych, hal i magazynów
2. Opieka pracownika Biura ds. Inwestorów na każdym etapie procesu inwestycyjnego oraz pomoc we wszystkich niezbędnych procedurach administracyjnych i prawnych, występujących w trakcie realizacji projektu (dedykowany Manager Projektu)
3. Wsparcie w kontaktach z lokalną administracją oraz instytucjami otoczenia biznesu
4. Dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej otoczenia gospodarczo-prawnego inwestycji
5. Opieka proinwestycyjna dla firm.

Ponadto Biuro ds. Inwestorów prowadzi współpracę z organami administracji rządowej i samorządowej, zwłaszcza z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, a także z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Niezwykle ważna jest współpraca z inwestorem już pozyskanym dla Miasta w zakresie pomocy doradczej w ramach prowadzenia działalności inwestycyjnej tzw. aftercare. Miasto ściśle współpracuje również z organizacjami samorządu gospodarczego takimi jak Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej

Przedsiębiorczości i Pracodawców, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa czy Zabrzeński Oddział Izby Przemysłowo-Handlowej w celu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Tereny inwestycyjne w Zabrzu prezentowane są za pomocą serwisu internetowego <http://siot.um.zabrze.pl> w zakładce Portal Inwestora. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym. Regularnie sporządzana i aktualizowana jest miejska oferta inwestycyjna.

Kwalifikacje zawodowe mieszkańców

W 2021 r. w ramach wsparcia rozwoju kwalifikacji zawodowych mieszkańców realizowane były w Zabrzu różnego rodzaju działania i projekty:

„Zabrzeński Biznesplan”

„Zabrzeński Biznesplan” cieszy się co roku ogromnym zainteresowaniem wśród młodych, ambitnych oraz przedsiębiorczych ludzi, którzy wiążą swoją przyszłość z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Urząd Miejski ściśle współpracuje z wieloma podmiotami w tym: z bankami, przedsiębiorcami, spółkami miejskimi, instytucjami otoczenia biznesu oraz przedstawicielami świata nauki w celu zapewnienia wsparcia w finansowaniu przedsięwzięcia. Z roku na rok liczba firm i instytucji wspierających konkurs powiększa się.

Projekt „Śląskie. Zawodowcy”

Projekt „Śląskie. Zawodowcy” to potężne przedsięwzięcie edukacyjne realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (lider projektu) w partnerstwie z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Izbą Rzemieślniczą w Katowicach oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (partnerzy projektu).

Celem jest poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy w województwie śląskim, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych poprzez:

- udział uczniów w stażach, praktykach, kursach, doradztwie,
- zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim,
- wypracowanie modelowego rozwiązania- współpracy edukacji z biznesem.

Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej, a także kursów/ szkoleń oraz odpłatnych 150-godzinnych staży i praktyk dla uczniów ze stypendium w wysokości 2 tys. zł. Ponadto uczestnicy projektu zostają objęci doradztwem edukacyjno- zawodowym. Powołana została również Śląska Rada Edukacji Zawodowej, która jest podstawą stałej współpracy pomiędzy środowiskami oświatowymi a biznesem. Projekt jest realizowany do końca 2022 r., a jego wartość to ponad 18 mln zł.

W naszym mieście projektem zostanie objętych: 54 uczniów i uczennic z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych oraz 57 uczniów i uczennic z Zespołu Szkół Mechaniczno-Samochodowych Ponadto programem rozwoju zostaną również objęci nauczyciele tych szkół.

W ostatnich latach zrealizowano 2 duże projekty dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu rozwoju regionalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych: „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość- Twoja szansa- kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego w Zabrzu” na ogólną kwotę 11 223 584 zł. Za tę kwotę wyposażono 22 pracownię zawodowe we wszystkich szkołach zawodowych w mieście, stażami płatnymi objęto 597 uczniów i uczennic, 1 194 uczestników otrzymało wsparcie w postaci szkoleń, kursów specjalistycznych i certyfikowanych oraz 96 nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu podniosło swoje kwalifikacje zawodowe.

Dzięki współpracy samorządu, szkół i przedsiębiorców mamy gwarancję osiągnięcia celu, jakim jest takie wyszkolenie absolwentów naszych szkół, by stali się aktywnymi i atrakcyjnymi na rynku pracy.

Szkolenia dla uczniów – „Lekcje przedsiębiorczości online”

Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego przygotowało z myślą o uczniach w 2021 roku „Lekcje przedsiębiorczości online”.

Tematykę poruszana w trakcie „Lekcji przedsiębiorczości online” przedstawia poniższy plakat.

LEKCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ONLINE

TEMAT: LEKCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI - WŁASNA DZIAŁALNOŚĆ

Organizator – Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości
16.03.2021 r. – Platforma Microsoft Teams

10:35	KRZYSZTOF GRZYWINA Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości • Rozpoczęcie lekcji
10:35 - 10:50	KAMIL DZIERŻYŃSKI Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego • Prezentacja z zakresu Funduszy Europejskich
10:50 - 11:05	Beata Bartoszewicz, Olga Chodacka Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu • Prezentacja z zakresu pozyskania dofinansowania na założenie działalności gospodarczej
11:05 - 11:20	Krzysztof Grzywina, Agnieszka Szymczyk Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości • Prezentacja - jak rozpocząć działalność gospodarczą
11:35 - 11:50	KAMIL DZIERŻYŃSKI Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego • Prezentacja z zakresu Funduszy Europejskich
11:50 - 12:05	Beata Bartoszewicz, Olga Chodacka Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu • Prezentacja z zakresu pozyskania dofinansowania na założenie działalności gospodarczej
12:05 - 12:20	Krzysztof Grzywina, Agnieszka Szymczyk Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości • Prezentacja - jak rozpocząć działalność gospodarczą

Logos: Zabrze, Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich, Rzeczpospolita Polska, Śląskie, Unia Europejska Fundusze Spójności

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Zabrzu odbył się w dniach 8 – 16.11.2022 r., a jego hasłem przewodnim był „BIZNES JUTRA”. Każdego roku w listopadzie organizacje, instytucje i firmy, którym zależy na rozwijaniu przedsiębiorczości, organizują m.in. bezpłatne szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej, budowania sieci kontaktów, rozwijania start-upów, budowania własnej marki i wielu innych.

W 2021 roku odbyła się 14 edycja a wydarzenia w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbywały się zarówno w sieci – szkolenia w formie online, jak i stacjonarnie – zajęcia w szkołach.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w liczbach w Zabrzu w 2021 roku:

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zorganizowało w sumie 43 wydarzenia, w tym:

- 31 lekcji przedsiębiorczości, spotkań i warsztatów z uczniami zabrzańskich szkół,
- 12 szkoleń online dla przedsiębiorców.

W wydarzeniach uczestniczyło:

- 12 placówek szkolnych (Zespołów szkół: Liceów Ogólnokształcących i Technikum).

W Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości w 2021 roku udział wzięło w sumie 718 osób, w tym

- 664 uczniów,
- 54 osoby w szkoleniach online

Szkolenia dla przedsiębiorców

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości organizuje bezpłatne szkolenia dla osób planujących otwarcie i prowadzenie własnej działalności oraz dla firm i ich pracowników. Wydział współpracuje ze specjalistami różnych instytucji m.in. z: Urzędem Skarbowym w Zabrzu, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu, Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, kancelarią adwokacką oraz firmami szkoleniowymi.

W 2021 roku ZCRP zorganizowało:

- 4 indywidualne konsultacje z zakresu pozyskiwania wsparcia finansowego na działalność gospodarczą prowadzonych przez Mobilny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich, w których uczestniczyło w sumie 20 osób,
- 103 szkolenia, w których uczestniczyło 1 075 osób,

Największym zainteresowaniem w 2021 roku wśród uczestników, cieszyły się szkolenia:

- Komunikacja w zespole, prowadzone przez, dyrektora Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze;
- Abc prowadzenia działalności gospodarczej, organizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy;
- Skuteczne zarządzanie zespołem, prowadzone przez, dyrektora Hoteli Diament S.A.;
- Pracownicze Plany Kapitałowe, prowadzone przez przedstawiciela Polskiego Funduszu Rozwoju.

Prowadzona przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2021 r. działalność szkoleniowo-informacyjna we współpracy z różnymi instytucjami:

- Powiatowy Urząd Pracy udzielił informacji 12 osobom (ze względu na Covid -19 dyżury PUP zostały przywrócone 26.10.2021 r. i były pełnione we wt. 8:00-15:00).
- Urząd Skarbowy udzielił 76 odpowiedzi na pytania osób prowadzących działalność gospodarczą lub osób, które zamierzały otworzyć własną działalność gospodarczą (Dyżury US przywrócono od 06.07.2021 r. i były pełnione we wt. 11:00-15:00).
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił informacji 318 osobom, ilość przyjętych dokumentów 160; informacja telefoniczna 73. (Dyżury ZUS wznowiono od 16.02.2021-19.03.2021 r.; 01.06.2021 r. i były pełnione we wt. 8:00-14:00).
- Kancelaria Adwokacka udzieliła w ramach nieodpłatnych porad dla osób rozpoczynających oraz prowadzących działalność gospodarczą udzieliła 103 porady – 90 konsultacji w siedzibie ZCRP oraz 13 w formie rozmowy telefonicznej (przedstawiciele kancelarii dyżurują w poniedziałki 14:00 – 17:00, piątki 7:30 – 15:30) w ramach umowy Kancelaria przygotowuje także treści na portal Facebook oraz stronę internetową Miasta Zabrze, a także przeprowadza szkolenia dla przedsiębiorców i osób planujących otwarcie własnej firmy.

Targi Edukacyjne

Miasto Zabrze, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu oraz Telewizja Zabrze – Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu, to organizatorzy XXIII Zabrzeńskich Targów Edukacji „e - Szkolnych Prezentacji 2020”. W 2021 roku po raz kolejny przedstawiono uczniom kończącym naukę w ósmych klasach szkół podstawowych, a zainteresowanych problemem wyboru dalszej ścieżki kariery, oraz ich rodzicom, oferty zabrzeńskich szkół ponadpodstawowych.

Po raz pierwszy Zabrzeńskie Targi Edukacyjne „Szkolne Prezentacje” zostały przeniesione do przestrzeni wirtualnej w 2020 roku. Niestety, z uwagi na ograniczenia obowiązujące w związku z pandemią, także w 2021 roku Szkolne Prezentacje odbyły się za pośrednictwem Internetu.

Redakcja Telewizji Zabrze – Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu zredagowała i zamieściła w maju i czerwcu 2021 roku. na swoim kanale głównym (kanał 140 telewizji Vectra) oraz w swojej przestrzeni wirtualnej, w tym w szczególności na kanale You Tube i portalu Facebook, nadesłane przez zabrzeńskie szkoły ponadpodstawowe filmiki reklamujące i opisujące zabrzeńskie placówki.

Inżynierskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości

W dniach 12 - 16 kwietnia 2021 roku po raz kolejny odbyły się „Inżynierskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości Politechniki Śląskiej” była to już XXIII edycja, niestety z powodu pandemii odbyła się na wirtualnej platformie.

Celem wydarzenia było umożliwienie kontaktu firm z ich potencjalnymi pracownikami – studentami, absolwentami, uczniami szkół średnich oraz pracownikami naukowymi, jako osobami podejmującymi decyzję o wyborze najlepszej dla siebie ścieżki edukacji i kariery. Udział umożliwiał uczestnikom zaznajomienie się z obecną sytuacją panującą na rynku pracy, szerokim wachlarzem ofert dotyczących możliwości podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych, oraz znalezienie odpowiedzi na nurtujące ich pytania dotyczące metod rekrutacji oraz ścieżki rozwoju w określonych przedsiębiorstwach.

Politechnika
Śląska

UCZELNIA
BADAWCZA
INICJATYWA OŚWIATOWA

SAMORZĄD STUDENCKI
POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

INŻYNIERSKIE TARGI PRACY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

12 – 16 kwietnia 2021

12 – 16 kwietnia 2021

Giełda Pracodawcy, Przedsiębiorczości i Technologii.

W 2021 roku już po raz 15 na Politechnice Śląskiej odbyła się Giełda Pracodawcy, Przedsiębiorczości i Technologii. Wydarzenie dedykowane jest studentom, absolwentom i pracownikom naukowym Politechniki Śląskiej oraz innych uczelni wyższych, a także uczniom szkół średnich podejmującym decyzje o wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Impreza miała na celu nawiązanie kontaktu pracodawców i organizacji z potencjalnymi kandydatami do pracy a także osobami zainteresowanymi prowadzeniem własnej działalności biznesowej. Giełda to również idealne miejsce do uzyskania informacji o szkoleniach, ofertach pracy czy instytucjach wspierających przedsiębiorczość akademicką. Na targach oprócz pracodawców obecne były także instytucje rynku pracy takie jak Urząd Pracy, Młodzieżowe Biuro Pracy, Biuro Karier, organizacje i koła studenckie, a także instytucje wspierające przedsiębiorczość akademicką. W 2021 roku jesienna edycja targów odbyła się w wersji hybrydowej - zdalnie w dniach 18-20.10 oraz stacjonarnie w dniu 21 października.

STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (CEL STRATEGICZNY C8)

Na rozwój lokalnej przedsiębiorczości ma wpływ szeroko rozumiane otoczenie biznesu: prawo i regulacje oraz ich egzekwowanie, system podatkowy, koszty pracy, dostępna infrastruktura drogowa, telekomunikacyjna, rynek finansowy, otoczenie instytucjonalne. Działania mające wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości:

- Przedsiębiorcze postawy mieszkańców
- Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

Przedsiębiorcze postawy mieszkańców

W 2021 r. pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią w Zabrzu prowadzono szerokie działania polegające na rozwijaniu postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa. W celu realizacji powyższych założeń Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z partnerami świadczącymi swoje usługi dla klientów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, tj. Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. prowadziło szereg działań skierowanych do osób chcących założyć własną działalność gospodarczą czy przedsiębiorców chcących rozwinąć prowadzoną już firmę. Miasto Zabrze współpracując z wieloma instytucjami i organizacjami, których działania skierowane są do przedsiębiorców stara się promować je na swojej stronie internetowej. Ponadto Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości udziela wsparcia przedsiębiorcom w pisaniu wniosków o dofinansowanie. Równie ważnym działaniem było opracowanie i wdrożenie projektów wspierających szeroko rozumianą przedsiębiorczość mieszkańców. Do działań mających na celu wspieranie przedsiębiorczości zaliczyć można poniższe przedsięwzięcia i projekty:

Projekt „Pakiet na start 2” – kontynuacja projektu pn. „Pakiet na start”.

Na realizację projektu pn. „Pakiet na start” miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości 2,2 mln zł. okres realizacji projektu to 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Celem głównym projektu był rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze. W ramach kontynuacji prowadzonych działań uzyskano dofinansowanie na realizację drugiej edycji projektu. „Pakiet na start-2”,

Projekt „Pakiet na start-2” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu to 2 422 049 zł, z czego dofinansowanie stanowi 2 340 131 zł.

PAKIET NA START 2

PREZYDENT
MIASTA ZABRZE
MAŁGORZATA
MAŃKA-SZULIK
ZAPRASZA DO UDZIAŁU
W PROJEKCIE

Uczestnikom projektu proponujemy:

- Dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej: 23 050,00 zł
- Wsparcie pomostowe: do 2 800,00 zł przez 6 lub 12 miesięcy

CEL PROJEKTU:
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI WŚRÓD MIESZKAŃCÓW
MIASTA ZABRZE W WIEKU POWYŻEJ 18 ROKÓW ŻYCIA,
POPRZECZ UTWORZENIE 34 MIEJSC PRACY
W FORMIE SAMOZATRUDNIENIA

Wartość dofinansowania:
2 340 131,59 zł
Wartość projektu:
2 422 049,04 zł
Okres realizacji:
01.01.2021 r. – 30.12.2022 r.

Beneficjent:
Miasto Zabrze
Zabrzeńskie Centrum
Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Powstańców Śląskich 3,
tel. 32 273 97 79 (70)

Otwórz się więcej: <https://miastozabrze.pl/dla-biznesu/projekt-pakiet-na-start-2/>

Logo of the Regional Operational Program, Śląskie, and the European Union.

Fotografia: Spotkanie w ramach programu „Pakiet na start –2”

Źródło: ZCRP

Celem projektu „Pakiet na start – 2” jest rozwój przedsiębiorczości wśród osób powyżej 30 roku życia – mieszkańców Miasta Zabrze – poprzez utworzenie 34 miejsc pracy w formie samozatrudnienia. Projekt realizowany będzie w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r.

Wsparcie dla uczestników projektu to:

- Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 23 050,00 zł.
- Finansowe wsparcie pomostowe w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej – do 2 800,00 zł. miesięcznie przez okres pierwszych 6 miesięcy, przedłużone przez okres kolejnych 6 miesięcy
- Szkolenia, a w ich ramach zwrot kosztów dojazdu na szkolenia, zwrot kosztów opieki nad dzieckiem/ osobą zależną, poczęstunek na szkoleniach, materiały szkoleniowe.

Nabór dla kandydatów do projektu „Pakiet na start – 2” został przeprowadzony: od 15.02.2021 r. do 31.03.2021 r. Zgłosiło się 70 kandydatów. Wyłoniono 34 uczestników projektu, z którymi w maju 2021 r. były podpisywane umowy uczestnictwa. Uczestnicy projektu zostali przydzieleni do 3 grup szkoleniowych w zależności od stopnia zaawansowania. Szkolenia przeprowadzone zostały w okresie 01- 29.06.2021 r. przez podmiot wyłoniony w trybie zapytania ofertowego- Zakład Doskonalenia Zawodowego Katowice /Oddział w Zabrzu.

Każdy z uczestników otrzymał wsparcie oficera dotacyjnego w trakcie tworzenia przez uczestników biznesplanów. Działania te zrealizowane zostały w okresie od czerwca do października 2021 r. Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 34 uczestników projektu wypłacone zostały w okresie od 4.08.2021 r. do 19.11.2021 r. Nabór wniosków o podstawowe finansowe wsparcie pomostowe dla uczestników przeprowadzony został w dniach od 26.07.2021 r. do 31.12.2021 r. - wpłynęły 34 wnioski. Dnia 10.11.2021 r. jedna działalność gospodarcza została zawieszona, co wiązało się z rezygnacją z udziału w projekcie oraz dokonaniem zwrot dotacji i otrzymanych transz pomostówki podstawowej. Od 8.11.2021 r. rozpoczął się nabór wniosków o przedłużone finansowe wsparcie pomostowe – do końca grudnia 2021r. wpłynęło 19 wniosków.

Karta Młodego Przedsiębiorcy

Karta Młodego Przedsiębiorcy jest to program realizowany przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości od 2016 roku, w celu wsparcia młodych przedsiębiorców budujących swoje firmy na terenie Zabrze. Program oferuje młodym przedsiębiorcom ulgi i udogodnienia oferowane przez firmy i instytucje.

Adresatami programu są osoby fizyczne do 35. roku życia prowadzące działalność gospodarczą w Zabrzu, posiadające wpis w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

W 2021 r. do Programu przystąpiło 11 nowych uczestników, pozyskano też 8 nowych partnerów. W sumie od momentu ogłoszenia do Programu przystąpiło 208 uczestników. Pozyskano również 47 partnerów, firm i instytucji.

Program Karta Młodego Przedsiębiorcy jest ewenementem na skalę kraju – był drugim tego typu projektem uruchomionym w Polsce. Program KMP oraz aplikacja Eco Harmonogram zostały finalistami konkursu Innowacyjny Samorząd 2020 w kategorii „Gminy Miejskie”.

Zabrzeński Biznesplan

1 września 2020 roku ogłoszona została VIII edycja Konkursu „Zabrzeński Biznesplan”, dedykowanego dla mikro przedsiębiorców oraz osób chcących założyć działalność gospodarczą. Konkurs służy wspieraniu przedsiębiorczości i pobudzaniu aktywności gospodarczej mieszkańców Zabrze., a organizowany jest od 2013 roku. W dotychczasowych ośmiu edycjach „Zabrzeńskiego Biznesplanu” zgłoszono 162 biznesplany przez blisko 180 uczestników. a partnerzy ufundowali nagrody o łącznej wartości 1,2 miliona zł. Pomysłodawczynią oraz inicjatorką Konkursu jest Prezydent Miasta Zabrze.

Zabrzeński Biznesplan to:

- konkurs prowadzony w celu wspierania przedsiębiorczości oraz zachęcania do prowadzenia działalności gospodarczej,
- wydarzenie, które cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrze. Swoje pomysły biznesowe zgłosili również mieszkańcy m.in. Katowic, Gliwic, Rudy Śląskiej, Sosnowca, Wrocławia, Bydgoszczy i innych.
- konkurs wspierany od samego początku przez banki, prywatne firmy, spółki miejskie oraz instytucje otoczenia biznesu.
- wydarzenie, w którym łączna pula nagród wyniosła już 1 200 mln zł – takiej wartości nagrody przekazano laureatom wszystkich edycji konkursu, a nagrody ufundowało ponad 100 partnerów.

Zabrzański Biznesplan” cieszy się co roku ogromnym zainteresowaniem wśród młodych, ambitnych oraz przedsiębiorczych ludzi, którzy wiążą swoją przyszłość z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Urząd Miejski ściśle współpracuje z wieloma podmiotami w tym: z bankami, przedsiębiorcami, spółkami miejskimi, instytucjami otoczenia biznesu oraz przedstawicielami świata nauki w celu zapewnienia wsparcia w finansowaniu przedsięwzięcia. Z roku na rok liczba firm i instytucji wspierających konkurs powiększa się.

28 czerwca rozstrzygnięto kolejną edycję konkursu „Zabrzański Biznesplan”

Celem kolejnego konkursu było wspieranie przedsiębiorczości oraz pobudzenie aktywności mieszkańców w kierunku podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Zabrzu, mimo trudnej pandemicznej sytuacji.

W VIII edycji konkursu 35 Partnerów ufundowało nagrody:

- finansowe o wartości 41 000 zł
- rzeczowe o wartości 150 850 zł
- suma nagród 191 850 zł

Całkowita liczba złożonych biznesplanów - 28

Biznesplany po pozytywnej ocenie formalnej i merytorycznej -24

Fotografia. Sponsorzy i Fundatorzy nagród w VIII edycji konkursu „Zabrzański Biznesplan”

Źródło: ZCRP

Konkurs zabrzański Biznesplan 2020 wsparli:

Bank Gospodarstwa Krajowego	Bud-Expert Sp. z o.o.	Biuro Karier Studenckich Politechniki Śl.
Bank PKO BP S.A. I Oddział w Zabrzu	Przedsiębiorstwo Górnicze Demex Sp. z o.o.	Centrum Inkubacji i Transferu Technologii Politechniki Śl.
Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	Zabrzeńska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o.	Firma Edukacyjna Angmen
Zakłady Urzędzeń Komputerowych Elzab S.A.	Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach	Międzynarodowa Szkoła Podstawowa w Zabrzu
Zakład Usług Budowlanych i Transportowych Adam Sielwanowski	Kancelaria Adwokacka Remedies Piotrowicz Zawila Spółka Partnerska	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
Rotax Plus Firma Księgowa Bożena Krusche	Rotax Dariusz Zemła Biuro Rachunkowe	Goldie Photo- Justyna Dworaczek
Zarząd Budynków Mieszkaniowych	Ubezpieczenia Allianz Kamil Włoczka	Arena Zabrze
Przedsiębiorstwo Górniczo-Budowlane i Produkcyjno-Handlowe Poch Sp. z o.o.	PPUH Voigt Sp. z o.o.	Fundacja Rozwoju Edukacji Międzynarodowej
Kancelaria Adwokacka Adwokat Łukasz Frączek	TIC Market Budowlany Stobud w Zabrzu	Politechnika Śląska
Weterynaryjny Gabinet Kardiologiczny Wetkardio Anna Olejniczak-Pytel	Hotele Diament S. A	Startup City Zabrze
KSK Developments Sp. z o.o.	Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Sp. z o.o.	Juicy Media
Bellezza Paulina Sierant		

Lista laureatów VIII edycji Zabrzeńskiego Biznesplanu w 2020 roku:

NAGRODZENI

- I miejsce - Krzysztof Krzykawa, Tytuł biznesplanu – „Zmienno-fazowy magazyn ciepła i chłodu”
- II miejsce - Michał Jacak, tytuł biznesplanu - Gabinet Masażu „Nie widzę przeszkód”
- III miejsce - Izabela Nowicka, tytuł biznesplanu - powstanie Multisensorycznego Klubu Malucha „Mądre Sówki”

WYRÓŻNIENIA

- I wyróżnienie - KAROLINA CZYŻEWSKA – za biznesplan „KC OFFICE”
- II wyróżnienie - DOMINIKA BARAŃSKA-PENTEK – za biznesplan „Fabryka Drewna i Dekoracji”
- III wyróżnienie - NATALIA MILBERG – za biznesplan „Nauczanie online języka niemieckiego dla osób mających trudności z nauką jego podstaw poprzez autorskie produkty elektroniczne” GRACJAN PYTEL – za biznesplan „Kardio Aktiv-Nowoczesna Kardiologia- Gracjan Pytel”

Fotografia. Laureaci konkursu „Zabrzeński Biznesplan 2020” podczas finałowej gali w Hotelu Diament

Źródło: ZCRP

Zabrzeński Biznesplan 2021

1 września 2021 roku Prezydent Miasta Zabrze ogłosiła kolejną edycję Konkursu „Zabrzeński Biznesplan”. Termin nadsyłania zgłoszeń został przedłużony z 30.12.2021 r. do 31.01.2022 r. Dedykowany jest mikro przedsiębiorcom oraz osobom chcącym założyć własną działalność gospodarczą w naszym mieście. Od lat Zabrzeński Biznesplan wspierają Partnerzy, którzy przekazują cenne nagrody laureatom konkursu. Prezydent Miasta Zabrze Małgorzata Mańka – Szulik zaprasza osoby z pomysłem na startup, osoby chcące rozpocząć działalność gospodarczą oraz mikro przedsiębiorców

Tabela. Wyniki konkursu Zabrzeński Biznesplan w latach 2016-2021

Wyniki konkursu Zabrzeński Biznesplan w latach 2017-2021					
Rok ogłoszenia wyników	2017	2018	2019	2020	2021
Edycja	IV	V	VI	VII	VIII
Zwycięski biznesplan	My Everyday Carry, produkcja wielofunkcyjnych narzędzi	Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego	„Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”	Rozwój marki „TRZYKĄTY”	„Zmienneofazowy magazyn ciepła i chłodu”
I miejsce	Bartosz Mikitin My Everyday Carry	Łukasz Paszkowski	Bogdan Bartkowiak	Dominika Dąbrowska	Krzysztof Krzykawa
II miejsce	Maciej Kasperek za biznesplan pt. „DK88 DETAILING”	Piotr Proba za biznesplan pt. „Firma Projektowa oraz Przestrzeń Inicjatyw Twórczych – MORPHING DESIGN”	Krzysztof Dudek za biznesplan pt. „Ośrodek Szkoleniowy Eskadra” oraz Marcel Garliński za biznesplan pt. „Śląsk360.pl”	Dominika Cymerman za biznesplan pt. „Ambiente-koncepcja rozwoju pracowni projektowej”	Gabinet Masażu „Nie widzę przeszkód”
III miejsce	Kinga Hoffmann-Burdzińska za biznesplan pt. „InnoResearch”	Justyna Musioł za biznesplan pt. „Paseka Szlachecka”	Paulina Krzeszewska za biznesplan pt. „Specjalistyczna Praktyka Terapeutyczna LOGOSowa”	Joanna Mikitin i Anna Holewa- Cosar SIRGA za biznesplan pt. „Podłogowe sensoryczne naklejki aktywizujące”	powstanie Multisensorycznego Klubu Malucha „Mądre Sówki”
Rok ogłoszenia konkursu	2016	2017	2018	2019	2020
Pula nagród	150 000 zł	150 000 zł	200 000 zł	200 000 zł	200 000 zł
Nagroda główna	15 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	20 000 zł
Liczba zgłoszonych biznesplanów	32	20	15	15	28

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta na podst. danych z Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to międzynarodowy projekt, którego celem jest wspieranie obecnych i przyszłych przedsiębiorców, wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości oraz prezentowanie aktywnej postawy w każdej sferze życia. Celem jest także budowanie relacji między sektorem prywatnym, publicznym i pozarządowym tak, by podejmowały wspólne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości organizowany jest od 2008 roku już w 170 krajach. Każdego roku w organizacje angażują się, instytucje i firmy, którym zależy na rozwijaniu przedsiębiorczości. Organizują one w tym okresie bezpłatne szkolenia, warsztaty, debaty i kampanie promocyjne z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej. Urząd Miejski w Zabrzu w 2013 roku, wraz z powstaniem Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, włączył się w organizację wydarzeń.

XIV edycja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbywała się w dniach 8–14 listopada 2021 pod hasłem „Biznes jutra” Zdominowana została przez kwestie związane z pandemią Covid-19 i jej wpływem na przedsiębiorców i ich działalność. Niemniej w tym roku uwagę skupiono na zachodzących znacznie szerzej procesach, już dziś wiadomo bowiem, że świat biznesu przejdzie transformację na dużą skalę. Przedsiębiorcy zaś nie tylko będą na te zmiany odpowiadać, ale przede wszystkim będą kreować nowe rozwiązania.

W ostatniej edycji ŚTP która przebiegała również pod znakiem pandemii zorganizowano 15 szkoleń online, szkolenia miały charakter otwarty. Tradycyjnie największą grupę tworzyli uczniowie zabrzeńskich szkół. Uczestnikami byli również mieszkańcy innych miast. W wydarzeniach ŚTP udział wzięło 15 szkół i 21 firm.

Firmy uczestniczące w tegorocznej edycji ŚTP: Trans Auto Knapik & Knapik, Moto-Test Ryszard Genge, Hyundai Bednarczyk Autoryzowany Dealer HMP, Kancelaria Adwokacka Adwokat Łukasz Frączek, Rotax Plus Bożena Krusche, Wichary Technic Sp. z o.o., Arkadiusz Sokol Kali Sie Bajtłom, Michał Kucharski Przedsiębiorcy z Wyboru, Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej, TIC S.A. Market budowlany STOBUD Zabrze i przedstawicielem firmy Blue Dolphin, Tikurilla Polska, M1 Centrum Handlowe Zabrze METRO PROPERTIES Sp. z o.o., Studio Figura, Essentio Bielizna & Brafitting, Krzysztof Buczak Budexpert Sp. z o.o., Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu, Urząd Skarbowy W Zabrzu Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział/Zabrze, Firma Edukacyjna Angmen i Międzynarodowa Szkoła Podstawowa w Zabrzu, Hostel Guido, Iterative Engineering" Krzysztof Gąsior.

Rozsmakuj się w Zabrzu oraz promocja Zabrzeńskiego Przewodnika Kulinarnego

23 października 2021 roku w łaźni Łańcuskowej odbyło się wydarzenie pn. „Rozsmakuj się w Zabrzu” Wydarzenie podwójne, bo stało się promocją Zabrzeńskiego Przewodnika Kulinarnego oraz Inauguracją Zabrzeńskiego Festiwalu Restauracji. W trakcie tego wyjątkowego wieczoru uczestnicy mogli podziwiać pokaz kulinarny jednego z najbardziej rozpoznawalnych w Polsce smakosza i kucharza – Karola Okrasy, a następnie skosztować przygotowanych przez niego dań. W wydarzeniu udział wzięło ok 100 zaproszonych gości (przedstawiciele miasta, restauratorów oraz mieszkańców).

Fotografia. „Rozsmakuj się w Zabrzu” wydarzenie kulinarne w Łaźni Łańcuskowej

Źródło: miastozabrze.pl

Z myślą o mieszkańcach i restauratorach został przygotowany wyjątkowy przewodnik po zabrzańskich restauracjach, jego celem jest spełnienie dwóch ważnych zadań – wsparcie gastronomii w niełatwym czasie pandemii, a także szeroka pojęta promocja. Do projektu zgłosiło się 33 zabrzańskich restauratorów. Przewodnik zawiera fotografie prezentowanych lokali, opis kuchni wraz z kulinarnymi bestsellerami, dane teleadresowe, mapkę oraz co wyróżnia każdego z restauratorów. Jest to pierwszy tego typu przewodnik kulinarny na Śląsku powstały z myślą o wsparciu branży, jak również stanowiący doskonale źródło informacji dla mieszkańców i turystów. Przewodnik został wydany nie tylko w formie książkowej. Publikacja dostępna jest na stronie internetowej miasta. Przygotowano także wersję kieszonkową przewodnika, która będzie powszechnie dostępna dla turystów i mieszkańców.

Zabrzański Festiwal Restauracji

W dniach od 25 do 29 października 2021 roku w Zabrzu odbyła się VII edycja Zabrzańskiego Festiwalu Restauracji.

Wydarzenie o charakterze gastronomicznym–rozrywkowym ma na celu promocję lokalnych restauracji oraz kawiarni, wśród mieszkańców regionu. W dobie pandemii Covid-19 kolejnym istotnym celem organizacji tego wydarzenia jest mobilizacja lokalnej gastronomii oraz współpraca samych restauratorów w kontekście pobudzenia aktywności mieszkańców zarówno Naszego Miasta jak i regionu do odwiedzenia oraz wsparcia lokali biorących udział w Festiwalu.

Fotografia. Plakat VII edycji Zabrzańskiego Festiwalu Restauracji.

Źródło: miastozabrze.pl

Restauracje i kawiarnie biorące udział w Festiwalu zaserwowały menu degustacyjne: przystawka oraz danie główne w cenie 25 zł, deser w cenie 12 zł oraz drink - 13 zł.

Zabrzański Festiwal Restauracji określany jest często jako „najsmaczniejsze wydarzenie”. W 2021 roku wzięło w nim udział aż 15 restauracji i kawiarni (zarówno tych istniejących długo na lokalnym rynku jak i tych, które pojawiły się jako nowe punkty na gastronomicznej mapie miasta).

Dzięki szeroko zakrojonej akcji promocyjnej, Festiwal osiągnął duży sukces. O wydarzeniu można było usłyszeć i przeczytać w mediach lokalnych i regionalnych (m.in. TVP Katowice, TV Zabrze, Głos Zabrze, Dzisiaj w Zabrzu, na portalu pokladykultury.eu). Wydarzenie promowane było także dzięki mobilnej reklamie – lawecie reklamowej z banerem, które okrążyło Śląsk przez blisko 2 tygodnie. Organizatorzy przygotowali również sporo różnego rodzaju nagród dla gości odwiedzających restauracje, ufundowanych przez partnerów wydarzenia. Aby móc wygrać jedną z nich wystarczyło być aktywnym w social mediach w czasie trwania Festiwalu, wrzucać zdjęcia, meldować się w restauracjach i komentować.

Pierwsza edycja Jarmarku „BarbórkoweLOVE”

W grudniu 2021 roku odbyła się pierwsza edycja jarmarku „BarbórkoweLOVE” zorganizowanego w strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza przez Muzeum Górnictwa Węglowego oraz Miasto Zabrze. Trzydniowy festiwal, dedykowany św. Barbarze, miał formułę eventu utrzymanego w niestandardowej konwencji, łączącego tradycję z nowoczesnością.

Fotografia. Plakat VII edycji Zabrzeńskiego Festiwalu Restauracji

Źródło: miastozabrze.pl

Dzięki współpracy z artystką wizualną sama Strefa przeszła prawdziwą metamorfozę – w przestrzeni pojawiły się świetne instalacje artystyczne. Transformacji poddany został także szyb kopalniany. Przerznięć niekiedy wypełniły stoiska sprzedażowe, oferujące zróżnicowany asortyment. Ofertę handlową uzupełniły foodtrunki.

Fotografia: Królowa Luiza – Jarmark BarbórkoweLOVE

Źródło: miastozabrze.pl

„Barbórkowe”LOVE” oficjalnie otwarto wyjątkowym koncertem zespołów Ciśnienie i Lód 9, które reprezentowały brzmienie post rocka, jazzu, ambientu i bardzo szeroko rozumianej alternatywy wraz z Orkiestrą Górniczą Kopalni Wujek. Kompozycje twórców to awangardowe utwory, w których pojawia się nieprzewidywalność, energia i szaleństwo, połączone z brzmieniem tradycyjnej orkiestry górniczej. Tego dnia odbyły się również koncerty głównych gwiazd wieczoru – zespołów Bitamina oraz Vito Bambino.

Fotografia: Sztolnia Królowa Luiza

Źródło: miastozabrze.pl

Drugi dzień jarmarku skoncentrowany był na obchodach święta św. Barbary. W programie pojawiły się m.in. biesiada, warsztaty tańców tradycyjnych wraz z potańcówką, czy dęty maraton. Karczmę przejęła tego dnia Kapela Fedaków oraz Parnas Brass Band. Ponadto wydarzeniu towarzyszyła specjalna, godzinna wycieczkowa trasa podziemna. „BarbórkoweLOVE” zakończył koncerty Roksany Węgiel oraz Krzikopy. Śpiew i tradycyjne instrumenty (skrzypce i akordeon) w połączeniu z nowoczesnymi instrumentami elektronicznymi i perkusją, czynią z muzyki Krzikopy niespotykaną mieszankę, zupełnie jak ma to miejsce w przypadku kultury Górnego Śląska i... samego jarmarku „BarbórkoweLOVE”.

Fotografia: Sztolnia Królowa Luiza

Źródło: miastozabrze.pl

W ramach festiwalu odbyła się również wystawa fotografii Piotra Muschalika pn. „Wytatuowani Śląskiem”. Wystawie towarzyszyło oprowadzanie kuratorskie oraz promocja albumu pod red. dr Beaty

Piechy-van Schagen, który powstał w efekcie trwającego dwa lata interdyscyplinarnego projektu. Wzięło w nim udział blisko 40 osób posiadających tatuaże o tematyce górniczej i górnośląskiej.

Propozycję filmową natomiast przygotowano wspólnie z Silesią Film i Kinem Kosmos. Seans „Gwiazd” w reż. Jana Kidawy-Błońskiego Prelekcja oraz dyskusja z zaproszonymi gośćmi uświetniła to wydarzenie. Uczestnicy jarmarku mogli wziąć również udział w pokazie rzeźbienia św. Barbary w lodzie oraz licznych warsztatach, w tym m.in. sitodruku, spacerze dźwiękowym z Marcinem Dymiterem (field recording), nauce gry na trąbce, tworzeniu kosmetyków z aktywnym węglem.

Fotografia: Sztolnia Królowa Luiza

Źródło: miastozabrze.pl

Jarmark Bożonarodzeniowy „Idą Święta”

W dniach od 06 do 23 grudnia 2021 odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy – Ida Święta. Na Placu Wolności w Zabrzu ustawionych zostało 15 drewnianych domków handlowych, w których mieszkańcy Zabrze mogli kupić m.in. prezenty, czy regionalne sery, miody wędliny czy inne świąteczne smakołyki.

Tradycją już jest, że Jarmarkowi towarzyszą Świąteczne koncerty, warsztaty artystyczne, konkursy, animacje dla dzieci, występy, pokazy taneczne. Jarmark to jedna z najbardziej ciepłych i klimatycznych imprez w mieście, wydarzenie z bogatą, wieloletnią tradycją, skierowane do szerokiej publiczności.

Fotografia: Jarmark Bożonarodzeniowy plac Wolności w Zabrzu

Źródło: ZCRP

Wydarzeniu towarzyszyły następujące imprezy:

- 06.12.2021 r. – Koncert Mikołajkowy: otwarcie Jarmarku i rozpalenie świątecznych iluminacji, świąteczna parada z elfami, organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu
- 18.12.2021 r. – VI Rajd Renifera zorganizowany we współpracy z Zabrzeńskim Stowarzyszeniem Miłośników Motoryzacji
- 19.12.2021 r. – Koncert Kolęd i Pastorałek z Radiem Silesia
- 21.12.2021 r. – Impreza świąteczna: kolędowanie i jasełka, Betlejemskie Świąteczko Pokoju, parada Świętego Mikołaja, koncert kapeli góralskiej, organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu.
- Złot Foodtracków

Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

Współpraca ZCRP z innymi instytucjami

Stała współpraca ZCRP z różnymi instytucjami była kontynuowana w 2021 r. Wśród instytucji współpracujących wymienić należy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu a także inne instytucje i podmioty udzielające informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Na mocy podpisanego porozumienia pracownicy wskazanych instytucji świadczyli usługi dla przedsiębiorców w formie doradztwa i konsultacji on-line i telefonicznych. Kontynuowano również współpracę z kancelarią adwokacką w zakresie świadczenia bezpłatnych porad dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.

W trakcie pełnienia dyżurów realizowane były usługi w zakresie:

- poradnictwa prawnego,
- pomocy w konstruowaniu pism formalnych do sądów i innych instytucji,
- pomocy w wypełnianiu formularzy kierowanych do właściwych instytucji,
- konsultowania zawieranych przez przedsiębiorców umów,
- konsultowania przedsięwzięć koniecznych w działalności gospodarczej pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami,
- konsultacji w zakresie wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej zarówno dla aktywnych przedsiębiorców, jak też dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- pomocy w tworzeniu umów cywilnoprawnych wykorzystywanych w działalności,
- przygotowania treści do opublikowania na stronach internetowych ZCRP oraz na portalu Facebook ZCRP, na temat zmian w prawie dotyczącym przedsiębiorców,
- przeprowadzania szkoleń z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, pracy i innych dziedzin prawa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Podstawowym działaniem Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości jest obsługa przedsiębiorców w ramach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Przedsiębiorcy mają możliwość, w zakresie CEIDG dokonać czynności takich jak: otwarcie, zamknięcie, zawieszenie i wznowienie działalności gospodarczej oraz zmiana danych we wpisie.

Tabela. Raport z rejestracji działalności gospodarczej wg. danych ZCRP za lata 2016-2021

Raport z rejestracji działalności gospodarczej wg. danych ZCRP za lata 2016-2021							
Lp.	Rodzaj działania	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Założenie działalności gospodarczej	925	1021	901	927	465	508
2.	Wykreślenie działalności gospodarczej	641	558	595	540	311	374
3.	Wznowienie działalności gospodarczej	515	536	443	389	216	207
4.	Zawieszenie działalności gospodarczej	923	920	831	825	458	472
5.	Zmiany wpisów działalności gospodarczej	3 254	3035	2975	3207	2173	1884

Źródło: Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Działania prowadzone przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2021 r.

- Obsłużono 3445 osób w zakresie rejestracji wniosków do CEIDG, a także udzieliło informacji około 1027 osób, które wniosków nie złożyły
- Odpowiedziano na 142 pisma dotyczące działalności gospodarczej
- Potwierdzono 701 profile zaufane na EPUAP
- Udzielono 961 odpowiedzi na pytania związane z tarczą antykryzysową dla przedsiębiorców oraz możliwością pozyskania dotacji
- Udzielono 10 informacji na temat wolnych lokali obiektów użytkowych oraz działek oferowanych przez podmioty gospodarcze na terenie Zabrze i woj. śląskiego

Portal społecznościowy Facebook ZCRP

W związku z ograniczoną możliwością promocji działań w wydarzeniach zewnętrznych, które były bez wątpienia dużym wsparciem marketingowym Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, zaktywizowało działania na portalu społecznościowym Facebook Wydział dokonał zmiany sposobu funkcjonowania w przestrzeni mediów społecznościowych. W związku z powyższym przeprowadzono zmiany w metodzie redagowania oraz publikowania treści na portalu społecznościowym Facebook. Między innymi przeanalizowano i zmieniono godziny publikacji tekstów, zwiększono staranność dotyczącą tworzonych grafik i publikowanych postów.

Efektom tych zmian było zwiększenie liczby osób obserwujących stronę oraz widocznie zwiększona ilość feed back'ów (odpowiedzi) na posty, komentarzy, „polubień” postów i zwiększenie ilości wiadomości.

- ilość osób obserwujących stronę: 2.000
- ilość opublikowanych postów: 327

W kontekście zasięgów, istotny jest fakt, że średni zasięg postu jest uzależniony od okresu w jakim udostępniamy informację oraz czego dotyczy. W działaniach promocyjnych podejmowanych przez ZCRP na portalu społecznościowym Facebook znacząco zwiększyła się ilość publikowanych postów. Na koniec 2020 roku opublikowanych zostało około 276 informacji, natomiast w roku 2021 zostało opublikowanych 327 informacji.

Przygotowanie atrakcyjnej oferty lokali użytkowych

W ramach przygotowania oferty lokali użytkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na stronie internetowej zamieszczane są informacje nadsyłane przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami, a także prywatnych właścicieli dotyczące dostępnych lokali użytkowych.

Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w stworzonej w 2020 r. zakładce „Lokale do wynajęcia” na stronie internetowej miasta Zabrze pod adresem: <https://miastozabrze.pl/dla-biznesu/dzialki-nieruchomosci-lokale-dla-przedsiębiorców/>. W zakładce zamieszczane są szczegółowe informacje dotyczące działek, nieruchomości oraz lokali dla przedsiębiorców. Również prywatni właściciele mają możliwość przedstawienia tam swoich ofert wynajmu lub sprzedaży lokali użytkowych.

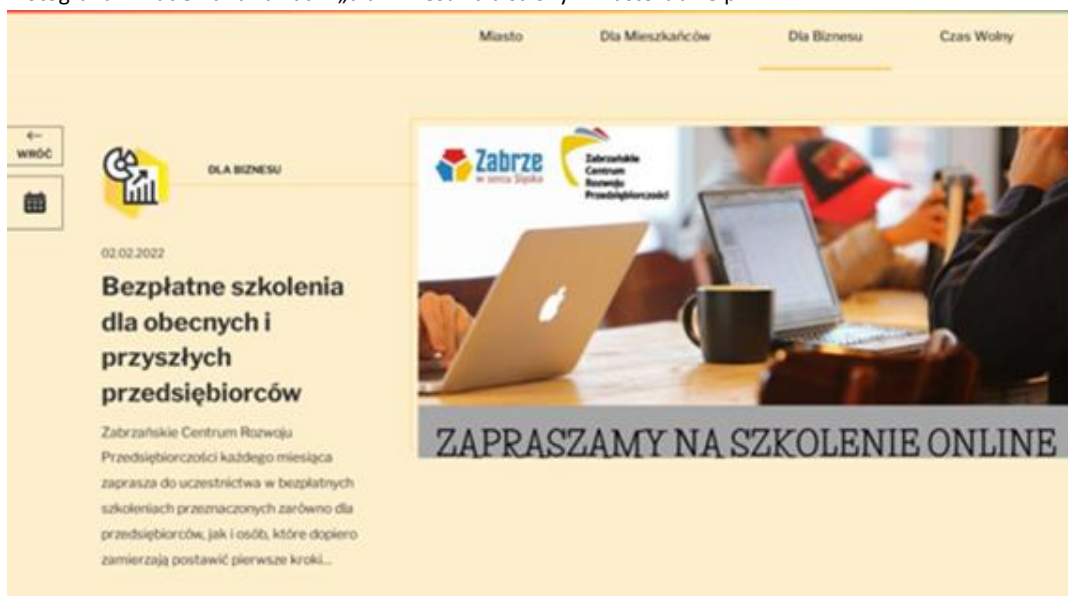
“Lokal na próbę”, w 2021 roku Nadal aktualna była oferta promocyjna 'Lokal na próbę’ przygotowana przez Targowisko Miejskie pod Ratuszem, dzięki której można uzyskać rabat do 50 % miesięcznego czynszu najmu nawet przez okres 6 miesięcy. Lokale dysponują możliwością łączenia sąsiadujących ze sobą punktów w razie potrzeby uzyskania większej powierzchni. Posiadają też podejście wodno-kanalizacyjne, instalacje elektryczną, grzewczą i oświetlenie. Obiekt jest monitorowany, a infrastruktura przyjazna dla osób niepełnosprawnych. W sąsiedztwie znajduje się parking na około 30 miejsc postojowych.

Strona internetowa

Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości współredaguje – przygotowuje oraz przesyła materiały do zakładki „dla Biznesu” dla strony - miastozabrze.pl.

Materiały przygotowywane są na bieżąco zarówno przez pracowników ZCRP jak i Partnerów. Materiały dotyczące zmian w przepisach prawa czy też artykuły z zakresu prawa istotne dla przedsiębiorców przygotowywane są przez Kancelarię Prawną, z którą Miasto Zabrze ma podpisaną umowę na świadczenie nieodpłatnych porad prawnych dla przedsiębiorców.

Fotografia. Zrzut ekranu zakładki „dla Biznesu” dla strony - miastozabrze.pl.

Źródło: ZCRP

W 2021 roku zredagowano i zamieszczono 211 ważnych dla przedsiębiorców informacji. ZCRP aktualizuje na bieżąco także podzakładki znajdujące się na stronie „dla Biznesu”. Tylko w ostatnim czasie zaktualizowane zostały informacje o projekcie „Pakiet na start – 2” czy „ABC zakładania firmy”.

Zabrze wspiera przedsiębiorców

Ze względu na trwającą pandemię Covid -19 ilość zapytań dotyczących dotacji oraz możliwości pozyskania wsparcia z tzw. „Tarcz antykryzysowych” nie zmalała w stosunku do roku poprzedniego. W 2021 roku pracownicy ZCRP udzielili odpowiedzi na pytania związane z pozyskiwaniem zewnętrznych środków finansowych 961 osobom.

W zależności od zgłaszanego zapotrzebowania przedsiębiorcy byli informowani m.in. o: pożyczkach, funduszach pożyczkowych, dotacjach tarczy antykryzysowej oraz ulgach oferowanych przez miasto w związku z pandemią jak również o możliwości otrzymania wsparcia w zakresie usług rozwojowych świadczonych w rozmaitych formach (m.in.: szkoleń, kursów zawodowych).

Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości prowadzi współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, w ramach której konsultanci Mobilnych Punktów Informacyjnych udzielają bezpłatnych konsultacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia ze środków UE. W 2021 roku odbyły się 4 spotkania trwające 2,5 godziny, w trakcie którego udzielono konsultacji 20 osobom.

Zabrzeńskie działania pomocowe dla przedsiębiorców „Zabrzeńska tarcza antykryzysowa”

Trwająca od marca ubiegłego roku pandemia sprawiła, że przedsiębiorcy w całym kraju mierzyli się z poważnymi utrudnieniami w prowadzeniu działalności gospodarczej. Z myślą o przedsiębiorcach, którzy zmagali się w 2021 roku z negatywnymi skutkami pandemii, miasto wyszło na przeciw z kolejnymi propozycjami pomocy, wdrożono wiele działań pomocowych, w tym m.in.:

- zwolnienie z czynszu dla najemców gminnych lokali użytkowych,
- zwolnienia oraz odroczenia podatków i opłat dla przedsiębiorców
- tzw. „Zabrzeńska tarcza antykryzysowa” dzięki niej firmy wynajmujące lokale użytkowe od gminy mogły zostać zwolnione z opłaty czynszu, a wszyscy przedsiębiorcy mieli prawo skorzystać z umorzeń w zakresie płacenia podatków. W celu wsparcia restauratorów stworzono specjalną bazę lokali gastronomicznych dla mieszkańców, która dostępna była na profilu społecznościowym miasta i stronie internetowej urzędu
- Zwolnienie przedsiębiorców branży gastronomicznej z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 24.02.2021. Zwolnienie to zaproponowała prezydent Zabrze po dokonaniu analizy ekonomicznej i prawnej, a także po uwzględnieniu trudnej sytuacji, z jaką w związku z pandemią borykali się przedsiębiorcy.

- Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. na terenie miasta Zabrze nie była pobierana opłata targowa. Urząd Miasta w Zabrzu wystosował komunikat – “W związku z treścią art. 1 pkt 38) ustawy z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 roku na terenie miasta Zabrze nie była pobierana opłata targowa”.
- W trosce o zabrzańskich przedstawicieli branży gastronomicznej, szczególnie dotkniętej skutkami obostrzeń, utworzono listę lokali gastronomicznych dostarczających posiłki na wynos. Udostępniono ją na stronie internetowej miasta, portalach społecznościowych oraz miejskiej aplikacji mobilnej „Zabrze w sercu Śląska”.
- 15 maja 2021 w związku z łagodzeniem obostrzeń związanych z pandemią, otwarte zostały ogródki gastronomiczne. W celu ułatwienia restauratorom zagospodarowania przestrzeni dla gości, utrzymano preferencyjne stawki czynszu za wynajem terenów należących do gminy. Specjalna stawka za wynajem została wprowadzona w ubiegłym roku. Wysokość czynszu za dzierżawę gruntu przy obiektach gastronomicznych to symboliczna złotówka za metr kwadratowy za miesiąc dzierżawy powierzchni poza pasem drogowym. W pasie drogowym to 10 groszy za dzień.
- Urzędu Pracy w Zabrzu natomiast realizował nabór wniosków i wypłatę - o udzielenie dotacji dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców, określonych branż w ramach tzw. „Tarczy antykryzysowej” na podstawie rozdziału 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 152) z uwzględnieniem przepisów art. 15z4 (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.). Wnioski składano w terminie od dnia: 01 lutego 2021 r. – 31 marca 2021 r.
- Na stronie Miasta Zabrze, w dziale „dla Biznesu” utworzona została zakładka „Covid-19. Zabrze wspiera przedsiębiorców”, w której wskazany został cały pakiet rozwiązań pomocowych dla lokalnych przedsiębiorców.
- Zakładka „COVID-19 Zabrze wspiera przedsiębiorców” zawiera opracowane i na bieżąco aktualizowane informacje dla mieszkańców i przedsiębiorców, gdzie zostają zamieszczone aktualne informacje w obszarach:
 - Informacje o tarczy finansowej PFR 2.0;
 - Informacje o tarczy antykryzysowej 6.0;
 - Informacje o tarczy antykryzysowej 7.0;
 - Konsultacje telefoniczne
 - Polski Fundusz Rozwoju;
 - Śląski pakiet dla gospodarki;
 - Zwolnienia i ulgi oferowane przez Zabrze.

BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ (CEL STRATEGICZNY C9)

Budowanie specjalizacji różnych branż stanowi koncepcję zakładającą koncentrowanie zasobów wiedzy na ograniczonej liczbie działań, uznanych za priorytetowe w kontekście celów i założeń miasta. W tym kontekście wyodrębnienie ograniczonej liczby obszarów interwencji przy udziale interesariuszy reprezentujących sektor przedsiębiorstw pozwala na identyfikację działań skupionych na najważniejszych obszarach dla zapewnienia stałego rozwoju miasta w przyszłości przy efektywnym wykorzystaniu szans rozwojowych wynikających ze specyfiki regionu.

Zmiany gospodarcze i ograniczenie działalności przemysłowej sprawiło, że w mieście znajduje się sporo zabytków dziedzictwa przemysłowego. Stały się one podstawą do tworzenia nowego produktu miasta, jakim jest turystyka industrialna. Jako atuty wykorzystano obiekty, które we wcześniejszych latach pełniły już różne funkcje związane z upowszechnianiem wiedzy o górnictwie, a po gruntownej rewitalizacji zaczęły funkcjonować jako atrakcje turystyczne rozwijając turystykę industrialną. Zabrze organizuje również coroczne Międzynarodowe Targi Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej, którym towarzyszy konferencja poświęcona tej tematyce. Wydarzenie to gromadzi przedstawicieli różnych krajów, kultur i obiektów turystycznych związanych z dziedzictwem przemysłowym. Miasto uczestniczy w dwóch klastrach: Klastrze Kultury i Turystyki Przemysłowej oraz Śląskim Klastrze Kultury, Turystyki i Rekreacji. (Rozwinięcie tematu w dalszej części opracowania)

Symbolem specjalizacji medycznej miasta. Zabrze jest Śląskie Centrum Chorób Serca, które było jedną z dwóch pierwszych powojennych lokalizacji obecnego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Pod koniec lat sześćdziesiątych XX wieku został utworzony w Zabrzu Śląski Ośrodek Techniki Medycznej – obecnie Instytut Techniki i Aparatury Medycznej. Na kolejne dekady przypadł z kolei dynamiczny rozwój kardiologii. Związane z nią instytucje takie jak wspomniane Śląskie Centrum Chorób Serca oraz prowadząca działalność naukową i upowszechniającą wiedzę Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi są znaczącymi ośrodkami w skali międzynarodowej. Do tego grona niedawno dołączył Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med Silesia” oraz umiejscowiony w Zabrzu Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Przy wydziale powstało w ostatnich latach, Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu, utworzone przez Politechnikę Śląską i koncern Philips. Z kolei Śląski Uniwersytet uruchomił Centrum Symulacji Medycznej. Od strony usługowej (działalności leczniczej) oferta Zabrze wzmacniana jest także przez Szpital Miejski w Zabrzu, Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 oraz Szpital Specjalistyczny im M. Curie-Skłodowskiej. (Rozwinięcie tematu w dalszej części opracowania)

Zarówno turystyka przemysłowa jak i medycyna są specjalizacjami silnie innowacyjnymi. Pierwsza z nich cechuje się innowacyjnością produktową i marketingową. Druga związana jest z innowacjami produktowymi na poziomie przełomowych technologii oraz procesowymi związanymi z opracowywaniem nowych procedur medycznych.

Integracja środowisk gospodarczych

Lista stowarzyszeń wspierających przedsiębiorców:

- Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach <http://www.rig.katowice.pl/>
- Regionalna Izba Przemysłowo – Handlowa w Gliwicach <http://www.riph.com.pl/start>
- Stowarzyszenie Aktywnych Przedsiębiorców Śląskich <http://www.saps.org.pl/>
- Stowarzyszenie Inicjatywy Firm Rodzinnych <http://firmyrodzinne.pl/>
- Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców <http://www.cech.zabrze.pl/>
- Konfederacja „Lewiatan” <http://konfederacjalewiatan.pl/>
- Stowarzyszenie Kupieckie „Handlowiec”
- Zabrzeńskie Stowarzyszenie Kupców „Wolny Handel”
- Zabrzeńskie Stowarzyszenie Kupieckie
- Stowarzyszenie Misericordia w Zabrzu, Centrum Innowacji Silesia, <http://centrumsilesia.pl/>
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu <http://www.pppzabrze.pl/>
- Zabrzeńska Izba Przemysłowo-Handlowa <https://www.facebook.com/izba.zabrze/>
- Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów.

Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe

Piknik w Rytmie Firmy

10 września 2021 roku na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej odbyła się IX edycja.

Piknik w Rytmie Firmy jest to imprezą wystawienniczo-handlową organizowaną przez Miasto Zabrze.

Fotografia. Plakat VII edycji Zabrzeńskiego Festiwalu Restauracji

**Prezydent miasta Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik
ZAPRASZA NA**

Źródło: miastozabrze.pl

Podczas IX edycji Pikniku w rytmie Firm uczestnicy mieli okazję zapoznać się z ofertą szerokiej gamy wystawców. W programie Pikniku znalazło się wiele atrakcji, w tym konkursy z nagrodami, w których można było wygrać między innymi profesjonalny grill ogrodowy produkowany przez firmę „Weber” mającej swoją siedzibę w Zabrzeńskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, a także rower miejski, weekendowy pobyt w Zakopanem oraz liczne vouchery i gadżety. Nie zabrakło także wielu bezpłatnych atrakcji dla najmłodszych.

Fotografia. Piknik w Rytmie Firmy – uroczyste otwarcie

Źródło: ZCRP

Piknik w Rytmie Firmy jest organizowany od 2013 r. przez Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Urzędu Miejskiego w Zabrzu, skierowany jest do przedsiębiorców reprezentujących różne branże. Celem Pikniku jest m.in.: prezentacja oferty przedsiębiorców z branży sportowej i gastronomicznej oraz integracja przedsiębiorców z mieszkańcami miasta.

Celem Pikniku w 2021 roku była:

- Promocja lokalnych producentów i ich produktów
- Poznanie i nawiązanie współpracy z nowymi partnerami handlowymi
- Prezentacja oferty przedsiębiorców,
- Integracja przedsiębiorców z mieszkańcami miasta
- Promocja Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Zabrzu

Impreza służy również integracji środowiska przedsiębiorców z mieszkańcami Zabrze. Sponsorami wydarzenia byli między innymi Weber Polska, ZUBIT, Willa Swoboda Zakopane, MM Cars, Piekarnia Ciastkarnia Kłos, Auto Service J i M Grzywna, Gabinet Kosmetologii Profesjonalnej WySpa, Mistrzowska Akademia Taneczna.

Fotografia. Piknik w Rytmie Firmy – 75 lat Cechu Rzemiosł Różnych

Źródło: ZCRP

"Rozwój lokalny" - projektu pn. „Miasto przestrzeni rozwoju” - wyniki konkursu

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej ogłosiło zwycięskie miasta, które otrzymają wsparcie z Programu "Rozwój Lokalny", finansowanego z Funduszy Norweskich i EOG. Z województwa śląskiego wsparcie otrzyma 5 miast - Żywiec, Rydułtowy, Cieszyń, Zabrze, Zawiercie.

Wśród głównych celów projektu warto wymienić m.in.: poprawę jakości życia w mieście poprzez poprawę potencjału gospodarczego miasta, potencjału społecznego miasta, jakości środowiska naturalnego oraz jakości przestrzeni miejskich; poprawę spójności działań i wzrost zaufania mieszkańców do instytucji publicznych, stworzenie standardów nowoczesnego świadczenia usług publicznych oraz poprawę zdolności instytucjonalnych administracji miasta.

Fotografia: Plakat programu "Rozwój lokalny"

Źródło: miastozabrze.pl

Oprócz materialnych efektów realizacji projektu odczuwalne będą również efekty niematerialne, w tym m.in.: zintensyfikowanie rozwoju miasta poprzez rozwój miejskich specjalizacji; wzmocnienie integracji mieszkańców; zwiększenie ich świadomości ekologicznej; uatrakcyjnienie przestrzeni miejskiej, a zarazem zwiększenie ilości inicjatyw na rzecz aktywnego spędzania wolnego czasu w „nowej” przestrzeni miejskiej. Działania podstawowe projektu w tym zakresie mają zainicjować proces zmian gospodarczo-społeczno-środowiskowych na terenie miasta,

Biorąc pod uwagę potencjał rozwojowy Zabrze należy uznać, że dla jakości życia mieszkańców, jak i jego atrakcyjności dla turystów i inwestorów jakość przestrzeni miejskiej ma istotne znaczenie. Przestrzeń publiczna pełni niewątpliwie ważne funkcje – kulturalne, rekreacyjne i turystyczne, gospodarcze i społeczne, dlatego jest to jeden z obszarów na które przyznano dofinansowanie. Ponadto za szczególnie istotny i prorozwojowy uznany został również kierunek związany z kształceniem i konsekwentną budową miejskich specjalizacji i lokalnej przedsiębiorczości jako wsparcia gospodarczego wymiaru rozwoju miasta.

Wyniki w Zabrzu przedstawił premier Mateusz Morawiecki. W spotkaniu z premierem udział wzięli m.in.: sekretarz stanu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Waldemar Buda, wojewoda śląski Jarosław Wieszorek, prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik oraz burmistrzowie i prezydenci: Cieszyna, Rydułtów, Zawiercia i Żywca. Premier Mateusz Morawiecki przekazał na ręce prezydent Małgorzaty Mańki-Szulik symboliczny czek na ponad 3,5 mln euro. W ramach projektu pn. „Miasto przestrzeni rozwoju” finansowanego z programu „Rozwój Lokalny” współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.

W roku 2021 Zabrzu trwały systematyczne prace i konsultacje. w ramach w/w projektu, w rezultacie naszym mieście powstaną m.in.: dwie tętnie, wodny plac zabaw w Parku Hutniczym oraz skatepark.

Fotografia: Uroczyste przekazanie symbolicznego czeku w ramach programu „Rozwój lokalny”

Źródło: miastozabrze.pl

Projekt realizowany będzie do 30 kwietnia 2024 r. Całkowite maksymalne koszty kwalifikowalne w ramach projektu wynoszą 15 328 498,86 zł. Dofinansowanie: 3 371 346,00 euro.

Jednym z punktów wizyty Prezesa Rady Ministrów była rozmowa o wyzwaniach przed jakimi stoi nasze miasto oraz region. Poruszona została również kwestia rewitalizacji terenów po byłej KWK „Makoszowy”.

VIII Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw już na stałe zapisał się w tradycji europejskich wydarzeń gospodarczych. W 2021 roku w ciągu cyklu wydarzeń VIII Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw zaplanowano kilkadziesiąt sesji panelowych oraz szereg warsztatów i spotkań w których udział wzięli eksperci z kraju i zagranicy. Była to specjalna edycja Back To Business zorganizowana w formule hybrydowej na terenie Miasta Katowice, Metropolii GZM oraz województwa śląskiego, a odbywała się od czerwca do września

Tematyka VIII edycji Kongresu skupiła się na czterech tematykach:

- sztucznej inteligencji,
- ekologii,
- medycynie,
- automotive.

Każde wydarzenie było poświęcone jednej ścieżce tematycznej, w ramach której zaprezentowano ekspertów w formule wystąpień power speech, paneli dyskusyjnych oraz okrągłego stołu, a w 2021 r. Miasto Zabrze uzyskało tytuł „Samorządowego Partnera Kongresu”.

Fotografia. Plakat VIII Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Źródło: miastozabrze.pl

- 10 czerwca 2021, Sztuczna inteligencja
- 29 lipca 2021, III Think Eco! Forum – metan, wodór oraz dwutlenek węgla – problem, zagrożenie czy przyszłość dla świata?
- 2 września 2021, Finansowanie nowych technologii i eksportu
- 19 września 2021, Automotive i odpowiedzialna logistyka
- 30 września 2021, Podatki, budżet państwa a przedsiębiorcy - co nowego czeka MŚP?

Rady Europejskiego Kongresu Gospodarczego

Prezydent miasta Zabrze w 2021 roku wzięła udziału w posiedzeniu Rady Europejskiego Kongresu Gospodarczego, które odbyło się w katowickim Międzynarodowym Centrum Kongresowym.

Spotkanie było wstępem do XIII Europejskiego Kongresu Gospodarczego. Europejski Kongres Gospodarczy to największe spotkanie gospodarcze Europy Centralnej. To wydarzenie, którego prestiż i rolę w przestrzeni europejskiego dialogu budowano przez ponad dekadę. Stał się on szerokim i otwartym forum wymiany doświadczeń, opinii i wiedzy o polskiej i europejskiej gospodarce, o ekonomicznych, społecznych i technologicznych uwarunkowaniach jej rozwoju. Kongres za swój cel obrał wskazywanie zjawisk i trendów o kluczowym znaczeniu dla przyszłości gospodarki i perspektyw jej rozwoju.

XIII Europejski Kongres Gospodarczy odbywał się pod hasłem: „Odbudowa gospodarki po pandemii”

W 2021 roku przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w zorganizowanej w Katowicach XIII edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który jest największym wydarzeniem gospodarczym w tej części Europy. Konferencja odbyła się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach w dniach 20-22 września 2021 roku. Wydarzeniu towarzyszyły dość ważne tematy związane między innymi z odbudową europejskiej gospodarki po kryzysie wywołanym Covid-19, zieloną transformacją i jej wpływem na nowe wyzwania, poruszane były również rozwiązania programu Polski Ład. W Kongresie Gospodarczym udział wzięli przedsiębiorcy, przedstawiciele dużych koncernów i spółek Skarbu Państwa, samorządów, politycy oraz naukowcy.

Wśród wiodących nurtów XIII Europejskiego Kongresu znalazły się także m.in. zielona transformacja, Europejski Zielony Ład, międzynarodowy handel i relacje gospodarcze, cyfryzacja oraz konsument w czasach nowej normalności.

Zastępca Prezydenta Miasta Zabrze Katarzyna Dzióba, uczestniczyła w panelu „Sprawiedliwa Transformacja”. Miał on przybliżyć wyzwania, przed którymi stoją regiony górnicze. Prelegenci Starali się odpowiedzieć na pytanie – Jak przeprowadzić transformację w sposób odpowiedzialny, solidarny oraz akceptowalny społecznie? Planowanie działań i ich skuteczne przeprowadzenie. Rola samorządów i administracji centralnej. Unijne miliardy na odejście od węgla. Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji: geneza, cele, pieniądze.

Nowością w ramach XIII Europejskiego Kongresu Gospodarczego był Ranking Inicjatyw Dekarbonizacyjnych, w ramach którego zaprezentowane zostały najbardziej pomysłowe i efektywne projekty służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych w polskiej gospodarce. Wydarzeniu

towarzyszyły również kolejne edycje konkursów Start-up Challenge, Top Inwestycje Komunalne oraz rankingu Inwestor bez Granic.

Fotografia. XIII edycja Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Wiedzą i doświadczeniem podczas XIII Europejskiego Kongresu Gospodarczego oraz 6. European Tech and Start-up Days podzieliło się blisko 500 prelegentów, wśród nich m.in.: Andrzej Adamczyk, minister infrastruktury, Brunon Bartkiewicz, prezes ING Bank Śląski, Dominika Bettman, prezeska Siemens Polska, Paweł Borys, prezes Polskiego Funduszu Rozwoju, Rafał Brzoska, prezes, InPost, Jerzy Buzek, poseł do Parlamentu Europejskiego, przewodniczący PE w latach 2009-2012, prezes Rady Ministrów w latach 1997-2001, przewodniczący Rady EEC, Jadwiga Emilewicz, poseł, minister przedsiębiorczości i technologii oraz minister rozwoju (2018–2020), wiceprezes Rady Ministrów (2020), Jarosław Gowin, poseł na Sejm RP, wiceprezes Rady Ministrów i minister rozwoju, pracy i technologii w latach 2020- 2021, Tadeusz Kościński, minister finansów, funduszy i polityki regionalnej, i wielu innych. Kongresowi towarzyszyła 6. edycja European Tech and Start-up Days – spotkanie twórców globalnych marek, biznesowych wizjonerów i odkrywców. W tym roku zgłosiło się do niego 170 firm. European Tech and Start-up Days to wydarzenie, którego ideą jest łączenie kreatorów innowacyjnych pomysłów, z tymi którzy poszukują inspiracji i nowych możliwości inwestowania. Stałą praktyką Europejskiego Kongresu Gospodarczego jest programowanie tematyki w ramach szerokiej dyskusji i konsultacji. Podczas debaty w roku 2021 poruszano takie zagadnienia jak: plan odbudowy dla Europy, „Europejski Zielony Ład”, międzynarodowy handel i relacje gospodarcze po pandemii, digitalizacja gospodarki, konsument w czasach „nowej normalności”.

XIII Europejski Kongres Gospodarczy i 6. European Tech and Start-up Days w liczbach to: ponad 100 debat z udziałem 500 prelegentów w trakcie trzech dni, blisko 9 tys. zarejestrowanych uczestników, w tym 5,7 tys. biorących udział stacjonarnie w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Sesje tematyczne i wydarzenia towarzyszące relacjonowali przedstawiciele ponad 100 tytułów medialnych. Kongresowe debaty zostały odtworzone w czasie rzeczywistym 290 tys. razy, a sesję inauguracyjną wraz z sesją otwarcia XIII Europejskiego Kongresu Gospodarczego odtworzono ponad 31 tys. razy.

KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA (CEL STRATEGICZNY C10)

Kreowanie marek innowacyjności miasta stanowi istotny element polityki gospodarczej w Zabrzu i realizowany jest poprzez następujące działania:

- Przedsięwzięcia innowacyjne
- Kooperację podmiotów działających w branży medycznej

Przedsięwzięcia innowacyjne

Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu

W Zabrzu otwarto Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia – największą tego typu inwestycję w Europie Środkowo-Wschodniej. Centrum jest wspólnym projektem Politechniki Śląskiej, Miasta Zabrze oraz firmy Philips i będzie odgrywać rolę lidera w zakresie rozwijania i wdrażania innowacyjnych technologii medycznych. Do zadań otwartego w rejonie kampusu Politechniki Śląskiej centrum należeć będzie prowadzenie badań naukowych, a także studiów podyplomowych oraz opracowywanie i wdrażanie nowoczesnych technologii i wyrobów medycznych, służących poprawie profilaktyki, wczesnej diagnostyce i skutecznemu leczeniu chorób. Innowacje mają być skoncentrowane na badaniach nad sztuczną inteligencją, telemedycyną oraz informatyką kliniczną. Politechnika Śląska ma w tym zakresie ogromne doświadczenie, ponieważ od dziesięciu lat funkcjonuje tu pierwszy w Polsce Wydział Inżynierii Biomedycznej, specjalizujący się w takich technologiach jak biomateriały, biosensoryka i biomechatronika. Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu zostało opisane w dalszej części niniejszego opracowania w części dotyczącej Priorytetu P4 - Znacząca pozycja metropolitalna i celu C20 - Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki.

Uczestnictwo w inicjatywach klastrowych

Klastry stanowią jedną z najskuteczniejszych form branżowej współpracy. Formuła ta jest szeroko wykorzystywana na całym świecie, ułatwiając rozwój, wzrost innowacyjności, poprawę sytuacji gospodarczej branż i przedsiębiorstw skupionych w ramach klastra, a wspierającym je regionom – umożliwia wzrost gospodarczy i podniesienie konkurencyjności. Klastry odgrywają ważną rolę w zakresie rozwoju gospodarczego oraz innowacyjności. Skupiają firmy, jednostki, organizacje, władze publiczne, które chcą ze sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu i korzyści. Charakterystyczną cechą klastrów jest to, że przedsiębiorstwa w nich skupione zarazem konkurują i współpracują w tych obszarach, gdzie możliwe jest wyzwolenie efektów synergicznych wspólnych działań. Konkurencja nie wyklucza wzajemnych, korzystnych interakcji z innymi firmami, a może stać się motorem ich rozwoju. W efekcie rozwoju klastrów następuje rozwój obszarów, w których działają klastry i znaczna rozbudowa oferty oraz poprawa jakości usług klastrowiczków.

Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych www.medsilesia.com

Klaster MedSilesia, którego Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia jest członkiem ze statusem jednostki naukowo-badawczej, uzyskał prestiżowy tytuł Krajowego Klastra Kluczowego nadawanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Krajowy Klaster Kluczowy (KKK) to klaster o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej, który wyróżnia się w

ramach pięciu zasadniczych obszarów funkcjonowania tj. zasoby ludzkie, infrastrukturalne i finansowe, potencjał gospodarczy klastra, tworzenie i transfer wiedzy, działania na rzecz polityk publicznych, orientacja na klienta.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia wraz z Koordynatorem Klastra – Górnośląską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz kilkunastoma podmiotami naukowo-badawczymi i kilkudziesięcioma przedsiębiorstwami z branży medycznej i biotechnologicznej kreuje efekt synergii w tej ważnej dziedzinie gospodarki i tworzy sprzyjające warunki dla rozwoju know how w medycynie, potencjału innowacyjnego i transferu technologii. Pozwala to generować potencjał konkurencyjny gospodarki regionu i kraju oparty w coraz większym stopniu o badania, rozwój i innowacje oraz umiejętność dynamicznej absorpcji nowych technologii.

Aby sprostać powyższym wyzwaniom niezbędna jest współpraca pomiędzy członkami reprezentującymi różne środowiska, branże czy technologie, która realizowana jest w sprzyjającym środowisku Klastra MedSilesia.

Krajowy Klaster Kluczowy MedSilesia oferuje:

- specjalistyczną wiedzę, szczególnie w zakresie pozyskiwania środków unijnych dla branży medycznej;
- branżowe usługi rozwojowe: POWER-MED, MED Think, GO Global;
- usługi brokera technologii medycznych;
- współpracę międzynarodową;
- dostęp do wszystkich kluczowych jednostek naukowych i uczelni ze Śląska;
- współpracę z najważniejszymi przedsiębiorstwami z branży.

Wybrane obszary specjalizacji klastra i zabrzańskie podmioty zaangażowane w ich realizację to:

- Choroby cywilizacyjne (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o., Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach),
- Kardiochirurgia (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Kardio-Med Silesia Śląski Uniwersytet Medyczny),
- Geriatria (Śląski Uniwersytet Medyczny, Kardio-Med Silesia)

- ITC w medycynie (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny),
- Robotyka medyczna (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny),
- Telemedycyna (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny, Kardio-Med Silesia)
- Rehabilitacja (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny)
- Medycyna regeneracyjna (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny)

Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji - <http://www.slaskiklaster.pl>

Celem Śląskiego Klastra Kultury, Turystyki i Rekreacji jest odpowiednie wyeksponowanie i efektywniejsze wykorzystanie uwarunkowań potencjału kulturowego i środowiskowego województwa śląskiego, zwiększenie atrakcyjności kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej, a tym samym również inwestycyjnej całego regionu, promocja jego walorów i budowanie pozytywnego wizerunku.

Klaster jest oparty na współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji (w tym instytucji kultury, muzeów, stowarzyszeń), przy współpracy branż usług okołoturystycznych, doradczych, firm działających w obszarze eventów, promocji i marketingu a także sfery B+R, instytucji otoczenia biznesu i uczelni wyższych. Współpraca ta opiera się na transferze wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych członków Klastra

Od kwietnia 2017 r. nowa siedziba Śląskiego Klastra Kultury Turystyki i Rekreacji znajduje się w Zabrzu, przy ul. Wolności 262. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji skupia podmioty z następujących sektorów:

- Eventy i marketing
- Instytucje otoczenia biznesu i branża doradczo-szkoleniowa
- Kultura (Stowarzyszenie Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Przedsiębiorstwo Górnicze „Demex”, Stowarzyszenie „PRO FUTURO”)
- Rekreacja (Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu, Miejski Ośrodek Sportu
- i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o., Stowarzyszenie Zabrzanie Pozytywnie Aktywni)
- Turystyka (Hotele Diament)
- Uczelnie i strefa B+R

W 2021 r. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji realizował w Zabrzu projekt pn. „Warsztaty z deskorolką” w ramach warsztatu zorganizowano:

- Jednodniowe warsztaty deskorolkowe w Parku 12C, zajęcia obejmowały opanowanie podstaw jazdy na deskorolce.
- Dodatkowe zajęcia rekreacyjne: zwiedzanie podziemi Sztolni Królowa Luiza, Kopalni Guido oraz wizyta w Parku Techniki Wojskowej.

Zadanie realizowane przez Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu we współpracy ze Stowarzyszeniem Niestrudzeni z Katowic.

Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych - "Zabrzańskie Ateny"

Nagroda „Zabrzańska Atena” powstała z inicjatywy prezydent Zabrze Małgorzaty Mańki-Szulik. Przyznawana jest od ośmiu lat wybitnym osobowościom i instytucjom, w dziedzinie „Medycyna i Nauka” oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość”, których działalność zawodowa i społeczna wpływa na rozwój i potencjał Zabrze jak również stanowi promocję Miasta w Polsce, Europie i na Świecie.

Zdobywcy „Zabrzańskiej Ateny” otrzymują to cenne wyróżnienie za wkład na rzecz tworzenia nowoczesnego Zabrze, opierając się na własnym doświadczeniu oraz kreatywności. Dotychczas statuetkę „Zabrzańskiej Ateny” otrzymało 29 laureatów.

Statuetki „Zabrzańskiej Ateny” są autorstwa urodzonego w Zabrzu prof. Krzysztofa Nitsch - światowej sławy rzeźbiarza i medaliera, uczestnika wielu wystaw, zdobywcy licznych nagród i wyróżnień artystycznych w kraju i zagranicą.

Fotografia: Statuetki „Zabrzańskiej Ateny” - autorstwa urodzonego w Zabrzu prof. Krzysztofa Nitscha

Źródło: ZCRP

9 października 2021 roku w Hotelu Diament odbyła się X Gala „Zabrzańskie Ateny”.

Fotografia: Uroczysta Gala „Zabrzańskie Ateny” 2021

Źródło: ZCRP

Fotografia. Uroczysta Gala „Zabrzańskie Ateny” 2021

Źródło: ZCRP

W tym roku w kategorii „Medycyna i Nauka” wręczono trzy statuetki. Odebrali je:

- prof. Monika Adamczyk-Sowa - kierownik Katedry i Kliniki Neurologii Wydziału Nauk Medycznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego,
- prof. Aleksandra Kuzior - prodziekan ds. Współpracy i Rozwoju Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej,
- dr Jan Sarna - dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi.

W kategorii „Gospodarka i Przedsiębiorczość” statuetkami uhonorowano:

- Jana Chojnackiego – prezes Zakładu Górniczego SILTECH Sp. z o.o.,
- Ryszarda Genge – starszy Cechu Rzemieślników Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców, właściciela firmy “MOTO TEST Ryszard Genge”.

Zawsze w konkursie doceniane są jednostki innowacyjne, dynamiczne, mające wpływ na postęp technologiczny i wyznaczające kierunki rozwoju. Często realizacja projektów badawczych i prac rozwojowych jest przykładem zgodnej współpracy nauki i biznesu. Dzięki działaniom zdobywców nagrody „Zabrzańska Atena” Miasto Zabrze staje się atrakcyjniejsze zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i lokalnych podmiotów gospodarczych

Tabela. Laureaci konkursu Zabrzeńska Ateny w latach 2012-2021

Laureaci konkursu Zabrzeńska Ateny w latach 2012-2020		
Rok	Kategoria: Nauka i Medycyna	Kategoria: Gospodarka i Przedsiębiorczość
2012	– Śląskie Centrum Chorób Serca – Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla	– Kompania Węglowa S.A. – DB Schenker Sp. z o.o.
2013	– Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrzu	– Kopex S.A. – Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
2014	– Prf. dr hab. n. med. Bogusław Maciejewski dyrektor Centrum Onkologii – Instytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu	– Hotele Diament S.A.
2015	– Prof. dr hab. inż. Jan Marciniak Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	– Mostostal Zabrze S.A. – Zarys International Sp. z o.o. Sp. k.
2016	– Prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik Rektor Politechniki Śląskiej	– Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.
2017	– Prof. dr hab. inż. Marek Gzik Dziekan Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	– Fortum Power and Heat Polska S.A. – Artifex Mundi S.A.
2018	– Prof. dr hab. n. med. Przemysław Jałowicki Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	– Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. – Wojciech Dzwonkowski Ikea Centre Group Polska S.A. – PPUH Voigt Sp. z o.o.
2019	– Prof. Krzysztof Wodarski Dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej – Prof. Maciej Misiołek Dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	– Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska Sp. z o.o.

2020	<ul style="list-style-type: none"> – Prof. Arkadiusz Mężyk Rektor Politechniki Śląskiej – Prof. Tomasz Szczepański Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – TDJ Sp. z o.o. – VAN PUR S.A. Browar w Zabrzu
2021	<ul style="list-style-type: none"> – prof. dr hab. n. med. Monika Adamczyk-Sowa, Kierownik Katedry i Kliniki Neurologii ŚUM – dr hab. Prof. PŚ Aleksandra Kuzior, Kierownik Katedry Stosowanych Nauk Społecznych Politechniki Śląskiej – dr Jan Sarna, Dyrektor Generalny Fundacji Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi 	<ul style="list-style-type: none"> – Ryszard Genge, Starszy Cechu Rzemieślników Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców w Zabrzu, Właściciel firmy „MOTO-TEST” – Jan Chojnacki, Prezes Zarządu SILTECH Sp. z o.o.

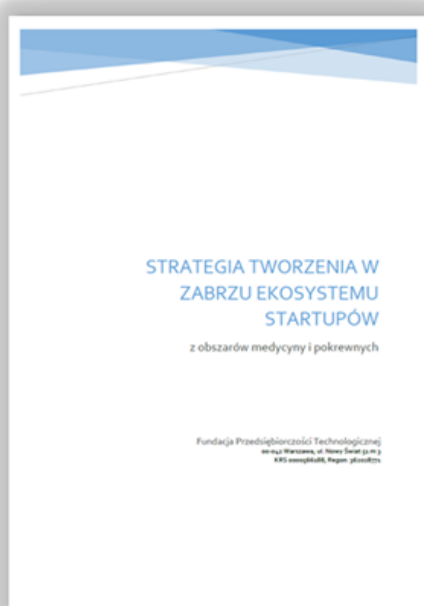
Źródło: Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej

Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów

Miasto wykonało kilka bardzo ważnych kroków początkujących rozwój społeczności startupowej wokół Zabrze. Proces przygotowania kompleksowej oferty wspierającej rozwój startupów (młode spółki technologiczne) – ze szczególnym uwzględnieniem w Zabrzu obszarów medycyny i pokrewnych – wymaga czasu i systematycznych działań przez kilka, a nawet kilkanaście lat, by dojść do momentu samodzielnego działania ekosystemu.

Do najważniejszych kroków wykonanych dotychczas przez miasto Zabrze własnymi środkami przy wdrażaniu strategii startupowej, ze szczególnym uwzględnieniem branż medycznej i powiązanych, można zaliczyć następujące działania:

Opracowanie dokumentu „Strategia tworzenia w Zabrzu ekosystemu startupów z obszarów medycyny i pokrewnych” przyjęta do realizacji 27 sierpnia 2018 r. uchwałą Rady Miejskiej w Zabrzu nr LIX/710/18

Wyznaczenie w strukturze Urzędu Miejskiego w Zabrzu osób i komórek nadzorujących strategię startupową.

Uruchomienie i realizacja programu Startup City Zabrze, którego celem jest wdrażanie strategii startupowej w ramach trzech głównych zadań, na których koncentrowaliśmy się również w 2021 roku.

Kluczowe cele strategiczne dla docelowego modelu ekosystemu (na podstawie strategii startupowej w Zabrzu):

- do specjalistycznych i bogato wyposażonych laboratoriów,
- dostęp do kadry naukowej – liderów w swoich obszarach w Polsce i nie tylko,
- do powierzchni biurowej, umożliwiającej pracę w kreatywnym otoczeniu po preferencyjnych stawkach,
- dostęp do lokali mieszkalnych po preferencyjnych stawkach,
- opiekę „oficera startupowego” ze strony Miasta,
- dostęp do kapitału (np. w ramach spotkań i warsztatów + konferencji),
- dostęp do bazy kontaktów i zasobów w mieście,
- dostęp do wydarzeń branżowych.

Kontynuowane są działania z zakresu wdrażania strategii startupowej w Zabrzu. Działalność kontynuował Startup Officer, który realizuje działania związane z wdrażaniem strategii w życie w ramach programu Startup City Zabrze uruchomionego przez Prezydenta Zabrze w październiku 2019 r.

Startup Officer we współpracy z Biurem ds. Inwestorów skupiają się na działaniach związanych z budowaniem społeczności startupowej oraz promocją Zabrze wśród podmiotów i osób zainteresowanych tematyką rozwijania biznesu w oparciu o nowe technologie w medycynie i sektorach powiązanych. Dużo wysiłków skupionych było na pracach związanych z poszukiwaniem zewnętrznych źródeł finansowania projektów dedykowanych rozwojowi startupów w Zabrzu.

W roku 2021 kontynuowane były konsultacje z pomysłodawcami i zespołami z różnych branż:

- osobami z pomysłem na startup, np. spotkania ze studentami Politechniki śląskiej w Zabrzu, którzy mieli pomysł dot. aplikacji do kursów różnego rodzaju,
- funkcjonującymi startupami we wczesnej fazie rozwoju, które poszukują modelu biznesowego i partnerów do rozwoju, jak np. projekt Samplo z Poznania,
- funkcjonującymi już na rynku startupami, które weszły we współpracę z naszym rozwijającym się hubem, jak np. Maskup, Healthly, itp.

Realizowane było reprezentowanie Zabrze na różnych eventach i wydarzeniach startupowych w Polsce, jak np. udział Startup Oficera w Zabrzu w jury konkursu Startup Challenge podczas European Tech & Startup Days podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach 2021, czy prowadzenie specjalnej debaty poświęconej rozwojowi ekosystemu startupowego w regionie śląskim, która miała miejsce podczas październikowego Europejskiego Forum Przyszłości na Stadionie Śląskim.

Spotkania MedTech Meetup w Zabrzu

W roku 2021 kontynuowano spotkania MedTech Meetup w Zabrzu jako spotkania osób zainteresowanych rozwijaniem startupów medycznych i w obszarach powiązanych, spotkania odbyły się w następujących tematach:

MedTech Meetup #9 w Zabrzu odbył się online 29.04.2021 roku. Celem wydarzenia było budowanie społeczności na styku biznesu i nauki w zakresie startupów i technologii z obszarów medycyny i pokrewnych.

MedTech Meetup #10 w Zabrzu odbył się online 18.05.2021 roku. Tym razem dyskutowano o budowaniu wartości startupu oraz weryfikacji założeń w startupie.

Celem MedTech Meetup #11, który odbył się 30.06.2021 roku, było budowanie społeczności na styku biznesu i nauki w zakresie startupów i technologii z obszarów medycyny i pokrewnych.

Po przerwie wakacyjnej kolejne spotkanie branżowe MedTech Meetup #12. odbyło się stacjonarnie w „Arena Zabrze” 29.09.2021 roku, a główne tematy to: „ZARYS” od początku – case study międzynarodowej firmy medycznej z Zabrza” oraz „Doświadczenia z inwestycji w medtech & startupu telemedycznego SiDLY”.

Kolejną odsłoną MedTech Meetup #13 odbyła się w Klubie Biznesowym „Areny Zabrze”. 15.10.2021 roku. Dyskutowano o projektach startupowych w oparciu o technologie medyczne i okołomedyczne (sektor HealthTech).

Przedostatni w 2021 roku MedTech Meetup #14 odbył się w Klubie Biznesowym „Arena Zabrze” 25.11.2021 roku. Tym razem oprócz dużej dawki networkingu i praktyki biznesowej wystąpiła: Agata Wójcik, dr inż., CEO w PADS z prelekcją „Polski”.

W grudniu 2021 roku odbyło się 15. spotkanie w ramach cyklu MedTech Meetup #15 była to edycja Specjalna. Spotkanie zostało zorganizowane dla inwestorów instytucjonalnych oraz indywidualnych (aniołów biznesu). Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z zespołem co.brick venture building w celu zwrócenia uwagi inwestorów z całej Polski na potencjał startupowy Śląska, gdzie np. w Zabrzu powstaje HealthTech Hub by Startup City Zabrze.

W sumie w 15 edycjach spotkań zrealizowanych od listopada 2019 udział w nich wzięło 468 uczestników z 49 prelegentami, którzy zrealizowali 44 prezentacje.

W związku z tą działalnością w Internecie odnotowano 246 wzmianek a zasięg postów w liczbie 194 296. Wsparcia udzieliło 15 partnerów, którzy współpracowali z nami w szczególności na linii promocji tych wydarzeń.

W 2021 spotkania miały zasięg ogólnopolski, ponieważ na spotkania odbywające się offline na Arenie Zabrze przyjeżdżali ludzie z całego kraju, nie wspominając udziału osób z różnych części kraju w przypadku spotkań online. Wart zaznaczenia jest fakt, że prawie w 100% ludzi uczestniczących w tych spotkaniach było zainteresowanych tematyką budowania i rozwijania startupów w obszarze rynku zdrowia, medycyny i powiązanych sektorów. Uczestnicy spotkań to naukowcy, medycy, inżynierowie, studenci, przedsiębiorcy, inwestorzy, a także pomysłodawcy, właściciele i kadra zarządzająca startupów.

Z początkiem 2021 roku docenione zostały wysiłki Zabrze w budowaniu społeczności startupowej w branży healthtech poprzez zaproszenie Startup City Zabrze do objęcia patronatem ogólnopolskiego raportu startupowego „Top Disruptors in Healthcare” przygotowanego przez Polską Federację Szpitali. Dzięki temu Startup City Zabrze znalazło się w wąskim gronie uznanych podmiotów na arenie ogólnopolskiej wspierających rozwój startupów rynku zdrowia w Polsce.

Startup City Zabrze - startupzabrze.pl

Pod nazwą Startup City Zabrze Urząd Miejski w Zabrzu prowadzi działania skierowane do startupów, inwestorów, mentorów, biznesu i specjalistów od zagadnień medycznych zainteresowanych tematyką startupową. Istniejące zaplecze sektora medycznego zlokalizowane w Zabrzu stanowi bardzo dobrą bazę do rozwoju projektów technologicznych, badań rozwojowych i klinicznych. Zabrze stanowi również doskonałą lokalizację dla działów B+R, które zyskują od razu bardzo silne otoczenie badawcze wielu uznanych instytucji pracujących w mieście.

Realizację Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych rozpoczęto wraz z powołaniem oficera startupowego w dniu 30 sierpnia 2019 roku. Oficjalne rozpoczęcie wdrażania programu Startup City Zabrze miało miejsce podczas Międzynarodowego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach w dniu 16.10.2019 r. Podczas dedykowanego panelu organizowanego przez Miasto Zabrze pn. „MedTech - startupy i biznes – w Zabrzeńskiej Dolinie Medycznej” W Panelu udział wzięli czołowi przedstawiciele branży medycznej w Zabrzu, m.in. Śląskie Centrum Chorób Serca, KardioMed Silesia, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Prezydent Miasta Zabrze, oraz Prezes Zarządu firmy Elzab. Po panelu odbył się briefing prasowy, na którym Pani Prezydent poinformowała o rozpoczęciu realizacji Strategii rozwoju startupów w Zabrzu.

W ramach programu Startup City Zabrze prowadzone były działania nad budową społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu. Budowa społeczności startupowej, łączącej twórców startupów,

inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych (aniołów biznesu, fundusze, korporacje, przedsiębiorców), mentorów, dostawców do startupów, naukowców, odbiorców technologii, itd.

Działania w tym zakresie podjęte w 2021 roku:

- Organizacja spotkań MedTech Meetup – 7 wydarzeń (3 offline i 4 online), 231 uczestników z całej Polski, którzy zobaczyli 18 prezentacji przygotowanych przez 20 prelegentów ze środowisk naukowych i biznesowych z całej Polski (jak np. Poznań, Wrocław, Warszawa, Kraków, Śląsk, Pomorze). Prelegenci reprezentowali środowiska naukowe, przedstawicieli inwestorów, specjalistów wspierających rozwój startupów (jak np. prawnicy) oraz twórców startupów z całego kraju, prezentujących case'y biznesowe w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie budowania ich startupów, projektów i spółek technologicznych. Wydarzenia odbywały się zarówno stacjonarnie (z zachowaniem reżimu sanitarnego w związku z sytuacją epidemiczną w kraju wywołaną wirusem Sars-Cov-2), jak i online. Uczestnikami byli: specjaliści, przedsiębiorcy, inwestorzy (prywatne osoby, przedsiębiorstwa i wyspecjalizowane fundusze), założyciele startupów, przedsiębiorcy w sektorach tradycyjnych i technologicznych, studenci różnych kierunków, a także medycy i naukowcy różnych specjalności. Spotkania stacjonarne odbywały się w Klubie Biznesowym Areny Zabrze. Spotkania online odbywały się za pośrednictwem oprogramowania MS Teams.
- Reprezentowanie Zabrze w konferencjach i spotkaniach poświęconych rozwojowi startupów, technologii i medycyny przez Startup Oficera, np. udział Startup Oficera w Zabrzu w jury konkursu Startup Challenge podczas European Tech & Startup Days w ramach Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach 2021, czy też udział w konferencji w Fundacji Rozwoju Kardiologii w październiku 2021, oraz udział w MEDmeetsTECH w grudniu 2021 w Warszawie, a także prowadzenie specjalnego panelu poświęconego rozwojowi startupów w województwie śląskim podczas Europejskiego Forum Przyszłości na Stadionie śląskim w 10.2021 roku.
- Wsparcie promocji Zabrze wśród potencjalnych inwestorów przez Startup Oficera. Za pośrednictwem Startup Oficera do Biura ds. Inwestorów trafił kolejny prywatny inwestor, który planuje uruchomienie działalności w zakresie medycyny na ok 1000 m2 powierzchni biurowej.
- Rozwój kanałów komunikacyjnych – strona www, kanały social media (Facebook i LinkedIn) – które pełnią rolę promocyjną dla miasta, integracyjną dla uczestników ekosystemu (instytucje, organizacje i osoby zajmujące się medycyną, technologią i biznesem w technologiach/opartych na technologiach) i narzędzia komunikacji z otoczeniem. Narzędzia te obsługiwane są przez Startup Oficera.
- Rozmowy z instytucjami wspierającymi rozwój ekosystemu startupów w Polsce – publiczne (np. Polski Fundusz Rozwoju, itp.) i niepubliczne (np. Polska Federacja Szpitali, itd.).
- Zaproszenie do współpracy w pierwszej kolejności instytucji i organizacji, a także biznesów skupionych w swojej działalności na medycynie oraz szerzej na rynku zdrowia (np. kolejne instytucje prezentujące swój dorobek naukowy na spotkaniach MedTech Meetup).
- Uczelnie wyższe – szczególnie te prowadzące działalność operacyjną na terenie Zabrze jak Politechnika Śląska i Śląski Uniwersytet Medyczny – ze względu na potencjał naukowców i studentów.
- Startupy i ich założyciele – projekty startupowe na różnym poziomie rozwoju.

W 2021 poprzez działania Startup City Zabrze zaproszony został do Zabrze kolejny inwestor z obszaru medycyny, który zainteresował się możliwością rozwijania swojego biznesu na terenie Zabrze. Ten kolejny inwestor zaproszony do Zabrze poprzez działania Startup City Zabrze, odmiennie od inwestora z 2020 roku, który zainwestował w teren w Zabrzu pod budowę swojego ośrodka, jest zainteresowany rozwojem w oparciu o dostępne przestrzenie biurowe w mieście i aktualnie dokonuje analizy we współpracy z Biurem ds. Inwestorów. Wymienieni inwestorzy deklarowali od początku zainteresowanie rozwijaniem nowych technologii w swojej działalności i pozostają pod opieką Biura ds. Inwestorów i Startup Oficera, a w świat idzie informacja, że zapraszamy biznes medyczny do Zabrze.

Budowa społeczności technologiczno-biznesowej Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania do realizacji strategii startupowej

W ramach programu Startup City Zabrze prowadzone były działania nad budową społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu. Do współpracy zaproszone były różne podmioty i osoby, które interesowały się tematyką rozwijania młodych spółek technologicznych – w szczególności w obszarach medycyny i powiązanych.

Działania w tym zakresie podjęte w 2021 roku:

- Rozpoznawanie z wykorzystaniem wiedzy Startup Oficera potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania działań w obszarze startupów – w szczególności w obszarach medycyny i pokrewnych. Przygotowywanie opracowań, założeń merytorycznych i propozycji programowych dla instytucji zarządzających planowaniem i wdrażaniem środków publicznych np. unijnych, sprawiedliwej transformacji, funduszy norweskich, itp.
- Przygotowywanie przez Startup Oficera we współpracy z Biurem ds. Inwestorów założeń i wsadów do dokumentów związanych z pozyskiwaniem finansowania zewnętrznego w obszarze rozwoju startupów w Zabrzu.
- Startup Oficer zaangażowany był w prace zespołu ds. funduszy norweskich.
- Poszukiwania możliwości stworzenia w Zabrzu funduszu VC z udziałem przedsiębiorców i np. Polskiego Funduszu Rozwoju.
- Zapraszanie aniołów biznesu, firm i funduszy seedowych oraz VC do wzięcia udziału w spotkaniach MedTech Meetup (np. Aligo VC, AIP Seed, Aband Fund, które uczestniczyły w spotkaniach MedTech Meetup w 2021 roku).
- Prace z ekspertami w zakresie projektowania działań własnych, jak również wspierania zabrzańskich instytucji w przygotowywaniu się do aplikowania o środki na rozwój technologii i tworzenie startupów, a także w kontekście rozwoju współpracy z biznesem (np. spotkania z profesorem Markiem Gzikiem, dyrektorem European HealthTech Innovation Center przy Wydziale Inżynierii Biomedycznej).
- Prace przy poszukiwaniu środków do realizacji ambitnych komercjalizacji zabrzańskich prac badawczo-rozwojowych - np. rozpoznanie możliwości pozyskania finansowania w agendach rządowych oraz wśród funduszy private equity funkcjonujących na rynku europejskim ok. 100 mln PLN na komercjalizację Robin Heart (linii robotów opracowanych w zabrzańskiej Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religii), co dało by podwaliny pod stworzenie w Zabrzu przemysłu związanego z produkcją i wdrażaniem robotów medycznych, który to biznes z założenia ma potencjał do skalowania globalnego.

- Zaangażowanie Oficera Startupowego w przygotowania Zabrzeńskiego Biznesplanu 2021 i promocję w środowiskach związanych z medycyną, startupami, technologiami.

Podsumowanie rok 2021 przedstawiono na stosownej infografice przedstawiając Startup City Zabrze oraz #MedTech MeetUp w liczbach i oznaczając kluczowe kanały komunikacji oraz partnerów.

Śląska Start-Up'owa Dolina Innowacji Medycznych

Śląska Start-Up'owa Dolina Innowacji Medycznych. to projekt koncentrujący się na medycynie, zdrowiu publicznym, telemedycynie i biotechnologii, sygnowany przez Województwo Śląskie. W projekt zaangażowane jest Miasto Zabrze, Park Technologiczny Kardio-Med Silesia w Zabrzu, Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu

Medycyna jest jedną z wizytówek Zabrza i regionu. Władze województwa zadeklarowały chęć wsparcia projektu środkami unijnymi, co ma szczególne znaczenie w kontekście prognozy finansowej UE na kolejne lata. Podpisy pod listem intencyjnym złożyli: marszałek Województwa Śląskiego; prezydent Zabrza; dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz prezes Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia.

Pierwsze Spotkanie Śląskiej Startupowej Doliny Innowacji Medycznych (SSDIM) odbyło się 3 marca 2020 r. w Śląskim Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia. Było to spotkanie naukowe adresowane do studentów, doktorantów, pomysłodawców oraz osób myślących o założeniu własnego Start-Up'u Medycznego. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać ciekawych prelekcji: liderów grup badawczych KMS, naukowców, a także studentów współpracujących z KMS. Poruszona została również tematyka pozyskiwania finansowania na projekty badawczo-wdrożeniowe. Na koniec uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznać się z wyposażeniem Laboratorium Genomiki oraz Laboratorium Komórkowego (komórki macierzyste, IPSC).

Śląska Start-Up'owa Dolina Innowacji Medycznych stanowi ważny krok, który rozpoczyna dynamiczną współpracę na rzecz wspierania młodych innowacyjnych przedsiębiorstw medycznych i nowatorskich projektów medycznych nie tylko w Zabrzu, ale też w całym województwie. Działania podejmowane

przez Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia wpisują się w strategię rozwoju Województwa Śląskiego.

Finalnie projekt będzie stanowił zaplecze naukowe dla medycyny. Dyskusji poddano również koncepcję rozwoju startupów jako pewnego wyróżnika, wokół którego można budować przyszłość i „specjalizację” miasta. Badani przedsiębiorcy wybrali właśnie te kierunki wskazując, że należy wokół nich budować szereg konkretnych inicjatyw i projektów, które będą realizowane w Programie Rozwoju Lokalnego i finansowane ze środków norweskich. Warto zaznaczyć, że powyższe informacje, opinie i wspólne decyzje mogą być również wykorzystane do prac nad kształtem kolejnej unijnej perspektywy i planowania działań właśnie w tym zakresie. Dzięki takiemu połączeniu rozwój gospodarki miasta może być wspierany wielowymiarowo.

Promocja Zabrzeńskiej Doliny Medycznej

Działania w tym obszarze w 2021 roku związane są z następującymi aktywnościami:

- Startup City Zabrze zostało zaproszone do objęcia patronatem ogólnopolskiego raportu startupowego „Top Disruptors in Healthcare” przygotowanego przez Polską Federację Szpitali, co jest dowodem uznania Zabrze na arenie ogólnopolskiej jako jednego z istotnych elementów ogólnopolskiego ekosystemu wspierania rozwoju startupów rynku zdrowia.
- Prowadzenie przez Startup Oficera dedykowanej strony internetowej dostępnej pod domenami startupzabrze.pl i startupcityzabrze.pl.
- Prowadzenie przez Startup Oficera dedykowanych stron pn. Startup City Zabrze na LinkedIn i Facebook.
- Realizacja płatnych kampanii reklamowych przez Startup Oficera w przypadku promowania wydarzeń Medtech Meetup.
- Przygotowywanie materiałów PR do publikacji w kanałach własnych Startup City Zabrze oraz w mediach społecznościowych i www partnerów Medtech Meetups, Miasta Zabrze, mediów.
- Udostępnianie informacji o zabrzeńskim ekosystemie na grupy i prywatne konta na Facebooku i LinkedIn.
- Spotkania z osobami prowadzącymi lub zamierzającymi prowadzić projekty biznesowe w zakresie medycyny i z nią powiązanych, w celu promocji przynależności do zabrzeńskiego ekosystemu, możliwości prowadzenia w tym obszarze działalności na terenie miasta, istniejącej infrastruktury dla przedsiębiorców oraz instytucji związanych z medycyną, które mogą być partnerami w różnych procesach oraz etapach rozwoju poszczególnych projektów związanych z medycyną i w obszarach pokrewnych.
- Spotkania z twórcami startupów na różnych poziomach ich rozwoju, żeby posłuchać jakie mają potrzeby, podpowiedzieć w jaki sposób możemy ich wesprzeć, zaprosić do prowadzenia firmy w Zabrzu, a także w celu zebrania informacji na temat potrzeb, na które chcielibyśmy w przyszłości odpowiadać odpowiednimi programami inkubacyjnymi i akceleryacyjnymi (na których finansowanie bardzo aktywnie szukamy środków zewnętrznych). Kontynuowane były konsultacje z:
 - osobami z pomysłem na startup, np. spotkania ze studentami Politechniki śląskiej w Zabrzu, którzy mieli pomysł dot. aplikacji do kursów różnego rodzaju,
 - funkcjonującymi startupami we wczesnej fazie rozwoju, które poszukują modelu biznesowego i partnerów do rozwoju, jak np. projekt Samplo z Poznania,

- funkcjonującymi już na rynku startupami, które weszły we współpracę z naszym rozwijającym się hubem, jak np. np. Maskup, Healthly, itp.

Rysunek. Baner informacyjny Śląskiej Startupowej Doliny Innowacji Medycznej

Źródło: <https://kmptm.pl>

Przyciąganie biznesu do współpracy w Zabrzu:

- Startupy – coraz więcej działających startupów, a także startujących projektów pozostaje z nami w kontakcie, a my próbujemy pomóc każdemu w najlepszy z możliwych sposobów.
- Inwestorzy technologiczni – rozwijamy kontakty z inwestorami technologicznymi, czego zwieńczeniem było spotkanie dedykowane właśnie inwestorom indywidualnym (aniołom biznesu) i instytucjonalnym (funduszom seed i VC) oraz branżowym w 4. kwartale 2021 roku.
- Przedsiębiorstwa i korporacje – Startup Officer rozmawia z różnymi instytucjami oraz konkretnymi firmami z rynku zdrowia o otwartości Zabrza na inwestorów z tego sektora, którym w lokowaniu się w Zabrzu pomogą z pracownicy Biura ds. Inwestorów, co już przećwiczyliśmy na przykładzie dwóch inwestorów z sektora MŚP, którzy pozostają aktualnie pod opieką Biura ds. Inwestorów i w kontakcie ze Startup Officerem, a zainteresowali się Zabrzem poprzez działania programu Startup City Zabrze.

P3. PRZYJAZNOŚĆ PRZESTRZENI MIASTA

Zgodnie z priorytetem trzecim „Przyjazność przestrzeni miasta” podejmowano działania tak, aby przestrzeń publiczna wzbudzała pozytywne skojarzenia i służyła mieszkańcom w zaspokojeniu wielu potrzeb, m.in. związanych z przyjemnościami podziwiania krajobrazów miejskich, ciekawych dekoracji, urządzeń i obiektów oraz uporządkowanych form zagospodarowania. Ład przestrzenny pomaga wyznaczyć obszary działania różnych podmiotów, zdobyć nowych użytkowników. Przyczynia się również do stworzenia czytelnych map lokalizacji funkcji miejskich oraz pozwala uniknąć konfliktów przestrzennych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne sformułowane jako „Udomowienie przestrzeni w mieście”, aby dla jak największej grupy mieszkańców i innych jej użytkowników Zabrze zawsze było „nasze”. W ramach priorytetu „Przyjazność przestrzeni miasta” wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego

C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych

C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta

C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego

C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 3. Przyjazność przestrzeni miasta.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2021 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych, realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta, w zakresie priorytetu P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2021 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2021-2023
2	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2021-2025
3	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w latach 2021-2024 (ZPWIK)
4	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)

5	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
6	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
7	Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028
8	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
9	Plan Adaptacji Miasta Zabrze do Zmian Klimatu do roku 2030
10	Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze
11	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz Miejsowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
12	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (LPROM)
13	Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu
14	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
15	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla obszaru Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (...) (ZTM)
16	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze
17	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
18	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2021
19	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze
20	Strategia rozwoju ZBM-TBS Sp. z o.o. na lata 2021-2030

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO
(CEL STRATEGICZNY C11)

Funkcje w przestrzeni miasta

Kwartał Sztuki

W 2021 roku kontynuowane były prace na terenie tzw. Kwartału Sztuki. Miejsce to położone jest w ścisłym centrum miasta. Na obszarze tym zlokalizowane są obiekty pełniące różnorodne funkcje, niezwykle ważne dla miasta i jego mieszkańców. W obrębie Kwartału Sztuki i bliskiej okolicy znajduje się m.in.: Teatr Nowy, Filharmonia Zabrzeńska, filia Miejskiego Ośrodka Kultury - Ośrodek Działań Artystycznych, Miejska Biblioteka Publiczna, Wyższa Szkoła Techniczna z Wydziałem Lekarskim, Centrum Rozwoju Rodziny, filia Żłobka Miejskiego, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Centrum Handlowe Platan oraz Restauracja Impresja. W ostatnich latach prowadzone były inwestycje, związane zarówno z modernizacją infrastruktury technicznej na terenie Kwartału Sztuki i jego okolicy, jak również z remontem obiektów, w tym m.in.: budynku Teatru Nowego, budynku Centrum Wsparcia Rodziny oraz budynku filii Żłobka Miejskiego. Działania wokół kompleksu placu Teatralnego uzupełniła przebudowa placu Teatralnego, jednego z najbardziej reprezentacyjnych miejsc w centrum Zabrze. Dzięki modernizacji terenu wokół centrum handlowego Platan, mieszkańcy Zabrze zyskali atrakcyjną przestrzeń do spędzania wolnego czasu. Inwestycja ta była efektem współpracy właściciela Platana i miasta. Plac zyskał nową nawierzchnię, fontannę i elementy małej architektury.

W 2021 roku, na terenie Kwartału Sztuki, miasto zakończyło inwestycje związane z remontem: budynku Teatru Nowego oraz budynku Centrum Wsparcia Rodziny.

Fotografia. Plener malarski zabrzańskiej szkoły plastycznej na terenie Kwartału Sztuki

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Fotografia. Budynek Centrum Wsparcia Rodziny

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Rewitalizacja dzielnicy Zandka

W mieście Zabrze konsekwentnie rewitalizowane są kolejne obiekty, tworząc przestrzeń przyjazną dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Przemianę przechodzi, położona blisko centrum zabytkowa dzielnica Zabrze – Zandka. Przeprowadzono tam modernizację m.in.: budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16 przy ul. Cmentarnej oraz budynku „Starej Gazowni” przy ul. Stalmacha 7, wyróżnionego w 2021 roku I nagrodą konkursu na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego, gdzie obecnie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Fotografia. Zrewitalizowany budynek „Starej Gazowni” przy ul. Stalmacha 7

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Ważną rolę w rewitalizacji dzielnicy Zandka ogrywa rozpoczęty w 2019 roku projekt „Termomodernizacja budynków na osiedlu Zandka – zarządzanie energią”, realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont dziewięciu budynków z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka, w tym zarówno prace z zakresu termomodernizacji budynków, przyłączenia ich do sieci ciepłowniczej, poprawy jakości terenów zielonych, jak również obszaru tzw. rewitalizacji społecznej. W ramach projektu, do miejskiej sieci ciepłowniczej w dzielnicy Zandka, podłączone zostały kamienice przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. Trwają prace remontowe w kolejnych pięciu budynkach przy ul. Krakusa.

Przebudowa zieleńca przy Ratuszu

W ścisłym centrum miasta, u zbiegu ulic: prof. Religi, Powstańców Śląskich i Piastowskiej planowana jest przebudowa zieleńca. Koszt inwestycji, to kwota ponad 2 mln zł. W ramach prowadzonych działań wykonano dokumentację projektową modernizacji zieleńca. Wykonano również statuetkę oraz prototyp pomnika, poświęconego prof. Zbigniewowi Relidze. W trakcie jest realizacja IV etapu umowy, wykonano odlew gipsowy pomnika prof. Zbigniewa Religi w skali 1:1.

Fotografia. Konstrukcja sylwetki rzeźby prof. Zbigniewa Religi

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Strefa Carnall

2 lipca 2021 roku odbyło się uroczyste otwarcie Strefy Carnall w Zabrze, naziemnej części Sztolni Królowa Luiza. Strefa Carnall (nazwa pochodzi od charakterystycznego szybu górującego nad całością, będącego częścią historycznej Kopalni Królowa Luiza), to zespół zabytkowych, powierzchniowych zabudowań kopalnianych, z przełomu XIX i XX wieku. Te poprzemysłowe budynki były rewitalizowane na przestrzeni minionych lat, a część z nich stopniowo oddawana do użytku. Wśród niedostępnych do tej pory obiektów, które zyskały drugie życie, należy wymienić m.in. maszynownię szybu Prinz Schönaich, ze zlokalizowaną w niej unikatową wystawą dedykowaną ratownictwu górniczemu i zagrożeniom w kopalniach. Dawny warsztat elektryczny zmienił się w pokazową kuźnię i miejsce do przeprowadzania konserwacji cennego wyposażenia Muzeum. Dodatkową atrakcją jest

wyremontowana parowa maszyna wyciągowa szybu Carnall, czynna niezmiennie od 1915 r. – pokaz jej działania z pewnością pozostawi niezapomniane wrażenia. Dzięki zakończeniu prac rewitalizacyjnych, ten wyjątkowy zespół powierzchniowych zabudowań, wzbogacony o nowe atrakcje, będzie doskonałym uzupełnieniem tras podziemnych Sztolni Królowa Luiza, umożliwiając spędzenie całego, aktywnego dnia na poznawaniu górniczej przeszłości regionu.

Fotografia. Uroczyste otwarcie Strefy Carnall

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Na terenie miasta realizowanych było wiele przedsięwzięć, które wpływają na zapewnienie ładu przestrzennego. Działania te wpisują się także w inne priorytety strategiczne, które zostały opisane w dalszej części dokumentu. Spośród istotniejszych projektów należy tu wymienić szereg kompleksowych termomodernizacji budynków publicznych i mieszkaniowych, dofinansowane przez miasto rewitalizacje zabytków, czy też tak ważne realizowane w 2021 roku projekty jak m.in.:

- remont Teatru Nowego,
- remont budynku w tzw. Kwartale Sztuki na potrzeby Centrum Rozwoju Rodziny,
- remont strefy „Carnall”,
- rewitalizacja i przebudowa Wieży Ciśnień przy ul. Zamoyskiego,
- rewitalizacja budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. 3 maja.

Wymienione inwestycje zostały przedstawione w informacjach o realizacji Celów Horyzontalnych Strategii Rozwoju Miasta - CH3 – Rewitalizacja miasta.

Sporządzanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego.

Obowiązujący dokument strategiczny: "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze", został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu, z dnia 4 lipca 2011 r. Dokument ten wyznacza kierunki rozwoju przestrzennego miasta Zabrze. Realizacja ustaleń Studium, odbywa się m.in. poprzez sporządzanie prawa miejscowego, w formie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Zgodnie ze stanem aktualnym, na dzień 31 grudnia 2021 roku, sporządzone plany miejscowe obejmowały 2 799,92 ha powierzchni miasta, co stanowiło 34,82 % jego całkowitej powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie.

Listę obowiązujących planów miejscowych w Zabrzu (stan na dzień 31.12.2021 r.), zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu

Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu stan na dzień 31.12.2021 r.				
Lp.	NAZWA POTOCZNA – NUMER NA RYSUNKU: „OBSZARY MIASTA ZABRZE OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”	1) Numer i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP	Powierzchnia planu (ha)	Procent powierzchni miasta objęty planem (%)
		2) Numer i data uchwały o przyjęciu MPZP		
	Pełna nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego, data publikacji, pozycja		
		4) Data wejścia w życie		
1	DZIELNICA MACIEJÓW - 1	1)	76,84	0,96
		2) XLI/467/97 z dnia 13.10.1997 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 r. (poz. 17)		
		4) 21.02.1998 r. (30 dni)		
2	PARK PILECKIEGO - 2	1) XXX/345/96 z dnia 25.11.1996 r.	91,54	1,14
		2) IV/40/98 z dnia 14.12.1998 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku im. Gen. Karola Świerczewskiego w Zabrzu	3) Dz. Urz. Al. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 r. (poz. 833)		
		4) 09.06.1998 r. (14 dni)		
3	KORFANTEGO - 3	1) XXX/342/96 z dnia 25.11.1996 r.	19,36	0,24
		2) IV/41/98 z dnia 14.12.1998 r.		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 r. (poz. 596) 4) 10.05.1999 r. (14 dni)		
4	PIŁSUDSKIEGO - PKP - 4 Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dot. ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP	1) 2) XXVII/425/00 z dnia 18.12.2000 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 r. Poz. 78 4) 14.02.2001 r. (14 dni)	14,15	0,18
5	DTŚ - 5 Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu	1) 2) XIV/119/03 z dnia 07.07.2003 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 r. (poz. 2297) 4) 15.09.2003 r. (14 dni)	350,07	4,35
6	KOPERNIKA - 6 Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu	1) XXXI/488/01 z dnia 09.04.2001 r. 2) XVIII/155/03 z dnia 10.11.2003 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 r. (poz. 519) 4) 19.03.2004 r. (14 dni)	138,66	1,72
7	CENTRUM C - 7 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze- obszar „C”	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000 r. 2) XXV/261/04 z dnia 27.04.2004 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 54 z dnia 29.06.2004 r. (poz. 1685) 4) 13.07.2004 r. (14 dni) – unieważniony 16 grudnia 2013 r.	119,44	1,49
8	CENTRUM A - 8 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze – obszar „A”	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000 r. 2) XXVIII/289/04 z dnia 05.07.2004 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 r. (poz. 2452) 4) 22.09.2004 r. (14 dni)	33,17	0,41
	ZABRZE PÓŁNOC - 9	1) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 r.	579,21	7,20

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021**

9		2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części m. Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 r. (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 r. (30 dni)		
10	GRZYBOWICE PRZEMYSŁ - 10	1) XXIII/223/04 z dnia 08.03.2004 r.	153,14	1,90
		2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 r. (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 r. (30 dni)		
11	DTŚ – TEREN 17M - 11	1) XLIII/559/09 z dnia 14.09.2009 r.	1,26	0,02
		2) LVIII/759/10 z dnia 13.09.2010 r.		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrze Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 r. (poz. 3554)		
		4) 09.12.2010 r. (30 dni)		
12	SŁONECZNA DOLINA - 12	1) XII/143/07 z dnia 02.08.2007 r.	102,62	1,28
		2) LVIII/760/10 z dnia 13.09.2010 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 r. (poz. 3555)		
		4) 09.12.2010 r. (30 dni)		
13	NOWE MIASTO PÓŁNOC - 13	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 r. 1b) XXII/275/08 z dnia 17.03.2008 r.	126,94	1,58
		2) LX/785/10 z dnia 08.11.2010 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 r. (poz. 480)		
		4) 03.03.2011 r. (30 dni)		
14	ZABRZE PÓŁNOC – TEREN B.31 - 14	1) II/16/10 z dnia 13.12.2010 r.	15,55	0,19
		2) XII/125/11 z dnia 04.07.2011 r.		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 r. (poz. 3475) 4) 22.09.2011 r. (30 dni)		
15	GRZYBOWICE OSIEDLE - 15 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice	1) XVII/150/03 z dnia 23.10.2003 r. 2) XV/160/11 z dnia 17.10.2011 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 r. (poz. 56) 4) 08.02.2012 r. (30 dni)	275,67	3,43
16	ZWAŁ SOŚNICA - 16 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”	1) XXXIII/429/08 z dnia 15.12.2008 r. 2) XVI/193/11 z dnia 14.11.2011 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 r. (poz. 5679) 4) 21.01.2012 r. (30 dni)	88,53	1,10
17	NOWE MIASTO POŁUDNIE - 17 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 r. 1b) XXII/274/08 z dnia 17.03.2008 r. 2) XVI/194/11 z dnia 14.11.2011 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 r. (poz. 57) 4) 08.02.2012 r. (30 dni)	246,79	3,07
18	DTŚ – BIELSZOWICKA – 18 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniakwa	1) XLIII/560/09 z dnia 14 września 2009 r. 2) XXVIII/404/12 z dnia 17.09.2012 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 r. (poz. 4323) 4) 01.12.2012 r. (30 dni)	38,85	0,48
19	KORFANTEGO – ZMIANA - 19 Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfanteo z drogą nr 4 w Zabrze	1) XXXII/410/08 z dnia 17 listopada 2008 r. 2) XXVIII/405/12 z dnia 17.09.2012 r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 r. (poz. 4324) 4) 01.12.2012 r. (30 dni)	11,27	0,14

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

20	LEŚNA POLANA ETAP I - 20	1) XXXIII/427/08 z dnia 12.12.2008 r.	12,82	0,16
		2) XXXIX/671/13 z dnia 10.06.2013 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrze etap I	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 r. (poz. 4364)		
		4) 17.07.2013 r. (30 dni)		
21	DTŚ ZMIANA PRZY HALI MOSiR - 21	1) XV/162/11 z dnia 17.10.2011 r.	5,19	0,06
		2) XLI/608/13 z dnia 15.07.2013 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 r. (poz. 5116)		
		4) 06.08.2013 r. (14 dni)		
22	GAJDZIKOWE GÓRKI - 22	1) XXXIV/503/13 z dnia 11.02.2013 r.	0,06	0,00
		2) LIV/807/14 z dnia 07.07.2014 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokietnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 r. (poz. 4085)		
		4) 01.08.2014 r. (14 dni)		
23	POD BOREM - 23	1) XXXV/516/13 z dnia 13.03.2013 r.	3,33	0,04
		2) IV/26/15 z dnia 19.03.2015 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 r. (poz. 380)		
		4) 13.02.2015 r. (14 dni)		
24	GRZYBOWICE CMĘTARZ - 24	1) X/104/15 z dnia 18 maja 2015 r.	3,29	0,04
		2) XXXVII/409/17, z dnia 13 lutego 2017 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrze Grzybowicach	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1248)		
		4) 14.03.2017 r. (14 dni)		
25	CENTRUM PRZY RELIGI - 1 ETAP - 25	1) VIII/72/15, z dnia 16 marca 2015 r.	12,02	0,15
		2) XXXVII/410/17, z dnia 13 lutego 2017 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze przy ul. Prof. Zbigniewa Religi – 1 etap	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1249)		
		4) 14.03.2017 r. (14 dni)		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

26	TERENY PÓŁNOCNE - ZMIANA - 1 ETAP - 26	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011 r.	1,91	0,02
		2) XXXVII/411/17, z dnia 13 lutego 2017 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1250)		
		4) 14.03.2017 r. (14 dni)		
27	BORSIG – 1 ETAP - 27	1) XLIX/665/10 z dnia 15 lutego 2010 r.	27,65	0,34
		2) LXI/729/18 z dnia 15 października 2018 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap1	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018 r. (poz. 6739)		
		4) 26.11.2018 r. (30 dni)		
28	BORSIG – Bytomska - 28	1) X/115/19, z dnia 8 lipca 2019 r.	0,05	0,00
		2) XVIII/332/20, z dnia 16 marca 2020 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ul. Bytomskiej 119 na osiedlu Borsig	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.03.2020 r. (poz. 2614)		
		4) 06.04.2020 r. (14 dni)		
29	ZABRZE PÓŁNOC – 2 ETAP - 29	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011 r.	4,22	0,05
		2) XX/355/20, z dnia 18 maja 2020 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze - Etap 2	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 22.05.2020 r. (poz. 4121)		
		4) 05.06.2020 r. (14 dni)		
30	DTŚ – 1 ETAP - 30	1) XXXI/339/16 z dnia 17 października 2016 r.	1,56	0,02
		2) XXXII/532/21, z dnia 13 kwietnia 2021 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej - Etap I	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 16 kwietnia 2021 r. (poz.2811)		
		4) 17.05.2021 r. (30 dni)		
31	TERENY PÓŁNOCNE – III ETAP - 31	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011 r.	200,82	2,50
		2) XXXVIII/623/21, z dnia 18 października 2021 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 28.10.2021 r. (poz.6695), Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.11.2021 r. (poz.7417) (nr IFIII.4131.1.54.2021 Wojewody Śląskiego z dn. 24.11.2021 r.)		

	w północnej części Miasta Zabrze - III etap	4) 27.11.2021 r. (30 dni)		
32	WITOSA – SKŁADOWA - 32	1) LVIII/686/18 z dnia 9 lipca 2018 r.	4,00	0,05
		2) XXXVIII/624/21, z dnia 18 października 2021 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ulicy Wincentego Witosa i ulicy Składowej w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 28.10.2021 r. (poz.6696)		
	4) 27.11.2021 r. (30 dni)			
33	MACIEJÓW NOWY – 1 ETAP - 33	1) XXXIII/428/08 z dnia 15 grudnia 2008 r.	159,43	1,98
		2) XXXVIII/624/21, z dnia 18 października 2021 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu - 1 etap	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 28.10.2021 r. (poz.6697), Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.11.2021 r. (poz.7418) (nr IFIII.4131.1.55.2021 Wojewody Śląskiego z dn. 24.11.2021 r.)		
		4) 07.12.2021 r. (40 dni)		
Razem			2 799,92	34,82
Powierzchnia miasta [ha]			8 040,00	

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego

Na koniec 2021 roku prowadzone były prace nad 16. obszarami, objętymi uchwałami o przystąpieniu do sporządzania projektów planów miejscowych. Łączna powierzchnia obszarów, objętych ww. pracami, wyniosła 1 943,55 ha.

W 2021 roku realizowano Uchwałę Nr XIX/234/12 z dnia 16 stycznia 2012 r., o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium. Realizacja polegała na sporządzeniu nowej edycji studium uwarunkowań. W 2021 roku trwały prace edycyjne i redakcyjne nad treścią tekstu analiz oraz treścią, grafiką uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. Prace te, dotyczyły w szczególności nowych przesądzeń w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, analiz i bilansów terenów oraz uzgodnień i opiniowania projektu z odpowiednimi organami i instytucjami.

Do najważniejszych celów aktualizacji Studium należy zaliczyć:

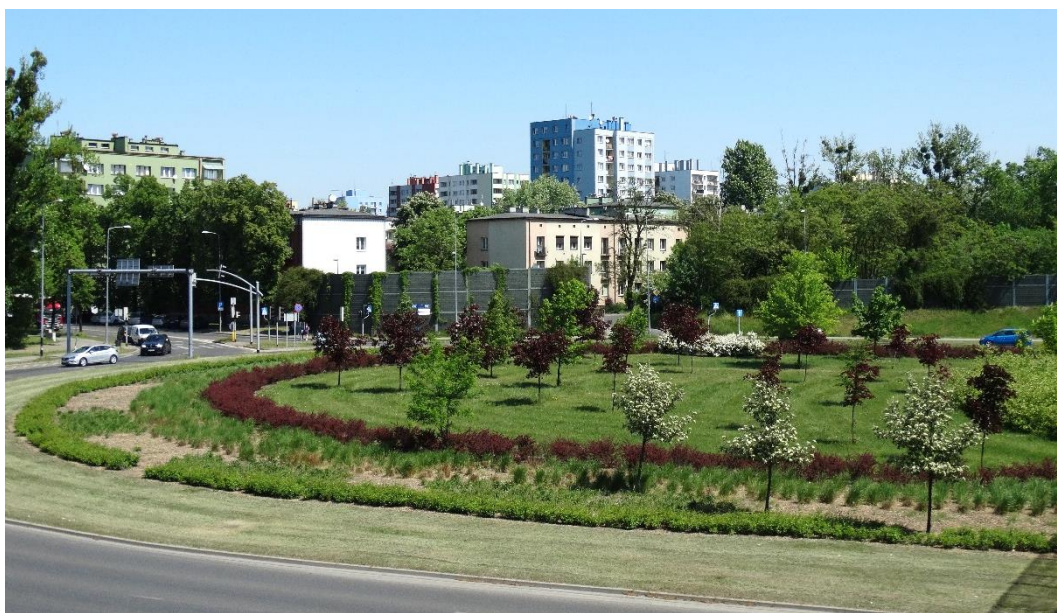
- dostosowanie zapisów ustaleń studium do aktualnie obowiązujących aktów prawnych;
- dostosowanie ustaleń studium do aktualnej strategii rozwoju miasta;
- uwzględnienie aktualnych kierunków rozwoju miasta;
- uwzględnienie bilansów i analiza w zakresie nowych terenów budowlanych.

Powyższe cele zostały zrealizowane jako rozwinięcie kierunków ustalonych w poprzednio obowiązującym studium kierunków rozwoju miasta. Zachowano zasadę utrzymania ciągłości planistycznej.

Porządkowanie przestrzeni miejskiej - zagospodarowanie terenów zielonych

Na terenie miasta Zabrze znajduje się 8 parków miejskich, tj.: park przy ulicy Krakowskiej, park im. Kard. Augusta Hlonda, park Hutniczy, park im. Jacka Kuronia, park im. Tadeusza Kościuszki, park im. Poległych Bohaterów, park Rodzinny i park im. Witolda Pileckiego, o łącznej powierzchni 37,8 ha oraz park im. Jana Pawła II, zajmujący powierzchnię 7,0 ha. Ponadto na obszarze miejskim wyróżnia się zieleńce i pasy zieleni przyulicznej, o łącznej powierzchni 243,6 ha. Na terenie miasta znajduje się 6 fontann, zlokalizowanych w następujących miejscach: na zieleńcach przy Placu Krakowskim, przy ulicy Św. Floriana, przy ulicy Gen. Charlesa de Gaulle'a, przed budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego, w parku im. Poległych Bohaterów oraz przy Placu Teatralnym.

Fotografia. Zieleń nasadzona w ramach projektu *Poprawa terenów zielonych* - Rondo Sybiraków

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II” była kontynuowana i zakończona w 2021 r. Celem projektu było podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz stworzenie sprzyjających warunków dla realizowania aktywności rekreacyjnej mieszkańców Zabrze, przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną, miejscem chętnie odwiedzanym przez mieszkańców i turystów oraz stanowiącym wizytówkę miasta. Projekt uwzględniał uwarunkowania historyczne, przyrodnicze i przestrzenne oraz wymogi użytkowe związane z główną zielenią miejską: rekreacją opartą na aktywności fizycznej, wypoczynku oraz wydarzeniach kulturalnych. Dzięki realizacji projektu udostępnione zostały mieszkańcom Zabrze i turystom odwiedzającym zrewitalizowane tereny rekreacyjne, stanowiące wizytówkę turystyczną miasta. Celem przedsięwzięcia było kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej (70% wartości projektu) oraz infrastrukturę towarzyszącą (30% wartości projektu), na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, m.in. Park im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela, Rondo Sybiraków, Park im. Jana Pawła II. Łączna wartość projektu to 8,6 mln zł. W 2021 roku wydatkowano kwotę 3,3 mln zł.

Powierzchnia terenu objętego projektem wyniosła ok. 34 ha, z tego ok. 14 ha to nowe obszary zieleni miejskiej, które zostały oddane do użytku w wyniku realizacji projektu dotyczącego zieleni całkowicie zdegradowanej. W ramach przedsięwzięcia porządkowane były ważne i popularne wśród mieszkańców parki, położone w centrum miasta.

W ramach projektu do końca 2020 r. nasadzono: ponad 900 drzew, ponad 45 500 krzewów, blisko 700 pnączy, ponad 63 000 bylin, prawie 4 300 m² trawników, ponad 5 500 m² tąg, w następujących lokalizacjach: ul. Gdańska, ul. Tatarkiewicza, Al. Korfanteo, Park Jana Pawła II, ul. 3-go Maja, Rondo Sybiraków, ul. Cmentarna 29, ul. Cmentarna 19d (naprzeciw), ul. Lazara, ul. Bytomska, ul. Średnia, Park Poległych Bohaterów, ul. Krucza, ul. Węgielna, ul. Wiosenna, ul. Składowa, ul. Ofiar Katynia (przy cmentarzu), ul. Cmentarna 3a. W 2021 roku wykonano nasadzenia w ostatnich lokalizacjach projektu, tj. ul. Szkubacza, ul. Ofiar Katynia, ul. Goduli oraz ul. Witosa.

Fotografia. Zegar Kwiatowy, ul. Goethego

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Utrzymanie terenów zielonych

W 2021 r. ponad 400 ha powierzchni Zabrze stanowiły miejskie tereny zieleni, które były objęte stałą konserwacją. Powierzchnia ta obejmowała: skwery, zieleńce, parki oraz zieleni osiedlową. Włączono do stałego utrzymania blisko 34 ha terenów utworzonych w projekcie pn. „Poprawa jakości terenów zielonych Miasta Zabrze – etap I i II” oraz 183 ha terenów zrekultywowanych w projekcie pn. „Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze”.

Na utrzymanie terenów zieleni miejskiej w 2021 roku przeznaczono kwotę 1,6 mln zł. W całym sezonie letnim w mieście ustawiono konstrukcje kwiatowe:

- 4 konstrukcje kwiatowe siatkowe (2 kosze, stożek, paw),
- 14 wież kwiatowych,
- 4 kłódziny dębowe,

- zegar kwiatowy,
- obsadzono 624 m² kwietników sezonowych oraz donice kwiatowe o powierzchni ponad 180 m²,
- obsadę, pielęgnację oraz zimowe przechowywanie konstrukcji ściany kwiatowej na terenie targowiska „Pod ratuszem”,
- w Parku im. Jana Pawła II wykonano łąkę kwietną o powierzchni 1 200 m² a w okolicach posesji Wolności 480 łąkę słonecznikową o powierzchni 1 100 m².

OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C12)

Dokument pn.: „Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028” został przyjęty Uchwałą NR XVII/305/20 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 17 lutego 2020 r.

Celem nadrzędnym Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do 2028 roku, zwanego dalej POŚ, jest rozwój gospodarczy Miasta Zabrze przy zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego. Miasto realizuje zadania w oparciu m.in. o strategiczne dokumenty. Program ochrony środowiska dla miasta Zabrze uwzględnia cele realizacji polityki ochrony środowiska, zgodne z Polityką ekologiczną Państwa oraz Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego.

Aby osiągnąć wyznaczone cele programu przeprowadzono ocenę stanu środowiska naturalnego na terenie miasta, zdiagnozowano główne problemy ekologiczne oraz sposoby ich rozwiązania. Zaproponowano harmonogram działania łącznie ze źródłami ich finansowania. POŚ jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska w mieście.

Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano zadania do realizacji, przy czym należy podkreślić, że większość to zadania wykraczające poza rok 2021 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza.

Zadania związane z powietrzem atmosferycznym:

- Realizacja XI etapu zadania pn. „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze – etap XI”, ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.
- Realizacja wniosków w ramach programu udzielania dofinansowania do zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych.
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych należących do miasta Zabrze, opisano szczegółowo w dalszej części dokumentu, w priorytecie P3 – Przyjazność przestrzeni miasta – C15. Podnoszenie standardu istniejących zasobów mieszkaniowych.
- Kontrola palenisk domowych przeprowadzana przez Straż Miejską w Zabrzu.
- Utwardzanie dróg i ich oczyszczanie.
- Uczestnictwo w programie „Czyste powietrze”, prowadzonym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach-udzielanie pomocy mieszkańcom Zabrza w pozyskaniu środków finansowych na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych.
- Udostępnienie mieszkańcom rowerów elektrycznych.
- Opracowanie i przyjęcie do realizacji dokumentu pn. „ Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)”, wynikające z przystąpienia miasta Zabrze do Porozumienia Burmistrzów.

Zadania związane z ochroną i jakością wód:

- Bieżąca kontrola jakości wody pitnej.
- Monitoring oczyszczonych ścieków komunalnych odprowadzanych do wód powierzchniowych.
- Monitoring ścieków przemysłowych odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej.
- Zarządzanie wylotami kanalizacji sanitarnej i deszczowej, należącej do miasta.
- Monitoring użytecznych poziomów wodonośnych.
- Wzrost wykorzystania odpadów i redukcja ilości składowanych odpadów.
- Wzrost ilości odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych - składowisko nie przyjmuje odpadów do składowania.
- Likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

Różnorodność biologiczna - ochrona przyrody:

- Prace związane z bieżącym utrzymaniem zieleni miejskiej.
- Bieżąca wycinka i pielęgnacja drzew.
- Bieżące nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy.
- Ochrona pomników przyrody oraz wykonanie niezbędnych, zabiegów pielęgnacyjnych.
- Realizacja projektu pn. "Poprawa jakości terenów zielonych na terenie miasta Zabrze".
- Utrzymanie zrekultywowanych terenów w rejonie rzeki Bytomki, na obszarze gminy Zabrze.

Zmniejszenie uciążliwości hałasu.

- Zmiana organizacji ruchu na drogach.
- Budowa i przebudowa dróg, w tym wymiana nawierzchni.
- Przebudowa infrastruktury tramwajowej.

Inne działania:

- Akcje, konkursy, warsztaty w zakresie edukacji ekologicznej.
- Wydawanie pozwoleń emisyjnych, zezwoleń w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i geologii, decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych realizacji przedsięwzięć, przyjmowanie zgłoszeń w zakresie ochrony środowiska, w tym instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne oraz opiniowanie planowanych przedsięwzięć na terenie miasta.
- Współpraca z organami i instytucjami zewnętrznymi, m.in. z Policją, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Strażą Pożarną.

Realizowane w roku 2021 projekty, z zakresu ochrony środowiska, to między innymi:

Dofinansowania zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych

W 2021 roku wpłynęło 539 wniosków o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie osobom fizycznym kosztów inwestycji, związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne. W 2021 roku zrealizowano 661 wniosków z roku 2019 i 2020, na kwotę 1 689 546,29 zł.

Dofinansowania do termomodernizacji budynków mieszkalnych uczestniczących w programie PONE

PONE (Program Ograniczania Niskiej Emisji na terenie miasta Zabrze) realizowany jest przez Urząd Miejski w Zabrzu, ze środków pochodzących z pożyczki oraz dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW). Głównym celem zadania jest poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego oraz poprawa stanu energetycznego budynków jednorodzinnych. Do końca 2021 roku zrealizowano 5 053 jednostkowych inwestycji w obiektach indywidualnych, z dofinansowania skorzystało 2 486 mieszkańców budynków jednorodzinnych.

W 2021 r. wpłynęło 91 wniosków o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji. Od 2009 roku, na terenie Miasta Zabrze, złożono 4 052 wniosków o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji na realizację inwestycji polegających na wymianie kotła starego na nowy, montaż układu solarnego, termomodernizację budynku, wymianę okien oraz 2 329 wniosków o dofinansowanie montażu układu fotowoltaicznego.

Program Ograniczania Niskiej Emisji etap XI

Wniosek do WFOŚiGW w Katowicach na realizację XI Etapu Programu Ograniczania Niskiej Emisji został złożony przez miasto Zabrze w dniu 21 stycznia 2020r. Dnia 16 kwietnia 2020 r. Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach podjęła decyzję o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, co za tym idzie została przyznana Miastu pożyczka w wysokości 4 050 000 zł. Dnia 12 sierpnia 2020 r. została podpisana umowa pożyczki.

W ramach etapu XI, realizowanego w 2020 i 2021 r., wykonano 460 inwestycji (z czego w roku 2021 zrealizowano 400 inwestycji) w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze. W ramach zadania zlecono: pełnienie funkcji Operatora XI etapu Programu PONE (za kwotę 79 950 zł brutto) oraz pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego XI etapu PONE (za kwotę 76 383 zł brutto).

Program Ograniczania Niskiej Emisji etap XII

Wniosek do WFOŚiGW w Katowicach na realizację XII Etapu (realizacja w 2021 i 2022 r.) Programu Ograniczania Niskiej Emisji został złożony przez miasto Zabrze w dniu 08 kwietnia 2021 r. Dnia 18 czerwca 2021 r. Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach podjęła decyzję o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, co za tym idzie została przyznana Miastu pożyczka w wysokości 4 018 500,00zł. Dnia 24 września 2021 r. została podpisana umowa pożyczki.

W ramach etapu XII zaplanowano 495 inwestycji w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze. W ramach zadania zlecono: pełnienie funkcji Operatora XII etapu Programu PONE (za kwotę 89 500,95 zł brutto) oraz pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego XII etapu PONE (za kwotę 91 327,50 zł brutto).

Program „Czyste powietrze”

Od 2020 r. Miasto Zabrze realizuje porozumienie zawarte z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, prowadząc punkt obsługi programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego właściciele domów jednorodzinnych mogą otrzymać dotacje do zadań termomodernizacyjnych w budynkach jednorodzinnych. W ramach programu można między innymi dokonać wymiany starych nieekologicznych kotłów węglowych na nowoczesne kotły węglowe,

spełniające normy zawarte w uchwale antysmogowej, kotły gazowe, kotły opalane biomasą, pompy ciepła. Mieszkańcy w ramach programu mogą otrzymać od 30% do 60 % dofinansowania kosztów kwalifikowanych, w zależności od wybranego wariantu. Od dnia uruchomienia punktu przyjmowania wniosków, do końca 2021 roku, w Urzędzie przyjęto 270 wniosków.

Miasto Zabrze Eko – instalacje fotowoltaiczne – odnawialne źródła energii

Miasto Zabrze przystąpiło w 2020 roku do konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Śląskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, działanie 4.1 Odnawialne źródła energii, poddziałanie 4.1.1 Odnawialne źródła energii – ZIT. Do konkursu zgłoszono projekt pn. „Miasto Zabrze eko - instalacje fotowoltaiczne - odnawialne źródła energii”. Przedmiotem projektu jest zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych, wytwarzających energię na potrzeby socjalno-bytowe budynku mieszkalnego dla osób fizycznych zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze. Realizacja Projektu przyczyni się do poprawy jakości powietrza ochrony klimatu, w tym zmniejszenie pyłu zawieszonego i CO₂. W IV kwartale 2021 roku rozpoczęto prace, zmierzające do podpisania umowy o dofinansowanie.

Fotografia. Fontanna w Parku im. Poległych Bohaterów

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II”. Inwestycja miała na celu podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną. Działania polegały na porządkowaniu i zagospodarowaniu terenów zieleni miejskiej na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, w tym w popularnych parkach położonych w centrum miasta. W ramach zadań projektowych wykonywano nasadzenia drzew, krzewów i bylin. Działania te miały na celu stworzenie nowych obszarów zieleni miejskiej, które wpłyną na ograniczenie hałasu oraz przyczynią się do właściwego gospodarowania wodami opadowymi.

Wybudowano również obiekty małej architektury, rozbudowano oświetlenie w parkach, odbudowano fontannę w parku przy ul. Dubiela.

Odpowiednie nasadzenia pozwalają na pochłanianie hałasu przyulicznego oraz emitowanych zanieczyszczeń, a także przyczyniają się do zmniejszenia spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych. Wpływają również na poprawę stateczności zboczy i skarp przyulicznych. Dzięki instalacji, na terenach zielonych, budek i poidel dla ptaków, domków dla owadów, a także zakładanie łąk kwietnych zamiast trawników, projekt przyczynił się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na terenach zielnych Miasta Zabrze.

Szczegółowe informacje na temat projektu znajdują się w rozdziale dotyczącym realizacji celu strategicznego C 11. - Zapewnienia ładu przestrzennego.

W ramach inwestycji: budowa obiektów małej architektury w miejscu publicznym, wykonano, za kwotę 488,4 tys. zł, modernizację zieleńca miejskiego przy ul. Zamoyskiego i Alei Bohaterów Monte Cassino, w sąsiedztwie odrestaurowanej wieży ciśnień.

W ramach ZBO dla Zadania pn.: „Naprawa nawierzchni zalewanych chodników wraz z oświetleniem placu pomiędzy ulicami Heweliusza, Banachiewicza i Galileusza na os. Mikołaja Kopernika”, wykonano w 2021 roku remont nawierzchni istniejących chodników wraz z oświetleniem, za pomocą lamp solarnych, zaciemnionej części placu, pomiędzy ul. Heweliusza, Banachiewicza i Galileusza. Na ten cel wydano kwotę 169,7 tys. zł.

W 2021 roku, w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego dla Zadania pn.: „Budowa reprezentacyjnego punktu Pawłowa”, wykonano nasadzenia zieleni ozdobnej oraz wybudowano chodnik. Zamontowano również elementy małej architektury. Zadanie to zostało zrealizowane za kwotę 145,5 tys. zł.

Fotografia. Zieleniec przy ul. Zamoyskiego i Alei Bohaterów Monte Cassino

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Lampy solarne na os. Mikołaja Kopernika

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W ramach budowy ogólnodostępnych miejsc rekreacyjnych na terenie miasta Zabrze, realizowane jest Zadanie pn. „Stworzenie parku rekreacyjno-przyrodniczo-kulturowego (etap I)”. Na wykonanie zadania zabezpieczono w budżecie kwotę 155 000 zł. Park zlokalizowany jest w Maciejowie między budynkiem Wolności 65 – 67B i bazą firmy kurierskiej. Zakończenie robót zostało zgłoszone 14 grudnia 2021 r. Pierwszy etap inwestycji obejmował odczyszczenie terenu zielonego o powierzchni około 15 000 m², usunięcie samosiejek i krzewów, do usunięcia których nie wymagane jest przeprowadzenie procedur związanych z uzyskaniem zgody na wycinkę oraz przygotowanie terenu pod budowę ścieżek komunikacyjnych o szerokości docelowej 1,5 m i placu centralnego.

Fotografia. Park Rodzinny w dzielnicy Maciejów

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W dniach 4-10 października 2021r. odbywał się Tydzień Wolontariatu „Podaj rękę”. W ramach tej akcji nasadzono sto dębów na terenie Parku Rodzinnego, zlokalizowanego w dzielnicy Maciejów.

„Podaj rękę” – to program wolontariatu pracowników firmy Skanska Europa Środkowa. W naszym kraju trwała pilotażowa edycja akcji, która przykładowo w Czechach czy na Słowacji prowadzona jest już od ośmiu lat. Działanie ma na celu podkreślić misję zrównoważonego rozwoju firmy oraz społeczną odpowiedzialność biznesu. Przykładem takiej aktywności była inicjatywa nasadzenia stu sadzonek dębu w Parku Rodzinnym w dzielnicy Maciejów, wsparta przez Urząd Miasta Zabrze.

W styczniu 2021 roku zawarto umowę na realizację zadania pn. „Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze miasta Zabrze”. Wartość podpisanej umowy to ponad 7,3 mln zł. Inwestycję, w formule „zaprojektuj i wybuduj”, zrealizuje spółka Mostostal Zabrze GPBP S.A. Celem realizacji przedsięwzięcia będą działania w zakresie rekultywacji 9 ha terenu położonego w Zabrzu, w dzielnicy Grzybowice, przy ulicach: Na Lesie i Przy Ujęciu, zmierzające do utworzenia terenów rekreacyjnych oraz geoparku. Teren będzie pełnił funkcję rekreacyjno-edukacyjną. Projekt podzielony jest na część północną i południową. W północnej części terenu, w miejscu dawnego wyrobiska gliny na potrzeby pobliskiej cegielni, powstanie geopark. Usunięte zostaną nasypy, umocnione skarpy, zostaną wykonane roboty związane z udostępnieniem dawnego wyrobiska gliny mieszkańcom. Powstaną ścieżki i schody prowadzące do wnętrza wyrobiska wraz z pomostem stanowiącym miejsce wejścia na ścieżki edukacyjne geoparku. Zamontowane zostaną tablice informacyjne w tematyce dziedzictwa geologicznego i przemysłowego. W południowej części terenu powstanie infrastruktura na potrzeby rekreacyjne. Zamontowana zostanie mała architektura (ławki, wiaty rekreacyjne). Istniejące zbiorniki wodne zostaną oczyszczone, a tuż przy nich powstaną drewniane pomosty. Powstanie plaża trawiasta, na której zamontowane zostaną leżaki. Wokół dawnego wyrobiska, a także zbiorników wodnych, powstaną ścieżki pieszo-rowerowe wraz z oświetleniem. Na terenie całego obszaru zieleni zostanie uporządkowana i wzbogacona. W miarę możliwości zostaną zachowane oraz wzbogacone szaty roślinne, występujące na tym terenie. Projekt jest współfinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Planowany termin realizacji inwestycji to 30.09.2023 r.

Konserwacja i utrzymanie terenów zieleni miejskiej

Stalą konserwacją terenów zieleni objętych jest ponad 400 ha. Zakres zadania obejmuje: stalą konserwację terenów zieleni – skwerów, zieleńców, parków, zieleni osiedlowej, koszenie traw, prześwietlanie drzew i krzewów, cięcie żywopłotów, pielęgnację różanek i rabat bylinowych, utrzymanie czystości, interwencyjną wycinkę drzew, nowe nasadzenia drzew, krzewów i róż, obsługę kwietników sezonowych oraz donic kwiatowych, utrzymanie konstrukcji kwiatowych, podlewanie i plewienie nowych nasadzeń krzewów i bylin.

W 2021 r. obsadzono 624 m² kwietników sezonowych oraz donice kwiatowe o powierzchni ponad 180 m². W ramach gospodarki drzewostanem i nasadzeń zastępczych usunięto 72 drzewa, posadzono 35 drzew, a dla ponad 450 drzew dokonano cięć pielęgnacyjnych. Przeznaczona na ten cel kwota wyniosła 278 tys. zł.

Fotografia. Kompozycja kwiatowa, ul. Goethego

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

W Zabrzu funkcjonuje 6 fontann, zlokalizowanych na terenie zieleńców w Centrum Miasta, w następujących lokalizacjach: zieleńiec przy ulicy Św. Floriana/3 Maja, plac Krakowski, zieleńiec przy ulicy Wolności/Gen. Charlesa de Gaulle'a, Urząd Stanu Cywilnego, Park Poległych Bohaterów oraz przy Placu Teatralnym. W 2021 roku przeznaczono na ich utrzymanie kwotę 232,1 tys. zł.

Utrzymanie powierzchni lasów komunalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze i Skarbu Państwa, będących we władaniu Prezydenta Miasta Zabrze oraz objętych uproszczonym planem urządzenia lasu, wynosi 162,9 ha. W ramach zadania w 2021 roku wykonano pielęgnację upraw jednorocznych i dwuletnich – 22,4 tys. szt. - posadzono nowy las na uprzednio przygotowanej powierzchni 0,6 ha, naprawiono i odbudowano 500 m² dróg leśnych, przeprowadzono sprzątanie lasu komunalnego o pow. 107,6 m² oraz bieżące utrzymanie najczęściej użytkowanych przez Zabrzezan kompleksów leśnych o powierzchni 59,1 ha, wykoszono zieleń przy drogach, ścieżkach i poboczach na obszarze 1,4 ha. Sprawowany był nadzór nad składnicą drewna, prowadzona była ewidencja i sprzedaż drewna. Wykonano chemiczne zabezpieczenie nasadzeń przed zgryzaniem przez zwierzynę płową 30 tys. szt. Wykonano usunięcie chwastów na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia 0,6 ha. W ramach cięć pielęgnacyjnych oraz trzebieży pozyskano drewno opałowe oraz użytkowe. Na te cele przeznaczono 283 tys. zł oraz uzyskano dochody w kwocie 44,2 tys. zł.

Oświetlenie Świąteczne

W 2020 r. podpisano umowę na wykonanie zadania pn.: „Wykonanie usług dekoracji świątecznych na terenie Miasta Zabrze w latach 2020-2022”, za kwotę 944,6 tys. zł.

Fotografia. Dekoracja świąteczna na terenie Miasta Zabrze

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Na terenie Kąpieliska Leśnego otwarto Park Miliona Świąteł, czyli baśniową krainę Królowej Śniegu, przygotowaną przez firmę Multidekor, której niezwykle iluminacje zachwycają od Londynu po Dubaj. „Królowa Śniegu – Park Miliona Świąteł” to atrakcja, jakiej do tej pory na śląsku jeszcze nie było. Dzięki milionowi energooszczędnych świateł LED, innowacyjnym efektom świetlnym i dźwiękowym oraz dynamicznym animacjom, wieczorny spacer po Parku Miliona Świąteł na Kąpielisku Leśnym stanowił niezapomniane przeżycie dla całej rodziny.

Fotografia. Park Miliona Świąteł w Kąpielisku Leśnym

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W zakresie zadania, dotyczącego utrzymania cieków i rowów, obejmującego m.in.: koszenie traw, trzcin, porostów, oczyszczenie terenu z gruzu, resztek budowlanych, śmieci, udroźnienie koryta cieków wodnych, wzmocnienie skarp płytami ażurowymi, utrzymania kanalizacji deszczowej poza pasem drogowym, na terenie miasta w 2021 roku wydatkowano kwotę 195,1 tys. zł.

Fotografia. Ciek wodny przed remontem i po remoncie

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Plan adaptacji do zmian klimatu

Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030 przyjęto Uchwałą NR XII/161/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 września 2019 r. Celem nadrzędnym planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030 jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Zabrze, w celu utrzymania zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców. Plan wskazuje wizję, cel nadrzędny oraz cele szczegółowe adaptacji Miasta do zmian klimatu, jakie powinny zostać osiągnięte poprzez realizację wybranych działań adaptacyjnych w czterech najbardziej wrażliwych sektorach/obszarach Miasta, tj. gospodarki wodnej, terenów zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, transportu i energetyki. Plan Adaptacji ma na celu przystosowanie Miasta do zmian klimatu, zmniejszenie jego podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do radzenia sobie ze skutkami tych zjawisk i ich pochodnych.

W 2021 roku zrealizowano następujące działania:

- rozbudowano sieć ciepłowniczą,
- w dokumentach strategicznych uwzględniono zmiany klimatu,
- udostępniono mieszkańcom rowery elektryczne,
- realizowano dokument pn. „ Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)”,
- prowadzono programy związane z dofinansowaniem mieszkańcom wymiany źródeł ciepła i inwestycji związanych z termomodernizacją budynków mieszkalnych,
- przeprowadzono termomodernizację obiektów użyteczności publicznej,
- prowadzono edukację ekologiczną,
- prowadzono działania związane z poprawą jakości terenów zielonych w Zabrzu,
- rozbudowano system dróg rowerowych,

- zmodernizowano infrastrukturę tramwajową,
- powołano Zespół do spraw gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi – Zarządzenie Nr 1033/WE/2021 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 28 grudnia 2021 r.

Efektywność energetyczna

W ramach zadania pn. „Budowa, rozwój i modernizacja infrastruktury ciepłowniczej” realizowana jest budowa sieci ciepłowniczej dla osiedli Rokitnica i Helenka. Jest to największa inwestycja w historii działalności Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej. Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, o nazwie: „Budowa sieci ciepłowniczej dla osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych”. Jego głównym celem jest poprawa stanu powietrza poprzez zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza powstających w procesie spalania w kotłowniach osiedlowych oraz dodatkowo umożliwienie zasilenia obiektów dotychczas nie zasilanych z sieci ciepłowniczej (ogrzewanych obecnie, głównie przez kotły węglowe) w ciepło pochodzące ze źródeł wysokosprawnej kogeneracji. Projekt, planowany na lata 2020-2023, polega na budowie łącznie 9,23 km sieci ciepłowniczej łączącej Elektrociepłownię Fortum z dzielnicami Zabrze Helenka oraz Zabrze Rokitnica. Przedsięwzięcie przewiduje także rozbudowę sieci ciepłowniczej w tych dzielnicach. W ramach inwestycji zlikwidowana zostanie ostatnia węglowa kotłownia w dzielnicy Helenka (moc zainstalowana 11,64 MW) oraz kotłownia gazowa, szczytowo-olejowa w dzielnicy Rokitnica (moc zainstalowana 6,3 MW). Elektrociepłownia, do której zostaną przyłączone sieci osiedlowe w dzielnicach, jest częścią systemu ciepłowniczego Fortum Silesia S.A., który spełnia warunki efektywnego systemu ciepłowniczego.

W ramach zadania w sektorze „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” jedną z inicjatyw zrealizowanych w roku 2021, jest idea racjonalizacji użytkowania energii. W ramach pilotażowego zadania dotyczącego wdrożenia Systemu Zarządzania Energią dla Szkoły Podstawowej nr 42, zostały podjęte konkretne działania w celu oszczędności energii cieplnej, których wdrożenie zagwarantowało uzyskanie zauważalnych oszczędności. W sezonie 2020/2021 oszczędność energii cieplnej w stosunku do sezonu obliczeniowego wyniosła 32,72%. Należy pamiętać że efekty oszczędności dotyczą nie tylko jednostek samorządu (jako instytucji prowadzącej), ale również dostawcy ciepła (zmniejszone zużycie paliwa, zmniejszone opłaty za korzystanie ze środowiska). Ilość zaoszczędzonego ciepła silnie zależy od indywidualnych cech konstrukcyjnych budynku. Kolejne takie rozwiązania w zabrzeńskich obiektach użyteczności publicznej są w trakcie opracowań.

Kontynuowano realizację projektu pn.: „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze”. Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz obniżenie kosztów ich eksploatacji i utrzymania oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu materiałów i technologii sprzyjających lepszej wydajności w ramach zrealizowania kompleksowego projektu termomodernizacji. Zakończono prace związane z realizacją termomodernizacji objętych I, II, III etapem termomodernizacji. Zakończono termomodernizację budynków: Przedszkola nr 11 przy ul. Fredry oraz Przedszkola nr 23 przy ul. Ślęczka. Przedsięwzięcia w trakcie realizacji - etap IV, V. Trwają prace budowlane termomodernizacji budynków: Przedszkola nr 29 przy ul. Paderewskiego, Przedszkola nr 36 przy ul. Heweliusza, Szkoły Podstawowej nr 28 przy ul. Kosmowskiej, Centrum

Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego (CKPiU) przy ul. 3 Maja, Przedszkole nr 39 przy ul. Pobożnego, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8 przy ul. Badestinusa, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych przy ul. Franciszkańskiej.

Kontynuowano projekt pn. „Termomodernizacja budynków na osiedlu Zandka – zarządzanie energią”, realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont 9 budynków z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka. W ramach projektu do miejskiej sieci ciepłowniczej w dzielnicy Zandka podłączone zostały kamienice przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. Trwały prace remontowe w kolejnych pięciu budynkach przy ul. Krakusa, tj. nr: 10, 12, 14, 16, 18.

Kontynuowano realizację projektu pn. „Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w Zabrzu”. Celem projektu jest obniżenie zużycia energii pierwotnej oraz ograniczenie emisji CO₂, wspieranie głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych, zmierzającej do zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku to przedsięwzięcie w wyniku którego zostaną zmniejszone wartości wskaźników rocznego zapotrzebowania na: energię użytkową, energię końcową oraz nieodnawialną energię pierwotną. W 2021 roku wykonano termomodernizację budynku przy ul. Wyszyńskiego 28. Przeprowadzono postępowanie przetargowe w zakresie termomodernizacji budynków: ul. 11 Listopada 179-181, ul. Szymanowskiego 5, ul. Bytomska 73, ul. Sienkiewicza 44.

W 2021 roku realizowano również etap II projektu pn. „Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w Zabrzu”. Przedmiotem tego etapu projektu jest termomodernizacja 12 budynków mieszkalnych położonych w Zabrzu przy ul. Górnośląskiej 10, Rataja 16, ul. Nowodworskiej 18, ul. Sobieskiego 3-5, ul. Wolności 193, ul. Grabskiego 6-8, ul. Wyszyńskiego 10-12, ul. Piłsudskiego 12a, ul. 11 Listopada 159-161, ul. 11 Listopada 159a-161a, ul. Tomeczka 2 oraz ul. 3 Maja 71 wraz z podłączeniem budynku przy ul. Tomeczka 2 do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Zrealizowano projekt pn. „Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 8 i 10 w Zabrzu”. Celem projektu było przede wszystkim: zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy oraz racjonalne wykorzystanie energii, zmniejszenie zużycia energii w obiektach i obniżenie kosztów ich utrzymania. Zakres działań projektowych, realizowanych przez Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami (JGN), obejmował dwa budynki wielorodzinne: ul. Tomeczka 8 i 10, zlokalizowane na osiedlu Zandka.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

Tabela. Środki przeznaczone na realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Środki przeznaczone na realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu							
Lp.	Etap	Okres realizacji	WFOŚiGW	Środki własne gminy	Środki własne mieszkańców	Dotacja NFOŚiGW /WFOŚiGW	Razem
1	I etap	2009-2010	3 859 800,00 zł	2 420 822,75 zł	25 644,82 zł	- / 117 836,75 zł	6 424 104,32 zł
2	II etap	2011	4 765 716,35 zł	2 477 617,78 zł	-	- / 177 164,40 zł	7 420 498,53 zł
3	III etap	2012	3 833 330,98 zł	2 823 356,90 zł	-	- / 137 624,70 zł	6 794 312,58 zł
4	IV etap	2013	3 234 601,38 zł	2 545 123,05 zł	-	477 785,20 zł / 140 985,06 zł	6 398 494,69 zł
5	V etap	2014	4 133 864,50 zł	2 407 953,98 zł	-	1 132 556,97 zł / 149 356,44 zł	7 823 731,89 zł
6	VI etap	2015	3 900 963,12 zł	2 482 854,96 zł	4 000,00 zł	1 185 000,73 zł / 136 031,85 zł	7 708 850,66 zł
7	VII etap	2016	2 808 376,51 zł	1 546 562,49 zł	-	- / 78 873,75 zł	4 433 812,75 zł
8	VII etap	2017	1 223 155,04 zł	564 488,78 zł	-	190 000,00 zł / 42 896,25 zł	2 020 540,07 zł
9	VIII etap	2017	2 816 107,20 zł	1 658 841,62 zł	-	- / 83 430,90 zł	4 558 379,72 zł
10	IX etap	2018	3 763 937,50 zł	2 415 186,28 zł	-	240 000,00 zł / 130 183,20	6 549 306,98 zł
11	X etap	2019-2020	3 821 860,34 zł	3 492 098,30 zł	-	340 000,00 zł / 154 426,50 zł	7 808 385,14 zł
12	XI etap	2020-2021	4 023 439,87 zł	3 804 818,44 zł	-	- / 156 333,00 zł	7 984 591,31 zł
13	XII etap	2021-2022	4 018 500,00 zł	2 679 000,00 zł	-	- / 180 828,45 zł	6 878 328,45 zł
Razem			46 203 652,79 zł	31 318 725,33 zł	29 644,82 zł	3 565 342,90 zł / 1 685 971,25 zł	81 117 365,84 zł

Źródło: Wydział Ekologii

Tabela. Efekt rzeczowy realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Efekt rzeczowy realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu														
	I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap	XI etap	XII etap	Razem
	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	2019-2020	2020-2021	2021-2022	
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	210	225	1 830
Montaż kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	40	20	967
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	80	120	600
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	45	45	791
Docieplenie dachów/ stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	40	40	709
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50	-	40	40	40	45	45	651
Razem	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	460	495	5 548

Źródło: Wydział Ekologii

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

Tabela. Efekt ekologiczny realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Efekt ekologiczny realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu														
Etapy	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Lata	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	2019-2020	2020-2021	2021-2022	
Pył (kg/a)	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3 162	76	11 740	16 602	16 673	20 261	116 291
SO ₂ (kg/a)	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1 476	631	5 560	7 633	7 655	9 480	70 671
NO _x (kg/a)	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	862	847	1 087	9 967
CO (kg/a)	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5 935	580	8 009	11 117	11 154	13 680	91 070
B(a) P (kg/a)	5,11	3,40	1,70	1,70	2,77	1,42	-	1,80	-	2,40	3,30	3,30	4,1	31
CO ₂ (kg/a)	1 274 580	1 269 157	770 861	707 171	1 238 812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	999 257	984 116	1 133 491	10 798 286
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto (GJ/a)	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5 698	-	4 662	4 662	4 403	4 403	4 489	69 743
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych (GJ/a)	1 017	1 016	960	900	900	832	192	462	192	308	308	308	154	7 549

Źródło: Wydział Ekologii

Działania proekologiczne

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

W Zabrzu realizowany jest Program ochrony środowiska przed hałasem przyjęty Uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023". Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.

Zadania zapisane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze są przewidziane do realizacji na najbliższe lata. W ramach obowiązującego Programu, w zakresie działań krótkoterminowych, przewidziano realizację zadań inwestycyjnych, które wpłyną na poprawę klimatu akustycznego miasta. Zadania te zestawiono poniższej w tabeli.

Tabela. Zadania zapisane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

Zadania zapisane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze		
Nr	Nazwa zadania	Realizacja
D1	Budowa odcinka drogi DW 921 "Nowo-Paderewskiego" od ul. Makoszowskiej do ul. Sikorskiego - 0,7 km	Planowane do realizacji
D2	Budowa ulicy "Nowo-Hagera" – połączenie dzielnicy Zaborze z dzielnicą Biskupice	Miasto Zabrze pozyskało środki zewnętrzne na realizację inwestycji pn.: "Budowa obwodnicy Miasta Zabrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 921 wraz z przebudową ul. Hagera". Przesunięto termin zakończenia inwestycji na rok 2028
D3	Budowa drogi łączącej KSSE z autostradą A1 "Ofertowa"	W trakcie realizacji
D4	Przebudowa ulicy Piłsudskiego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Roosevelta do wiaduktu kolejowego wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu – wymiana nawierzchni na bitumiczną – długość odcinka 0,93 km	Zrealizowano
D5	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu	Zrealizowano
D6	Przebudowa ulicy Wolności na odcinku od ulicy Galla do ulicy K. Miarki	Planowane do realizacji
D7	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Miarki, Bytomska, Stalmacha.	Zrealizowano częściowo

Źródło: Wydział Ekologii

Elementem uzupełniającym inwestycje drogowe, są przedsięwzięcia zamierzone do realizacji przez Zarządcę linii tramwajowych tj. Tramwaje Śląskie S.A.

Modernizacja infrastruktury tramwajowej znacząco wpływa nie tylko na polepszenie oddziaływania hałasu tramwajowego, lecz również drogowego. Odnosi się to szczególnie do odcinków torowisk niewydzielonych, położonych bezpośrednio na jezdni. Remont torowiska jest związany wówczas z koniecznością poprawy stanu technicznego nawierzchni jezdni.

Zadania inwestycyjne na obszarze miasta Zabrze realizowane przez przedsiębiorstwo Tramwaje Śląskie S.A. w okresie obowiązującego Programu przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Inwestycje przedsiębiorstwa Tramwaje Śląskie S.A., wpisujące się w realizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

Inwestycje spółki Tramwaje Śląskie, w ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem			
Nr	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizacja
T1	Zadanie nr 6.1 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami	2018-2019	Zrealizowane
T2	Zadanie nr 6.3 Przebudowa obiektu mostowego nad potokiem Julka w Zabrzu wraz z torowiskiem do przejazdu przez ul. Stara Cynkownia w Bytomiu.	2018	Zrealizowane
T3	Zadanie nr 8.1 Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knuruwskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrze.	2018-2019	Zrealizowane w 2021r.
T4	Zadanie nr 8.2 Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki.	2018-2019	Planowane do realizacji
T5	Zadanie nr 8.3 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską	2019-2020	Planowane do realizacji
T6	Zadanie nr 6.2 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami.	2019-2020	Zrealizowane w 2021 r.
T7	Zadanie nr 15 Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą.	2018-2020	W trakcie realizacji

Źródło: Wydział Ekologii

Działalność Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (ZPWik)

Strategicznym zamierzeniem Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza.

Do osiągnięcia wymienionego wyżej celu, realizowany jest „Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociagowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2021-2024”, przyjęty Uchwałą nr XXIX/476/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 stycznia 2021 r.

LAUREAT KONKURSU

Działania na rzecz zapewniania wody o najwyższej jakości, uzyskanie najlepszych wyników oczyszczania ścieków oraz edukacja ekologiczna zostały docenione przez kapitułę konkursu „Teraz Polska”, która przyznała to prestiżowe wyróżnienie ZPWik. Zarząd spółki odebrał wyróżnienie w Pałacu Prezydenckim w Warszawie w dniu 9 czerwca 2020 r. To wynik wielu lat wytężonej pracy, wysiłku i wiedzy fachowców pracujących w tej spółce miejskiej. W 2021 roku, Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska” potwierdziła, że firma ZPWik w dalszym ciągu świadczy usługi na niezmiennym, wysokim poziomie i przedłużyła prawo do posługiwania się Godłem na kolejny rok.

23 listopada 2021 r., podczas uroczystej gali, która odbyła się w Katowicach, przedstawiciele Polskiej Izby Ekologii przyznali Zabrzeńskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w Zabrzu nagrodę Ekolaur w kategorii „Całokształt działań związanych z ochroną środowiska w latach 2006 -2021”.

Fotografia. Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2021

Źródło: <https://wodociagi.zabrze.pl>

26 listopada 2021 r., w Warszawie, odbyła się Wielka Gala Finałowa XXIV edycji Programu Przedsiębiorstwo Fair Play. Kapituła Programu przyznała Certyfikat Przedsiębiorstwo Fair Play 2021 oraz Diamentową Statuetkę Zabrzeńskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji.

Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w 2021 roku zajęło czwarte miejsce, na 80 zgłoszonych firm wodociągowych z całego kraju, w X edycji Ogólnopolskiego Rankingu Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji.

Fotografia. Przedsiębiorstwo Fair Play 2021

Źródło: <https://wodociagi.zabrze.pl>

Przedmiotem działalności Spółki w 2021 r. było m.in.:

- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej na terenie działalności,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie działalności,
- produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,
- administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną oraz urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie remontów kapitałnych, modernizacji i inwestycji, w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,
- świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,
- prowadzenie działalności w zakresie: produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi oraz urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

W 2021 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody,
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Celami jakościowymi, inwestycji zrealizowanych w 2021 r., były:

- bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków;
- konkurencyjność Gminy;
- funkcjonalność infrastruktury;
- pewność-niezawodność działania;
- komfort życia mieszkańców.

W 2021 r., na inwestycje rzeczowe, Spółka wydatkowała kwotę 7 184,3 tys. zł, w tym na:

- realizację zadań inwestycyjnych: 4 682,4 tys. zł;
- zakup środków trwałych: 2 229,1 tys. zł;
- zakup wartości niematerialnych i prawnych: 272,8 tys. zł.

Zadania inwestycyjne ZPWiK Sp. z o.o., prowadzone w 2021 roku, przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Zadania inwestycyjne ZPWiK Sp. z o.o. prowadzone w 2021 roku

Zadania inwestycyjne ZPWiK Sp. z o.o. w 2021 roku		
Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie (w tys. zł)
I.	USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE	
I	Dokumentacja projektowa	280,9
1.	Budowa i przebudowa kanalizacji rozdzielczej w rejonie ul. Mikulczyckiej (rejon domków jednorodzinnych)	89,6
2.	Przebudowa wodociągu przesyłowego na odcinku od ul. Makoszowskiej do ul. Rymera	72,5
3.	Budowa przepompowni wody dla m. Świątoszowice	48,0
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków przy ul. Na Piaskach	32,0
5.	Rozbiórka kiosków oraz budowa kiosku na zbiorniku wody na terenie hydroforni Sobieski	20,0
6.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Buchenwaldczyków	10,4
7.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Gogolińskiej - p.poż.	6,4
8.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 3 Maja (rejon ul. Sądowej)	2,0
II	Roboty budowlane	3 015,5

9.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Gwareckiej	910,4
10.	Budowa sieci wod - kan na terenie schroniska dla zwierząt (zakres z UM)	813,0
11.	Wykonanie robót uzupełniających „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce”	391,1
12.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Na Piaskach (Hagera II część)	250,0
13.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Grunwaldzkiej	229,3
14.	Wymiana falownika dla wirówki 3.17 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	140,1
15.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 3 Maja (rejon ul. Sądowej)	128,5
16.	Montaż barier podczerwieni w SUW Grzybowice i w SUW Mikulczyce	70,0
17.	Montaż układów pomiaru wolnego chloru: w SUW Mikulczyce szt. 2 i w SUW Grzybowice szt. 1	59,2
18.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Czekanowskiej	24,0
III.	Zadania awaryjne i pozostałe	1 386,0
19.	Renowacja kanalizacji sanitarnej metodą rękawa w ul. Wolności	673,9
20.	Wymiana sieci wodociągowej w ul. Czołgistów	481,9
21.	Zabudowa instalacji punktów ładowania na terenie Bazy Transportu i Sprzętu	76,9
22.	Wymiana sieci kanalizacji sanitarnej ul. Marsa	68,2
23.	Montaż gazomierza ultradźwiękowego w instalacji biogazu w oczyszczalni ścieków Śródmieście w Zabrze	39,6
24.	Budowa zewnętrznej instalacji c.o. i c.w.u. na terenie Bazy Transportu i Sprzętu ZPWiK Sp. z o.o.	19,0
25.	Montaż monitoringu w budynku hydroforni Sobieski	6,5
26.	Rozbudowa systemu kontroli dostępu w budynku biurowo-socjalnym na terenie Bazy ZPWiK Sp. z o.o.	6,4
27.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ul. Bytomskiej do schroniska dla zwierząt w Zabrze. Etap II.	5,5
28.	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku administracyjno-warsztatowego (wodomierzownia) na terenie Bazy Transportu i Sprzętu ZPWiK Sp. z o.o.	4,5
29.	Zabudowa szlabanu na drodze dojazdowej do budynku Zarządu ZPWiK Sp. z o.o. - dokumentacja	3,5
OGÓŁEM ZADANIA INWESTYCYJNE		4 682,4

Źródło: ZPWiK Sp. z o.o.

„Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędów Wodociągowych i Urzędów Kanalizacyjnych w latach 2021-2024” zakładał wykonanie w 2021 r. sześciu przedsięwzięć inwestycyjnych, związanych z infrastrukturą wod-kan. Cztery zadania zostały zakończone, dwa są w trakcie realizacji i zostaną ukończone w 2022 r.

Działalność Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (ZPEC)

Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. jest specjalistycznym, branżowym przedsiębiorstwem ciepłowniczym o 50-letnim doświadczeniu, które zajmuje się wytwarzaniem, przesyłem i dystrybucją ciepła systemowego. Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w miastach jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. ZPEC Sp. z o.o. zaspakaja obecnie około 40% zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta Zabrze.

Celem Spółki jest ciągła i niezawodna dostawa ciepła systemowego dla zaspokojenia komfortu cieplnego obecnych i przyszłych odbiorców, dbając przy tym o ekologię i bazując na najnowszych rozwiązaniach technologicznych.

Główne cele ZPEC Sp. z o.o.:

- przyłączanie nowych odbiorców ciepła,
- rozwój rynku ciepłowniczego,
- przyłączenie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi (likwidacja niskiej emisji),
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła.

Fotografia. Siedziba Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. J.W. Goethego 3

Źródło: www.zabrze.com.pl

W 2021 roku Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. wykonało wszystkie zaplanowane prace, warunkujące dostawę ciepła do odbiorców. Dokonano również zakupów inwestycyjnych już gotowych przyłączy i węzłów ciepłych.

Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 16 917 821,47 zł netto, w tym:

- nakłady inwestycyjne: 16 662 559,48 zł netto,
- remonty własne: 255 261,99 zł netto.

Podstawowym założeniem Przedsiębiorstwa, w realizacji Planu Robót, było efektywne wykorzystanie posiadanych środków finansowych na cele inwestycyjne i remontowe oraz stosowanie najnowszych technologii w budowie nowych, modernizowaniu i remontowaniu istniejących składników majątku Spółki.

23 października 2021 r., podczas uroczystej gali, która odbyła się w Katowicach, przedstawiciele Polskiej Izby Ekologii przyznali Zabrzeńskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej w Zabrzu nagrodę Ekolaur, w kategorii: „Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym”.

Fotografia. Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2021

Źródło: ZPWik Sp. z o.o.

SIECI CIEPŁOWNICZE

Zadania inwestycyjne, realizowane w 2021 roku, obejmowały zarówno budowę nowych sieci ciepłowniczych, jak i modernizację sieci ciepłowniczych już istniejących – przebudowa sieci ciepłowniczych kanałowych na preizolowane.

W roku 2021, w ramach projektu pod nazwą „Modernizacja sieci ciepłowniczej w Zabrzu przebudowa sieci z kanałowej na preizolowaną”, zakończono realizację Zadania 3. „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze. Obejmowała ona wymianę

odcinka magistrali południowej sieci ciepłowniczej, wzdłuż ul. Klonowej w Zabrzu. W ramach POIŚ nastąpiła w roku 2021 realizacja ostatniego III etapu tej inwestycji. W roku 2021 zrealizowano 257,85 m sieci wraz z wykonaniem połączeń z istniejącymi odgałęzieniami. Całkowita długość sieci, wykonanej w latach 2019, 2020 i 2021 wynosiła 904m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2021 roku – 915 313,29 zł netto.

W ramach projektu pn. „Budowa sieci ciepłowniczej do osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych”:

- kontynuowano, rozpoczętą w roku 2020, realizację Zadania 1. „ Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej od komory przyłączeniowej KP do punktu rozdziału na sieci osiedlowe: os. Helenka i os. Rokitnica w Zabrzu”. Długość wybudowanej w roku 2021 sieci ciepłowniczej wyniosła 1 381,1 m. Wartość zrealizowanej inwestycji w roku 2021 wyniosła – 5 535 376,48 zł netto (z gruntami 5 537 428,30 zł netto);
- kontynuowano, rozpoczętą w roku 2020, realizację Zadania 2. „ Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej w podziale na etapy: ETAP I – sieć ciepłownicza osiedlowa od punktu rozdziału do kotłowni os. Helenka przy ul. Niepokólczyckiego 41 w Zabrzu”. Długość wybudowanej w roku 2021 sieci ciepłowniczej wyniosła 752,9 m. Wartość zrealizowanej inwestycji w roku 2021 wyniosła – 882 551,53 zł netto (z gruntami 885 071,06 zł netto);
- rozpoczęto realizację Zadania 3. „ Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej w podziale na etapy: ETAP II – sieć ciepłownicza osiedlowa od punktu rozdziału do kotłowni os. Rokitnica przy ul. Budowlanej 72 w Zabrzu”. Długość wykonanego odcinka sieci w 2021 roku wyniosła 1 096,9 m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2021 roku wyniosła 2 942 369,98 zł netto (z gruntami 3 173 137,87 zł netto);
- rozpoczęto realizację Zadania 4. „ Budowa magistrali przyłączeniowej od EC Zabrze do komory przyłączeniowej KP”. Długość wykonanego odcinka sieci w 2021 roku wyniosła 893,3 m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2021 roku wyniosła 2 854 979,98 zł netto (z gruntami 3 029 793,09 zł netto).

W ramach przebudowy z sieci kanałowej na preizolowaną wykonano sieć ciepłowniczą od komory przy ul. 3-go Maja do budynku Łaźni Miejskiej przy ul. Plac Krakowski w Zabrzu. Sieć ciepłownicza została wykonana w technologii rur preizolowanych, pojedynczych, o standardowej grubości izolacji, w zakresie średnic 2xDn150/250, 2xDn100/200, 2xDn80/160, 2xDn65/140, 2xDn50/125, 2xDn40/110, 2xDn40/160 (TWIN), 2xDn32/90. Długość wykonanej sieci, zgodnie z operatem geodezyjnym, wyniosła 277,6 m. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 386 019,73 zł netto.

Wykonano przebudowę sieci ciepłowniczej kanałowej na preizolowaną, od komory KZ na terenie Szkoły Podstawowej nr 43 przy ul. Sądowej do odgałęzienia dla budynku przy ul. Wallek – Walewskiego 26-30, wraz z przyłączami do Szkoły Podstawowej nr 43 i Żłobka Miejskiego w Zabrzu. Sieć ciepłowniczą wykonano z rur preizolowanych pojedynczych, 2xDn 65/140 – Dn50/125- 2xDn 32/110. Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej wyniosła 228,4 m. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 263 989,05 zł netto.

Wykonano sieć ciepłowniczą wysokoparametrową preizolowaną, od komory K1 przy ul. Skłodowskiej – Curie do węzłów cieplnych w budynkach mieszkalnych przy ul. Grunwaldzkiej 8d, 8g, 10d, 10i oraz przy ul. Skłodowskiej 49 i 43 w Zabrzu, w związku z likwidacją węzła grupowego

przy ul. Skłodowskiej 43. Sieć ciepłownicza została wykonana z rur ciepłowniczych preizolowanych, pojedynczych, w standardowej grubości izolacji, w zakresie średnic 2x \varnothing 150/250, 2x \varnothing 100/200, 2x \varnothing 80/160, 2x \varnothing 65/140, 2x \varnothing 50/110, 2x \varnothing 32/110. Długość sieci ciepłowniczej wyniosła 545,7 m. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 690 714,18 zł netto.

PRZYŁĄCZA SIECI CIEPŁOWNICZYCH

Zgodnie z planem robót i umowami o przyłączenie do sieci ciepłowniczej przyłączono 3 budynki. Były to budynki zarówno mieszkalne jak i usługowe:

- Przyłączy do budynku mieszkalnego przy ul. Tomeczka 8. Przyłączy zostało wykonane z rur CASAFLEX, o średnicy 2x \varnothing 32/110. Długość przyłącza, zgodnie z operatem geodezyjnym, wyniosła 7,1 m. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 73 179,25 zł netto.
- Przyłączy do budynku mieszkalnego przy ul. Tomeczka 10. Przyłączy zostało wykonane z rur CASAFLEX, o średnicy 2x \varnothing 32/110. Długość przyłącza, zgodnie z operatem geodezyjnym, wyniosła 6,8 m. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 73 179,25 zł netto.
- Przyłączy do budynku mieszkalnego przy ul. Pokoju 57. Przyłączy ciepłownicze zostało wykonane z rur ciepłowniczych preizolowanych typu TWIN, o średnicy 2x \varnothing 25/140. Długość przyłącza zgodnie z operatem geodezyjnym wyniosła 9,0 m. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 50 024,15 zł netto.
- Przyłączy do budynku mieszkalnego przy ul. Słowackiego 2A – zakup inwestycyjny. Zakupiono przyłączy ciepłownicze, o średnicy 2x \varnothing 50/125, z rur preizolowanych pojedynczych. Długość przyłącza 7,0 m. Koszt zakupu inwestycyjnego – 45 000,00 zł netto.
- Przyłączy do budynku Dworca PKP przy ul. Plac Dworcowy 7 – zakup inwestycyjny od Urzędu Miasta. Zakupiono przyłączy ciepłownicze, o średnicy 2x \varnothing 50/125, z rur preizolowanych pojedynczych. Długość przyłącza 57,3 m. Koszt zakupu inwestycyjnego – 162 498,00 zł netto.
- Przyłączy do budynku mieszkalnego przy ul. Skłodowskiej 40 – zakup inwestycyjny. Zakupiono przyłączy ciepłownicze, o średnicy 2x \varnothing 50, w technologii CASAFLEX 2x60/142. Długość przyłącza 30,0 m. Koszt zakupu inwestycyjnego – 45 509,00 zł netto.
- Przyłączy do budynku mieszkalnego przy ul. Wolności 357 – zakup inwestycyjny. Zakupiono przyłączy ciepłownicze, o średnicy: 2x \varnothing 100/200, 2x \varnothing 40/110 w technologii rur preizolowanych. Długość przyłącza 53,6 m. Koszt zakupu inwestycyjnego – 97 300,00 zł netto.
-

INNE ROBOTY WYKONANE NA SIECIACH CIEPŁOWNICZYCH:

- Wykonano remonty istniejących komór ciepłowniczych przy ul. Bankowej, Al. Monte Cassino, w Parku Poległych Bohaterów oraz przy ul. Wolności w dzielnicy Maciejów. Wartość wykonanych robót wyniosła 76 000,00 zł netto.
- Wykonano przekładkę istniejącej sieci ciepłowniczej w rejonie ul. Rymera w celu usunięcia sieci z działki prywatnej nr 441/55. Wartość zadania wyniosła 116 533,02 zł netto.

- Wykonano przebudowę sieci 2x $\text{dn}350$ na 2x $\text{dn}300$, na długości 32,5m, wzdłuż dojazdu do obiektów PAN, przy ul. Skłodowskiej 34. Wartość zadania wyniosła 181 500,00 zł netto.
- Wykonano odwodnienie komory przy rzece Bytomce sieci DN 500, poprzez przyłącze w kierunku ul. Topolowej / Niedziałkowskiego. Wartość zadania wyniosła 77 357,01 zł netto
- Wykonano wymianę dwóch sztuk zaworów $\text{dn}150$, na odgałęzieniu do os. Pośpiecha. Wartość wykonywanych robót wyniosła 4 409,60 zł netto.

WĘZŁY CIEPLNE

W 2021 roku zabudowano 7 nowych węzłów ciepłowniczych.

Zrealizowane budowy węzłów ciepłowniczych w 2021 roku:

1. Węzeł cieplny na potrzeby c.o. i c.w.u. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Tomeczka 8 w Zabrzu. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi 55 kW. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 65 906,46 zł netto.
2. Węzeł cieplny na potrzeby c.o. i c.w.u. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Tomeczka 10 w Zabrzu. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi 55 kW. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 66 278,46 zł netto.
3. W ramach projektu - likwidacja węzła grupowego przy ul. Skłodowskiej 43, zabudowanych zostało pięć węzłów dwufunkcyjnych c.o. i c.w.u., w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Grunwaldzkiej 8d, 8g, 10i, 10d i Skłodowskiej 49. Łączna moc cieplna zabudowanych węzłów wynosi 1 195,25kW w tym:
 - ul. Grunwaldzka 8d – 302,53 kW, o wartości 81 866,79 zł netto,
 - ul. Grunwaldzka 8g – 163,82 kW, o wartości 72 820,94 zł netto,
 - ul. Grunwaldzka 10i – 230,47 kW, o wartości 72 115,33 zł netto,
 - ul. Grunwaldzka 10d – 323,43 kW, o wartości 82 284,38 zł netto,
 - ul. Skłodowska 49 – 175 kW, o wartości 72 325,62 zł netto.

Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 381 413,03 zł netto.

4. Węzeł cieplny na potrzeby c.o., w budynku Dworca PKP, przy ul. Plac Dworcowy 7 w Zabrzu – zakup inwestycyjny od Urzędu Miasta. Węzeł zabudowano z pełną automatyką. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi 400 kW. Wartość zakupu inwestycyjnego wyniosła 80 591,36 zł netto.
5. Węzeł cieplny na potrzeby c.o. i c.w.u. w budynku przy ul. Wolności 357 w Zabrzu – zakup inwestycyjny. Węzeł zabudowano z pełną automatyką. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi 74 kW. Wartość zakupu inwestycyjnego wyniosła 97 000,00 zł netto.
6. W ramach modernizacji węzeł cieplny przy ul. Korczoka 57c został rozbudowany o moduł c.w.u. Moc cieplna węzła cieplnego wynosi 234kW, przy czym moc dobudowanego modułu c.w.u. wynosi 120 kW. Wartość inwestycji, razem z odkupioną dokumentacją, wyniosła 67 277,62 zł netto.
7. W ramach modernizacji węzeł cieplny przy ul. Korczoka 59d został rozbudowany o moduł c.w.u. Moc cieplna węzła cieplnego wynosi 227 kW, przy czym moc dobudowanego modułu c.w.u.

wynosi 146kW. Wartość inwestycji, razem z odkupioną dokumentacją, wyniosła 67 277,64 zł netto.

8. W ramach remontów własnych dokonano przeglądu i konserwacji 38 węzłów cieplnych znajdujących się na os. Rokitnica. Dokonano również przeglądu i konserwacji armatury, uzupełnienia izolacji, napraw, czyszczenia i udrożnienia odwodnień. Nakłady na remonty i konserwacje wynosiły 2 508,04 zł netto.

SIEĆ MONITORINGU WĘZŁÓW CIEPLNYCH

Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów cieplnych, realizowana była równolegle z budowaniem sieci ciepłowniczej.

W 2021 roku zrealizowano: Sieć monitoringu i sterowania węzłów ciepłowniczych zabudowanych przy ul. Grunwaldzkiej 8d, 8g, 10d, 10i i Skłodowskiej 49. Nakłady na budowę wyniosły 17 265,15 zł netto. Wykonano również sieć monitoringu do przyłączanych budynków przy ul. Tomeczka 8 i 10. Wartość poniesionych nakładów wyniosła 3 246,18 zł netto.

KOTŁOWNIE

Prace wykonane w ramach remontów i konserwacji:

1. Kotłownia Helenka – w ramach robót na kotłowni wykonano:
 - remont kotła nr 1,2,4,5 - remont rusztu, napędu rusztu, wentylatorów, odpylaczy, kosza węglowego, leja żużlowego i przesypu;
 - remont składowiska naprawa torowisk i obrotnic oraz ogrodzenia i nawierzchni placu;
 - remont urządzenia nawęglającego - naprawa konstrukcji nośnej, wózka zasypowego, napinaczy.

Koszty remontów i konserwacji wynosiły 69 827,33 zł netto.

2. Kotłownia Rokitnica – w ramach robót na kotłowni wykonano:
 - remont kotłów KD-2 i urządzeń kotłowych;
 - remont zaworów, armatury, instalacji technologicznej i pomieszczeń w budynku kotłowni.

Nakłady na remonty i konserwacje wynosiły 9 788,55 zł netto.

STEROWNIKI

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki swobodnie programowalne wraz z wymianą aplikacji sterującej, zmianą wizualizacji i archiwizacji pracy SWC oraz sposobu transmisji danych (Ethernet). Wymiana sterowników pozwala na odczyt dodatkowych parametrów w węzłach ciepła tj. odczyt wodomierza, odczyt temperatury powrotu c.o. i c.w.u., prowadzenie dodatkowych analiz. Modernizacja ta umożliwia ciągły monitoring pracy węzłów, daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników poprzez internet.

Modernizacji dokonano dla węzłów znajdujących się przy ul.: Janika 14, Janika 16, Janika 17, Janika 20 oraz ul. Janika 22. Wartość wykonanej modernizacji - 39 091,87 zł netto.

POMPY

W ramach modernizacji własnych, na węzłach ciepłych, wymieniono 3 fazowe pompy obiegowe typu UPE, na energooszczędne 1 fazowe pompy typu MAGMA 3, wraz z instalacją zasilania i sterowania.

Modernizacji dokonano dla węzłów znajdujących się przy ul. Armii Krajowej 13, Wolności 286, Wolności 4, Plac Teatralny 1, Rymera 13, Kosmowskiej 43 oraz ul. Pordzika 7. Wartość wykonanej modernizacji – 53 636,60 zł netto.

UKŁADY POMIAROWO – ROZLICZENIOWE + KOSZTY INWESTYCYJNE

W ramach inwestycji, na węzłach ciepłych, dokonano zabudowy układów rozliczeniowo – pomiarowych. Układy zostały zabudowane na węzłach przy ul.: Słowackiego 4-4b, 3-go Maja 89, Wolności 282, Goergiusa Agricoli 2. Wartość wykonanej inwestycji wyniosła 12 757,33 zł netto.

Oprócz wyżej wymienionych remontów i modernizacji, dokonano również remontów własnymi siłami. Remonty te, polegały na drobnych robotach budowlanych, dotyczących malowania, tynkowania itp. budynków należących do majątku Przedsiębiorstwa.

Edukacja Ekologiczna

Centrum Edukacji Ekologicznej przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym (MOB), w 2021 roku, przeprowadziło 371 warsztatów dla 2 892 osób oraz 6 wykładów dla 711 słuchaczy. W ciągu roku odbyło się 20 spotkań edukacyjnych zdalnych, w których uczestniczyło 1 765 osób. Tematyka spotkań obejmowała zajęcia przyrodnicze i ekologiczne. Najważniejsze działania przeprowadzone przez MOB w 2021 r.:

- Ogólnopolska akcja pn. „Akcja Karmnik” – obrączkowanie ptaków.
- Projekt pn. „Zobacz płuca” – spotkania on-line dzieci i nauczycieli.
- Konkursy ekologiczne pn. „Czy smog jest groźniejszy niż smok” oraz „Ekomural – antysmogowy głos młodzieży”.
- Warsztaty metodyczne dla nauczycieli pn. „Przyrodnicze lekcje w Ogrodzie – to jest to!”.
- Organizacja obchodów Tygodnia Ziemi.
- Międzynarodowa akcja pn. „Fascynujący dzień Roślin 2021”.
- Festiwal Kwiatów – XIV edycja.
- „Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym”.
- Projekt ekologiczny „NATURA(LNIE) w Zabrze”, skierowany do młodzieży z zabrzańskich szkół podstawowych i średnich oraz seniorów, organizowany w ramach EKOSESJI.
- Udział w akcji „Sprzątanie Świata – Polska”.
- Udział w „Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach” - wydarzenie naukowe, pod hasłem: „Przyroda wokół nas – chcę wiedzieć więcej!”.
- XVII Dzień Nauki w Zabrze – „Zabrzonauci” międzyszkolna gra online.

- Prelekcje on-line: „Tworzywa sztuczne – czy plastik żyje wiecznie?” oraz „Drugie życie bioodpadów – czyli sposób na zagospodarowanie resztek z naszego stołu”.

W jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury (MOK) w 2021 roku realizowano szereg działań projektowych, promujących działania i postawy proekologiczne. Działania te były realizowane w formie on-line oraz stacjonarnie.

Najważniejsze działania MOK w 2021 rok, związane z edukacją ekologiczną:

- Wideowarsztaty Zero Waste – zajęcia prowadzone on-line, odbywające się w czasie ferii zimowych. Na zajęciach przedstawiono jak nadać drugie życie używanym rzeczom.
- Warsztaty pn. „Wirtualna Florystyka” – cykl zajęć on-line, prowadzonych w styczniu i lutym, przez pracowników Dzielnicowego Ośrodka Kultury (DOK) Grzybowice. Zajęcia przeznaczone dla wszystkich, bez względu na wiek, prezentujące proste możliwości na ozdobienie swojego domu, wykorzystując materiały z odzysku.
- Warsztaty ozdabiania drewnianej skrzynki na klucze, techniką decoupage – zajęcia, prowadzone w marcu przez pracowników DOK Kończyce, na których przedstawiano wykorzystanie materiałów naturalnych, ekologicznych.
- Akcja „Zielony Rekord Polski 2021” – prezentowanie w kwietniu, przez pracowników DOK Biskupice, w mediach społecznościowych, filmu „Sadzimy roślinki”.
- Akcja „Tydzień Ziemi” – zajęcia on-line, organizowane w kwietniu przez pracowników DOK Pawłów, skierowane dla różnych grup wiekowych, wśród których organizowane były konkursy, m.in.: Pawłowski lider ekologii, Kwietny Pawłów.
- Akcja sprzątania Polski – popularyzacja w mediach społecznościowych, przez pracowników DOK Biskupice, pracy Stowarzyszenia Czysta Polska.
- Warsztaty artcyklingu oraz warsztaty nt. „Segregujesz-zyskujesz” – zajęcia organizowane w maju dla uczniów ekoklas przez DOK Pawłów.
- Warsztaty malowania na jedwabiu – zajęcia stacjonarne, prowadzone w sierpniu przez pracowników DOK Biskupice. W czasie warsztatów dzieci i młodzież uzyskały wiedzę o owadach, typach ich rodzaju i przeobrażenia, o jedwabnikach i produkcji jedwabiu.
- Warsztaty, poświęcone propagowaniu zdrowego i ekologicznego stylu życia – zajęcia prowadzone w sierpniu, przez pracowników DOK Kończyce, przy współpracy ŚUM.
- Warsztaty plastyczne dla dzieci – zajęcia prowadzone we wrześniu, przez pracowników DOK Kończyce, na których wykonywano ozdobne wazon i doniczki z wykorzystaniem materiałów odpadowych – plastikowych butelek i pojemników.
- Warsztaty plastyczne pn. „Ekologiczne ozdoby” – zajęcia odbywające się w październiku w DOK Biskupice, w formie stacjonarnej. Na zajęciach plastycznych dzieci tworzyły ozdoby, z użyciem materiałów wtórnych - plastikowych opakowań, a także z suszonych roślin.
- Warsztaty plastyczne dla dzieci i dorosłych – zajęcia prowadzone w październiku, przez pracowników DOK Kończyce, na których ozdabiano torby papierowe materiałami wtórnymi.

- Warsztaty plastyczne dla dorosłych – zajęcia prowadzone w październiku, przez pracowników DOK Kończyce, na których wykonywano ozdoby Bożonarodzeniowe, przy wykorzystaniu materiałów naturalnych, biodegradowalnych.
- Projekt pn. „Śmieci pod lupą, czyli ekologiczny Pawłów” – coroczny projekt Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Pawłowie. W 2021 roku odbyła się XIII edycja, trwająca od kwietnia do grudnia. Zorganizowany we współpracy z Zespołem Szkolno- Przedszkolnym nr 6 oraz Radą Dzielnicę Pawłów. Inicjatywa miała na celu głównie edukację ekologiczną dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Pawłowa.

Muzeum Górnictwa Węglowego zorganizował już XXVIII „Tydzień Ziemi”, który obejmował następujące działania ekologiczne: konkurs poetycki dla uczniów wszystkich typów szkół pod hasłem „...jeszcze będzie normalnie !?...”; konkurs dla młodzieży klas VII-VIII oraz szkół średnich na plakat XXVIII „Tygodnia Ziemi”; konkurs fotograficzny dla uczniów wszystkich typów szkół „Świat za zamkniętymi drzwiami”; konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych „Czy wiecie, co powinno mieć każde dziecko na Świecie ?”; konkurs plastyczny dla uczniów wszystkich typów szkół na projekt naklejki „Siłacz – Zgniatacz”; konkurs plastyczny dla klas VII-VIII oraz szkół średnich na projekt znaczka pocztowego.

Ponadto, Muzeum Górnictwa Węglowego organizował również projekt edukacyjny „Ekobajtel”. Projekt ten, skierowany był przede wszystkim do rodzin z małymi dziećmi w wieku przedszkolnym, bądź wczesnoszkolnym, a także do nauczycieli i pedagogów zajmujących się tematami ekologii, mających pod opieką wymienione grupy wiekowe. Głównym celem projektu była nauka podstaw wiedzy o węglu, który przez lata stanowił bazę dla wszechstronnego rozwoju regionu oraz wzrost wrażliwości ekologicznej i postaw pro-środowiskowych uczestników. Formuła projektu łączyła trzy odrębne, ale uzupełniające się moduły:

- przeprowadzenie serii 12 całodziennych, bezpłatnych warsztatów plenerowych na terenie Parku 12C, od lipca do końca września 2021, dla rodzin z dziećmi;
- stworzenie serii 12 filmów edukacyjnych, dedykowanych ekologii i pierwiastkowi węgla;
- uzupełnienie edukacyjnego Parku 12C w Zabrze o elementy ekologicznego placu zabaw (karuzele napędzane siłą mięśni) ze stanowiskami do segregacji śmieci.

W 2021 roku, po raz 25. rozstrzygnięto konkurs „Zielone Zabrze”, w którym działkowcy i ogrodnicy-amatorzy wyróżniani są za wkład na rzecz upiększania swoich ogrodów. Jest to konkurs, trwający nieprzerwanie od 1996 roku, skierowany do wszystkich mieszkańców miasta Zabrze, placówek oświatowych, wspólnot mieszkaniowych, zakładów pracy, działkowców oraz zarządów Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Celem konkursu jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Zabrze pod względem urozmaicenia bioróżnorodności flory na dużych i małych powierzchniach, dodając uroku otoczeniu. Ponadto celem konkursu jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania Miasta Zabrze, poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony w trosce o piękniejszy wygląd miejsca zamieszkania i naszej Gminy.

Fotografia. Konkurs „Zielone Zabrze”

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W ramach konkursu wyróżniono ponad 50. uczestników, którzy zgłosili się w kategoriach „najpiękniejszy balkon”, „najpiękniejszy ogród przydomowy”, „najpiękniejszy zieleniec na osiedlu mieszkaniowym”, „najpiękniejszy zieleniec przed zakładem pracy” i „najpiękniejszy ogród działkowy”. Nagrody trafiły nie tylko do osób prywatnych, ale również przedstawicieli instytucji i zakładów pracy.

W Zabrzu oddane zostały do użytku kolejne dwie Zielone Pracownie, tj.: „Laboratorium Młodego Odkrywcy” w Szkole Podstawowej nr 37 oraz „Zielony raj” w Szkole Podstawowej nr 39. W nowych pracowniach prowadzone są lekcje przyrody, biologii i geografii, podnoszące świadomość ekologiczną uczniów. Pieniądze na powstanie pracowni pochodziły z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz budżetu miasta Zabrze.

Fotografia. Zielona Pracownia „Zielony Raj” w Szkole Podstawowej nr 39

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W ramach edukacji ekologicznej, w roku 2021, zainicjowany został cykl upowszechnienia wiedzy o zrównoważonym rozwoju w zakresie elektromobilności. W realizowanych przez TV Zabrze wywiadach, filmach i reportażach przybliżony zostaje temat samochodów elektrycznych, rowerów czy hulajnóg elektrycznych, poczynając od definicji elektromobilności, poprzez uwarunkowania prawne, czy przedstawienie światowego trendu związanego z wprowadzeniem zakazu sprzedaży pojazdów spalinowych. Kampania przedstawia zalety płynące dla środowiska z korzystania z „elektryków”, ale także praktyczne porady dotyczące użytkowania samochodu elektrycznego i hybrydowego. Miejskie Przedsiębiorstwa (ZPEC Sp. z o.o. oraz ZPWik Sp. z o.o.) dzielą się zdobytym już doświadczeniem w użytkowaniu takich pojazdów, które już posiadają do wykonywania zadań publicznych. W ramach cyklu edukacyjnego wskazane są również zalety elektromobilności, mające znaczenie nie tylko dla środowiska, ale także dla użytkowników samochodów elektrycznych (np. możliwość darmowego parkowania, poruszania się po buspasach, wjazdu do strefy czystego transportu, czy dopłaty do tego typu pojazdów). W cyklu edukacyjnym występują i wypowiadają się użytkownicy pojazdów elektrycznych oraz eksperci z branży. Elementem zwiększającym zasięg przedsięwzięcia jest kampania informacyjna w internecie i prasie oraz mediach społecznościowych.

Konkurs EKOLAURY 2021

W dniu 23.11.2021 roku, w Katowicach, odbyła się uroczysta gala, podczas której wręczono nagrody laureatom konkursu EKOLAURY organizowanego przez Polską Izbę Ekologii. Miasto Zabrze otrzymało prestiżową nagrodę „Ekolaury XX-lecia” za całokształt działań podejmowanych na rzecz poprawy stanu środowiska. Pośród nagrodzonych tym wyjątkowym tytułem znalazły się tylko dwa miasta: Zabrze i Białystok.

Nagroda, którą otrzymało Miasto Zabrze, przyznana została m.in. za to, że jest jednym z nielicznych miast, w których rozdzielono kanalizację sanitarną i deszczową, tym samym zapewniając ochronę wód powierzchniowych i gruntowych. W Zabrze przeprowadzono także pionierski projekt rekultywacji znacznych terenów przemysłowych, m.in. poprzez wywiezienie z centrum 450 ton smoły. Z myślą o ochronie powietrza, w Zabrze rozbudowywana jest ekologiczna sieć ciepłownicza, a obiekty użyteczności publicznej i budynki mieszkalne poddawane są kompleksowej termomodernizacji. Wartość tych i innych projektów proekologicznych, zrealizowanych w Zabrze w ostatnich latach, wyniosła blisko 1,5 miliarda złotych.

Miasto Zabrze otrzymało w konkursie EKOLAURY także dwa wyróżnienia, w kategoriach: gospodarka wodno-ściekowa oraz edukacja ekologiczna.

Fotografia. Ekolaury Polskiej Izby Ekologii

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Od 2002 r. Polska Izba Ekologii z sukcesem organizuje Konkurs EKOLAURY, promując najefektywniejsze i ekoinnowacyjne działania oraz prace podejmowane na rzecz ochrony środowiska. Konkurs ma zasięg ogólnopolski i skierowany jest do przedsiębiorstw, instytucji, organizacji pozarządowych i samorządów. Jego głównym celem jest wyróżnianie podmiotów zaangażowanych w edukację ekologiczną, popularyzacja inwestycji i działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego i gospodarki wodnej, a także promowanie nowatorskich rozwiązań mających istotny wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. Ekolaury i wyróżnienia są przyznawane w dziewięciu kategoriach: Gospodarka wodno-ściekowa; Ochrona powierzchni ziemi, gospodarka odpadami; Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii; Ekoprodukt, zielone technologie; Edukacja ekologiczna, ochrona przyrody; Energooszczędność, efektywność energetyczna; Czysta Produkcja; Gmina, związek gminny przyjazny środowisku oraz Całokształt działalności na rzecz ochrony środowiska.

Nagrody „Ekolaury”, w 2021 roku, otrzymały także dwie zabrzańskie spółki: ZPEC Sp. z o. o. i ZPWik Sp. z o. o. oraz zabrzański Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla.

Racjonalna gospodarka odpadami

W 2020 roku nastąpiło wiele zmian koniecznych do przeprowadzenia w związku z zmianą przepisów ustawowych, a także dynamiczną sytuacją na rynku odpadów, które wpływały na znaczny wzrost kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Zmiana przepisów krajowych skutkowałą drastycznym wzrostem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w większości gmin w Polsce. Jednakże działania podjęte w mieście Zabrze pozwoliły na obniżenie początkowo wysokich opłat (od maja 2020 r. stawka 27,70 zł/m-c/os.) do poziomu średnich stawek obowiązujących w regionie, tj. 24,20 zł/m-c/os. od miesiąca września 2020 r.

W lutym 2021 roku podjęto Uchwałę nr XXX/495/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi. Wprowadzona regulacja pozwoliła ograniczyć ilość

odbieranych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości bioodpadów, pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, w ramach opłaty podstawowej.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określana jest w składanych przez właścicieli nieruchomości deklaracjach, a także na podstawie decyzji administracyjnych w przypadku kiedy właściciel nieruchomości podał w deklaracji dane niezgodne ze stanem faktycznym, nie dokonał zmian w ustawowym terminie lub w ogóle nie złożył deklaracji.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W 2021 roku obowiązywała umowa CRU/23/2021 z 30.12.2020 r. pn.: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Zabrze”. W ramach tej umowy Wykonawca, oprócz obowiązkowego odbioru bezpośrednio od właścicieli nieruchomości odpadów tj. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, metale i tworzywa sztuczne, papier, szkło, a także bioodpady, dodatkowo realizował usługę odbioru z miejsc wytworzenia odpadów wielkogabarytowych oraz budowlanych i rozbiórkowych (gruzu). Ponadto był zobowiązany do utworzenia i prowadzenia stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), jak również świadczenia usługi mobilnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK). Dodatkowo w wyznaczonych obiektach prowadzona była wzorem lat ubiegłych zbiórka odpadów problemowych tj. baterie i leki. Wykonawcą usług była firma Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Alba S.A., która w ramach podwykonawstwa zleciła część usług Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zabrzu.

W ramach umowy CRU/23/2021 z 30.12.2020 roku realizowano odbiór odpadów z pominięciem nieruchomości niezamieszkałych, które na mocy uchwały Rady Miasta Zabrze od 1 lipca 2020 roku zostały wyłączone z systemu (nie ponosiły opłaty na rzecz gminy, lecz zostały zobowiązane do zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów).

Wartość realizacji usługi przez WPO Alba S.A., w okresie od stycznia do grudnia 2021 r., po potrąceniu kar umownych w wysokości 275,5 tys. zł, naliczonych w związku z uchybieniami w realizacji usługi, wyniosła 41,5 mln zł.

Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania („Dziki wysypiska”).

W 2021 roku usunięto odpady z 36 lokalizacji, na łączną kwotę ponad 250 tys. zł, usuwając podczas tych działań 261,68 Mg (ton) odpadów, głównie odpadów budowlanych i rozbiórkowych (165,54 Mg) oraz niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (65,49 Mg). Trudno ocenić przyczyny deponowania w miejscach nieprzeznaczonych do składowania i magazynowania tak znacznej ilości odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, gdyż gmina w ramach zorganizowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zapewnia odbiór tych odpadów, w miejscu ich wytworzenia (bezpośrednio od właścicieli). Odpady poremontowe można dodatkowo, w ramach ponoszonych opłat, w ilości nie większej niż 2 Mg, oddać w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), przy ul. Cmentarnej 19F. Najbardziej prawdopodobne jest nieprawidłowe działanie podmiotów realizujących wszelkiego rodzaju usługi remontowo-budowlane, które w ramach wykonywanej działalności są zobowiązane zagospodarować odpady we własnym zakresie (ponieść koszty ich utylizacji).

Działania informacyjno-edukacyjne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

EcoHarmonogram

Nieprzerwanie od lipca 2019 roku na terenie miasta Zabrze funkcjonuje aplikacja Eco Harmonogram, której podstawowym założeniem jest prezentowanie wraz z przypominaniem poszczególnych terminów wywozów (harmonogramów), edukowanie mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami wytwarzanymi w gospodarstwach domowych, a także możliwość bezpośredniego kontaktu z gminą i wykonawcą w przypadku konieczności złożenia zapytania, zgłoszenia, czy interwencji.

Od chwili jej wdrożenia jest głównym narzędziem edukacyjno-informacyjnym, w którym każdy użytkownik może zweryfikować, w jakim pojemniku należy zdeponować dany odpad lub do jakiego punktu zbiórki należy go przekazać. Jednocześnie umożliwia Wydziałowi Gospodarowania Odpadami Komunalnymi przekazywać najistotniejsze informacje, związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. godziny pracy punktu obsługi klienta, stacjonarnego, jak i mobilnych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK/MPSZOK), bądź innych aktualności za pośrednictwem wiadomości tekstowych.

Aktualna liczba użytkowników aplikacji wynosi blisko 11,5 tys. i sukcesywnie rośnie, gdyż jest wykorzystywana coraz częściej, również przez administratorów oraz mieszkańców zabudowy wielorodzinnej. W 2021 roku odnotowano ponad 4 tys. wpisów w aplikacji. Za pośrednictwem aplikacji użytkownicy zgłaszają różne potrzeby i oczekiwania, jak np. wymiana/dostawienie pojemnika na odpady komunalne, wcześniejszy odbiór worka BIG-BAG, konieczność dostarczenia/pozostawienia większej ilości worków do selektywnej zbiórki odpadów, czy zidentyfikowane „dzikie wysypisko”. Zgłoszenia dotyczące braku prawidłowej realizacji usługi lub zlecenia jej wcześniejszego wykonania (odbiór BIG-BAG przed upływem 14 dni) są automatycznie przekierowywane do Wykonawcy, który zobowiązany jest podjąć niezwłoczne działania.

Mając na względzie, iż nie wszyscy mieszkańcy korzystają z aplikacji, bądź strony internetowej Miasta Zabrze, w ramach prowadzonej kampanii informacyjno-edukacyjnej, każdego roku kolportowane są materiały w wersji papierowej, dostarczane bezpośrednio do właścicieli nieruchomości, jak np. harmonogramy odbioru odpadów wraz z dodatkowymi informacjami, a także plakaty i ulotki. Materiały informacyjno-edukacyjne są również przekazywane do Wykonawcy usługi tak, aby w każdym miejscu mieszkaniec miał możliwość ich pozyskania. Ponadto na stronie internetowej Miasta Zabrze, a także w prasie lokalnej, publikowane są krótkie informacje, jak również bardziej obszernie artykuły z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Rysunek. EcoHarmonogram - ulotka

Czy wiesz, że w naszej gminie działa

EcoHarmonogram?

więcej informacji w gminie lub na www.ecoharmonogram.pl

Pobierz teraz BEZPŁATNĄ APLIKACJĘ

korzystaj z harmonogramu wywozu odpadów **W TWOIM TELEFONIE!**

- informacje o PSZOK
- wyszukiwanie harmonogramu po adresie
- zawsze aktualny harmonogram w telefonie
- powiadomienia o terminie odbioru odpadów komunalnych
- eko-edukacja - jak sortować śmieci

Aplikacja dostępna na systemy:

ANDROID WINDOWS PHONE APPLE IOS

WSZYSCY SEGREGUJEMY ODPADY KOMUNALNE

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

SKŁO

PAPIER

BIO

NIESEGREGOWANE (ZMIESZANE) ODPADY KOMUNALNE

Czy wiesz, że w naszej gminie działa EcoHarmonogram?

Pobierz teraz bezpłatną aplikację i korzystaj z harmonogramu wywozu odpadów w Twoim telefonie!

Źródło: Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, pomimo trwającej od 2020 roku pandemii, aktywnie uczestniczył w wydarzeniach odbywających się na terenie miasta Zabrze. W ramach współpracy z operatorem czerwonych pojemników, tj. MB Recycling Sp. z o.o. oraz Fundacją Odzyskaj Środowisko, brał czynny udział w akcjach edukacyjnych, a mianowicie:

- „Dzień pszczół”, którego organizatorem był Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu – stoisko z materiałami edukacyjnymi wraz z Fundacją Odzyskaj Środowisko (sierpień 2021 r.);
- „Natura(Inie) w Zabrzu”, projekt organizowany przez IV Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu, Szkołę Podstawową nr 31 w Zabrzu i Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu. Projekt ten, zakłada roczną współpracę zabrzańskiej młodzieży i seniorów, w celu zmniejszenia zużycia wody, produkcji odpadów oraz redukcji śladu węglowego – zorganizowano warsztaty proekologiczne „Trash-Art z elektrośmieci” (wrzesień 2021 r.).

Dodatkowo, w ramach prowadzonych działań edukacyjnych, część środków przeznaczonych na ten cel jest przekazywana do placówek oświatowych, które organizują różnego rodzaju projekty (konkursy, wydarzenia) z zakresu gospodarki odpadami.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

Tabela: Projekty w zakresie edukacji selektywnej zbiórki odpadów, realizowane przez szkoły

PLACÓWKĄ OŚWIATOWĄ	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKĄ OŚWIATOWĄ	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKĄ OŚWIATOWĄ	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKĄ OŚWIATOWĄ	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKĄ OŚWIATOWĄ	NAZWA PROJEKTU
Przedszkole nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 ul. Cmentarna 7 41-800 Zabrze	„Nasz dzieci segregują śmieci”	Przedszkole nr 19 ul. Konopnickiej 1 41-800 Zabrze	Program „SEGREGUJĘ - RATUJĘ”	Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi i Oddziałami Integracyjnymi ul. Kotarbińskiego 16 41-819 Zabrze	Zakup zgniaterek do butelek oraz puszek	Szkoła Podstawowa nr 31 ul. Jordana 7 41-808 Zabrze	„Segregacja śmieci w szkole Podstawowej nr 31 w Zabrzu”	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego ul. Piłsudskiego 58 41-800 Zabrze	Recykling w szkole a segregacja odpadów – kontynuacja
Przedszkole nr 12 ul. Św. Urbana 41-813 Zabrze	„Razem z Kubusiem walczymy ze śmieciami!!!”	Przedszkole NR 25 ul. Cieszyńska 41-800 Zabrze	„Dlaczego, jak i gdzie? Segregować śmieci chcę!”	Przedszkole nr 49 w Zabrzu ul. Sportowa 49 41-800 Zabrze	„Grzeczne dzieci segregują śmieci”	Szkoła Podstawowa nr 6 ul. Klonowa 23 41-800 Zabrze	„Segreguję na 6”		
Przedszkole nr 18 ul. Rolnika 33 41-803 Zabrze	„Źródła odnawialnej segregacji śmieci – nasza przyszłość”	Przedszkole nr 27 ul. Św. Wojciecha 41-800 Zabrze	„Segreguję odpady – to się opłaca!”	Szkoła Podstawowa nr 17 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 14 ul. Korczaka 98 41-806 Zabrze	Edukacja Ekologiczna w praktyce czyli jak należy gospodarować odpadami i czym jest ekologia w żywieniu”	Zespół Szkół Specjalnych nr 39 ul. Sienkiewicza 43 41-800 Zabrze	„Nie wyrzucaj – wykorzystaj!”		
Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi nr 28 ul. Niedziałkowskiego 35 41-800 Zabrze	„Dzieci zbierają nakrętki”	Przedszkole nr 38 ul. Zamenhofs 4a 41-813 Zabrze	„Odpady segregujemy – zdrową planetę mieć chcemy”	Szkoła Podstawowa nr 17 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 14 ul. Korczaka 98 41-806 Zabrze	„Nie śmieć – segreguj!”	III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi ul. Sienkiewicza 33 41-800 Zabrze	„Czystość wokół nas – kontynuacja programu”		
Przedszkole nr 29 ul. Paderewskiego 53 41-810 Zabrze	Wycieczka do Zakładu segregacji odpadów	Przedszkole nr 43 ul. Klonowa 2 41-800 Zabrze	„Dobre rady na odpady”	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 39 ul. Wolskiego 10 41-800 Zabrze	„Z odpadami za pan brat” III edycja	Zespół Szkół nr 17 ul. Piłsudskiego 58 41-806 Zabrze	„Recykling w szkole a segregacja odpadów – kontynuacja		

Źródło: Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

Projekty realizowane przez wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi.

Największym i najistotniejszym projektem, z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, realizowanym przez Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, był projekt pn.: „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zabrzu przy ul. Szyb Franciszek”.

Działania w zakresie utworzenia gminnego PSZOK były podejmowane już w latach 2014-2018, lecz ich intensyfikacja nastąpiła wiosną 2019 roku, co umożliwiło pozyskanie środków zewnętrznych na realizację tej inwestycji. Z uwagi na brak akceptacji przez mieszkańców dzielnicy, w której wyznaczono lokalizację budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, w 2021 roku zrezygnowano z działań związanych z rozpoczęciem tej inwestycji.

W celu realizacji obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, miasto planuje dalsze działania, zmierzające do wytypowania innych miejsc, nadających się do tego celu.

Innym projektem, wspomagającym zbiórkę odpadów, ale również działania informacyjno-edukacyjne (jak właściwie postępować z odpadami), jest projekt rozpoczęty w 2020 roku pn.: „Elektryczne Śmieci”, a mianowicie rozstawienie na terenie miasta Zabrze charakterystycznych czerwonych pojemników do zbiórki odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE). Do końca 2021 roku wyznaczono 20 lokalizacji, w których mieszkańcy Zabrze mogą zdeponować małogabarytowy sprzęt AGD/RTV. Pojemnikowa zbiórka tego typu odpadów jest uzupełnieniem zbiórki realizowanej przez PSZOK i MPSZOK, które są prowadzone przez Wykonawcę usługi odbioru i zagospodarowania odpadów. W 2021 r. zebrano 21,38 Mg tego typu odpadów. Odbiór oraz zagospodarowanie odpadów deponowanych w pojemnikach, w ramach porozumienia zawartego z gminą, jest realizowany nieodpłatnie.

Fotografia. Pojemnik na zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA
(CEL STRATEGICZNY C13)

Infrastruktura drogowa i towarzysząca

Zabrze konsekwentnie modernizuje swój układ komunikacyjny. W 2021 roku, w mieście prowadzonych było wiele inwestycji drogowych. Dużym wsparciem dla prowadzonych działań, w zakresie budowy i remontu dróg, są środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Dzięki rządowemu wsparciu w Zabrzu powstają nowe drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, a stare są remontowane.

Inwestycje drogowe prowadzone przez Miejski Zarząd Dróg (MZD) w Zabrzu w 2021 roku:

- „Budowa drogi publicznej gminnej na południe od ul. Handlowej wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, budowa skrzyżowania typu rondo z ulicami Pyskowicką i Magazynową”. W dniu 20.08.2020 roku podpisano umowę na wykonanie robót. Wartość wykonanej inwestycji wyniosła ponad 6 mln zł. Przedmiot inwestycji objął roboty budowlane, polegające na rozbudowie ul. Handlowej w Zabrzu, obejmującej budowę drogi publicznej na południe od ul. Handlowej o długości ok. 960 m, wraz ze ścieżką rowerową o długości ok. 1050 m, chodnikiem o długości ok. 1050 m, zjazdami do posesji, budowę skrzyżowania typu rondo z ulicami Pyskowicką i Magazynową. Oprócz uzbrojenia pasa drogowego ulicy i terenów inwestycyjnych w kanalizację deszczową o długości ok. 600 m i kanalizację sanitarną o długości ok. 500 m, oświetlenia ulicznego o długości ok. 1 113 m, wodociągu o długości ok. 730 m i kanału technologicznego o długości ok. 1 070 m, dokonana została przebudowa kolidujących z przedmiotową inwestycją odcinków sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, gazowej i teletechnicznej. Na realizację zadania miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 2,2 mln zł, w ramach Funduszu Rozwoju Dróg.

Fotografia. Inwestycja drogowa w dzielnicy Grzybowice

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

- „Przebudowa ulicy Mikulczyckiej na wysokości skrzyżowania ulicy 11-go Listopada wraz z rozbiórką obiektu”. W dniu 10.09.2021 roku podpisano umowę na wykonanie robót. Wartość wykonanej inwestycji wyniosła ponad 700 tys. zł. Roboty zakończono pod koniec grudnia 2021 roku. W ramach przebudowy wykonano m.in.: wymianę warstwy ścieralnej, przebruki zatok autobusowych, kanalizację deszczową, chodniki, obrzeża betonowe, regulację krawężników oraz rozbiórkę wiaduktu nad ul. Mikulczycką.

Fotografia. Przebudowa ul. Mikulczyckiej, na wysokości skrzyżowania ul. 11-go Listopada, wraz z rozbiórką obiektu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

- „Przebudowa ulicy Bytomskiej w rejonie potoku Julka dla poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym”. W dniu 09.03.2021 roku podpisano umowę na wykonanie robót. Wartość wykonanej inwestycji wyniosła ponad 3 mln zł. Przedmiot inwestycji stanowił przebudowę ul. Bytomskiej na długości ok. 280 m.

Fotografia. Przebudowa ulicy Bytomskiej w rejonie potoku Julka

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W ramach zadania, wykonano budowę jezdni dwupasowej, dwukierunkowej z obustronnymi utwardzonymi poboczami oraz barierą energochłonną. Przewidziano również wykonanie m.in. zjazdu na drogę wewnętrzną, drogi wewnętrznej z miejscami postojowymi, przejazdu tramwajowego wraz z sygnalizacją ostrzegawczą oraz oświetlenia ulicznego.

- „Budowa dróg lokalnych wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w dzielnicy Grzybowice - ulice: Czekanowska i Na Lesie”. W maju 2021 roku podpisano umowę na wykonanie inwestycji. Wartość przedsięwzięcia to ok. 2 mln zł. Termin wykonania: do 7 miesięcy od podpisania umowy. Przedmiot inwestycji stanowi budowa drogi o nawierzchni z kostki betonowej, w ciągu ul. Czekanowskiej o długości ok. 160 m i ul. Na Lesie o długości ok. 300 m wraz z budową zjazdów, chodnika z kostki betonowej, wykonaniem elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, oznakowaniem poziomym i pionowym, budową kanalizacji deszczowej, wykonaniem oświetlenia ulicznego w zakresie budowanej drogi oraz budową kanału technologicznego.
- „Budowa dróg lokalnych wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w dzielnicy Grzybowice - ulice: gen. Stanisława Dąbka i gen. Bronisława Ducha”. W październiku 2020 roku wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych, a w grudniu dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty. Wartość inwestycji to 1,7 mln zł. Przedmiotem inwestycji była budowa drogi w ciągu ul. gen. Stanisława Dąbka na długości ok. 365 m wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji oraz w ciągu ul. gen. Bronisława Ducha na długości ok. 450 m, wraz z chodnikiem i zjazdami do posesji.
- „Budowa dróg lokalnych wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w dzielnicy Grzybowice - ulice: ks. Michała Wosia i Złota”. W marcu 2021 roku podpisano umowę na wykonanie inwestycji. Łączny koszt inwestycji, wynikający z zawartej umowy z wykonawcą, to ponad 1,4 mln zł. Przedmiotem inwestycji była budowa drogi o nawierzchni z kostki betonowej w ciągu ul. Wosia na długości ok. 335 m i ul. Złotej na długości ok. 150 m wraz z budową zjazdów, chodnika, elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, oznakowaniem poziomym i pionowym, wykonaniem oświetlenia ulicznego. Na realizację zadania Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 1,3 mln zł, w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego.
- „Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych na ul. Paderewskiego w rejonie skrzyżowania z ul. Noconiów”. Na wykonanie zadania wydano kwotę 153,7 tys. zł. Umowę na wykonanie zadania w formule „zaprojektuj i wybuduj” podpisano 30 czerwca 2021 roku. Wraz z tytułową sygnalizacją świetlną wykonano doświetlenie przejścia oraz wykonano docelową organizację ruchu. Podstawowym celem budowy sygnalizacji była poprawa bezpieczeństwa pieszych w rejonie przedmiotowego przejścia dla pieszych.
- „Przebudowa przepustu w ciągu rzeki Czerniawki ul. 3 Maja/Paderewskiego”. W lipcu 2021 roku podpisana została umowa na realizację inwestycji. Zakres zamówienia obejmuje rozbiórkę istniejącego przepustu oraz wykonanie przepustu o nowej konstrukcji prefabrykowanej, wraz z odtworzeniem nasypu, nawierzchni drogowej i ciągów pieszo – rowerowych. Koszt inwestycji to 1,7 mln zł. Zaplanowany termin zakończenia zadania: I kwartał 2022 roku.
- „Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Roosevelta nad torami PKP”. W lipcu 2021 roku podpisana została umowa na realizację inwestycji. Zgodnie z umową, wykonawca ma rok na realizację zadania. Zakres zamówienia obejmuje rozbiórkę istniejącego wiaduktu oraz wykonanie wiaduktu o nowej konstrukcji prefabrykowanej, wraz z odtworzeniem nasypu, nawierzchni drogowej

– „Budowa drogi w ciągu ul. Marii Skłodowskiej-Curie w Zabrzu, na odcinku od ul. Franciszkańskiej do ul. W. Tatarkiewicza wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym”. Pod koniec 2021 roku podpisana została umowa na budowę drogi w ciągu ul. Marii Skłodowskiej-Curie w Zabrzu, na odcinku od ul. Franciszkańskiej do ul. W. Tatarkiewicza wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym. Budowana droga będzie posiadać ujednoliconą szerokość 5 m oraz będzie odwadniana za pomocą wpustów deszczowych (kanalizacja deszczowa). Droga zostanie wyposażona w chodniki o szerokości 2m oraz utwardzone pobocza o szerokości 0,75m, wykonane z kostki brukowej. Ponadto wykonane zostaną miejsca postojowe wzdłuż drogi do parkowania prostopadłego oraz równoległego. W celu uspokojenia ruchu zostaną wykonane progi zwalniające o nawierzchni z kostki brukowej. Po wybudowaniu drogi, istotnie podniesiony zostanie komfort mieszkańców oraz użytkowników drogi. Podwyższone zostaną standardy bezpieczeństwa ruchu drogowego (ruch pojazdów, ruch pieszny). W wyniku realizacji zadania mieszkańcy uzyskają dostęp do 42 utwardzonych miejsc postojowych, w tym 3 miejsc dla osób niepełnosprawnych. Zaplanowano budowę 15 latarni oświetleniowych po północnej stronie ulicy. Na realizację zadania Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości 993,5 tys. zł, w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Planowany termin ukończenia robót to 30 maja 2022 r. Całkowita wartość inwestycji wynosi około 2,0 mln zł.

The map illustrates the urban planning project for the reconstruction of ul. Marii Skłodowskiej Curie in Wrocław. The project area is highlighted in red, showing the intersection with Aleja Jana Nowaka-Jeziorańskiego and the surrounding residential areas like Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego and Osiedle Marii Curie-Skłodowskiej. Key landmarks include the Centrum Handlowe M1 and the Park imienia Poległych Bohaterów.

str. 246

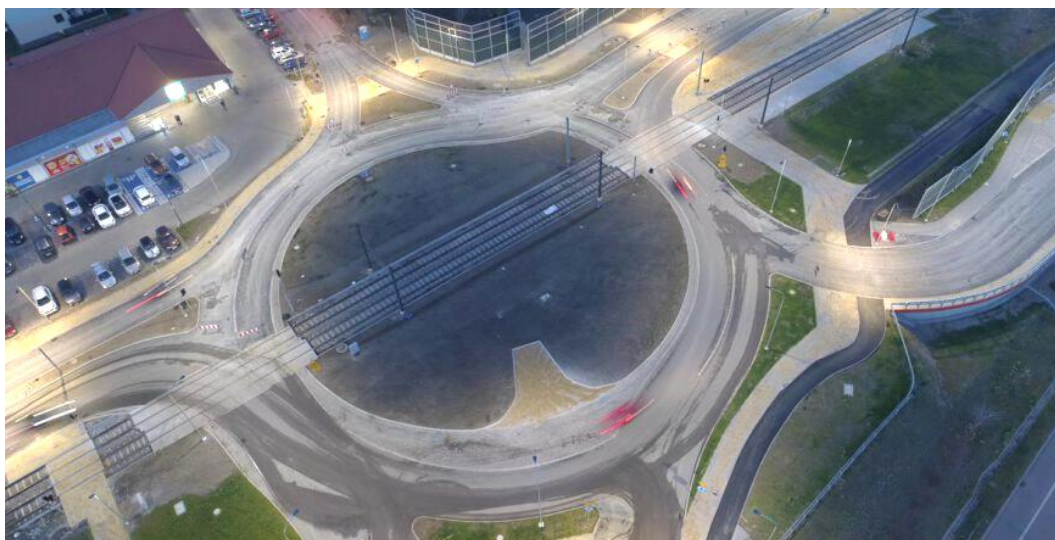
- „Przebudowa kładki dla pieszych, pomiędzy ul. 11 Listopada i ul. Heweliusza”. W październiku 2021 roku podpisana została umowa na realizację tego zadania. Koszt tej inwestycji to ponad 850 tys. zł. W ramach inwestycji wykonany zostanie chodnik o szerokości czterech metrów, po obu jego stronach zamontowane zostaną balustrady o długości ok. 50 metrów. W śladzie torowiska, aby umożliwić w przyszłości poprowadzenie tutaj ścieżki rowerowej, w projektowanym nasypie wykonany zostanie przepust z blach falistych. Światło przepustu zapewni skrajnię dla rowerzystów. Długość całkowita przepustu, mierzona na poziomie dna wykopu, równa będzie 17,2 m. Wzdłuż nowego przejścia zostanie wybudowane nowoczesne oświetlenie w technologii LED, z własnym zasilaniem fotowoltaicznym. Zaplanowany termin zakończenia zadania: I kwartał 2022 roku.

Miejski Zarząd Dróg w Zabrzu, w 2021 roku, zrealizował również inwestycje, związane z budową przystanków autobusowych, tj.: Grzybowice Handlowa Zachód, Grzybowice Handlowa Wschód, Mikulczyce KSSE Donnersmarcka-Folwark Wesoła, Mikulczyce KSSE Goduli, Mikulczyce KSSE Donnersmarcka-Wilczka, Zabrze Roosevelta, rejon skrzyżowania z ul. Tuwima. Na osiedlu Młodego Górnika wykonane zostało nowe przejście dla pieszych oraz przystanek autobusowy na ul. Szybowej.

W 2021 roku firma P.B.D. Drogopol-Zw Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach realizowała, na zlecenie firmy IKEA, inwestycję drogową pn. „Rozbudowa istniejącego węzła drogowego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 902 w km 14+837,00, wraz z przyległą infrastrukturą drogową w Zabrzu”. W listopadzie 2021 roku oficjalnie oddano do użytku rondo przy węźle drogowym łączącym DTŚ (DW 902) z ulicą Wolności w Zabrzu (w rejonie Lidla). W ramach przeprowadzonych prac udało się przebudować ulicę Wolności, powstało skrzyżowanie typu rondo, ponadto została przebudowana sieć trakcyjna oraz torowisko tramwajowe. Wybudowane zostały nowe zatoki autobusowe oraz perony tramwajowe. Przebudowane zostało również oświetlenie uliczne, powstała nowa sygnalizacja świetlna.

Całość inwestycji wpłynie na poprawę bezpieczeństwa tej części ulicy Wolności. Nowa infrastruktura drogowa ma na celu usprawnić komunikację, poprzez połączenie północnej i południowej części Zaborza. Kolejnym etapem inwestycji będzie odtworzenie połączenia ulicy Lompy z ulicą Wolności, które podczas budowy Drogowej Trasy Średnicowej zostało przerwane.

Fotografia. Rondo przy ul. Wolności, w dzielnicy Zaborze

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Zadania MZD i JGN, dotyczące budowy i remontów chodników oraz miejsc postojowych, realizowane w 2021 r., w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego:

- Budowa miejsc postojowych oraz brukowanie chodników, ZBP 2019 – P0009. Wydatki związane z inwestycją łącznie wyniosły 203,8 tys. zł. Roboty zakończono i odebrano w styczniu 2021 roku. Część pierwsza zadania obejmowała remont istniejących chodników, zlokalizowanych w obrębie skweru pomiędzy ulicami: T. Banachiewicza, J. Gagarina, J. Keplera oraz K. Ciołkowskiego. Część druga zadania obejmowała swoim zakresem istniejące drogi wewnętrzne oraz teren zieleni, zlokalizowany pomiędzy budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi przy ul. T. Banachiewicza 1-15.
- Budowa miejsc postojowych na osiedlu T. Kotarbińskiego, ZBP 2019 – P0033. Wydatki związane z inwestycją łącznie wyniosły 300,3 tys. zł. W 2021 roku roboty zakończono i odebrano. Realizacja zadania obejmowała budowę 33 miejsc postojowych na istniejących terenach zielonych, wraz z korektą geometrii istniejących zatok postojowych w rejonie budynków nr 24-24e przy ul. Franciszkańskiej oraz budowę chodników, w rejonie projektowanych miejsc postojowych wraz korektą geometrii istniejących ciągów dla pieszych.
- Naprawa nawierzchni zalewanych chodników wraz z oświetleniem placu pomiędzy ulicami: Heweliusza, Banachiewicza i Galileusza na os. Mikołaja Kopernika, ZBO – P0057. W 2021 roku na inwestycję wydano 169,7 tys. zł. Wykonano remont nawierzchni istniejącego chodnika, wraz z budową lamp solarnych. Przebudowano nawierzchnię zalewanych chodników oraz oświetlono część ciemnego placu pomiędzy ulicami Heweliusza, Banachiewicza i Galileusza.
- Wyodrębnienie miejsc postojowych dla samochodów osobowych, ZBO – P0068. W 2021 roku na inwestycję wydano 145,2 tys. zł. Zostały utworzone miejsca postojowe w pobliżu budynków przy ulicy Witosa 6 i 8.
- Modernizacja chodników na os. T. Kotarbińskiego, ZBO – P0031. Szacowana wartość zadania to ok. 566,7 tys. zł. W 2021 roku na inwestycję wydano 21,0 tys. zł. Realizację zadania zaplanowana jest na 2022 rok. Planuje się przebudowę i budowę następujących odcinków: przebudowa chodnika wzdłuż bloku 32 – 32e przy ul. Franciszkańskiej oraz na odcinku od ul. Franciszkańskiej 32 do ul. Gdańskiej 42b (długość ok. 230 m); przebudowa chodnika wzdłuż ul. Franciszkańskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Gdańską do ul. Kotarbińskiego 2 (długość ok. 200 m); przebudowa chodnika na odcinku od ul. Marii Skłodowskiej – Curie do wejścia do Szkoły Podstawowej Nr 25 oraz budowa chodnika w rejonie budynku przy ul. Tatarkiewicza 11 do kortów tenisowych (długość ok. 115 m).
- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Biskupic, ZBO – P0070. Szacowana wartość zadania to ok. 494 tys. zł. W 2021 roku na inwestycję wydano 26,3 tys. zł. Realizacja zadania zaplanowana jest na 2022 rok. W ramach inwestycji przyjęta jest przebudowa chodnika oraz budowa oświetlenia ulicznego po południowej stronie ciągu ul. Kasprowicza od skrzyżowania z ul. M. Reja w kierunku ul. Hagera, na odcinku ok. 400 mb.

Tabela. Zadania inwestycyjne MZD, w zakresie infrastruktury drogowej i towarzyszącej w 2021 r.

Zadania inwestycyjne MZD, w zakresie infrastruktury drogowej i towarzyszącej w 2021 r.			
Lp.	Numer zadania / Kategoria zadania	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wykonanie
1	WI/MZDIII/09/18	Budowa i przebudowa systemu dróg na terenie miasta Zabrze	7 255 029,19 zł
2	WI/MZDIII/09/19	ZBP 2019 Budowa miejsc postojowych oraz brukowanie chodników	61 935,58 zł
3	WI/MZDIII/10/18	Przebudowa ul. Piłsudskiego	1 269,36 zł
4	WI/MZDIII/11/18	Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	17 238,45 zł
5	WI/MZDIII/12/19	ZBP 2019 Budowa miejsc postojowych na osiedlu T. Kotarbińskiego	280 994,18 zł
6	WI/MZDIII/36/19	Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie miasta Zabrze - opracowanie dokumentacji projektowej	1 345 820,56 zł
7	WI/MZDIII/123/20	Budowa miejsc postojowych w rejonie ulicy Władysława Reymonta w Zabrze	23 990,00 zł
8	WI/MZDIII/125/20	Budowa drogi w ciągu ulicy Wosia	938 868,70 zł
9	WI/MZDIII/80/20	Przebudowa ulicy Mikulczyckiej na wysokości skrzyżowania ulicy 11-go Listopada wraz z rozbiórka obiektu	721 821,00 zł
10	WI/MZDIII/84/20	Budowa drogi publicznej gminnej na południe od ulicy Handlowej wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, budowa skrzyżowania typu rondo z ulicami Pyskowską i Magazynową	6 090 924,14 zł
11	WI/MZDIII/68/19	Przebudowa ulicy Bytomskiej w rejonie Potoku Julka w celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym	3 073 694,69 zł
12	WI/MZDIII/08/21	ZBO-Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych na ulicy Paderewskiego w rejonie skrzyżowania z ulicą Noconiów	153 750,00 zł
13	WI/MZDIII/20/21	ZBO-Modernizacja chodników na osiedlu T. Kotarbińskiego	21 000,00 zł
14	WI/MZDIII/29/21	ZBO-Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Biskupic	26 322,00 zł
15	WI/MZDIII/40/21	Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie miasta Zabrze z podziałem na części. Część 5 : wiadukt w ciągu ulicy Roosevelta nad torami PKP	518 176,39 zł
Razem:			20 530 534,24 zł

Źródło: MZD w Zabrze

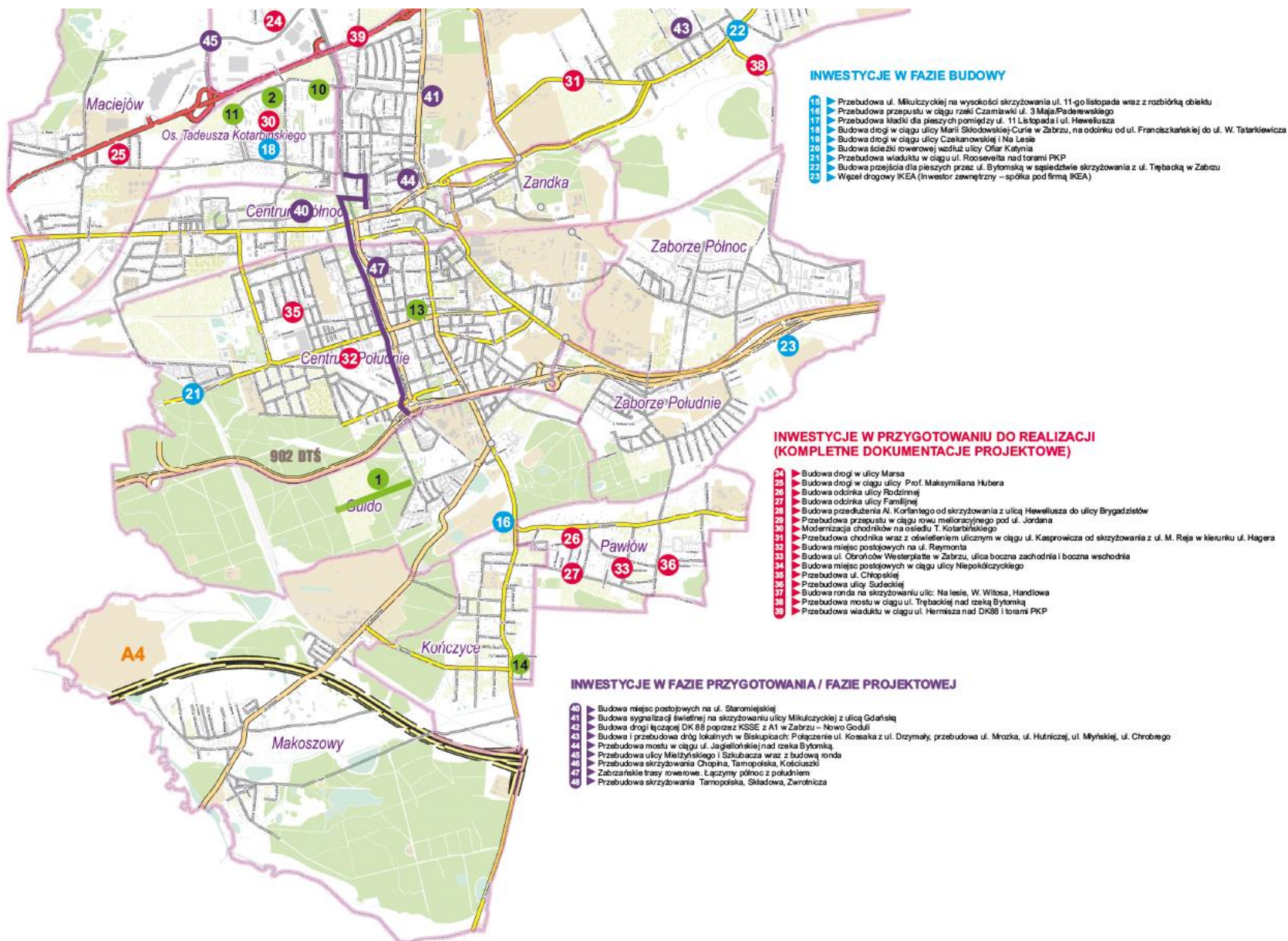

Inwestycje drogowe w Zabrzu Stan na 31 grudnia 2021 roku

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

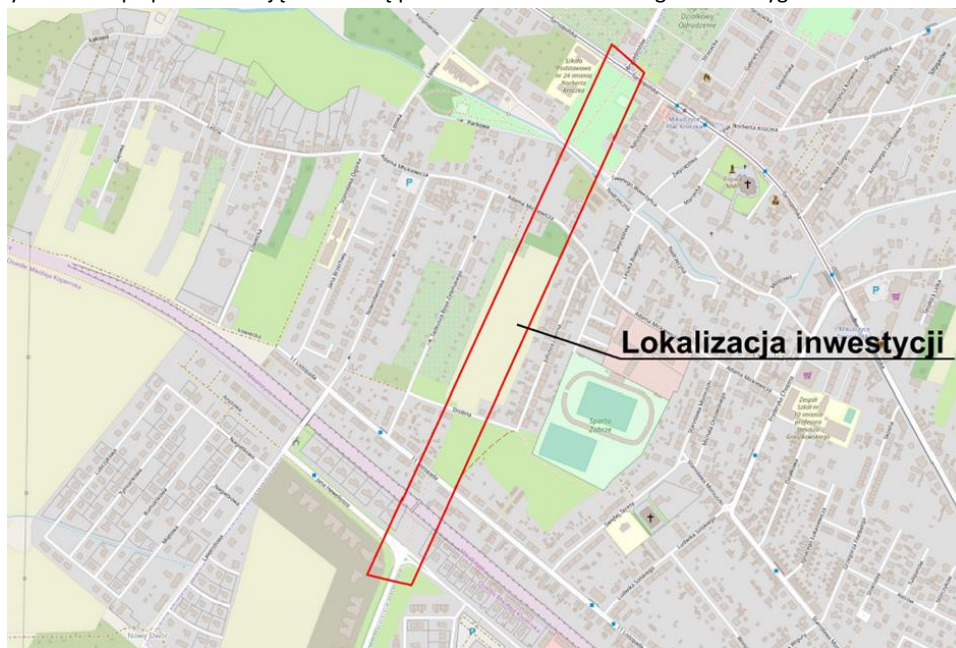
Planowane do realizacji, najważniejsze inwestycje drogowe w Zabrzu :

- Budowa drogi w ciągu ulicy Marsa.
- Budowa przedłużenia Alei Korfanteo do ulicy Brygadzystów.
- Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa).
- Budowa ulicy Nowo-Hagera.
- Budowa drogi w ciągu ulicy Hubera w Maciejowie.
- Przebudowa ulicy Sudeckiej, budowa odcinka ulicy Rodzinnej i Familijnej w Pawłowie.
- Przebudowa ulicy Chłopskiej.
- Budowa ulicy Obrońców Westerplatte, ulica boczna zachodnia i boczna wschodnia.
- Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic: Na lesie, Witosa, Handlowa.
- Budowa i przebudowa dróg lokalnych w Biskupicach: połączenie ul. Kossaka z ul. Drzymały, przebudowa ulicy: Mrozka, Hutniczej, Młyńskiej i ul. Chrobrego.
- Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Hermisza, nad DK88 i torami PKP.
- Przebudowa mostu w ciągu ul. Trębackiej oraz ul. Jagiellońskiej, nad rzeką Bytomką.
- Przebudowa ulicy Mielżyńskiego i Szkubacza, wraz z budową ronda.
- Przebudowa skrzyżowania: Chopina, Tarnopolska, Kościuszki.
- Przebudowa skrzyżowania: Tarnopolska, Składowa, Zwrotnicza.

Budowa przedłużenia Alei Korfanteo do ulicy Brygadzystów

W połowie listopada 2020 roku zakończyły się prace projektowe dotyczące budowy przedłużenia alei Korfanteo – na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej w Zabrzu. Przetarg na wykonanie robót ogłoszono pod koniec 2021 roku, a przejazd pierwszych samochodów nową drogą, planowany jest w 2023 roku. Nowy odcinek Alei Korfanteo służyć będzie skomunikowaniu i odciążeniu centrum miasta, jak również udrożnieniu ruchu na kierunku północ – południe.

Rysunek. Mapa przedstawiająca budowę przedłużenia Alei Korfanteo do ul. Brygadzystów

Źródło: Wydział Realizacji Projektów

W zakresie inwestycji przewidziana jest m.in. budowa nowego odcinka drogi o długości ok. 1,0 km, obiektu mostowego nad jarem po kolei piaskowej, w rejonie ul. 11 Listopada/ ul. Heweliusza i obiektu mostowego, nad jezdniami ulic Św. Wawrzyńca, Nadrzeczną oraz ciekiem wodnym, wraz z budową konstrukcji oporowych. Ponadto, zaplanowano realizację oświetlenia ulicznego, zatok autobusowych, w rejonie skrzyżowań z ul. Mickiewicza i z ulicą Heweliusza, ciągów rowerowych i pieszych oraz urządzeń ochrony przed hałasem – ekrany akustyczne. Przewidziano także budowę, przebudowę lub zabezpieczenie sieci uzbrojenia terenu – sieci sanitarne, teletechniczne oraz elektryczne.

Rysunek. Wizualizacja przedłużenia alei Korfantego – na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej

Źródło: Wydział Realizacji Projektów

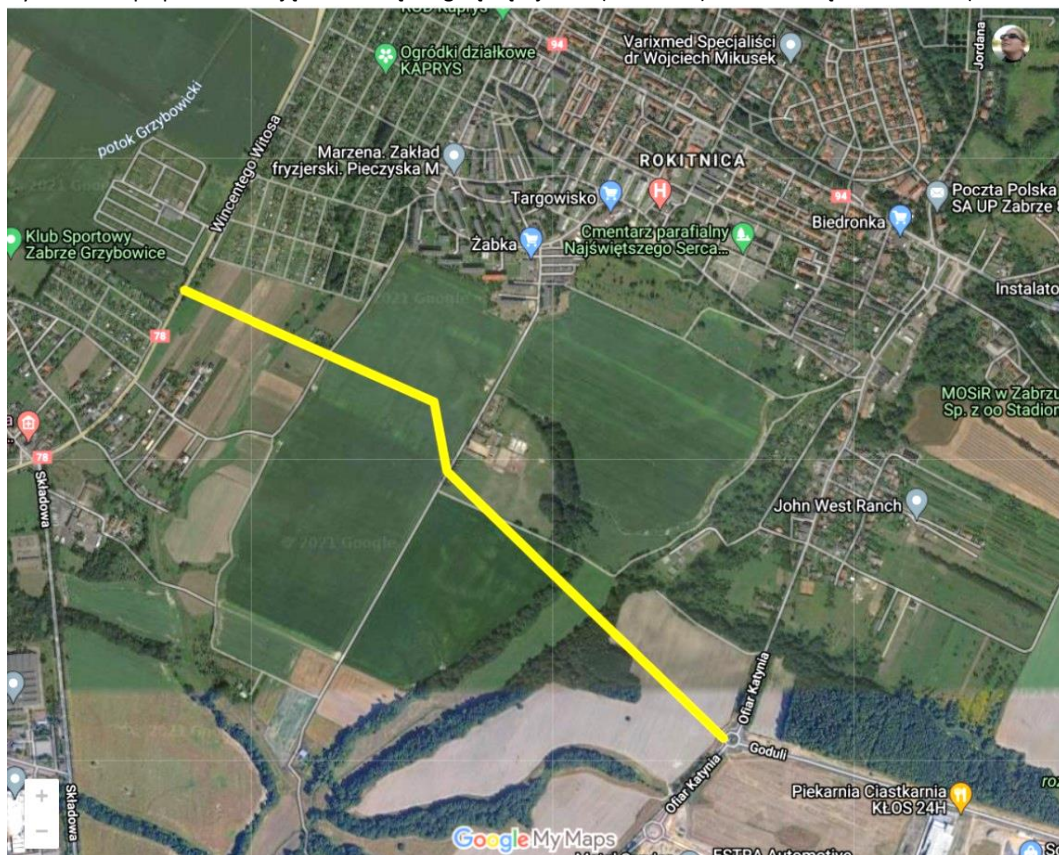
Przedłużenie ul. Korfantego zostało zaprojektowane jako droga jednojezdniowa, dwupasowa, o szerokości 7 m. Po obydwu stronach drogi prowadzony będzie ciąg pieszy, który na północ od skrzyżowania z ul. Mickiewicza sprowadzony zostanie na stronę wschodnią. Po tej stronie wyznaczono również drogę rowerową przyłączoną do istniejącej ścieżki rowerowej na ul. Brygadzystów i ciągu pieszo-rowerowego na al. Korfantego. W miejscu skrzyżowań z ul. Tarnopolską i Heweliusza zaprojektowano runda turbinowe. Istniejąca sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniu z ulicą Tarnopolską zostanie zlikwidowana, zamiast niej na rondzie zastosowana zostanie sygnalizacja ostrzegawcza przed przejazdem tramwajowym. Na budowę przedłużenia Alei Korfantego Miasto Zabrze pozyskało 30 mln zł, w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład.

Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)

W październiku 2020 r. nastąpiło ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowej, wraz z pozwoleniem na budowę, dla zadania pn.: „Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)”. W grudniu 2020 r. nastąpił wybór projektanta. Na początku 2021 roku podpisano umowę na opracowanie dokumentacji. Koszt opracowania to kwota ponad 600 tys. zł. Nadrzędnym celem realizacji ww. odcinka drogi jest utworzenie nowego połączenia komunikacyjnego pomiędzy autostradą A1 (węzeł „Zabrze Północ”) oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (KSSE) w Zabrzu. Inwestycja znacząco wpłynie na jakość poruszania się środkami transportu wewnątrz miasta oraz wpłynie na poprawę warunków i bezpieczeństwa ruchu w bezpośrednim otoczeniu inwestycji. Nowa infrastruktura stworzy również warunki do zaproponowania kolejnych terenów inwestycyjnych,

m.in. pod budownictwo mieszkaniowe. Zgodnie z umową, wykonawca będzie mieć osiemnaście miesięcy na opracowanie dokumentacji projektowej, wraz z pozwoleniem na budowę dla tego zadania.

Rysunek. Mapa przedstawiająca budowę drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Budowa ul. Nowo-Hagera

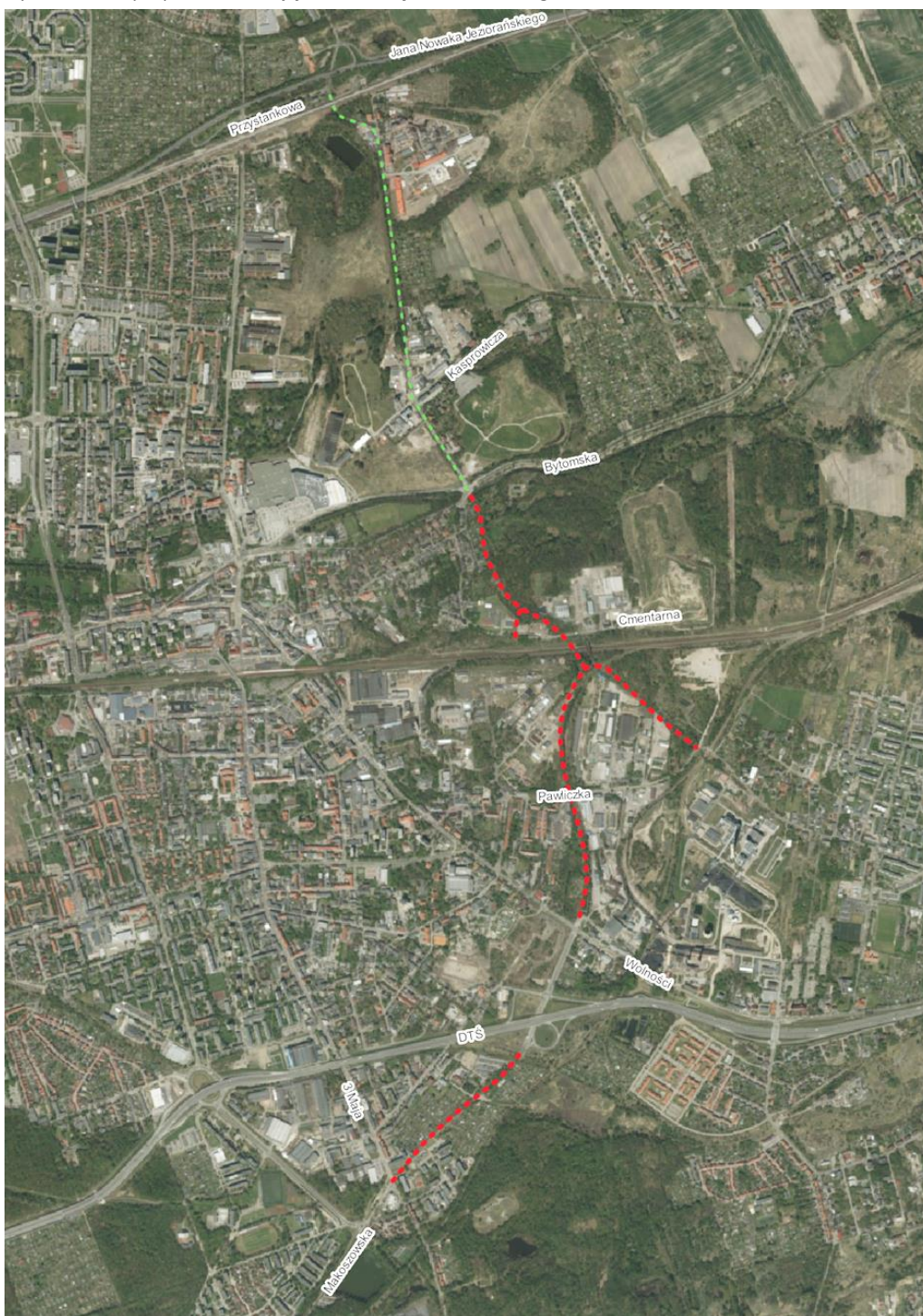
Pod koniec roku 2021 miasto pozyskało dofinansowanie, w kwocie około 62 milionów złotych, w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD), na budowę obwodnicy i przebudowę ulicy Hagera. Dofinansowanie inwestycja ma być realizowana w latach 2023-2026. Ogólna wartość projektu to ponad 123 mln zł. Całkowita długość planowanej obwodnicy to 3 966 m, w tym budowa nowych odcinków drogi: 2 598 m i przebudowa drogi istniejącej: 1 368 m.

W ramach projektu planowana jest:

- 1) budowa obwodnicy od skrzyżowania ul. Makoszowskiej i 3 Maja do istniejącej łącznicy DTŚ (DW 902) na wysokości ul. Rymera: 688 m (jedna jezdnia o dwóch pasach ruchu);
- 2) budowa obwodnicy od skrzyżowania z ul. Wolności do skrzyżowania ul. Bytomskiej z ul. Hagera: 1 910 m (dwie jezdnie po dwa pasy ruchu);
- 3) przebudowa ul. Hagera od skrzyżowania z ul. Bytomską do skrzyżowania z ul. Przystankową: 1 368 m (jedna jezdnia o dwóch pasach ruchu).

W ramach budowy obwodnicy, powstaną: oświetlenie, odwodnienie, chodniki, ścieżki rowerowe, kanały technologiczne. Całkowita długość planowanej obwodnicy to 3 966 m, w tym budowa nowych odcinków: 2 598 m i przebudowa drogi istniejącej: 1 368 m

Rysunek. Mapa przedstawiająca budowę ul. Nowo-Hagera

Źródło: Wydział Realizacji Projektów

Modernizowanie infrastruktury komunikacji tramwajowej

Na terenie miasta kontynuowane są inwestycje w infrastrukturę tramwajową. Efektem będzie podniesienie jakości podróży oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. W ubiegłych latach przeprowadzone były prace modernizujące torowiska przy ulicach 3-go Maja, Bytomskiej,

Brysza Wolności, czy pl. Teatralnym. Wykonane zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę jakości funkcjonowania tego ekologicznego środka transportu. W 2021 prowadzone były kolejne prace związane z remontem torowisk.

Modernizacje odcinków torowisk, realizowane w ramach projektu pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej, wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I i II”:

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrze, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami” - zadanie 6.2. Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1,6 km torów. Wartość realizacji zadania to ponad 11 mln zł. Dodatkowo Zakład Torów i Sieci środkami własnymi spółki Tramwaje Śląskie S.A realizował w 2021 roku na terenie miasta Zabrze zadanie eksploatacyjne pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Hagera do ul. Stalmacha”, wraz z modernizacją dwóch przejazdów drogowo – tramwajowych. Koszt zadania to ok. 3,5 mln zł. Łączna wartość inwestycji to blisko 15 mln zł. Inwestycje zakończone w 2021 r.

Fotografia. Przebudowana infrastruktura tramwajowa wzdłuż ul. Bytomskiej w Zabrze

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

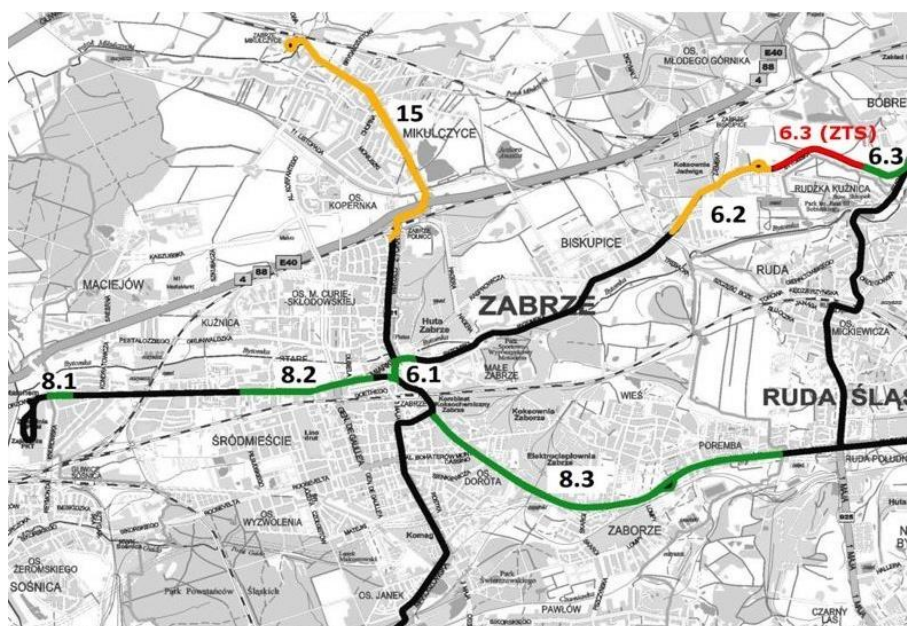
- „Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrze”, - zadanie 8.1. Dwutorowa linia tramwajowa o długości około 230 m torów. Wartość inwestycji to 3,6 mln zł. Inwestycja zakończona w 2021 roku.
- „Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrze od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą”, zadanie 15. Jednotorowa linia tramwajowa o długości 3,1 km torów. Wartość inwestycji: 22,6 mln zł. Zadanie w trakcie realizacji. Planowany termin realizacji zadania: listopad 2022 r.

Inwestycje planowane do realizacji:

- „Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki”, zadanie 8.2. Dwutorowa linia tramwajowa o długości 2,76 km torów. Wartość szacunkowa: 11 mln zł. Planowany termin realizacji: 2022 – 2023 r.
- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską”, - zadanie 8.3. Tor pojedynczy linii tramwajowej o długości ok. 8 km torów. Wartość umowy: 49 mln zł. Planowany termin realizacji: 31.03.2023 r.

Łączna wartość wszystkich inwestycji związanych z infrastrukturą tramwajową, które zostaną przeprowadzone do 2023 roku w Zabrzu wyniesie ponad 160 mln zł. Znaczna część tych środków pochodzi z funduszy Unii Europejskiej i budżetu Miasta Zabrze.

Rysunek. Lokalizacja numerów zadań - modernizacji odcinków torowisk w Zabrzu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Aktywna mobilność miejska - Budowa centrum przesiadkowego

Miasto realizuje projekt budowy centrum przesiadkowego, którego celem jest usprawnienie komunikacji w mieście i rozbudowa systemu transportowego. Inwestycja jest jedną z największych zasięgiem inwestycji drogowych, w całej historii miasta. W pierwszej kolejności został opracowany Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze. To dokument zawierający wyniki badań i analiz dotyczących transportu publicznego, transportu samochodowego, polityki parkingowej, ruchu pieszego, transportu rowerowego oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego. Kolejnym etapem było opracowanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych, które były podstawą do wykonania następnego etapu, czyli prac architektonicznych. W lipcu 2018 r. podpisano umowę dotyczącą realizacji pierwszego etapu tych działań. Zawarta umowa dotyczy wykonania zadania pn.: „Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, samochodowego, rowerowego, komunikacji publicznej w mieście Zabrze” poprzez opracowanie koncepcji, projektu budowlanego, projektów wykonawczych, które będą podstawą realizacji zadania pn.: „Wsparcie mobilności miejskiej Miasta Zabrze poprzez budowę

centrum/centrów przesiadkowego/przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Umowa została zawarta na kwotę 4,6 mln zł, a jej zakres rzeczowy obejmuje realizację następujących etapów:

- Etap I – Wykonanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej.
- Etap II - Wykonanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych.
- Etap III – Wykonanie koncepcji architektonicznych.
- Etap IV – Wykonanie projektów budowlanych, kosztorysów inwestorskich wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji przedmiotu zamówienia.
- Etap V – Wykonanie dokumentacji wykonawczej, kosztorysu inwestorskiego, STWIOR opracowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia na wybór wykonawcy robót.
- Etap VI – Pełnienie nadzoru autorskiego w czasie realizacji inwestycji.

Pierwsze trzy etapy zakresu rzeczowego umowy zostały wykonane do końca 2019 roku. Etapy I-II zostały wykonane w 2018 r., natomiast w 2019 r. został wykonany etap III umowy – tj. opracowano koncepcje architektoniczne dla 4 lokalizacji. Wskazano lokalizacje przy ul. Goethego, przy ul. Ofiar Katynia/Krakowskiej, przy ul. Przystankowej oraz przy ul. Makoszowskiej. Dla każdej lokalizacji centrum przesiadkowego opracowane zostały 3 koncepcje funkcjonalno-użytkowe, które zawierały najważniejsze uwarunkowania, oddziaływania, wymagania oraz wytyczne, który stanowiły materiał wyjściowy do opracowania koncepcji i projektów. Na podstawie wybranych koncepcji, w poszczególnych lokalizacjach, w 2019 r. opracowano koncepcje architektoniczne – również w ilości 3 wariantów dla każdej lokalizacji. Z uwagi na strukturę własnościową i przeznaczenie w planie tymczasowo zawieszono wykonanie projektów centrów przesiadkowych dla lokalizacji przy ul. Przystankowej i Makoszowskiej, do czasu uregulowania spraw formalno-prawnych.

W 2020 roku zrealizowane zostały dwa etapy zakresu rzeczowego umowy: etap IV oraz etap V, tj. wykonano projekty budowlane i wykonawcze dla lokalizacji przy ul. Goethego oraz ul. Ofiar Katynia/Krakowskie, uzyskano również wszystkie decyzje niezbędne do realizacji inwestycji. W pierwszej lokalizacji przewidziano budowę obiektu o powierzchni ok. 10,4 tys. m² z peronami komunikacji autobusowej, parkingiem P&R oraz poczekalnią i usługami towarzyszącymi. W drugiej lokalizacji przewidziano perony otwarte, niewielki parking zewnętrzny oraz obiekt o powierzchni 276 m² (poczekalnia i drobne usługi). W dwóch lokalizacjach przewidziano możliwość ładowania pojazdów elektrycznych - przygotowanie infrastruktury, lokalizację stacji Zabrzeńskiego Roweru Miejskiego, strefy Kiss&Ride oraz infrastruktury towarzyszącej (biletomaty, tablice dynamicznej informacji pasażerskiej i tablice zajętości miejsc na parkingu P&R). Przewidziano przebudowę dróg, w zakresie koniecznym do włączenia infrastruktury oraz budowę i przebudowę sieci infrastruktury. Całkowita wartość projektu: 119,5 mln zł. Na jego realizację miasto uzyskało ponad 96 mln zł unijnego dofinansowania.

W 2021 roku przeprowadzono przetargi na realizację tych inwestycji. W grudniu 2021 roku podpisana została umowa na budowę centrum przesiadkowego przy ul. Goethego. Wartość umowy to ponad 54,7 mln zł. Planowany termin realizacji inwestycji: 30 kwietnia 2023 r.

Zgodnie z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026, zakłada się realizację 4 węzłów przesiadkowych, w następujących lokalizacjach:

- 1) Rejon ulic: Johanna Goethego, Plac Dworcowy i 3 Maja;
- 2) Rejon ulic: Przystankowej i Mikulczyckiej;
- 3) Rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia;
- 4) Rejon ulic: Wilibalda Winklera, Makoszowska i 3 Maja.

The map shows the urban area of Piekoszów with various districts and landmarks. The locations marked with numbers are:

- 1 - Plac Dworcowy (rejon dworca PKP)
- 2 - ul. Przystankowa
- 3 - Rokinieca Pęta, rejon ul. Krakowska, Ofiar Katyń
- 4 - rejon ul. Makoszwowska, Winkiera (okolice kopalni Gu)

str. 259

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego przy ul. Goethego

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego w Rokitnicy, rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego w rejonie ul. Przystankowej i ul. Mikulczyckiej

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego rejonie ulic: Winklera, Makoszowskiej i 3 Maja

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Transport publiczny

W związku z powstaniem Górnśląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM), rolę organizatora transportu publicznego sprawuje od trzech lat Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZTM). Integracja taryfowa, jaką udało się dzięki temu osiągnąć, polegająca na planowaniu oferty przewozowej poszczególnych podsystemów (kolejowego, tramwajowego, autobusowego oraz trolejbusowego) w sposób ograniczający konkurencję na wspólnych korytarzach transportowych, pozwala pasażerom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii.

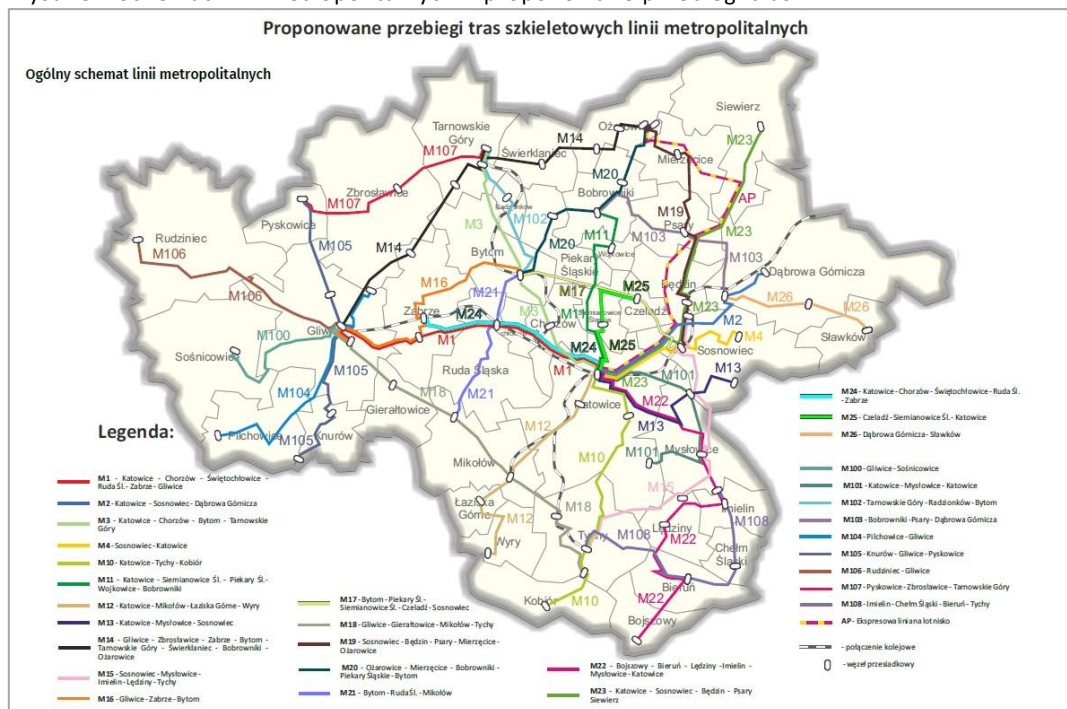
Linie metropolitalne, na obszarze Górnśląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, stanowią kręgosłup komunikacyjny, będący uzupełnieniem istniejącej oferty przewozów kolejowych w korytarzach i relacjach transportowych o największym popycie. Ich uruchamianie rozpoczęto w maju 2021, a do końca 2021 roku uruchomiono łącznie 10 takich linii, tj.: M1, M2, M3, M4, M18, M22, M24, M101, M102, M108.

Na obszarze Zabrze funkcjonują linie metropolitalne nr M1 w relacji: Gliwice Arena Widowskowo-Sportowa - Katowice Dworzec oraz M24 w relacji: Zabrze Plac Dworcowy - Katowice Mickiewicza.

Dla mieszkańców Zabrze dostępny jest autobus linii AP1, na lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach, kursujący średnio co godzinę przez całą dobę. Pozwala to bez zbędnej zwłoki i bezpiecznie podróżować, nie tylko w ramach Metropolii czy województwa, ale także Polski, Unii Europejskiej i świata.

W 2022 roku, dla mieszkańców Zabrze, planowane jest uruchomienie linii M14. Linia ta, będzie kursować przez Gliwice, Zbrostawice, Zabrze (dzielnica Grzybowice), Bytom, Tarnowskie Góry, Świerklaniec, Ożarówce – do lotniska w Katowicach-Pyrzowicach.

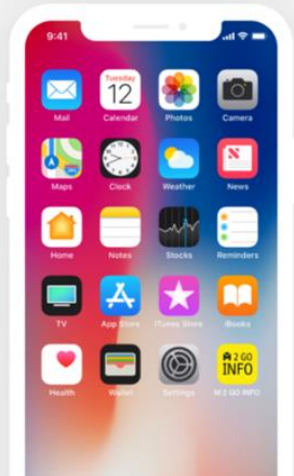
Rysunek. Schemat linii metropolitalnych – proponowane przebiegi tras

[illegible]

ZTM zapewnia podróżnym dostęp do informacji, przy wykorzystaniu różnych kanałów komunikacji, takich jak: system informacji przystankowej, Portal Pasażera, Profil ZTM – Info, Infolinia ZTM, Punkty Obsługi Pasażera oraz Punkty Obsługi Klienta oraz aplikacja mobilna M2GOinfo.

Przy pomocy aplikacji M2GOinfo można wyszukać przystanki oraz linie. Ważną funkcją tej aplikacji jest planowanie podróży. Wystarczy wskazać na mapie punkt jej rozpoczęcia i zakończenia, wpisać adresy lub nazwy przystanków oraz planowaną godzinę rozpoczęcia trasy. Wyszukiwarka wskaże środki transportu oraz minimalny czas przesiadki. Użytkownik może też sprawdzić aktualne komunikaty, dotyczące funkcjonowania komunikacji miejskiej. Dotyczą one m.in. informacji o objazdach, remontach oraz zmian w rozkładzie jazdy.

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Mobilność Miejska - Polityka rowerowa miasta.

Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Polityka ma odpowiedzieć na zapotrzebowanie społeczne, jakim jest stworzenie warunków dla bezpiecznego ruchu rowerowego w mieście. Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Wdrażanie Polityki rowerowej miasta Zabrze jest w trakcie realizacji. Do głównych działań mających na celu realizację „Polityki rowerowej”, należy:

- Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:
 - 31,2 km ścieżek rowerowych;
 - 57,5 km tras rowerowych (Zabrzeński szlak rowerowy- trasa główna);
 - 19,0 km tras rowerowych (Zabrzeński szlak rowerowy – trasa alternatywna);
 - 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych;w tym wybudowanych w 2021 roku: 2,0 km ścieżek rowerowych oraz 0,9 km ciągów pieszo-rowerowych.
- Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo – rowerowym.
- W związku z koniecznością powiązania zabrzeńskich ścieżek rowerowych z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii, opracowano koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze.
- Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych, ustalono preferowanie asfaltu, jako materiału do budowy nowych ścieżek.
- Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower, jako aktywny sposób spędzania czasu. Zabrze piąty rok jest współorganizatorem etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.
- Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 2021 roku funkcjonowało 14 stref lokalizacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej strefy w każdej dzielnicy. W pierwszej kolejności stacje rowerowe zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki przemysłowej. W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrze” planowana jest budowa parkingów Bike& Ride i Park& Ride oraz ścieżek rowerowych.

Najważniejsze zadania, zrealizowane w ramach Polityki rowerowej miasta Zabrze w roku 2021:

- Aktualizacja mapy „Rowerowe Zabrze” w zakresie:
 - szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze;
 - istniejących ścieżek rowerowych;
 - posiadanych projektów ścieżek rowerowych;

- koncepcji połączeń rowerowych;
- istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach;
- istniejących ciągów pieszo-rowerowych;
- systemu tras rowerowych w Metropolii.

Fotografia. Rower miejski

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

- Wytyczenie oraz oznakowanie głównego oraz alternatywnego szlaku rowerowego wokół miasta (rowerowa obwodnica Zabrze). Jego długość wynosi ok. 60 km i prowadzi przez os. Helenka, ul. Żniwiarzy przez Rokitnicę do os. Młodego Górnika, przecina Biskupice i biegnie wzdłuż granicy miasta, do Kończyc. Kolejno prowadzi do Makoszków ul. Wiosenną i po dłuższym odcinku z ul. Oświęcimskiej i ul. Legnickiej odbija w kierunku os. Janek. Dalej szlak wiedzie przez osiedle Janek do ul. Roosevelta wzdłuż Parku Rodzinnego, skąd przez Maciejów małymi uliczkami biegnie do granic miasta, przechodząc przez Gliwice powraca do Zabrze przez Mikulczyce oraz Grzybowice wzdłuż ulic Badestinusa i Traktorzystów na osiedle Helenka.

Fotografia. Tour de Pologne, Zabrze 2021r.

– Źródło: <https://miastozabrze.pl>

- Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce już piąty rok z rzędu. Na terenie Gminy w 2021r. organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:
 - Zawody rowerowe MTB w Zabrzu;
 - Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze.
- Udział w spotkaniach organizowanych przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolię w sprawach wspólnych działań w zakresie :
 - wdrożenia roweru metropolitarne w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów),
 - wyznaczenia wspólnych dla metropolii „Standardów i Wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej”,
 - opracowaniu studium systemu tras rowerowych w GZM.
- Udział Miasta w projekcie Velo Silesia, polegającym na audycie nieczynnych szlaków kolejowych pod kątem wykorzystania ich dla komunikacji i rekreacji rowerowej.
- W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu” planowana jest budowa parkingów Bike & Ride oraz ścieżek rowerowych.

W 2021 roku uruchomiono rowerownię miejską dla pracowników urzędu, w ramach ułatwienia parkowania rowerów, przyjeżdżających do pracy w Urzędzie Miejskim.

"Zabrzańskie trasy rowerowe" - zadania MZD dotyczące infrastruktury rowerowej, realizowane w 2021 r., w ramach Zabrzańskiego Budżetu Obywatelskiego:

- Sportostrada Zabrzańska
„Przebudowa istniejącej drogi wewnętrznej na ciąg pieszo-rowerowy wraz z budową oświetlenia w ramach zadania Sportostrada Zabrzańska” ZBP 2018 - P0045, zrealizowana w ramach utworzonego zadania budżetowego "Zabrzańskie trasy rowerowe". W listopadzie 2020 r.

podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych. Wartość inwestycji to ponad 908 tys. zł. Ciąg pieszo-rowerowy Sportostrada włącza się w układ komunikacyjny miasta na skrzyżowaniu ulic Rogera i Sportowej. Realizacja zadania obejmowała przebudowę istniejącej drogi wewnętrznej na ciąg pieszo-rowerowy na odcinku ok. 850 m, o nawierzchni z betonu asfaltowego, wraz z oświetleniem, odwodnieniem, wykonaniem miejsc rekreacji w postaci zatok z wyposażeniem w ławki oraz kosze na śmieci. Trasa została oficjalnie oddana do użytku w czerwcu 2021 roku.

W ramach zadania budżetowego pn. „Zabrzańskie Trasy Rowerowe”, zrealizowano następujące inwestycje:

- Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej, od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do wjazdu na teren Szkoły Podstawowej nr 25 w Zabrzu. W marcu 2021 roku podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych. Wartość inwestycji to 392,9 tys. zł.

Fotografia. Sportostrada Zabrzańska

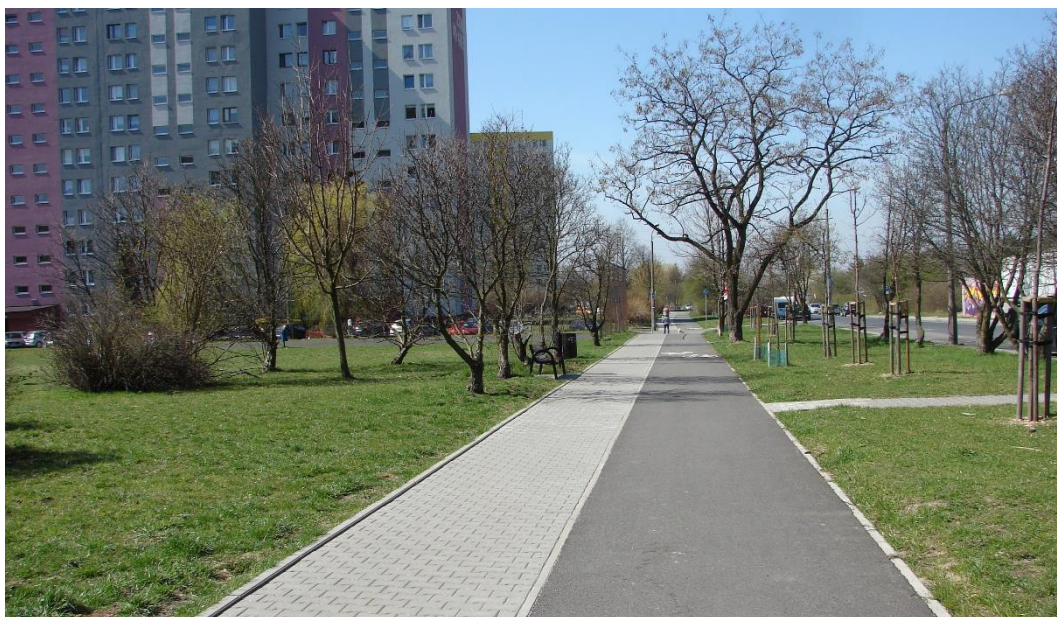

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

- Realizacja przedsięwzięcia objęła przebudowę istniejącego chodnika i budowę ścieżki rowerowej na odcinku ok. 605 m, wzdłuż ul. Gdańskiej w Zabrzu, od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do wjazdu na teren Szkoły Podstawowej nr 25.

Przebudowa istniejącego chodnika oraz wytyczenie ścieżki rowerowej wzdłuż Gdańskiej os. T. Kotarbińskiego (od ul. Franciszkańskiej do Al. Korfantego). W marcu 2021 roku podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych. Wartość inwestycji to 232,8 tys. zł. Realizacja przedsięwzięcia objęła przebudowę istniejącego chodnika i budowę ścieżki rowerowej na odcinku ok. 435 m wzdłuż ul. Gdańskiej, od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do skrzyżowania z aleją Korfantego wraz z zabezpieczeniem istniejących sieci kolidujących z ścieżką rowerową i chodnikiem.

Fotografia. Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

We wrześniu 2021 roku, na terenie stadionu KS Zabrze Grzybowice, otwarto plac ruchu drogowego do nauki jazdy na rowerze dla dzieci. Społeczny projekt powstał dzięki zaangażowaniu mieszkańców Grzybowic oraz przy wsparciu OSP Grzybowice i lokalnych przedsiębiorców, którzy aktywnie włączyli się w pracę nad tym projektem. Rowerowe miasteczko umożliwia dzieciom poznawanie przepisów ruchu drogowego i zasad bezpiecznego poruszania się po ulicach.

Fotografia. Miasteczko rowerowe w dzielnicy Grzybowice

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

We wrześniu 2021 roku podpisano umowę na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Ofiar Katynia. Projektowana ścieżka rowerowa, o długości 1,3 km, ma spełniać funkcję komunikacyjną, łącząc dzielnice miasta: Mikulczyce i Rokitnicę, a także rozwijające się gospodarczo przyległe tereny Strefy

Ekonomicznej KSSE Zabrze. Ścieżka ma pełnić również funkcję sportowo-rekreacyjną, prowadząc ruch z centrum Zabrze do terenów leśnych zlokalizowanych w północnej części miasta (Rokitnica, Helenka). Zbudowane zostanie także oświetlenie uliczne wzdłuż ścieżki na całym jej przebiegu. Zgodnie z umową inwestycja powinna zostać ukończona do 21 kwietnia 2022 r. Szacowany koszt przebudowy wyniesie 1,4 mln zł.

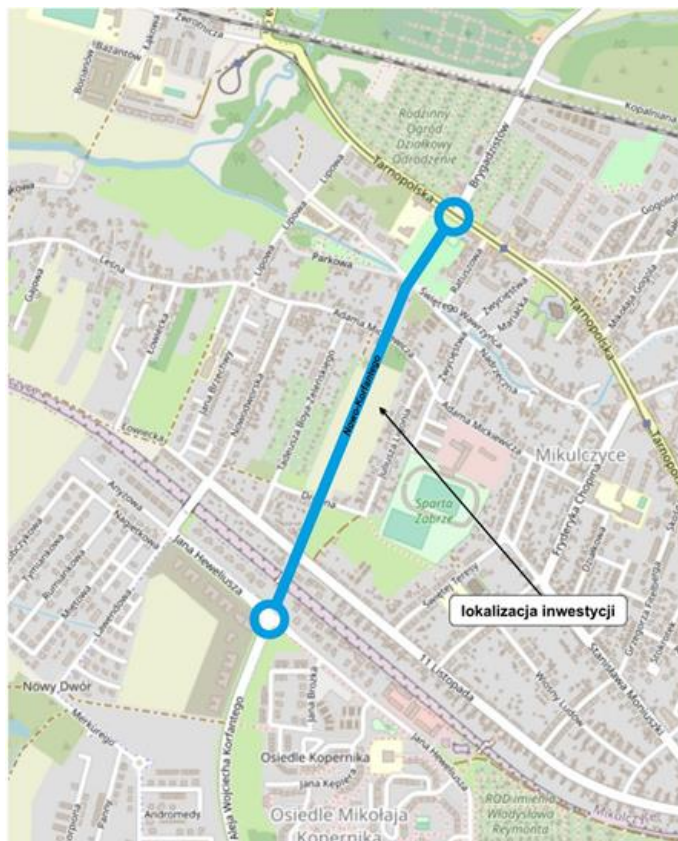
Kolejna projektowana ścieżka rowerowa powstanie na projektowanym przedłużeniu alei Korfanteo – na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej w Zabrzu. W ramach inwestycji planowana jest budowa ścieżki rowerowej łączącej istniejącą ścieżkę rowerową zlokalizowaną wzdłuż Al. Korfanteo ze ścieżką rowerową w ciągu ulicy Brygadzystów. Ścieżka o szerokości dwóch metrów zlokalizowana będzie wzdłuż projektowanej drogi, oddzielona od jezdni pasem zieleni. Nawierzchnia wykonana będzie w technologii bitumicznej. W rejonie przekroczenia skrzyżowań powstaną przejazdy pieszo – rowerowe.

Rysunek. Mapa projektowanej ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ofiar Katynia

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Rysunek. Mapa ścieżki rowerowej na projektowanym przedłużeniu Al. Korfantego

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Elektromobilność

Na podstawie artykułu 60 ust.1 pkt 3 (Dz. U. 2020 poz. 908) ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, opracowany został plan rozbudowy ilości punktów ładowania samochodów elektrycznych zlokalizowanych w mieście Zabrze do ilości wymaganej przez ww. ustawę. „Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu”, przyjęty Uchwałą NR XXVI/431/20 Rady Miasta ZABRZE, z dnia 19 października 2020 r., identyfikuje istniejące stacje na terenie miasta oraz przewiduje budowę nowych stacji. Po konsultacjach społecznych, a następnie przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego plan ten został przedłożony do akceptacji i przyjęty przez Radę Miasta Zabrze.

W Zabrzu sukcesywnie budowane są stacje ładowania samochodów elektrycznych. Zrealizowane już inwestycje dotyczą lokalizacji w centrum miasta tj. na parkingach przy ul. Wolności (4 punkty ładowania), Religi (2 punkty ładowania), Powstańców Śląskich (4 punkty ładowania), a także przy ul. Gdańskiej (4 punkty ładowania) i aktualnie oczekują na odbiór prac przez Urząd Dozoru Technicznego. Dokumentacje kolejnych lokalizacji są aktualnie procedowane. Planowane Centra Przesiadkowe będą również wyposażone w infrastrukturę ładowania samochodów elektrycznych. Z już funkcjonujących ładowarek można skorzystać m.in. przy Kopalni Guido czy Sztolni Królowa Luiza, jak również na parkingach centrów handlowych. Ponadto w ramach zadania realizowanego w ramach edukacji ekologicznej, w roku 2021 zainicjowany został cykl upowszechnienia wiedzy o zrównoważonym rozwoju w zakresie elektromobilności. Miasto Zabrze jest również uczestnikiem grupy zakupowej GZM, która przygotowuje postępowanie przetargowe dotyczące nabycia floty

pojazdów elektrycznych wraz z infrastrukturą ładowania na potrzeby realizacji zobowiązań wynikających z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych nałożonych na samorządy.

Fotografia. Stacja ładowania samochodów elektrycznych przy ul. Religi

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO
(CEL STRATEGICZNY C14)

Istotną rolę w rozwoju polityki miejskiej odgrywa sektor mieszkaniowy. Gminna polityka mieszkaniowa w Zabrzu, to tworzenie warunków do rozwoju budownictwa, prowadzonego przez sektory publiczne, społeczne i prywatne. Nieodłącznym elementem rozwoju budownictwa w mieście są inwestycje, mające na celu stworzenie infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo. Inwestycje te, mają znaczący wpływ na wybór lokalizacji zamieszkania.

Zwiększenie oferty mieszkaniowej i w konsekwencji wzrost liczby mieszkańców, ma pozytywny wpływ na dochody podatkowe Miasta. Zapotrzebowanie na nowe mieszkania potwierdza przede wszystkim, że ludzie chcą mieszkać w naszym mieście, co z kolei pozytywnie wpływa na jego rozwój. Zabrze aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań oraz podnosi regularnie ich standard. Na dzień 31.12.2021 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 11 516 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 527 672,16m². W 2021 roku w naszym mieście wydano pozwolenia na budowę dla 208 domów jednorodzinnych oraz 269 mieszkań w ramach zabudowy wielorodzinnej.

Kontynuacja budowy osiedla w Kończycach przy ul. Żywieckiej

Od 2013 roku Miasto Zabrze wraz z Międzygminnym Towarzystwem Budownictwa Społecznego rozbudowuje osiedle przy ul. Żywieckiej - w ramach którego powstało już siedem budynków, w których zamieszkało już 90 rodzin. Rozbudowa osiedla przy ul. Żywieckiej realizowana jest dzięki udziałowi finansowemu Miasta Zabrze, finansowaniu zwrotnemu z Banku Gospodarstwa Krajowego, partycypacji przyszłych lokatorów oraz Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

Fotografia. Osiedle przy ul. Żywieckiej w Kończycach

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

12.01.2021 roku w zabrzańskim Ratuszu podpisana została umowa na budowę kolejnych trzech budynków mieszkalnych przy ul. Żywieckiej. W spotkaniu udział wzięli m.in.: prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik, zastępca prezydenta Miasta Zabrze Krzysztof Lewandowski oraz Anna Wyleżół, naczelnik Wydziału Zarządzania Mieniem Urzędu Miejskiego w Zabrzu. W imieniu MTBS dokumenty podpisali: prezes zarządu Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Franciszek Paśmionka i jego zastępczyni Elżbieta Kuziorowicz, a ze strony wykonawcy inwestycji, firmy HRESA, jej szef Dawid Tatarczyk.

Fotografia. Podpisanie umowy na rozbudowę osiedla przy Żywieckiej w Zabrzu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Dzięki wartej ponad 12 milionów zł inwestycji powstanie kolejnych 36 mieszkań, o łącznej powierzchni 2 171,8 m². Planowany termin zakończenia budowy to trzeci kwartał 2022 roku. W celu zwiększenia atrakcyjności nowego osiedla planowana jest, w niedługim czasie, rozbudowa placu zabaw i utworzenie dodatkowej infrastruktury rekreacyjnej.

Tabela. Zasób mieszkaniowy Osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu

Zasób mieszkaniowy Osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu					
Lp.	Etap realizacji	Liczba budynków	Liczba lokali	Koszt budowy	Okres budowy
1.	wybudowano	7	90	ok. 16,1 mln zł	2012 - 2020
2.	realizowane	3	36	ok. 12 mln	2021 - 2022

Źródło: Wydział Zarządzania Mieniem

Działalność Zarząd Budynków Mieszkaniowych - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.

Planowane inwestycje ZBM-TBS Spółka z o.o.:

Po zakończeniu realizacji największej dotychczasowej inwestycji – budowy 6 wielorodzinnych budynków przy ul. Trocera, w kolejnych latach ZBM – TBS planuje nowe inwestycje, m.in. inwestycję przy ulicy: Żeromskiego, inwestycję pn. Budowa osiedla Helenka przy ul. Niepokólczyckiego oraz inwestycję pn. Budowa budynków wielorodzinnych przy ul. Mielżyńskiego (Osiedle Słoneczna Dolina).

W 2021 roku ZBM-TBS Sp. z o.o. w Zabrzu rozpoczął inwestycję budowy nowoczesnego, 5 – kondygnacyjnego, budynku mieszkalnego z windą, w którym na najemców czekać będzie 35 mieszkań o pow. od 42 do 85m². Prace obejmą również stworzenie infrastruktury technicznej, drogowej oraz przygotowanie 29 miejsc parkingowych i 8 garaży podziemnych.

Kluczowym atutem tej inwestycji jest lokalizacja przy ul. Konfederatów Barskich – Żeromskiego. Mieszkania będą zasiedlane na zasadach wynajmu. Kaucja zabezpieczająca stanowić będzie 12 - krotność miesięcznego czynszu. Zakończenie realizacji planowane jest na 2023 rok.

Rysunek. Wizualizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Konfederatów Barskich – Żeromskiego

Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

Kolejna planowana inwestycja zlokalizowana będzie przy ulicy Niepokólczyckiego, na osiedlu Helenka.

W ramach zadania powstaną 4 budynki wielorodzinne, 64 lokale mieszkalne na wynajem w systemie budownictwa społecznego oraz 14 domów jednorodzinnych w zabudowie szeregowej.

Rysunek. Wizualizacja: Mieszkania z ogródkami i zabudowa szeregowa w dzielnicy Helenka

Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

Inwestycja będzie przebiegać dwuetapowo i zakończy się w 2027 roku. Rozpoczęcie realizacji rzeczowej I etapu planuje się na początek 2022 roku. Wykonane zostaną nowe sieci uzbrojenia terenu, drogi dojazdowe, miejsca postojowe oraz place zabaw i place gospodarcze. Inwestycja jest obecnie na etapie koncepcji, a planowany termin przekazania budynków do użytku to 2024-2025r.

Rysunek. Wizualizacja planowanej zabudowy szeregowej przy ul. Niepokólczyckiego 35

Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

Inwestorzy prywatni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego

Osiedle Słoneczna Dolina

Wspierane są także inicjatywy deweloperów i osób prywatnych, którzy budują domy m.in. na osiedlu Słoneczna Dolina.

Fotografia. Osiedle Słoneczna Dolina - widok z drona

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

W związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem podejmowane są decyzje o budowie infrastruktury drogowej. Dlatego w ostatnich latach na osiedlu Słoneczna Dolina, w ramach zadania „Budowa drogi, chodników, ścieżki rowerowej, kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego na osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu, część I i II”, wybudowane zostały przez miasto cztery nowe drogi na ul.: Neptuna, Jowisza, Merkurego i Lawendowa. Kolejny etap – Część III, to planowana w przyszłym roku budowa ulicy Marsa. Jest to ważna inwestycja dla mieszkańców osiedla, która znacząco poprawi komunikację w tej dzielnicy. Inwestycje te, realizowane są dzięki linii kredytowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Fotografia. Ulica Marsa zyska nową nawierzchnię

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Kontynuowana jest również rozbudowa osiedla Zielona Dolina.

W dzielnicy Mikulczyce realizowany jest, przez firmę deweloperską TDJ Estates, projekt – „Osiedle Zielona Dolina”. Inwestycja przygotowana jest z myślą o osobach poszukujących spokojnego miejsca do zamieszkania. Dobra komunikacja, bliskość szkoły i placówki medycznej, a także świetne warunki do uprawiania sportu i rekreacji, to kluczowe atuty jej lokalizacji.

W pierwszym etapie inwestycji wybudowane zostały 4 czterokondygnacyjne budynki, w których łącznie powstało 104 mieszkania i 6 lokali usługowych. W następnym etapie rozbudowy osiedla powstają kolejne 4 czterokondygnacyjne budynki mieszkaniowe z ogródkami, balkonami i tarasami. W ofercie znajdują się zarówno małe lokale, jak i duże mieszkania. Nowi lokatorzy Zielonej Doliny mogą wybierać spośród 124 mieszkań. Do dyspozycji mieszkańców zostanie oddana ogólnodostępna strefa parkingowa, a na parterze budynków zlokalizowane będą kolejne 3 lokale usługowe.

Kolejne fazy projektu realizowane będą na terenie o powierzchni 28 ha., z czego 20 ha zostanie przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową. W skład zabudowy mieszkaniowej będą wchodzić zarówno budynki wielorodzinne, szeregowe, jak i domy jednorodzinne. Pozostałe 8 ha to obszar rozciągający się wzdłuż potoku Rokitnickiego, który zostanie zagospodarowany na cele rekreacyjne.

Rysunek. Wizualizacja pierwszego i drugiego etapu inwestycji realizowanej przy ul. Łąkowej w Zabrzu

Źródło: <https://zielona-dolina.info>

Dużą wygodę komunikacyjną gwarantuje mieszkańcom Zielonej Doliny bliskość: pętli tramwajowej, przystanku autobusowego, a także autostrady A1. Do autostrady można dotrzeć samochodem w 7 minut, a do przystanku komunikacji publicznej – w kilka minut pieszo. W okolicy, zarówno kierowcy jak i niezmotoryzowani mają dostęp do infrastruktury publicznej, a także do obiektów handlowych i punktów usługowych. W zasięgu, zaledwie kilkuset metrów od osiedla, dostępna jest pełna infrastruktura miejska, tj. m.in.: przedszkola, szkoły, placówki medyczne i usługowe.

Fotografia. Osiedle Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Apartamenty Zabrze Centrum

Apartamenty Zabrze Centrum, to inwestycja prowadzona przez firmę Dom 100EU, znajdująca się w centrum Zabrze, w bliskiej odległości od lokali handlowo – usługowych, szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia oraz ośrodków sportowych, a także terenów rekreacyjnych (m.in. Park Rodzinny). Docelowo powstaną 4 ośmiokondygnacyjne apartamentowce, każdy z 25 przestronnymi apartamentami, o metrażach od 43 do 124 m², na zamkniętym i monitorowanym osiedlu.

Rysunek: Wizualizacja: Apartamenty ul. Nad Kanałem 14

Źródło: <https://dom100.eu>

Dla podwyższenia komfortu życia mieszkańców, na zakończenie inwestycji, zbudowany zostanie plac zabaw dla najmłodszych i zasadzonych zostanie 2 000 drzewek i krzewów.

Osiedle Kaskada – kolejne nowe mieszkania w Zabrzu.

Osiedle Kaskada to nowa inwestycja deweloperska w Zabrzu firmy Adatex. Osiedle powstaje przy Alei Korfantego, czyli jednej z głównych ulic miasta. Budowa obejmuje jeden budynek wielorodzinny, siedem kondygnacji naziemnych wraz z parterem oraz 2 kondygnacje podziemne. W budynku mieścić się będzie 81 lokali mieszkalnych z balkonami lub tarasami. W inwestycji przewidziano parkingi naziemne oraz podziemne.

Budowane osiedle znajduje się w bliskim sąsiedztwie szkół, sklepów, szpitali, lokali usługowych oraz budynków użytku publicznego. Bardzo dobra komunikacja zagwarantuje, przyszłym mieszkańcom osiedla, sprawne przemieszczanie się w obrębie miasta, jak również szybki wyjazd poza jego granice. Inwestycję rozpoczęto w kwietniu 2021 roku, a przewidywany termin jej zakończenia, to kwiecień 2024 roku.

Rysunek. Wizualizacja Osiedla Kaskada przy Alei Korfantego

Źródło: <https://adatex.pl>

Kolejne kameralne osiedle w Zabrzu, otrzymało nazwę: osiedle Grafitowe Zabrze.

Pierwszy etap inwestycji zlokalizowany jest w śródmieściu Zabrza, u zbiegu ulic Skłodowskiej i Żnieńskiej. Osiedle Grafitowe Zabrze, to kameralne osiedle z 60 mieszkaniami, w najwyższym standardzie i o różnym metrażu, zaprojektowane w eleganckim modernistycznym stylu. Jego główną zaletą jest wysoka funkcjonalność i inteligencja zastosowanych rozwiązań.

Rysunek. Wizualizacja Osiedla Grafitowe Zabrze II przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie

Źródło: <http://grafitowezabrze.pl>

Obecnie, w drugim etapie inwestycji, budowane jest osiedle Grafitowe Zabrze II. W ramach tej inwestycji powstanie kompleks trzech budynków znajdujących się w centrum Zabrza, przy ulicy

Marii Skłodowskiej-Curie. Osiedle zaprojektowane zostało przez studio Simple Architecture, na zlecenie spółki DMT PROGRESS. Nowa inwestycja to trzy budynki mieszkalne z 93 mieszkaniami, o powierzchni od 30 do 140 m². Dla mieszkańców przygotowano ponadto 122 miejsca parkingowe oraz powierzchnię usługową 550 m². W pobliżu osiedla zlokalizowane są przedszkola, szkoły, uczelnia, instytucje kultury, jak również większe markety. Teren wokół osiedla zostanie zazieleniony. Dodatkowo, w celach rekreacyjnych, można skorzystać z parku, który usytuowany jest w bliskim sąsiedztwie tego osiedla.

Kontynuowana jest budowa nowego Osiedla Grzybowice, w dzielnicy Grzybowice.

Nowe osiedle Grzybowice, to osiedle domów powstające w Zabrzu, przy ul. Apatytowej. Docelowo będą to 44 segmenty, w zabudowie szeregowej oraz bliźniaczej, o powierzchni od 33 do 79 m². Segmenty te tworzą spójne architektonicznie osiedle, z zagospodarowanymi terenami wspólnymi. To pierwsze osiedle z instalacją fotowoltaiczną do zasilania części wspólnych. Wszystkie lokale będą wyposażone w ogrody (parter) oraz w duże balkony i tarasy. Atutem mieszkań na Osiedlu Grzybowice jest lokalizacja osiedla w sąsiedztwie domów jednorodzinnych na granicy Gliwic i Szatyszy, a także niedaleko zjazdu na autostradę A1.

Fotografia. Wizualizacja Osiedla Grzybowice

Źródło: <https://dom100.eu>

W obrębie osiedla powstanie instalacja do ładowania samochodów elektrycznych. Osiedle będzie zamknięte i monitorowane. Do dyspozycji mieszkańców będzie również wiata rowerowa. Na zakończenie inwestycji zbudowany zostanie plac zabaw dla dzieci oraz zasadzonych będzie 1 000 krzewów i drzewek.

W obrębie dzielnicy Rokitnica powstają nowe mieszkania przy ul. Krakowskiej.

Docelowo powstanie zespół dwóch kameralnych budynków. Budynki o ciekawej architekturze, wysokim standardzie, z wykorzystaniem najnowszych energooszczędnych technologii. Standard

oferowanych mieszkań to: centralne ogrzewanie wraz z dostawą ciepłej wody użytkowej z własnej ciepłowni gazowej, niezbędne instalacje przyłączeniowe.

Fotografia. Nowe budynki przy ul. Krakowskiej dzielnica Rokitnica

Źródło: <https://gratka.pl/nieruchomosci/nowe-mieszkanie-zabrze>

W bliskiej odległości inwestycji znajduje się: Śląski Uniwersytet Medyczny, szkoła podstawowa, opieka zdrowotna, autostrada A1 oraz tereny zielone. Teren osiedla zostanie ogrodzony, powstają również miejsca parkingowe oraz plac zabaw dla dzieci.

PODNOSZENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH
(CEL STRATEGICZNY C15)

Remontowanie i modernizowanie budynków mieszkaniowych

Najważniejsze zadania związane z gospodarką mieszkaniową, w ramach wydatków bieżących prowadzone przez Wydziały Urzędu, w tym m.in.:

- utrzymanie budynków użytkowych – na realizację zadania bezpośredni wpływ ma ilość zawieranych umów najmu, dzierżawy i użytkowania nieruchomości gminnych. Wydatki na powyższym zadaniu ponoszone są w głównej mierze na ochronę i utrzymanie nieruchomości (pustostanów), które nie zostały wynajęte – rozdysponowano środki w wysokości niewiele ponad 320 tys. zł,
- utrzymanie stanów technicznych budynków - remonty i rozbiórki budynków, w tym m.in.: 3 wyburzenia, remonty w 33 budynkach mieszkalnych i użytkowych, przygotowanie 36 mieszkań socjalnych i zamiennych oraz opracowanie dokumentacji projektowych dla wykonywanych remontów i inwentaryzacji mieszkań – wydatki na ten cel, w omawianym okresie, to kwota ponad 2,2 mln zł,
- ponoszenie kosztów administracyjnych w gospodarce mieszkaniowej, w tym regulowanie odszkodowań za niedostarczanie lokali socjalnych osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie wyroku sądu o eksmisję – wykonanie wyniosło 4,1 mln zł,
- utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa w ramach środków z otrzymanych dotacji na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej – wykonanie na poziomie prawie 666 tys. zł,
- wydatki związane z dzierżawą gruntów, w tym pod obiekty kanalizacji deszczowej, a także celem skomunikowania gruntów z innymi ciągami drogowymi – wykonanie na poziomie 123 tys. zł,
- ponoszenie opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa – wykonanie na poziomie prawie 185 tys. zł,
- obrotu nieruchomościami, gdzie zlecono rzeczoznawcom i wykonano w omawianym okresie 761 wycen nieruchomości będących własnością Miasta, poniesiono wydatki w 228 sprawach sądowych związanych z egzekucją należności od wieczystych użytkowników zalegających z opłatami posiadającymi nakaz egzekucyjny. Ponadto rozdysponowano środki na dokumentację geodezyjne w 82 sprawach, dotyczących wydania opinii o możliwości sprzedaży nieruchomości, a także na opłaty notarialne w 7 sprawach za czynności związane ze zbywaniem lub nabywaniem nieruchomości. W powyższym zakresie rozdysponowano środki w wysokości 266 tys. zł,
- regulacji stanów prawnych, gdzie dokonano zapłaty za 24 dokumentacje geodezyjne oraz poniesiono koszty związane z wykonaniem operatów szacunkowych, jak również uiszczano opłaty związane z regulacją stanów prawnych nieruchomości (odpisy z ksiąg wieczystych oraz koszty postępowań dotyczących praw użytkowania wieczystego). Za przedmiotowe czynności poniesiono koszty na poziomie 21,9 tys. zł.

Ważniejsze zadania remontowe i modernizacyjne budynków oraz lokali (mieszkalnych i użytkowych), wchodzących w skład zasobu Gminy oraz Skarbu Państwa, wykonane w 2021 r.:

- wymieniono kompleksowo wewnętrzną instalację elektryczną na klatkach schodowych w budynkach mieszkalnych przy ul. Sikorskiego 134 i ul. Opolskiej 29,
- wykonano kompleksowe remonty klatek schodowych w budynkach przy ul. Armii Krajowej 3, ul. Sienkiewicza 10a oraz ul. Sienkiewicza 24,
- wykonano roboty remontowo-budowlane w lokalu użytkowym przy ul. Brodzińskiego 4, na potrzeby siedziby Zabrzeńskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Nowe Życie”,
- wykonano roboty remontowe lokali mieszkalnych przy ul. Jordana 72c/7, ul. Młodzieżowej 6/1 oraz ul. Witkacego 3/6, przeznaczonych dla rodzin repatriantów,
- wykonano roboty budowlane związane z wymianą pokrycia dachowego dachówkowego wraz z częściową wymianą konstrukcji drewnianej dachu na budynku przy ul. Ofiar Katynia 48,
- wykonano roboty budowlane związane z wymianą mansardowego pokrycia dachówkowego wraz z częściową wymianą konstrukcji drewnianej dachu na budynku przy ul. Św. Wawrzyńca 40,
- wykonano roboty ogólnobudowlane na dachu budynku Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Kończycach, przy ul. Dorotki 3,
- wykonano wymianę dwóch pomp głębinowych w przepompowni Miejskiego Ośrodka Kultury przy ul. 3 Maja 91a,
- wykonano roboty remontowo-budowlane w lokalu przynależnym do lokalu użytkowego usytuowanego na II piętrze, w budynku przy ul. Dworcowej 8,
- wykonano roboty budowlane związane z remontem betonowej konstrukcji wsporczej tarasu przy Pl. Traugutta 6,
- wykonano roboty budowlano-instalacyjne w siedzibie Ochotniczej Straży Pożarnej „Makoszowy” przy ul. Dalekiej 1,
- wykonano roboty ogólnobudowlane na budynku przy ul. Sikorskiego 137, w zakresie kompleksowej wymiany stolarki okiennej, drzwi wejściowych do budynku oraz remoncie elewacji,
- wykonano 26 robót budowlanych w budynkach i mieszkaniach komunalnych,
- wykonano 7 robót budowlanych w budynkach użytkowych,
- wykonano remonty 34 mieszkań socjalnych,
- wykonano remonty 2 mieszkań zamiennych,
- wykonano wymianę systemu ogrzewania w 16 lokalach mieszkalnych.

Zadania prowadzone przez Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami w ramach wydatków bieżących. W 2021 roku rozdysponowano środki związane z gospodarką mieszkaniową w szczególności na:

- utrzymanie zasobów komunalnych Miasta, w skład których wchodzi mieszkania komunalne – 3 897 szt., mieszkania socjalne – 986 szt., budynek użytkowy – 1 szt., wykonanie finansowe osiągnęło poziom ponad 14,2 mln zł,
- utrzymanie mieszkań wchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych w ilości 1 215 szt., za kwotę ponad 25,6 mln zł,
- utrzymanie stanów technicznych zasobów komunalnych, tzn. przeglądy techniczne budynków – przeprowadzono 578 przeglądów technicznych za kwotę ponad 2,2 mln zł,

- utrzymanie zasobów Skarbu Państwa w ilości 33 mieszkań - wydatkowano środki w wysokości blisko 55 tys. zł, pochodzące z dotacji celowej Budżetu Państwa.

W ramach wydatków inwestycyjnych gospodarki mieszkaniowej w 2021 roku, prowadzono następujące zadania:

- Termomodernizacja i modernizacja zasobu komunalnego we wspólnotach mieszkaniowych – raty kapitałowe - przekazano środki wspólnotom mieszkaniowym związane z modernizacją mieszkań – wykonanie na poziomie prawie 2,2 mln zł.
- Podwyższenie kapitału zakładowego Zarządu Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. - w 2021 roku podwyższono kapitał zakładowy o około 2 mln zł. Łączna wartość udziałów zarejestrowanych w KRS to ponad 18 mln zł.
- Na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A Nr 5259/2021 z dnia 30.09.2021 r., podwyższono kapitał zakładowy Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach w kwocie 630 tys. zł, w związku z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego pod nazwą „Budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Żywieckiej 33, 37, 41, 41a, 41b w Zabrze”.
- Modernizacja budynków komunalnych – wydatkowano kwotę blisko 2 mln zł, którą przeznaczono na: remont ogrodzenia budynku przy ul. Stalmacha 7, wymianę systemów grzewczych w budynku przy ul. Tomeczka 8 i 10 na sieć miejską wraz z wykonaniem docieplenia budynku i robotami towarzyszącymi, modernizację pokryć dachowych w budynkach położonych przy ul. Paderewskiego 89 oraz Poniatowskiego 25 i 25a.
- Termomodernizacje oraz modernizacje wykonane przez JGN w 2021:
 - Termomodernizacje: - ul. Tomeczka 8 i 10, wartość inwestycji 1,4 mln zł.

Fotografia. Budynek przy ulicy Tomeczka 8

Źródło JGN

- Ul. Wyszyńskiego 28, wartość inwestycji 464 tys. zł.

Fotografia: Budynek przy ul. Wyszyńskiego 28

Źródło JGN

- Ul. 11 Listopada 159-161 wartość inwestycji 820 tys. zł.

Fotografia: Budynek przy ul. 11 Listopada 159-161

Źródło JGN

- Ul. 11 Listopada 159a-161a wartość inwestycji 904 tys. zł.

Fotografia: Budynek przy ul. 11. Listopada 159a-161a

Źródło JGN

- Modernizacja instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Wolności 182, wartość inwestycji 438 tys. zł.
- Wykonano termomodernizację budynku przy ul. Wyszyńskiego 28 - wydatki 2021 roku 494 288,90 zł. Przeprowadzono postępowanie przetargowe o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie termomodernizacji budynków: ul. 11 Listopada 179-181, ul. Szymanowskiego 5, ul. Bytomska 73, ul. Sienkiewicza 44 - podpisanie umów w roku 2022.
- Kontynuacja budowy osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrze, z dofinansowaniem Banku Gospodarstwa Krajowego – na podstawie aktu notarialnego podwyższono kapitał zakładowy Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. o kwotę 630 tys. zł w związku z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego pn. „Budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Żywieckiej 33, 37, 41, 41a, 41b w Zabrze”.

Działania remontowe i modernizacyjne prowadzone w dzielnicy Zandka

Rewitalizacja zabytkowej dzielnicy Zandka to proces, który w Zabrze realizowany jest konsekwentnie od wielu lat. W 2008 r. Miasto przeprowadziło pionierski w skali kraju wykup mieszkań tzw. „pohutniczych”. Za kwotę ok. 21 mln zł wykupiło 83 w większości prawie stuletnich budynków – z 944 mieszkaniami i 27 lokalami użytkowymi. W efekcie mieszkańcy zyskali przewidywalnego zarządcę.

Obecnie w dzielnicy prowadzone są szeroko zakrojone działania rewitalizacyjne. W ciągu najbliższych kilku lat zostaną tu zrealizowane projekty warte łącznie ponad 60 mln zł. Obejmować będą zarówno działania z zakresu termomodernizacji budynków, przyłączenia ich do sieci ciepłowniczej, poprawy

jakości terenów zielonych, jak również obszaru tzw. rewitalizacji społecznej. Pozyskane przez Zabrze dofinansowania na pokrycie kosztów kwalifikowanych są na poziomie ok. 85%.

Fotografia. Zandka, budynki przy ul. Krakusa

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W latach ubiegłych modernizacji poddano Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 przy ul. Cmentarnej oraz budynek „Starej Gazowni” przy ul. Stalmacha 7, gdzie obecnie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Fotografia. Zandka, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 przy ul. Cmentarnej

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Kontynuowano projekt pn. „Termomodernizacja budynków na osiedlu Zandka – zarządzanie energią”, realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont 9 budynków z zasobu

mieszkaniowego osiedla Zandka. W ramach projektu - etap I, do miejskiej sieci ciepłowniczej w dzielnicy Zandka podłączone zostały kamienice przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. W ramach etapu II trwały prace remontowe w kolejnych pięciu budynkach przy ul. Krakusa, tj. nr: 10, 12, 14, 16, 18, łącznie 55 mieszkań. Koszt realizacji II etapu inwestycji to ok. 4,2 mln zł.

W 2020 roku zakończono realizację projektu pn. „Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 w Zabrze”, natomiast w 2021 roku realizację projektu pn. „Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 8 i 10 w Zabrze”. Celem tych projektów było przede wszystkim: zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy oraz racjonalne wykorzystanie energii, zmniejszenie zużycia energii w obiektach i obniżenie kosztów ich utrzymania. Zakres działań projektowych, realizowanych przez Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami, obejmował cztery budynki wielorodzinne: ul. Tomeczka 4 i 6 oraz ul. Tomeczka 8 i 10. Wartość tych inwestycji to łącznie ponad 2,8 mln zł.

Do 2023 r. powinna zostać ukończona termomodernizacja i wymiana systemu ogrzewania w kolejnych budynkach przy ul. Tomeczka, tj. o numerach: 2, 12, 14 i 16.

Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w Zabrze – etap II.

Drugi etap przedsięwzięcia „Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w Zabrze-etap II” to kontynuacja etapu pierwszego. Całkowita wartość projektu: 7 250 460,72 zł, w tym wartość dofinansowania: 5 626 380,00 zł, a okres realizacji projektu: 01.05.2020 – 31.12.2023.

Przedmiotem projektu jest termomodernizacja 12 budynków mieszkalnych położonych w Zabrze przy ul. Górnośląskiej 10, Rataja 16, ul. Nowodworskiej 18, ul. Sobieskiego 3-5, ul. Wolności 193, ul. Grabskiego 6-8, ul. Wyszyńskiego 10-12, ul. Piłsudskiego 12a, ul. 11 Listopada 159-161, ul. 11 Listopada 159a-161a, ul. Tomeczka 2 oraz ul. 3 Maja 71 wraz z podłączeniem budynku przy ul. Tomeczka 2 do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Celem projektu jest obniżenie zużycia energii pierwotnej oraz ograniczenie emisji CO₂, wspieranie głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych, zmierzającej do zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku to przedsięwzięcie, w wyniku którego zostaną zmniejszone wartości wskaźników rocznego zapotrzebowania na: energię użytkową, energię końcową oraz nieodnawialną energię pierwotną.

Projekt przyczyni się do realizacji celu szczegółowego, jakim jest zwiększona efektywność energetyczna w budownictwie wielorodzinnym mieszkaniowym oraz w budynkach użyteczności publicznej Priorytetu I Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Zabytkowe zasoby mieszkaniowe

W ramach zahamowania procesów degradacji obiektów zabytkowych oraz systematycznej poprawy stanu zachowania obiektów zabytkowych, w 2021 roku kontynuowano bieżące naprawy i prace konserwacyjne w obiektach zabytkowych, należących do miasta, a także w budynkach, w których miasto posiada jedynie część udziałów, jako współwłaściciel nieruchomości.

Wyremontowano między innymi elewację frontową kamienicy przy ul. 3 Maja 6, elewację frontową kamienicy przy ul. 3 Maja 92, a także wykusz kamienicy przy ul. 3 Maja 73 (obiekty w zarządzie ZBM-TBS Sp. z o.o.).

Fotografia: Elewacja frontowa kamienicy przy ul. 3 Maja 6 przed remontem i po remoncie

Źródło: BPP – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków

Fotografia: Wyremontowana elewacja frontowa kamienicy przy ul. 3 Maja 92

Źródło: BPP – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków

Fotografia: Wyremontowany wykusz kamienicy przy ul. 3 Maja 73

Źródło: BPP – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków

Uchwałą Nr XXXI/518/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2021 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze niestanowiących jego wyłącznej własności, zostały przyznane dotacje na łączną kwotę 253 tys. zł, w tym m. in. na zadanie:

- „Wymiana pokrycia dachu wraz z wykonaniem wyłazu dachowego, wymianą rynien i rur spustowych w budynku mieszkalnym przy ul. Księcia Henryka Pobożnego 9 w Zabrze” - wypłacona kwota dotacji: 28 tys. zł.

Fotografia: Budynek przy ul. Księcia Henryka Pobożnego 9 – dach po remoncie

Źródło: BPP – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków

- „Przemurowanie kominów z cegły ceramicznej pełnej, otynkowanie tynkiem cementowo – wapiennym, w budynku przy ul. Krakusa 1 w Zabrzu” - wypłacona kwota dotacji: 46 tys. zł.

Fotografia: Budynek przy ul. Krakusa 1 - stan kominów po remoncie

Źródło: BPP – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków

P4. ZNACZĄCA POZYCJA METROPOLITALNA

Czwarty z priorytetów realizowanej strategii to osiągnięcie znaczącej pozycji metropolitalnej i dążenie do umocnienia roli Zabrze w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Równie ważne jest uczestnictwo miasta w podejmowaniu wszystkich ważnych decyzji dotyczących polityki subregionalnej województwa śląskiego. Zabrze posiadając znaczny potencjał ludnościowy i centralną lokalizację skutecznie rywalizuje o metropolitalnego klienta produktami turystycznymi czy usługami medycznymi, rozszerza swoją ofertę gospodarczą, kulturową i sportową. Sednem priorytetu jest postawienie na oryginalność zabrzańskiej propozycji. Międzynarodowy poziom oddziaływań przyczynia się do umacniania pozycji miasta w regionie. Priorytetowi odpowiada wyzwanie strategiczne „Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii”. W ramach priorytetu „Znacząca pozycja metropolitalna” wyznaczono następujące cele strategiczne:

- C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej
- C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych
- C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury
- C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu
- C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 4. Znacząca pozycja metropolitalna.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2021 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach priorytetu P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2021 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (LPROM)
3	Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. - krótko i długookresowa

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ
(CEL STRATEGICZNY C16)

Turystyka przemysłowa

Szlak zabytków techniki

Przemysłowe serce Polski bije w województwie śląskim. Tu każdego roku odbywa się Industriada, święto Szlaku Zabytków Techniki i największy festiwal dziedzictwa przemysłowego w naszej części Europy. W roku 2021 odbyła się 12 edycja festiwalu. Zabrze pełni na Szlaku Zabytków Techniki szczególną rolę, miasto jest bowiem kolebką podziemnego górnictwa węglowego. W 2020 roku zarząd Województwa Śląskiego podpisał porozumienie z Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu na wykonywanie zadań Operatora Szlaku Zabytków Techniki (SZT). Muzeum przejęło odpowiedzialność za współpracę w ramach sieci obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej województwa śląskiego. Jednocześnie Muzeum Górnictwa Węglowego stało się odpowiedzialne za organizację Industriady - corocznego święta SZT. Do zadań Muzeum, zgodnie z zawartym porozumieniem należą m.in. takie obszary funkcjonowania Szlaku jak: system informacji i promocji, kwestie komunikacji międzyszlakowej, Muzeum jest również zobowiązane do stałego zwiększania potencjału turystycznego szlaku i koordynacji organizacji Industriady w całym województwie.

„Industriada” – święto Szlaku Zabytków Techniki odbyła się 11 września 2021 roku. „Technika. To Was zaskoczy!”, to hasło było motywem przewodnim 12 edycji corocznego święta, które na stałe wpisało się w krajobraz śląskiej ziemi i jest wyczekiwane przez mieszkańców nie tylko Śląska. W 2021 roku zaproszono wszystkich chętnych do wspólnego poznawania tajemnic świata techniki. Ewolucja, zmiany, przełom, na ziemi, pod ziemią i w powietrzu. Jak z technicznego punktu widzenia wykorzystywane są cztery żywioły, czy technika bez obecności człowieka pełni swoje zadania. Na te i inne pytania odpowiadał bogaty program Industriady, z którego korzystały liczne rzesze mieszkańców nie tylko Śląska, ponieważ Industriada stała się markowym produktem znanym w całej Polsce.

W 25 miastach naszego regionu, odbyło się 341 wydarzeń na terenie 38 obiektów. W Zabrzu atrakcje przygotowane w ramach Industriady czekały w Kopalni Guido, Sztolni Królowa Luiza oraz w Szybie Maciej. Oficjalne zakończenie zaplanowano w Sztolni Królowa Luiza. W zabrzańskim kompleksie było można m.in. poznać bliżej wyjątkowe wynalazki, które wpłynęły na rozwój przemysłu, szczególnie górnictwa. W pełnej krasie prezentowała się pochodząca z 1915 r. unikatowa parowa maszyna wyciągowa. W naziemnej Strefie Carnall nie zabrakło również atrakcji artystycznych. Dla widzów zagrał polski zespół rockowy Chemia, a gwiazdą wieczoru był Mrozu. Aktorzy teatru ulicznego zaprezentowali dynamiczny show „Grawitacja” wzbogacony o pokaz laserów oraz taniec oparty o techniki powietrzne. Park 12C zaprosił do podziemnego miasta robotów. Można było również wziąć udział w zajęciach muzycznych „Rytmy czarne jak węgiel” lub kreatywnych warsztatach ze zdobienia bawełnianych toreb. W programie nie zabrakło też przysłowiowego zabrzańskiego „hitu” dla zwiedzających czyli podziemnego rejsu pod ulicami Zabrze.

Rysunek. Baner informacyjny – Industriada 2021

Źródło: <https://muzeumgornictwa.pl/>

Kopalnia Guido zaprosiła na premierowy pokaz zmienionej trasy „Mroki Kopalni”. Podczas zwiedzania nieprzenikloną ciemność górniczych wyrobisk rozpraszał jedynie snop światła z osobistej lampy górniczej. Natomiast w Szybie Maciej zbudowano z odpadów raketę, która była napędzana wodą z miejscowego ujęcia. Można było zwiedzić z przewodnikiem zabytkowe obiekty i obejrzeć spektakl „Buzz Grow”.

W 2021 roku, w ramach funkcji Operatora Szlaku, Muzeum realizowało szeroko zakrojoną kampanię promocyjną szlaku, zarówno w przestrzeni wirtualnej (Facebook, Instagram, strona internetowa szlaku), jak i w przestrzeni publicznej. W skład kampanii internetowej wchodziły m.in. następujące elementy: kampania Google Ads i Google Display Network oraz remarketing i AdForm. W okresie maj-wrzesień przeprowadzono systematyczną kampanię tematyczną za pośrednictwem Facebooka z udziałem dziennikarza naukowego - Tomasza Rożka pod hasłem: „Technika. To Was zaskoczy”. Kampania wykorzystywała zrealizowane w 2020 roku materiały graficzne, a przede wszystkim filmy promocyjne, zarówno dedykowane każdemu z obiektów, jak też inne, promujące SZT. W ramach działań promocyjnych zainicjowano kampanię informacyjno-promocyjną na łamach radia eM – był to cykl 11 audycji o wybranych obiektach pod nazwą „Ciekawi Śląska”, które realizowane były w okresie październik-grudzień 2021 r. Produkcje radiowe miały formę mini-reportaży nagrywanych bezpośrednio z miejsc, o których opowiadały. Audycje w ramach cyklu ukazywały najważniejsze i najciekawsze pod względem walorów turystycznych, historycznych i architektonicznych obiekty Szlaku Zabytków Techniki.

Dodatkowo zamówiono 50 spotów reklamowych w celu wzmocnienia pozytywnego wizerunku Szlaku Zabytków Techniki oraz promowania go jako przyjaznej marki turystycznej. Skupiono się na jednej

z najważniejszych grup odbiorców, jaką są dzieci. Postanowiono stworzyć postać - maskotkę SZT. W tym celu ogłoszono konkurs plastyczny dla dzieci do 18 roku życia. Miał on na celu wyłonienie 3 najlepszych projektów postaci stworzonych przez dzieci, które miały stać się inspiracją do stworzenia projektu maskotki.

W konkursie udział wzięło 20 uczestników z całej Polski. Powołana przez Dyrektora Muzeum Górnictwa Węglowego Komisja Konkursowa wybrała 3 prace, które zdobyły odpowiednio: główną nagrodę, I wyróżnienie i II wyróżnienie. Kontynuując działania stworzono strój-maskotkę, która będzie służyć do wspierania akcji eventowych, w formie animacji i interakcji z uczestnikami wydarzeń w plenerze, jak również posłuży do promowania działań samych obiektów. W ramach wspierania działań promocyjnych i budowania identyfikacji wizualnej Szlaku pod kątem tworzenia treści cyfrowych i multimedialnych zakupiono dodatkowe akcesoria fotograficzne i akcesoria video do kamery. Zamówiono także zestaw gadżetów reklamowych z logiem Szlaku Zabytków Techniki, przeznaczonych m.in. do dystrybucji wśród obiektów przynależących do Szlaku. Do stałych działań promocyjnych należała też bieżąca promocja (płatne posty sponsorowane) na portalu Facebook SZT.

Fotografia. Figura w Strefie Carnall

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Działająca parowa maszyna wyciągowa z 1915 r.

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Turystyka przemysłowa - działalność Muzeum Górnictwa Węglowego.

Muzeum Górnictwa Węglowego jest obecnie największą i najważniejszą instytucją turystyczno-kulturalną w Zabrzu. Od 2 kwietnia 2013 roku Muzeum stanowi jeden podmiot, powstały po połączeniu Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” i dotychczasowego Muzeum Górnictwa Węglowego. W skład nowej instytucji wszedł także kompleks Sztolnia Królowa Luiza, który po kompleksowej rewitalizacji stała się obok kopalni „Guido” jedną z najciekawszych atrakcji turystycznych miasta Zabrze. Kompleks ten składa się z wyrobisk kopalni „Królowa Luiza” oraz Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. Muzeum Górnictwa Węglowego posiada bogatą ofertę turystyczną i muzealną, zorientowaną przede wszystkim na odkrywanie górniczego dziedzictwa regionu.

Na zwiedzających czekają trasy najgłębszej udostępnionej dla ruchu turystycznego kopalni węgla kamiennego w Europie, a w nich wiele atrakcji, związanych zarówno ze współczesnym, jak i historycznym górnictwem. Muzeum prowadzi także działania o charakterze kulturalnym i edukacyjnym, organizując koncerty, przedstawienia teatralne, imprezy plenerowe i uroczystości związane z górnictwem, a także lekcje dla młodzieży szkolnej, realizowane w podziemiach autentycznej kopalni. Dzięki środkom pozyskany z funduszy Unii Europejskiej Muzeum zrealizowało również szereg ambitnych zadań inwestycyjnych, jakimi były przede wszystkim udrożnienie Sztolni Królowa Luiza oraz rewitalizacja podziemnych wyrobisk kopalni Guido. Dzięki tym działaniom zostały oddane do użytku atrakcyjne obiekty turystyczno-kulturalne, takie jak Warsztat Mechaniczny, Hala Pomp czy Komora Kompresorów w kopalni Guido, oraz przebiegająca pod miastem Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna. Sztolnia jest najdłuższym tego rodzaju obiektem w Europie i prawdziwą perłą na szlaku zabytków techniki.

Wśród działań inwestycyjnych prowadzonych w ostatnim czasie najważniejsze w zakresie dziedzictwa przemysłowego były: rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej przy ul. Zamoyskiego oraz kontynuacja prac remontowo-modernizacyjnych, w tym remontu zabytkowego gmachu Muzeum jak również zespołu zabudowań w rejonie szybu Carnall. Działania były prowadzone w ramach dofinansowanych projektów: „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele

społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne” oraz „Rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska”. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury przemysłowej miasta, a jeszcze niedawno groziła jej rozbiora.

Dziś jedna z najpiękniejszych w Polsce wież ciśnień, dzięki staraniom miasta ponownie nabrała blasku. Zabytkowy obiekt przy ul. Zamoyskiego zyskał nowy dach, wyremontowane zostały wnętrza, a obok wieży stanęła przeszklona klatka schodowa z windą. W odrestaurowanym budynku działać będą m.in. kawiarnia oraz interaktywna wystawa przybliżająca zagadnienia związane z węglem. Pomimo trudności związanych z pandemią koronawirusa, roboty budowlane przebiegały sprawnie. Obiekt, który należy do symboli Zabrze, już niebawem będzie służyć mieszkańcom i turystom, stając się kolejną zabrzańską atrakcją na szlaku zabytków techniki województwa śląskiego. W górnej części wieży, która kiedyś mieściła zbiornik wodny, przygotowana zostanie wystawa „Carboneum”. To będzie nowoczesna, interaktywna efektowna wystawa skoncentrowana wokół tematyki węgla, który jest najbardziej rozpoznawalnym symbolem Śląska. Ekspozycja obejmować będzie trzy obszary tematyczne. Pierwszy z nich dotyczy pochodzenia i historii węgla. Kolejny to występowanie i obieg węgla w przyrodzie. Trzeci element to nowoczesne technologie związane z wykorzystaniem węgla.

Wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego powstała w 1909 roku, jako element miejskiej sieci wodociągowej. Została zaprojektowana przez architekta Augusta Kinda i radcę budowlanego Friedricha Loose. Ma 46 metrów wysokości i 23,3 metra średnicy. Jej zasadniczą konstrukcję stanowi osiem filarów na planie ośmioboku foremnego oraz filar centralny. 34,2 mln zł. to wartość projektu rewitalizacji wieży ciśnień, 23,7 mln zł. to wysokość pozyskanego przez miasto unijnego dofinansowania. Ciekawostką stanowi fakt, że to biegacze, jako jedni z pierwszych mieli okazję zwiedzić zrewitalizowaną wieżę ciśnień i spojrzeć na panoramę Zabrze z przeszklonego tarasu widokowego mieszczącego się ponad 20 metrów nad ziemią. To też kolejna z atrakcji obiektu, który już niebawem zostanie udostępniony zwiedzającym. W biegu na wieżę uczestniczyła około setka zawodniczek i zawodników. Śmiałkowicie mieli do pokonania 7 pięter i ponad 130 stopni. To piękny obiekt, świadek zabrzańskiej historii. Rewitalizacja wieży ciśnień była trudnym zadaniem, projekt wymagał ogromnych wysiłków, ale jego efekty są niesamowite. Jest pewne, że wieża stanie się jednym z ulubionych miejsc odwiedzanych w naszym mieście. Dziesięć kilometrów podziemnych tras turystycznych i ponad 30 obiektów na powierzchni obejmuje zabrzańska oferta w dziedzinie turystyki industrialnej.

Jednym z najważniejszych wydarzeń całego roku było uroczyste otwarcie Strefy Carnall Sztolni Królowa Luiza, które odbyło się w dniu 2 lipca 2021 r. To dla Muzeum szczególna data, symbolicznie zamykająca kilkanaście lat prac rewitalizacyjnych prowadzonych w kompleksie Sztolni Królowa Luiza i Kopalni Guido. Strefa Carnall (nazwana tak od charakterystycznego szybu górującego nad całością, będącego częścią historycznej Kopalni Królowa Luiza), to zespół zabytkowych, powierzchniowych zabudowań kopalnianych z przełomu XIX i XX wieku. Te przemysłowe budynki były rewitalizowane na przestrzeni minionych lat, a część z nich stopniowo oddawana do użytku. Ostatni, największy etap prac (zakończony), został zrealizowany jako część dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko projektu „Rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska”. Wśród niedostępnych do tej pory obiektów, które zyskały drugie życie, należy wymienić m.in. maszynownię szybu Prinz Schönaich ze zlokalizowaną w niej unikatową wystawą dedykowaną ratownictwu górniczemu i zagrożeniom w kopalniach. Dawny warsztat elektryczny zmienił się w pokazową kuźnię i miejsce do przeprowadzania konserwacji cennego wyposażenia Muzeum. Dodatkową atrakcją (kolejnym unikatem w skali Europy) jest

wyremontowana parowa maszyna wyciągowa szybu Carnall, czynna niezmiennie od 1915r. Zakończone prace konserwatorskie i remontowo-budowlane pozwoliły na stworzenie spójnego, unikatowego w skali całego kraju zespołu przemysłowego, w którym każdy budynek ma swoją historię. Strefa Carnall to miejsce, w którym można poznawać historię, do którego mieszkańcy Zabrze i województwa śląskiego chętnie przychodzą, spędzając wolny czas i zapoznając się ze specyfiką pracy górniczej i działaniem kopalni. Mogą tu też odpocząć, posłuchać muzyki lub coś zjeść. Można tu usiąść na ławce albo położyć się na leżaku w strefie chilloutu, przygotowano też cykl weekendowych koncertów na świeżym powietrzu.

Fotografia. Wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Przypomnieć należy, że kompleks Sztolnia Królowa Luiza otrzymał w 2019 r. Nagrodę Europa Nostra. To ustanowione przez Komisję Europejską najwyższe europejskie wyróżnienie w obszarze dziedzictwa kulturowego, nazywane jest potocznie europejskim Oscarem.

Fotografia. Strefa Carnall w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Nie przypadkiem powstałe w 1981 r. Muzeum Górnictwa Węglowego zlokalizowane zostało właśnie w Zabrzu - początkowo jako jedyne państwowe muzeum tej branży w Polsce, ponieważ eksploatacja węgla od przeszło 200 lat spowodowała gwałtowny rozwój i urbanizację tej ziemi. Zabrze jest jednym z miast, które zawdzięczają swój awans cywilizacyjny górnictwu węglowemu. Pierwsza kopalnia powstała tu już w 1791 r., a po II wojnie światowej miasto określane było nawet mianem „stolicy polskiego górnictwa”. Aktualnie, po udanie przeprowadzonej transformacji gospodarczej to właśnie Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu stało się gospodarzem unikatowych obiektów i marką znaną nie tylko w Polsce ale i na świecie. Muzeum wypełnia swoją misję, pokazując przemysłową spuściznę śląskiej ziemi.

Fotografia. Odnowiony gmach budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Działalność wystawiennicza Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Wystawy stałe i trasy turystyczne w 2021 r.:

Kopalnia „Guido”:

- Trasa turystyczna na poziomach 170+320+ Trasa turystyczna na poziomie 320 „Strajk 14 dni pod ziemią”(czasowa)
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni” na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szycha” na poziomie 355

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza” i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna):

- Kopalnia Edisona (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze” w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- Z górniczą lampą przez wieki (wystawa stała)
- „Podziemna podróż w czasie” (turystyczna trasa piesza)
- Podziemna trasa wodna (podziemny spływ sztolnią)
- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza” (podziemne królestwo maszyn)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy Budynku Obsługi Ruchu Turystycznego przy ul. K. Miarki)

Wystawy czasowe w 2021 r.

- Wystawa XI Konkursu Sztuki Intuicyjnej im. Juliusza Marcisza pt. „Antropocen-człowiek i jego otoczenie
- III Zabrzeński Plener Malarski pt.: „Obiekty Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu”
- Wystawa MGW oraz ASP Katowice „Wytatuowani Śląskiem” w Strefie Carnall

Wystawy obce w siedzibie Muzeum

- Sto lat oddziału Górnośląskiego PIG

Otwarcie Podziemnej Trasy w Kopalni Guido „Walka o wolność – 14 dni pod ziemią”

W dniu 08.12.2021 roku uroczystie została otwarta nowa wystawa w podziemiach Kopalni Guido. Nowa aranżacja przestrzeni poświęcona została wydarzeniom strajkowym roku 1981, które miały miejsce w KWK Piast. Tego dnia podziemne wyrobiska Kopalni Guido odwiedził premier RP Mateusz Morawiecki, który wraz z górnikami strajkującymi w 1981 roku na Kopalni Piast, zwiedził nową wystawę.

Turysta wybierając z bogatej oferty zabrzeńskiego muzeum może przez chwilę poczuć się jak prawdziwy górnik, przekonując się jak ciężka była to praca, do tego w specyficznych warunkach jakie panują w głębi ziemi. Trudno przecenić wkład miasta Zabrze w ocalenie industrialnej spuścizny dla przyszłych pokoleń, udało się zachować i udostępnić imponującą historię przemysłu, dorobek kultury technicznej rozwijanej na Śląsku. Każdy zainteresowany może czerpać z przebogatej oferty Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, zarówno wystawienniczej jak i edukacyjnej, warsztatowej czy też kulturalnej.

Turystyka miejska

Turystyka miejska – Ogród botaniczny

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego to ogród o kształcie nieregularnego wieloboku, który zajmuje powierzchnię ponad 6 ha. Główne wejście do Ogrodu dla odwiedzających znajduje się przy ulicy Piłsudskiego. W układzie przestrzennym Ogrodu można wyróżnić: część botaniczną, parkową, palmiarnię, plac zabaw oraz tereny gospodarcze. Część botaniczna jest skomponowana w układzie kwaterowym i nawiązuje do ogrodów w stylu francuskim, gdzie dominują regularne i geometryczne kształty, a kwatery są przedzielone żywopłotem. Odmienną zupełnie stylowo częścią jest część parkowa, która ma założenia typu krajobrazowego, jak ogrody angielskie. Odchodzi się tu od stylu geometrycznego na rzecz swobody i naturalnego krajobrazu. Styl tego miejsca podkreśla malowniczy staw otoczony wierzbami.

Ulubionym miejscem dzieci, które odwiedzają MOB jest naturalny plac zabaw, położony w środkowej części Ogrodu i posiadający różnorodne urządzenia i akcesoria służące do zabawy oraz piaskownicę. Od 2014 roku, w północnej części ogrodu znajduje się ogród wschodni nazwany "Ogrodem Pięciu Świec", w którym rośnie wiele roślin pochodzących z Dalekiego Wschodu, szczególnie Japonii.

Działalność Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2021 roku:

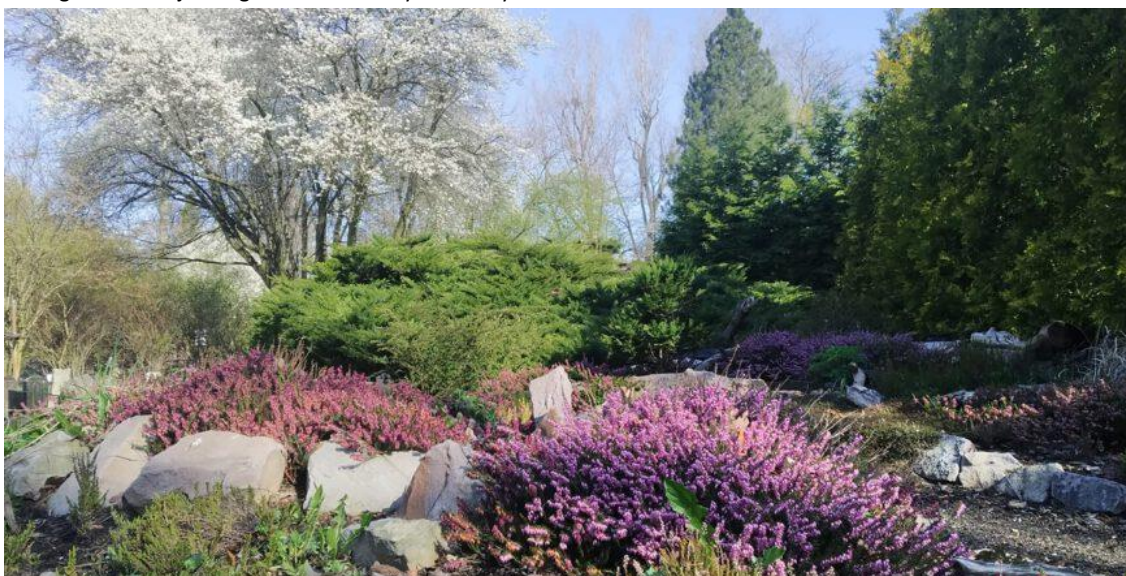
- Styczeń i luty, kontynuowano cykliczną akcję obrączkowania ptaków na terenie Ogrodu. Podczas trwającej pandemii wirusa SARS-CoV-2 nie zdecydowano się upubliczniać działań dla gości, którzy specjalnie odwiedzali MOB w minionych latach, by przyjrzeć się pracy obrączkarzy. Zamieszczono jednak relacje z wydarzeń na stronie internetowej i na facebooku. W okresie od 03.01 do 27.02.br. zaobrączkowano 317 ptaków.
- W styczniu ukazała się również publikacja „Ogrody botaniczne i arboreta Polski”, w której znajduje się rozdział z opisem walorów przyrodniczych Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu, uwzględniający także działalność dydaktyczną prowadzoną przez Centrum Edukacji Ekologicznej. Kontynuowano także projekt z minionego roku pt. „Zobacz płuca” koordynowany przez Centrum Edukacji Ekologicznej przy MOB – w ramach tej akcji organizowane były spotkania wirtualne dzieci i nauczycieli na platformie Microsoft TEAMS. Podczas takich spotkań uczniowie dyskutowali o problemach związanych z zanieczyszczonym powietrzem, co można zrobić by ograniczyć zanieczyszczenie środowiska w swym najbliższym otoczeniu. Organizowane były także spotkania z naukowcami i aktywistami na rzecz klimatu.
- W marcu Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu podpisał porozumienie o współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach. Porozumienie jest związane z patronatem RODN nad działaniami edukacyjnymi prowadzonymi przez Centrum Edukacji

Ekologicznej przy Ogrodzie. Na mocy tego dokumentu są możliwe wspólne działania edukacyjne pod opieką doradców metodycznych, ogłoszono również dwa miejskie konkursy ekologiczne koordynowane przez Centrum Edukacji Ekologicznej przy MOB: „Czy smog jest groźniejszy niż smok” oraz „Ekomural – antysmogowy głos młodzieży”, na konkurs wpłynęły 104 prace. Miejski Ogród Botaniczny dołączył do Związku Ogródów Botanicznych działających na Rzecz Klimatu (Climate Change Alliance of Botanic Gardens) z siedzibą w Royal Botanic Gardens Victoria w Melbourne, Australia. Ogrody botaniczne na świecie są strażnikami niezwykle potrzebnej wiedzy naukowej i ogrodniczej a ich krajobrazy są źródłem inspiracji, nauki i miejscem gdzie zachodzą pozytywne zmiany społeczne. Celem Związku Ogródów Botanicznych działających na Rzecz Klimatu jest promocja działań na rzecz ochrony klimatu, wymiana informacji i dobrych praktyk oraz wzajemna współpraca ogrodów botanicznych w trosce o ochronę i adaptację krajobrazów w zmieniającym się klimacie.

- W kwietniu ukazał się informator: „Regionalna edukacja ekologiczno-przyrodnicza. Śląskie. Tu edukujemy.”, wydany przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, który zawiera opis ośrodków oraz instytucji i organizacji zajmujących się edukacją ekologiczno-przyrodniczą w województwie śląskim, z aktualną ofertą edukacyjną.
- Centrum Edukacji Ekologicznej przy MOB uczestniczyło w Festiwalu Edukacyjnym „Nowe Inspiracje – WOM 2021”, XXIV giełda wydawców, edycja on-line. Edukatorzy przeprowadzili warsztaty metodyczne dla nauczycieli pt. „Przyrodnicze lekcje w Ogrodzie – to jest to!” – w ramach spotkania z kilkudziesięcioma nauczycielami przedstawiono różne propozycje przeprowadzania lekcji na terenie zabrzańskiego botanika, także z wykorzystaniem tablic edukacyjnych na ścieżce dydaktycznej Ogródu.
- W dniach 19-23 kwietnia – zorganizowano obchody Tygodnia Ziemi w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu. Dzień Ziemi to święto naszej planety obchodzone na całym świecie. Każdego roku w zabrzańskich szkołach w tych dniach zorganizowano różnorodne aktywności, które miały przypomnieć uczniom jak ważny wpływ ma nasza postawa na jakość życia na Ziemi.
- W 2021 r. Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu przy współpracy z IV Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Reja w Zabrzu oraz Telewizją Zabrze zaproponował szereg zajęć przeprowadzonych z wykorzystaniem platformy Teams, dedykowanych uczniom szkół podstawowych i średnich, które już od października 2020 r. były zaangażowane w edukacyjny projekt ekologiczny pn. „Zobacz Płuca”. 19 kwietnia 2021 r. w szkołach rozpoczęły się zajęcia pod hasłem „Uczymy się przez doświadczenie - uczniowie uczą się od siebie nawzajem”. Dzieci przedstawiały prezentacje przyrodnicze związane z ważnymi problemami ekologii. Liczba uczestników spotkania: 158 osób, koordynatorki projektu „Zobacz Płuca” przeprowadziły z dziećmi „Poranne rozmowy o klimacie” akcentując najważniejsze problemy jakie niesie ze sobą zjawisko niskiej emisji. Podczas spotkania uczestnicy wypełnili interaktywną ankietę na temat wiedzy o niskiej emisji, której wyniki były na bieżąco omawiane. Liczba uczestników: 236 osób. 21 kwietnia był dniem poświęconym diecie wegetariańskiej, pod hasłem „Warzywniak na talerzu”. Jak donoszą naukowcy nasz styl odżywiania ma bardzo duży wpływ na klimat Ziemi. Dieta roślinna generuje nie tylko korzyści dla zdrowia człowieka, lecz także przyczynia się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych powodujących szkodliwe zmiany na naszej Planecie. Podczas spotkania, prezentowane były przepisy wegetariańskie i omawiany był wpływ diet na nasze zdrowie i konsekwencje zastosowania różnych diet na klimat Ziemi. Liczba uczestników spotkania: 211 osób.

Fotografia. Miejski Ogród Botaniczny we wszystkich kolorach

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- 22 maja zorganizowano w ramach ogólnoświatowych obchodów Fascination of Plant Day 2021 Fascynujący Dzień Roślin. Do współpracy w wydarzeniu zaproszono Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, Oddział w Gliwicach, który przygotował stoisko informacyjne pod hasłem „Chroniąc rośliny chronisz życie”... z okazji tego dnia zaproponowano osobom zwiedzającym skorzystanie z broszury edukacyjnej o tematyce roślinnej, opartej na wiadomościach umieszczonych na tablicach edukacyjnych w Ogrodzie. Przygotowano również dla zwiedzających, specjalnie dedykowany spacer z przewodnikiem po naszym Ogrodzie, ukazujący ciekawostki botaniczne naszego terenu. Dla osób, które nie mogły nas odwiedzić w tym dniu, Centrum Edukacji Ekologicznej przygotowało quizy, ciekawostki i zagadki o roślinach, które udostępniono na stronie internetowej MOB.
- 29 maja w zabrzańskim botaniku miał miejsce bieg na orientację oraz zajęcia z nordic-walkingu przeprowadzone przez instruktorów „Aktywnego Zabrza”. Organizacja wydarzenia odbyła się w ramach obchodów dnia dziecka realizowanego przez Arenę Zabrze.
- 13 czerwca Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu był współorganizatorem imprezy plenerowej pt. „Pociąg do książek” realizowanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Zabrzu. W ramach wydarzenia zorganizowano na terenie Ogrodu spotkania z autorami popularnych książek dla dzieci i młodzieży.
- 15-18 czerwca na terenie Ogrodu miały miejsce Świętojańskie Warsztaty Teatralne dla młodzieży organizowane przez Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej. Podczas cyklu spotkań dzieci zapoznawały się z tradycyjnymi letnimi obrzędami z terenów woj. śląskiego.
- 19-20 czerwca W Miejskim Ogrodzie Botanicznym miał miejsce coroczny, XIV już Festiwal Kwiatów. Impreza obfitowała w spotkania dla „dużych i małych”, warsztaty ogrodnicze, zielarskie czy pszczelarskie. Na scenie plenerowej gościli utalentowani przedszkolaki–wierszolaki. Miłośnicy produktów ekologicznych i ogrodniczych znaleźli różne atrakcje dla siebie – od stoisk ze zdrową żywnością, sadzonek ziół, aż po ceramikę ogrodową, torby filcowe i kolczyki plecione na szydełku. Można było zakupić także kolorowe krzewy, byliny, jedno czy dwuletnie rośliny– od koloru do wyboru... W trakcie Festiwalu Kwiatów na scenie gościliśmy takich artystów, jak popularną Orkiestrę Muzeum Górnictwa Węglowego, Opole Quartet, Kajetan Drozd Band, Blue Dragonfly,

- Zabrzańską Szkołę Suzuki. Występ Grzegorza Płonki i zespołu Ligocianie dopełnił wcześniejszą projekcją widowiska „Powstanie w nas”, powstałego we współpracy Filharmonii Zabrzeńskiej i Teatru Nowego, a dotyczącego setnej rocznicy Powstań Śląskich. Organizatorami Festiwalu Kwiatów w MOB są Miasto Zabrze, Centrum Organizacji Pozarządowych i Miejski Ogród Botaniczny.
- W lipcu na terenie Ogrodu odbyły się miesięczne praktyki studenckie studentów z Instytutu Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego.
 - W lipcu i sierpniu w każdą wakacyjną sobotę o godz. 10.00 na terenie łąki przy stawie odbywała się „Joga w Botaniku” – piąta już edycja bezpłatnych zajęć dla każdego. Spotkania organizowane były przez Aktywne Zabrze, w wakacyjne niedzielne popołudnia o godz. 16.00 odbywały się w Ogrodzie plenerowe koncerty Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pod batutą pana Henryka Mandrysa.
 - 8 sierpnia wraz z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu zorganizowano na terenie Ogrodu „Wielki Dzień Pszczół” - w programie znalazły się spotkania ze znawcami tematyki pszczoł i pszczelarstwa, a także liczne atrakcje dla najmłodszych. Dzień wypełniło wiele ciekawych warsztatów, m.in. tworzenie lapbooków, budowanie domków dla owadów, robótki na paluszkach – dzianinowe owady czy też legoLEM – budowanie z klocków LEGO. Jedną z atrakcji wydarzenia były warsztaty ekologiczne, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników Dnia Pszczół. Wspólnie z dziećmi organizatorzy warsztatów starali się dociec, jak się czują pszczoły w mieście i znaleźć odpowiedź na pytanie, dlaczego miód jest słodki... Najmłodsi przekonali się, że recykling ma wymiar praktyczny, a bycie eko jest... dziecinnie proste! Elementy pochodzące z recyklingu elektrycznych śmieci zostały podczas zajęć zamienione w prawdziwe dzieła sztuki. Uczestnicy wykonywali pszczoły – mieszkanki kolorowego ula – wraz z ich pszczelim domkiem, a także zaprojektowali nietypowy plaster miodu. O sekretnym życiu pszczoł opowiadali: pan Piotr Socha – autor książki „Pszczoly”, pani Urszula Mazurowska oraz panie Alina Przydatek i Anna Szczypka. Na stoiskach wystawienniczych prezentowano pasiekę wędrowną, naturalne kosmetyki oraz rękodzieła.
 - 8 września Miejski Ogród Botaniczny gościł Radnych z Komisji Kultury i Dziedzictwa Rady Miasta. Po części oficjalnej, na której przedstawiono plany MOB na 2022 rok i stan przygotowań Ogrodu do inwestycji budowy nowych szklarni, Radni zwiedzili teren Ogrodu zapoznając się z bieżącymi kompozycjami roślin i planem działań na 2022 rok.
 - 16 września Miejski Ogród Botaniczny był organizatorem EKOSESJI, która odbyła się na terenie zabrzańskiej Areny. Wydarzenie to zapoczątkowało projekt „NATURA(LNIE) w Zabrzu” skierowany do młodzieży z zabrzańskich szkół podstawowych i średnich oraz seniorów. Założeniem tego projektu jest zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrze oraz wypracowanie postaw skutkujących pozytywnym oddziaływaniem na globalne zmiany klimatyczne poprzez działalność indywidualną jednostki i działalność w środowisku lokalnym, W ramach EKOSESJI zaproszono do współpracy instytucje: ZPWIK, ZPEC, Fundację Odzyskaj Środowisko, MOSiR, FCC Polska, Tauron Dystrybucja S.A. oraz szkoły – IV LO w Zabrzu i SP Nr 31 w Zabrzu, które przygotowały stoiska edukacyjne dla uczniów. Edukatorzy z ogrodu botanicznego przygotowały z kolei warsztaty poświęcone ochronie owadów zapylających oraz praktycznej realizacji idei „zero waste”. W wydarzeniu wzięły udział 23 szkoły zabrzańskie oraz seniorzy z Klubu Seniora i Stowarzyszenia Pogodni i Aktywni. Łączna liczba uczestników spotkania to 185 osób.

Corocznie Miejski Ogród Botaniczny deklaruje swój udział w akcji „Sprzątanie Świata - Polska”, która jest częścią międzynarodowego ruchu „Clean Up the World” wywodzącego się z Australii. Myślą przewodnią tegorocznej edycji wydarzenia było m.in. propagowanie informacji o właściwej segregacji odpadów.

Fotografia. Plakat wydarzenia

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- 10 października Miejski Ogród Botaniczny gościł z programem edukacyjnym na Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach. Jak co roku, od pięciu już lat Ogród regularnie uczestniczy w tym wielkim śląskim wydarzeniu naukowym, tym razem pod hasłem: „Przyroda wokół nas – chcę wiedzieć więcej!”. W ramach spotkań zaproponowano edukację dla dzieci, młodzieży i dorosłych w formie zabawy z klockami o tematyce przyrodniczej – jakie owady i rośliny można spotkać na łące lub jakie drzewa i grzyby rosną w lesie?...
- 18 października Ogród włączył się aktywnie w kolejną edycję projektu „Zabrzonauci”. Tegoroczna edycja konkursu skierowana była do czterech kategorii wiekowych graczy: przedszkolaków, uczniów klas 4-6 szkół podstawowych, uczniów klas 7-8 szkół podstawowych oraz uczniów szkół średnich. Dla każdej z kategorii wiekowych przeznaczono różne zadania do wykonania dotyczące naszego Miasta. Przedszkolaki rozwiązywali jedno zadanie, a reprezentanci pozostałych kategorii po 10 zadań. Im więcej wykonanych zadań, tym więcej punktów przysługiwało drużynom w rankingu.

Fotografia. Plakat wydarzenia

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- W listopadzie w celu odświeżenia kolekcji róż, dokonano zakupu 250 sztuk tych roślin, w 44 odmianach, sektor, w którym rosły róże uległ przemodelowaniu. Posadzono krzewy wielokwiatowe, rabatowe, pnące i okrywowe.
- 9 listopada Miejski Ogród Botaniczny uczestniczył w autorskiej inicjatywie Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu pn. „Zawód od kuchni”, która była skierowana do zabrzańskich uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Wydarzenie umożliwiało młodzieży spotkanie z przedstawicielami różnych zawodów, którzy przybliżali je od podstaw pokazując pozytywne i negatywne strony różnych profesji. Idea takiego spotkania powstała z myślą i w trosce o młode pokolenie, mając na uwadze całonocne porady zawodowe.
- 16 i 26 listopada Centrum Edukacji Ekologicznej przy Ogrodzie zorganizowało spotkania on-line przy pomocy platformy MS Teams dla uczniów i nauczycieli biorących udział w projekcie „Natura(Inie) w Zabrzu” pod hasłem „Odpady jako surowce”. W ramach tych spotkań przedstawiono prelekcje: „Tworzywa sztuczne – czy plastik żyje wiecznie?” oraz „Drugie życie bioodpadów – czyli sposób na zagospodarowanie resztek z naszego stołu”. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele firm FCC Polska Sp. z o.o., PRT Radomsko Sp. z o.o. oraz WPO Alba S.A.
- 23 listopada MOB wziął udział w konferencji naukowej pt. „Dobre praktyki dla wzmacniania bioróżnorodności i aktywnej ochrony muraw galmanowych” organizowanej przez Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk Przyrodniczych – Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska. W skład muraw galmanowych wchodzi rośliny rosnące na glebach cechujących się dużą zawartością związków cynku i ołowiu, zwanych glebami galmanowymi. Obok innych roślin tolerujących wysokie stężenia metali ciężkich rośliny te należą do metalofitów.
- 23 listopada MOB uczestniczył w Śląskim Konwencie Klimatycznym „CLIMATE-CON” organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Centrum Konferencyjno-Biznesowym Stadionu Śląskiego w Chorzowie. Celem konferencji była edukacja i podniesienie świadomości w zakresie poprawy jakości powietrza – zarówno w samorządach, jak i w

- społeczeństwie. Podczas wydarzenia zaplanowano m.in.: 15 sesji tematycznych, 3 warsztaty (dla samorządów i uczniów), 2 pokazy filmów o tematyce ekologicznej.
- Centrum Edukacji Ekologicznej przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym – fakty w skrócie: warsztaty CEE – 371, liczba uczestników 2892 osób, wykłady – 6, liczba słuchaczy 711 osób; Spotkania edukacyjne zdalne za pomocą platformy MS Teams – 20, łączna liczba uczestników w spotkaniach zdalnych – 1756 osób, Konkursy – 2, liczba uczestników 104 osoby; Liczba wolontariuszy – 51 osób.

Fotografia: MOB przyrodniczy skarb Zabrze.

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

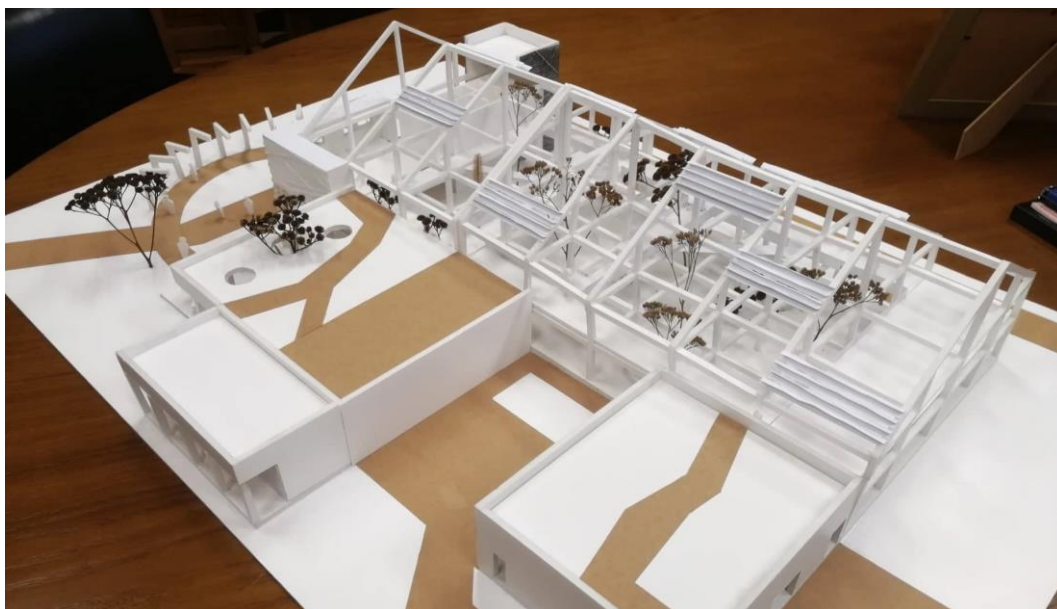
Miejski Ogród Botaniczny – przyrodniczym skarbem Zabrze, w tych słowach nie ma cienia przesady, naprawdę trudno przecenić rolę jako pełni Ogród na mapie Zabrze. Jeden z nielicznych na Śląsku, pełni funkcję „zielonych płuc” dla naszego miasta, jest miejscem dającym wypoczynek, ponadto prowadzi przebogatą działalność naukowo- dydaktyczną, praktycznie dla każdego chętnego, jest siedliskiem bogatej fauny i flory. MOB może także pochwalić się bogatą działalnością na polu krzewienia kultury w postaci licznych koncertów, spektakli, kulminacją jest coroczny Festiwal Kwiatów (znany w całej Polsce), na którym zawsze każdy znajdzie coś dla siebie. Miejski Ogród Botaniczny działa w Zabrzu od 1938 roku, jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc, zarówno przez mieszkańców Zabrze jak i aglomeracji. Rośnie tu około pięć tysięcy okazów drzew i krzewów. Goście mogą podziwiać rośliny pochodzące ze wszystkich stref klimatycznych. Prawdziwą perełką jest rosarium w którym zachwyca 2,5 tysiąca róż. Klimat rodem z Dalekiego Wschodu można poczuć w inspirowanym japońską tradycją Ogrodzie Pięciu Świec. Szukających zacisznych zakątków romantyków przyciąga malowniczy staw. Nowością są m.in. dwie tablice interaktywne poświęcone drzewom liściastym i iglastym. Jedna z nich zlokalizowana jest w alei klonowej, a drugą będzie można znaleźć przy wawozie z paprociami. W przyszłym roku zakończy się natomiast rozbudowa ogrodu, dzięki której zyska on nowoczesną szklarnię z zapleczem edukacyjnym.

Rysunek. Wizualizacja rozbudowanej szklarni Miejskiego Ogrodu Botanicznego

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Rysunek. Makieta projektu rozbudowy szklarni MOB

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Aplikacja „Zabrze w sercu Śląska” - bezpłatny przewodnik dla turystów

Aplikacja "Zabrze w sercu Śląska", stanowi swego rodzaju bezpłatny przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o Zabrzu.

Wszyscy zainteresowani, korzystając z aplikacji mogą zapoznać się z zabrzańską ofertą turystyczną, kulturalną, dowiedzieć się czegoś więcej o ciekawych miejscach i wydarzeniach. Przewodnik dostępny jest również w dwóch wersjach angielskiej i niemieckiej.

Aplikacja składa się z kilku modułów, w których skład wchodzi:

- Kalendarz wydarzeń, dający możliwość wglądu w wydarzenia organizowane w mieście. Moduł ten umożliwia filtrowanie wydarzeń względem kilku kategorii takich jak: muzyczne, polecane, kulturalne, sportowe, turystyczne, medyczne, biznesowe, dla dzieci, dla seniora oraz Aktywne Zabrze. Moduł pozwala również na sortowanie wydarzeń według daty, popularności, odległości od bieżącej lokalizacji użytkownika lub według nazwy, a także względem tego czy dane wydarzenie jest płatne czy bezpłatne.
- O Zabrzu – moduł zawierający artykuły dotyczące miasta, jego historii i ważnych jego filarów.
- Miejsca – to moduł, który zawiera w sobie zdjęcia i opisy najciekawszych do zwiedzania miejsc w Zabrzu, a także dane dotyczące bazy noclegowej czy też gastronomii. Moduł ten podzielony jest na kategorie, a w ramach nich na podkategorie:
 - zabytki – (architektoniczne, postindustrialne, osiedla robotnicze, sakralne)
 - kultura i rozrywka
 - sport – (baseny, boiska i hale sportowe, kluby sportowe, korty, siłownie i kluby fitness)
 - gastronomia - (kawiarnie, lodziarnie, puby, restauracje)
 - baza noclegowa
 - parki i fontanny – (fontanny, parki)
 - świat dziecka – (bawialnie i kluby malucha, place zabaw)
 - świat seniora – (koła seniorów, stowarzyszenia seniorów)
 - informacje praktyczne – (fundacje i stowarzyszenia, parkingi, transport publiczny, szpitale, nocna pomoc medyczna, urzędy i instytucje, apteki, informacja turystyczna)
- Trasy – moduł ten zawiera 5 propozycji tras tematycznych pieszych i samochodowych. Na każdej trasie wskazane są miejsca warte szczególnej uwagi wraz ze zdjęciem i opisem, a wszystko oparte jest o nawigację w telefonie.
- Planer - Poprzez dodawanie poszczególnych miejsc, tras czy wydarzeń do ulubionych, użytkownik ma możliwość zaplanowania wycieczek po mieście zgodnie ze swoimi preferencjami.

Dzięki aplikacji, która jest powiązana z nawigacją w telefonie użytkownik może łatwo określić dystans, który dzieli jego aktualną lokalizację z obranym w aplikacji celem, a także skorzystać z opcji nawigowania do celu. Funkcja dla mieszkańców: Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska” stworzona została w celu lepszego komunikowania się z mieszkańcami i turystami przybywającymi do miasta. Aplikacja gromadzi w jednym miejscu najważniejsze informacje o mieście. Użytkownik za jej pośrednictwem informowany jest o wydarzeniach kulturalnych organizowanych w mieście, dodatkowo w jednym miejscu może znaleźć bazę dostępnych hoteli czy też bazę gastronomiczną. W czasie pandemii stworzona została dodatkowa podkategoria w kategorii gastronomia - "na wynos" ułatwiająca szybsze wyszukiwanie i zamawianie dań.

01 czerwca 2021 r. udostępniono dla użytkowników aplikacji miejskiej „Zabrze w sercu Śląska” wirtualny spacer szlakiem architektury modernistycznej. Funkcja ta pozwala na zwiedzanie naszego miasta bez wychodzenia z domu.

Fotografia: Szlak zabrzańskiej moderny w aplikacji Zabrze w sercu Śląska

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Do aplikacji „Zabrze w sercu Śląska” - bezpłatnego przewodnika dla turystów, dołączyła kolejna aplikacja TV Zabrze, która działa od sierpnia 2021 r. i jest dostępna bezpłatnie dla wszystkich posiadaczy smartfonów, umożliwia błyskawiczny i wygodny dostęp do przygotowywanych przez zabrzańskich dziennikarzy materiałów. Nowe narzędzie pozwala w dowolnym miejscu i dowolnym czasie oglądać na żywo program Telewizji Zabrze.

Rysunek. Aplikacja TV Zabrze gotowa do pobrania

Źródło: TV Zabrze

Do tej pory telewizja Zabrze, dostępna była przede wszystkim w sieci kablowej Vectra. Nadal jest w niej obecna na kanale 140. Teraz oferta została skierowana również do wszystkich użytkowników smartfonów i tabletów, którzy dzięki aplikacji mogą być zawsze blisko wydarzeń w mieście. Miesięcznik

Nasze Zabrze Samorządowe był już wcześniej dostępny w wersji elektronicznej, teraz dostęp do gazety będzie jeszcze łatwiejszy, ponieważ będzie można ją przeglądać bezpośrednio na ekranie smartfonu czy tabletu. Twórcy aplikacji liczą, że dzięki niej przybędzie nowych, młodych czytelników.

Zabrze nie tylko na weekend

W marcu 2021 r. wydano Zabrzeński Przewodnik Kulinaryny. Do projektu zgłosiło się 33 zabrzeńskich restauratorów. Przewodnik zawiera fotografie zabrzeńskich lokali, opis kuchni wraz z kulinarnymi bestsellerami, dane teleadresowe, mapkę oraz co wyróżnia każdego z restauratorów. Jest to pierwszy tego typu przewodnik kulinarny na Śląsku powstały z myślą o wsparciu branży, jak również stanowiący doskonałe źródło informacji dla mieszkańców i turystów, w czerwcu wydano go również w wersji kieszonkowej.

W ramach Targów Turystyki Weekendowej – Atrakcje Regionów które odbyły się w Parku Chorzowskim w dniach 11-13.06.2021 r., Miasto Zabrze zaprezentowało swoją ofertę dla turystów. Na stoisku prezentowane były atrakcje turystyczne, kulturalne i sportowe miasta. Odwiedzającym stoisko oferowano foldery, ulotki i gadżety promocyjne m.in. Muzeum Górnictwa Węglowego, Teatru Nowego, Filharmonii Zabrzeńskiej, Ogrodu Botanicznego, Górnika Zabrze, MOSiR, hoteli, restauracji i innych atrakcji turystycznych Zabrze.

Ofertę turystyczną, kulturalną i sportową naszego miasta mogli poznać także turyści, którzy 10 i 11 lipca 2021 roku pojawili się w Ogrodzieńcu. U podnóża zamku przygotowana została kolejna odsłona plenerowej akcji „Zabrze nie tylko na weekend”, w której władze miasta już po raz drugi spotkały się w malowniczej scenerii na zamku w Ogrodzieńcu, by turystom z całej Polski przybliżyć bogatą ofertę turystyczną, kulturalną i sportową Zabrze. Uczestnicy imprezy mogli poznać atrakcje czekające w Kopalni Guido oraz Sztolni Królowa Luiza, zaprezentowali się także młodzi piłkarze Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze. Zagrała Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego, a aktorzy Teatru Nowego wystawili na scenie plenerowej „Zemstę”. Gościem specjalnym wydarzenia był „przyjaciół” Zabrze dziennikarz Tomasz Zubilewicz, który promował nowe wydanie książki „Zabrze na każdą pogodę”.

W ramach współpracy z Urzędem Miasta w Pszczynie Miasto Zabrze zaprezentowało swoją ofertę turystyczną i kulturalną w dniach 21-22.08.2021 r. na Festiwalu Moja Pszczyna Talenty i pasje. Namiot promocyjny Zabrze na pszczyńskim rynku odwiedzili mieszkańcy Pszczyny i turyści z regionu i całej aglomeracji. Bogaty program festiwalu spowodował, że Rynek, gdzie prezentowana była oferta Zabrze odwiedziło kilka tysięcy osób.

W dniach 01-03.10.2021 r. z okazji Światowego Dnia Turystyki pod hasłem „Zabrze na każdą pogodę” zorganizowano 6 tematycznych wycieczek po Zabrze z udziałem profesjonalnych przewodników oraz gościa specjalnego - Tomasza Zubilewicza. W wycieczkach udział wzięło blisko 100 osób, co świadczy o trafnie podjętej tematyce. Tematyka wycieczek:

Trasa 1 – Śladem Donnersmarcków

Trasa 2 – Dwie stolice w Zabrze. Tajemnice Placów Krakowskiego i Warszawskiego

Trasa 3 – Moje ulubione miejsca w Zabrze – Tomasz Zubilewicz

Trasa 4 - De arte sepulcrali

Fotografia. Zabrze promowało się na zamku w Ogrodzieńcu

Źródło: miastozabrze.pl

Fotografia. Mieszkańcy Pszczyny i regionu mogli poznać Zabrze z bliska

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH
(CEL STRATEGICZNY C17)

Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych realizowane jest w Zabrzu poprzez działania w zakresie rozwoju:

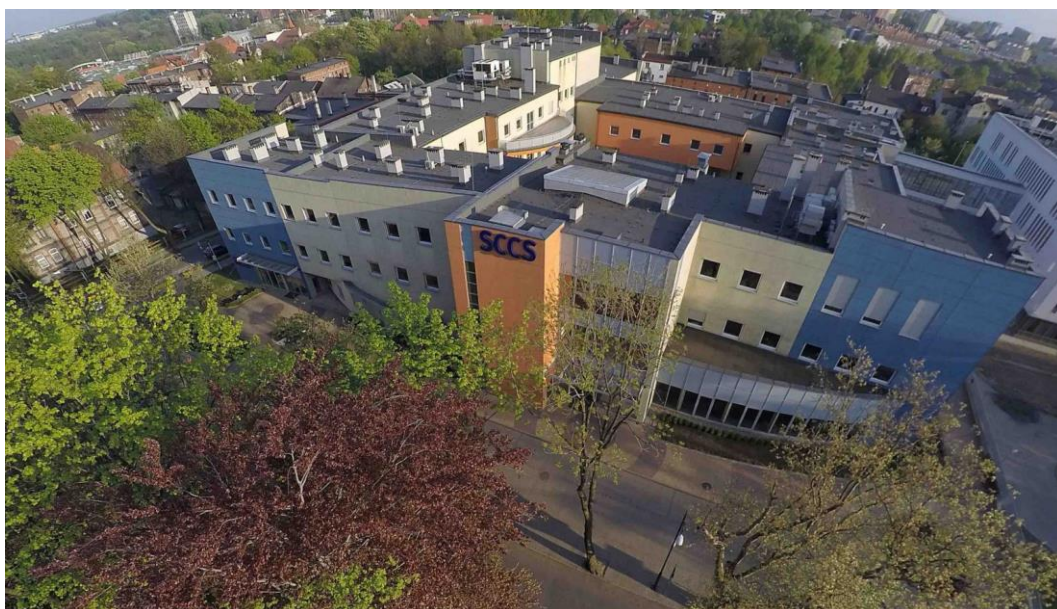
- Kardiologii i kardiochirurgii
- Ponadlokalnych usług medycznych dostępnych w mieście

Rozwój Kardiologii i Kardiochirurgii

Śląskie Centrum Chorób Serca to wiodący w Polsce akademicki szpital referencyjny, wyposażony w najnowocześniejszą aparaturę i sprzęt do diagnostyki i terapii chorób serca i naczyń, w którym opiekę nad pacjentami sprawuje grono znakomicie wyszkolonych oraz doświadczonych lekarzy, perfuzjonistów, rehabilitantów, pielęgniarek oraz personelu medycznego.

Fotografia. Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9

Źródło: SCCS

Jest to jednocześnie wiodący szpital wysokospecjalistyczny. W Śląskim Centrum Chorób Serca działają następujące Katedry i Oddziały Kliniczne:

- Katedra Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii SUM
- III Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii SUM

- Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii, Transplantologii, Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej SUM
- Oddział Kliniczny Kardiologii i Intensywnej Terapii SUM/Oddział Intensywnej Terapii
- Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Schorzeń Kardiometabolicznych SUM/Oddział Chorób Wewnętrznych i Diabetologii
- Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej

Od początków istnienia SCCS jest ściśle związane ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach w zakresie szkolenia zawodowego studentów medycyny, ratownictwa medycznego i pielęgniarstwa oraz szkolenia podyplomowego dla specjalizujących się lekarzy. Z uwagi na znaczący i liczący się zarówno w kraju, jak i zagranicą potencjał naukowy, medyczny i dobrze zorganizowaną bazę kliniczną, SCCS odpowiada standardom obowiązującym w Europie Zachodniej. Realizując swoją misję, udziela świadczeń leczniczych nieodpłatnie pacjentom ubezpieczonym, zamieszkałym na terenie całego kraju oraz odpłatnie pacjentom zagranicznym i krajowym nie posiadającym ubezpieczenia. Z myślą o pacjentach zbudowano nowy szpital, utworzono nowe oddziały, które wyposażono w innowacyjny, światowej klasy sprzęt do najnowszych i najskuteczniejszych metod leczenia.

W dniu 2 września 2021 r. w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu gościła Sara Ferguson, Księżna Jorku, ambasadorka polskich dzieci, kobieta o wyjątkowej osobowości i wielkim sercu. SCCS to ultranowoczesny szpital ze znakomicie przygotowaną kadrą naukową, znany nie tylko w całej Polsce ale i zagranicą.

Zapobieganie i leczenie chorób środowiskowych, cywilizacyjnych i wieku podeszłego.

Śląskie Centrum Chorób Serca kontynuowało rozpoczęte wcześniej prace mające na celu utworzenie w mieście Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wiek Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. W maju 2019 roku został rozstrzygnięty przetarg i wyłoniono wykonawcę inwestycji. Wartość przedsięwzięcia to już blisko 111 mln zł. Warty podkreślenia jest fakt, że Miasto Zabrze współuczestniczyło w przygotowywaniu aplikacji niezbędnych do sfinansowania projektu.

ŚCCS dynamicznie się rozwija tworząc infrastrukturę przyjazną dla pacjentów w każdym wieku. Działalność znamienitych naukowców i specjalistów umacnia markę Zabrza jako ośrodka, w którym podejmuje się nowatorskie projekty medyczne służące pacjentom. Nieprzypadkowo w ankiecie przeprowadzonej z okazji 30. rocznicy pierwszych wyborów samorządowych zabrzanie wybrali najważniejsze inwestycje prowadzone w Zabrzu na przestrzeni minionych trzech dekad. W pierwszej dziesiątce znalazła się rozbudowa Śląskiego Centrum Chorób Serca.

Fotografia. Budynek Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi.

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna.

W dniach 25.05.2021 - 28.05.2021 odbyła się zorganizowana w Zabrzu przez SCCS XXVIII Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna "Postępy w rozpoznawaniu i leczeniu chorób serca, płuc i naczyń" XXII Warsztaty Kardiologii Interwencyjnej i Elektroterapii. Organizowana w Zabrzu od 28 lat Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna wraz z towarzyszącymi jej od 22 lat Warsztatami Kardiologii Interwencyjnej stanowi forum wymiany doświadczeń lekarzy praktyków zajmujących się diagnostyką i leczeniem chorób serca, płuc i naczyń. XXVIII edycja przebiegała pod hasłem: „HEART-TEAM gwarancją nowoczesności, bezpieczeństwa i skuteczności w leczeniu”. Trwająca pandemia spowodowała, że spotkanie z najlepszymi ekspertami w kraju odbyło się on-line. Przygotowany program Konferencji obejmował zagadnienia i problemy, z jakimi lekarze spotykają się w codziennej pracy klinicznej na oddziale czy w poradni. Poruszono także tematy związane z COVID-19 oraz odbudową zdrowia Polaków po pandemii, jak co roku zaproponowano ciekawe warsztaty kardiologii interwencyjnej, które zostały rozszerzone o zagadnienia z obszaru elektroterapii. W organizowanej co roku konferencji uczestniczy wielu gości z Polski i zagranicy, którzy mają okazję przez 4 dni uczestniczyć w wykładach oraz warsztatach. W trakcie wydarzenia odbyło się wiele ciekawych sesji z udziałem ekspertów gwarantujących wysoki poziom edukacyjny i naukowy.

Fotografia. XV Międzynarodowa Studencka Konferencja Kardiologiczna

Źródło: <https://www.facebook.com/konferencjazabrze>

26 maja odbyła się również XVI Międzynarodowa Studencka Konferencja Kardiologiczna. Zorganizowana została przez członków Studenckiego Koła Naukowego III Kliniki Kardiologii Śląskiego Centrum Chorób Serca. W trakcie wydarzenia polscy i zagraniczni studenci mieli możliwość podzielić się wiedzą z zakresu kardiologii inwazyjnej i zachowawczej oraz kardiochirurgii.

Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście

Szpitalny Oddział Ratunkowy przy Szpitalu Miejskim w Zabrzu

**SZPITAL MIEJSKI
W ZABRZU**

2021 rok był rokiem szczególnym, ponieważ Szpital Miejski obchodził jubileusz 60-lecia istnienia. Historia zabrzańskiej lecznicy sięga 1961 r., przy ul. Zamkowej w Biskupicach został wtedy otwarty Szpital Górniczy. Od 2009 r. placówka funkcjonuje jako spółka, w której właścicielem wszystkich udziałów jest miasto, a ostatnie lata to okres intensywnego rozwoju szpitala, który dziś jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych i cenionych placówek na mapie regionu. Szpital Miejski w Zabrzu to placówka z dużymi tradycjami, mocno umiejscowiona na medycznej mapie Zabrze. Szpital, dzięki zaangażowaniu i profesjonalizmowi personelu medycznego oraz istotnemu wsparciu władz miasta, cały czas się rozwija. Konsekwentnie podąża w kierunku specjalizacji szpitala. To niezbędny warunek jego rozwoju i przede wszystkim odpowiedź na medyczne potrzeby zdrowotne mieszkańców całego regionu. W zabrzańskim szpitalu dostępnych jest obecnie około czterystu łóżek. W placówce funkcjonują m.in. oddziały: Chorób Wewnętrznych, Neurologii, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej oraz Rehabilitacji Ogólnoustrojowej.

Przy szpitalu działają przychodnie wielospecjalistyczne, Centrum Zaopatrzenia Medycznego, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy.

Fotografia. Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej

Źródło: SzpitalZabrze.pl

Do najlepszych ośrodków ginekologiczno-położniczych w południowej Polsce należy otwarte w 2014 r. Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka. Specjalizuje się ono w leczeniu endometriozy. Zabrzeński szpital jest jedynym ośrodkiem w Polsce, gdzie w ramach ubezpieczenia zdrowotnego leczone są wszystkie przypadki endometriozy. Podczas zabiegów stosowane są nowoczesne narzędzia operacyjne, takie jak nóż plazmowy czy argonowy. Zabiegi przeprowadzane są w nowoczesnej, hybrydowej sali operacyjnej. Jednym ze znaków rozpoznawczych szpitala jest również znakomita ortopedia. To właśnie zabrzeńscy specjaliści przeprowadzili unikatową operację, wszczepiając 78-letniej pacjentce zaprojektowany i wydrukowany w technologii 3D tytanowy implant stawu biodrowego. Od 2019 r. w placówce działa Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów. Transport pacjenta ze śmigłowca do Sali operacyjnej zajmuje w Zabrzu dwie minuty. To pierwszy w Polsce tak przygotowany kompleks pomieszczeń i przestrzeni szpitala, który gwarantuje, że pacjent urazowy lub w ciężkim stanie może być od razu zabezpieczony pod każdym względem. Kolejnych ambitnych planów nie brakuje. Sztuczna inteligencja, robotyka to wyzwania współczesnej medycyny, którą także zamierzają wdrażać specjaliści Szpitala Miejskiego. Szpital Miejski w Zabrzu to ważna placówka w zakresie ochrony zdrowia, o szerokiej gamie usług. Dziś Szpital Miejski wygląda bardzo nowocześnie i dysponuje wyśmienitą kadrą, a Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka to wysokospecjalistyczny ośrodek ceniony nie tylko w skali regionu, ale i kraju.

Szpital Miejski w Zabrzu zajmuje się realizacją szeregu świadczeń z zakresu diagnostyki oraz leczenia chorób w obszarze wielu dziedzin medycyny. Prowadzone są między innymi liczne poradnie, do których pacjenci mogą się zgłaszać w przypadku wystąpienia dolegliwości sugerujących występowanie stanu chorobowego. Wśród wspomnianych już poradni, znajdują się: gastrologiczna, urazowo-ortopedyczna, chirurgii ogólnej, chirurgii onkologicznej i chorób piersi, neurologiczna, dermatologiczna.

W ramach działalności ośrodka zdrowia, zajmuje się realizacją świadczeń dodatkowych, w tym usług komercyjnych, prowadzi medyczne laboratorium diagnostyczne oraz zakład diagnostyki obrazowej i elektromedycznej. Pacjenci mogą również skorzystać ze świadczeń, jakie realizowane są w ramach działalności zakładu rehabilitacji leczniczej, a także pomocy psychologicznej i dietetycznej. Przyjmuje również i realizuje działania z obszaru medycyny pracy – wykonuje badania kwalifikacyjne do wykonywania danego zawodu.

Publiczny Szpital Kliniczny nr 1

W 1948r. została powołana do życia Akademia Lekarska w Rokitnicy bez zaplecza klinicznego, zmusiło to ówczesne władze uczelni do bardzo pilnego jej przygotowania. Bazę uczelni zorganizowano na terenie Rokitnicy, a przede wszystkim na terenie miasta Zabrze w Szpitalach Miejskich i ubezpieczeniowych. Dzięki usilnym staraniom władz uczelni Zarządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7.01.1950 r. na bazie Szpitala, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Zabrzu przy ul.3-go Maja, powołano pierwszy Państwowy Szpital Kliniczny.

W ostatnich latach Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 przy ul. 3 Maja poddany został modernizacji. W ramach przeprowadzonych prac wyremontowane zostały dziecięce oddziały: Endokrynologii, Gastroenterologii i Hepatologii, Nefrologii z Pododdziałem Dializoterapii oraz Patologii Noworodka. W ramach inwestycji szpital wymienił na remontowanych oddziałach łóżka i meble dla pacjentów oraz częściowo sprzęt i aparaturę medyczną. To m.in. zestawy do laparoskopii i endoskopii, przyłóżkowe RTG, respiratory, inkubatory, kardiomonitorzy i pulsoksymetry. Całkowita wartość projektu wyniosła 29,6 mln zł, z czego aż 29,5 mln zł to kwota dofinansowania z funduszy unijnych i dotacji celowej przekazanej przez Ministerstwo Zdrowia. Remont czterech oddziałów to pierwszy etap zmian w pediatrycznej części zabrzańskiego szpitala. W drugim etapie planowane jest zmodernizowanie: bloku operacyjnego, centralnej sterylizatorni oraz Oddziału Chirurgii Wad Rozwojowych Dzieci i Traumatologii.

Fotografia. Budynek Szpitala Klinicznego nr 1 przy ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. prof. S. Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego to wieloprofilowy szpital mieszczący się w Zabrzu przy ul. 3 Maja. W placówce są 344 łóżka, funkcjonuje w niej 11 klinik, 26 oddziałów i 4 zakłady. Każdego roku w szpitalu hospitalizowanych jest ok. 22 tys. chorych. Oddział Nefrologii Dzieci z Pododdziałem Dializoterapii Dzieci w Zabrzu to największy ośrodek nefrologii dziecięcej na Śląsku. Co roku leczy się tam blisko 1000 pacjentów.

Lata 2020/2021 były szczególne z uwagi na pandemię wirusa Covid-19 i były wyzwaniem również dla zabrzańskiej służby zdrowia. Wprowadzone obostrzenia spowodowały szereg zmian na wielu obszarach działań społecznych, w tym miały wpływ na ochronę zdrowia:

- wstrzymano planowe przyjęcia do szpitali,
- zawieszenie planowanych zabiegów,
- wprowadzono tele-porady w podstawowej opiece medycznej.

Należy podkreślić, że świadczenia medyczne realizowane w Szpitalu są przede wszystkim w oparciu o lekarzy będących nauczycielami akademickimi oraz przy pomocy szeregu pracowni diagnostycznych wykorzystywanych w równej mierze dla procesu leczenia i prac naukowo-badawczych. W Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr.1 im. prof. Stanisława Szyszko uruchomiono możliwość rejestracji internetowej do wybranych poradni i lekarzy. Sukcesywnie oferta rejestracji on-line będzie rozszerzana.

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE
KULTURY (CEL STRATEGICZNY C18)

Znaczące wydarzenia kulturalne w Zabrzu w 2021 roku

Miasto, które jeszcze nie tak dawno temu było postrzegane jako przemysłowe, gdzie króluje przemysł ciężki, dzisiaj diametralnie zmieniło swe oblicze. To między innymi kultura jest tą dziedziną, która ma olbrzymie znaczenie w kształtowaniu jego wizerunku na mapie Polski i nie tylko. W Zabrzu co roku organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym. Większość imprez międzynarodowych ma charakter cykliczny.

Miasto jest siedzibą znamienitych instytucji kultury, takich jak Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzeńska czy Teatr Nowy, które przyciągają swoją kompleksową ofertą wielu widzów. Jednym z miejsc najbardziej rozpoznawalnych na kulturalnej mapie Zabrza jest Dom Muzyki i Tańca, sala zwana „śląską kongresową”, znana każdemu melomanowi w Polsce. Obecnie Dom Muzyki i Tańca, po gruntownym remoncie kilka lat temu, to jedna z najlepszych pod względem warunków technicznych i bezpieczeństwa scen koncertowych w Polsce - z widownią na 2000 miejsc i wspaniałym potencjałem organizacyjnym w postaci doświadczonego i w pełni profesjonalnego zespołu. Dom Muzyki i Tańca ponad 60 lat dostarcza wrażeń i wzrusza melomanów z całej Polski, rozstawia także nasze miasto w świecie. Artyści lubią występować w Zabrzu, przyczynia się do tego szczególny klimat sali i gorąca publiczność.

Niezwykle ważną rolę kulturotwórczą pełni Filharmonia Zabrzeńska. Potrzeba pozyskania nowej siedziby zaowocowała w latach 2007-2010 projektem współfinansowanym przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, polegającym na adaptacji, remoncie i wyposażeniu zabytkowego budynku dawnej Biblioteki Donnersmarcków na potrzeby Orkiestry. W nowej siedzibie Orkiestra Filharmonii Zabrzeńskiej prezentuje bogaty repertuar, koncertuje także w kraju i za granicą, duże znaczenie przywiązując do edukacji młodych melomanów.

Zabrzeński Teatr Nowy założony w 1959 roku, od początku istnienia odgrywał znaczącą funkcję kulturotwórczą i edukacyjną, do dnia dzisiejszego przygotował ponad 220 premier, w tym premiery autorów śląskich (m.in. Albina Siekierskiego, Stanisława Bieniasza, Stanisława Piskora). Znany jest w całej Polsce, szczególnie dzięki corocznie organizowanemu Festiwalowi Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość Przedstawiona”, w ramach którego komplety publiczności mają okazję zobaczyć najlepsze spektakle współczesnej sztuki teatralnej. Teatr Nowy przeszedł modernizację, co przyczyniło się do podniesienia komfortu i jakości zarówno dla widzów jak i aktorów. Piękna architektura i wspaniałe, zabytkowe wnętrza przyciągają swoją magią, tworząc niepowtarzalny klimat. Dzięki staraniom władz miasta w Zabrzu dba się szczególnie o kulturę, stawiając ją jako jeden z głównych priorytetów w podnoszeniu znaczenia miasta w Metropolii.

W 2021 roku z powodu pandemii Covid-19 wiele wydarzeń zostało odwołanych lub przeniesionych do świata wirtualnego.

Tabela. Wykaz organizowanych lub współorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym przez Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2021 roku

Wykaz organizowanych lub współorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym przez Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2021 roku			
Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
01.01.2021	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	Przywitanie Nowego Roku hejnał na 4 strony świata z budynku UM ul. Religii
01.01.2021	KONCERT NOWOROCZNY On-line	DMIT Filharmonia Zabrzeńska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej Wielka Gala Straussowska
26.01.2021	DZIEŃ PAMIĘCI O TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi Tragedię Górnośląską.
6.02.2021	Wernisaż prac Ewy Zajler-Płatek, Galeria Cafe Silesia	Muzeum Miejskie, WKD	Autorska wystawa retrospektywna pn. „Strefa koloru”
Od 1 lutego zezwolono na działalność, w epidemicznym reżimie, rozpoczęcie działalności z udziałem publiczności muzeów i galerii. Natomiast od 13 lutego pozostałych instytucji kultury.			
12.02.2021	Konferencja prasowa w Teatrze Nowym	TN, WKS, WKD	Konferencja prasowa prezentująca efekt remontu budynku w 2020 r.
01.03.2021	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi śmierć płk. W. Pileckiego i płk. Ł. Cieplińskiego.
12.03.2021	Premiera sztuki Szymona Turkiewicza „STOSUNKI PRAWNE”	Teatr Nowy	Przedstawienie teatralne w reżyserii Zbigniewa Stryja
12.03.2021	Wernisaż wystawy „Propaganda Plebiscytowa”	Muzeum Miejskie	Wystawa historyczna
16.03.2021	14. METROPOLITALNE ŚWIĘTO RODZINY	WKD	Biblioteka Śląska – Sala Benedyktynka
Z POWODU EPIDEMII KORONAWIRUSA COVID-19 OD 20 MARCA do 9 kwietnia 2021 R. NA TERENIE CAŁEGO KRAJU WPROWADZONO kolejne WYTYCZNE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI IMPREZ KULTURALNYCH. Obowiązywało zawieszenie działalności instytucji kultury, a szczególnie zakaz organizacji wydarzeń z udziałem publiczności oraz realizowania czynności związanych z bezpośrednią obsługą zewnętrznych użytkowników.			
27.03.2021	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru
10.04.2021	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ I KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów pod tablicami w parku im. Poległych Bohaterów
02.05.2021	UROCZYSTE OBCHODY 100 ROCZNICY WYBUCHU 3 POWSTANIA ŚLĄSKIEGO	WKD	Uroczyste składanie kwiatów i parada samochodów militarnych ulicami Zabrze
02.05.2021	Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej kpt. Roberta Oszka	WKD	Uroczystość odsłonięcia przy ul. Roosevelta

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2021

03.05.2021	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTITUCJI 3 MAJA	WKD	Msza św. w intencji Ojczyzny, złożenie kwiatów
18.05.2021	Uroczyste obchody rocznicy Bitwy pod Monte Casino	WKD	Złożenie kwiatów pod pomnikiem
22.05.2021	Noc muzeów	Muzeum Miejskie	W ramach Nocy Muzeów przygotowano wernisaż wystawy malarstwa Erwina Sówki ze zbiorów Muzeum Miejskiego oraz kolekcji Arkadiusza Goli i Małgorzaty Kamińskiej, połączony z kuratorskim oprowadzaniem po wystawie. Ponadto zaplanowano pokaz filmu autorstwa Arkadiusza Goli i Michała Szalasta pt. „Erwin Sówka, jaki był. Fragment”.
24.05.2021	Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej E. Hadrosska	WKD	Uroczystość na cmentarzu ewangelickim.
24-28.05.2021	XXIV MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL RYSOWANIA – ONLINE	ZS nr 18, WKD, MOK	W ramach festiwalu organizowany był konkurs rysowania online oraz spotkania z artystami w ramach filmowych wizyt w pracowniach.
01.05-31.08.2021	KONCERTY LETNIE Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	WKD MOB	Koncerty Orkiestry Dętej Muzeum Górnictwa Węglowego w Miejskim Ogrodzie Botanicznym
2.06.2021	Dzień Samorządu Terytorialnego	WOK WKS	Koncert Ewy Urygi
20.06.2021	INAUGURACJA 14. METROPOLITALNEGO ŚWIĘTA RODZINY Hasło: Rodzinny dom – bezpieczna przystań Koncert zespołu Fishelectric	WKD DMiT	W ramach MŚR WKD wspierał organizację imprez: - przy śląskim stole - Spotkanie autorskie z Ewą Wojdyłło-Osiatyńską MBP on-line - Konferencja „Dom rodzinny - bezpieczna przystań – Zabrze dla rodziny”.
19-20.06.2021	Festiwal Kwiatów	COP WKD MOB	Koncerty, wykłady, warsztaty, zielarskie, pszczelarskie, ekologiczne, techniczno-plastyczne
27.06.2021	Festiwal Orkiestr Dętych	MGW WKD	Parada z mażoretkami oraz koncert orkiestr przy CH Platan.
29.06.2021	Finał konkursu Biznes plan	ZCRP WKD	Występ Artystyczny
3.07.2021	Przedstawienie „Zemsta” na podzamczu w Ogrodzieńcu	WPTS TN WKD	Impreza promocyjno-kulturalna
9.07.2021	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień w Teatrze Nowym
15.08.2021	ROCZNICA POWSTAŃ ŚLĄSKICH, ŚWIĘTO WP	WKD, DOK Kończyce	Uroczysta msza św., złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców oraz poczęstunek dla

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021**

			gości w Zabrzu Kończycach
3.09.2021	Koncert w ramach Wielkanocnego Festiwalu im. Ludwiga van Beethovena	MGW, WKD	Sala Koncertowa Kopalni Guido - Chaconne in memoria
4 – 26 09.2021	26. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl koncertów organowych w zabrzańskich kościołach
16- 17.09.2021	Symposium Fotograficzno-Socjologiczne+ warsztaty fotograficzne dla uczniów szkół artystycznych.	WKD	W ramach symposium odbyła się Konferencja: „Fotografia – świadek dziedzictwa” gościem specjalnym była Stiepanka Bielezowa oraz Richard Kowalski.
17.09.2021	Wernisaż wystawy „Po trzydziestce” w ramach Międzynarodowych Dni Dziedzictwa	WKD, MM	Wystawa przygotowana wspólnie z Instytutem Fotografii Kreatywnej z Opawy i Muzeum Miejskim
2.10.2021	Skarbnikowe Gody	MOK WKD	Koncert w parku im. Poległych Bohaterów
2.10.2021	ŚWIĘTO MIASTA ZABRZE	FZ, DMIT, WKD	Koncert z okazji 99. rocznicy nadania praw miejskich, połączone z wręczeniem Nagród Prezydenta Miasta w Dziedzinie Kultury
25- 26.10.2021	IV Literacka Konferencja Naukowa Przed i po. Wisława Szymborska	WKD, WPTS	Imprezy towarzyszące: - spotkanie z M. Rusinkiem - spotkanie wspomnieniowe z przyjaciółmi poetki
11.11.2020	ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI	WKD, MGW	Uroczysta msza św. oraz składanie kwiatów pod krzyżem i tablicą „Tych co grobu nie mają”
18- 19.11.2021	24. Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”	WKD	uroczyste otwarcie konferencji w Filharmonii Zabrzeńskiej
13.12.2021	ROCZNICA WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	NSZZ „Solidarność” WKD	Uroczysta msza św. oraz składanie kwiatów pod tablicą przy kościele św. Jadwigi w Zabrzu
17.12.2021	Koncert Świąteczny	FZ WKD	Koncert świąteczny w Filharmonii listy gratulacyjne od Pani Prezydent z okazji jubileuszy zabrzańskich przedsiębiorców
16.12.2021	Spotkanie opłatkowe z koncertem kolędowym	WKD	Spotkanie opłatkowe dla twórców, działaczy i pracowników kultury
31.12.2021	Sylwester 2022	DMiT, WKD	Koncert plenerowy
6- 21.12.2021	„Idą Święta”	MOK, WKD	Cykl imprez w ramach Zabrzeńskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego

IX edycja Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego odbyła się w dniach 26-27 listopada 2021 r. i była poświęcona pamięci profesora, wielkiego kompozytora i przyjaciela Zabrze. Koncerty odbyły się 26 listopada w podziemiach Kopalni Guido oraz dzień później w Filharmonii Zabrzeńskiej. W tych dwóch miejscach można było wziąć udział w koncertach zagranych pod batutą Jurka Dybała. Oba wyjątkowe wydarzenia upamiętniały patrona festiwalu, znanego na całym świecie kompozytora, laureata pięciu nagród Grammy. Krzysztof Penderecki był także wielokrotnie nominowany do nagród Akademii Fonograficznej „Fryderyk” w kategoriach muzyki poważnej (w tym czterokrotnie w kategorii kompozytor roku). W 2009 roku otrzymał Złotego Fryderyka za całokształt twórczości w muzyce poważnej. Choć tytuł tegorocznej edycji brzmiał „Kameralnie”, nie zabrakło elementów multimedialnych. Piątkowy koncert poprzedzony został projekcją filmu lalkowego „Maska” z muzyką Krzysztofa Pendereckiego De natura sonoris. Film w reżyserii braci Quay oparty jest na prozie Stanisława Lema. 27 listopada w Filharmonii Zabrzeńskiej w trakcie koncertu „Penderecki/s Sinfonietta(s)”, w wykonaniu Sinfonietty Cracovii pod dyktando Jurka Dybała, można było usłyszeć utwory z albumu nagranych w hołdzie zmarłemu patronowi Festiwalu i współzałożycielowi orkiestry. Nie obeszło się też bez premier. Solistą tego koncertu był Massimo Mercelli. Dla niego właśnie słynny minimalista amerykański, autor muzyki do filmu „The Piano”, Michael Nyman napisał Koncert fletowy nr 2, który swą polską premierę miał właśnie w sobotni wieczór na zabrzeńskim Festiwalu.

Fotografia. Koncert podczas II dnia Festiwalu im. K. Pendereckiego

Źródło: <https://penderecki320.com/>

Międzynarodowy Festiwal Rysowania - online

Ze względu na pandemię koronawirusa, 24. Międzynarodowy Festiwal Rysowania w Zabrzu odbył się w przestrzeni cyfrowej.

Rysunek. Baner informacyjny 24. Międzynarodowego Festiwalu Rysowania

Źródło: <https://zs18.zabrze.pl/miedzynarodowy-festiwal-rysowania-2021/>

Międzynarodowy Festiwal Rysowania w Zabrzu od wielu lat zmienia nasze miasto w światową stolicę rysunku, dzięki organizacji 24. edycji online i za pomocą działań w sieci, otworzyła się przed organizatorami możliwość dotarcia jeszcze dalej. Kontynuując tradycję festiwalu – rysowania postaci z natury – w 2021 roku tematem była Postać Ślązaka Przyszłości. Jest to temat, który łączy odbywające się obchody 100-lecia Powstań Śląskich oraz nawiązuje do wizji przyszłości w twórczości Stanisława Lema. Festiwal odbywał się w dniach 24-28 maja 2021 r.

Międzynarodowy Zabrzeński Festiwal Organowy

W 2021 r. odbyła się XXVI edycja Międzynarodowego Zabrzeńskiego Festiwalu Organowego im. ks. Antoniego Chlondowskiego. Zabrzeńskie kościoły goszczą najwybitniejszych wirtuozów muzyki organowej. Organizatorem Festiwalu, który odbywa się pod patronatem Prezydenta Miasta Zabrze, jest Urząd Miejski w Zabrzu, a dyrektorem artystycznym Waldemar Krawiec.

Fotografia. Międzynarodowego Zabrzeńskiego Festiwalu Organowego, organy w kościele pw. Św. Józefa

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

W festiwalu wzięli udział artyści z Polski, Włoch i Czech. Koncerty odbywały się w zabrzańskich kościołach. 26. edycja Festiwalu rozpoczęła się 4 września koncertem w kościele Niepokalanego Serca NMP, w trakcie którego wystąpił Marek Stefański i Milena Sołtys-Walosik. Przez cztery kolejne weekendy zabrzańskie kościoły wypełniały dźwięki królewskiego instrumentu. 26 września na zakończenie Festiwalu, w kościele Wniebowzięcia NMP, wystąpił Walter D'Arcangelo z Włoch.

Tabela. Program XXVI Międzynarodowego Zabrzeńskiego Festiwalu Organowego

Program XXVI Międzynarodowego Zabrzeńskiego Festiwalu Organowego			
Lp.	Data	Miejsce	Wystąpili
1.	4 września, godz. 18.45	KOŚCIÓŁ PW. NIEPOKALANEGO SERCA NMP	Marek Stefański Milena Sołtys-Walosik
2.	5 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. FRANCISZKA	Mariola Brzoska „Duo del Gesu” Arnaud Kaminski Krzysztof Komendarek-Tymendorf
3.	11 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	Sławomir Kamiński
4.	12 września, godz. 17.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WAWRZYŃCA	Karol Martinek (Czechy)

5.	18 września, godz. 16.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JANA CHRZCICIELA	Michał Markuszewski
6.	19 września, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JÓZEFA	Michał Szostak
7.	24 września, godz. 18.30	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JADWIGI	Koncert uczniów PSM w Zabrze
8.	25 września, godz. 16.30	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. TERESY	Jan Bartłomiej Bokszczanin Chór „Resonans con tutti”
9.	26 września, godz. 17.00	KOŚCIÓŁ PW. WNIEBOWZİĘCIA NMP	Walter D’Arcangelo (Włochy)

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Koncert Marka Stefańskiego

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

XXVIII "Tydzień Ziemi"

Tydzień Ziemi to cykliczne wydarzenie z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej organizowane każdego roku przez Muzeum Górnictwa Węglowego we współpracy ze szkołami. Hasłem przewodnim w 2021 r. było „Głodni świata- głodny świat”. Ze względu na pandemię COVID 19 przeprowadzono tylko konkursy:

- konkurs poetycki dla uczniów wszystkich szkół pod hasłem „...jeszcze będzie normalnie !?...”
- konkurs dla młodzieży klas VII-VIII oraz szkół średnich na plakat XXVIII „Tygodnia Ziemi”
- konkurs fotograficzny dla uczniów wszystkich typów szkół „Świat za zamkniętymi drzwiami”
- konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych „Czy wiecie, co powinno mieć każde dziecko na świecie ?”
- konkurs plastyczny dla uczniów wszystkich typów szkół na projekt naklejki „Siłacze – Zgniatacze”
- konkurs plastyczny dla klas VII-VIII oraz szkół średnich na projekt znaczka pocztowego

Na 6 konkursów napłynęło 998 prac z 49 miejscowości z 132 placówek oświatowych. Przyznano 87 nagród i wyróżnień.

Ogólnopolski Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona”.

Zabrzański Festiwal to wielkie święto teatru, na które z utęsknieniem czekają „teatromani” z całej Polski, w 2021 roku odbyła się szczególna, bo już XX edycja Festiwalu. Miłośnicy teatralnych wrażeń czekali na swoje święto 2 lata z powodu epidemii. Festiwal dostarczył wielu emocji, na które złożyły się starannie dobrane, najlepsze spektakle dramaturgii współczesnej. W dniach od 16 do 24 października publiczność mogła podziwiać następujące spektakle:

- „Ancora tu” – Teatr im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu,
- „Pokłóć się ze mną” – Teatr AST im. St. Wyspiańskiego w Krakowie, Filia we Wrocławiu,
- „Niech prawo będzie z Wami”- Teatr im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu,
- „Rzeź” – Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy,
- „Spóźnione odwiedziny” – Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie,
- „Zjemy Wasze Dzieci. Z cebulą”- Instytut Grotowskiego we Wrocławiu,
- „Inni Ludzie” – Teatr Barakah w Krakowie,
- „Garderoba damska” – Tesinske Divadlo w Ceskim Tesinie,
- „Mykwa” – Teatr Żydowski im. E. R. i I. Kamińskich w Warszawie,
- „Dom Lalki” cz.2 – Teatr Nowy w Zabrzu,
- „Wyspa Kalina” – Teatr Polski w Bielsku Białej,
- „Będzie znak” – AT im. A. Zelwerowicza w Warszawie filia w Białymstoku,
- „Debil” – Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie.

Jury ogłosiło swój werdykt 24 października, finał Festiwalu uświetnił koncert „Cohen w Teatrze”. Piosenki Leonarda Cohena w wykonaniu – Krzysztofa Taraszki i Wojciecha Skibińskiego (Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie) otrzymały dodatkową oprawę dzięki udziałowi w koncercie Pawła Sztompke – dziennikarza, który znany jest z anteny radiowej Jedynki i ceniony przez słuchaczy za wiedzę o współczesnej muzyce. Miał on przyjemność przeprowadzić z Cohenem obszerny wywiad, podczas jednej z jego tras koncertowych w naszym kraju. Trzeba także dodać, że długoletnia znajomość i częste rozmowy Pawła Sztompke z Maciejem Zembatym, który „odkrył” Cohena dla polskich słuchaczy, także znalazły swoje miejsce w koncercie.

XX jubileuszowy Festiwal był niezwykle wyczekiwany i spełnił pokładane w nim nadzieje i jeszcze raz udowodnił, że Zabrze jest bardzo mocnym punktem na teatralnej mapie Polski, a aktorzy, dziennikarze czy jurorzy chętnie tu przyjeżdżają. Cenią miłą atmosferę i wyrobioną zabrzańską publiczność. Festiwal odbywał się po niedawno wykonanym remoncie głównego budynku teatru, jak również sceny kameralnej, podnoszącym komfort widzów i aktorów.

4. Literacka Konferencja Naukowej z cyklu „Przed i po” odbyła się 24 października. Była to impreza towarzysząca Festiwalowi, zorganizowana wspólnie przez Miasto Zabrze, Instytut Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego, Miejską Bibliotekę Publiczną w Zabrzu oraz Teatr Nowy. Poświęcona była postaci i twórczości laureatki Literackiej Nagrody Nobla, Wisławie Szymborskiej. Do tej pory w zabrzańskich spotkaniach uczestniczyło kilkudziesięciu najwybitniejszych znawców polskiej literatury modernistycznej, a zwyczajem stało się, że w ramach poprzednich konferencji odbywały się spotkania z gośćmi specjalnymi, którymi dotąd byli m.in. Anthony Miłosz, Rita Gombrowicz czy Tomas Venclova, towarzyszyły im także wydarzenia artystyczne. Odbył się także koncert piosenek ze spektakli Teatru Nowego, a z inicjatywy „Młodzi i Teatr” odbywało się czytanie dramatów współczesnych.

XVI Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego

Dźwięki górniczych orkiestr dętych ponownie rozbrzmiały na ulicach miasta. Po przerwie związanej z pandemią w niedzielę 27 czerwca odbył się Zabrzański Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego. Festiwal. Odbył się on już po raz szesnasty, a występy otworzyła Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pod dykcją Henryka Mandrysa. Dla mieszkańców zagrały również orkiestry kopalń „Bielszowice”, „Pokój”, „Piekary” i „Halemba”. Uroczystemu przemarszowi artystów przez miasto tradycyjnie już towarzyszyły popisy mażorettek.

Honorowym gościem festiwalu była córka jego patrona – Emanuela Czerny, która w swej wypowiedzi podkreśliła jak bardzo stęskniła się za Zabrzem i jak cenną inicjatywą wykazało się Miasto Zabrze kultywując tradycję Festiwalu. Edward E. Czerny „La Strado” urodził się w Zabrzu w 1917 r. Już jako nastolatek pisał aranżacje dla orkiestr rozrywkowych „Haus Metropol” oraz „Admiralspalast”, które potem prowadził. Po wojnie twórczo organizował życie kulturalne w Zabrzu. Zajmował się komponowaniem i aranżacjami dla orkiestr symfonicznych i rozrywkowych. Przez wiele lat prowadził stałe audycje radiowe w I i II Programie Polskiego Radia. Nagrał ponad 300 płyt dla Polskich Nagrań, Muzy i in. wydawnictw płytowych oraz dla Polonii w Stanach Zjednoczonych, które doczekały się wielu wznowień. Nagrania radiowe i płytowe muzyki rozrywkowej stanowią ważną pozycję w dorobku artysty. Od 1975 roku poświęcił się twórczości kompozytorskiej, dyrygował gościnnie koncertami filharmonicznymi w Polsce i w Niemczech. W 1979 roku Komitet Papieski zamówił u Edwarda Czernego monumentalne opracowanie pieśni: Boże, coś Polskę z okazji pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do

ojczyzny. W 2007 roku Edward Czerny został wyróżniony tytułem Wybitnego Zabrzezanina. Tworzył muzykę rozrywkową, teatralną, filmową, jazzową. Był postacią niezwykle zasłużoną (wielokrotnie nagradzaną) dla polskiej kultury, rozstawiając Zabrze w świecie.

Koncert „Serce za serce”

Już po raz 29 Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi uroczystie podziękowała swoim przyjaciołom i darczyńcom. Tradycyjny koncert „Serce za serce” odbył się w Domu Muzyki i Tańca 5 listopada 2021 r., czyli w 36 rocznicę wykonanego w Zabrzu pierwszego w Polsce przeszczepu serca. Ceremonię wręczania wyróżnień uświetnił występ artystów z Teatru Rozrywki w Chorzowie.

Fotografia. Nagrody „Serce za serce”

Źródło: miastozabrze.pl

W tym roku statuetka „Przyjaciel Fundacji” trafiła m.in. do Szkoły Podstawowej im. prof. Zbigniewa Religi w Miedniewicach. To szczególne wyróżnienie stanowi uwiecznienie współpracy Szkoły z Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii, która trwa od momentu, gdy szkoła otrzymała imię profesora Zbigniewa Religi, czyli od 22 lat.

VI Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne

„Fotografia dokumentalna – świadectwem dziedzictwa” była tematem VI Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego, jakie we wrześniu odbyło się w Zabrzu. Swoimi doświadczeniami z młodymi ludźmi dzielili się artyści z Polski i Czech. To sympozjum wzięło się ze wspólnego spojrzenia na świat – powiedzieli jego organizatorzy, w którym chodzi o bycie na tym świecie w sposób świadomy. Pretekstem do spotkania jest fotografia, ale tak naprawdę uczestnicy sympozjum wymieniają się doświadczeniami z różnych dziedzin. W sympozjum wzięli udział naukowcy z Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Sztuk Pięknych.

Noc muzeów

Noc muzeów to święto kultury, które cieszy się dużą popularnością. Podziemny spływ łodziami, przejażdżka podwieszaną górniczą kolejką i połączony z projekcją filmu wernisaż wystawy malarstwa Erwina Sówki to niektóre z atrakcji, jakie czekały na uczestników majowej zabrzańskiej odsłony tego wydarzenia. Po zmroku „ożyła” również stojąca na co dzień przed siedzibą DB Cargo Polska lokomotywa. Oprócz Muzeum Górnictwa Węglowego, Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza do swych obu siedzib zaprosiło gości Muzeum Miejskie w Zabrzu. W galerii Cafe Silesia przy ul. 3 Maja otwarta została wystawa malarstwa Erwina Sówki. Wernisażowi towarzyszył pokaz filmu „Erwin Sówka jaki był. Fragment”. Z kolei w przestrzeniach wystawienniczych przy ul. Powstańców Śląskich można było zobaczyć ekspozycję „Zaborze Kolonia B, czyli zabrzańska Atlantyda”.

Fotografia. Plakat wydarzenia

Źródło: miastozabrze.pl

Koncert Akademickie Zabrze-Akademicki Śląsk

W Domu Muzyki i Tańca odbył się 19 czerwca 2021 r. koncert „Akademickie Zabrze-Akademicki Śląsk”, zorganizowany w hołdzie pionierom nauki i medycyny. Gospodarzami wydarzenia byli: Prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik oraz dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu prof. Marian Zembala. Spotkanie było okazją do integracji środowisk uniwersyteckich, politechnicznych oraz instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk i innych, w celu podejmowania nowych wyzwań w nauce i medycynie. Wydarzenie uświetniło odsłonięcie popiersia prof. Tomasza Cieszyńskiego, znakomitego chirurga, chemika, wynalazcy. Muzyczną oprawę koncertu stanowiła muzyka filmowa Wojciecha Kilara oraz słynny koncert warszawski Addinsella w wykonaniu pianisty Pawła Kowalskiego oraz Orkiestry Filharmonii Zabrzańskiej pod dyrekcją Sławomira Chrzanowskiego.

Wyróżnienie „Zasłużony dla Kultury Polskiej”

Dwie cenne nagrody w 2021 r. trafiły do Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Fusieckiego w Zabrzu. Jedną z nich to wyróżnienie „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, ponadto Zabrzańska księgownia otrzymała również Medal Bibliotheca Magna Perennisque – prestiżowe wyróżnienie przyznawane od 1995 r. przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Medal Bibliotheca Magna Perennisque to

najwyższe możliwe wyróżnienie, jakie nadaje Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich bibliotekom publicznym w kraju. Takim sposobem Miejska Biblioteka Publiczna znalazła się w gronie takich instytucji, jak Biblioteka Narodowa, Jagiellońska czy Ossolineum. Uroczystość w Sali Historycznej ratusza była również okazją do wręczenia przyznanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznak „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Biblioteka została wyróżniona za działalność w obszarze tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury oraz aktywność dotyczącą promocji czytelnictwa. Biblioteka była pierwszą instytucją kultury, jaka po wojnie rozpoczęła w Zabrzu regularną działalność. Założycielem placówki był pochodzący z Krakowa bibliotekarz Jerzy Fusiecki. W lutym 2008 r. zabrzańska księgarnia stała się drugą w Polsce, i pierwszą w województwie śląskim, całkowicie skomputeryzowaną w systemie PROLIB miejską biblioteką publiczną. Placówka prowadzi zakrojoną na szeroką skalę działalność wydawniczą, realizuje także wiele projektów związanych m.in. z promocją czytelnictwa.

25 Festiwal Ludwiga van Beethovena – koncert „Krzysztof Penderecki in Memoriam”

Koncert „Krzysztof Penderecki in Memoriam” odbył się 3 września 2021 r. w podziemiach Kopalni Guido. Wydarzenie, które było formą uczczenia pamięci zmarłego w ubiegłym roku wybitnego kompozytora, wpisało się w 25. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena. W sali koncertowej na poziomie 320 wystąpiło Penderecki Trio: Andrzej Wierciński – fortepian, Mateusz Makuch – skrzypce, Claudio Bohorquez – wiolonczela oraz Sławomir Holland – recytacja. W programie znalazły się utwory Krzysztofa Pendereckiego, Antonína Dvořáka i Johanna Brahmsa. Warto wspomnieć, że prof. Krzysztof Penderecki był patronem organizowanego w naszym mieście międzynarodowego festiwalu. Cykl spektakularnych wydarzeń muzycznych został zainaugurowany w 2013 r. właśnie w Kopalni Guido.

Fotografia. Koncert Krzysztof Penderecki in memoriam w podziemiach Kop. Guido

Źródło: miastozabrze.pl

Carbon Silesia Festiwal

Carbon Silesia Festival to niezwykle wydarzenie muzyczne, które przyciągnęło do Zabrza fanów muzyki elektronicznej. Na trzech scenach przygotowanych w Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza, zagrało ponad 30 polskich i zagranicznych artystów. Pierwsza edycja Carbon Silesia Festivalu połączyła ze sobą najlepsze i najciekawsze elektroniczne brzmienia z niesamowitą industrialną przestrzenią Strefy Carnall. Na imprezie zagrali m.in.: Gorgon City, Booka Shade Live, Tiger&Woods, Kamp!, Rysy, Technimatic, Gooral, Catz'n Dogz czy BOKKA. Trzy sceny, ponad trzydziestu artystów zarówno z zagranicy, jak z Polski, scenografia wykorzystująca wyjątkową przestrzeń strefy Carnall Sztolni Królowa Luiza, strefy food market i chill – to wszystko czekało na uczestników dwudniowego Carbon Silesia Festiwalu, który zagościł w Zabrzu w pierwszy weekend września 2021r. Dwudniowa impreza została stworzona przez osoby odpowiedzialne za osiem wyjątkowych edycji SnowFestu – największego festiwalu zimowego w Polsce, co gwarantowało doznania muzyczne na najwyższym poziomie.

Fotografia. Carbon Silesia Festiwal w zabrzańskiej Strefie Carnall

Źródło: miastozabrze.pl

Koncert Zaduszki jazzowe w Filharmonii Zabrzeńskiej

02 listopada 2021 r. odbyła się kolejna edycja Zaduszek Jazzowych w Filharmonii Zabrzeńskiej. Warto przypomnieć, że to właśnie w Zabrzu powstało pierwsze w Polsce powojennej i jedno z pierwszych w Europie Stowarzyszeń Jazzowych. Wydarzenie to miało miejsce w naszym mieście w październiku 1956 r., powstał Śląski Jazz Club Województwa Katowickiego w Zabrzu. Pierwsze działania Śląskiego Jazz Clubu polegały na stworzeniu Zespołu Jazzowego oraz organizacji pierwszego na Śląsku i jednego z pierwszych w Polsce Jam Sessions. Do Zabrza przyjechali wtedy muzycy jazzowi z Krakowa. Uprawianie tego gatunku muzyki nie było dobrze widziane przez ówczesne komunistyczne władze, dzisiaj już nikogo nie trzeba przekonywać o wartości jazzu dla rozwoju muzyki. W 2021 r. na gościnnej dla jazzu scenie Filharmonii Zabrzeńskiej wystąpiło czołowe polskie trio RGG. Uznany w naszym kraju zespół właśnie w Zabrzu świętował swój jubileusz 20-lecia istnienia oraz promował najnowszy album zatytułowany „Mysterious Monuments on The Moon”

Fotografia. Zadaszki jazzowe - Trio RGG

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Rezydencja 10 sur 10

W dniach 03-19 września 2021 r. odbyła się kolejna edycja jednego z najważniejszych wydarzeń francuskojęzycznych w Polsce - rezydencja 10 sur 10. Dziesięciu autorów teatralnych z całego świata przybyło do Zabrze aby napisać łącznie 10 sztuk, każda na 10 stron, w 10 dni i dla 10 postaci. Następnie sztuki te wydawane są w postaci książkowej i dystrybuowane w ponad 90 krajach na świecie. Sztuki adresowane są do dorosłych, nauczycieli, studentów i licealistów uczących się lub pracujących z językiem francuskim. W 2021 roku rezydencja odbyła się w Zabrzu przy współudziale takich partnerów jak: Ambasady: Francji, Kanady, Szwajcarii, Instytutu Francuskiego, Fundacji Zygmunta Zaleskiego oraz Credit Agricole. W ramach rezydencji 10 sur 10 w Filharmonii Zabrzeńskiej zorganizowano koncert Iris Munos – francuskiej aktorki i piosenkarki.

Fotografia. Koncert Iris Munos w ramach rezydencji 10 sur 10

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Festiwal Piosenki Frankofońskiej

W dniach 09-10 października odbył się pierwszy Festiwal Piosenki Frankofońskiej. Koncerty miały miejsce w Łażni Łańcuskowej, Wieży Ciśnień oraz w Domu Muzyki i Tańca.

Instytucje kultury

W roku 2021, tak jak rok wcześniej funkcjonowanie zabrzańskich instytucji kultury było ograniczone przez wprowadzenie na terenie kraju stanu epidemii. Konieczne było więc odwołanie części zaplanowanych imprez i przedsięwzięć kulturalnych z udziałem publiczności, a niektóre z nich przeprowadzono w przestrzeni wirtualnej. Obowiązujące nowe zasady bezpieczeństwa wymuszone epidemią koronawirusa, ograniczyły liczbę zorganizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych. Instytucje kultury nie mogły w pełni zrealizować założonego planu, gdyż zostały zmuszone do okresowego zawieszenia działalności stacjonarnej. Teatr Nowy musiał odwołać 39 zaplanowanych spektakli. Miało to wpływ na liczbę osób, która mogła skorzystać w tradycyjny sposób z oferty kulturalnej miasta Zabrze.

Tabela. Frekwencja największych instytucji kultury w Zabrzu w 2021 roku

Frekwencja największych instytucji kultury w Zabrzu w 2021 roku		
Lp.	Nazwa instytucji	Liczba widzów
1.	Dom Muzyki i Tańca	42 531
2.	Filharmonia Zabrzeńska	17 431
3.	Teatr Nowy	77 261
4.	Muzeum Górnictwa Węglowego	162 723
5.	Miejski Ośrodek Kultury	38 892
6.	Muzeum Miejskie	2 049

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu

W 2021 r. Dom Muzyki i Tańca zorganizował 31 imprez w tym 4 własne. Łączna liczba widzów wyniosła ponad 42 tys. osób.

Fotografia. Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu przy ul. Gen. Charlesa De Gaulle'a 17

Źródło: miastozabrze.pl

Tabela. Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Dom Muzyki i Tańca w 2021 r.

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Dom Muzyki i Tańca w 2021 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez, w tym:	30
1.1	własnych	4
1.2	współorganizowanych	2
1.3	obcych	24
2.	Liczba widzów na imprezach, w tym:	42 531
2.1	własnych	3 764
2.2	współorganizowanych	831
2.3	obcych	37 434
3.	Liczba wydawnictw	0
4.	Liczba zrealizowanych audycji TV	0

Źródło: Wydział Kultury

Tabela. Wydarzenia w Domu Muzyki i Tańca w 2021 r.

Wydarzenia w Domu Muzyki i Tańca w 2021 r.		
Lp.	Data	Nazwa
1	01.01.2021 r.	Koncert Noworoczny
2	06.06.2021 r.	Dzień Matki po Śląsku
3	19.06.2021 r.	Akademickie Zabrze – Akademicki Śląsk
4	20.06.2021 r.	XIV Metropolitalne Święto Rodziny Koncert zespołu „Fisheclęcic”
5	27.06.2021 r.	Polska Noc Kabaretowa
6	27.06.2021 r.	Polska Noc Kabaretowa
7	29.06.2021 r.	Koncert zespołu Kortez
8	03.07.2021 r.	Koncert Artura Rojka
9	24.08.2021 r.	Koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego
10	30.08.2021 r.	Koncert Kazika Staszewskiego
11	04.09.2021 r.	Obchody 60-lecia Szpitala Miejskiego w Zabrze
12	10.09.2021 r.	Koncert Sanah
13	11.09.2021 r.	Spektakl Teatr Piasku Tetiany Galitsyny „Mały Książę”
14	16.09.2021 r.	Koncert Politechniki Śląskiej
15	03.10.2021 r.	Koncert z okazji Święta Miasta - The Beatles
16	12.10.2021 r.	Dzień Edukacji Narodowej- koncert Mateusz Ziółko z zespołem
17	19.10.2021 r.	Koncert 40-tka Bayer Full
18	22.10.2021 r.	Koncert Accantus Live
19	22.10.2021 r.	Koncert Accantus Live
20	23.10.2021 r.	Waldemar Malicki i “Filharmonia Dowcipu”
21	27.10.2021 r.	Spektakl „Królowa Śniegu” (Teatr Nowy)
22	28.10.2021 r.	Spektakl „Królowa Śniegu” (Teatr Nowy)
23	30.10.2021 r.	Koncert “Queen Symfonicznie”
24	05.11.2021 r.	Koncert „Serce za Serce”
25	08.11.2021 r.	Dyplomatorium ŚUM
26	11.11.2021 r.	Kabaret Moralnego Niepokoju
27	13.11.2021 r.	Spektakl „Pomoc Domowa”
28	26.11.2021 r.	Koncert „Paweł Domagała – Wracaj tour”
29	28.11.2021 r.	Andrzejkowa Śląska Gala z humorem
30	17.12.2021 r.	Glenn Miller Orchestra
31	31.12.2021 r.	Sylwester przed DMIT

Źródło: Wydział Kultury

Filharmonia Zabrzeńska

W 2021 r. Filharmonia Zabrzeńska zorganizowała 53 koncerty w tym 22 we własnej siedzibie, a 4 online. W sumie koncerty Filharmonii zobaczyło ponad 17 tys. widzów.

Fotografia. Budynek Filharmonii Zabrzeńskiej, Park Hutniczy 7

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Filharmonię Zabrzeńską w 2021 r.

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Filharmonię Zabrzeńską w 2021 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba koncertów ogółem w tym:	53
1.1	w siedzibie	22
1.2	w kraju	13
1.3	za granicą	0
1.4	w sieci	4
1.5	Liczba koncertów szkolnych w siedzibie	0
1.6	Liczba koncertów szkolnych w sieci	14
2.	Liczba widzów ogółem w tym:	17 431
2.1	w siedzibie	2 570

2.2	w kraju	4 870
2.3	za granicą	0
2.4	w sieci (liczba wejść)	8 794
2.5	Liczba widzów na koncertach szkolnych w siedzibie	0
2.6	Liczba widzów(wejść) koncertów szkolnych w sieci	1 197

Źródło: Wydział Kultury

Tabela. Wykaz występów Filharmonii Zabrzeńskiej podczas ważniejszych wydarzeń w 2021 r.

Wykaz występów Filharmonii Zabrzeńskiej podczas ważniejszych wydarzeń w 2021 r.	
Lp.	Wydarzenie
1.	Widowisko muzyczno-filmowe pt. „Powstanie jest w nas” upamiętniające 100 rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego
2.	Koncert Galowy z okazji 99 rocznicy nadania praw miejskich miastu Zabrze

Źródło: Wydział Kultury

Teatr Nowy

Teatr Nowy w Zabrzu w 2021 r. wystawił 179 przedstawień w tym 175 w swojej siedzibie. Dwa przedstawienia odbyły się online. Liczba widzów wyniosła 25 433 osoby, 42 498 widzów zobaczyło przedstawienia w sieci. W 2021 r. Teatr Nowy przygotował także dla swoich widzów 5 spektakli premierowych.

Fotografia. Budynek Teatru Nowego w Zabrzu, Plac Teatralny 1

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Ważną datą dla Teatru Nowego w 2021 r., był 12 lutego w tym dniu odbyła się konferencja prasowa dotycząca zakończenia remontu teatru. Zaproszeni przedstawiciele mediów wraz z innymi zaproszonymi gośćmi oprowadzeni zostali po wyremontowanym obiekcie. W ramach przeprowadzonej inwestycji wzniesiona została nowa część budynku od strony Placu Hutniczego. Utworzono w niej garderoby, które znacząco poprawiły warunki pracy aktorów a także komfort odwiedzających teatr widzów. W nowej części wybudowano klatkę schodową, która – zgodnie z przewidzianymi w przepisach przeciwpożarowych wymaganiami – umożliwiła udostępnienie balkonu. W ten sposób widownia powiększyła się o nowe miejsca. W ramach prac zmodernizowano także wentylację oraz zamontowano klimatyzację. Nowe systemy zwiększą komfort widzów w czasie wydarzeń, szczególnie w upalne letnie dni.

Tabela. Wykaz liczby przedstawień oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Teatr Nowy w Zabrze w 2021 r.

Wykaz liczby przedstawień oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Teatr Nowy w Zabrze w 2021 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba premier	5
2.	Liczba przedstawień ogółem w tym:	179
2.1	w siedzibie	175
2.2	w kraju	2
2.3	za granicą	0
2.4	online	2
3.	Liczba widzów ogółem w tym:	25 433
3.1	w siedzibie	25 076
3.2	w kraju	357
3.3	za granicą	0
3.4	online	42 498
4.	Liczba spektakli szkolnych	50
5.	Liczba widzów na spektaklach szkolnych	9 250
6.	Liczba działań edukacyjnych	46
7.	Liczba działań edukacyjnych online	0
8.	Liczba uczestników działań edukacyjnych	80
9.	Liczba uczestników działań edukacyjnych online	0
10.	Całkowita liczba widzów	77 261

Źródło: Wydział Kultury

Tabela. Spektakle zagrane przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2021 r.

Spektakle zagrane przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2021 r.		
Lp.	tytuł spektaklu	liczba występów
1.	"KRÓLOWA ŚNIEGU"	8
2.	"MORZE CICHE"	1
3.	"ZEMSTA"	8
4.	"BALLADYNA"	2
5.	"OSKAR I PANI RÓŻA"	4
6.	"DZIADY Cz.II"	30
7.	"O CO BIEGA?"	7
8.	"PLASTUSIOWY PAMIĘTNIK"	11
9.	"OPOWIEŚĆ WIGILIJNA"	13
10.	"HOTELOWE MANEWRY"	3
11.	"MÓJ BOSKI ROZWÓD"	6
12.	"ŚMIECH WZBRONIONY"	6
13.	"DZIENNIK ANNY FRANK"	3
14.	"ŻLI ŻYDZI"	8
15.	"KOLACJA DLA GŁUPCA"	9
16.	"OKNO NA PARLAMENT"	16
17.	"OdCinek"	4
18.	"DOM LALKI"	5
19.	"STOSUNKI PRAWNE"	16

Źródło: Teatr Nowy

Złota maska dla Teatru Nowego za spektakl „Królowa Śniegu”

13.09.2021 r. na scenie Teatru Śląskiego w Katowicach, odbyła się uroczystość wręczenia dorocznych nagród artystom z województwa śląskiego za osiągnięcia teatralne.

Triumf święcił Teatr Nowy w Zabrzu, który otrzymał Złotą Maskę za spektakl dla młodych widzów „Królowa Śniegu”. Tradycja Złotych Masek sięga 1967 r. Nagrody przyznawały początkowo regionalne media oraz wojewodowie województw katowickiego, bielskiego, częstochowskiego i opolskiego. Obecnie wyróżnienia przyznawane są w kilkunastu kategoriach przez Zarząd Województwa Śląskiego, na podstawie propozycji komisji złożonej z ekspertów w dziedzinie teatru. Spektakl „Królowa Śniegu” zrealizowany został ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wyreżyserował go Maciej Podstawny. Spektakl, który swoją premierę miał na scenie Domu Muzyki i Tańca, przez pół roku dostępny był w sieci. W listopadzie wrócił na deski teatru.

Fotografia. „Królowa śniegu” spektakl nagrodzony Złotą Maską

Źródło: miastozabrze.pl

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

**MUZEUM GÓRNICTWA
WĘGLOWEGO W ZABRZU**

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zorganizowało w 2021 r. ponad 60 różnego rodzaju imprez. W Muzeum udostępniono 11 wystaw stałych, 4 czasowe oraz 1 obcą. Całkowita liczba osób, które odwiedziły zabrzański kompleks muzealny w 2021 r. wyniosła ponad 162 tys. Porównując z rokiem ubiegłym, liczba osób zwiedzających zwiększyła się o ponad 96 tys. osób, także znacząco wzrosła liczba odwiedzających stronę internetową muzeum, porównując z rokiem ubiegłym aż o prawie 350 tys., przekraczając milion odwiedzin. Te dane dobitnie pokazują, że działania Muzeum Górnictwa Węglowego przynoszą dobre rezultaty w propagowaniu postindustrialnej spuścizny naszego regionu, a odzew ze strony zainteresowanych, zarówno mieszkańców jak i turystów jest duży. Działalność Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest imponująca na wielu polach, nie będzie przesadą nazwanie Muzeum instytucją, która łączy, koordynuje i scala wiele dziedzin. Działalność wystawiennicza, edukacyjna, kulturotwórcza nie wyczerpuje ogromu działań jakie podejmuje MGW, ponieważ zaangażowane jest także w działania inwestycyjne, wydawnicze, promocyjne, wystawiennicze, konserwatorskie, naukowo-badawcze, a także stricte techniczne, związane z utrzymaniem wyrobisk i urządzeń. Szczególnie wielkim sukcesem w 2021 r. było przywrócenie perły architektonicznej miasta, zabytkowej wieży ciśnień, która ma służyć na cele społeczne, edukacyjne, naukowe, kulturalne oraz zrewitalizowanie Strefy Carnall Sztolni Królowa Luiza. Niemniej ważną sprawą jest niezwykle skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych przez MGW. Wszystkie te działania świadczą o szczególnej roli jakie miasto przywiązuje do turystyki przemysłowej, Muzeum Górnictwa Węglowego wiedzie prym w tej dziedzinie.

Fotografia. Fontanna w nowo otwartej Strefie Carnall

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Wykaz wydarzeń oraz frekwencja w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2021 r.

Wykaz wydarzeń oraz frekwencja w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2021 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba wystaw stałych	11
2.	Liczba wystaw czasowych	4
3.	Ilość wydawnictw	3
4.	Liczba wystaw obcych	1
5.	Liczba odwiedzin na stronie www	1 193 898
6.	Całkowita liczba zwiedzających	162 723
7.	Liczba zwiedzających bezpłatnie	7 359
8.	W tym w grupach wycieczkowych (ogółem)	24 143
9.	W tym młodzież szkolna	9 202

Źródło: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Wydarzenia kulturalne, spektakle teatralne, koncerty i imprezy zorganizowane przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2021 r.:

- Festiwal Orkiestr Dętych (27 czerwca)
- Otwarcie Strefy Carnall Sztolni Królowa Luiza (2 lipca)
- Industriada (11 września)
- Motoserce w Parku 12C (18 września)
- Horror Party, Kopalnia Guido: impreza taneczna (30 październik)

- Gryfny Szpil – planszówki pod ziemią (13 listopada)
- II Podziemny Bieg w Kopalni Guido (21 listopada)
- IX Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego (26 listopada)
- Muzyka na poziomie, Kopalnia Guido: Chemia + Max Bravura (19 listopada)
- Jarmark barbórkowy „Barbórkowe Love” (3-5 grudnia)

CARNAL FESTIWAL 2021

W ramach pierwszej edycji festiwalu odbyło się 9 koncertów – w każdą sobotę lipca i sierpnia (1.07-30.08.2021).

Carnall Festival to przedsięwzięcie spektakularne, zrealizowane na dużą skalę, gdyż jego celem było wypromowanie zrewitalizowanej w 2021 r. Strefy Carnall Sztolni Królowa Luiza. Postindustrialna przestrzeń, jako miejsce nowe i niezwykle atrakcyjne, wymagało zdefiniowania i dookreślenia własnej tożsamości. Z tego też względu program festiwalu był wielowątkowy. Muzyczna scena festiwalu to spotkanie na styku kultur i światów. Obok gwiazd ogólnopolskiego formatu, wystąpili lokalni artyści, reprezentujący m.in. scenę bluesową i rockową.

Muzeum Miejskie

W 2021 r. w Muzeum Miejskim w Zabrzu wystawiono 4 prezentacje stałe i 31 wystaw czasowych. Zorganizowano również 29 lekcji muzealnych w których uczestniczyły 403 osoby oraz 4 imprezy. Całkowita liczba zwiedzających wyniosła ponad 2 tys. osób. Zanotowano prawie 800 tys. odwiedzin na stronie www.muzeum.zabrze.pl.

Tabela. Działalność oraz frekwencja Muzeum Miejskiego w Zabrzu

Działalność oraz frekwencja Muzeum Miejskiego w Zabrzu		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba prezentacji stałych	4
2.	Liczba wystaw czasowych	31

3.	Ilość wydawnictw	2
4.	Liczba lekcji muzealnych	29
5.	Liczba odwiedzin na stronie www	767 338
6.	Liczba imprez, koncertów, sesji naukowych wykładów	4
8.	Liczba uczestników lekcji muzealnych	403
9.	Liczba zwiedzających w grupach szkolnych	403
10.	Liczba pozostałych zwiedzających (indywidualnie lub w grupach)	338
11.	Całkowita liczba zwiedzających	2 049
12.	Liczba zwiedzających bezpłatnie	1 459

Źródło: Wydział Kultury

Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Muzeum Górnictwa Węglowego w ramach popularyzacji dziedzictwa kulturowego realizowało w 2021 roku wiele różnego rodzaju przedsięwzięć o charakterze kulturalnym i edukacyjnym.

Fotografia. Strefa Carnall Sztolni Królowa Luiza

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Muzeum Górnictwa Węglowego popularyzowało dziedzictwo kulturowe szczególnie wśród dzieci i młodzieży m.in. za pośrednictwem programu barbórkowego. Okres, w którym odbywały się obchody święta „Barbórki”, był idealną okazją by uczestnicy podziemnych wycieczek poznali kulturę górniczą, dowiedzieli się kim jest święta Barbara oraz zapoznali się z tradycyjnymi obchodami święta górników. Najmłodsi zobaczyli jak wygląda mundur galowy, poznali jego części charakterystyczne oraz usłyszeli ciekawostki o nim. Wykorzystując atrakcyjne formy przekazu - infokioski z gramami multimedialnymi- dzieci poznały podstawowe zwroty z gwary śląskiej. Dzięki uczestnictwu w przedmiotowych zajęciach uczestnicy z regionu mieli szansę pogłębić wiedzę o własnej tożsamości, natomiast grupy z innych zakątków kraju zyskały szansę na poznanie specyfiki kultury górniczej. Program skierowany był do grup przedszkolnych oraz szkolnych.

Ekobajtł

Ekobajtł to projekt edukacyjny, który został skierowany przede wszystkim do rodzin z małymi dziećmi w wieku przedszkolnym bądź wczesnoszkolnym, a także do nauczycieli i pedagogów zajmujących się tematami ekologii, mających pod opieką wymienione grupy wiekowe. Głównym celem projektu była nauka podstaw wiedzy o węglu, który przez lata stanowił bazę dla wszechstronnego rozwoju regionu oraz wzrost wrażliwości ekologicznej i postaw pro-środowiskowych uczestników.

- Formuła projektu łączyła trzy odrębne, ale uzupełniające się moduły:
- przeprowadzenie serii 12 całodziennych, bezpłatnych warsztatów plenerowych dla rodzin z dziećmi – warsztaty odbywały się od 19. lipca do końca września 2021 na terenie Parku 12C (w wybrane soboty lub niedziele),
- stworzenie serii 12 filmów edukacyjnych dedykowanych ekologii i pierwiastkowi węgla z dr Tomaszem Rożkiem z kanału „Nauka. To Lubię” w roli prowadzącego i narratora (filmy są dostępne m.in. na profilu Facebook i kanale Youtube Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu);
- uzupełnienie edukacyjnego Parku 12C w Zabrzu o elementy ekologicznego placu zabaw (karuzele napędzane siłą mięśni) ze stanowiskami do segregacji śmieci.

Górnice Miasto Dzieci – półkolonie - edycja IV

Muzeum Górnictwa Węglowego w 2021 roku po raz czwarty zorganizowało dwa tygodniowe (poniedziałek- piątek) turnusy wypoczynku letniego, tzw. półkolonie z programem edukacyjnym z zakresu finansów i ekonomii. Zajęcia odbywały się w oparciu o infrastrukturę Muzeum i zostały zaplanowane w konwencji poznania różnego rodzaju zawodów związanych z działalnością MGW (przewodnik, górnik, akustyk, historyk, konserwator zabytków) oraz zarządzania własnym budżetem. W ramach warsztatów uczestnicy zostali zapoznani z podstawowymi zagadnieniami z zakresu prawa pracy, rynku finansowego oraz prawa podatkowego oraz podjęli próbę określenia swoich predyspozycji. Dzieci i młodzież, za udział w warsztatach otrzymywali „wynagrodzenie” uzależnione od poziomu zaangażowania. W ramach półkolonii odbyły się: podziemne lekcje edukacyjne, podczas których uczestnicy poznali zawód górnika i geologa; zabawa integracyjno- motoryczna Bajtel Gruba jako przykład korzyści płynących ze współpracy; warsztaty plastyczne i rękodzielnicze. W ostatni dzień każdego z turnusów nastąpiło uroczyste podsumowanie, rozdanie dyplomów oraz quizy ekonomiczne.

Grupą docelową projektu były dzieci z domów dziecka z Zabrza i innych miast ościennych, pochodzące z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa

Projekt dwuletni (2020-2021) polegający na realizacji badań, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy o Barbórce wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO. W 2021 roku zrealizowano badania w formie wywiadów audio z organizatorami różnych form obchodów Barbórki, a następnie udokumentowano obchody w formie nagrań audio-video. Wywiady zostały opracowane, a pozyskany materiał filmowy został poddany obróbce w celu jego dostosowania do upowszechnienia w mediach oraz Internecie. Ponadto zostały wykonane napisy w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Projekt dofinansowany ze środków MKiDN, program Kultura Ludowa i tradycyjna.

W związku z trwającą pandemią Covid-19 rok 2021 był pod wieloma względami równie nietypowy jak rok 2020. Okresy zamknięcia Muzeum i odgórne obostrzenia miały znaczący wpływ na podejmowane działania promocyjne.

Przeprowadzona wakacyjna kampania promocyjna ze względu na sytuację i ówczesne trendy na rynku marketingowym przeniesiona została w większości do sieci. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2021 roku, korzystało z nowatorskich metod promocji i komunikacji z rynkiem w przestrzeni wirtualnej takich jak Google Ads, Facebook Ads, kampanii mailingowych i innych.

W ramach kampanii reklamowych w Google Ads korzystano w ubiegłym roku z reklam w wyszukiwarce, reklam graficznych w sieci reklamowej oraz kampanii wideo na portalu YouTube (reklamy In-Stream możliwe do pominięcia i niemożliwe do pominięcia) oraz kampanii Discovery (m.in. reklamy w systemie poczty Gmail). Dodatkowo oferta Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu promowała się w mediach społecznościowych m.in. Facebook i Instagram poprzez płatne kampanie, które targetowane były pod wyszczególnione grupy odbiorców, w zależności od aktualnej oferty obiektów np. trasa oferta wakacyjna, czy promowanie oferty edukacyjnej. W ubiegłym roku przeprowadzono również kilka kampanii mailingowych, z kierowaniem na obiekty edukacyjne oraz rodziców z dziećmi, by zachęcić do odwiedzenia obiektów takich jak Kopalnia Guido oraz Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Kampanie osiągnęły wysokie wyniki Open Rate oraz Click Through Rate (CTR), co miało jawny wpływ na ilość wycieczek szkolnych odwiedzających nasze obiekty w 2021 roku. Instytucja również przez cały okres dbała o optymalizację swoich stron internetowych dla wyszukiwarek internetowych wewnątrz i na zewnątrz stron, poprzez publikowanie artykułów na portalach lokalnych, tematycznych oraz współpracując z influencerami. Odbывало się to zgodnie z White Hat SEO, czyli podejmowano działania zgodne z wytycznymi wyszukiwarek, mające na celu optymalizację witryny pod kątem jej wartości dla użytkownika.

Muzeum promowało również własną ofertę turystyczno – kulturalną posługując się innymi kanałami promocji jak telewizja, radio, prasa, reklama zewnętrzna (outdoor), druki promocyjne i plakaty w przestrzeni miejskiej. W województwie śląskim, w rejonie Beskidu Śląskiego pojawiły się billboardy informujące o ofercie turystycznej Muzeum. Współpraca z Urzędem Miasta w Zabrzu zaowocowała możliwością zamieszczenia plakatów wizerunkowych i promocyjnych w przestrzeni miejskiej – słupy miejskie, wiaty przystankowe.

W stacjach radiowych regularnie pojawiały się spoty reklamowe nawiązujące do aktualnych wydarzeń i oferty turystycznej Muzeum. Podobne działania były podejmowane w prasie - publikacja informacji.

Obiekty Muzeum Górnictwa Węglowego wpisane na listę Pomników Historii.

21.10.2021 r. to ważna data dla Muzeum Górnictwa Węglowego, obiekty Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zostały wpisane na prestiżową listę Pomników Historii. Uroczystość odbyła się w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Zabrzańskie zabytkowe kopalnie uznane zostały za ważne świadectwo dziedzictwa przemysłowego i dziejów kluczowej gałęzi przemysłu górnośląskiego. W skład zespołu wchodzi kopalnia Królowa Luiza, Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna oraz kopalnia Guido. „Dziękuję Państwu za to, że dbacie o niezwykle świadectwa naszej historii i tradycji. Dzięki Waszej pieczy nad tymi obiektami, są one dzisiaj wspaniałym źródłem wiedzy” – podkreślił Prezydent RP Andrzej Duda, wręczając okolicznościowe tablice zarządcom i opiekunom obiektów. „Lista Pomników Historii to wyjątkowy status, który podnosi zabytki na piedestał i zapewnia im szczególną ochronę” – dodał. Uznanie za Pomnik Historii oznacza nadanie danemu zabytkowi lub parkowi kulturowemu szczególnej rangi ze względu na jego wartość dla kultury narodowej. Dotychczas Prezydent RP nadał tytuł Pomników Historii 54 obiektom zabytkowym. Warto przypomnieć, że na rewitalizację dziedzictwa poprzemysłowego w Zabrzu wydano w ostatnich latach ponad 300 mln zł, z czego większość stanowiły środki zewnętrzne pozyskane m.in. z Unii Europejskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oraz budżetu państwa.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu znalazło się także w gronie tegorocznych laureatów Nagród im. Wojciecha Korfatego, uroczyste wręczenie przyznawanych przez Związek Górnośląski prestiżowych wyróżnień odbyło się 29 listopada w Łażni Łańcuskowej w Strefie Carnall.

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU
(CEL STRATEGICZNY C19)

Marka i potencjał Górnika Zabrze

Górnik Zabrze jest jedną z najważniejszych marek Zabrze i od lat przyczynia się do rozstawiania miasta w kraju, Europie i na świecie. Klub jest jednym z najważniejszych w historii polskiej piłki nożnej, jest jego ikoną. Górnik Zabrze to 14-krotny mistrz Polski, 4-krotny wicemistrz Polski, 6-krotny zdobywca Pucharu Polski, zdobywca Superpucharu Polski oraz Pucharu Ligi, a także finalista Pucharu Zdobywców Pucharów oraz ćwierćfinalista Pucharu Mistrzów i Pucharu Intertoto. Aktualnie klub zajmuje 4. miejsce w tabeli wszech czasów Ekstraklasy i 2. miejsce w tabeli medalowej Mistrzostw Polski. Co warto podkreślić jest klubem bardzo lubianym nie tylko w samym Zabrze, czy w regionie, ale w całej Polsce i na świecie, przyczyniły się do tego wielkie sukcesy klubu zwłaszcza w europejskich pucharach. Górnikowi kibicowała cała Polska, gdy w dramatycznych okolicznościach dotarł do finału europejskich rozgrywek w 1970 r. Do dzisiaj nie udało się to żadnej polskiej drużynie. Wielkim kibicem i przyjacielem Górnika był m.in. śp. Prof. Zbigniew Religa. Warto przypomnieć, że Górnik rozgrywał swoje mecze pucharowe na legendarnym Stadionie Śląskim w obecności 100 tys. widzów. Górnik to dzisiaj prawdziwe przedsiębiorstwo Górnik Zabrze Sportowa Spółka Akcyjna., powstała w 1996 roku. Siedziba Spółki mieści się w Zabrze pod adresem: ul. F. Roosevelta 81.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest:

- Działalność klubów sportowych
- Działalność obiektów sportowych
- Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- Sprzedaż napojów alkoholowych
- Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych
- Działalność agencji reklamowych
- Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych
- Pozostała działalność związana ze sportem
- Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna
- Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne
- Działalność muzeów
- Ruchome placówki gastronomiczne
- Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi

Fotografia. Arena Zabrze

Źródło: <https://www.gornikzabrze.pl>

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność sportowa w dziedzinie piłki nożnej, realizowana poprzez prowadzenie klubu sportowego. Górnik Zabrze występuje w najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce - Ekstraklasie. W roku 2021 Klub prowadził dwa zespoły seniorów (Ekstraklasa, III liga), a także współfinansował szkolenie piłkarskie dzieci i młodzieży w każdej kategorii wiekowej w Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze, której Klub jest fundatorem. Właśnie szkolenie młodych piłkarzy i umiejętne wprowadzanie ich do piłki seniorskiej jest jednym z podstawowych celów Spółki, zarówno z punktu widzenia podniesienia poziomu sportowego pierwszego zespołu, jak i z punktu widzenia przyszłych przychodów Klubu z tytułu transferów. Tym bardziej godne odnotowania są doskonałe wyniki juniorów starszych i młodszych, które to drużyny należą do najlepszych w Polsce. Najstarsza drużyna w Centralnej Lidze Juniorów zajęła 5 miejsce, wyprzedzając takie uznane akademie jak Legia Warszawa, Lech Poznań czy Lechia Gdańsk. Lato 2021 roku kibice Górnika będą zapewne wspominać latami. Do klubu dołączył mistrz świata z 2014 roku, urodzony w Sośnicy, dzielnicy Gliwic, Łukasz Podolski. Na jego powitanie na stadion przyszło około 10 tys. kibiców, a zainteresowanie mediów krajowych i zagranicznych było rekordowe, jeśli chodzi o jakiegokolwiek wydarzenia w polskiej piłce klubowej.

Fotografia. Mistrz świata Łukasz Podolski w barwach Górnika Zabrze

Źródło: Górnik Zabrze.

Stadion Górnika Zabrze

Arena Zabrze to nowoczesny, w pełni funkcjonalny stadion piłkarski o całkowitej pojemności 24 563 miejsc i 57 tysiącach metrów kwadratowych powierzchni użytkowej. Stadion dysponuje podgrzewaną murawą o wymiarach 105 x 68 m, otoczoną dwoma poziomami w pełni zadaszonych trybun. Obiekt posiadają doskonale funkcjonujące zaplecze gastronomiczne i sanitarne, klub biznesowy, łóżce VIP oraz niezbędne pomieszczenia techniczno - magazynowe. Nadal w planach na najbliższe lata pozostaje dokończenie modernizacji stadionu, budowa ostatniej trybuny.

W rundzie jesiennej sezonu 2021/22 Górnik Zabrze w roli gospodarza rozegrał we wszystkich rozgrywkach łącznie 11 spotkań. Łącznie na trybunach zgromadziło się 135 615 kibiców, co daje średnio 12 329.

Trzy mecze z największą frekwencją to (według daty rozgrywania spotkania):

- Górnik Zabrze – Lech Poznań 30.07.2021 – 18 659
- Górnik Zabrze – Piast Gliwice 28.08.2021 – 18 652
- Górnik Zabrze – Legia Warszawa 21.11.2021 – 23 103

Wszystkie mecze Górnika rozegrane w 2021 roku za pośrednictwem transmisji telewizyjnych obejrzało sumarycznie 4 574 000 widzów, co daje średnią ponad 130 500 fanów na mecz. W omawianym okresie zdecydowanie największą oglądalnością cieszyły się mecze, które były równolegle transmitowane na kanale TVP Sport. Mecz 15. kolejki PKO Ekstraklasy Górnik Zabrze – Legia Warszawa (21 listopada 2021 roku) obejrzało łącznie 572 tysięcy widzów (118 tysięcy w Canal+Sport oraz 454 tysięcy w TVP Sport). Na drugim miejscu plasuje się mecz 2 kolejki transmitowany również przez TVP Sport. Spotkanie z Lechem Poznań przed odbiorcami obejrzało 437 tysięcy kibiców.

Górnik Zabrze S.A. utrzymuje się w czołówce klubów Ekstraklasy osiągających wysoką wartość medialną. Wysoką popularność Klubu odzwierciedlają następujące wyniki (stan na 31.12.2021):

- Unikalni użytkownicy śr. mies. (sesje): 174 981
- Unikalni użytkownicy (sesje) rocznie: 2 099 778
- Odsłon w ciągu 2021: 5 393 636
- Facebook polubienia: 152 897
- Twitter: 33 420 obserwujących
- Instagram: 38 500 obserwujących
- Kanał YouTube: 20,1 tys. subskrybentów
- TikTok: 7 300 obserwujących

Podobnie jak w roku poprzednim, w 2021 r. główny ciężar kontaktu i komunikacji Górnika Zabrze z fanami przeniesiony był do sfery mediów społecznościowych.

Dodatkowo, w listopadzie 2021 Górnik Zabrze pojawił się na TikTok-u., Platformie, która skupia wokół siebie głównie młodszych fanów. Kanał rozwija się prężnie, w dwóch ostatnich miesiącach zeszłego roku odnotował największy wzrost popularności wśród naszych kanałów w social mediach.

Pomimo pandemicznych ograniczeń klub nie zaprzestał działań marketingowych, realizując wiele różnego rodzaju akcji, takich jak:

- Aktywny udział klubu (jak co roku) w rozgrywkach e-sportowych, organizowanych przez Ekstraklasę,
- W dni meczowe, w okresie kiedy kibice mogli przychodzić na stadion (50% wypełnienia stadionu), realizowano: flagowanie ul. Roosevelta, rowerownię dla kibiców dojeżdżających na stadion jednośladem oraz strefę kibica,
- W tygodniach poprzedzających każdy mecz realizowano szeroko zakrojoną akcję ekspozycji plakatów (B1 i A3); na słupach ogłoszeniowych na terenie Zabrze oraz w zaprzyjaźnionych gminach poprzez, wskazane z ramienia danej gminy, osoby dbające o dalszą dystrybucję plakatów,
- Kontynuacja akcji „Klub Kibiców Śląskich Miast” we współpracy z samorządami miast, w których mieszka wielu kibiców Górnika Zabrze. W 2021 liczba gmin zrzeszonych w programie wynosiła 16, z którymi Klub ma podpisany list intencyjny o współpracy. Mieszka w nich blisko 200.000 mieszkańców. To ogromny potencjał dla Klubu. Współpraca z gminami w 2021 roku ograniczyła się do promowania wydarzeń klubowych za pośrednictwem gminnych kanałów informacyjnych (facebook, twitter itp.).

Podsumowując, klub piłkarski Górnik Zabrze dysponuje nowoczesnym stadionem oraz jedną z najlepszych w Polsce bazą treningową (czym szczególnie wyróżnia się na tle całej Metropolii), na którą składają się boiska treningowe, stale modernizowane (przy Arenie Zabrze powstało nowe boisko treningowe z oświetleniem i podgrzewaną murawą), co stwarza optymalne warunki do przygotowania drużyny.

Górnik Zabrze to nie tylko piłka nożna, ale także odnosząca sukcesy ambitna drużyna piłki ręcznej.

Fotografia. Piłkarze ręczni Górnika w akcji

Źródło: www.handballzabrze.pl

Losy piłki ręcznej w Zabrzu są ciekawe i sięgające aż 1947 roku. Wówczas to, działająca od dwóch lat, Pogoń postanowiła do sekcji gimnastycznej oraz drużyny piłki nożnej dołączyć również piłkę ręczną. A dzisiejszy zabrzański „Handball” trudno nazwać inaczej niż spadkobiercą dawnej, legendarnej „Pogoni”. Pogoń Zabrze jest najprawdopodobniej najstarszym klubem Zabrza po II wojnie światowej. Powstał on w 1945 roku, a w 1947 roku powstały dwie drużyny szczypiorniaka – kobiet i mężczyzn. W swojej historii szczypiorniści z Zabrza dwukrotnie zdobywali mistrzostwo Polski. W poprzednich dwóch sezonach zespół piłkarzy ręcznych Górnika Zabrze zdobywał wysokie trzecie i czwarte miejsca. Dzięki temu szczypiorniści Górnika Zabrze zagrali w Lidze Europejskiej. Trójkolorowi byli jednym z czterech zespołów z Polski biorących udział w tych drugich pod względem prestiżu po Lidze Mistrzów rozgrywkach. Na uwagę zasługuje też fakt, że w klubie stawia się na młodych zawodników, można powiedzieć, że w klubie następuje zmiana warty, a o młodych piłkarzach ręcznych Górnika Zabrze jest głośno w całej Polsce. To właśnie drużyna SPR Górnika Zabrze w finale Mistrzostw Polski Juniorów Młodszych pokonała Anilanę Łódź i zdobyła złoty medal. Decydujące mecze rozgrywane były 19 i 20 czerwca 2021 r. w Hali Widowiskowo-Sportowej „Pogoń” przy ul. Wolności 406, która jest domem piłkarzy ręcznych.

Zabrze wyrasta na lidera szkolenia młodzieży w piłce ręcznej. Dwóch zawodników Górnika Zabrze znalazło się w składzie młodzieżowej reprezentacji Polski, która zwyciężyła w zawodach EHF Championship. Warto również przypomnieć, że w marcu po wicemistrzostwo Polski sięgnęły juniorki Pogoni 1945 Zabrze.

Fotografia. Młodzi piłkarze ręczni Górnika Zabrze mistrzami Polski

Źródło: miastozabrze.pl

Akademia Piłkarska Górnika Zabrze

Misją Akademii jest budowanie bezpiecznego środowiska piłkarskiego w atmosferze zabawy i przyjaźni. Jednocześnie zdając sobie sprawę, że nie każdy z wychowanków Akademii zostanie profesjonalnym zawodnikiem – Akademia dokłada wszelkich starań, aby ukształtować młodych piłkarzy jako wartościowych ludzi, w pełni przygotowanych do radzenia sobie z wyzwaniami dorosłego życia. Akademia Piłkarska Górnika szkoli ponad 900 zawodników poczynając od najmłodszych 4 latków do najstarszych 19 latków. Reprezentują oni Akademię w blisko 20 drużynach uczestniczących w rozgrywkach na szczeblu okręgowym, wojewódzkim jak i ogólnopolskim. Najmłodsi grają w ligach Żaków a najstarsi w prestiżowej Centralnej Lidze Juniorów. Każdego roku zawodnicy Akademii reprezentują barwy Górnika Zabrze w ponad 100 prestiżowych turniejach zarówno ogólnopolskich jak i zagranicznych.

Celem Akademii jest propagowanie piłki nożnej jako sportu masowego i stworzenie optymalnych warunków do uprawiania tego sportu przez jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej, a także wychowanie jak największej liczby zawodników dla potrzeb pierwszej drużyny.

W procesie szkolenia młodzieży Akademia Piłkarska Górnika Zabrze wytycza trzy cele nadrzędne mające znaczący wpływ na ukształtowanie przyszłego piłkarza:

- wychowawczy
- edukacyjny
- sportowy

Nad rozwojem młodych piłkarzy czuwa ponad 30 osobowa kadra, w której skład wchodzi wykształceni, kompetentni, pełni pasji, ambitni i doświadczeni menedżerowie oraz trenerzy. Specjalizacja trenerska na wielu płaszczyznach sprawia, że młodzi adepci futbolu są w najlepszych możliwych rękach.

Miejskie obiekty sportowe wykorzystane na potrzeby Akademii:

- ARENA Zabrze ul. Roosevelta 81
- Stadion MOSiR ul. Dorotki 1
- Stadion MOSiR ul. Mickiewicza 66A
- Ośrodek Walka ul. Jaskółcza 40

Fotografia. Zespół U-18 Akademii Górnika Zabrze mistrzem Polski

Źródło: Górnik Zabrze

Klub tworzy również przedszkola piłkarskie w miastach, w których ma swoich fanów. Obecnie Górnik Zabrze posiada 8 takich ośrodków zamiejscowych. Od kilku lat drużyny młodzieżowe Górnika tworzą klasy sportowe w zabrzańskich szkołach. Trenerzy poszczególnych zespołów, a także władze Akademii ściśle współpracują z dyrekcjami szkół, tworząc młodym zawodnikom, jak najlepsze warunki do treningów i do nauki. Zawodnicy Akademii uczęszczają do klas sportowych utworzonych w ramach współpracy z poniższymi szkołami:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Zabrze ul. Sportowa 5
- Szkoła Podstawowa nr 31 w Zabrze ul. Jordana 7
- Szkoła Podstawowa nr 29 w Zabrze ul. Budowlana 26
- Zespół Szkół nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrze ul. Chopina 26

Najważniejsze osiągnięcia młodych piłkarzy Akademii Górnika Zabrze w 2021 r.

Zespół U18 Akademii Górnika Zabrze zdobywając tytuł Mistrza Polski U18 zyskał prawo gry w Młodzieżowej Lidze Mistrzów – pierwszy taki przypadek w historii Górnika Zabrze, pierwszy śląski klub dostępujący takiego zaszczytu.

W losowaniu Górnik Zabrze trafił na PAOK Saloniki – spotkanie z powodu pandemii zostało odwołane.

Zespół rocznika 2009 zdobywa halowe Mistrzostwo Śląska w kat. U12 – Puchar Prezesa Śląskiego ZPN:

- Jako Mistrz Śląska Górnika Zabrze wystąpił w finałowym turnieju w Warszawie
- W finałowym turnieju – zespół rocznika 2009 reprezentując barwy Górnika Zabrze na arenie ogólnopolskiej zajmuje 3 miejsce w Polsce w półfinale odpadając po rzutach karnych
- Zespół rocznika 2011 wygrywa prestiżowy międzynarodowy turniej SOKOLIK CUP
- Zespół rocznika 2007 zdobywa AWANS do CENTRALNEJ LIGI JUNIORÓW U15 od tej chwili barwy Górnika Zabrze są reprezentowane na WSZYSTKICH TRZECH szczeblach U15 / U17 / U18 Najbardziej prestiżowych rozgrywek młodzieżowych w Polsce.
- Zespół U18 bierze udział w Memoriał Stanisława Štrunce 2021 w Pilźnie, gdzie mierzy się z takimi zespołami jak Olympique Marsylia, FC Augsburg czy Victorią Pilzno
- Zespół U16 wziął udział w Dynamo Cup – w Berlinie mierząc się z Dynamem Berlin, FC Augsburg oraz Herthą Berlin zajmując 3. Miejsce.
- Zespół rocznika 2007 jako beniaminek kończy rundę jesienną z tytułem MISTRZA JESIENI CLJ U15 nie ponosząc ani jednej porażki.
- 21 listopada w prestiżowym spotkaniu z Legią Warszawa w Zabrzu wychowanek Akademii DARIUSZ STALMACH - debiutuje w rozgrywkach ekstraklasy stając się jednym z najmłodszych debiutantów w historii Górnika Zabrze jak i polskiej ekstraklasy. (mając niespełna 16 lat)

W sezonie 2020/2021 – Akademia Piłkarska Górnika Zabrze zorganizowała następujące wydarzenia:

- Górnika PRO-CUP w kat. U8 – U9 – U10 – w Zabrzu w hali MOSiR przy ul. Matejki odbył się duży Turniej przy wspólnej organizacji Akademii Górnika oraz firmy ProTurnieje
- Miesiąc czerwiec stał pod znakiem WIELKIEGO wydarzenia, jakim niewątpliwie okazała się II edycja turnieju im. Włodzimierza Lubańskiego w kategorii U8. Wydarzenie to zgromadziło w Zabrzu 32 zespoły z całej Polski!
- Organizowana przez Akademię Górnika prestiżowa 20. edycja Turnieju Juniorów starszych im. Ernesta Pohla w Zabrzu Od 23 do 25 lipca na 9 boiskach walkę o turniejowe zwycięstwo grało 12 zespołów z całej Polski wraz z zagranicznym gościem – Banikiem Ostrava.
- Akademia Górnika Zabrze we współpracy z firmą ProTurnieje zorganizowała na hali MOSiR przy ul. Matejki turniej GÓRNIK CUP w kat. U10
- W listopadzie Akademia Górnika Zabrze we współpracy z firmą ProTurnieje zorganizowała na hali MOSiR przy ul. Matejki turniej GÓRNIK CUP w kat. U10
- Kolejna już grudniowa edycja turnieju Barbórka Cup w kat. U9 pod patronatem Akademii Górnika Zabrze - w hali MOSiR przy ul. Matejki.
- W grudniu odbyła się I gala wręczenia nagród im. STANISŁAWA OŚLIZŁO – dla najzdolniejszych zawodników Akademii Górnika
- 14 grudnia dokładnie w dniu 73 urodzin legendarnego Górnika Zabrze, I Galą Świąteczną podsumowano minioną rundę rozgrywek w której nagrodzono najbardziej uzdolnionych zawodników naszej Akademii.

Fotografia. Turniej im. Ernesta Pohla

Źródło: Górnik Zabrze

Akademia piłkarska Górnika Zabrze zdecydowanie wyróżnia się nie tylko na tle metropolii, ale także w skali całego kraju. Wychowuje nowe pokolenia zdolnych piłkarzy pod okiem wykształconych trenerów, dowodem są sukcesy drużyn w poszczególnych grupach wiekowych i przede wszystkim konsekwentne wprowadzanie wychowanków do pierwszej ekstraklasowej drużyny Górnika. Debiut Wychowanka Akademii Dariusza Stalmacha w ekstraklasie w wieku niespełna 16 lat odbił się szerokim echem w Polsce.

Modernizacja stadionu klubu sportowego „Koksownik”

W 2021 roku trwała modernizacja stadionu dawnego klubu sportowego „Koksownik”, który położony jest przy ul. Rataja w sąsiedztwie III Liceum Ogólnokształcącego. Miasto Zabrze na ten cel pozyskało 3 miliony złotych dofinansowania, zakres robót będzie obejmował nie tylko przebudowę byłego stadionu piłkarskiego, ale także budowę zadaszenia i zaplecza. Utworzenie infrastruktury sportowej dedykowanej uczniom III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu oraz uczestnikom Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze, jest możliwe dzięki pozyskaniu przez miasto pod koniec grudnia ub. r. terenów należących wcześniej do Jastrzębskiej Spółki Węglowej KOKS S.A. Wniosek o dofinansowanie złożony został w ramach Programu budowy zadaszeń boisk piłkarskich - Edycja Pilotażowa (Ministerstwo Sportu i Turystyki). Projektowana przebudowa byłego boiska Koksownik Zabrze ma na celu stworzenie całorocznego boiska treningowego, nawierzchni ze sztucznej trawy, przykrytego halą pneumatyczną o następującej charakterystyce:

- boisko treningowe o wymiarach 105 x 68 m (wymiar obszaru sztucznej trawy 115 x 74 m),
- hala pneumatyczna o wymiarach 115 x 74 m (pokrywającą boisko wraz z offsetem),
- instalacja wentylacyjno - grzewcza boiska wraz z zasilaniem ze źródła ciepła,
- instalacja nawadniania boiska wraz z zestawem pomp, zasilana z wodociągu ulokowanego na działce,
- instalacja drenażu boiska wraz z instalacją zbiorczą oraz zbiornikiem bezodpływowym,
- instalacja oświetlenia przyległego terenu z przyłącza elektrycznego.

Miasto rewitalizuje nieużytkowany teren, a nowy obiekt będzie służył młodzieży zarówno Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze jak i III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi. Baza sportowa w mieście, powiększy się o kolejny funkcjonalny obiekt. Miasto Zabrze stawia na sport, priorytetem jest wychowanie młodego pokolenia poprzez sport, a rozwój infrastruktury treningowej przyczynia się do wychowania kolejnych piłkarzy, którzy w przyszłości będą stanowili o sile Górnika.

Rysunek. Wizualizacja nowego stadionu przy ul. Rataja

Źródło: miastozabrze.pl

Modernizacja boiska piłkarskiego w Ośrodku Sportowo-Rekreacyjnym „Walka” przy ul. Jaskółczej

26 sierpnia 2021 r. oddano do użytku zmodernizowane boisko Walki Zabrze, przy ul. Jaskółczej. W ramach projektu usunięto i zutylizowano dotychczasową nawierzchnię z trawy syntetycznej. Następnie ułożono nową nawierzchnię. Pojawiły się także nowe bramki. Całkowita wartość inwestycji to 2,25 mln zł. Połowę tej kwoty miasto pozyskało z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu „Sportowa Polska”. Nowa nawierzchnia spełnia najwyższe wymagania FIFA, dotyczące piłkarskich nawierzchni syntetycznych. Nawierzchnia jest wypełniona ekologicznym granulem, posiada wszystkie atesty, co pozwala na bezpieczne korzystanie z niej. Ten obiekt posiada dodatkowo oświetlenie, co pozwala na korzystanie z niego niezależnie od pory dnia, będzie się na nim szkolić m.in. wychowanków Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze.

Znaczące wydarzenia sportowe w Zabrzu w 2021 roku

Wyścig kolarski Tour de Pologne – Zabrze, Miasto Startu siódmego etapu

Już po raz piąty przez Zabrze poprowadziła trasa wyścigu Tour de Pologne. Najlepsi kolarze świata pojawili się w naszym mieście 15 sierpnia. Tym razem w Zabrzu usytuowany był start ostatniego, siódmego etapu wyścigu, który kończył się finiszem przy krakowskich Błoniach – to tam poznaliśmy triumfatora 78. Tour de Pologne UCI World Tour. W wyścigu wzięło udział 19 najlepszych kolarskich drużyn świata oraz trzy z „dzikimi kartami”, w tym reprezentacja Polski. Z tej okazji tradycyjnie wiele działo się na promenadzie Areny Zabrze. O godz. 14.00 rozpoczęła się tu impreza pod hasłem „Zabrze kocha rower”. Natomiast o godz. 14.50 ruszyła runda honorowa spod stadionu przy Roosevelta, dalej ulicami: gen. de Gaulle’a – al. Korfanteo, do skrzyżowania z Gdańską i z powrotem al. Korfanteo – gen. de Gaulle’a do Winklera i Makoszowskiej. Na wszystkich fanów dwóch kółek i nie tylko przy Arenie Zabrze czekało mnóstwo atrakcji, w tym gry i zabawy dla najmłodszych. Swoje stanowisko miał na promenadzie m.in. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Górnik Zabrze czy też Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej oraz zabrzeńskie Wodociągi. Zawodników biorących udział w ostatnim etapie 78. Tour de Pologne do walki o wygraną zagrzewał na starcie m.in.: Czesław Lang, pomysłodawca imprezy i dyrektor generalny firmy Lang.

Fotografia. Tour de Pologne – 78. edycja wyścigu, etap 7. ze startem w Zabrzu

Źródło: miastozabrze.pl

Tour de Pologne to jedna z najbardziej prestiżowych międzynarodowych imprez sportowych w Polsce. Od 2011 r. zaliczany jest do UCI World Tour, czyli cyklu najważniejszych zawodów świata w kolarstwie szosowym. Co roku zawodników ogląda na trasie ok. 3,5 mln kibiców, a transmisja telewizyjna dociera do ponad stu krajów na całym świecie. Podczas transmisji, pokazywano miejsca szczególnie godne polecenia w Zabrzu, między innymi Kopalnię Guido, zachęcając turystów do odwiedzenia miasta, zatem Zabrze przy okazji Wyścigu również skutecznie się promowało.

Turniej w Hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji

Okolo 800 zawodników wzięło udział w 24-godzinny turnieju piłkarskim z okazji 103 rocznicy odzyskania niepodległości. To była jedyna taka inicjatywa w Polsce. Zawody rozegrano w hali widowiskowo-sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Matejki. Do rywalizacji przystąpiły 64 drużyny. Turniej został zorganizowany przez Polską Fundację Sportu i Kultury, Akademię Piłkarską Górnika Zabrze, MOSiR, Kibice Razem Górnik Zabrze oraz Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. W 2021 roku impreza odbyła się po raz drugi.

PONY CUP Zabrze 2021

Na ogólnokrajowe zawody PONY CUP Zabrze 2021 zaprosił 25 września Klub Jeździecki „Maciejówka” MOSiR Zabrze. W zawodach wzięło udział 60 młodych jeźdźców. Zawody składały się z trzech konkursów. Do klubu należy obecnie około 150 osób. Współorganizatorem imprezy była Fundacja Końskie Zdrowie w Elblągu.

Zabrze Dance Festival

W dniach 28-30.05.2021 r. odbył się Zabrze Dance Festival (Polish Open Championships). W turnieju wzięło udział około 500 par z kraju i zagranicy

Turniej piłki ręcznej im. Bł. Ks. Jana Machy

W dniach 04-05 grudnia 2021 r. odbył się turniej im. Bł. Ks. Jana Machy. W turnieju rozgrywanym na boiskach w Zabrzu i Katowicach wystąpiło 12 drużyn z całej Polski.

Gala Kickboxingu

W hali sportowej Pogoń 17 grudnia 2021 r. odbyła się I Gala Kickboxingu JFC Talents and Jenel Fight Night.

Jubileusz 100-lecia istnienia klubu sportowego Sparta Zabrze

Setna rocznica powstania klubu sportowego Sparta Zabrze przypadła w 2020 roku, jednak ze względu na pandemię obchody jubileuszu zostały zorganizowane w 2021 r. We wrześniu odbył się turniej piłki nożnej dla dzieci, w Muzeum Miejskim otwarto wyjątkową wystawę, a obecni oraz byli zawodnicy, trenerzy, działacze i pracownicy spotkali się na gali przygotowanej na Arenie Zabrze. Sparta to była prawdziwa kuźnia talentów, bywało tak, że w drużynie Górnika Zabrze grało siedmiu piłkarzy Sparty, wśród tych talentów trzeba przypomnieć między innymi Jerzego Gorgonia, 55-krotnego reprezentanta Polski, medalistę mistrzostw świata, złotego medalistę igrzysk olimpijskich. Z okazji jubileuszu Muzeum Miejskie przygotowało wystawę poświęconą klubowi. Zgromadzono na niej archiwalne fotografie, puchary, medale, koszulki, dokumenty i materiały prasowe. Wystawę w siedzibie muzeum przy ul. Powstańców Śląskich można było oglądać do końca listopada. Sparta to nie tylko drużyna piłkarska, ale również wiele innych sekcji, które w tym klubie funkcjonowały. Klub z dzielnicy Mikulczyce znany jest w całej Polsce przede wszystkim ze względu na swoich wychowanków. Warto odnotować fakt, że od kwietnia 2021 r. klub Sparta Zabrze korzysta z wyremontowanych pomieszczeń budynku klubowego. Inwestycja została wykonana z finansową pomocą miasta a także sponsorów i wpisała się w obchody 100-lecia Sparty.

Fotografia. Stadion Sparty po modernizacji

Źródło: miastozabrze.pl

Oddanie do użytku profesjonalnej Sali Gimnastycznej przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu

W zabrzańskiej dzielnicy Zaborze 29 stycznia 2021 r., oddana została do użytku profesjonalna sala gimnastyczna, którą wybudowano przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego. Pod względem wielkości to drugi w kraju tak wysoko wyspecjalizowany obiekt dedykowany gimnastyce i pierwszy taki w południowej Polsce. Sala gimnastyczna została wybudowana głównie z myślą o dzieciach i młodzieży trenującej gimnastykę sportową. Zastosowane standardy pozwalają organizować w obiekcie zawody sportowe, w tym także Mistrzostwa Europy. Łączny koszt inwestycji wyniósł blisko 19 mln zł, z czego 8 mln zł stanowiło pozyskane przez Zabrze dofinansowanie z Ministerstwa Sportu. Budynek przy ul. Płaskowickiej składa się z trzech poziomów i nie posiada barier architektonicznych. Z myślą o osobach z niepełnosprawnościami zainstalowana została tu m.in. winda. Powierzchnia całkowita sali wynosi 3 370 m², w tym część użytkowa to 2 516 m².

Obiekt wyposażony jest w profesjonalny sprzęt sportowy przeznaczony do treningów gimnastycznych, w tym m.in.: pięć równoważni, trzy poręcze asymetryczne, pięć drążków gimnastycznych, dwie pary poręczy symetrycznych, dwa stoły gimnastyczne, ścieżkę akrobatyczną, ścieżkę batutową, trampolinę Euro-Tramp, dwie batuty małe, dwa doły asekuracyjne wypełnione odpowiednimi gąbkami, dwa konie z łękami, dwa grzybki, kapelusz, niskiego konia bez łęków, parę kół standard, dwie pary kół treningowych, dwie lonże i plansze gimnastyczne do ćwiczeń wolnych. Wszystkie przyrządy gimnastyczne obudowane są materacami bezpieczeństwa. Dostępne są również liny, drabinki i mniejszy gimnastyczny sprzęt.

Widownia liczy 212 miejsc i znajduje się powyżej poziomu wykorzystywanego przez zawodników. Dzięki temu goście będą mogli podziwiać wyczyny sportowców z lepszej perspektywy. Pod widownią znajduje się duży magazyn na sprzęt sportowy. W nowej hali mieszczą się także cztery duże szatnie dla uczniów/zawodników wraz z sanitariatami. W obiekcie znajdują się również: pokoje trenerskie, pokój fizjoterapeuty, gabinet pielęgniarki szkolnej, gabinet masażysty, trzy mniejsze salki treningowe,

z czego dwie posiadają lustra i są salkami baletowymi. W szkole trenuje 159 gimnastyków, którzy na przestrzeni ostatnich czterech lat zdobyli 41 medali złotych, 46 srebrnych i 51 brązowych. Co roku biorą udział w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, Małej Olimpiadzie, Indywidualnych Mistrzostwach Polski i Drużynowych Mistrzostwach Polski. Przy szkole działa również Centralny Ośrodek Polskiego Związku Gimnastycznego, w którym obecnie jest siedem zawodniczek należących do kadry narodowej.

Fotografia. Sala do Gimnastyki Sportowej przy ul. Płaskowickiej widok z lotu ptaka

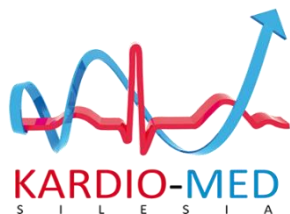

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Fotografia. Zawody gimnastyczne w Sali Sportowej przy ul. Płaskowickiej

Źródło: Wydział Kontaktów Społeczny

BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI
(CEL STRATEGICZNY C20)Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med. Silesia”

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia to nowoczesny podmiot leczniczy spełniający wysokie standardy w zakresie prowadzenia badań klinicznych. Prowadzone są tu badania kliniczne z zakresu różnych specjalności, m.in. kardiologii, diabetologii, dermatologii, reumatologii, neurologii, alergologii, pulmonologii itd. Ośrodek wyposażony jest w certyfikowany sprzęt medyczny i laboratoryjny, posiada również odpowiednie zaplecze techniczne i warunki lokalowe do prowadzenia badań klinicznych w różnych specjalnościach. Opiekę medyczną na najwyższym poziomie zapewnia wykwalifikowany zespół badawczy z wieloletnim doświadczeniem – obejmujący lekarzy specjalistów, pielęgniarki oraz zespół administracyjny koordynujący działania organizacyjne i formalne. Pierwszy w Polsce Śląski Park Technologii Medycznych, którego udziałowcami są Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze prężnie rozwija swoją działalność. Kardio-Med Silesia (KMS) to park technologii medycznych, który jest miejscem współpracy wielu ważnych ośrodków naukowych w Zabrzu: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, Fundacji SCCS w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie czy Fundacji Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religii.

Fotografia. Kardio-Med Silesia ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10C

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia to Centrum Nowych Technologii i miejsce prac naukowo-badawczo-wdrożeniowych nad innowacyjnymi projektami: w medycynie, biotechnologii i Healthcare. W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS powstała przestrzeń oraz korzystne warunki dla rozwoju nauki i innowacyjnych technologii, wspierania nowych inicjatyw służących wzrostowi przedsiębiorczości w regionie i kraju. Dla realizacji tych działań w Śląskim Parku KMS powołane zostały następujące jednostki zadaniowe:

- Laboratorium i Centrum Telemedyczne;
- Centrum Rozwoju Technologii Medycznych;
- Laboratorium Medycyny Regeneracyjnej i Izolowanych Tkanek i Narządów;
- Laboratorium Genomiki,
- Bank Tkanek i Komórek;
- Laboratorium Testowo-Wdrożeniowe Nowych Technologii i Rozwiązań Medycznych;
- Laboratorium Zagrożeń Środowiskowych i Cywilizacyjnych;
- Laboratorium Izolowanych Organów;
- Blok Operacyjny oraz Centrum Badań Klinicznych – Zespół Poradni KMS.

W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS istnieje możliwość realizacji badań przedklinicznych i klinicznych w obszarach:

- kardiologii,
- kardiologii interwencyjnej,
- kardiochirurgii,
- genetyki, onkologii,
- diabetologii, geriatrici
- chorób środowiskowych i cywilizacyjnych.

Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedycznych. W ramach projektów badawczych realizowanych w KMS powstają przy współpracy naukowców-lekarzy-inżynierów-biznesu nowe innowacyjne rozwiązania dedykowane do masowego wykorzystywania dla e-Zdrowia i m-Zdrowia. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu od listopada 2019 roku przystąpił do Polskiej Sieci Biobanków w charakterze Obserwatora. Polska Sieć Biobanków to organizacja, która została powołana aby zagwarantować rozwój oraz kontrolowany dostęp do zasobów biobanków jednostkom akademickim i przemysłowym.

Na początku 2020 roku podpisany został list intencyjny o nawiązaniu strategicznej współpracy Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu z województwem śląskim. Zainicjowana współpraca dotyczy działań w obszarze rozwoju przy Śląskim Parku Technologii

Medycznych ekosystemu pomysłodawców i startupów medycznych dla województwa śląskiego pod nazwą „Śląska Startupowa Dolina Innowacji Medycznych”. Współpraca w ramach inicjatywy będzie się odbywała w zakresie medycyny, zdrowia publicznego, zdrowia cyfrowego tj. telemedycyny, e-zdrowia i m-zdrowia oraz biotechnologii. Podpisanie Listu to dowód docenienia dotychczasowych dokonań w obszarze realizacji projektów badawczo-wdrożeniowych oraz wspólnych działań doświadczonych specjalistów oraz studentów i doktorantów, działających przy Kardio-Med Silesia w Zabrzu. Zgodnie z założeniami po podpisaniu listu, planuje się, że zostaną podjęte intensywne, wspólne działania koncentrujące wokół Kardio-Med Silesia w Zabrzu innowacyjne projekty i startupy w obszarze zdrowia dla całej aglomeracji śląskiej, tworząc Śląską Startupową Dolinę Innowacji Medycznych.

Wydarzenia w Śląskim Parku Medycznym Kardio-Med Silesia w 2021 r.

- pracownicy oświaty testowani przesiewowo, pod kątem obecności SARS-CoV-2, przez Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu,
- w styczniu odbył się kurs dla lekarzy niebędących anestezjologami. Jego celem było oswojenie z respiratorami. Znajomość zasad funkcjonowania tych urządzeń jest ważna, zwłaszcza na oddziałach covidowych. Szkolenia realizowane były w ramach projektu „Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów oparte o Evidence Based Medicine”, dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Działania Kompetencje zawodowe i kwalifikacyjne kadr medycznych,
- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu wraz z Uniwersytetem Opolskim i Śląskim Uniwersytetem Medycznym brał udział w pilotażowym projekcie badawczym, mającym dać odpowiedź na pytanie: Czy po podaniu szczepionki organizm wytwarza przeciwciała? Jeśli tak, to ile? I jak długo utrzymują się one w organizmie po podaniu preparatu? To kontynuacja projektu, jaki Kardio-Med Silesia przeprowadził latem ubiegłego roku, sprawdzając czy personel medyczny mógł przejść zakażenie SARS-CoV-2 bezobjawowo, wytwarzając tym samym przeciwciała w klasie IgG, które mogą warunkować odporność na ponowne zakażenie koronawirusem SARS-COV-2. Tak jak poprzednio, brali w nim udział pracownicy trzech placówek: Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu, Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu i Centrum Medycznego Eko-Prof-Med w Miasteczku Śląskim,
- z najnowszej generacji respiratorem Carescape R 860 GE Healthcare mogli zapoznać się uczestnicy kolejnego szkolenia „Postępowanie z pacjentem niewydolnym oddechowo, ze szczególnym uwzględnieniem chorych z COVID-19”, organizowanego dla lekarzy, którzy na co dzień mają do czynienia z respiratorami na oddziałach covidowych, a nie są anestezjologami,
- ekipa Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu dołącza do akcji szczepień,
- laboratorium Medyczne Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia (Lab Genetycznego COVID-19 KMS) uczestniczyło w Programie Zewnętrznej Oceny Jakości EQA Labquality, uzyskując certyfikat w zakresie mikrobiologii klinicznej wykrywania kwasów nukleinowych oraz przeciwciał SARS-CoV-2 – „Certyfikat EQA Labquality”,

- realizacja szkolenia z cyklu „Postępowanie z pacjentem niewydolnym oddechowo, ze szczególnym uwzględnieniem chorych z COVID-19”,
- realizacja kursu „Postępowanie z chorym trudnym powikłanym w pracowni endowaskularnej” realizowanym w ramach projektu pn. “Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów oparte o Evidence Based Medicine” współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Działanie Kompetencje zawodowe i kwalifikacje kadr medycznych,
- podpisanie umowy w ramach działania 9.2.6 RPO WSL na realizację „Usługi telemedyczne dla osób z wszczepialnymi urządzeniami wysokoenergetycznymi (ICD i CRT-D)”,
- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia, dzięki wsparciu Pani Prezydent Miasta Zabrze Małgorzacie Mańce-Szulik oraz przyznanemu finansowaniu z RPO 9.2.6 WSL rozwija innowacyjne rozwiązania telemedyczne w ramach projektu: „Telemedycyna jako narzędzie skoordynowanej opieki medycznej dla pacjentów po udarze mózgu o nieznaną etiologię”,
- w dniu 26.05.2021 r. na XXVIII Międzynarodowej Konferencji Kardiologicznej MKK odbyła się sesja ŚPTM Kardio-Med Silesia, dedykowana działaniom jakie były podejmowane przez nasz Ośrodek w dobie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, od chwili rozpoczęcia pandemii w marcu 2020 r. do dnia dzisiejszego,
- od 01.06.2021 rozpoczęły swoje działania we współpracy z Śląskim Parkiem Technologii Medycznych oraz CH Platan Mobilne Jednostki Szczepiące,
- w dniu 10.06.2021 r. w Urzędzie Marszałkowskim nastąpiło uroczyste przekazanie Umowy ze Śląskim Parkiem Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w ramach Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, z działania 1.1 „Centrum Badawcze Medycyny Spersonalizowanej i Bioregeneracji (CBMS)”,
- w dniu 20.08.2021r. miało miejsce otwarcie przez Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Zabrze nowego Punktu Szczepień przeciwko Covid-19 w Centrum Handlowym Europa Centralna w Gliwicach,
- laboratoria Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia uzyskały certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji. Akredytowane laboratoria potwierdzają spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”, Obecnie jesteśmy jedynym laboratorium medycznym na Śląsku który uzyskał akredytację Polskiego Centrum Akredytacji PCA ISO 17025 w zakresie diagnostyki genetycznej SARS-CoV-2 oraz wykrywania przeciwciał IgG anty-SARS-CoV-2 metodą ilościową,
- we wrześniu Kardio- Med Silesia gościł grupę uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu. Młodzież po wizycie w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu zaproszona została do odwiedzenia Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia. Po krótkiej prezentacji uczniowie mieli okazję zajrzeć w kuluary dwóch laboratoriów – Laboratorium Biodruku i Druku 3D oraz Laboratorium Genomiki i Biologii Molekularnej, gdzie nasi badacze opowiedzieli o możliwościach naukowo-badawczych pracowni. Mamy nadzieję, że zainspirowani tym, co mieli możliwość zobaczyć, wrócą do Nas jako naukowcy i badacze, podkreślili badacze z KMS,

- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio – Med Silesia wraz ze spółką Acellmed otrzymał najwyższą punktację, a tym samym zajął pierwsze miejsce w konkursie organizowanym przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości oraz dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z działania Oś Priorytetowa I. Nowoczesna Gospodarka Działanie 1.2 Badania, Rozwój i Innowacje w Przedsiębiorstwach na projekt pn. „Spersonalizowana, liposomowa terapia ostrych białaczek szpikowych (OBS/AML) oparta na małych, inhibitorowych RNA.”

Klaster MedSilesia, którego Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia jest członkiem ze statusem jednostki naukowo-badawczej, uzyskał prestiżowy tytuł Krajowego Klastra Kluczowego nadawany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Krajowy Klaster Kluczowy (KKK) to klaster o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej, który wyróżnia się w ramach pięciu zasadniczych obszarów funkcjonowania tj. zasoby ludzkie, infrastrukturalne i finansowe, potencjał gospodarczy klastra, tworzenie i transfer wiedzy, działania na rzecz polityk publicznych, orientacja na klienta. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia wraz z Koordynatorem Klastra – Górnośląską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz kilkunastoma podmiotami naukowo-badawczymi i kilkudziesięcioma przedsiębiorstwami z branży medycznej i biotechnologicznej kreuje efekt synergii w tej ważnej dziedzinie gospodarki i tworzy sprzyjające warunki dla rozwoju know how w medycynie, potencjału innowacyjnego i transferu technologii. Pozwala to generować potencjał konkurencyjny gospodarki regionu i kraju oparty w coraz większym stopniu o badania, rozwój i innowacje oraz umiejętność dynamicznej absorpcji nowych technologii. Aby sprostać powyższym wyzwaniom niezbędna jest współpraca pomiędzy członkami reprezentującymi różne środowiska, branże, czy technologie, która realizowana jest w sprzyjającym środowisku Klastra MedSilesia.

Należy podkreślić, że konsekwentne wspieranie medycyny w Zabrzu sprawia, że możemy zrobić kolejny krok w kierunku rozwoju nowoczesnych technologii, służących ochronie zdrowia. Wartość realizowanego przez Kardio-Med Silesia projektu Centrum Badawczego Medycyny Spersonalizowanej i Bioregeneracji przekracza 4,5 mln zł. Wartość unijnego dofinansowania to ponad 3,7 mln zł. Dzięki tym środkom zmodernizowany zostanie Bank Tkanek i Komórek, powstaną także nowe stanowiska laboratoryjne. Chodzi o medycynę spersonalizowaną, regeneracyjną oraz rozwijanie medycyny precyzyjnej w obszarze genetyki zaburzeń kardiologicznych i metabolicznych. Stawiamy na rozwój innowacyjnych technologii materiałowych w zakresie medycyny regeneracyjnej z wykorzystaniem technologii druku 3D. Medycyna jest atutem województwa śląskiego. Rozwijając infrastrukturę medyczną, wzmacniamy ten potencjał. Działania podejmowane przez Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu wpisują się także w strategię rozwoju województwa śląskiego, dzięki tej pracy Zabrze znacząco wyróżnia się na tle całej metropolii.

Placówki naukowe i szkolnictwo wyższe

Fotografia. Siedziba Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Miasto w ostatnich latach wzmacnia swoją rolę jako ośrodek naukowo-badawczo-dydaktyczny, w którym szczególną rolę odgrywa medycyna i nowoczesne technologie.

W mieście działają znane i cenione, także poza granicami kraju ośrodki naukowe:

- Wydział Śląskiego Uniwersytetu Medycznego z Centrum Symulacji Medycznej,
- Śląskie Centrum Chorób Serca,
- Dwa Wydziały Politechniki Śląskiej,
- Wydział Lekarski Wyższej Szkoły Technicznej,
- Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej,
- Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi,
- Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN,
- Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla,
- Centrum Chemii Polimerów PAN,
- Śląski Park Technologii Medycznych Cardio-Med Silesia.
- Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia (EHTIC European Health Tech Innovation Center) - otwarte 4 października 2021 r. z gościnnym udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

Szkoły wyższe zlokalizowane na terenie Miasta Zabrze:

Śląski Uniwersytet Medyczny

Wydział Nauk Medycznych w Zabrze,
Pl. Traugutta 2, 41-800 Zabrze,

Fotografia. Śląski Uniwersytet Medyczny, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Pl. Traugutta 2

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Uczelnia razem ze swoimi klinikami odgrywa ważną rolę nie tylko w obszarze kształcenia kadr medycznych, ale również w obszarze nauki i opieki medycznej. Wydział ten kształci ponad 2000 specjalistów na trzech kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym i ratownictwa medycznego, kierunek lekarsko – dentystyczny prowadzony jest także w języku angielskim i to zarówno w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Uczelnia oferuje również kształcenie w ramach studiów doktoranckich i podyplomowych. Liczba studentów w roku akademickim 2021/2022 kształtowała się na poziomie 2339 osób. Liczba studentów zamieszkujących w mieście Zabrze wynosiła 222 osoby w roku 2020, natomiast w roku 2021 były to 232 osoby. Na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrze w roku akademickim 2020/2021 zatrudnionych było 465 nauczycieli akademickich, w roku 2021/2022 było zatrudnionych 480 osób.

Nabór w roku akademickim 2021/2022 - liczba studentów w podziale na kierunki, tryby studiów, stopnie studiów:

- kierunek lekarski: 299 osób studia stacjonarne, 51 osoby studia niestacjonarne, jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko-dentystyczny: 130 osób studia stacjonarne, 45 osób studia niestacjonarne, jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko- dentystyczny w języku angielskim: 16 osób studia stacjonarne, jednolite magisterskie,
- kierunek ratownictwo medyczne: 58 osób studia stacjonarne, pierwszego stopnia.

W roku akademickim 2021/2022 na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrze, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego naukę rozpoczęło 599 nowych studentów.

Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2021/2022 w podziale na kierunki i stopnie studiów:

- kierunek lekarski: 1477 osób - jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko- dentystyczny: 673 osoby - jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko-dentystyczny w języku angielskim: 67 osób - jednolite magisterskie,
- kierunek ratownictwo medyczne: 122 osoby - pierwszego stopnia.

Wydział Nauk Medycznych w Zabrze w 2021 roku ukończyło 420 studentów o 37 osób więcej niż w roku poprzednim.

Tabela. Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych w Zabrze, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2016-2022

Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych w Zabrze, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2016-2022					
Studenci w roku akademickim 2016/2017					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 133	287	1 420
2.	Lekarsko - Dentystyczny	jednolite magisterskie	486	182	668
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	125	-	125
Razem studentów			1 744	469	2 213
Studenci w roku akademickim 2017/2018					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 157	289	1 446
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	601	192	793

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	-	118
Razem studentów			1 876	469	2 357
Studenci w roku akademickim 2018/2019					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1178	273	1451
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	508	190	698
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1804	463	2267
Studenci w roku akademickim 2019/2020					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1187	239	1426
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	647	198	845
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1952	437	2389
Studenci w roku akademickim 2020/2021					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1209	247	1456
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	488	204	692
2.1	Lekarsko- Dentystyczny w języku angielskim	jednolite magisterskie	77	0	77
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	127	0	127
Razem studentów			1901	451	2352
Studenci w roku akademickim 2021/2022					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		

			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 233	244	1 477
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	495	178	673
2.1	Lekarsko- Dentystyczny w języku angielskim	jednolite magisterskie	67	0	67
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	122	0	122
Razem studentów			1917	422	2 339

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

Politechnika Śląska,
Wydział Organizacji i Zarządzania,
ul. Franklina Roosevelta 26, 41-800 Zabrze,

W 2021 r. Wydział Organizacji i Zarządzania (O i Z) realizował kształcenie na następujących kierunkach studiów:

- Analityka biznesowa: studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia,
- Logistyka: studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia,
- Socjologia: studia stacjonarne I stopnia,
- Zarządzanie: studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia,
- Zarządzanie i inżynieria produkcji: studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia,
- Zarządzanie projektami: studia stacjonarne I i II stopnia i niestacjonarne II stopnia,
- Technologie kognitywne (studia anglojęzyczne): studia stacjonarne II stopnia,
- Zarządzanie (studia anglojęzyczne): studia stacjonarne II stopnia,
- Zarządzanie i inżynieria produkcji (studia anglojęzyczne): studia stacjonarne I i II stopnia, studia niestacjonarne I stopnia,
- Logistyka (studia anglojęzyczne): studia niestacjonarne II stopnia.

Fotografia. Wydział Organizacji i Zarządzania, Politechniki Śląskiej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 26

Źródło: polsl.pl

Liczba studentów w roku akademickim 2019/2020 na wszystkich kierunkach kształcenia wynosiła ogółem 1998 osób, w tym na studiach I stopnia 1392, a II stopnia 713 studentów. Największym zainteresowaniem podczas roku akademickiego 2019/2020 wśród studentów cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka – 750 osób, a najmniej, bo w sumie 70 osób studiowało na kierunku Socjologia. Liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu wynosiła 373 osoby w latach 2019/2020. Na Wydziale w roku akademickim 2019/2020 pracowało łącznie 134 nauczycieli akademickich. Liczba absolwentów roku 2019/2020 na Wydziale Organizacji i Zarządzania wyniosła 875 osób.

Ogółem na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2020/2021 kształciło się 2025 osób w tym na studiach I stopnia 1410, II stopnia 591 i III stopnia 24 studentów. Zajęcia odbywały się w Zabrzu. Wydział uzyskał akredytację Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunkach logistyka, zarządzanie i inżynieria produkcji, socjologia i administracja. łącznie w roku akademickim 2020/2021 na poszczególnych kierunkach kształciła się następująca liczba studentów:

- 215 osób na kierunku Analityka Biznesowa,
- 675 osób na kierunku Logistyka,
- 71 osób na kierunku Socjologia,
- 398 osób na kierunku Zarządzanie,
- 320 osób na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji,
- 208 osób na kierunku Zarządzanie Projektami.

łącznie na Wydziale Organizacji i Zarządzania na studiach III stopnia kształciły się 24 osoby w tym 18 osób na studiach stacjonarnych i 6 osób na studiach niestacjonarnych. Największym zainteresowaniem podczas roku akademickiego 2020/2021 cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka - 675 studentów, a najmniejszym Socjologia, którą wybrało 71 osób.

łącznie w roku akademickim 2021/2022 na poszczególnych kierunkach kształciła się następująca liczba studentów:

- 225 osób na kierunku Analityka Biznesowa,
- 629 osób na kierunku Logistyka,
- 24 osoby na kierunku Socjologia,
- 322 osoby na kierunku Zarządzanie,

- 227 osób na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji,
- 165 osób na kierunku Zarządzanie Projektami.

łącznie na Wydziale Organizacji i Zarządzania na studiach III stopnia kształciło się 13 osób, w tym 10 osób na studiach stacjonarnych i 3 osoby na studiach niestacjonarnych. Największym zainteresowaniem podczas roku akademickiego 2021/2022 cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka, którą studiowało 629 studentów, a najmniejszym Socjologia, którą wybrały 24 osoby.

W odniesieniu do Kierunku Administracja Rada Wydziału Organizacji i Zarządzania podjęła uchwałę o jego wygaszeniu i nieprowadzeniu naboru studentów od roku akademickiego 2018-2019, natomiast od roku akademickiego 2021/2022 wygaszeniu uległ kierunek socjologia, ponadto postawiono wyższe wymagania dotyczące kierunków studiów polskojęzycznych, przez co nie uruchomiono kilku kierunków studiów (zarządzanie niestacjonarne, zarządzanie i inżynieria produkcji stacjonarne i niestacjonarne, zarządzanie projektami, miał także miejsce nieco mniejszy nabór na inne kierunki studiów.

Tabela. Liczba studentów Wydziału i Organizacji i Zarządzania w Zabrze, Politechniki Śląskiej latach 2016-2021

Liczba studentów Wydziału i Organizacji i Zarządzania w Zabrze, Politechniki Śląskiej						
Studenci w roku akademickim 2016/2017						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	97	121	-	258	476
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	154	61	177	152	544
3.	Logistyka	302	36	184	81	603
4.	Administracja	177	-	129	-	306
5.	Socjologia	55	62	-	-	117
Razem studentów:		785	280	490	491	2046
Studenci w roku akademickim 2017/2018						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	140	102	47	157	446
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	135	56	198	126	515
3.	Logistyka	361	70	223	104	758
4.	Administracja	175	-	118	-	293
5.	Socjologia	14	38	-	-	52
6.	Zarządzanie projektami	36	-	-	47	83
7.	Analityka biznesowa	36	-	-	-	36

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021**

Razem studentów:		897	266	586	434	2183
Studenci w roku akademickim 2018/2019						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	137	57	44	87	325
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	112	26	126	64	328
3.	Logistyka	392	79	178	78	727
4.	Administracja	111	-	64	-	175
5.	Socjologia	49	38	-	-	87
6.	Zarządzanie projektami	43	-	-	68	111
7.	Analityka biznesowa	78	-	-	-	78
Razem studentów:		922	200	412	297	1831
Studenci w roku akademickim 2019/2020						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	199	57	61	87	404
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	128	74	108	96	406
3.	Logistyka	388	102	161	99	750
4.	Administracja	59	-	33	-	92
5.	Socjologia	47	23	-	-	70
6.	Zarządzanie projektami	71	-	-	68	139
7.	Analityka biznesowa	137	-	-	-	137
Razem studentów:		1029	256	363	350	1998
Studenci w roku akademickim 2020/2021						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	190	93	65	61	409
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	121	101	91	83	396
3.	Logistyka	415	44	150	93	702
4.	Socjologia	56	15	-	-	71
5.	Zarządzanie projektami	107	42	-	59	208
6.	Analityka biznesowa	201	-	14	-	215
Razem studentów:		1090	295	320	296	2001

Studenci w roku akademickim 2021/2022						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	196	65	44	17	322
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	56	67	51	53	227
3.	Logistyka	324	72	120	113	629
4.	Socjologia	24	-	-	-	24
5.	Zarządzanie projektami	52	48	-	65	165
6.	Analityka biznesowa	210	-	15	-	225
Razem studentów:		862	252	230	248	1592

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej

Umiędzynarodowienie działalności Wydziału Organizacji i Zarządzania

Na Wydziale Organizacji i Zarządzania prowadzone są studia w języku angielskim na następujących kierunkach (108 studentów):

- logistyka – studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia (łącznie 28 studentów),
- zarządzanie – studia stacjonarne II stopnia (26 studentów),
- zarządzanie i inżynieria produkcji – studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia, a także studia stacjonarne II stopnia (łącznie 48 studentów),
- technologie kognitywne – studia stacjonarne II stopnia (6 studentów).

Tabela. Absolwenci Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu

Absolwenci Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu					
Lp.	Kierunek	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
1.	Zarządzanie	143	93	117	151
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	129	118	127	129
3.	Logistyka	168	147	249	243
4.	Administracja	59	78	109	-
5.	Socjologia	15	19	11	13
6.	Zarządzanie Projektami	-	32	35	69
7.	Analityka biznesowa	-	-	27	48
SUMA:		514	487	675	653

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej

Od roku akademickiego 2021/2022 na Wydziale Organizacji i Zarządzania ruszył nowy kierunek studiów Technologie Kognitywne.

Technologie kognitywne stają się kluczowym obszarem rozwoju, łączącym potrzeby biznesu i społeczeństwa. Dlatego na Wydziale Organizacji i Zarządzania podjęto inicjatywę uruchomienia nowego kierunku pod nazwą Cognitive Technologies (pol. technologie kognitywne). Kierunek ten powołano na studiach II stopnia (studia magisterskie) w języku angielskim. Studia rozpoczęło 6 nowych studentów. Został przygotowany w ramach programu KATAMARAN z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), w partnerstwie z Kijowskim Narodowym Uniwersytetem Budownictwa i Architektury – KNUBA (Ukraina), co powoduje, że studenci tego kierunku mogą uzyskać dyplom ukończenia studiów na obu uczelniach. W Polsce obecnie na żadnej uczelni nie ma w ofercie edukacyjnej kierunku technologie kognitywne. Studenci uczą się takich przedmiotów, jak np.: neuropsychologia, logika i sztuka argumentacji, zarządzanie jakością procesów biznesowych, inteligentne systemy zarządzania, zarządzanie refleksyjne i technologie poznawcze, komunikacja w inteligentnym mieście, outsourcing technologii informatycznych (ITO), interfejsy człowiek-maszyna w inteligentnej fabryce, metodologia transformacji cyfrowej. Dla osób, które nie uzyskały na studiach I stopnia tytułu zawodowego inżyniera, istnieje możliwość uzupełnienia wykształcenia technicznego przez przedmioty techniczne, takie jak m.in. grafika inżynierska, obliczenia inżynierskie, projektowanie i ocena systemów technicznych, monitorowanie i diagnozowanie systemów technicznych

Politechnika Śląska

Wydział Inżynierii Biomedycznej,
ul. Roosevelta 40,

Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej mieści się w zabrzańskim kampusie uczelni, przy ul. Roosevelta 40-40a. Wydział ściśle współpracuje z zabrzańskimi ośrodkami działającymi na polu inżynierii biomedycznej. Na Wydziale Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu działają cztery katedry:

- Katedra Informatyki i Aparatury Medycznej,
- Katedra Biomateriałów i Inżynierii Wyrobów Medycznych,
- Katedra Biomechatroniki,
- Katedra Biosensorów i Przetwarzania Sygnałów Biomedycznych

W roku akademickim 2020/2021 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studiowało 388 osób, a w roku akademickim 2021/2022 było to 302 studentów. Zajęcia poprowadziło

65 nauczycieli akademickich. Liczba studentów Wydziału, będących mieszkańcami Zabrze kształtowała się na poziomie 34 osób w 2020 r. i odpowiednio 35 osób w roku 2021.

W roku akademickim 2021/2022 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studia rozpoczęło 164 nowych studentów.

Tabela. Wykaz liczby studentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej

Wykaz liczby studentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej		
Kierunki kształcenia Wydziału	Tryb studiów	Liczba osób
Inżynieria Biomedyczna	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim	2020/2021	346
	2021/2022	264
Liczba nowych studentów I i II stopnia	2021/2022	131
Biomedical Engineering	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim	2020/2021	42
	2021/2022	38
Liczba nowych studentów	2021/2022	33
łączna liczba studentów Wydział Inżynierii Biomedycznej	2020/2021	388
	2021/2022	302
Liczba absolwentów	2020/2021	79
Liczba nauczycieli akademickich Wydziału	2020/2021	67
	2021/2022	65
Liczby studentów, będących mieszkańcami Zabrze (miejsce zamieszkania lub zameldowania Zabrze)	2020/2021	34
	2021/2022	35

Źródło: Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej

Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach

Wydział Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi
ul. Park Hutniczy 3-5,

Wyższa Szkoła Techniczna otworzyła w Zabrzu w 2018 r. nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi. Kierunki kształcenia Wydziału Nauk Medycznych: w podziale na formy studiów, stopnie studiów:

- Kierunek Lekarski: studia stacjonarne i niestacjonarne, jednolite magisterskie,
- Kierunek Pielęgniarstwo: studia stacjonarne i niestacjonarne, pierwszego stopnia

Nabór w roku akademickim 2021/2022:

- Kierunek lekarski, stacjonarne, jednolite magisterskie – 132 osoby
- Kierunek lekarski, niestacjonarne, jednolite magisterskie – 16 osób
- Kierunek pielęgniarstwo, stacjonarne, studia pierwszego stopnia – 18 osób
- Kierunek pielęgniarstwo, niestacjonarne, studia pierwszego stopnia – 130 osób

W roku akademickim 2020/2021 na uczelni studiowało 372 osoby, w tym kierunek lekarski 215, kierunek pielęgniarstwo – 142, a medycynę estetyczną 15 osób, zajęcia prowadziło 120 osób. W roku akademickim 2020/2021 naukę na Wydziale Nauk Medycznych WST rozpoczęło 244 nowych studentów. Liczba studentów uczelni będących mieszkańcami Zabrze wynosiła w 2020 r. 30 osób.

W roku akademickim 2021/2022 na uczelni studiowały 622 osoby, w tym kierunek lekarski 346 osób, kierunek pielęgniarstwo 276 osób, zajęcia prowadziło 107 osób. W roku akademickim 2021/2022 naukę na Wydziale Nauk Medycznych WST rozpoczęło 296 nowych studentów. Liczba studentów uczelni będących mieszkańcami Zabrze wynosiła w 2021 r. 31 osób.

Tabela. Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów Wydziału Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Technicznej

Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów Wydziału Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Technicznej w latach 2018-2022				
Lp.	liczba studentów	2019/2020	2020/2021	2021/2022
1.	Łączna liczba studentów, w tym:	210	372	622
2.	Kierunek Lekarski	140	215	346
3.	Kierunek Pielęgniarstwo	61	142	276
4.	Kierunek medycyna estetyczna	9	15	-
5.	Absolwenci	9	-	-
6.	Wykładowcy	60	120	107

Źródło: Wydziału Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Technicznej

W roku akademickim 2019/2020 w Zabrzu studiowało łącznie 4 955 osób, w tym ok. 600 studentów zamieszkałych w naszym mieście. Zajęcia prowadzone były przez 691 nauczycieli akademickich. Natomiast w roku akademickim 2020/2021 w Zabrzu studiowało blisko 200 osób więcej, tj. 5137 studentów, w tym ok. 500 studentów zamieszkałych w Zabrzu. Zajęcia prowadzone były przez 783 wykładowców. W 2020 r. w Zabrzu było ponad 1200 absolwentów. W roku akademickim 2021/2022

studiowało łącznie 4861 osób, w tym ponad 500 studentów zamieszkałych w Zabrzu. Zajęcia prowadzone były przez 783 nauczycieli akademickich. W 2021 r. w Zabrzu było 1152 absolwentów.

Tabela. Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów zabrzańskich uczelni w latach 2019 - 2021

Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów zabrzańskich uczelni w latach 2019 - 2021					
Lp.	nazwa uczelni - nazwa wydziału	liczba studentów	liczba absolwentów	liczba wykładowców akademickich	liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu
2019					
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2389	362	448	146
2	Politechnika Śląska -Wydział Organizacji i Zarządzania	1998	487	134	373
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	358	67	49	72
4	Wyższa Szkoła Techniczna – Wydział Nauk Medycznych	210	8	60	8
Razem:		4955	924	691	599
2020					
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2352	383	465	222
2	Politechnika Śląska -Wydział Organizacji i Zarządzania	2025	675	131	241
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	388	143	67	34
4	Wyższa Szkoła Techniczna – Wydział Nauk Medycznych	372	9	120	30
Razem:		5137	1 210	783	527
2021					
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2339	420	480	232
2	Politechnika Śląska -Wydział Organizacji i Zarządzania	1598	653	131	224
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	302	79	65	35

4	Wyższa Szkoła Techniczna – Wydział Nauk Medycznych	622	-	107	31
Razem:		4861	1152	783	522

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Centrum Symulacji Medycznej ŚUM

Śląski Uniwersytet Medyczny to uczelnia wyróżniająca się nowoczesnym potencjałem badawczym, naukowym i dydaktycznym, stanowiąca rozpoznawalny symbol Zabrze i Śląska na medycznej mapie Polski, Europy i świata. Dzięki współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Zabrze zrealizowanych zostało wiele cennych inicjatyw, w tym za kwotę 35 mln zł sztandarowy projekt nowoczesnego Centrum Symulacji Medycznej przy ul. Dworcowej. Od 2018 roku studenci mogą tam nabywać nowe umiejętności dzięki wysokospecjalistycznemu sprzętowi do nauki. Innowacyjne Centrum Symulacji Medycznej powstało w ramach projektu finansowanego z programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER). Dofinansowanie z UE wyniosło niemal 23 mln zł z przeznaczeniem na Centra Symulacji Medycznej w Zabrze i Katowicach. Montaż finansowy uzupełniły środki z Ministerstwa Zdrowia, uczelni, Miasta Zabrze oraz WFOŚiGW w Katowicach.

Fotografia. Centrum Symulacji Medycznej ŚUM, pl. Dworcowy

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia (EHTIC – European HealthTech Innovation Center)

04 października 2021 r. w Zabrzu nastąpiło oficjalne otwarcie Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia (EHTIC – European HealthTech Innovation Center). To jedna z kluczowych i najważniejszych inwestycji tego typu w Europie Środkowo-Wschodniej. Centrum jest wspólnym projektem Politechniki Śląskiej, Miasta Zabrze oraz firmy Philips i będzie odgrywać rolę lidera w zakresie rozwijania i wdrażania innowacyjnych technologii medycznych. Jego inauguracja stanowiła kluczową część jubileuszowych obchodów 100-lecia obecności marki Philips w Polsce. Wydarzenie otrzymało honorowy patronat Prezydenta RP, a uroczystość otwarcia odbyła się w obecności Pana Prezydenta Andrzeja Dudy.

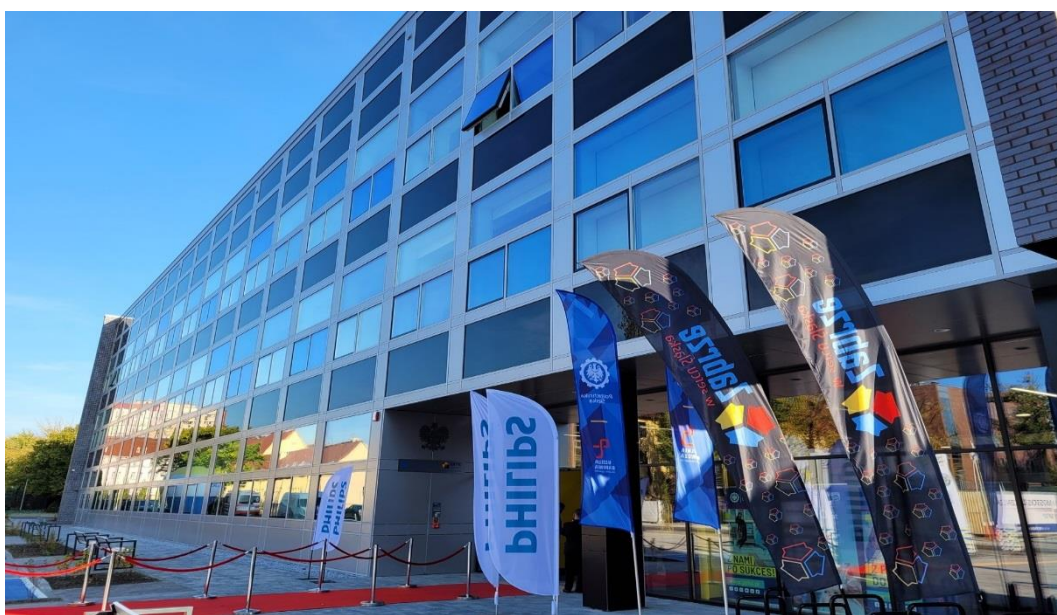
Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia to samodzielna jednostka powstała w ramach Politechniki Śląskiej w Zabrzu. Do jej kluczowych zadań będzie należeć prowadzenie badań naukowych, a także studiów podyplomowych oraz opracowywanie i wdrażanie nowoczesnych technologii i wyrobów medycznych, służących poprawie profilaktyki, wczesnej diagnostyce i skutecznemu leczeniu chorób. Innowacje mają być skoncentrowane na badaniach nad sztuczną inteligencją, telemedycyną oraz informatyką kliniczną. Politechnika Śląska ma w tym zakresie ogromne doświadczenie, ponieważ od 10 lat funkcjonuje tu jedyny w Polsce wydział Inżynierii Biomedycznej, specjalizujący się w takich technologiach jak biomateriały, biosensoryka i biomechatronika.

Stworzone tu rozwiązania pomogą lekarzom i rehabilitantom w diagnostyce i leczeniu pacjentów. Wspólnie mamy szansę przyczynić się do rozwoju nowoczesnych technologii medycznych, podnieść jakość leczenia oraz umocnić pozycję Śląska jako lidera w zakresie współpracy pomiędzy nauką, biznesem i samorządem. Powstanie Centrum jest bardzo dobrym, inspirującym przykładem działania nauki, biznesu oraz samorządu terytorialnego przy istotnym wsparciu także polskiego Państwa. Centrum jest ośrodkiem niezwykle nowoczesnym, w którym opracowywane będą nowoczesne technologie do wykorzystania przede wszystkim w medycynie, ale także i w sporcie. Jest to projekt unikatowy w naszej części Europy. EHTIC - European HealthTech Innovation Center to efekt kluczowego w regionie śląskim Projektu Assist Med Sport Silesia – Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020. Całość budżetu projektu, grunty, inwestycja budowlana oraz wyposażenie nowoczesnych laboratoriów wyniosło ponad 110 mln zł - w tym: 72 mln zł ze środków unijnych, 18 mln zł przekazanych przez Philips, 11 mln zł przez Miasto Zabrze i 9 mln zł przez Politechnikę Śląską.

To największa inwestycja tego typu w tej części Europy. EHTIC ma być swoistą kuźnią rozwiązań wychodzących naprzeciw najważniejszym wyzwaniom zdrowotnym, takim jak chociażby starzejące się społeczeństwo. Chcemy opracowywać i wdrażać projekty, które z jednej strony odciążą służbę zdrowia, z drugiej realnie przyczynią się do lepszego leczenia pacjentów. To właśnie tutaj zarówno firmy polskie, jak i zagraniczne znajdą zaplecze badawcze dla rozwoju swoich pomysłów z zakresu medycyny, czy szerzej pojętego zdrowia. W uroczystości otwarcia Europejskiego Centrum udział wzięli najznamienitsi goście: Prezydent RP Andrzej Duda, władze lokalne, a także przedstawiciele świata polityki, nauki i biznesu. Oficjalne otwarcie budynku miało miejsce w trakcie organizowanego Kongresu Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia. Podczas wydarzenia odbywały się liczne spotkania przedstawicieli branży medycznej, jak i również szereg uroczystości towarzyszących.

Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia Politechniki Śląskiej sprawia, że Zabrze – tak bardzo już przecież zasłużone dla polskiej medycyny, a zwłaszcza kardiochirurgii za sprawą legendarnego ośrodka stworzonego tutaj przez profesora Zbigniewa Religę i jego współpracowników – stanie się bez wątpienia jednym z najważniejszych miejsc na mapie polskiej, ale i europejskiej, a wierzę w to głęboko, że również i światowej bioinżynierii i innowacyjnych technologii medycznych – mówił podczas uroczystości Prezydent Andrzej Duda. Teraz otwiera się nowy rozdział zabrzańskiej, śląskiej historii, bo będzie to miasto nowoczesnych, innowacyjnych technologii, promieniujących nie tylko na całą Polskę, lecz również na Europę i na świat. Serdecznie gratuluję tego dokonania, które dla mieszkańców Zabrze i Śląska jest niewątpliwie źródłem wielkiej satysfakcji, ale także nadziei – podkreślał w swej wypowiedzi Prezydent RP.

Fotografia. Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia (EHTIC)

Źródło: miastozabrze.pl

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy w Zabrzu

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy zainaugurował swoją działalność 23 marca 2019 roku. Projekt ten stanowi wspólne przedsięwzięcie Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Wyższej Szkoły Technicznej. Zajęcia dla dzieci odbywały się w soboty w budynku Wyższej Szkoły Technicznej mieszczącym się w Parku Hutniczym 3-5 w Zabrzu. Na realizację tego zadania Urząd Miejski w Zabrzu oraz WST pozyskały dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Fotografia. Zakończenie II edycji Uniwersytetu Dziecięco-Młodzieżowego

Źródło: miastozabrze.pl

26 czerwca 2021 r. w siedzibie Wyższej Szkoły Technicznej w Zabrzu odbyło się zakończenie II edycji Uniwersytetu Dziecięco – Młodzieżowego WST w Zabrzu. Przez 30 tygodni, w każdą sobotę stacjonarnie lub zdalnie dzieci biorące udział w projekcie pojawiały się na zajęciach realizowanych w Zabrzu, na Wydziale Nauk Medycznych WST. Głównym celem przedsięwzięcia było rozwinięcie w uczestnikach kompetencji pozwalających na ich aktywizację społeczną i zawodową, wzrost aktywności edukacyjnej, rozwój zainteresowań oraz wiedzy ogólnej i specjalistycznej.

Młodzież, oprócz kompetencji interpersonalnych, utrwałała umiejętności językowe, poznawała zasady rozwiązywania arkuszy maturalnych, sposobem myślenia przydatnym podczas egzaminu, technikami egzaminacyjnymi, którym będą musieli sami wkrótce sprostać.

W trakcie uroczystości odbyła się również wystawa prac plastycznych studentów. Na koniec uroczystego zakończenia Uniwersytetu Dziecięco – Młodzieżowego WST młodzi absolwenci otrzymali indeks i dyplom ukończenia UDM. W lipcu na uczestników czekał wakacyjny obóz językowo-sportowy, który pozwolił aktywnie zregenerować siły po minionym roku akademickim. Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach oraz Miasto Zabrze konsekwentnie prowadzą wspólny projekt ogłaszając nabory do kolejnych edycji zajęć w ramach Uniwersytetu Dziecięco-Młodzieżowego WST. W 2021r. była prowadzona rekrutacja uzupełniająca już do III edycji wspólnego przedsięwzięcia. Warto przypomnieć, że projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską, udział we wszystkich zajęciach jest bezpłatny. Uczestnikiem/Uczestniczką projektu może być każde dziecko w wieku 7-17 lat mieszkające w Zabrzu i uczęszczające tu do szkoły. Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy WST organizuje ciekawe zajęcia, podczas których dzieci mogą poczuć się jak prawdziwi studenci. Zajęcia prowadzą nauczyciele akademicy. W atrakcyjnej formie, bez szkolnego przymusu, wprowadzają w świat nauk ścisłych i artystycznych oraz podnoszą kompetencje językowe.

W ramach projektu organizowane są zajęcia w różnych grupach wiekowych:

– Dla dzieci w wieku 7-10 lat i 11-14 lat przygotowano zajęcia artystyczne, komputerowe, robotykę, język angielski – każdy moduł trwa 30 godzin.

– Dla młodzieży 15-17 lat przygotowano zajęcia z języka angielskiego, języka polskiego, matematykę – każdy moduł trwa 40 godzin.

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej

Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM jest instytutem badawczym z siedzibą w Zabrzu. Jego działalność statutowa obejmuje prowadzenie prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych w dziedzinie techniki medycznej. W zakresie swojej działalności Instytut posiada już 50-letnią tradycję. W 2019 roku zabrzański Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM na mocy Ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. z 2019 r. poz. 534) został do niej włączony. Sieć Badawcza Łukasiewicz to trzecia największa organizacja zajmująca się badaniami i rozwojem w Europie. Tworzy ją 38 instytutów badawczych, zlokalizowanych w całej Polsce. Sieć Badawcza Łukasiewicz dysponuje ogromnym potencjałem, ośmioma tysiącami wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz ma ponad 1,3 mld zł przychodów generowanych ze sprzedaży technologii, produktów i usług.

Udział w sieci zwiększa szanse instytutów badawczych na międzynarodowe granty i pozyskiwanie partnerów gospodarczych. Łukasiewicz dysponuje wartym miliardy złotych najnowocześniejszym w kraju zapleczem badawczym, którego budowa przekracza możliwości finansowe większości firm. Zatrudnia kadry, którymi na co dzień nie dysponuje znacząca część krajowego biznesu. Łukasiewicz otwiera się na współpracę z tymi, dla których budowa własnych ośrodków badawczych jest nierealna lub nieopłacalna. Wspierając biznes i polskie instytuty badawcze. Sieć Łukasiewicz docelowo będzie przyczyniać się do rozwoju gospodarczego kraju, generowania nowych miejsc pracy i budowania prestiżu Polski na arenie międzynarodowej. Ponadto polskie uczelnie mają szansę pozyskać solidnego partnera, a instytucje państwowe silne zaplecze eksperckie, niezbędne do realizacji polityki rozwoju kraju. Aktualnie Instytut jest jedynym instytutem badawczym w Polsce działającym w obszarze techniki medycznej.

CH. CELE HORYZONTALNE

W Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 sformułowano dodatkowo cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta. Zdefiniowane zostały cztery cele horyzontalne odnoszące się do tak niezwykle ważnych dla mieszkańców zagadnień jak rodzina, rewitalizacja, rozwiązania smart w ujęciu inteligentnego miasta czy promocja Zabrze. Lista celów horyzontalnych jest następująca:

CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny

CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city

CH 3. Rewitalizacja miasta

CH 4. Skuteczne promowanie miasta

W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze realizujące Strategię Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Cele horyzontalne.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Celów Horyzontalnych w 2021 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych, realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta, w ramach Celów Horyzontalnych w 2021 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze
3	Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2021-2023
4	Program „Rodzina na 5+”
5	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025
6	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
7	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
8	Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrze
9	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030
10	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrze z obszarów medycyny i pokrewnych
11	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
12	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (LPROM)

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY (CEL HORYZONTALNY CH 1)

Polityka prorodzinna Zabrze realizowana jest w wielu obszarach najważniejsze to: rynek pracy, gospodarka mieszkaniowa, zapewnienie miejsc w żłobkach i przedszkolach, opieka zdrowotna, opieka społeczna, sport i rekreacja, kultura, środowisko, komunikacja i transport oraz tak ważne dla mieszkańców bezpieczeństwo. Większość działań miasta skierowanych na polepszenie jakości życia mieszkańców jest działaniami na rzecz rodziny i jej członków, zarówno tych najmłodszych jak i tych najstarszych.

Zabrze staje się coraz bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym. Działania miasta nakierowane są na zapewnienie jak najlepszych warunków powstawania miejsc pracy. Na terenie miasta rozwija się przedsiębiorczość, przybywa mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które wypełniają tkankę gospodarczą miasta. Obecnie najbardziej dynamicznie rozwijający się obszar gospodarczy w którym tworzone są nowe miejsca pracy w Zabrzu to tereny Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego to ważny element miejskiej polityki prorodzinnej. Miasto wspiera działania podejmowane przez inwestorów prywatnych, publicznych i społecznych. W ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego powstało osiedle przy ul. Trocera a osiedle przy ul. Żywieckiej w dzielnicy Kończyce jest konsekwentnie rozbudowywane. W kolejnych latach realizowane będą nowe inwestycje mieszkaniowe spółki miejskiej ZBM-TBS przy ulicy Żeromskiego i Niepokólczyckiego. Prywatni inwestorzy realizują budownictwo mieszkaniowe m.in. w „Słonecznej Dolinie”. Natomiast firmy deweloperskie realizują swoje inwestycje m.in. w Mikulczycach - wielorodzinne budynki w „Zielonej dolinie”, a przy ul. Skłodowskiej – Curie powstają apartamenty – Grafkowe Zabrze 2. Miasto aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań jednocześnie podnosi regularnie standard budynków mieszkalnych już istniejących.

Ważną dziedziną gospodarki dla mieszkańców Zabrze jest opieka medyczna. W mieście działa duża ilość renomowanych w kraju i za granicą instytucji ochrony zdrowia takich jak: Śląskie Centrum Chorób Serca, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Szpital Miejski w Zabrzu, w którego obrębie funkcjonuje nowoczesne Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka oraz nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów. Rok 2021 był kolejnym w którym zmagaliśmy się z pandemią COVID-19, która dodatkowo pokazała jak ważna jest opieka zdrowotna i jak trafnym jest mocne wspieranie przez Zabrze tej branży. W roku 2021 roku kontynuowane były prace budowlane przez Śląskie Centrum Chorób Serca w związku z budową Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi.

W celu usprawnienia komunikacji i podniesienia jakości obsługi pasażerów pozyskano środki na projektu budowy centrum przesiadkowego przy ul. Goethego oraz centrum przesiadkowego w dzielnicy Rokitnica. Zabrze podejmuje działania związane z modernizacją ekologicznej formy transportu publicznego jakim jest tramwaj czy kolej. Metropolitalna integracja taryfowa, pozwala zabrzańskim rodzinom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii. Dla mieszkańców Zabrze dostępny jest również bezpośredni autobus na lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach.

W 2021 nastąpiła optymalizacja transportu publicznego na terenie GZM, uruchomione zostały linie przyspieszonych autobusów Metropolitalnych.

Innym przykładem konsekwentnych i owocnych działań realizowanych w Zabrzu od kilkunastu lat jest budowa szlaku turystyki przemysłowej z którego chętnie korzystają zabrzańskie rodziny. Oddano dla zwiedzających między innymi Kopalnię Guido z poziomami 170, 320 i 355, Sztolnię Królowa Luiza a w strefie naziemnej Sztolni Królowa Luiza zlokalizowano Park 12C oraz Park Technik Wojskowej, Kompleks Sztolnia Królowa Luiza otrzymał wiele nagród m.in. nagrodę Europa Nostra czy nagrodę Polskiej Organizacji Turystycznej. W 2021 roku zakończyły się prace budowlane związane z rewitalizacją kolejnej atrakcji – wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego. Udostępnienie obiektu przewiduje się na rok 2022, po zakończeniu wszystkich prac wewnątrz budynku.

Niezwykle ważnym aspektem miejskiego życia dla obecnych i przyszłych pokoleń są prowadzone działania w zakresie ochrony środowiska. W tym zakresie realizowane są liczne projekty dotyczące kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej wraz placówkami oświatowymi, z których korzystają zabrzańskie dzieci. W ostatniej dekadzie program ten objął blisko 200 budynków i kosztował ponad 120 mln zł. Innym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w Mieście jest systematyczne przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego.

Działania środowiskowe to również dbałość o tereny zielone i zdegradowane, którym nadaje się funkcje rekreacyjne. Stopniowo odbywa się porządkowanie przestrzeni miejskiej i zagospodarowywanie terenów zielonych, z których korzystają zabrzańskie rodziny. Miasto posiada 8 parków o łącznej powierzchni prawie 45 ha oraz Miejski Ogród Botaniczny. Realizowany od wielu lat jest również „Program Ograniczania Niskiej Emisji”, w ramach którego mieszkańcy Zabrze mogą uzyskać dofinansowanie do 80% kosztów wymiany źródeł ciepła.

Bezpieczeństwo mieszkańców jest jednym z priorytetów, w ramach którego Miasto ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji, Strażą Pożarną oraz Strażą Miejską, wspomagając ich działania. Dla wzmocnienia bezpieczeństwa mieszkańców prowadzony jest całodobowy monitoring wizyjny miasta.

Zdrowy tryb życia to bardzo ważny obszar dla polityki prorodzinnej. Zabrzańskie rodziny mają możliwość uprawiania sportu zorganizowanego w licznych klubach sportowych oraz indywidualnego z wykorzystaniem bogatej infrastruktury - stadionów, boisk, hal sportowych i sal gimnastycznych, siłowni i klubów fitness. Do najważniejszych zabrzańskich obiektów sportowych i rekreacyjnych należą Arena Zabrze – nowoczesny stadion piłkarski, Hala Widowiskowo-Sportowa MOSiR, Hala Sportowa Pogoń, sala gimnastyczna przy ul. Płaskowickiej, Kąpielisko Leśne, Zabrzański Kompleks Rekreacji obejmujący dwa baseny kryte i strefę SPA oraz Miejski Ogród Botaniczny.

Zabrze ma także wiele do zaoferowania swoim mieszkańcom w obszarze kultury. Jest ono siedzibą instytucji kultury, takich jak Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska czy Teatr Nowy, które przyciągają swoją kompleksową ofertą wielu widzów. W 2021 roku z powodu trwającej pandemii Covid-19 wiele wydarzeń tych instytucji zostało zorganizowane w formule online. Bogatą ofertę kulturalną miasta dopełniają Muzeum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, dwa nowoczesne kinowe multipleksy, najstarsze na Śląsku Kino Roma oraz Niezależne Centrum Kultury Wiatrak. Od wielu lat Zabrze jest liderem Metropolitalnego Święta Rodziny, odbywającego się w wielu miastach górnośląskiej metropolii. Święto to promuje rodzinę jako podstawową komórkę życia społecznego.

W ramach kompleksowej polityki prorodzinnej, miasto organizuje dla najmłodszych miejsca w żłobkach – wszystkim zabrzańskim maluchom, dla których rodzice poszukiwali miejsca w roku 2021 zostały te miejsca zapewnione. Blisko tysiąc miejsc zapewniły żłobki publiczne i niepubliczne.

W roku 2021 uruchomione zostało Centrum Usług Społecznych w zrewitalizowanym za kwotę blisko 8 mln. zł budynku dawnej gazowni przy ul. Stalmacha. Kwota dofinansowania uzyskana przez miasto ze środków UE wyniosła 7,5 mln. zł co stanowi 95% kosztów inwestycji. Kompleksowa oferta wsparcia w uruchomionym centrum obejmuje wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, Zespół Pieczy Zastępczej, Program Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Zandka oraz punkt porad prawnych.

W Mieście funkcjonują trzy domy pomocy społecznej, gdzie z opieki korzysta ok 400 osób. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 5 świetlic środowiskowych, w których z opieki i wychowania korzystało prawie 100 dzieci. Ośrodek wypłaca też zasiłki okresowe, stałe, finansuje posiłki dla potrzebujących i opłaty za pobyt w DPS-ach. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych wydaje decyzje i przekazuje środki na dodatki mieszkaniowe oraz energetyczne prowadzi także realizację transferów z programu Rodzina 500+.

W ramach polityki prorodzinnej powstało Centrum Rozwoju Rodziny. To projekt zrealizowany za kwotę 5,5 mln. zł, a wartość dofinansowania wyniosła 4,6 mln. zł. W budynku przy ul. Park Hutniczy 8 prowadzone są m.in. warsztaty nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Celem centrum jest także wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych lub niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.

Aktywna polityka na rzecz rodzin

Tworzenie warunków rozwoju rodziny stanowi bardzo ważny aspekt polityki miasta. Działania prowadzone w 2021 ukierunkowane były na tworzenie warunków dogodnych dla rozwoju rodziny poprzez:

- Utworzenie i wspieranie działalności Centrum Rozwoju Rodziny.
- Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin.
- Inicjowanie i realizowanie projektów wspierających rodziny, - karta dużej rodziny.
- Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc.
- Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny - Metropolitalne Święto Rodziny.

Zadania w zakresie wspierania rodziny realizowane były w 2021 r. w następujących miejskich jednostkach organizacyjnych:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.
- Centrum Rozwoju Rodziny.
- Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych.
- Żłobek Miejski.
- Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze.

W 2021 r. prowadzone były następujące zadania z zakresu wychowania i zapewnienia opieki dzieciom:

- przebywającym w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych - zostało wyodrębnionych 10 Placówek ze struktur Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży oraz Domu Dziecka jako efekt realizacji zaleceń Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego mających na celu dostosowanie pod względem formalno-prawnym działalności zabrzańskich Placówek – ogółem na ten cel wydatkowano kwotę ponad 7,5 mln zł,
- w ramach pieczy zastępczej – pomoc dla 485 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz 303 dzieci przebywających w rodzinach naturalnych objętych pomocą asystenta rodziny (zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu) - na ten cel rozdysponowano kwotę w wysokości blisko 13,8 mln zł.

W 2021 r. w ramach działań związanych z szeroko rozumianą pomocą rodzinie przeznaczono środki na następujące zadania bieżące:

- pomoc państwa w wychowaniu dzieci – zadanie prowadzone przez jednostkę Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, tzw. program „Rodzina 500+”, służący wsparciu dla rodziców oraz systemu pieczy zastępczej w wychowaniu dzieci. Program rozpoczął się w kwietniu 2016 roku. Świadczenia wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+” i główne koszty związane z ich wypłatą oraz obsługą założone są do sfinansowania ze środków budżetu państwa – poniesione wydatki to kwota blisko 150 mln zł,
- świadczenia rodzinne – wydatkowane środki to kwota blisko 50 mln zł,
- dobry start - wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny do ukończenia przez nich 20-tego roku życia – poniesiono wydatki w wysokości ponad 4,9 mln zł,
- zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego. Na ten cel przeznaczono w 2020 roku kwotę ponad 5,7 mln zł.

Ponadto Miasto realizowało w 2021 następujące projekty dofinansowane ze środków unijnych w ramach pomocy rodzinie:

- Nowe miejsca nowy start– usługi opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 – kontynuacja, poniesione wydatki to kwota bliska 700 tys. zł,
- Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny przy ul. Park Hutniczy, poniesione wydatki to 188 tys. zł,
- Projekt „Działamy-zmieniamy” - wydatkowano 137 tys. zł,
- Projekt „Działamy-zmieniamy 2” - wydatkowano 22 tys. zł,
- Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrze - poniesione wydatki to 95 tys. zł,
- Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu – poniesiono wydatki w kwocie ponad 12 tys. zł.

W ramach środków własnych Miasto realizowało również inwestycje takie jak Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny oraz Modernizacja tarasu w budynku Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej nr 9.

Rodzina i jej funkcje- realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

W roku 2021 wpisano do aktów małżeństw 337 rozwodów oraz 7 separacje. 31 osób na 1000 mieszkańców skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Na 1000 mieszkańców przypadało 0,5 pracownika socjalnego. 747 dzieci wychowało się poza rodziną, w tym 455 w rodzinach zastępczych i 144 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. 536 rodzin skorzystało ze specjalnych form wsparcia tj. na przykład poradnictwa rodzinnego, czy terapii rodzinnej. 120 osób skorzystało z ośrodków wsparcia dla dzieci i rodzin. Miasto przygotowało 455 miejsc w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych (rodzinach zastępczych i placówkach rodzinnych). Wydane zostały 144 postanowienia Sądu Rodzinnego o pozbawieniu praw rodzicielskich. Umieszczono 93 dzieci w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych. 67 osób zrealizowało kontrakty socjalne i poprawiły swoją sytuację społeczną. W 2021 roku w 10 placówkach opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Zabrzu przebywało łącznie 144 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w placówkach zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczych.

Realizacja Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu pełni rolę organizatora pieczy zastępczej. W związku z powyższym od 2012 r. z uwagi na wejście w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na bazie działającego w ramach Ośrodka Zespołu ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną powołany został Zespół ds. Pieczy Zastępczej. Pracą zespołu objęte zostały wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta oraz osoby usamodzielniane po pobycie w rodzinach zastępczych i placówkach.

Do podstawowych zadań organizatora należy m.in.:

- pozyskiwanie kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej,
- organizowanie wsparcia dla funkcjonujących form rodzinnej pieczy zastępczej w tym w formie grup wsparcia lub specjalistycznego poradnictwa np. prawnego, mediacji,
- organizowanie wsparcia, w tym świadczeń pieniężnych, osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielniania,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- prowadzenie rejestru danych, o osobach zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodzinnej pieczy zastępczej,
- finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu miasta Zabrze umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu lub na terenie innego powiatu,
- pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

W 2021 r. na terenie miasta Zabrze funkcjonowało 257 form rodzinnej pieczy zastępczej, w których przebywało łącznie 455 dzieci i pełnoletnich wychowanków. Formy rodzinnej pieczy zastępczej:

- 180 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 231 dzieci i pełnoletnich wychowanków,
- 58 rodziny zastępcze niezawodowe, w których przebywało 90 dzieci i pełnoletnich wychowanków,
- 9 rodzin zastępczych zawodowych w tym 5 o charakterze pogotowia rodzinnego, w których przebywało 48 dzieci i pełnoletnich wychowanków,
- 10 rodzinnych domów dziecka (RDD), w których przebywało 86 dzieci i pełnoletnich wychowanków,

W 2021r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej realizował projekt „Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrze” zadanie 3 - Centrum Pieczy Zastępczej w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dofinansowanych ze środków EFS. W ramach projektu prowadzone były:

- superwizje dla koordynatorów i pracowników socjalnych,
- grupy wsparcia dla rodzin zastępczych,
- szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- warsztaty stacjonarne oraz wyjazdowe dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrzu (CRR)

W 2021 r. zostało otwarte Centrum Rozwoju Rodziny. Obiekt powstał w wyniku projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem projektu było stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu poprzez przebudowę budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8 na potrzeby utworzenia Centrum Rozwoju Rodziny. Kompleksowa oferta wsparcia obejmowała utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych takich jak warsztaty, indywidualne poradnictwo, usługi asystenckie. Całkowita wartość projektu wyniosła blisko 5,5 mln zł, z czego ponad 4,6 mln zł stanowiło pozyskane dofinansowanie z UE.

CRR prowadzi działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych (np. warsztaty, indywidualne poradnictwo, usługi asystenckie). Główne działania to:

- Wsparcie grupowe dla rodzin: m.in. grupy samopomocowe, warsztaty, gdzie będzie można nabyć wiedzę nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Zostanie wzmocniona motywacja, poczucie własnej wartości oraz funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
- Wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych/niesamodzielnich (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.
- Klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Fotografia. Budynek Centrum Rozwoju Rodziny przy ul. Park Hutniczy 8

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Centrum Rozwoju Rodziny realizuje następujące projekty unijne:

- Projekt „Działamy, zmieniamy” realizowany w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2022 r.
Prowadzone działania:
 - Utworzenie tzw. Akademii Bohatera – placówki wsparcia dziennego dla dzieci, prowadzenie zajęć, Zakup wyposażenia i sprzętu na potrzeby Akademii.
 - Wsparcie dla rodzin poprzez asystenturę rodzinną, kompleksową pracę z rodziną, finansowanie 1-dniowych wyjazdów bądź wyjść do różnych obiektów sportowo-kulturalnych, doposażenie pomieszczeń CRR.
- Projekt „Działamy-zmieniamy 2” realizowany w okresie od 01.07.2021 do 30.12.2022 r.
Prowadzone działania:
 - Wsparcie dla dzieci i młodzieży, organizacja zajęć oraz zakup wyposażenia i sprzętu.
 - Wsparcie dla rodzin poprzez asystenturę rodzinną, warsztaty rodzicielskie i grupa samopomocowa, finansowanie jedno dniowych wyjazdów bądź wyjść do różnych obiektów sportowo-kulturalnych.

W maju 2021 r. Centrum Rozwoju Rodziny przejęło realizację programów „Rodzina na 5+” oraz „Karta Dużej Rodziny”, które były prowadzone przez pracowników Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej.

Realizowanie projektów wspierających rodziny – Program „Rodzina na 5+”

Od stycznia 2012 roku realizowany jest w Zabrzu program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+”. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (minimum troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze. Celem Programu „Rodzina na 5+” jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych, rekreacji oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych, poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych. Od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia 2021 roku przystąpiło 1 765 rodzin. Na dzień 31.12.2021 roku jest podpisanych 69 porozumień z partnerami Programu. W roku 2021 przystąpiło do programu „Rodzina na 5+” 117 rodzin, wydano 397 kart dla ich członków. W dniu 14 maja 2021 roku przekazano zadanie do realizacji do Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrzu Park Hutniczy 8.

Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Od 16 czerwca 2014 roku każda rodzina z co najmniej trójką dzieci może złożyć wniosek o wydanie karty. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest dożywotnio, dzieciom do ukończenia 18 lat lub 25 lat w przypadku kontynuowania nauki. Na początku 2018 roku Karta Dużej Rodziny uzyskała nową formę dokumentu elektronicznego. Karta Dużej Rodziny w formie elektronicznej ma wiele zalet – uzyskuje się ją szybciej, nie ma konieczności noszenia plastikowych kart, wystarczy, że jedna osoba na swoim telefonie pokaże Karty wszystkich osób. Ponadto aplikacja umożliwia łatwe i szybkie znalezienie najbliższych Partnerów Kart Dużej Rodziny dzięki usłudze geolokalizacji. Od stycznia 2019 roku nastąpiła zmiana zasad przyznawania Karty Dużej Rodziny, tj. wniosek mogą składać rodzice lub małżonkowie rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci

bez względu na ich wiek. Do tej pory wydano karty dla ponad 2,5 tys. rodzin. W dniu 14 maja 2021 roku przekazano zadanie do realizacji do Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrzu Park Hutniczy 8.

Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrze

W Zabrzu kontynuowano realizację projektu Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrze w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, współfinansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest wzrost dostępności i jakości usług społecznych w Zabrzu. Działania prowadzono na terenach rewitalizowanych wykazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023, wśród osób wykluczonych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, rodzin, rodzin/kandydatów na rodziny zastępcze. W ramach projektu prowadzono działania związane z pracą z dziećmi i młodzieżą w świetlicach środowiskowych, asystenturę rodzinną, centrum pieczy zastępczej, klub seniora, usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami, uruchomienie punktu koordynacji wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Całkowita wartość projektu to blisko 3,3 mln zł z czego ponad 3 mln zł to dofinansowanie ze środków unijnych, a także środki budżetu państwa. Okres realizacji projektu: 01.01.2020 - 31.03.2022 r.

Modernizowanie i budowa nowych żłobków

W ostatnich latach w Zabrzu mocno poprawiła się jakość miejskiej infrastruktury żłobkowej. Z myślą o najmłodszych mieszkańcach miasta wyremontowano dwa budynki Żłobka Miejskiego tj. budynek Miejskiego Żłobka przy ul. Buchenwaldczyków 32 oraz budynek Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34. Utworzona została też nowa filia w zrewitalizowanym budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2.

W 2021 roku na terenie miasta zostały otworzone dwa nowe żłobki niepubliczne, przy ul. Dionizego Trocera 39 oraz przy ul. Jana III Sobieskiego 10. Łącznie przełożyło się to na ok 80 nowych miejsc. Żłobek Miejski dysponuje trzema budynkami z 205 miejscami, natomiast w 18 żłobkach niepublicznych jest przygotowanych 860 miejsc. Na terenie miasta łącznie przygotowano 1065 miejsc w żłobkach. Co warto podkreślić nadal pozostają miejsca wolne w niepublicznych żłobkach.

Pełen rejestr żłobków i klubów dziecięcych jest dostępny na stronie:

<https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/mapa-zlobkow-i-klubow-dzieciacych>.

Tabela. Wykaz żłobków w Zabrzu wg. rejestru Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

Wykaz żłobków w Zabrzu wg. rejestru Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej			
Lp.	Dane instytucji	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Żłobki publiczne			
1.	Żłobek Miejski, ul. Buchenwaldczyków 32 tel. 884 956 297 zlobekmiejski@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	110	110
2.	Żłobek Miejski – Filia, ul. Gen. Władysława Andersa 34 tel. 32 272 28 70 zlobekmiejski@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	55	55
3.	Filia Żłobka Miejskiego, ul. Niedziałkowskiego 2 tel. 884 956 297 zlobekmiejskidyrekcja@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	40	40
Żłobki niepubliczne			
4.	Żłobek Społeczny nr 1, ul. ks. Konstantego Damrota 58 tel. 32 271 27 16 zlobekspoleczny@tlen.pl www.zlobekspoleczny.pl	46	38
5.	Żłobek Integracyjny "Nasz Dom", ul. Jerzego Wyciska 5 tel. 32 271 43 52, sekretariat.ceir.zabrze@op.pl www.ztr.zabrze.pl	25	25
6.	Żłobek „Dzieciątka Jezus”, ul. Wolności 586 tel. 575 241 606 biuro@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	45	40
7.	Żłobek "Misiowa Kraina", al. Szczęście Ludwika 2 tel. 575 241 606 biuro@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	102	54
8.	Prywatny Żłobek nr 5, ul. Dworska 18b nr lokalu 1,2 tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl	22	22
9.	Filia Prywatnego Żłobka nr 5 w Zabrzu – Żłobek Biedroneczki ul. Franciszkańska 20	57	56

	tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl		
10.	Żłobek, Akademia Małego Smerfa, ul. Franciszkańska 17 tel. 502 183 505 www.smerfy.org smerfyzabrze@o2.pl	30	30
11.	Ulubiony Żłobek, ul. Pośpiecha 20 tel. 503 329 334 ulubiony.zlobek@gmail.com www.ulubionyzlobek.pl	84	73
12.	Pozytywny Żłobek w Zabrze, ul. Wandy 7 tel. 538 237 206 a.rathai@pozytywneinicjatywy.pl https://slaskie.pozytywneinicjatywy.pl/zabrze/	60	43
13.	Żłobek Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska, ul. Wolności 338 B tel. 723 494 228 mariola.kozlowska@onet.pl	25	21
14.	Niepubliczny Żłobek Zaczarowany Ołówek Katarzyna Mitak ul. gen. Władysława Sikorskiego 29 tel. 724 295 055 zaczarowanyolowekrsl@gmail.com	15	13
15.	Żłobek Niepubliczny nr 1 S.C. O/Zabrze, ul. Wolności 121 C tel. 577 882 286 www.zabrzezlobek.pl zlobekzabrze@wp.pl	40	36
16.	Żłobek "Skrzydółka", ul. Lipowa 11 tel. 693 336 661 www.podskrzydlami.edu.pl sekretariat@podskrzydlami.edu.pl	16	14
17.	Żłobek "Bożego Miłosierdzia", ul. Pawła Majnusa 7 tel. 575 241 606 www.dom-rodzina.pl biuro@dom-rodzina.pl	120	20
18.	Niepubliczny żłobek Kraina Odkrywcy, ul. Wolności 199 tel. 531 789 787 https://krainiodkrywcy.pl/zlobek-zabrze-wolnosc-199/ wolnosc.zabrze@krainiodkrywcy.pl	82	54
19.	Żłobek Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska, ul. Gdańska 27 tel. 723 494 228 www.e-akademiarozwojuzabrze.pl mariola.kozlowska@onet.pl	30	Brak danych
20.	Żłobek Multisensoryczny "Mądre Sówki", ul. Jana III Sobieskiego 10 tel. 666 971 853	16	Brak danych

	www.madresowki.pl zlobekmadresowki@gmail.com		
21.	Żłobek Niepubliczny U Cioci POLI, ul. Dionizego Trocera 39 tel. 516 736 392 uciocipoli.pl uciocipoli@interia.pl	45	Brak danych

Źródło: Opracowanie Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Metropolitalne Święto Rodziny - inicjatywa integrująca i utrwalająca rodziny

W 2021 roku w dniach od 22 maja do 6 czerwca już po raz czternasty obchodzone było w Zabrzu Metropolitalne Święto Rodziny, święto którego inicjatorem i pomysłodawcą jest Prezydent Zabrze. Ideą tego przedsięwzięcia jest promocja rodziny i związanych z nią wartości – macierzyństwa, ojcostwa, wychowania młodego pokolenia, przekazu tradycji i wiary. Obchodom tego niezwykłego wydarzenia towarzyszyło hasło „Rodzinny dom - bezpieczna przystań”. Patronat honorowy XIV edycji święta objęli: metropolita katowicki oraz ordynariusz gliwicki. Idea Metropolitalnego Święta Rodziny zrodziła się w 2007 roku podczas śląskiej pielgrzymki samorządowców i parlamentarzystów do Rzymu. Na program Metropolitalnego Święta Rodziny każdego roku składają się liczne wykłady naukowe, wystawy, spektakle, koncerty, kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, konkursy, imprezy sportowe i wydarzenia religijne. Dzięki zaangażowaniu i współpracy śląskich miast. Szczegółowe informacje dotyczące Metropolitalnego Święta Rodziny znajdują się na stronie internetowej: <http://www.swieto-rodziny.pl>.

Fotografia. Uroczyste zakończenie XIV edycji Metropolitalnego Święta Rodziny w DMIT w Zabrzu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY (CEL HORYZONTALNY CH 2)

Realizacja założeń dokumentu pn. E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+.

Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+” został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r., w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację zasobów IT Gminy Zabrze.

Na bazie zidentyfikowanych potrzeb w zakresie informatyzacji Miasta został sformułowany cel główny strategii e-Zabrze: „Budowa społeczeństwa informacyjnego Miasta Zabrze opartego na wiedzy”.

Tak zdefiniowany cel główny wynika bezpośrednio z przyjętych pięciu celów strategicznych:

- INFRASTRUKTURA (Stworzenie spójnej platformy sieciowej i serwerowej dla wszystkich projektów realizowanych w ramach Programu e-Zabrze),
- E-ADMINISTRACJA (Zwiększenie efektywności pracy administracji publicznej z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych i nowoczesnych technologii (ICT)),
- E-GOSPODARKA (Zabrze miastem atrakcyjnym dla nowoczesnych inwestycji),
- E-SPOŁECZEŃSTWO (Zapewnienie obywatelom oraz przedsiębiorcom dostępności usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania publiczne w postaci elektronicznej),
- E-BEZPIECZEŃSTWO (Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i administracji miasta Zabrze za pomocą technik IT).

W ramach poszczególnych celów strategicznych określone zostały projekty do realizacji wraz ze wskazaniem jednostki koordynującej dany projekt.

Część projektów ma charakter ciągły, a niektóre składają się z kilku zadań lub też ze względu na zmieniające się potrzeby zadania są dodawane lub rozszerzane i realizowane w oddzielnych projektach.

Kluczowym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach Programu e-Zabrze była budowa Zabrzeńskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej (ZMAN), która stanowi duży potencjał do wykorzystania w innych projektach w obszarze rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz Smart City.

Strategia e-Zabrze przyjęła do realizacji 27 projektów w pięciu celach strategicznych. Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych i własnych Miasta. Do końca roku 2021 zrealizowanych zostało osiem projektów: „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych”, „e-Dziennik”, „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego”, „Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II”, „System informacji multimedialnej – system przywoławczy”, „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu”, „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu”, „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu”.

W realizacji jest osiemnaście projektów na różnym poziomie zaawansowania, z kontynuacją w 2022 r. i w latach następnych: „Centralny Katalog Zabrzeńskich Zasobów Książkowych”, „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ”, „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta”,

„HotSpoty”, „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze”, „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi”, „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”, „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap”, „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych”, „Program informatyzacji przedszkoli i szkół”, „Rozbudowa Centrum Komputerowego”, „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze”, „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze”, „Wdrożenie platformy HelpDesk”, „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, siecią i informatyczną miasta Zabrze”, „Wirtualne Miasto Zabrze”, „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze”, „Eko-Zabrze”. Realizacja projektu: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze” jest związana z realizacją projektu „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”.

Pod koniec roku 2021 uruchomiona została platforma EBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) z elektronicznymi płatnościami dla podatku od nieruchomości, leśnego i rolnego.

Rysunek. Ekran logowania do EBOK

platforma mieszkańca

Załatwiał swoje sprawy w jednym miejscu

Jeżeli logujesz się po raz pierwszy i czujesz się zagubiony.
[Skorzystaj z naszej instrukcji.](#)

Nazwa użytkownika

Hasło

☐ Zapamiętaj mnie [Nie pamiętasz hasła?](#)

Zaloguj

lub skorzystaj z poniższych

Login

Nie masz jeszcze konta? [Zarejestruj się!](#)

[Przejdź do aplikacji bez logowania](#)

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

Platforma została zrealizowana w ramach projektu sfinansowanego ze środków POWER, a jej rozwój został zaplanowany z Funduszy Norweskich w latach 2022-2023.

W realizowanych Centrach Przesiadkowych zaprojektowane zostały punkty typu Hotspot, które po uruchomieniu Centrów Przesiadkowych będą służyć podróżnym i klientom.

W ramach projektu „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze” zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze. Pozostały do zinwentaryzowania szafki TAURON.

W projekcie „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami” rozwijana była aplikacja mobilna „EcoHarmonogram”. Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji mają dostęp m.in. do harmonogramu wywozu śmieci i możliwość dokonywania zgłoszeń. Prowadzone były również konsultacje w sprawie nowej wersji aplikacji KSON i KASON w zakresie kompleksowej obsługi nieczystości.

W roku 2021 kontynuowano realizację projektu pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych-geodezyjnych baz danych miasta Zabrze” dofinansowanego ze środków RPO WSL 2014-2020. Wybrany w postępowaniu przetargowym Wykonawca rozpoczął prace mające na celu modernizację bazy danych geodezyjnych jak również przeprowadził instalację i konfigurację środowiska informatycznego i rozpoczął szkolenia pracowników Wydziału Geodezji w ramach modernizacji i rozbudowy TIK – e-usługi. Realizacja projektu została przedłużona do 23.10.2022 r..

W ramach Programu Informatyzacji Przedszkoli i Szkół zorganizowana została konferencja – szkolenia z zakresu stosowania TIK w nauczaniu.

Rozbudowany został System Monitoringu Wizyjnego Miasta ilość kamer wzrosła o 12 sztuk.

W zakresie standaryzacji procedur bezpieczeństwa zostały wprowadzone nowe regulacje dotyczące Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji dla Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz rekomendacje w zakresie ochrony danych osobowych.

Na podstawie porozumienia zawartego z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią (Lider) oraz 28 gminami (Partnerzy) kontynuowana była realizacja projektu „GZM Data Store”. Celem projektu jest stworzenie wspólnej platformy Otwartych Danych Publicznych.

Mieszkańcom GZM udostępniono dzięki otwartym danym m.in. możliwość bieżącego śledzenia czasu przyjazdu autobusów i tramwajów w aplikacji M2GO INFO a także w warstwie „komunikacja publiczna” w Google Maps. Daje to możliwość uzyskania informacji na temat bieżących opóźnień pojazdów komunikacji zbiorowej. Użytkownicy tych aplikacji dysponują informacją podobną do danych wyświetlanych na tablicach elektronicznych zamontowanych na ważniejszych przystankach komunikacji publicznej.

Przeprowadzone zostało przekazanie od 1 października 2021 r. administrowania Zabrzeńską Szerokopasmową Siecią Światłowodową w imieniu Miasta Zabrzeńskiej Agencji Realizacji Inwestycji Sp. z o.o. 15.11.2021 r. przyjęta została uchwała poszerzając możliwości wykonywania usług telekomunikacyjnych przez Miasto Zabrze. Dzięki posiadanej infrastrukturze świadczonych jest wiele skonsolidowanych usług dla jednostek miejskich. Wykorzystanie sieci jest cały czas poszerzane o nowe usługi, zasoby i podmioty z niej korzystające.

Ogłoszono postępowanie na wdrożenie nowego Systemu Kontroli Zarządczej i Zarządzania Ryzykiem dla Urzędu Miejskiego w Zabrzu i jednostek organizacyjnych w modelu SaaS (software as a service) czyli oprogramowanie jako usługa.

Ze względu na wygaszania platformy SEKAP rozpoczął się proces migracji e-usług na platformę samorząd.gov.pl.

Trwały prace mające na celu wdrożenie w Urzędzie Miejskim Zabrzu jak również jednostkach organizacyjnych Systemu EZD PUW do elektronicznego zarządzania dokumentacją.

Prowadzone były dalsze prace związane z uruchomieniem oraz testowym prowadzeniem portalu Eko- Zabrze.

Przygotowywano wniosek o dofinansowanie informatyzacji Miasta z projektu „Cyfrowa Gmina”.

Prowadzone są działania zmierzające do centralizacji i konsolidacji usług informatycznych dla potrzeb instytucji publicznych miasta Zabrze oraz projekty, którymi odbiorcami są mieszkańcy, przedsiębiorcy i turyści. Rozbudowana została infrastruktura teleinformatyczna o nowe zasoby, które będą wykorzystane m.in. do wdrożenia systemu obiegu dokumentów w urzędzie i jednostkach miejskich.

Szczegółowa informacja na temat działań prowadzonych w ramach realizacji zapisów „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+” dostępna jest w Sprawozdaniu z realizacji „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+” w dalszej części Raportu.

Strategia Smart Zabrze 2030

W trakcie roku trwały prace na stworzenie nowego dokumentu, który określiłby plany i założenia związane z realizacją strategii w dziedzinie smart city. W lipcu 2020 r. została podjęta uchwała intencyjna w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Smart Zabrze 2030, która ma objąć swoim zakresem również tematykę Strategii e- Zabrze - Uchwała nr XXIII/393/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Smart Zabrze 2030. Następnie Prezydent Miasta powołał zespół, który koordynuje działania związane z pracami nad tą strategią, zarządzenie nr 794/SR/2020 w sprawie powołania zespołu ds. opracowania dokumentu pn. Strategia Smart Zabrze 2030. Do zadań zespołu należy przed wszystkim:

- Przygotowanie, weryfikacja oraz uzupełnienie zakresu tematycznego Strategii,
- Organizowanie spotkań z udziałem podmiotów zewnętrznych w celu pozyskania wiedzy i informacji w określonym obszarze,
- Sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia dotyczącego opracowania dokumentu Strategii,
- Przeprowadzenie inwentaryzacji istniejących rozwiązań inteligentnych (smart) funkcjonujących w mieście,
- Identyfikacja potrzeb w zakresie wdrożenia inteligentnych rozwiązań.
- Rozpoznanie możliwości wdrożenia inteligentnych rozwiązań.

Zakres tematyczny przygotowywanej nowej Strategii Smart Zabrze 2030 powinien spełniać poniższe założenia:

- zachować zgodność z celami polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027: CP1 – Bardziej inteligentna Europa (Badania i rozwój, Cyfryzacja, MŚP, Umiejętności); CP2 – Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa (Energetyka, OZE, Zmiany klimatu, Gospodarka w obiegu zamkniętym, Środowisko); CP3 – Lepiej połączona Europa (Sieci transportowe, Sieci szerokopasmowe, Zrównoważony transport miejski); CP4 – Bardziej prospołeczna Europa (Europejski Filar Praw Socjalnych, Rynek Pracy, Edukacja, Włączenie społeczne, Zdrowie); CP5 – Europa bliższa obywatelom (Turystyka, Kultura, Rewitalizacja, Bezpieczeństwo);
- uwzględniać wszystkie potencjalne źródła finansowania działań związanych z tematyką smart city;
- uwzględniać następujące obszary i tematykę:
 - Przedsiębiorczość,
 - Finanse miasta,
 - Bezpieczeństwo,
 - Edukacja,
 - Transport i mobilność,
 - Telekomunikacja,
 - Społeczeństwo,
 - Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne,
 - Zarządzanie energią,
 - Infrastruktura komunalna,
 - Zarządzanie informacją
 - Aktywność obywatelska,
 - Zdrowie i pomoc społeczna,
 - Rewitalizacja,
 - Środowisko,
 - Czas wolny,
 - Usługi miejskie i cyfryzacja ,e-urząd
 - Informacje i otwarte dane.

W 2021 roku przeprowadzono prace związane z przygotowaniem tej strategii:

- Opracowano zakres tematyczny, który powinna obejmować strategia. Składa się on z sześciu obszarów:
 - Gospodarka,
 - Bezpieczeństwo,
 - Infrastruktura i Transport,
 - Społeczeństwo,
 - Środowisko, klimat i ład przestrzenny,
 - Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd

Powyższe obszary podzielono na ponad pięćdziesiąt szczegółowych tematów.

- Przeprowadzono inwentaryzację rozwiązań typu Smart City, stosowanych obecnie w Urzędzie Miejskim w Zabrzu oraz jednostkach podległych a także spółkach komunalnych. W wyniku inwentaryzacji zidentyfikowano 78 funkcjonujących lub planowanych do wdrożenia rozwiązań, usług lub urządzeń o charakterze Smart.

Tabela. Inwentaryzacja funkcjonujących oraz planowanych do wdrożenia rozwiązań typu Smart City w UM w Zabrzu, jednostkach organizacyjnych oraz spółkach komunalnych

L. p.	Nazwa narzędzia/aplikacji/urządzenia/e-usługi	Nazwa wydziału/jednostki organizacyjnej/spółki odpowiedzialnej	Wskazane rozwiązanie Smart jest obecnie na etapie:	Klasyfikacja rozwiązania Smart w obszarze tematycznym:
1	SIOT – System Informacji o Terenie	IRSI/WG/BPP	Funkcjonowania	Infrastruktura i transport
2	<i>Na bieżącym etapie brak nazwy</i>	IRSI/BPP	Planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny
3	Projekt GZM Data Store – portal GZM Open Data	IRSI	Wdrażania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
4	Eco Harmonogram	GOK	Funkcjonowania	Infrastruktura i transport
5	E-deklaracja	GOK	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
6	Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze	IK	Planowania	Bezpieczeństwo
7	Zgłoszenia do konkursu fotograficznego Kreatywne Zabrze poprzez e-formularze na stronie internetowej	Miejski Ośrodek Kultury (MOK)	Funkcjonowania	Inne: kultura
8	Cyfrowe Usługi Miast dla Przedsiębiorców (CUMP)	WP, IRSI	Wdrażania	Gospodarka
9	e-Budownictwo – platforma ogólnopolska	Wydział Budownictwa (WB)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
10	SprintMap – aplikacja do sporządzania wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;	Wydział Budownictwa (WB)	Planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny
11	Budżet obywatelski	Wydział Budżetu i Analiz Finansowych (WBU)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
12	Mapa akustyczna Miasta Zabrze etap II.	Wydział Ekologii (WE)	Funkcjonowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

13	Trwa realizacja projektu: „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych Miasta Zabrze”	Wydział Geodezji (WG)	Planowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
14	Program Cesarz – Centralny System Zarządzania Budżetem	Wydział Księgowości Budżetu Miasta (WKB)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
15	Internetowa strona Muzeum Miejskiego w Zabrzu www.muzeumzabrze.pl oraz portale społecznościowe	Wydział Kultury i Dziedzictwa Urzędu Miejskiego w Zabrzu (WKD)	Funkcjonowania	Społeczeństwo
16	TV Zabrze	Centrum Informacji Kulturalnej	Funkcjonowania	Społeczeństwo
17	Multiwyszukiwarka Integro	Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu (WKD - MBP)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
18	Aplikacja Mobilna	Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu (WKD - MBP)	Wdrażania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
19	"Książki online dla każdego"	Biblioteka Śląska w Katowicach	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
20	Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska”	WPTS	Funkcjonowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny
21	Baza Aktów Własnych	Wydział Rozwoju Urzędu (WRU)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
22	Biuletyn Informacji Publicznej	Wydział Rozwoju Urzędu (WRU)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
23	Ustaltermin	Wydział Rozwoju Urzędu (WRU)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
24	Serwer SMS	Wydział Rozwoju Urzędu (WRU)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
25	CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (CEIDG)	Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
26	ZABRZAŃSKI FESTIWAL RESTAURACJI	Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
27	KONKURS „ZABRZAŃSKI BIZNESPLAN”	Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

28	PROJEKT „PAKIET NA START” i „PAKIET NA START – 2”	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
29	PIKNIK W RYTMIE FIRMY	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
30	POTWIERDZANIE PROFILU ZAUFANEGO e-PUAP	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
31	SZKOLENIA ONLINE	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
32	ŚWIATOWY TYDZIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (ŚTP)	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
33	„ZABRZAŃSKA ATENA”	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
34	„ZABRZAŃSKI PRZEWODNIK KULINARNY”	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
35	KARTA MŁODEGO PRZEDSIĘBIORCY	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP)	Funkcjonowania	Gospodarka, społeczeństwo
36	Zabrzańska Sieć Szerokopasmowa	Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o. (ZARI)	Funkcjonowania	Bezpieczeństwo, infrastruktura i transport, usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd, inne: infrastruktura światłowodowa będąca medium dla wielu rozwiązań „smart” w mieście
37	Usługi internetowe dla jednostek miejskich	Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o. (ZARI)	Funkcjonowania	Infrastruktura i transport, usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
38	E-biuro - Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta	ZBM – TBS Sp. z o.o.	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
39	E - inwentaryzacja - oznaczenie i inwentaryzacja środków trwałych oraz przedmiotów	ZBM – TBS Sp. z o.o.	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
40	Platforma IZAR Ultradźwiękowy system odczytu radiowego	ZBM – TBS Sp. z o.o.	Funkcjonowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

41	Inteligentny System Monitoringu Wizyjnego Miasta Zabrze	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności (ZKOL)	Wdrażania	Bezpieczeństwo
42	Zdalny odczyt wodomierzy	Dział Sprzedaży i Obsługi Klienta ZPWik Sp. z o.o.	Funkcjonowania, wdrażania	Infrastruktura i transport
43	Wykorzystanie biogazu jako odnawialnego źródła energii.	Wydział Wsparcia Technicznego i Utrzymania Ruchu ZPWik Sp. z o.o.	Funkcjonowania, wdrażania	Infrastruktura i transport
44	Wdrożenie nowoczesnego systemu do obsługi Biuletynu Informacji Publicznej	Wydział Wsparcia Technicznego i Utrzymania Ruchu w ZPWik Sp. z o.o.	Wdrażania	Społeczeństwo
45	System elektronicznego obiegu dokumentów	Biuro Obsługi Zarządu ZPWik Sp. z o.o.	Planowania	Społeczeństwo
46	Internetowe Biuro Obsługi Klienta (i-BOK)	Dział Sprzedaży i Obsługi Klienta ZPWik Sp. z o.o.	Funkcjonowania	Społeczeństwo, usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
47	System SMS powiadamiania o awariach	Dyspozytornia w ZPWIK Sp. z o.o.	Funkcjonowania	Infrastruktura i transport, społeczeństwo
48	Wdrożenie nowoczesnej strategii marketingowej	Dział Rozwoju i Komunikacji ZPWik Sp. z o.o.	Funkcjonowania	Społeczeństwo, środowisko, klimat, ład przestrzenny
49	Profil w Biuletynie Informacji Publicznej	Wydział Zarządzania Mieniem - Jednostka Gospodarki Nieruchomościami, Komórka ds. Administracyjnych (ZM - JGN)	Funkcjonowania	Społeczeństwo
50	Profil JGN na serwisie społecznościowym Facebook	Wydział Zarządzania Mieniem - Jednostka Gospodarki Nieruchomościami, Komórka ds. Administracyjnych (ZM - JGN)	Funkcjonowania	Społeczeństwo
51	Automatyka w węzłach ciepłych	Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (ZPEC)	Funkcjonowania, wdrażania, planowania	Infrastruktura i transport, środowisko, klimat, ład przestrzenny
52	Liczniki ciepła ze zdalnym odczytem	Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (ZPEC)	Funkcjonowania, wdrażania, planowania	Infrastruktura i transport, środowisko, klimat, ład przestrzenny

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

53	NABO – Rekrutacja do przedszkoli	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
54	ODPN - System Kontroli Dotacji Oświaty Niepublicznej	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
55	OPDR - Obsługa dotacji na podręczniki	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
56	ORE – System Kierowania Nieletnich ORE (system rządowy)	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
57	OSON - System Kontroli Obowiązku Szkolnego	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
58	PABS - Planowanie Arkusza Organizacji i Budżetu Szkoły	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
59	SIO – System Informacji Oświatowej (system rządowy)	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
60	Nabór Szkoły Ponadpodstawowe Vulcan – rekrutacja do szkół ponadpodstawowych	Wydział Oświaty (WO)	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
61	VisualTicket – system do sprzedaży biletów	Teatr Nowy w Zabrzu	Funkcjonowania	Społeczeństwo, usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
62	System ochrony	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Dział Ochrony Mienia	Wdrażania	Bezpieczeństwo
63	Intranet	Muzeum Górnictwa Węglowego/ DI	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
64	Vdg Sense	Muzeum Górnictwa Węglowego/ DI	Funkcjonowania	Bezpieczeństwo
65	Inteligentny system zarządzania bezpieczeństwem budynku - iProtect	Muzeum Górnictwa Węglowego/ DI	Funkcjonowania	Bezpieczeństwo
66	Łacza światłowodowe	Muzeum Górnictwa Węglowego/ DI	Funkcjonowania	Infrastruktura i transport
67	OCS Inventory	Muzeum Górnictwa Węglowego/ DI	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
68	System Obsługi Ruchu Turystycznego - SORT	Muzeum Górnictwa Węglowego/ RRP	Funkcjonowania	Usługi miejskie, cyfryzacja, e-urząd
69	Brak nazwy	Muzeum Górnictwa Węglowego	Planowania	Infrastruktura i transport

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE
ZA ROK 2021

70	Zdalna obsługa multimediów na trasach turystycznych	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Funkcjonowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka.
71	Stanowiska VR na wystawie	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Funkcjonowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka.
72	Wystawa Carboneum w Wieży Ciśnień	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Wdrażania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka, społeczeństwo, edukacja, inteligentne nauczanie.
73	Stanowiska ekspozycyjne z wykorzystaniem hologramów	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka.
74	Audioprzewodniki	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka.
75	System wideokonferencyjny	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka.
76	Transport z wykorzystaniem pojazdów elektrycznych	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka, infrastruktura i transport.
77	System Obsługi Ruchu Turystycznego (SORT)	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Funkcjonowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka.
78	Place zabaw	Muzeum Górnictwa Węglowego/ Ruch Turystyczny	Funkcjonowania, wdrażania, planowania	Środowisko, klimat, ład przestrzenny, rewitalizacja, czas wolny, turystyka, infrastruktura i transport, infrastruktura komunalna, place zabaw, siłownie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwerendy - Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

- Przeprowadzono proces przygotowania zamówienia publicznego dotyczącego wykonawcy strategii Smart Zabrze 2030, w tym: szacowanie rynku, opis zamówienia oraz zapytanie ofertowe. Proces wyłonienia wykonawcy oraz dalszych prac nad strategią zaplanowano na rok 2022. W budżecie miasta Zabrze zaplanowano środki finansowe na realizację tego opracowania.

Realizacja projektów informatycznych w 2021 r.:

- II edycja - „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT 2.0”

Wspólnie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Samorządowych „MOST” z Katowic złożono wnioski o dofinansowanie kolejnego projektu szkoleniowego dla mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia. Wniosek ten został pozytywnie rozpatrzony i Miasto Zabrze otrzymało dofinansowanie na realizację projektu „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT 2.0”. Zakończenie projektu - 15.12.2021 r.

Źródło finansowania: Projekt „Partnerstwo na rzecz e-integracji w makroregionie śląsko-opolskim” jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa nr 3 „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa” Działanie nr 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”.

Wartość przyznanego grantu: 150 tys. zł,

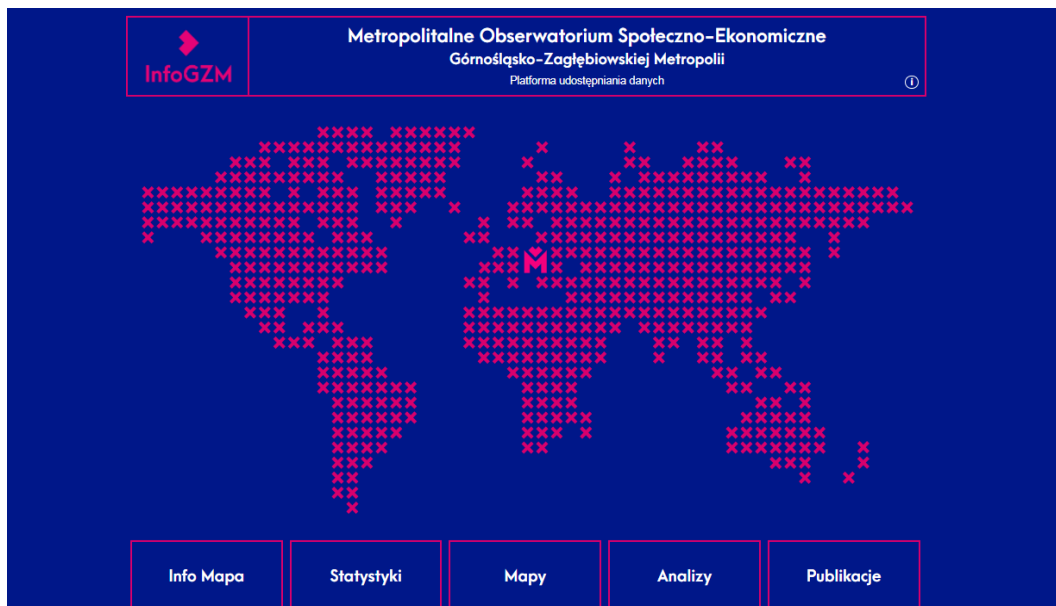
Termin realizacji: od dnia podpisania umowy do 15.12.2021 r.,

Produkty: przeprowadzenie szkoleń dla 268 mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia w 7 obszarach tematycznych:

- Tworzę własną stronę internetową (blog) – w tym m.in. umieszczanie na stronie internetowej stworzonych przez siebie tekstów, zdjęć, muzyki, filmów, oprogramowania;
- Rolnik w sieci – w tym m.in. sprawdzanie warunków pogodowych w sieci (profesjonalne prognozy pogody, systemy i aplikacje RSO), geoportal (geoportal.gov.pl).
- Rodzic w Internecie – w tym m.in. tworzenie bezpiecznych haseł, logowanie się przez sprawdzone sieci WiFi, bezpieczne zarządzanie prywatnością w sieci, w tym publikowanie różnych treści przez rodziców i dzieci, dbałość o wizerunek dziecka w Internecie.
- Mój biznes w sieci – w tym m.in. załatwianie drogą elektroniczną spraw związanych z wysłaniem pisma/informacji/sprawozdania do urzędu, odbiorem odpowiedzi z urzędu (z uwzględnieniem wykorzystania wsparcia dostępnego w ramach Centrum Pomocy w serwisu biznes.gov.pl).
- Moje finanse i transakcje w sieci – w tym m.in. wyszukiwanie informacji na stronach administracji publicznej, wyszukiwanie ofert, ocena wiarygodności kontrahenta (np. ems.ms.gov.pl, mojepanstwo.pl).
- Kultura w sieci – w tym m.in. wyszukiwanie informacji na stronach internetowych instytucji kultury (muzea, biblioteki, domy kultury, teatry, filharmonie, archiwa itp.), wartościowych zasobów kultury oraz zasobów edukacyjnych z legalnych źródeł.
- Działam w sieciach społecznościowych – w tym m.in. korzystanie z serwisów społecznościowych, prowadzenie profilu na Facebooku, YouTube, Twitterze, Instagramie i in, promowanie wydarzeń i wpisów w sieciach społecznościowych.

– „GZM Data Store”

Rysunek. Strona startowa GZM Data Store – Platforma udostępniania danych

Źródło: infogzm.metropoliazym.pl

Źródło dofinansowania: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na podstawie porozumienia z dnia 13.12.2018 r.

Partnerstwo: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia - Lider oraz 28 gmin.

Cel projektu: stworzenie wspólnej platformy Otwartych Danych Publicznych.

I etap -termin realizacji: 06.2020 - 06.2021

Nazwa projektu: Inwentaryzacja danych źródłowych będących w dyspozycji Gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i ich publicznego udostępnienia:

Inwentaryzacja zbiorów danych (od 08.2020 r. do 01. 2021 r.)

Udostępnienie danych (06.2021 r.)

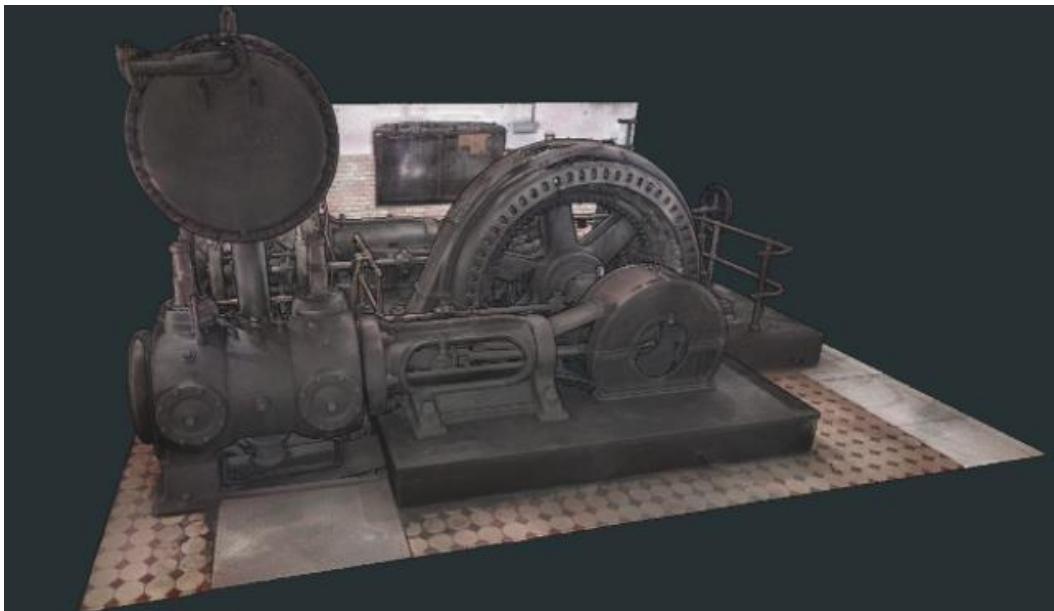
Działania zrealizowane:

- działania informacyjne w UM Zabrze – rozeznanie o posiadanych przez Wydziały danych oraz wyłonienie pracowników wyznaczonych do kontaktu przez Osoby kierujące wydziałem/komórką równorzędną,
- przeprowadzenie spotkań informacyjno-organizacyjnych (warsztatów) dla pracowników UM Zabrze przez Koordynatorów lokalnych projektu,
- przeprowadzenie inwentaryzacji danych źródłowych będących w dyspozycji Gminy,
- uzupełnienie Karty Inwentaryzacyjnej dla zidentyfikowanych zbiorów danych,
- zebranie wskazanych przez Wykonawcę próbek danych,
- wprowadzenie zebranych próbek danych do repozytorium projektowego,

W UM Zabrze zidentyfikowanych zostało ok. 100 zbiorów danych. Po szczegółowej weryfikacji zawartości tych zbiorów przekazanych firmie zostało 70 w tym 68 w formie elektronicznej. Zostało również przekazanych 47 próbek danych spełniających wymogi projektowe. Przekazanie zebranych materiałów nastąpiło w formie umieszczenia plików w odpowiedniej formie na udostępnionej przez firmę PWC platformie chmurowej.

- E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020. Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

Rysunek. Zdigitalizowana w 3D maszyna – Elektryczny kompresor tłokowy AEG

Źródło: muzeumgornictwa.pl

W ramach projektu zostanie utworzona pracownia digitalizacji zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego z podsystemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów (E – Muzeum). Dzięki projektowi osoby prywatne, instytucje publiczne, uczelnie czy placówki badawcze będą mogły uzyskać dostęp do zdigitalizowanej „bazy danych” bezpośrednio za pomocą utworzonej strony internetowej. Znajdą się tam nie tylko galeria obrazów do przeglądania on-line z możliwością wyszukiwania interesujących obiektów, ale także interaktywne formularze pozwalające np. na wysłanie prośby o wypożyczenie eksponatu. Dzięki portalowi ułatwiony będzie kontakt z Muzeum, a wymiana informacji i opinii pozwoli pracownikom Instytucji rozpoznać aktualne potrzeby odwiedzających. Bogata kolekcja eksponatów pozwoli odbiorcy na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu, a badaczom zainteresowanym tematyką górnictwa, na dostęp do materiałów dotąd nieudostępnianych w tak szerokim zakresie.

Termin realizacji: 16.02.2018 – 31.03.2021

Wartość projektu: 2 822 240,21 zł, Wysokość dofinansowania: 1 743 563,78 zł.

REWITALIZACJA MIASTA
(CEL HORYZONTALNY CH 3)

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023

18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI/618/17 Rady Miasta Zabrze zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie przedmiotowej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. LPROM realizowany jest zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz z zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach RPO WSL 2014 - 2020.

Opracowanie aktualizacji programu, wynikało z konieczności dostosowania w Zabrzu procesu rewitalizacji, trwającego już od 2005 r. do nowych założeń Krajowej Polityki Miejskiej, ram spójności i nowego okresu programowania UE 2014 - 2020. W tym zakresie wykonano nową analizę stanu terenów w mieście oraz zidentyfikowano obszary zdegradowane. W wyniku prac diagnostycznych do rewitalizacji Miasta Zabrze, wyznaczono obszary w 9 dzielnicach: Mikulczyce, Biskupice, Centrum Północ, Centrum Południe, Zandka, Guido, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Maciejów. Powierzchnia obszarów rewitalizacji, to 1565 ha, co stanowi niecałe 19,5% pow. miasta Zabrze. Liczba osób zameldowanych na wyselekcjonowanym obszarze rewitalizacji wynosi 43 427 tj. 26,87 % liczby mieszkańców Zabrze. W programie do realizacji do 2023 r. zaplanowane zostały 53 projekty kluczowe o wartości oszacowanej na ponad 0,5 mld zł. oraz 44 projekty uzupełniające o wartości oszacowanej ponad 100 mln zł.

W Zabrzu za obszary rewitalizacji uznano te części obszarów zdegradowanych, które ze względu na skalę oraz znaczenie występujących niekorzystnych zjawisk, potencjał, jak również potrzebę kontynuacji już podjętych działań rewitalizacyjnych powinny zostać objęte interwencją w pierwszej kolejności.

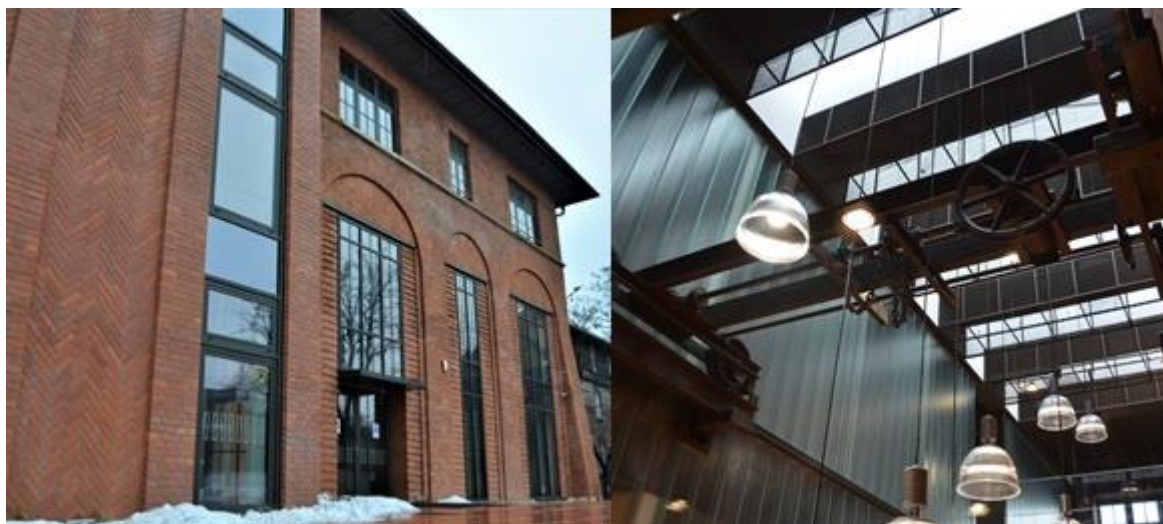
W 2021 roku Miasto Zabrze, rozpoczęło przygotowania do nowego programowania rewitalizacji tj. Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 r., by móc realizować działania służące rewitalizacji po 2023 r. Zaplanowanych do realizacji zostało kilka etapów poprzedzonych konsultacjami. W tym scharakteryzowano realizację procesu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 r. w następujących po sobie działaniach. Rozpoczęto prace związane z delimitacją obszarów zdegradowanych i obszarów do rewitalizacji oraz z opracowaniem nowego programu rewitalizacji. W zakresie projektu przeprowadzono konsultacje społeczne wraz z badaniami ankietowymi, ocenę aktualności Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016- 2023 . W ramach pracy diagnostycznej oraz wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji Miasta Zabrze opracowano ramowe analizy przestrzenne tj.: mapę natężenia problemów rewitalizacyjnych na podstawie badania ankietowego, mapę obszaru rewitalizacji w Zabrzu, mapę z analizą natężenia bezrobocia, mapę z analizą bezrobocia długotrwałego, mapę z jakością nauczania na podstawie wyników egzaminu ośmioklasisty, mapę z aktywnością obywatelską mieszkańców, mapę z przestępczością dot. uszczerbku na zdrowiu, mapę z uszkodzenia cudzej rzeczy, mapę dot. bójek i pobić, mapę z liczbą kradzieży cudzej rzeczy, mapę z rozmieszczeniem podmiotów działalności gospodarczej, mapę z jakości budynków komunalnych,

mapę z terenami zielonymi w Zabrzu, mapę z czasem dojścia do szkół podstawowych, mapę z czasem dojścia do szkół licealnych, mapę z czasem dojścia do przedszkoli .

Projekty rewitalizacyjne nowo podjęte w latach 2019-2021, miały charakter uzupełniający i były spójne z realizowanymi już kluczowymi projektami LPRM. Podjęte działania miały na celu wsparcie polityki rozwojowej, szczególnie w obszarze poprawy jakości środowiska, rynku pracy, wsparcia różnych grup mieszkańców oraz ochrony zdrowia.

W 2021 roku kontynuowano realizację dwóch projektów społecznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych „Program aktywności lokalnej dla dzielnicy Zandka”, który dedykowany jest społeczności dzielnicy „Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrze”, który dotyczy pieczy zastępczej, Klubu Seniora, asystentury rodzinnej, świetlic środowiskowych oraz asystentury osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych. W lutym 2021 roku oddano do użytku Centrum Usług Społecznych utworzone w zrewitalizowanym budynku „Starej Gazowni” przy ul. Stalmacha 7.

Fotografia. Budynek Centrum Usług Społecznych przy ul. Stalmacha 7

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Jest to jedna najważniejszych realizowanych na Zandce inwestycji mająca na celu uratowanie cennego zabytku i nadanie mu nowych funkcji przez stworzenie miejsca, w którym realizowane są inicjatywy społeczne dedykowane m.in. seniorom, dzieciom w pieczy zastępczej i osobom ze specjalnymi potrzebami.

Do projektów zintegrowanych z kluczowymi i uzupełniających ich realizację zaliczyć można też: projekt „Nowa Zandka” realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont budynków z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka. Dzięki inwestycji kamienice przy ul. Bytomskiej oraz ul. Krakusa zostały podłączone do miejskiej sieci. Do 2023 r. zostanie ukończona termomodernizacja i wymiana systemu ogrzewania w budynkach przy ul. Tomeczka o numerach: 2, 8, 10, 12, 14 i 16.

Działaniami objęte były ponadto tereny historyczne związane z uprzemysłowieniem Zabrze, w tym strefa Carnall oraz wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego, która poddawana została gruntownej rewitalizacji dla celów kulturalnych, społecznych i edukacyjnych. W otoczeniu Parku Hutniczego i tzw. Kwartału Sztuki w budynku Teatru Nowego, zakończono remont, w ramach którego rozbudowano

budynek o nowe skrzydło, natomiast w dalszym ciągu prowadzone są prace w budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. 3 Maja 19.

Rewitalizacja wieży ciśnień.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zakończyło w 2021 r. prace remontowo budowlane na zewnątrz budynku, przystosowując zabytkowy obiekt techniki do nowej funkcji w ramach zadania pn. „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, naukowe i kulturalne”. Przy wsparciu Miasta Zabrze, MGW pozyskało dofinansowanie na realizację ww. projektu w ramach RPO WSL na lata 2014 - 2020. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. CARBONEUM. Po zakończeniu prac w budynku powstanie edukacyjno-naukowa wystawa związana z węglem, przestrzeń wielofunkcyjna służąca edukacji, spotkaniom, działalności społeczno-gospodarczej, naukowej i dokumentacji dziedzictwa górniczego.

Fotografia. Budynek Wieży Ciśnień przy ul. Zamoyskiego

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

W 2021 roku zakończono roboty budowlane, instalacyjne oraz prace związane z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu. Kontynuowano prace związane z wykonaniem interaktywnej wystawy pn. CARBONEUM, która zlokalizowana będzie w kopule wieży. Wystawa obejmować będzie strefy tematyczne takie jak: występowanie węgla, węgiel i człowiek, zastosowanie węgla, laboratorium, obieg węgla w przyrodzie. Po zakończeniu robót budowlanych rozpoczęto również zadanie związane z zakupem wyposażenia do obiektu.

Na poszczególnych kondygnacjach wieży zaplanowano:

- piwnice: Centrum Żywego Rzemiosła,
- parter: kasa i sklepik muzealny, Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej, przestrzeń wystawiennicza (prezentacja działania wieży ciśnień),
- 1 Piętro: Centrum Działań Rewitalizacyjnych, Ośrodek Dokumentacji Górniczej,
- 2 Piętro: Akademia Młodych Talentów, Akademia Seniora,

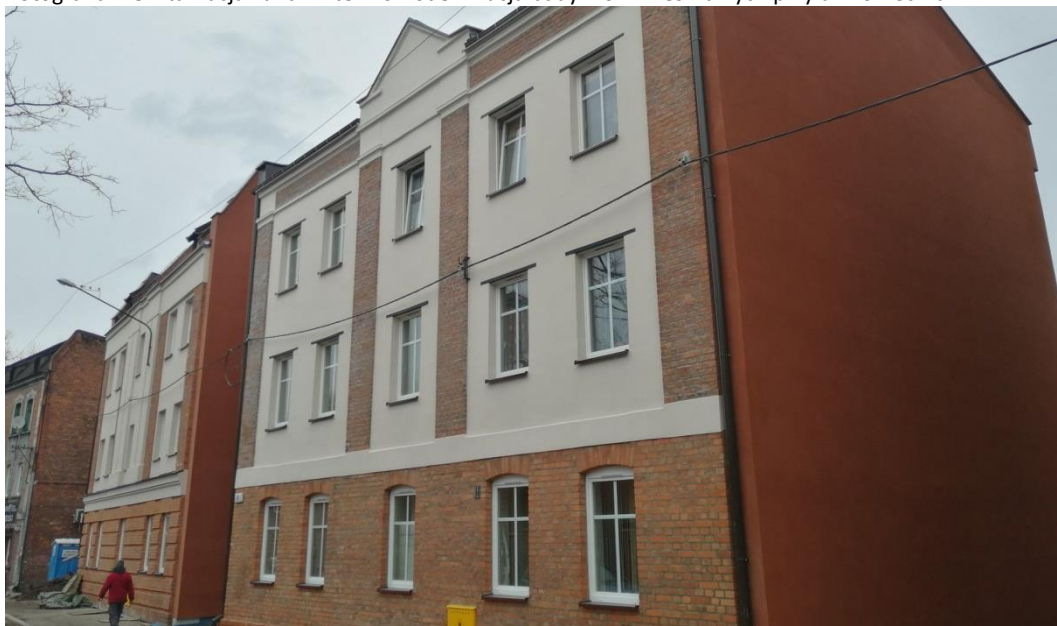
- podziornik: kawiarnia/klub, przestrzeń wielofunkcyjna,
- zbiornik: wielofunkcyjna przestrzeń, w tym lokalizacji wystawy naukowo - edukacyjnej,
- latarnia: punkt widokowy.

Wartość całego przedsięwzięcia wynosi 34 mln zł, natomiast wysokość dofinansowania to 26,4 mln zł. Zakończenie realizacji inwestycji zaplanowano na 2022 r.

Rewitalizacja dzielnicy Zandka.

Rewitalizacja zabytkowej dzielnicy Zandka to proces, który w Zabrzu realizowany jest konsekwentnie od wielu lat. W 2008 r. Miasto przeprowadziło pionierski w skali kraju wykup mieszkań tzw. „pohutniczych”. Za kwotę ok. 21 mln zł wykupiło 83 w większości prawie stuletnich budynków – z 944 mieszkaniami i 27 lokalami użytkowymi. W efekcie mieszkańcy zyskali przewidywalnego zarządcę. Obecnie w dzielnicy prowadzone są szeroko zakrojone działania rewitalizacyjne. Dawny blask przywrócono Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu nr 16 przy ul. Cmentarnej oraz budynkowi „Starej Gazowni” przy ul. Stalmacha 7, gdzie otworzone zostało Centrum Usług Społecznych. Obecnie trwają prace termomodernizacyjne w budynkach mieszkalnych przy ul. Tomeczka.

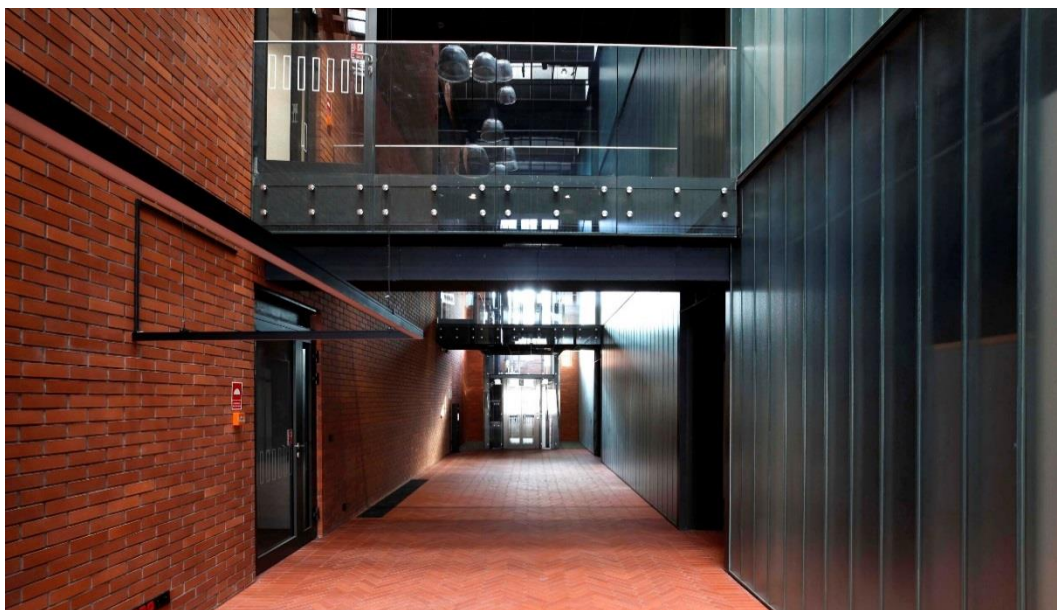
Fotografia. Rewitalizacja Zandki - termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Budynek „Centrum Usług Społecznych” otrzymał I Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego w konkursie Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego. Miasto Zabrze docenione zostało za kompleksową rewitalizację budynku „starej gazowni”, w którym funkcjonuje dzisiaj Centrum Usług Społecznych, realizujące inicjatywy społeczne dedykowane m.in. seniorom, dzieciom w pieczy zastępczej i osobom ze specjalnymi potrzebami. Budynek przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu przez wiele lat służył jako gazownia. Od czasu, kiedy ją zamknięto w latach 70. XX w., nieruchomość niszczała.

Fotografia. Centrum Usług Społecznych – zrewitalizowany budynek dawnej gazowni

Źródło: <https://miastozabrze.pl/>

W celu uratowania cennego zabytku, miasto pozyskało środki na jego rewitalizację. Wartość ponad 14 mln zł inwestycja została dofinansowana ze środków unijnych w wysokości blisko 10 mln zł oraz krajowych w wysokości prawie 1 mln zł. Celem projektu było utworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Kompleksowa oferta wsparcia objęła utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu wspierania osób starszych i niepełnoletnich (klub integracyjny, świetlica dziennego wsparcia), osób z niepełnosprawnością, Zespołu Pieczy Zastępczej, Programu Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Zandka oraz punktu porad prawnych.

Przebudowa zabytkowego obiektu „Starej Gazowni” objęła kompleksowy remont budynku wraz z wymianą dachu, stolarki okiennej i drzwiowej, remont elewacji, termomodernizację, dobudowę segmentu sanitarnego i roboty wykończeniowe. W budynku wymieniono też instalacje wewnętrzne, wykonano przyłącze mediów oraz zagospodarowano teren przyległy poprzez wykonanie parkingów i murów oporowych. Wokół budynku uporządkowano i nasadzono także zieleń. Obiekt zrewitalizowany został z dbałością o szczegóły architektoniczne. Jego industrialny charakter został niezmieniony m.in. dzięki zachowaniu konstrukcji starej suwnicy. Jednocześnie budynek został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością, poprzez stworzenie dwóch stref wejściowych z podjazdami dla osób niepełnosprawnych, montaż nowoczesnej windy wewnątrz budynku oraz dostosowanie toalet. W budynku powstała m.in. mała sala gimnastyczna dla seniorów, która wyposażona została w drabinki, materace gimnastyczne, rowery stacjonarne i bieżnię elektryczną oraz pracownia komputerowa.

Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska

Projekt realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Przedsięwzięcie realizowane jest w partnerstwie z Miastem Chorzów. Całkowita wartość projektu wynosi 111 mln zł, w tym MGW: 76,2 mln. Planowana wartość dofinansowania wynosi: 59 mln zł w tym MGW: 43,9 mln zł. Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

- przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej,
- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów,
- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym,
- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią,
- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego na terenie kompleksu,
- kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu.

Fotografia. Budynek maszynowni szybu Prinz Schonaich na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W ramach projektu zakończono już następujący zakres prac:

- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall
- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich wraz z zagospodarowaniem terenu
- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektryczny) wraz z zagospodarowaniem terenu

W 2021 roku zakończono roboty budowlane w budynku dawnej cechowni zlokalizowanej przy ul. Wolności 387. Inwestycja polegała na przebudowie budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania z przeznaczeniem na magazyn studyjny eksponatów zabytkowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Remont i adaptacja dawnej cechowni zapewnią warunki umożliwiające bezpieczne przechowywanie licznych zbiorów, gromadzonych przez lata funkcjonowania instytucji oraz poszerzą możliwości ich prezentacji. Wartość inwestycji to ponad 7 mln zł.

Ponadto kontynuowane były roboty w budynku przy ul. 3-go Maja 19, prowadzono prace konserwatorskie w Sali witrażowej i na reprezentacyjnej kłace schodowej.

Fotografia. Budynek Muzeum Górnictwa Węglowego

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Działania wspierające rewitalizację

Realizacja działań w ramach Programu Opieki nad Zabytkami

W celu ochrony i promocji krajobrazu miejsko-przemysłowego opracowany został dokument pn. Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022, który jest narzędziem w strategicznym planowaniu ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zbiorem wskazówek oraz zasad postępowania dla właścicieli i administratorów obiektów zabytkowych. Program został przyjęty do realizacji Uchwałą nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze w dniu 4 lutego 2019 r.

Dziedzictwo kulturowe Miasta Zabrze od wielu lat kojarzyło się wszystkim z systematycznie rewitalizowanymi terenami dawnych kopalń, które obecnie przyciągają turystów jako flagowe punkty na Szlaku Zabytków Techniki. Zabytkowe Zabrze to także cenna zabudowa wielkomiejska, w której skład wchodzi wysokiej klasy dzieła modernizmu, budynki użyteczności publicznej, kamienice czynszowe i osiedla patronackie powstałe w czasach świetności przemysłu ciężkiego.

W 2021 roku na bieżące działania związane z ochroną i konserwacją zabytków przeznaczono blisko 180 tys. zł.

W kategorii wydatków inwestycyjnych realizowane były m.in. następujące zadania:

- Ochrona i konserwacja zabytków - wykonanie na poziomie blisko 393,2 tys. zł.
- Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego dziedzictwa Górnego Śląska – wydatkowano środki w wysokości 1,2 mln zł.
- Rozbudowa nadbudowa przebudowa i remont Teatru Nowego wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu - na zadanie w 2021 roku rozdysponowano środki w wysokości 183 tys. zł.
- Poprawa jakości oferty kulturalnej oraz zwiększenie dostępu do kultury poprzez poprawę stanu infrastruktury Domu Muzyki I Tańca w Zabrzu - wydatkowano środki w wysokości 200 tys. zł.

W dniu 19 kwietnia 2021 r. weszło w życie Zarządzenie Nr 279/BPP/2021 Prezydenta Miasta Zabrze w sprawie aktualizacji gminnej ewidencji zabytków miasta Zabrze.

Powyższa zmiana nastąpiła w związku z wpisaniem przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach do rejestru zabytków budynku przy ul. 3 Maja 1-1a w Zabrzu oraz Zespołu zabudowy osiedla mieszkaniowego przy ul. Wolności 149, pl. Słowiański 1, 2, 3, 4, 5, ul. Stanisława Wyspiańskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Ponadto do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości zostały włączone:

- most zsykowy (samowyladowczy) „Wojciech”, zlokalizowany na linii kolejowej nr 301 przy ul. Wojciecha Drzymały,
- dwa obiekty w zespole byłej kopalni „Rokitnica” przy ul. Szybowej: wieża wyciągowa szybu „Gigant”
- nadszybie i przedszybie szybu „Gigant”.

Nastąpiło również wyłączenie z ewidencji dwóch obiektów wyburzonych:

- kamienicy przy ul. Wolności 21,
- budynku sortowni w zespole dawnej KWK „Pstrowski” przy ul. Szybowej.

Miasto Zabrze konsekwentnie dofinansowuje rewitalizację obiektów zabytkowych. Prawo do otrzymania dotacji z budżetu Miasta Zabrze przysługuje osobom fizycznym lub innym jednostkom organizacyjnym i podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku. Dotacja z budżetu może być udzielona w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. W 2021 r. Uchwałą Nr XXXI/518/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2021 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze

Miasta Zabrze niestanowiących jego wyłącznej własności, zostały przyznane dotacje dla 3 obiektów, na łączną kwotę ponad 253 tys. zł, na następujące zadania:

- „Wymiana pokrycia dachu wraz z wykonaniem wyłazu dachowego, wymianą rynien i rur spustowych w budynku mieszkalnym przy ul. Księcia Henryka Pobożnego 9 w Zabrzu” - wypłacona kwota dotacji: 27,7 tys. zł,
- Przemurowanie kominów z cegły ceramicznej pełnej, otynkowanie tynkiem cementowo – wapiennym, w budynku przy ul. Krakusa 1 w Zabrzu” - wypłacona kwota dotacji: 45,5 tys. zł,
- „Malowanie wnętrza kościoła „Pokoju” w Zabrzu, przy ul. Marcina Lutra” - wypłacona kwota dotacji: 175,4 tys. zł.

Fotografia. Budynek kościoła „Pokoju” w Zabrzu, przy ul. Marcina Lutra

Źródło: UM Zabrze

Fotografia. Budynek przy ul. Księcia Henryka Pobożnego 9

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego

W 2021 roku kontynuowane były również bieżące naprawy i prace konserwacyjne w obiektach zabytkowych, należących do miasta, a także w budynkach, w których miasto posiada jedynie część udziałów, jako współwłaściciel nieruchomości. Wyremontowano między innymi elewację frontową kamienicy Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. 3 Maja 6, elewację frontową kamienicy Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. 3 Maja 92, a także wykusz kamienicy Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. 3 Maja 73 (obiekty w zarządzie ZBM-TBS Sp. z o.o.),

Fotografia. Kamienica Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. 3 Maja 6

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego

Fotografia. Kamienica Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. 3 Maja 92

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego

SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA
(CEL HORYZONTALNY CH 4)

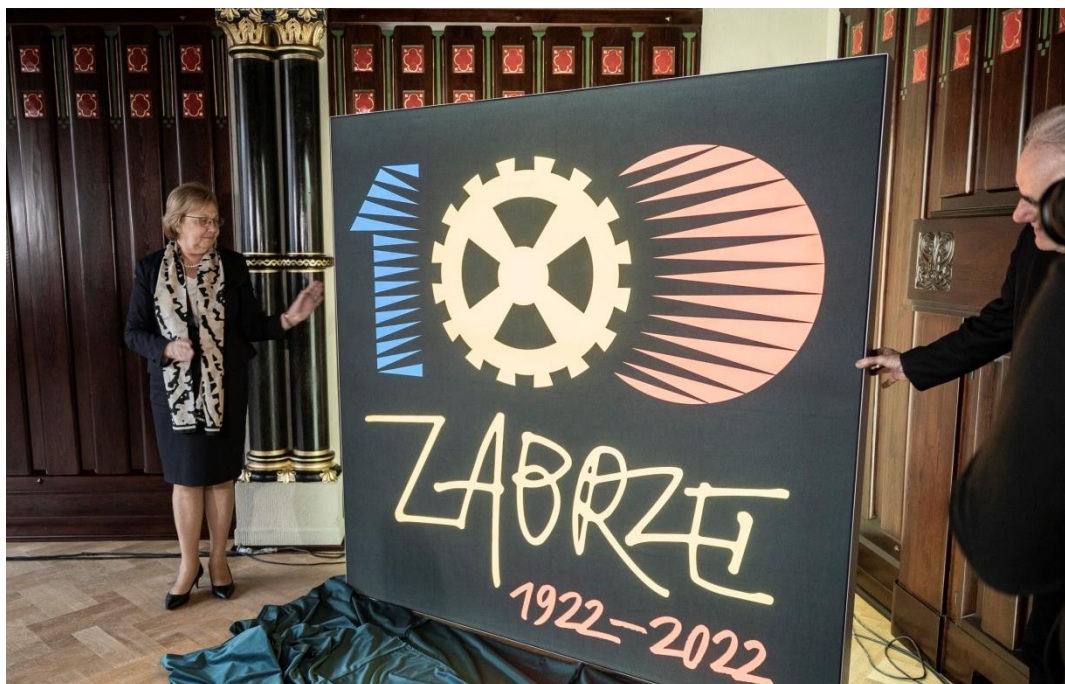
W ramach działań związanych z promocją Miasta, w 2021 roku wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze. Dokonano również zakupu materiałów promocyjnych z logo Miasta Zabrze, billboardów, banerów oraz plakatów promocyjnych. Zrealizowano umowę na kampanię segregacyjną a także na promocyjną kampanię billboardową na terenie Województwa Śląskiego. Przeprowadzono 7 akcji billboardowych na 16 nośnikach miejskich, a także 5 edycji plakatów do wiat przystankowych promujących ofertę Zabrzeńskich instytucji kultury. Wydatki poniesione w omawianym roku to kwota ponad 602 tys. zł.

Działania promocyjne w 2021 r.:

- promocja Miasta, wykonanie materiałów promocyjnych w tym w szczególności: publikacji, folderów, kalendarzy, zaproszeń, plakatów, banerów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Zabrze,
- organizacja współpracy z zagranicą, współpracę z klubami europejskimi - w ramach realizacji tego zadania zorganizowano pobyt uczestniczących w obchodach Święta Miasta Zabrze delegacji miast partnerskich: Essen, Równe, Lund, Rovereto oraz Opava. Wykonano także tłumaczenie przysięgłe dokumentacji związanej z planowanym przystąpieniem Zabrze do Stowarzyszenia na rzecz promocji Instytutu Regionów Europy z siedzibą w Wiedniu,
- delegacjami zagranicznymi - w ramach realizacji tego zadania przedstawiciele Miasta Zabrze wzięli udział w wizytach studialnych i wydarzeniach o charakterze promocyjno – kulturalnym w Austrii, Republice Czeskiej, Słowacji i Norwegii,
- wykonanie dokumentacji i usług związanych z promocją i pozyskaniem inwestorów,
- utrzymanie i aktualizację reklam w mieście – zadanie realizowane przez Wydział Infrastruktury Komunalnej, które obejmowało m.in. realizację umowy pn. „Utrzymanie Miejskiego Systemu Informacji (MSI)”. W bieżącym utrzymaniu znajdują się również tablice promocyjno-informacyjne, miejskie gabloty informacyjne, tablice „z Kulturą po drodze”, herby dzielnicy Mikułczyce oraz tablice ogłoszeniowe dla potrzeb mieszkańców i Rad Dzielnic. Odtworzone zostały również 2 tablice informacyjne promujące „osiedle Ballestrema” zlokalizowanych przy ul. Jordana i ul. Krakowskiej.
- zawarto roczną umowę na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu a także umowę na promocję z Politechniką Śląską oraz Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach. Dokonano zakupu materiałów promocyjnych z logo Miasta Zabrze a także wyrobów artystycznych i rzemieślniczych.

W grudniu 2021 roku w odrestaurowanej Sali Witrażowej gmachu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu odbyła się konferencja prasowa, w trakcie której zaprezentowane zostało nowe logo Miasta Zabrze zaprojektowane z okazji zbliżających się obchodów stulecia przyznania Zabrzu praw miejskich. W trakcie konferencji prezydent Zabrze oraz profesor Marian Oslisło wspólnie przedstawili nowy logotyp Miasta Zabrze. Zaprezentowane logo towarzyszyło będzie wszystkim wydarzeniom i inicjatywom związanym ze świętowaniem ważnego dla naszego miasta jubileuszu - stulecia nadania praw miejskich.

Fotografia. Prezentacja nowego logo Miasta Zabrze

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

„Zabrze nie tylko na weekend”

W dnia 10 - 11 lipca na zamku Ogrodzieńcu odbyła się po raz drugi impreza promująca Miasto Zabrze. Na gości czekało mnóstwo atrakcji, ciekawych historii, dźwięków i smaków. Zagrała Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego, przewodnicy Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza opowiadali o tajemnicach mroków podziemi, a animatorzy z Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu pokazywali m.in. jak wykonać z papieru odwzorowanie górniczego czako.

Fotografia. „Zabrze nie tylko na weekend” impreza promocyjna na zamku w Ogrodzieńcu

Źródło: <https://miastozabrze.pl>

Nie zabrakło również zajęć ruchowych dla dzieci przygotowanych przez Akademię Piłkarską Górnika. Dzięki temu dwudniowemu wydarzeniu, turyści z całej Polski odwiedzający ogrodzieniecki zamek mieli okazję poznać najatrakcyjniejsze miejsca w Zabrzu. W zabrzańskim wydarzeniu w ciągu dwóch dni wzięło udział ponad sześć tysięcy odwiedzających z całej Polski.

Działania związane z promocją turystyki w 2021 roku:

- organizację imprez i spotkań turystycznych,
- udział w targach turystycznych krajowych i zagranicznych,
- wspieranie turystyki dzieci i młodzieży,
- wydanie publikacji, folderów, map, filmów oraz gadżetów związanych z promocją turystyki.

Miasto Zabrze w 2021 roku promowało się podczas targów turystycznych w Chorzowie i Pszczynie. W lipcu miasto Zabrze zorganizowało po raz drugi imprezę promocyjną pn. „Zabrze nie tylko na weekend” na zamku w Ogrodzieńcu. Podczas wydarzenia zaprezentowana została zabrzańska oferta turystyczna, kulturalna i sportowa. We wrześniu odbyło się seminarium socjologiczno – fotograficzne. Wydarzenie odbywa się cyklicznie w obiektach przemysłowych. Po raz pierwszy odbył się festiwal piosenki frankofońskiej, gdzie prezentacje wykonywane były w Łaźni Łącuszkowej i Wieży Ciśnień. Podczas Międzynarodowego Dnia Turystyki zorganizowano piesze wycieczki z przewodnikiem po Zabrzu oraz spotkanie autorskie z Tomaszem Zubilewiczem, autorem przewodnika pn. „Zabrze na każdą pogodę”. W październiku zorganizowano promocję przewodnika turystyki kulinarnej pn. „Rozsmakuj się w Zabrzu”.

W ramach Targów Turystyki Weekendowej – Atrakcje Regionów które odbyły się w Parku Chorzowskim, Zabrze promowało swoją ofertę dla turystów. Na stoisku prezentowane były atrakcje turystyczne, kulturalne i sportowe miasta. Odwiedzającym stoisko oferowaliśmy foldery, ulotki i gadżety promocyjne m.in. Muzeum Górnictwa Węglowego, Teatru Nowego, Filharmonii Zabrzańskiej, Ogrodu Botanicznego, Górnika Zabrze, MOSiR, hoteli, restauracji i innych atrakcji turystycznych Zabrza.

Fotografia. Targi Turystyki Weekendowej – Atrakcje Regionów w Parku Chorzowskim

Źródło: Wydział Promocji Turystyki i Sportu

We współpracy z Urzędem Miasta w Pszczynie, Zabrze zaprezentowało swoją ofertę turystyczną i kulturalną na Festiwalu „Moja Pszczyna. Talenty i pasje”. Namiot promocyjny Zabrze na pszczyńskim rynku odwiedzili mieszkańcy Pszczyny i turyści z regionu i całej Polski. Bogaty program festiwalu spowodował, że rynek, gdzie prezentowana była oferta Zabrze odwiedziło kilka tysięcy osób.

W 2021 r. wprowadzone zostały nowe funkcje w aplikacji mobilnej „Zabrze w sercu Śląska”. Ten bezpłatny przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o naszym mieście wzbogacono o możliwość zamawiania jedzenia. Jest to niezwykle przydatna funkcja w dobie pandemii mająca na celu wsparcie zabrzańskich przedsiębiorców oraz ułatwienie mieszkańcom zamawiania jedzenia na wynos lub z dowozem.

Rysunek. Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska”

Źródło: Wydział Promocji Turystyki i Sportu

Drugą udostępnioną w 2021 roku dla użytkowników aplikacji miejskiej „Zabrze w sercu Śląska” funkcją był wirtualny spacer szlakiem architektury modernistycznej. Funkcja ta pozwala na zwiedzanie naszego miasta bez wychodzenia z domu.

Rysunek. Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska”

Źródło: Wydział Promocji Turystyki i Sportu

Działalność Muzeum Górnictwa Węglowego związana z promocją turystyki przemysłowej

W 2021 roku okresie propagowano ofertę Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu poprzez następujące działania:

- informacje o wystawach i imprezach w Muzeum przesyłano na portale internetowe, do prasy regionalnej, lokalnych rozgłośni radiowych i stacji TV,
- przeprowadzono kampanie informacyjne i promocyjne dotyczące przedsięwzięć organizowanych przez MGW,
- propagowano MGW za pomocą plakatów umieszczonych w instytucjach kultury Zabrza, placówkach oświatowych, w punktach informacji turystycznej oraz na stojakach reklamowych i tablicach ogłoszeniowych,
- informacje o ofercie MGW przesyłano do placówek oświatowych i partnerów, gościom Muzeum i instytucjom współpracującym
- Informacje o wszystkich imprezach i propozycjach umieszczono na stronie internetowej MGW i w mediach społecznościowych na FB i Instagramie oraz na stronach www współpracujących instytucji i organizacji, wykorzystano nowatorskie metody promocji i komunikacji z rynkiem w przestrzeni wirtualnej takie jak Google Ads, Facebook Ads, kampanie mailingowe i inne.

W związku z trwającą pandemią Covid-19 rok 2021 był pod wieloma względami równie nietypowy jak rok poprzedni. Odgórne obostrzenia i okresy zamknięcia MGW miały wpływ na podejmowane działania promocyjne, które coraz częściej były przenoszone do sieci. W ramach kampanii reklamowych w Google Ads korzystano w ubiegłym roku z reklam w wyszukiwarce, reklam graficznych w sieci reklamowej oraz kampanii wideo na portalu YouTube oraz kampanii Discovery. Dodatkowo oferta Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu promowała się w mediach społecznościowych m.in. Facebook i Instagram poprzez płatne kampanie, które kierowane były do wyszczególnionych grupy odbiorców. przeprowadzono również kilka kampanii mailingowych, z kierowaniem na obiekty edukacyjne oraz rodziców z dziećmi, by zachęcić do odwiedzenia obiektów MGW. Muzeum dbało o optymalizację swoich stron internetowych dla wyszukiwarek internetowych wewnątrz i na zewnątrz stron, poprzez publikowanie artykułów na portalach lokalnych, tematycznych oraz współpracując z influencerami.

W ramach promowania zrewitalizowanej w 2021 r. Strefy Carnall Sztolni Królowa Luiza zorganizowany został Carnall Festival – spektakularne przedsięwzięcie zrealizowane na dużą skalę. Obok gwiazd ogólnopolskiego formatu, na scenie pojawili się lokalni artyści. Na realizację festiwalu pozyskano środki zewnętrzne z Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 210 tys. zł.

W 2021 Muzeum kolejny już rok pełniło funkcję operatora Szlaku Zabytków Techniki. Tym samym Muzeum kontynuowało współpracę w ramach sieci obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej województwa śląskiego i markowego produktu turystycznego, jakim jest Szlak. Muzeum podjęło się również organizacji i koordynacji corocznego święta Szlaku Zabytków Techniki tj. Industriady. W ramach funkcji Operatora Szlaku, Muzeum realizowało szeroko zakrojoną kampanię promocyjną Szlaku, zarówno w przestrzeni wirtualnej (Facebook, Instagram, strona internetowa Szlaku), jak i w przestrzeni publicznej. W celu wzmocnienia pozytywnego wizerunku Szlaku Zabytków Techniki oraz promowania go jako przyjaznej marki turystycznej, skupiono się na jednej z najważniejszych grup odbiorców, jaką są dzieci. W ten sposób postanowiono stworzyć postać - maskotkę Szlaku, która będzie

służyć do wspierania akcji eventowych, w formie animacji i interakcji z uczestnikami wydarzeń w plenerze, jak również posłużyć do promowania działań samych obiektów.

W ramach działań promocyjnych zainicjowano również kampanię informacyjno-promocyjną na łamach radia. Produkcje radiowe miały formę mini-reportaży nagrywanych bezpośrednio z miejsc, o których opowiadały. Audycje w ramach cyklu ukazywały najważniejsze i najciekawsze pod względem walorów turystycznych, historycznych i architektonicznych obiekty Szlaku Zabytków Techniki. Dodatkowo zamówiono 50 spotów ogólnych, promujących Szlak. Do stałych działań promocyjnych należała też bieżąca promocja (płatne posty sponsorowane) na portalu Facebook Szlaku Zabytków Techniki.

Promowana była również przez MGW własna oferta turystyczno – kulturalna za pomocą kanałów promocji takich jak telewizja, radio, prasa, reklama zewnętrzna, druki promocyjne i plakaty w przestrzeni miejskiej. W województwie śląskim, w rejonie Beskidu Śląskiego pojawiły się billboardy informujące o ofercie turystycznej Muzeum. Zamieszczano również plakaty wizerunkowe i promocyjne w przestrzeni miejskiej – słupy miejskie, wiaty przystankowe. W stacjach radiowych regularnie pojawiały się spoty reklamowe nawiązujące do aktualnych wydarzeń i oferty turystycznej Muzeum. Podobne działania były podejmowane w prasie - publikacja informacji.

Wszystkie działania podejmowane przez Miasto Zabrze w 2021 roku, w tym: programy, projekty, inwestycje, zadania, były realizowane zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. Cechował je wysoki poziom realizacji poszczególnych priorytetów jak i zawartych w nich celów. Duża liczba znaczących inwestycji i przedsięwzięć, jak i licznych działań o mniejszej skali, miała wpływ na zrównoważony rozwój miasta. Wszystkie cele strategiczne jak i horyzontalne były realizowane zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Zabrze, jako jednostka samorządu terytorialnego, intensywnie wykorzystuje środki funduszy unijnych i krajowych w celu jak najlepszego rozwoju miasta i podniesienia poziomu oraz jakości życia mieszkańców.

Warto zauważyć, że wszystkie działania podjęte w roku 2021, pomimo panującej w dalszym ciągu pandemii COVID-19, miały pozytywny wpływ na umocnienie Zabrze w dziedzinach takich jak: medycyna, nauka, innowacyjna gospodarka, sport i turystyka industrialna. Realizowana od wielu lat wizja tworzenia przyjaznego Miasta będzie kontynuowana – priorytetem pozostaje nadal zrównoważony rozwój, ciągła poprawa jakości życia i zabezpieczanie potrzeb mieszkańców.